ANALELE
ACADEMIEI ROMANE

SERIA II. — TOMUL XX.

1897 — 1898.

PARTEA ADMINISTRATIVĂ ȘI DESBATERILE



BUCURESCI
INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE, CAROL GÖBL
FURNISOR AL CURȚII REGALE
16, STRADA DÓMNEI, 16
1898

PARTEA I

ŞEDINŢELE ORDINARE

DE LA

23 APRILIE 1897 PÂNĂ LA 27 FEBRUARIE 1898

ȘEDINȚELE ORDINARE
DIN ANUL 1897—8.

ȘEDINȚA EXTRAORDINARĂ DIN 23 APRILIE 1897

Preşedința d-luĭ Vice-Preşedinte *P. S. Aurelian.*

D-l Secretar general *D. Sturdza* cetesce următórea telegramă primită de la fostul Preşedinte Ion Ghica, ca rĕspuns la telegrama ce i-aŭ adresat membriĭ presențĭ la închiderea sesiuniĭ generale:

«Mulțumesc cu recunoscință colegilor meĭ academicĭ, carĭ aŭ bine voit a nu uità pe unul din frațĭ, cădut în gróznică bólă, şi vĕ rog să le exprimațĭ frățescile mele salutărĭ şi urările pentru prosperitatea Institutuluĭ.»

D-l *D. Sturdza* dice: Toțĭ scim că erĭ Ion Ghica a încetat din viéță şi astădĭ ne-am întrunit în şedință extraordinară pentru a luà înțelegere asupra moduluĭ cum va participà Academia la înmormîntarea ilustruluĭ bărbat şi mareluĭ patriot, care maĭ mulțĭ anĭ a presidat acéstă instituțiune şi i-a dat un mare avînt.

D-niĭ I. Tanoviceanu şi N. Iorga mulțumesc prin scrisorĭ pentru alegerea lor de membri corespondențĭ.

Ministeriul Afacerilor străine trimite în traducere testamentul d-luĭ Eugen Alexandriu, domiciliat în San-Francisco (California), care face Academieĭ un legat în valóre de dolarĭ 2.500 (Leĭ 12.500), pentru a se da burse elevilor săracĭ.

Ministeriul Afacerilor străine trimite copiĭ de pe notele Ambasadorilor francesĭ de la Constantinopole din aniĭ 1738—1769 şi de la Petersburg din aniĭ 1788—1792.

Ministeriul Instrucţiuniĭ publice însciinţéză, că, spre îndeplinirea cereriĭ Academieĭ, a pus la disposiţiunea d-luĭ Gr. Ştefănescu Leĭ 2.000 pentru a participà la Congresul internaţional de geologie care se va ţiné acest an la Petersburg, şi Leĭ 1.500 la disposiţiunea d-luĭ Gr. G. Tocilescu pentru a participà la Congresul archeologic care se va ţiné la Nîmes.

D-l Vice-Preşedinte *P. S. Aurelian* ḑice, că Academia s'a adunat în şedinţă extraordinară spre a hotărî modul sĕŭ de participare la înmormîntarea rĕposatuluĭ Ion Ghica, care se va face Vinerĭ, 25 Aprilie, la Gherganĭ. Ion Ghica a fost mulţĭ anĭ Preşedintele şi conducĕtorul Academieĭ şi a contribuit fórte mult la reorganisarea şi înălţarea acesteĭ instituţiunĭ, pentru-că el a fost un patriot mare în cel maĭ larg înţeles al cuvîntuluĭ, a fost un bărbat al sciinţeĭ şi al literaturiĭ. De aceea erà natural ca viéţa întrégă să lucreze neîncetat pentru a întărì patria prin înălţarea culturiĭ. Perderea unuĭ asemenea bărbat nu póte să nu atingă în modul cel maĭ dureros pe toţĭ aceĭ carĭ lucréză cu inimă în literatură şi sciinţă Membriĭ Academieĭ în deosebĭ trebue să manifesteze aceste simţeminte în ḑiua când Ion Ghica se duce pentru tot-deauna dintre noĭ. Delegaţiunea a depus o corónă pe sicriul în care odihnesce de vecĭ Ion Ghica. Membriĭ Academieĭ ar trebuì să asiste in corpore la înmormîntare şi unul dintre eĭ să fie însărcinat a vorbì în numele acesteĭ instituţiunĭ.

— Se decide ca d-l *N. Ionescu* să fie rugat a vorbì în numele Academieĭ.

D-l *N. Ionescu* primesce însărcinarea care i se dă şi expune ideile carĭ i se par a fi maĭ potrivite de desvoltat în cuvîntarea funebră.

ŞEDINŢA DIN 2 MAIŬ 1897.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

D-l *Gr. G. Tocilescu*, spre îndeplinirea însărcinăriĭ ce i s'a dat de Secţiunea istorică, presintă raportul sĕŭ despre studiul d-luĭ N. Iorga: *Pretendenţĭ domnescĭ în secolul al XVI-lea* şi propune a se publicà în *Anale.*

— Propunerea se primesce.

D-l Secretar general *D. Sturdza* aduce la cunoscinţă, că d-l G. Rosetti-Solescu, Ministru plenipotenţiar la Petersburg, însciinţéză că a primit

pentru Academie publicaţiunea Сборникъ a Societăţiĭ Imperiale pentru istoria Rusieĭ, în peste 80 volume, pentru care cere să se dea în schimb publicaţiunile istorice ale Academieĭ.

— Se decide a se trimite *Analele* şi tóte publicaţiunile istorice.

D-l Secretar general *D. Sturdza* aduce aminte că Sâmbătă, a doua ḑi după viitórea şedinţă, va fi 10 Maiŭ. Cu ocasiunea jubileuluĭ de 25 anĭ de domnie a Maiestăţiĭ Sale Regeluĭ, Academia hotărîse, la 27 Martie 1890, a face o publicaţiune în care să se reproducă tóte cuvîntările Maiestăţiĭ Sale Regeluĭ în decursul domnieĭ Sale. Sarcina de a face acéstă publicaţiune cădeà natural asupra d-sale, ca Secretar general. Lucrarea este acum terminată şi ea se va puté presentà Suveranuluĭ în ḑiua de 10 Maiŭ. Publicaţiunea se întinde până la sfîrşitul anuluĭ trecut, cuprinḑênd aniĭ 1866—1896. Ea este precedată de o precuvîntare, pe care ar dorì să o cetéscă în şedinţă publică, Vinerea viitóre, la 9 Maiŭ. In aceeaşĭ şedinţă s'ar puté face şi cuvîntarea d-luĭ N. Ionescu asupra regretatuluĭ Ion Ghica.

— Se decide ca şedinţa viitóre să fie publică şi ca d-l *D. Sturdza* să cetéscă precuvîntarea la publicaţiunea *Treĭ-ḑecĭ de anĭ de domnie a Regeluĭ Carol I* şi d-l *N. Ionescu* să rostéscă cuvîntarea sa : *Ion Ghica.*

ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN 9 MAIŬ 1897

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

D-l *D. Sturdza* cetesce precuvîntarea făcută de d-sa la publicaţiunea Academieĭ *Treĭ-ḑecĭ anĭ de domnie a Regeluĭ Carol I, 1866—1896.*

D-l *N. Ionescu* rostesce o cuvîntare despre *Ion Ghica.*

ŞEDINŢA DIN 16 MAIŬ 1897

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

De la Ministeriul Afacerilor străine se primesc copiĭ de pe notele Ambasadorilor francesĭ de la Constantinopole catre Ministeriul Afacerilor străine din Paris de la 4 Septembre 1769—11 Maiŭ 1791.

D-l Preşedinte *N. Kretzulescu* presintă un memoriŭ asupra industrieĭ petroleuluĭ în America, trimis de d-l Victor S. Gutzu, bursier al Fundaţiuniĭ Adamachi.
— Se recomandă Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Adamachi.

ŞEDINŢA DIN 23 MAIŬ 1897

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

D-l Eugen Bormann, profesor la Viena, mulţumesce prin scrisóre pentru alegerea sa de membru onorar.

D-l *Gr. G. Tocilescu* presintă o broşură cuprinḑênd o nouă serie (70—95) de inscripţiunĭ romane şi grece găsite în România şi publicate de d-sa în *Archäologisch-epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich-Ungarn* (XIX, 1896).

D-l *N. Ionescu* comunică, că d-l Constantin Bălcescu posedă o bogată şi preţiósă colecţiune de scrisorĭ şi acte privitóre la mişcarea de la 1848 şi la exilul conducĕtorilor eĭ şi că este dispus a le dăruì Academieĭ. Propune decĭ a se delegà unul saŭ maĭ mulţĭ membri, carĭ să mérgă la d-l Bălcescu spre a primì acele hârtiĭ şi a le depune la Academie.
— Sunt aleşĭ d-niĭ *N. Ionescu*, *Gr. G. Tocilescu* şi d-l bibliotecar I. Bianu.

D-l Secretar general *D. Sturdza* comunică, că d-l G. Lahovary, Secretarul general al Societăţiĭ geografice, a exprimat dorinţa să se dea pentru biblioteca aceleĭ societăţiĭ publicaţiunea *Acte şi documente relative la Istoria Renascereĭ Românieĭ.* D-l Sturdza propune a se da Societăţiĭ geografice tóte publicaţiunile, căcĭ până acum i s'aŭ dat numaí *Analele.*
— Se decide a se da Societăţiĭ geografice române tóte publicaţiunile Academieĭ.

ŞEDINŢA DIN 30 MAIU 1897

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

D-l *D. Sturdza* aduce aminte, că în 1893 şi în 1896 a dăruit pentru bibliotecă Cronica Conciliuluĭ de la Constanţa (1414—18), scrisă de Ulrich de

Richental, în două ediţiuni (1536, 1575) şi că la 12 Novembre 1893 a făcut şi o scurtă dare de séină despre acéstă scriere fórte preţiósă din punctul de vedere al istoriei romanesci. In anii din urmă, întreg manuscriptul original al Cronicei păstrat la Constanţa a fost reprodus în fotografie colorată cu mâna; acéstă reproducere se dăruesce acum Academiei din partea Ministeriului Afacerilor străine.

De la Ministeriul Instrucţiunii publice al Italiei se primesce un atlas de 25 facsimile din *Codici corali e libri a stampa miniati della Biblioteca nazionale di Milano,* ca urmare la catalogul tipărit.

De la d-l Emil Dewamin se primesce în dar publicaţiunea sa : *Cent ans de numismatique française de 1789 à 1889,* Paris 1893—1895, 2 vol. in-folio.

Se presintă scrisórea de felicitare, care s'a adresat de mii de învĕţaţi de peste tot pămîntul d-lui Dr. Anton Dohrn cu ocasiunea serbării jubileului de 25 ani de la fundarea de către marele naturalist a Staţiunii zoologice de la Neapole. Textul scrisorii este urmat de numele tuturor subscriitorilor.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN 6 IUNIE 1897.

Preşedinţa d-lui Vice-Preşedinte *I. Kalinderu.*

D-l *Dr. V. Babeş* dă cetire comunicării sale: *Infecţiunile celulei nervóse.*

D-l *Gr. G. Tocilescu* dă cetire comunicării sale: *Incă o părere emisă asupra trofeului de la Adamklissi.*

ŞEDINŢA DIN 13 IUNIE 1897.

Preşedinţa d-lui *N. Kretzulescu.*

D-l Profesor Domaszewski din Heidelberg mulţumesce pentru alegerea sa de membru onorar.

De la Ministeriul Afacerilor străine se primesc copiĭ de pe rapórtele Consulilor generalĭ austriacĭ în Ţéra-Românéscă şi Moldova, din 1811.

De la Monetăria Statuluĭ se primesc patru exemplare de bronz şi două de argint din medalia comemorativă a punerii petreĭ fundamentale a palatuluĭ Casseĭ de depunerĭ şi consemnaţiunĭ.

De la Părintele V. Mangra, profesor în Arad, se primesc în dar scrisórea luĭ V. Alecsandri, ca rĕspuns la felicitările adresate luĭ de Româniĭ din Arad la 1878 cu ocasiunea premiăriĭ «Cânteculuĭ ginteĭ latine» la Montpellier.

Se primesce broşura *Das 25-jahrige Jubiläum der zoologischen Station zu Neapel, am 14 April 1897*, în care se cuprind darea de sémă şi cuvîntările rostite la serbarea făcută la Neapole în onórea Staţiuniĭ zoologice şi a fundatoruluĭ şi directoruluĭ eĭ, Profesorul Dr. Anton Dohrn.

Se primesce broşura: *Monografia Institutuluĭ de credit şi de economii Albina, 1872—1897.*

De la d-l Dr. Manolescu din Burdujenĭ se primesce broşura: *Un sfat copiilor de sătenĭ (Primejdiile beţieĭ)*, din care d-sa a tipărit 5000 exemplare, spre a le împărţì gratis, şi propune ca şi Academia să tipărescă cât maĭ multe exemplare spre acelaşĭ scop.

— Se decide a se cere părerea d-lor Dr. I. Felix şi Dr. V. Babeş despre cuprinsul şi valórea broşureĭ.

Direcţiunea Institutuluĭ Otteteleşanu cere a se dăruì publicaţiunile Academieĭ pentru biblioteca Institutuluĭ.

— Se decide a se da tóte publicaţiunile.

Se cetesce raportul d-luĭ *D. C. Ollănescu* asupra scrieriĭ d-luĭ A. Papadopol-Calimach: *Despre Vasilie Alecsandri* (*21 Iulie 1821 Bacău—22 August 1890 Mircescĭ*), *I.*

— Se recomandă Secţiunilor literară şi istorică.

D-l *Gr. G. Tocilescu* presintă *Noul aşezămînt tradus din limba originală grécă* de Dr. N. Nitzulescu, *tipărit cu spesele Societăţiĭ biblice britanice.* Cu acéstă ocasiune, d-sa atrage atenţiunea Academieĭ asupra însemnătăţiĭ nouĕlor traducerĭ şi ediţiunĭ ale cărţilor bisericescĭ, carĭ de o serie de anĭ se tipăresc cu îngrijirea Sfîntuluĭ Sinod. In aceste traducerĭ şi ediţiunĭ, s'aŭ făcut o mulţime de înnoirĭ de limbă regretabile, s'aŭ fabricat cuvinte nouĕ, s'aŭ întrebuinţat construcţiunĭ şi disposiţiunĭ de frasă neconforme cu spiritul şi cu tradiţiunile limbeĭ Intâia şi principala însărcinare a Academieĭ este de a îngrijì de studiul şi de desvoltarea raţională a limbeĭ; de aceea ar trebuì să se

intereseze de nouele traducerĭ şi edițiunĭ ale cărților bisericescĭ, pentru-că acestea aŭ o mare însemnătate pentru viitor. Academia ar trebuì să găséscă o modalitate de a colaborà cu Sfîntul Sinod la acéstă însemnată lucrare; maĭ înainte însă ar trebuì să însărcineze pe unul saŭ doĭ din membriĭ sĕĭ, ca să examineze limba cărților bisericescĭ şi să facă o amănunțită relațiune asupra eĭ.

D-l *D. Sturdza* este de părere, că nu este bine şi nicĭ nu se póte să se amestece Academia în lucrarea Sfîntuluĭ Sinod. Se înțelege că este bine ca în cărțile bisericescĭ să se păstreze limba veche, pe care s'a obicĭnuit poporul a o audì de la altar şi din strană, înlăturându-se póte unele expresiunĭ străine eşite cu totul din vorbirea comună. In cărțile bisericescĭ, lucrul principal este respectarea tradițiuniĭ şi Sfîntul Sinod este singura autoritate în drept a hotărî asupra modificărilor de introdus. Academia nu are competința de a se amestecà în acéstă lucrare.

D-l *B. P. Hasdeŭ* dice, că cărțile vechĭ bisericescĭ sunt un mare tesaur al limbeĭ. Cea maĭ veche traducere a biblieĭ întregĭ, tipărită la 1688, numită Biblia luĭ Şerban-Vodă, a fost făcută pe când România aveà fericirea de a nu avé Sinod, de doĭ laicĭ: Nicolae Milescu şi Radu Greceanu. Ast-fel s'a produs cel maĭ însemnat monument de limbă şi de literatură bisericéscă. Tot laiciĭ vor trebuì să facă şi acum traducerile şi edițiunile bune, şi este de dorit ca acésta să se pótă face cât maĭ curînd

D-l *I. Kalinderu* crede, că nu intră în atribuțiunile Academieĭ de a se ocupà şi de limba cărților bisericescĭ. Rolul eĭ, ca cea maĭ înaltă instituțiune de cultură, este de a îngrijì să se studieze limba prin facere de gramaticĭ şi dicționare şi de a premià operile cele maĭ bine scrise. Colaborarea cu Sfîntul Sinod în privința limbeĭ cărților bisericescĭ ar fi înlesnită, dacă ar fi în Academie un membru din înaltul cler.

D-l *D. Sturdza* dice, că orĭ-cine póte face traducerĭ de cărțĭ bisericescĭ. Vorba este însă ca aceste traducerĭ să fie făcute în aşà condițiunĭ în cât poporul să le priméscă. Traducĕtoriĭ din vechime, fie din cler, fie laicĭ, aŭ făcut traducerile lor sub autoritatea Mitropoliților, şi aŭ lucrat aşà de bine în cât limba lor a rĕmas clasică, şi astădĭ cine vrea să cunóscă bine limba trebue să o învețe din cetirea acelor cărțĭ vechĭ.

D-l *Gr. G. Tocilescu* presintă următórea propunere:

Subsemnațiĭ propunem ca onor. Secțiune literară să însărcineze pe unul din membriĭ sĕĭ ca să presinte Academieĭ o relațiune amă-

nunţită asupra cestiuniĭ revisuiriĭ şi tipăririĭ cărţılor bisericescĭ din punctul de vedere al limbeĭ ce se întrebuinţéză.

«*N. Ionescu, Gr. G. Tocılescu.*»

D-l *I. Caragiani* ḑice, că nu este acum timpul a se luà decisiunĭ atât de delicate şi propune să se amâne orĭ-ce hotărîre până când lucrul se va discutà şi în sesiune generală

— Propunerea d-luĭ Caragiani se primesce.

— —

ŞEDINŢA DIN 20 IUNIE 1897.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

Ministeriul Instrucţiuniĭ publice însciinţéză că a delegat pe d-na Maria Gr. Ştefănescu ca să asiste la examenele de finele anuluĭ şcolar la Institutul Ottetelesanu.

— Se delégă din partea Academieĭ d-l *Gr. Ştefănescu* ca să asiste la aceleaşĭ examene.

De la Preşedinţa Consiliuluĭ de Ministri se primesc în dar următórele 16 registre de acte din aniĭ 1837—1856:

1 Registru de ofisurĭ pe anul 1856.—101 file scrise

2. Condică de intrarea şi eşirea banilor din cassa Tribunaluluĭ de Comerciŭ, cu începere de la 27 Februarie anul 1843 —10 file scrise.

3 Condică a Mesiĭ rusescĭ pentru traducţiunile ce es. Anul 1848 —8 file scrise

4. Registru de ofrande pentru ţiganiĭ emancipaţĭ.— Nicĭ o filă scrisă.

5. Arhondologia veche a Ţĕriĭ-Românescĭ — 18 file scrise

6 Arhondologia Ţĕriĭ-Românescĭ după noua legiuire din anul 1837 asupra rangurilor.—120 file scrise.

7 Condică a Meseĭ rusescĭ pentru traducţiunile ce es Anul 1849.—8 file scrise

8 Catagrafie de tótă zestrea mişcătóre a sf. Mitropoliĭ şi a schiturilor ce sunt metóşe ale acesteĭ sfinte case Anul 1849 luna Novembre 11.— 12 file scrise.

9 Un catastif fără titlu şi dată, cuprinḑênd nume de persóne cu rangurĭ de boerie, ca: Banĭ, Vornicĭ, Logofeţĭ aĭ Dreptăţiĭ şi Credinţeĭ, Hatmanĭ, Vistierĭ, etc. — 34 file scrise.

10 Arhondologia Ţĕriĭ-Românescĭ după noua legiuire din anul 1837 asupra rangurilor.— 49 file scrise.

11. Condică a Meseĭ rusescĭ de traducţiunile ce es. Anul 1852.— 4 file scrise.

12 Arhondologia Ţĕriĭ-Românescĭ după noua legiuire din anul 1837.—Maĭ multe file scrise.

13. Condică de tótă cuprinderea diplomelor ce se daŭ celor înălţaţĭ în rangurĭ

boerĭ aĭ Prinţipatuluĭ Ţĕriĭ-Românescĭ din anul 1849, partea 4-a — Maĭ multe file scrise.

14 Chapitre I. De l'élection du Hospodar. Tom. I. (Din Regulamentul Organic al Ţĕriĭ-Românescĭ. 1837. Manuscript, text român şi frances) — 208 file scrise.

15 Chapitre V Règlement de Commerce. Tom. II (Tot din Regulamentul Organic; manuscript român şi frances.)—246 file scrise.

16 Chapitre VIII. Annexe No. 4 Règlement sur les Écoles (Idem) —211 file scrise

De la Direcţiunea generală a Casseĭ de depunerĭ, consemnaţiunĭ şi economiĭ, se primesce în dar un exemplar din medalia de aur pur bătută spre amintirea puneriĭ petreĭ fundamentale a edificiuluĭ aceleĭ casse.

D-l Const. I. Bălăceanu, din comuna Stolnicĭ-Isbăsescĭ, districtul Argeş, dăruesce o diplomă a familieĭ sale de la Impĕratul Leopold al Austrieĭ, scrisă în limba latină, cu traducere în limba germană şi cu data 3 Maiŭ 1690.

Se cetesce următorul raport al d-lor *Dr. V. Babeş* şi *Dr. I. Felix* asupra broşureĭ «Un sfat copiilor de sătenĭ (Primejdiile beţieĭ)» de Dr. Al. Manolescu din Burdujenĭ :

«Subsemnaţiĭ, însărcinaţĭ de Academie pentru a opinà asupra broşureĭ «Un sfat copiilor de sătenĭ (Primejdiile beţieĭ)» de Dr. Al. Manolescu, avem onóre a observà următórele:

Broşura menţionată, de abià 12 pagine micĭ, cată să fie scrisă în stil poporal şi să expună în mod poporal neajunsurile beţieĭ.

«Lucrarea este însă fórte incompletă şi de multe orĭ, din causa fraseologieĭ greşite şi care nu reuşesce în tot-deauna să fie poporală, ci devine complicată, este greŭ de înţeles.

«Ar fi de dorit să se alcătuiască o lucrare în adevĕr poporală, cu poveştĭ şi exemple, fiind corectă şi ca formă, pentru combaterea acestuĭ viciŭ desastros.»

ŞEDINŢA DIN 27 IUNIE 1897.

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *Gr. G. Tocilescu*

Ministeriul Afacerilor străine trimite *Almanachul bulgar* pe 1897 dăruit de către autor, d-l Petru A. Petroff.

Se cetesce scrisórea d-luĭ Dr. Ioan Turcu din Făgăraş, pe lângă care trimite un extras de pe urbariul de la 1710, precum şi No. 43, 44, 45, 48, 49 şi 50 din *Telegraful Român*, ḑiar din Sibiiŭ, pe 1897, în care d-sa a publicat două documente relative la biserica română greco-ortodoxă din Făgăraş.

Se primesce în dar de la d-l N. Ianovicĭ, ḑiarist din Bucurescĭ, un document slavon pe pergament cu pecete suspensă, de la «Io Radul Voevod, nepot luĭ Io Basarab Voevod», din 29 Martie 1609 (7117).

— Se decide a se mulţumì donatoruluĭ.

D-l *B. P. Hasdeŭ*, cerênd cuvîntul, ḑice că regretă că d-l Preşedinte N. Kretzulescu este absinte de la şedinţă pentru a luà cunoscinţă de cele ce are a spune. D-sa ḑice că a primit din partea Academieĭ următórea adresă:

«Prin decisiunea luată de Academie la 29 Martie a. c., Domnia-Vóstră —precum vĕ este cunoscut — aţĭ fost descărcat de însărcinarea care vi s'a dat la 2 Aprilie 1884 de a întocmì dicţionarul limbeĭ române, pentru care Maiestatea Sa Regele făcuse cunoscuta Sa donaţiune anuală.

«Comisiunea alésă în acest an de Academie pentru a îngrijì să se execute lucrarea lexicografică dorită de Augustul Preşedinte de onóre şi-a început activitatea prin organisarea adunăriĭ sistematice a materialuluĭ lexic românesc necesar la redactarea dicţionaruluĭ.

«Spre acelaşĭ scop, Academia a tipărit şi a împărţit în ţĕrile românescĭ la 1884 cestionarul linguistic întocmit atuncĭ de Domnia-Vóstră, şi tóte rĕspunsurile vi s'aŭ predat, spre a vĕ folosì de ele la întocmirea lucrăriĭ ce eraţĭ însărcinat a executà. Incetând acum acéstă însarcinare, avem onóre a vĕ rugà să bine-voiţĭ a predà Academieĭ cât maĭ în grabă tóte numitele rĕspunsurĭ, pentru-ca ele să fie acum folosite de Comisiunea dicţionaruluĭ.»

D-l Hasdeŭ ḑice, că s'a uitat votul dat de adunarea generală trecută, prin care s'a decis că lucrarea Magnuluĭ Etimologic va încetà numaí în sesiunea generală viitóre din 1898; d-sa merge înainte cu acéstă lucrare, conform aceluĭ vot. In ce privesce materialul lexic care se află la d-sa, nu-l póte pune la disposiţiunea Comisiuniĭ dicţionaruluĭ, de óre-ce are necesitate de el până la acea dată. In sesiunea generală viitóre, d-sa va pune acéstă cestiune, spre a se discutà.

D-l *Gr. G. Tocilescu* ḑice, că şi d-sa face parte din Comisiunea dicţionaruluĭ şi că, maĭ înainte de a se trimite adresa d-luĭ Hasdeŭ, s'a discutat cestiunea în sinul Comisiuniĭ, care a decis a fi rugat d-l Hasdeŭ prin acea adresă, pentru a avé un rĕspuns de la d-sa. D-l Tocilescu întrébă pe d-l Hasdeŭ dacă este dispus a pune la disposiţiunea Comisiuniĭ materialul aflat la d-sa, saŭ Comisiunea să caute a-şĭ procurà altul.

D-l *B. P. Hasdeŭ* rĕspunde, că nu póte pune la disposiţiunea Comisiuniĭ materialul, de óre-ce lucrarea Etimologiculuĭ, după decisiunea adunăriĭ

generale trecute, nu încetéză decât în sesiunea generală viitóre, când d-sa va și vorbì atuncĭ despre material.

ŞEDINŢA DIN 4 IULIE 1897.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

Se aduce la cunoscinţă că la 8 (20) Iunie a. c. a încetat din viéţă la Copenhaga membrul onorar Johannes Japetus Smith Steenstrup.
— Se decide a se exprimà familieĭ condoleanţele Academieĭ.

D-l V. Guţu, bursier al Fundaţiuniĭ Adamachi pentru studiul exploatăriĭ petroleuluĭ în America, trimite al doilea memoriŭ al sĕŭ, care i-a fost înapoiat de Academie spre a-l revedé și completà.
— Se decide a se trimite în cercetarea d-luĭ P. Poni.

D-l F. Mándy, fotograf, dăruesce 73 portrete ale membrilor Familieĭ Regale.

ŞEDINŢA DIN 29 AUGUST 1897.

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *P. S. Aurelian.*

Se aduce la cunoscinţă că la 29 Iulie trecut a încetat din viéţă la Iașĭ membrul corespondent Ştefan G. Vârgolicĭ. Delegaţiunea a exprimat telegrafic familieĭ condoleanţele Academieĭ.

De la Ministeriul Afacerilor străine se primesc copiĭ de pe următórele documente diplomatice privitóre la istoria Românieĭ:
a) Notele Ambasadorilor francesì din Constantinopole către Ministeriul Afacerilor străine din Paris de la 25 Aprilie 1828 — 16 Septembre 1829 și de la 28 Ianuarie 1834 — 5 Septembre 1848;
b) Rapórtele Consulilor generalĭ austriacĭ din Bucurescĭ și Iașĭ către Ministeriul Afacerilor străine din Viena, din anul 1812.
De la d-l General Al. Pencovicĭ, delegatul român în Comisiunea europénă a Dunăriĭ, se primesce *Charta braţuluĭ Sulina* publicată de acea comisiune și întocmită în 1895.

De la d-l Dr. L. Miletič, profesor la Universitatea din Sofia, se primesce scrierea sa: *Colonisarea Bulgarilor catolicĭ în Transilvania şi Banat,* Sofia 1897.

De la d-l Dr. Toma Ionescu se primesc tom. I No. 1—6 și tom. II No. 2 din publicaţiunea *Archives des sciences médicales,* care apare la Paris sub direcţiunea d-lor Drĭ T. Ionescu, V. Babeş şi N. Kalinderu.

De la d-l C. Chiru, Directorul general al postelor şi telegrafelor, se primesc în dar publicaţiunea: J. W. Powell, *Annual Report of the Bureau of Ethnology* din aniĭ 1886—87, 1888—89, 1892—93; şi 11 broşurĭ publicate de Biuroul de etnologie din Instituţiunea Smithsoniană de la Washington.

D-l *D. Sturdza* dăruesce publicaţiunea: *Actes du dixième Congrès international des Orientalistes. Session de Genève (1894),* în 4 volume.

ŞEDINŢA DIN 5 SEPTEMBRE 1897.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

De la Ministeriul Domeniilor se primesce invitare ca Academia să fie representată la ceremonia deschiderii exposiţiunilor de animale și de agricultură, care se va face la Constanţa de la 5—8 a luneĭ curente.

De la Ministeriul Afacerilor străine se primesc: *a)* publicaţiunea diplomatică francesă (cartea galbenă): *Documents diplomatiques. Affaires d'Orient. Affaire de Crète. Juin 1894—Février 1897, Février — Mai 1897; b)* publicaţiunea diplomatică englesă (cartea albastră): *Turkey,* No. 2—8 (1896), 3 7, 9, 10 (1897). — *Commercial* No. 1 (1897).

De la d-l E. Hodoş, profesor la Caransebeş, se primesc numerile 2 — 4 apărute din *Biblioteca nóstră,* care se publică sub direcţiunea d-sale.

ŞEDINŢA DIN 12 SEPTEMBRE 1897.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

Se cetesce scrisórea d-luĭ *Gr. Ştefănescu* de la 22 August, din Petersburg, prin care dă informaţiunì despre lucrările Congresuluĭ geologic internaţional la care este delegat din partea Academieĭ.

De la d-l V. Guţu, bursier al Fundaţiuniĭ Adamachi în America, se primesce din Filadelfia al treilea memoriŭ asupra industrieĭ petroleuluĭ în Statele-Unite din America de Nord.

— Se decide a se pune în vederea Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Adamachi.

D-l *Gr. G. Tocilescu* amintesce, că a fost delegat de Academie la Congresul archeologic din Nîmes (Francia). Nu i-a fost cu putinţă a luà parte la acest congres; crede însă, dacă va avé spre acésta şi învoirea Academieĭ, să iea parte la Congresul filologilor germanĭ, care se va ţiné în curînd la Dresda.

— Academia aprobă.

ŞEDINŢA DIN 19 SEPTEMBRE 1897.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

De la Ministeriul Afacerilor străine se primesc:

a) Copie de pe nota Agentuluĭ Englitereĭ din Constantinopole din 27 Decembre 1606;

b) Copie de pe tractatul de pace încheiat între Impĕratul Rudolf şi Sultanul Ahmed la 9 Novembre 1606;

c) Copiĭ de pe notele Ambasadoruluĭ Francieĭ la Viena către Ministeriul Afacerilor străine din Paris de la 20 Iunie 1716 — 27 Iulie 1718;

d) Copiĭ de pe notele Ambasadorilor Francieĭ la Constantinopole către Ministeriul Afacerilor străine din Paris de la 23 Iunie 1710—26 August 1711, de la 15 Maiŭ 1716—9 Septembre 1718 şi de la 15 Septembre—25 Octobre 1848.

De la Agenţia diplomatică a Românieĭ la Sofia se primesce publicaţiunea bulgară: *Culegere de folk-lore, de sciinţă şi de literatură,* vol. XIV, Sofia 1897.

Se cetesce raportul d-luĭ *Anghel Saligny*, pe lângă care înaintéză procesul-verbal al juriuluĭ instituit la Şcola de podurĭ şi şosele pentru acordarea a douĕ burse din fondul Adamachi, una pentru studiul electricităţiĭ la Liège şi alta pentru studiul hidrografieĭ şi hidrologieĭ la Milan. Juriul, sub preşedinţa d-luĭ Anghel Saligny, arată că, pentru bursa de electricitate nu s'a presentat nicĭ un candidat, iar pentru ocuparea burseĭ de hidrografie şi hidrologie recomandă pe d-l inginer I. Sclia, singurul candidat.

— Se aprobă propunerea juriuluĭ şi se decide a se acordà bursa pentru studiul hidrografieĭ şi hidrologieĭ d-luĭ I. Sclia.

D-l Preşedinte *N Kretzulescu* aduce la cunoscinţa Academieĭ trista scire a încetăriĭ din viéţă, la 15 Septembre curent, a membruluĭ Academieĭ A. Roman. D-sa spune că s'aŭ exprimat soţieĭ defunctuluĭ condoleanţele Academieĭ şi că d-l membru I. M. Moldovanu a fost rugat a representà Academia la înmormîntare şi a depune o corónă pe sicriul defunctuluĭ.

ŞEDINŢA DIN 26 SEPTEMBRE 1897.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

De la d-l membru corespondent Dr. G. Weigand, profesor la Universitatea din Leipzig, se primesc următórele publicaţiunĭ: *Vierter Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache*, Leipzig 1897, şi *Körösch- und Marosch-Dialekte*, Leipzig 1897.

De la S. Sa Dr. Ilarion Puşcariu se primesce publicaţiunea sa: *Documente pentru limbă şi istorie,* II, Sibiiŭ 1897.

D-l *V. A. Urechia* presintă un specimen dintr'un dicţionar al limbeĭ române făcut de rĕposatul profesor Paulini de la Botoşanĭ.

Se comunică însciinţarea primită de la Academia Regală a Serbieĭ, că la 28 Septembre se vor ridicà din biserica St. Marcu de la Viena rĕmăşiţele scriitoruluĭ sêrb Vuk Stefanovicĭ Karagicĭ şi se vor transportà la Belgrad, unde se vor înmormîntà la 30 Septembre.

D-l *V. A. Urechiă* aduce la cunoscinţă, că d-l de Rosny dispune de o bibliotecă orientală de maĭ multe miĭ de volume, pe care doresce a o dăruì

Academieĭ, cu condiţiune ca un bursier al Academieĭ saŭ al statuluĭ să studieze limbile Extremuluĭ Orient. D-l Urechiă îşĭ reservă a supune acéstă propunere a d-luĭ de Rosny la desbaterea Academieĭ în viitórea sesiune generală.

ŞEDINŢA DIN 3 OCTOBRE 1897.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

De la Ministeriul Afacerilor străine se primesc copiĭ de pe rapórtele Agenţilor şi Consulilor generalĭ austrıací din Bucurescĭ şi Iaşĭ către Ministeriul Afacerilor străine din Viena, din 1813.

D-l *D. Sturdza* dăruesce 7 fotografiĭ representând ceremonia inaugurăriĭ poduluĭ metalic făcut peste Jiŭ la Tîrgu-Jiuluĭ.

Comisiunea Fundaţiuniĭ Adamachi, prin decisiunea eĭ de la 30 Septembre, propune a se acordà încă pentru un an d-luĭ Const. C. Minculescu bursa de 400 leĭ pe lună pentru studiul electricităţiĭ, rĕmasă vacantă prin nepresentare de candidaţĭ la concursul care erà să se ţină la 15 Septembre a. c. D-l Minculescu va fi în special însărcinat a face, în acest an, un studiŭ asupra principalelor aplicaţiunĭ mecanice ale electricităţiĭ.

— Propunerea Comisiuniĭ se aprobă.

Comisiunea Fundaţiuniĭ Adamachi propune a se tipărì în *Anale* al treilea memoriŭ asupra industrieĭ petroleuluĭ în Statele-Unite trimis de d-l Victor Guţu, bursier al Fundaţiuniĭ, tractând despre «Rafinăriile de petroleŭ crud, din statele Pensylvania şi Vest-Virginia».

Se cetesce procesul-verbal al Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Adamachi, în care se presintă resultatul concursurilor ţinute la Universitatea din Iaşí pentru acordarea a doue burse Adamachi, una pentru studiul agricultureĭ la Hohenheim şi alta pentru studiul fisiologieĭ la Berlin.

Comisiunea propune:

a) A se aprobà recomendarea juriuluĭ de a se da d-luĭ Const. Jormescu bursa pentru studiul agricultureĭ la Hohenheim;

b) A se ţiné un nou concurs în ḑiua de 15 Octobre pentru acordarea burseĭ pentru studiul fisiologieĭ la Berlin, instituindu-se un juriŭ compus din d-niĭ P. Poni, Preşedinte, A. D. Xenopol, Dr. Gabriel Socor şi Dr. Emil Puşcariu, membri ,

c) A se ţiné concurs în ḑiua de 15 Octobre pentru acordarea a patru burse de câte 100 leĭ pe lună, doue la Facultatea de sciinţe şi doue la Fa-

cultatea de medicină din Iaşĭ, instituindu-se un juriŭ compus din d-niĭ P. Poni, Preşedinte, C. Climescu şi Dr. Russ, membri.

— Cu privire la propunerea *a*, Academia, considerând că juriul concursuluĭ nu a supus pe singurul concurent C. Jormescu la examenul prescris de art. 10 din publicaţiunea Academieĭ «asupra materiei programei de bacalaureat, cu deosebită atenţiune asupra limbeĭ germane», decide a se ţiné un noŭ concurs în ḑiua de 13 Octobre curent pentru acordarea burseĭ de agricultură, instituindu-se un juriŭ compus din d-niĭ P. Poni, Preşedinte A. D. Xenopol şi I. Stravolca, membri.

— Propunerile *b* şi *c* se aprobă.

ŞEDINŢA DIN 10 OCTOBRE 1897

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

De la d-l *N. Teclu*, membru al Academieĭ, se primesce publicaţiunea sa: *Zur Kennzeichnung der Flamme*, Leipzig 1897.

De la d-l Emanoil Ghedeon, membru corespondent al Academieĭ, se primesce în dar broşura : Λόγος ἱστορικὸς τῆς ἱερᾶς πολιτείας τοῦ Παναγιωτάτου καὶ σοφωτάτου Κυρίου Κὺρ Διονυσίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Κομνηνοῦ. Συγγραφεὶς παρὰ τοῦ ἐν Ἱερομονάχους λογωτάτου Ἱεροκήρυκος Γερασίμου τοῦ Κακαβέλα, Veneţia 1689.

D-l *D. Sturdza* dăruesce publicaţiunea: *Exposición centro-americana 1897 Souvenir de los Correos nacionales de la república de Guatemala*, de E. Ubico, director general.

Se cetesce procesul-verbal al Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Adamachi de la 9 Octobre, prin care propune a se publicà în *Anale* memoriul d-luĭ V. Guţu, bursier al aceleĭ fundaţiunĭ pentru studiarea industrieĭ petroleuluĭ in America, despre: *Rafinăria petroleuluĭ crud şi manufactura diferitelor producte comerciale dintr'însul în Statele-Unite ale Americeĭ.*

— Propunerea se aprobă.

De la d-l V. Guţu, bursierul Academieĭ pentru studiul petroleuluĭ în America, se primesce al patrulea memoriŭ, despre *Minele din statele Colorado şi Michigan.*

— Se decide a se trimite Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Adamachi.

Se cetesce scrisórea d-luĭ *P. Poni*, care, ca Preşedinte al juriuluĭ instituit la Iaşĭ spre a ţiné concursul pentru darea uneĭ burse Adamachi pentru studiul agricultureí la Hohenheim, cere decisiunĭ asupra următórelor întrebărĭ:

1. Concursul fiind odată anulat şi terminul de înscriere publicat de Academie fiind trecut,—se pot primì la concurs şi alţĭ candidaţĭ afară de ceĭ presentaţĭ la primul concurs?

2. Bursa fiind destinată unuĭ bacalaureat, póte-se primì la concurs un licenţiat?

3. Dacă se rĕspunde afirmativ la întrebarea a 2-a, din ce materiĭ să fie examinat licenţiatul: din cele de licenţă, saŭ din cele de bacalaureat?

4. In Regulamentul Fundaţiuniĭ Adamachi nefiind fixată nicì o limită de vîrstă, se póte primì la concurs un candidat de 29 anĭ?

— Se decide a se rĕspunde afirmativ la întrebările 1, 2 şi 4; iar la întrebarea 3 să se rĕspundă, că concurenţiĭ sunt a se examinà, conform publicaţiuniĭ burseĭ făcute de Academie, din acele materiĭ de bacalaureat, pe carĭ juriul de concurs le va crede maĭ necesare pentru studiile cărora este destinată bursa, precum şi din limba germană.

ŞEDINŢA DIN 17 OCTOBRE 1897.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

De la Institutul geografic al armateĭ se primesc întâiele două foĭ apărute din charta Moldoveĭ pe scara $^1/_{20\,0000}$.

De la d-l D. Cosmuleĭ se primesce în dar o copie întărită la 1834 Novembre de pe chrisovul dat de Grigorie Ghica Voevod, Domn al Ţĕriĭ-Românescĭ, la Bucurescĭ, 16 Martie 1769, luĭ Vintilă sin Antiochie Moldovénul, biv căpitan za lefegiĭ, ca să stăpânéscă moşie în Cătun şi în Tamaş.

De la d-l Dr. J. U. Jarník se primesce recensiunea sa despre: *Pisko, Kurzgefasstes Handbuch der nordalbanesischen Sprache,* Wien, Hölder, 1896.

D-l *V. A. Urechia* comunică programa inaugurăriĭ monumentuluĭ ridicat la Răsboenĭ, care se va face la 27 a luneĭ curente, cu invitarea ca Academia să fie representată la serbare.

— Se decide ca Academia să fie representată la serbare prin d-l *V. A. Urechiă*, care să depună o corónă în amintirea luĭ Ştefan-cel-Mare.

Se aduce la cunoscinţă cà la 1 Novembre viitor va fi terminul concursu-

luĭ ce este a se ţiné la Şcóla de podurĭ şi şosele pentru acordarea a două burse Adamachi la elevĭ din acea şcólă şi că trebue numită o comisiune spre acest scop.

— Se numesc d-niĭ General St. Fălcoianu, Preşedinte, C. Sturdza şi M. Râmniceanu, membri.

ŞEDINŢA DIN 24 OCTOBRE 1897

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

De la Ministeriul Afacerilor straine se primesc copiĭ de pe rapórtele Consulilor austriacĭ din Bucurescĭ şi Iaşĭ către Ministeriul Afacerilor străine din Viena, din 1814.

De la Ministeriul Justiţieĭ se primesce publicaţiunea: *Tablou sinoptic de numele comercianţilor carĭ aŭ fost declaraţĭ în stare de faliment de la 1 Ianuarie 1892 până la 1 Ianuarie 1897,* Bucurescĭ 1897.

De la Monetăria Statuluĭ se primesc un exemplar de argint şi patru de bronz din medalia comemorativă a inaugurăriĭ palatuluĭ Universităţiĭ din Iaşĭ, la 21 Octobre 1897.

De la d-l Ovidiŭ Densuşianu se primesce în dar publicaţiunea sa : *La prise de Cordres et de Sebille. Chanson de geste du XII-e siècle,* Paris 1896.

ŞEDINŢA DIN 31 OCTOBRE 1897.

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *P. S. Aurelian.*

D-l *Dr I. G. Sbiera* trimete publicaţiunea sa: *Mişcărĭ culturale şi literare la Româniĭ din stânga Dunăriĭ în restimpul de la 1504 1714,* Cernăuţĭ 1897.

De la d-l P. G. Cantilli se primesc în dar 7 charte geografice din secolul XVIII, în carĭ se aflà figurate şi ţĕrile române.

Se cetesce scrisórea d-luĭ Dr. G. Weigand de la 5 Novembre st. n., prin care mulţumesce pentru ajutorul de 1.500 leĭ trimis pentru publicarea atlasuluĭ

linguistic asupra deosebirilor dialectale ale limbei românescî din stânga Dunăriĭ şi rógă să i se dea un asemenea ajutor şi în anul viitor.

S. Sa Părintele *I. M. Moldovanu* trimite copie de pe testamentul rĕposatuluĭ profesor și inginer silvic N. R. Danielescu, care face un legat Academieĭ.

D-l Secretar general *D. Sturdza* ḑice: După presentarea comunicărilor, trebue să vĕ reamintesc, domnilor colegĭ, tristul eveniment pe care îl cunósceţĭ toţĭ: mórtea colegului nostru Gheorghe Chiţu. De mult el nu maĭ puteà luà parte la lucrările acesteĭ instituţiunĭ şi la viéţa publică a ţĕriĭ, căreia îşĭ consacrase tóte puterile vieţeĭ. Virtuţile luĭ civice, iubirea luĭ de cultură şi de sciinţă aŭ făcut dintr'însul una din cele maĭ simpatice figurĭ, unul din ceĭ maĭ iubiţĭ şi maĭ stimaţĭ bărbaţĭ aĭ ţĕriĭ. Inmormîntarea se va face la Craiova, mâne, la orele $2^1/_2$ p. m Delegaţiunea a depus erĭ o corónă de doliŭ din partea Academieĭ pe sicriul rĕposatuluĭ.

— Se decide ca d-niĭ *N. Quintescu* şi *Gr. G. Tocilescu* să represinte Academia la ceremonia înmormîntăriĭ.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN 7 NOVEMBRE 1897.

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *I. Kalinderu.*

De la d-na Maria G. Sturdza, născută Ion Ghica, se primesce în dar un volum de 22 feţe întitulat *Rugăciunĭ*, scris şi ilustrat de d-sa cu chenare şi iniţiale colorate.

— Se decide a se exprimà osebite mulţumirĭ pentru acéstă frumósă donaţiune.

De la d-l L. Léger, membru onorar al Academieĭ, se primesce publicaţiunea: *Etudes de mythologie slave. No. III. L'empereur Trajan dans la mythologie slave*, Paris 1897.

De la d-l Dimitrie Damian se primesce în dar, prin d-l C. Erbiceanu, un chrisov original pe pergament de la Vlad Voevod Domnul Ţĕriĭ-Românescĭ, 1523 (7031) Martie 18.

De la autor se primesce publicaţiunea: *Fontes historiae imperii Trapezuntini, edidit A. Papadopulos-Kerameus*, I, Petersburg 1897.

Se comunică următórea listă a publicaţiunilor presentate la concursul premielor anuale Năsturel-Herĕscu, Lazăr şi Adamachi, carĭ sunt a se acordà în viitórea sesiune generală din 1898:

1. Pentru Premiul Nasturel-Herĕscu:

Alexandrini (N. A.), Statistica Românieĭ. Vol. I—II. Iaşĭ 1897.
Dan (D.), Din toponimia românéscă, Bucurescĭ 1896.
Dâmbeanu (G. S.), Geografia generală a pămîntuluĭ şi geografia Asiei, Bucurescĭ 1897.
» » Geografia Asieĭ precedată de noţiunĭ de geografie generală, matematică şi fisică, Bucurescĭ 1897.
Georgian (Demetru Gr.), Formularul judiciar pentru judecătoriile de pace, Bucurescĭ 1896.
Hodoş (Constanţa), Spre fericire, Bucurescĭ 1897.
Ionescu-Budăŭ (Dr. D.), Medicina fundamentală. Cartea III. Bucurescĭ 1897.
Neniţescu (I.), Radu de la Afumaţĭ, dramă istorică în cincĭ acte, Bucurescĭ 1897.
Nitzulescu (Dr. N.), Noul aşezămînt, tradus din limba originală grécă, Bucurescĭ 1897.
Rosetti (Radu D.), Duioase, poesiĭ, Bucurescĭ 1897.
Saegiu (Maior), Manevră pe hartă, Bucurescĭ 1897.
Ştrajan (M.), Cestiunĭ literare şi pedagogice, Craiova 1897.

2. Pentru Premiul Statuluĭ Lazăr:

Babeş (Dr. Arghir), Contribuţiunĭ la studiul inervaţiuniĭ laringeluĭ, Bucurescĭ 1897.
Dianu (Floru), Salinele române, Bucurescĭ 1897.
Furtună (I. St.), Noţiunĭ de economia vitelor, Bucurescĭ 1897.
Hepites (Dr. Thoma C. C.), Manual teoretic şi practic pentru studiul móşelor, Bucurescĭ 1897.
Maior (Dr. George), Manual de agricultură raţională, Bucurescĭ-Braşov 1897.
Michăilescu (Stef. C.), Vêrtej cu abur, Bucurescĭ 1897.
Popovicĭ (Dr. Maximilian), Tutunul, Bucurescĭ 1897.
Zorileanu (Dr. N.), Apele minerale de la Govora, Bucurescĭ 1897.

3. Pentru Premiul Adamachi:

Cujbă (Sergiu), Povestiri din copilărie, Bucurescĭ 1896.
Dobrogeanu-Gherea (C.), Studiĭ critice. Vol. III. Bucurescĭ 1897.
Focşaneanul (Theodor I.), Desordinea morală în viéţa nóstră privată şi în cea publică, Bucurescĭ 1897.
Gârbea (G. O.), Iov (2 cóle).
Gheorghiu-Smara (S.), Mosaicurĭ, Bucurescĭ 1897.
» » » Corbul cu pene de aur, Bucurescĭ 1897.
» » » Patru conferinţe ţinute la Ateneul român, Bucurescĭ 1896.

Ilamangiu (Const.), Scriitorĭ şi artiştĭ. Studiŭ asupra dreptuluĭ lor. Bucurescĭ 1897.

Lecca (Haralamb G.), Secunda, Bucurescí 1898.

Stăncescu (D.), Crâmpeie, Bucurescí 1897.

Turcu (Ioan), Escursiunĭ pe munţiĭ ţĕriĭ Bârseı şi aı Făgăraşuluı, Braşov 1896.

D-l *V. A Urechiă* cetesce: *Documente din 1818—1821.*

D-l *Gr. G. Tocilescu* cetesce: *Comunicaţiunĭ archeologice şi epigrafice privitóre la topografia antică a oraşuluĭ Tomis.*

Se cetesce raportul Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Adamachi asupra memoriuluĭ al 4-lea al d-luĭ inginer V. Guţu, despre minele din statele Colorado şi Michigan. Comisiunea propune ca Academia să iea act de trimiterea notıţelor cuprinse în acest memoriŭ, în care se găsesc părţĭ interesante.

— Propunerea Comisiuniĭ se aprobă.

Se cetesce raportul d-luĭ *General St. Fălcoianu,* ca Preşedınte al Comisiuniĭ instituite de Academie la Şcóla de podurĭ şi şosele pentru acordarea a două burse dın fondul Adamachi elevilor din acea şcólă. Comisiunea propune ca cele două burse să se acorde elevilor din anul preparator Badea Paraschivescu şi Marin Mateescu. Tot de-odată Comısiunea arată că alte treĭ burse acordate în aniĭ trecuţĭ aŭ rĕmas vacante, prin intrarea ca internĭ bursierĭ a elevılor I. Teodoru, C. Râpeanu şi I. D. Popovicĭ, şi propune ca aceste burse să se acorde elevılor A. D. Popovicĭ din anul III, Ilie Angelescu din anul II şi Gh. N. Moldoveanu din anul II.

— Propunerıle Comisiuniĭ se aprobă.

Se cetesc rapórtele d-luĭ *P. Poni,* ca Preşedinte al Comisiunilor instituite de Academie la Universitatea din Iaşĭ pentru acordarea:

a) a uneĭ burse pentru studiul fisıologieĭ la Berlin;

b) a uneĭ burse pentru studiul agricultureĭ la Hohenheim;

c) a patru burse de câte 100 leĭ pe lună, două studenţilor Facultăţiĭ de sciinţe şi două celor aĭ Facultăţiı de medıcınă din Iaşĭ.

Comisiunile propun:

1. A se acordà bursa pentru studiul fisiologieĭ la Berlin d-luĭ D. Călugăreanu;

2. A se acordà bursa pentru studiul agricultureĭ la Hohenheim d-luĭ C. Jormescu.

3. A se acordà câte o bursă de 100 leĭ pe lună studenţilor: Const. Popovicĭ din anul II şi Natalia Popescu din anul I al Facultăţiĭ de sciinţe; Sava Constantin şi Bobulescu Constantin din anul III al Facultăţiı de medicina.

— Propunerile Comisiunilor se aprobă.

Se cetesce scrisórea d-şóreı Maria Lupu, studentă la Facultatea de sciinţe

din Iași, care renunță la bursa Adamachi acordată la Martie 1897, ne mai urmând cursurile universitare.

— Se decide a se ţiné concurs pentru acordarea acesteĭ burse în ḑiua de 15 Novembre înaintea uneĭ comisiunĭ compuse din d-niĭ P. Poni, Președinte, C. Climescu și Dr. Russ, membri.

ȘEDINȚA DIN 14 NOVEMBRE 1897.

Președința d-luĭ Vice-Președinte *P. S. Aurelian.*

De la d-l Rector al Universitățiĭ din Bucurescĭ se primesce: *Anuarul Universitățiĭ pe anul școlar 1896—97.*

De la d-l Iulius Hucke se primesce scrierea sa: *Die Geld-Verrichtungen in der Preis-, Lohn- und Zinsgestaltung*, Berlin 1897.

D-l *A. D. Xenopol* face, prin scrisóre, propunerea de a se da d-luĭ A. de Giers, Consul al Rusieĭ la Iași, publicațiunile istorice Hurmuzaki.

— In urma explicațiunilor date de d-l Secretar general *D. Sturdza*, propunerea se admite.

D-l Secretar general *D. Sturdza* comunică dorința exprimată de *Asociațiunea națională arădană pentru cultura poporuluĭ român* de a se dărui bibliotecei sale publicațiunile Academieĭ.

— Se decide a se trimite *Analele* și alte publicațiunĭ din carí vor fi exemplare disponibile, afară din colecțiunea Hurmuzaki.

Direcțiunea Gimnasiuluĭ real din Tîrgu-Jiuluĭ cere publicațiunile Academieĭ pentru biblioteca sa.

— Se decide a se trimite *Analele* și alte publicațiunĭ din carĭ vor fi exemplare disponibile, afară de colecțiunea Hurmuzaki.

Se comunică înseiințarea primită de la d-l *P. Poni*, că d-l Ioan Popescu, student al Facultățiĭ de sciințe din Iași și bursier al Fundațiuniĭ Adamachi, nu s'a presentat la nicĭ un examen de fine de an la Iunie saŭ la Octobre.

— Se decide a se declară bursa vacantă și a se face concurs la 24 Novembre, înaintea aceleași comisiunĭ care a făcut și cele-lalte concursurĭ la acea Universitate.

Se comunică testamentul rĕposatuluĭ Petru C. Orleanu, în care se află următorul alineat:

«Las Academieĭ Române suma de 5.000 francĭ, pentru a se da câte 500 leĭ

la măritișul a 10 fete orfane din Asilul Elena-Dómna până la epuisarea fonduluĭ.»

— Se iea spre cunoscință, rĕmânênd ca Delegațiunea să decidă asupra acceptăriĭ, conform art. 85 din Regulament.

ȘEDINȚA DIN 21 NOVEMBRE 1897

Preşedința d-luĭ Vice-Preşedinte *P. S. Aurelian*

De la d-l G. Bengescu, membru corespondent, se primesce scrierea sa: *Essai d'une notice bibliographique sur la question d'Orient. Orient européen, 1821—1897*, Bruxelles-Paris 1897.

Se comunică cererea Academieĭ ortodoxe de la Cernăuți de a se dăruì pentru biblioteca sa publicațiunile Academieĭ.

— Se decide a i se da *Analele* și cele-lalte publicațiuní din carĭ vor fi exemplare disponibile, afară de colecțiunea Hurmuzaki.

Se cetesce raportul d-luĭ *P. Poni,* ca Președinte al Comisiuniĭ instituite la Iașí pentru acordarea a două burse Adamachi la studențiĭ de la Facultatea de sciințe. Prin raport se arată că Comisiunea propune a se acordă bursele d-relor Melania Vereanu din anul III și Elena Stavrat din anul II.

— Propunerea Comisiuniĭ se aprobă.

ȘEDINȚA DIN 28 NOVEMBRE 1897

Preşedința d-luĭ Vice-Preşedinte *I. Kalinderu.*

D-l *V. A. Urechiă* presintă, din partea autoruluĭ, d-l Louis de Sarran d'Allard, publicațiunea: *Leggende latine. Racconti e versioni (dal rumeno, dallo spagnuolo, dal provenzale)*, Palermo 1897.

De la d-l Președinte al Adunăriĭ Deputaților se primesc exemplare din *Analele Parlamentare ale Românieĭ,* tom. VIII, părțile 1 și 2.

D-l *V. A. Urechiă* presintă un exemplar scris pe pergament și subscris

de ceĭ presenţĭ la 27 Octobre la Răsboenĭ cu ocasiunea inaugurăriĭ monumentuluĭ ridicat acolo de ofiţeriĭ regimentuluĭ XV Răsboenĭ.

D-l *D. Sturdza* amintesce că astădĭ se serbéză o di mare în istoria nóstra contemporană, luarea Plevneĭ. In amintirea acesteĭ dile, dăruesce pentru colecţiunile Academieĭ doue fotografiĭ representând pe Maiestatea Sa Regele, dimpreună cu Ţarul Rusieĭ şi cu Mariĭ Ducĭ, în pridvorul uneĭ case ţĕrănescĭ de la Poradim. D-l General Fălcoianu dăruise în aniĭ trecuţĭ un exemplar din aceste fotografiĭ, dar acesta este maĭ bine conservat.

D-l *D. Sturdza* dăruesce apoĭ următórele charte ale Comisiuniĭ europene a Dunăriĭ:

1. *Carte du Danube et de ses embranchements entre Braila et la Mer levée en 1870—1871 par Robert Hansford sous la direction de Sir Charles A. Hartley*, Leipzig, Brockhaus;

2. *Plan du bras de Toultcha du 47-e au 52-e milliaire avec la ville de Toultcha et ses environs. Levé de 1870-71, corrections jusqu'en 1895*, Galatz, Schenk.

3. *Carte du bras de Soulina. Sir Charles A. Hartley Ingenieur consultant Levé en 1895 par E. Magnussen et E. Henriksen, sous la direction de C. Kühl.*

ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN 5 DECEMBRE 1897

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *I. Kalinderu.*

De la Casa M. S. Regeluĭ se primesce broşura: *Die Forschungsarbeiten am alten Wojewodenschlosse in Suczawa (1895—97). Vorläufiger Bericht vom k. k. Conservator Carl A. Romstorfer,* Cernăuţĭ 1897.

D-l *I. Kalinderu* presintă din partea autoruluĭ scrierea: *Lex Aebutia. Considerazioni storiche,* de Lando Landucci, profesor de drept roman la Universitatea din Padova, Veneţia 1897.

De la d-l C. Chiru, Director general al postelor şi telegrafelor, se primesc în dar doue volume cuprindênd Constituţiunea şi Regulamentul Congresuluĭ, precum şi al Senatuluĭ Statelor-Unite ale Americeĭ de Nord.

D-l *Gr. G. Tocilescu* amintesce, că la 18 (30) Novembre, marele istoric T. Mommsen, membru onorar al Academieĭ, şi-a serbat împlinirea anuluĭ al 80-lea al vieţiĭ. Cu acéstă ocasiune, Delegaţiunea i-a trimis o scrisóre de

felicitare, la care ilustrul bărbat a rĕspuns printr'o scrisóre datată din Charlottenburg, 2 Decembre st. n., în următórea cuprindere:

«Când întrégă activitatea uneĭ lungĭ vieţĭ se resuméză ast-fel într'o singură ḑi, cum mi se întîmplă mie acum, amintirĭ de multe felurĭ ale vechilor şi bunelor tovărăşiĭ se deştéptă viĭ din tóte părţile; dar unul singur nu le póte exprimà în cuvinte faţă cu ceĭ mulţĭ. Fie convinşĭ toţĭ amiciĭ, bĕtrânĭ şi tinerĭ, de aprópe şi de departe, carĭ şi-aŭ adus aminte de mine cu acest prilej, că n'am uitat pe nicĭ unul şi că le mulţumesc tuturor.»

«Mulţumindu-vĕ, domnule Preşedinte, precum şi Academieĭ Române, pentru felicitările d-vóstre, mulţumesc în acelaşĭ timp şi Museuluĭ din Bucurescĭ pentru splendidul dar, albumul de fotografiĭ, care, precum presupun, tot prin d-vóstre mi s'a trimis. Mulţumită graţióselor şi sistematicelor d-vóstre comunicaţiunĭ, mi-a fost dat, precum sciţĭ, să urmăresc măréţa întroducere a cercetărilor d-vóstre în sciinţa generală a anticităţiĭ romane. Acuma mĕ bucur că, tot prin d-vóstre, posed şi sîmburele lor. El va fi în multe privinţe folositor şi pentru cercetările nóstre asupra limes-uluĭ.»

Partea din urmă a scrisoriĭ este privitóre la un album de fotografiĭ representând anticităţile din ţéră, pe care d-l Tocilescu l'a trimis din partea Direcţiuniĭ Museuluĭ, ca un omagiŭ, celuĭ maĭ puternic promotor al cercetărilor şi studiuluĭ anticităţilor romane.

Se dă cetire procesuluĭ-verbal al Secţiuniĭ sciinţifice pentru şedinţa de la 4 Decembre. Secţiunea propune a se publicà în *Anale* comunicarea d-luĭ D. Negreanu despre *Sistemul internaţional de unităţĭ electrice.* (1)

— Propunerea Secţiuniĭ se aprobă.

De la d-l P. A. Sîrcu se primesce o broşură în limba rusă, cuprinḑênd două documente relative la istoria limbeĭ rusescĭ în secolul XVI

D-l *Gr. G. Tocilescu* dă cetire comunicăriĭ sale: *Epigrafia oraşuluĭ Tomis.*

ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN 12 DECEMBRE 1897

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *I Kalinderu.*

De la Ministerul Afacerilor străine se primesce broşura: *Recueil des emprunts contractés par le Gouvernement Impérial Ottoman, 1854—1896,* Constantinopole 1897.

(1) Maĭ jos în *Anexe.*

D-l *Gr. G Tocilescu* dă cetire comunicăriĭ sale: *Cultul și asociațiunile civile și religióse la Tomis.*

ȘEDINȚA DIN 19 DECEMBRE 1897.

Președința d-luĭ Vice-Președinte *I. Kalinderu.*

Se dă cetirea scrisoriĭ d-luĭ *I. Kalinderu,* care pune și în anul acesta la dispozițiunea Academieĭ suma de 500 leĭ pentru a se oferì, prin îngrijirea Direcțiuniĭ Institutuluĭ Otteteleșanu, elevelor aceleĭ școle câte o mică amintire de Anul noŭ.

D-l *I. Kalinderu* presintă o scrisóre a d-neĭ Caterina A. Golescu, care dăruesce «17 volume legate manuscripte a unuĭ dicționar româno-grec și greco-român, precum și un caiet repertor al cuvintelor, opere ale rĕposatuluĭ Iordache Golescu». Acest dar îl face Academieĭ d-na Golescu din partea copiilor sĕĭ.

— Se decide a se exprimà d-neĭ Golescu mulțumirile Academieĭ cele maĭ viĭ pentru acest dar prețios.

De la d-l Petru V. Grigoriu, publicist din Iașĭ, se primesce în dar o scrisóre autografă a poetuluĭ V. Alecsandri către d-sa de la 16 August 1880.

ȘEDINȚA DIN 9 IANUARIE 1898

Președința d-luĭ Vice-Președinte *I. Kalinderu.*

M. S Regele Alexandru al Serbieĭ a bine-voit a dăruì Academieĭ un exemplar din Evanghelia Principeluĭ Miroslav, reprodusă în facsimile din ordinul Maiestățiĭ Sale și sub îngrijirea d-luĭ Ljubomir Stoianovicĭ. Acest prețios dar este înaintat Academieĭ de către Ministeriul Afacerilor străine.

— Se decide a se face mulțumirĭ M. S. Regeluĭ Alexandru al Ser-

bieĭ şi a i se trimite, în semn de recunoscinţă, publicaţiunile istorice Hurmuzaki.

De la d-l D. C. Sturdza-Scheianu se primesc în dar:

Un volum manuscript legat, în care se află copiate cărţĭ domnescĭ, anaforale, hotărniciĭ şi zapise privitóre la moşiile Trifesciĭ, Mircesciĭ şi altele, foste ale Marieĭ Cercajóia;

Opt documente de moşiĭ, cărţĭ domnescĭ şi acte private din aniĭ 1629—1809.

Se cetesce scrisórea primită de la Societatea de Linguistică din Paris, în următórea cuprindere:

«Am onóre a vĕ încunosciinţă că Societatea de Linguistică din Paris va acordà în 1901 un premiŭ de o mie leĭ (1000 leĭ) celeĭ maĭ bune lucrărĭ *tipărite* tractând despre gramatica, dicţionarul, originele, istoria *limbilor romanice* în general şi de preferinţă, a *limbeĭ române* în particular.

«Autorul va puté fi de orĭ-ce naţionalitate; el va puté fi saŭ nu membru al Societăţiĭ de Linguistică.

«La concurs se vor admite numaĭ scrierĭ în limbile *francesă, română* saŭ *latină*, publicate după 31 Decembre 1894. Autoriĭ vor trebuì să comunice prin scrisóre Preşedintelui Societăţiĭ dorinţa lor de a luà parte la concurs şi-ĭ vor trimite, *înainte de 31 Decembre 1900*, cel puţin două exemplare din scrierile lor.

«Societatea de Linguistică din Paris va fi recunoscĕtóre de bunăvoinţa ce veţĭ avé de a face cunoscut instituirea acestuĭ premiŭ învĕţaţilor, pe carĭ ea i-ar puté interesà.»

—Se decide a se da cea maĭ întinsă publicitate între Românĭ cuprinsuluĭ acesteĭ scrisorĭ.

D-l Secretar general *D. Sturdza* amintesce, că la 1 Aprilie trecut s'a primit de la d-l N. Mandrea, Preşedinte la Inalta Curte de Casaţiune, o bogată şi preţiósă colecţiune de scrisorĭ şi acte rĕmase de la Nicolae Bălcescu. D-sa propune a se dăruì d-luĭ Mandrea, din partea Academieĭ, publicaţiunile istorice Hurmuzaki.

— Propunerea se primesce.

ȘEDINȚA DIN 16 IANUARIE 1898

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *I. Kalinderu.*

De la Ministeriul Afacerilor străine se primesc copiĭ de pe următórele acte diplomatice:

a) Notele Ambasadorilor Franciei la Constantinopole de la 27 Decembre 1639—14 Octobre 1689;

b) Memoriul în limba latină intitulat «Fondul Poloniei» (continuare, începutul fiind de maĭ înainte trimis);

c) Rapórtele Consulatuluĭ general austriac din Bucurescĭ către Ministeriul Afacerilor străine din Viena din aniĭ 1815 şi 1816, precum şi ale Consulatuluĭ din Iaşĭ din anul 1815.

D-l V. *A. Urechiă* dăruesce două exemplare dintr'o proclamaţiune tipărită pe hârtie subţire la Paris la 1851, 1 Iunie, şi adresată către Românĭ, purtând subscrierile: «Pentru comitetul revoluţionar de la 1848, N. Bălcescu, N. Golescu, C. A. Rosetti.»

De la Canonicul A. S. Petruszewicz de la Lemberg, membru onorar al Academieĭ, se primesc publicaţiunile sale făcute în limba rusă: *Suplement la Cronica galiţiano-rusă din aniĭ 1700—1772* (Lemberg 1897), *Regele polon Ioan III şi Moldova*, cu portretul Metropolituluĭ Dosofteiŭ (Lemberg 1898).

De la d-l Dr. I. Zawodny se primesce publicaţiunea sa: *Beitrag zur Kenntnis der Wurzel von Sorghum saccharatum und über den Gehalt an verschiedenen Mineralsubstanzen in normal entwickelten und verkümmerten Glaskolrabipflanzen*, Leipzig 1898.

De la d-l I. Simionescu, bursier al Fundaţiuniĭ Adamachi pentru studiul geologieĭ la Viena, se primesce lucrarea sa: *Ueber eine Unter-Cenoman-fauna aus den Carpathen Rumäniens.*

De la d-l Ilie Christea (Dinursenĭ) se primesce broşura: *Alesandru Roman. 1826—1897. Material pentru biografia şi activitatea luĭ*, Sibiiŭ 1897.

ȘEDINȚA DIN 23 IANUARIE 1898

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *I Kalinderu.*

D-l Secretar general *D. Sturdza* presintă în dar, din partea d-luĭ Ernest Vârnav, o legătură de documente istorice interne din seculiĭ XVII—XIX, privitóre la afacerĭ de moşiĭ.

Se cetesce procesul-verbal al Comisiuniĭ instituite la Iaşĭ pentru acor-

darea uneĭ burse Adamachi vacante la Facultatea de medicină din Iașĭ. Comisiunea propune a se acordâ bursa d-şóreĭ Ecaterina Ladicò, studentă în anul II al Facultăţiĭ, care a fost singura concurentă presentată.

— Propunerea Comisiuniĭ se aprobă.

Se cetesce oficiul parochieĭ gr. or. românescĭ din Deva, care cere a se dăruì publicaţiunile Academieĭ pentru biblioteca parochială.

Se decide a se dăruì *Analele* şi publicaţiunile din carĭ vor fi exemplare disponibile, afară de colecţiunea Hurmuzaki.

Se cetesce apelul făcut de Comitetul Asociaţiuniĭ pentru literatura română etc., de la Sibiiŭ pentru contribuirĭ de banĭ spre a se zidì în acel oraş o Casă naţională, care să cuprindă un museŭ istoric și etnografic al Românilor de peste Carpaţĭ, biblioteca Asociaţiuniĭ, etc.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN 30 IANUARIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *I Kalinderu.*

D-l Secretar general *D. Sturdza* presintă în dar din partea Principeseĭ Aglae Ghica Alaux un portret în acuarelă al părinteluĭ sĕŭ Grigorie Ghica, Domnitorul Moldoveĭ în 1849—1856.

D-l *Dr. V. Babeş* presintă scrierea sa: *Ueber den Einfluss der verschiedenen Infectionen auf die Nervenzellen des Rückenmarks.*

D-l *P. Poni* presintă în dar din partea d-luĭ Profesor Dr. Anton Baldaci de la Bolonia 10 publicaţiunĭ botanice ale acestuĭ învĕţat.

De la d-l Gr. N. Manu se primesc în dar 8 volume de publicaţiunĭ istorice, dintre carĭ 4 privitóre la Muntele Atos și la mănăstirile dintr'însul.

D-l Bibliotecar I. Bianu presintă în dar din partea d-luĭ C. Erbiceanu, membru corespondent, un exemplar din Evangheliarul slavon tipărit pentru Românĭ în Belgradul-Ardéluluĭ (Alba-Iulia) la 1579. Acest exemplar este al doilea cunoscut din acéstă carte. Cel dintâiŭ fusese descoperit de Jireček într'o biserică din Bulgaria în cursul uneĭ călătoriĭ. Exemplarul găsit de Jireček a fost împrumutat pentru studiŭ la Academie și s'a constatat că greşit cetise Jireček data 7080; în realitate data este 7087, iar de-asupra cifreĭ 7 erâ o pată de céră, care a împedecat pe Jireček sa cetéscă esact, maĭ ales că-şĭ făcuse notiţa în fugă, séra pe întuneric. Din acéstă causă, în *Archiv für slawische Filologie* (VIII, 132), Jireček pune data tipăririĭ greșit 1572, în loc de 1579. Erórea este de alt-fel evidentă și din faptul că, în epilog, se spune că acéstă carte a fost tipărită din porunca luĭ Christofor Batori, care a ajuns Domn al Ardéluluĭ la 1575.

D-l *I. Kalinderu* amintesce, că d-na Elena Dr. N. Turnescu, prin scrisórea sa de la 12 Martie 1895, a rugat pe Academie ca, în memoria fiiceĭ sale Maria N. Turnescu, să priméscă o rentă anuală de 2.000 leĭ, din carĭ 1.000 leĭ Academia îĭ va întrebuinţà precum va crede cu cale, iar 1000 leĭ să-ĭ întrebuinţeze la sporirea fonduluĭ de dotaţiune, care se va înfiinţà de Academie, conform testamentuluĭ fundatoruluĭ Institutuluĭ de fete Ioan Otteteleşanu. D-na Turnescu adăogià că va luà mĕsurĭ pentru asigurarea capitaluluĭ care represintă acéstă rentă. D-na Turnescu n'a voit a lăsà să trécă maĭ mult timp, ci a depus la Banca Naţională şi la disposiţiunea Academieĭ suma de 40.000 leĭ în opt scrisurĭ funciare rurale 5%, pentru asigurarea şi în viitor a acesteĭ rente de 2 000 leĭ, iar certificatul pentru acéstă sumă se depune acum în păstrarea Academieĭ. D-na Turnescu este o adevĕrată filantrópă; d-sa a dat ţĕriĭ pentru desvoltarea culturiĭ române peste 500 000 leĭ, deşì averea sa este modestă şi în mare parte constă numaĭ în usufructul ce i-a lasat regretatul sĕŭ soţ. Nu mĕ îndoesc că Academia va primì acest dar al d-neĭ Turnescu cu recunoscinţă şi va autorisà pe Preşedintele nostru a exprimà acesteĭ nobile dómne adînca gratitudine a acestuĭ Institut cultural. Delegaţiunea va procede îndată şi la formarea actuluĭ de donaţiune, conform cerinţelor legiĭ.

— Se primesce donaţiunea cu mulţumire şi se decide a se face formalităţile de acceptare.

D-l *B. P. Hasdeŭ* cetesce comunicarea sa: *Cronica Basarabilor 1238—1380.*

D-l *Dr. V. Babeş* cetesce comunicarea: *Progresele făcute în cunóscerea lepreĭ la noĭ.*

ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN 6 FEBRUARIE 1898

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *I Kalinderu.*

D-l I. Tanoviceanu, membru corespondent, presintă pentru cetire în şedinţă publică şi tiparire în *Anale* scrierea sa: *Un poet moldovén din vécul al XVIII-lea (Mateiu Millo).*

— Se recomandă Secţiuniĭ literare.

De la d-l Ioan Corbu se primesce scrierea sa despre *Rotaţiunea corpurilor nesolide,* cu cerere ca, dacă Secţiunea sciinţifică va aprecià că lucrarea are valóre sciinţifică, să se dea autoruluĭ un ajutor pentru studiĭ.

— Se recomandă Secţiuniĭ sciinţifice.

D-l *Gr. G. Tocilescu* cetesce comunicarea sa: *Studiĭ asupra geografieĭ antice a Dobrogeĭ.*

ŞEDINŢA DIN 13 FEBRUARIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *I. Kalinderu.*

De la Ministeriul Afacerilor străine se primesc în dar:

a) Copiĭ de pe rapórtele Ambasadoruluĭ frances din Constantinopole către Regele Franciеĭ de la 11 Februarie 1690—26 August 1694;

b) Publicaţiunea sêrbéscă: *Statistica şcólelor sêrbescĭ în Turcia europénă pe anul şcolar 1895—96,* Belgrad 1897.

D-l I. Dalametra, profesor la liceul român din Bitolia (Macedonia), arată prin scrisóre că a alcătuit un dicţionar macedo-român cu aprópe 8.000 de cuvinte. Trimite din acest dicţionar, în manuscript, 30 pagine, cuprinḑênd cuvintele cu iniţiala *a*, cu rugare ca să se cerceteze de Academie. Dacă se va socotì că acéstă lucrare merită să fie publicată, Academia să o tipăréscă cu spesele eĭ, iar d-sa va trimite şi restul manuscriptuluĭ.

— Se recomandă Secţiuniĭ literare.

ŞEDINŢA DIN 20 FEBRUARIE 1898

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *I. Kalinderu.*

De la Ministeriul Afacerilor străine se primesc următórele comunicărĭ şi darurí:

a) Invitaţiune comunicată de Legaţiunea Anglieĭ pentru participare la al 4-lea Congres internaţional de zoologie, care se va ţiné la Cambridge la 11 (23) August 1898 sub preşedinţa luĭ Sir John Lubbock.

— Se recomandă Secţiuniĭ sciinţifice.

b) O colecţiune de fotografiĭ dăruite pentru colecţiunea Academieĭ, representând portretele M.M. L.L. Regeluĭ şi Regineĭ, ale Familieĭ Regale şi ale maĭ multor bărbaţĭ de Stat aĭ Românieĭ, precum şi vederĭ de moschee şi şcóle turcescĭ din Dobrogea.

c) Copiĭ de pe rapórtele Consulilor austriacĭ din Iaşĭ din aniĭ 1816 şi 1817, şi din Bucurescĭ din 1817, către Ministeriul Afacerilor străine din Viena.

Ministeriul Instrucţiuniĭ publice trimite 67 acte vechĭ din aniĭ 1541—1833,

primite de la Direcţiunea liceuluĭ «Alexandru Hasdeu» din Buzĕŭ, cu rugare, ca dacă unele din acele acte vor presintà interes istoric, să fie oprite în colecţiunea Academieĭ, dându-se copiĭ şi traducerĭ biblioteceĭ aceluĭ liceŭ şi mulţumindu-se d-luĭ Locotenent G. Iliescu, care le-a dăruit.

— Se decide ca tóte aceste acte, fiind preţióse pentru istorie, să se întroducă în colecţiunea de documente a Academieĭ şi să se mulţuméscă donatoruluĭ.

De la d-l St. C. Hepites, membru corespondent, se primesc pentru publicare în *Anale* următórele lucrărĭ:

1. *Cutremurele de pămînt din România în anul 1897 st. n.*
2. *Materiale pentru climatologia Românieĭ. IX. Plóia la Bucurescĭ în ultimiĭ 32 de anĭ.*

— Se recomandă Secţiuniĭ sciinţifice.

—

ŞEDINŢA DIN 27 FEBRUARIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *I. Kalınderu.*

De la Ministeriul Afacerilor străine se primesce programul Congresuluĭ internaţional de istorie diplomatică, care se va deschide la Haga la 12 Septembre viitor, cu ocasiunea serbărilor ajungeriĭ la majoritate şi a încoronăriĭ Regineĭ Ţĕrilor-de-jos.

— Se decide a se amânà cestiunea, spre a fi discutată în sesiunea generală.

De la d-l C. Chiru, Director general al postelor şi telegrafelor, se primesce în dar publicaţiunea: *Union postale universelle. Documents du Congrès postal de Washington, 1897*, Berna 1898.

D-l *N. Teclu,* membru al Academieĭ, trimite lucrarea sa: *Ueber die Prüfung des Papieres.*

De la P. S. Sa Archiereul Atanasie Craiovénu se primesce în dar, prin mijlocirea d-luĭ C. Erbiceanu, un chrisov domnesc scris în slavonesce pe pergament de la Mateiŭ Basarab Voevod, cu data 1633 (7141) Martie 21.

D-l *D. C. Ollănescu* presintă raportul sĕŭ despre comunicarea d-luĭ I. Tanoviceanu: *Un poet moldovén din vécul XVIII-lea (Mateiŭ Millo),* cu propunere ca să fie cetită în şedinţă publică şi publicată în *Anale.*

— Propunerea se aprobă.

Anexă. — La pag. 29.

SISTEMUL INTERNAŢIONAL DE UNITĂŢĬ ELECTRICE

DE

D. NEGREANU
Membru corespondent al Academieĭ Române.

Este necontestat că o mare parte din progresele electricităţiĭ sunt datorite adoptăriĭ unuĭ sistem de unităţĭ admis de o potrivă de savanţiĭ şi industrialiĭ din diverse ţĕrĭ.

In timpul din urmă, *unităţĭ electrice internaţionale* aŭ fost admise în Statele-Unite ale Americeĭ, în Francia, Anglia, etc., aceste unităţĭ fiind declarate obligatoriĭ în tóte afacerile în carĭ intervine statul, precum şi în comunicaţiunile făcute serviciilor publice.

Inainte de a arătà numĕrul şi valórea unităţilor electrice internaţionale, voiŭ face un scurt istoric al faselor prin carĭ ele aŭ trecut.

Unităţile adoptate de Gauss şi Weber (1832—1841).

Gauss şi Weber aŭ fost ceĭ dintâĭ carĭ aŭ exprimat resultatele numerice obţinute în cercetările lor magnetice şi electro-magnetice, servindu-se de unităţĭ derivate deduse din un sistem de treĭ unităţĭ fundamentale.

Unităţile fundamentale adoptate de Gauss şi Weber aŭ fost: unitatea de lungime, unitatea de massă, unitatea de timp, şi anume: *mi-*

limetrul ca unitate de lungime, *massa unuĭ miligram* ca unitate de massă şi *secunda sexagesimală a timpuluĭ mediŭ* ca unitate de timp.

In celebra operă a luĭ Gauss: *Intensitas vis magneticae terrestris ad mensuram absolutam revocata*, publicată în Coment. Soc. Reg. Goetting în 1832 şi în Analele luĭ Poggendorff în 1833, intensitatea magnetismuluĭ terestru este exprimată în funcţiune de milimetru, miligram-massă, secundă sexagesimală.

Unităţile adoptate de Asociaţiunea Britanică pentru înaintarea sciinţelor.

Asociaţiunea Britanică pentru înaintarea sciinţelor (B. A.) numì în 1861, după propunerea luĭ Sir William Thomson (actualmente Lord Kelvin), o comisiune care să se ocupe cu stabilirea unuĭ sistem raţional de unităţĭ electrice, precum şi cu realisarea materială a unităţiĭ de resistenţă electrică.

Comisiunea adoptă ca unităţĭ fundamentale, întocmaĭ ca şi Gauss şi Weber, unităţile de lungime, de massă şi de timp, conservând pentru unitatea de timp *secunda sexagesimală* şi luând ca unitate de lungime *centimetrul*, iar ca unitate de massă *gramul-massă*.

Sistemul de unităţĭ dedus din cele treĭ unităţĭ fundamentale de maĭ sus forméză sistemul unităţilor centimetru-gram-secundă, saŭ, prin abreviaţiune, sistemul C. G. S.

Asociaţiunea Britanică adoptă sistemul unităţilor electro-magnetice al luĭ Weber.

Unităţilor practice electrice li s'aŭ dat numirĭ speciale, carĭ aŭ fost admise în mare parte de Congresul internaţional de electricianĭ ţinut la Paris în 1881.

Comisiunea stabilì că unitatea practică de resistenţă electrică, numită *ohm*, ar puté fi representată prin resistenţa uneĭ colóne de mercur, la zero grade centigrade, avênd o secţiune de un milimetru pătrat şi o lungime egală cu 104 centimetri·

Congresul internaţional de electricianĭ ţinut la Paris în 1881.

In 1881 avù loc la Paris prima exposiţiune internaţională de electricitate, cu care ocasiune se ţinù şi un Congres internaţional de electricianĭ, rĕmas celebru prin fixarea unităţilor practice de electricitate.

In acest congres, la care luară parte ceĭ maĭ renumiţĭ fisicianĭ, se aflaŭ Sir William Thomson (actualmente Lord Kelvin), Helmholtz, Siemens, Forster, Lippmann, Mascart, Potier, etc., pentru a nu cità de-cât din ceĭ maĭ ilustri.

Congresul luă următórele decisiunĭ, confirmând sistemul stabilit de Asociaţiunea Britanică şi adăogind câte-va numirĭ nouĕ de unităţĭ electrice :

a) Se adoptară pentru mĕsurile electrice unităţile fundamentale : centimetrul, gramul-massă, secunda;

b) Unităţile practice electrice sunt definite în modul următor:

1) unitatea practică de resistenţă este egală cu 10^9 unităţĭ electromagnetice C. G. S. şi iea numele de *ohm*;

2) unitatea practică de forţá electromotrice este *voltul*. Voltul valoréză 10^8 unităţĭ C. G. S.;

3) unitatea practică de intensitate este *amperul*. Un amper este curentul produs de o forţă electromotrice de un volt în un circuit a căruĭ resistenţă este de un ohm. Un amper valoréză 10^{-1} unităţĭ C. G. S.;

4) unitatea practică de capacitate este *faradul*. Un farad este capacitatea unuĭ condensator, ale căruĭ armăturĭ aŭ o diferinţă de potenţial egală cu un volt şi o cantitate de electricitate egală cu un coulomb. Un farad valoréză 10^{-9} unităţĭ C. G. S.;

c) Congresul maĭ decise ca o comisiune internaţională să fie însărcinată a determinà lungimea colóneĭ mercuriale cu secţiunea de un milimetru pătrat, care, la zero grade, să represinte resistenţa unuĭ ohm (10^9 unităţĭ electro-magnetice C. G. S.), lungimea de 104 centimetri, dată de Asociaţiunea Britanică, fiind prea mică;

d) In fine, se maĭ decise a se studià o unitate pentru lumină.

Decisiunile luate de Congres în privinţa unităţilor electrice aŭ fost admise în urma următórelor lămurirĭ date în şedinţa din 21 Septembre 1881, în plenul Congresuluĭ.

Voiŭ transcrie o parte din acéstă memorabilă şedinţă, făcênd órecarĭ abrevierĭ şi modificărĭ pentru o maĭ mare claritate.

D-l Mascart exprimă dorinţa, ca Sir William Thomson, cu autoritatea-ĭ recunoscută, să bine-voiască a da Congresuluĭ câte-va explicaţiunĭ asupra unităţilor practice admise de membriĭ Congresuluĭ făcênd parte din Comisiunea unităţilor electrice.

Sir Wiliam Thomson (Lord Kelvin) presintă resumatul consideraţiunilor carĭ aŭ inspirat membrilor Comisiuniĭ unităţilor electrice alegerea unităţilor şi a nouĕlor denumirĭ, făcênd cu acéstă ocasiune un just omagiŭ lucrărilor d-luĭ Siemens :

«Comisiunea trebuind să se ocupe a stabilì, pentru cantitățile electrice, un sistem analog sistemuluĭ metric, lucrul cel maĭ bun de făcut a fost să conserve pentru unitatea de lungime centimetrul, pentru unitatea de massă gramul-massă, pentru unitatea de timp secunda. dejà în us.

«De acì se deduce, prin consideraţiunĭ desvoltate de d-niĭ Gauss şi Weber şi puse în practică de acest din urmă, un sistem absolut pentru a mĕsurà resistenţa, forţa electromotrice şi intensitatea unuĭ curent în unităţĭ basate pe unităţile fundamentale alese. Dar aceste unităţĭ nu ar fi comode pentru practică, unele din ele fiind prea micĭ, altele prea marĭ; pentru aceea s'a luat, ca unitate practică de resistenţă, resistenţa care este representată în sistemul absolut printr'o iuţélă de 1000 milióne centimetri pe secundă; acéstă unitate de resistenţă este *ohmul*, pe care Comisiunea o propune Congresuluĭ pentru a o menţiné; de asemenea, Comisiunea propune *voltul*, care corespunde la 100 milióne de unităţĭ C. G. S. de forţă electromotrice.

«Dar, sub acéstă formă, aceste unităţĭ nu există decât în concepţiunile geometrilor şi ale fisicianilor. S'a vĕḑut necesitatea de a avé representaţiunĭ concrete, şi în acest sens s'a creḑut preferabil de a recurge la definiţiunea *ohmuluĭ* prin o colónă de mercur satisfăcĕnd la óre-carĭ condiţiunĭ geometrice.

«Eraŭ maĭ multe raţiunĭ pentru acésta. In primul loc, nu se pot comparà cele-lalte etalóne decât transportându-le în acelaşĭ loc. In al doilea rînd, permanenţa aliagelor metalice nu este absolut afară de orĭ-ce bănuială. Călirea exercită asupra aliagelor o influenţă, care nu este încă bine cunoscută. Pe lângă acestea, un etalon de metal solid nu are cele duoĕ avantagiĭ, pe carĭ d-l Siemens le-a semnalat Comisiuniĭ ca propriĭ etalónelor de mercur, anume că etalonul de mercur, definit geometric, póte fi reprodus în orĭ-ce punct al globuluĭ, fără a transportà vre-un alt etalon afară de metru, care se află pretutindinea; pe lângă acestea, aproximaţiunea ce se póte obţiné în acest cas este cu mult maĭ superióră aceleia ce s'ar obţiné prin compararea sîrmelor de metal mĕsurate geometric.

«Comisiunea a admis, ca unităţĭ fundamentale: centimetrul, gramul-massă, secunda; de asemenea, definiţiunile *ohmuluĭ* şi *voltuluĭ*.

Sunt şi alte cantităţĭ electrice, ale căror mĕsurĭ sunt adesea negligiate în practică, fiind-că acestor cantităţĭ nu li s'aŭ dat numirĭ speciale. Comisiunea, dorind a legà de acest sistem numele luĭ Ampère, fundatorul electro-dinamiceĭ, şi a luĭ Coulomb, fundatorul electro-staticeĭ, propune de a da numirile de *amper* şi de *coulomb* unităţilor de

intensitate de curent şi de cantitate de electricitate. In fine, numele luĭ Faraday va fi conservat în *farad*, unitate de capacitate. Ast-fel *voltul* (unitate de forţă electromotrice), lucrând în un *ohm* (unitate de resistenţă), dă un curent de un *amper*, adecă un *coulomb* (unitate de cantitate) pe secundă; şi *faradul* este capacitatea unuĭ condensator, care conţine un coulomb, când diferinţa de potenţial între cele duoĕ armăturĭ este de un volt.

D-l Helmholtz crede necesar a arătà că propunerile Comisiuniĭ unităţilor sunt propriĭ a da presentuluĭ şi viitoruluĭ un sistem de unităţĭ fundat pe base invariabile.

«Există», ḑice Helmholtz, «două sisteme de mĕsurĭ absolute; unul întrebuinţat în Germania, după Gauss şi Weber, adoptând ca unităţĭ fundamentale milimetrul şi miligramul; cel de-al doilea, întrebuinţat în Anglia, avĕnd ca basă centimetrul şi gramul.

«Nu erà decĭ potrivire în mĕsurile acestor ţĕrĭ. Comisiunea francesă definind gramul prin greutatea unuĭ centimetru cub de apă, erà natural de a păstrà aceleaşĭ base, pentru a întinde sistemul metric şi la alte cantităţĭ. In fond, Asociaţiunea Britanică nu definise decât ohmul şi voltul, dar nu definise unitatea de intensitate. Incetul cu încetul se introduse în Anglia obiceiul de a întrebuinţà sub numele de *weber* o unitate de intensitate (un volt în un ohm), care erà de ḑece orĭ maĭ mare decât unitatea întrebuinţată de Weber însuşĭ şi care în Germania se numià tot weber. Dejà în tractatele de fisică se făceà confusiune între aceştĭ doĭ weberĭ şi dacă, după revisiunea etalonuluĭ de resistenţă, s'ar fi păstrat numele de weber curentuluĭ produs de un volt în noul ohm, confusiunea ar fi fost şi maĭ mare. S'a creḑut decĭ preferabil a se suprimà acest nume şi a-l înlocui cu numele luĭ Ampère, şi acéstă alegere este cu totul îndreptăţită prin importantele lucrărĭ ale mareluĭ savant căruia i se datoresce cunoscinţa fenomenelor electromagnetice; pe lângă acestea, presintă avantagiul de a pune numele unuĭ Frances alăturĭ cu acelea ale ilustraţiunilor germane, englese şi italiene, carĭ aŭ fost naşiĭ celor-lalte unităţĭ.» (1)

Conferinţa internaţională de electricitate din Paris din 1882 pentru determinarea unităţilor electrice.

In urma resoluţiuniĭ luate de Congres de a se ţiné o conferinţă internaţională pentru fixarea unităţiĭ ohm, o conferinţă de acest gen

(1) *Congrès international des électriciens.* Comptes-Rendus des travaux, Paris 1881, ag. 42—44.

se ţinù la Paris. La acéstă conferinţă, care-şĭ ţinù şedinţele de la 16—26 Octobre 1882, luară parte delegaţĭ din diverse ţĕrĭ. Voiŭ cità dintre delegaţĭ pe: Siemens, Helmholtz, Kohlrausch pentru Germania; Militzer, Fröhlich pentru Austria; Dumas, Blavier, Mascart pentru Francia. Din România fură delegaţĭ regretatul Bacaloglu, profesor de fisică la Facultatea de sciinţe din Bucurescĭ, şi d-l Pherekyde, pe atuncĭ Ministru plenipotenţiar al Românieĭ la Paris.

Din experienţele făcute până în acea epocă, unitatea de resistenţă *ohm* nefiind cunoscută decât cu aproximaţiune, conferinţa internaţională discută diversele metóde pentru determinarea *ohmuluĭ* şi indică programul experienţelor de făcut pentru fixarea acesteĭ unităţĭ.

Conferinţa internaţională de electricitate din Paris ţinută în 1884.

Resoluţiunile luate de acéstă conferinţă, cu unanimitatea delegaţilor, aŭ fost:

1) *Unităţĭ electrice propriŭ ḑise:*

Ohmul legal este resistenţa uneĭ colóne de mercur de un milimetru pătrat de secţiune şi de 106 centimetri de lungime, la temperatura fusiuniĭ gheţeĭ;

Amperul este egal cu 10^{-1} unităţĭ electro-magnetice C. G. S. de intensitate;

Voltul este forţa electromotrice care susţine un curent de un amper în o resistenţă egală cu un ohm legal.

2) *Determinarea unităţiĭ de lumină.* Unitatea fie-căreĭ luminĭ simple este cantitatea de lumină de aceeaşĭ specie emisă normal de un centimetru pătrat de platină la temperatura solidificăriĭ.

Unitatea practică de lumină albă este lumina totală emisă de un centimetru pătrat de platină la temperatura solidificăriĭ. (1)

După cum se vede, Conferinţa a fixat lungimea colóneĭ de mercur la 106 centimetri. Voiŭ da acì un tabloŭ, indicând lungimea colóneĭ mercuriale a ohmuluĭ obţinută de diverşĭ observatorĭ înainte de 1882 şi de la 1882—1884.

Anul	Experimentatorul	Lungimea colóneĭ de mercur în centimetri
1865	Asociaţiunea Britanică	104,83
1873	Lorenz	107,10
1874	F. Kohlrausch	105,91
1877	H. F. Weber	104,76 104,67

(1) Procès-verbaux de la Conférence internationale pour la détermination des unités électriques, pag. 43.

Anul	Experimentatorul	Lungimea colónei de mercur în centimetri
1878	Rowland	105,79
1881	L. Rayleigh şi Schuster	106,00
1882	Dorn	105,46
1882	Glazebrok şi Sargant	106,29
1882	L. Rayleigh	106,27
1883	L. Rayleigh şi Sidgewick	106,24
1883	Wild	105,711 105,678
1884	Mascart, F. de Nerville şi R. Benoit.	106,33

D-l Mascart concludeà chiar de atuncĭ, că ohmul este representat prin o colónă de mercur cuprinsă între 106,2 cm. şi 106,3 cm. maĭ apropiată însă de 106,3 cm. Membriĭ Conferinţeĭ adoptară însă, pentru lungimea ohmuluĭ legal şi numaĭ pentru o durată de ḑece anĭ, cifra rotundă de 106 centimetri.

Congresul internaţional de electricitate ţinut la Paris în 1889, cu ocasiunea Exposiţiuniĭ Universale.

De la Conferinţa de electricitate din 1884 până la Congresul din 1889 s'aŭ făcut maĭ multe determinărĭ ale ohmuluĭ, tóte indicând că lungimea colóneĭ mercuriale se apropie de 106,3 cm.

Voiŭ cità între aceste determinărĭ următórele:

Anul	Experimentatorul	Lungimea colóneĭ mercuriale dând ohmul
1887	Rowland	106,23
1887	Kohlrausch	106,32
1888	Dorn	106,24
1888	Wuilleumier	106,27

Dacă se admite pentru lungimea colóneĭ de mercur a ohmuluĭ 106,3 cm, erórea comisă este inferióră la $\frac{1}{2000}$ din valórea esactă a ohmuluĭ.

Congresul din 1889, menţinênd ohmul legal, aşà cum a fost definit de Conferinţa de electricianĭ din 1884, maĭ admise următórele unităţĭ:

Unitatea practică de *lucru mecanic* (travaliŭ) este unitatea *joule*. Un joule valoréză 10^7 unităţĭ C. G. S.; un joule este energia echivalentă căldureĭ degagiate în timp de o secundă de un amper în un ohm.

Unitatea practică de putere mecanică este *wattul.* Wattul este puterea mecanică a unuĭ joule pe secundă. Wattul valoréză 10^7 unităţĭ C. G. S.

Unitatea practică pentru coeficienţiĭ de inducţiune este *quadrantul.* Quadrantul, care este o lungime, valoréză 10^9 centimetri.

Pentru a evaluà în lumînărĭ intensitatea luminósă a uneĭ lămpĭ, se va luà ca unitate practică, sub numele de *lumînare ḑecimală,* $\frac{1}{20}$ parte din unitatea absolută de lumină definită de Conferinţa internaţională din 1884. Lumînarea ḑecimală este aprópe egală cu lumînarea englesă (candle standard) şi a ḑecea parte din lampa Carcel.

Unităţile adoptate de Asociaţiunea Britanică în 1892.

Asociaţiunea Britanică, în 1892, propuse a se definì în un mod maĭ precis *ohmul*; de asemenea a se da o representare materială *voltuluì* şi *amperuluĭ.*

In representarea materială a ohmuluĭ, o dificultate mare este mĕsura secţiuniĭ, a căreĭ determinare esactă este fórte dificilă. Helmholtz propune a se înlocuì mĕsurarea secţiuniĭ prin cântărirea masseĭ mercuruluĭ. Iată definiţiunea ohmuluĭ adoptată de Asociaţiunea Britanică:

Ohmul este resistenţa la zero grade a uneĭ colóne de mercur a căreĭ massă este 14.4521 grame-massă şi a căreĭ lungime este 106,3 cm.

Asociaţiunea Britanică a dat o representare materială atât amperuluĭ cât şi voltuluĭ:

Un amper este intensitatea curentuluĭ care, traversând o soluţiune neutră de nitrat de argint, depune 0,001118 grame de argint pe secundă.

Un volt este $\frac{1000}{1434}$ din forţa electromotrice a elementuluĭ Latimer-Clark la temperatura de 15°.

Iată acum şi instrucţiunile practice date de Asociaţiunea Britanică relative la mĕsurarea intensităţiĭ curenţilor prin descompunerea nitratuluĭ de argint, precum şi pentru prepararea elementuluĭ Clark:

Electrolisa nitratuluĭ de argint.

Voltametrul cu nitrat de argint permite a mĕsurà cantitatea totală de electricitate ce a traversat circuitul în un timp dat; vom puté deci cunósce curentul mijlociŭ, saŭ chiar însuşĭ curentul, dacă acesta este constant.

Când voim să ne servim de voltametrul cu nitrat de argint pentru a mĕsurà curenţĭ a căror intensitate este maĭ mică decât un amper, se vor adoptà următórele disposiţiunĭ:

Catodul, pe care se va depune argintul, va fi o capsulă de platină, avênd cel puţin 10 centimetri de diametru şi 4 până la 5 centimetri de adîncime. Anodul va fi o placă de argint curat, avênd aproximativ 30 centimetri pătraţĭ de suprafaţă şi 2 până la 3 milimetri de grosime. Placa de argint va fi ţinută orizontal în lichid şi la o mică distanţă de la suprafaţă prin un fir de argint legat la centrul plăciĭ. Pentru a împedică ca argintul desagregat format pe anod să cadă pe catod, vom învelì anodul cu hârtie de filtru.

Lichidul electrolitic trebue să fie o soluţiune neutră de nitrat de argint pur, conţinênd 15 părţĭ în greutate de nitrat şi 85 părţĭ apă.

Fiind-că resistenţa voltametruluĭ póte varià prin trecerea curentuluĭ, se va intercalà o resistenţă metalică în circuit. Resistenţa metalică totală a circuituluĭ nu va trebuì să fie maĭ mică de 10 ohmĭ.

Aceste generalităţĭ expuse, iată şi detaliile procedăriĭ în efectuarea uneĭ mĕsurĭ de intensitate:

Capsula de platină este spĕlată maĭ întâiŭ cu acid nitric, apoĭ cu apă şi alcool absolut. Uscăm capsula la 160°, în urmă o punem în un desicator şi o lăsăm să se rĕcéscă. Cântărim capsula fórte esact. Punem apoĭ capsula pe un suport de cupru bine isolat şi o umplem aprópe complet cu soluţiunea de nitrat de argint.

Introducem anodul în soluţiune, după cum s'a vĕḑut maĭ sus, şi punem voltametrul în circuit. Prin mijlocul uneĭ cheĭ, putem închide saŭ deschide circuitul. Se notéză momentul precis când s'a închis circuitul.

Curentul trebue să trécă cel puţin o jumătate de oră; notăm durata curentuluĭ.

Aruncăm lichidul, spĕlăm capsula cu apă distilată şi lăsăm chiar ca apa să stea în capsulă cel puţin şése ore. In fine, spĕlăm capsula cu apă distilată şi apoĭ cu alcool absolut; o uscăm în o baie de aer la 160° şi o rĕcim în un desicator. Cântărim capsula din noŭ. Greutatea în plus a capsuleĭ represintă greutatea argintuluĭ depus

Pentru a ave curentul în amperĭ, se divide greutatea argintuluĭ prin numĕrul de secunde cât a trecut curentul şi prin 0,001118

Prepararea elementuluĭ Clark.

Elementul Clark se compune din zinc saŭ amalgamă zinc-mercur, din mercur şi din o soluţiune saturată de sulfat de zinc şi sulfat mercuros în apă cu un exces de sulfat mercuros.

Substanţele indicate se prepară în modul următor:

1) *Mercurul.* Pentru a obţiné mercurul pur, îl vom tractà cu acidul azotic, după metoda obicinuită, apoi îl vom distilà în vid.

2) *Zincul.* Se va luà un baston de zinc curat, se va lipì la o extremitate o sîrmă de cupru şi vom curăţì, frecând zincul şi cuprul cu hârtie sticlată. Inainte de a constituì elementul, se va introduce zincul în acid sulfuric amestecat cu apă; zincul va fi apoi spělat cu apă distilată şi şters cu hârtie de filtrat.

3°) *Sulfatul mercuros.* Se va luà sulfat mercuros, aşà cum se găsesce în comerciŭ, se va amestecà cu o mică cantitate de mercur pur; va fi introdus în un vas ce conţine apă distilată şi va fi agitat necontenit In urmă, se va decantà apa. Operaţiunea acésta va fi repetată cel puţin de două ori. In cele din urmă, vom decantà cu îngrijire apa.

4) *Soluţiunea de sulfat de zinc.* Se va preparà o soluţiune saturată de sulfat de zinc pur recristalisat, amestecând în un vas apă distilată cu cristale de sulfat de zinc, a căror greutate să fie de două ori greutatea apei distilate; se va adăugì oxid de zinc, în proporţiune de 2% din greutatea cristalelor de sulfat, pentru a neutralisà orĭ-ce acid liber. Vom disolvà cristalele în apă prin încăldire, aşà ca temperatura soluţiunii să nu trécă peste 30° C. Se va adăugì apoi sulfat mercuros, preparat după cum s'a vědut mai sus, în proporţiune de 12% din greutatea sulfatului de zinc, pentru a neutralisà oxidul de zinc rěmas liber, şi soluţiunea va fi filtrată cât este caldă. Prin rěcire, soluţiunea lasă să se depună cristale.

5) *Prepararea pastei de sulfat mercuros şi sulfat de zinc.* Se va amestecà sulfatul mercuros cu disoluţiunea de sulfat de zinc; se vor adăugì cristale de sulfat de zinc, pentru a saturà licórea; se va adăugì de asemenea o mică cantitate de mercur pur. Se va agità amestecul şi în urmă se va încăldì până la o temperatură inferióră temperaturii de 30° C, în timp de o oră, agitând din când în când. Se va lăsà în urmă să se rěcéscă, agitând amestecul la intervale. Va trebuì să se formeze cristale de sulfat de zinc în tótă massa amestecului; dacă nu se forméză cristale, se vor adăugì în amestec câte-va cristale şi se va repetà din noŭ lucrarea.

Construcţiunea elementului.

Elementul póte fi preparat din o prubetă de sticlă de 2 centimetri de diametru şi 4—5 centimetri înălţime. Se va turnà mercur în prubetă, până ce mercurul se va ridicà la o înălţime de 0,5 cm. Se va luà

un dop de 0,5 cm. de grosime şi se vor face douĕ găurĭ alăturate; prin una din găurĭ va străbate un baston de zinc cu frecare, iar prin cea de a doua un tub de sticlă, în care este întrodus un fir de platină, despre care se vorbesce maĭ jos. Pe marginea dopuluĭ se va face o scobitură, pentru circulaţiunea aeruluĭ. Dopul va fi spĕlat cu apă caldă şi lăsat să stea maĭ mult timp în apă, înainte de a ne servì. Bastonul de zinc va fi întrodus în dop, aşà ca să iasă de-asupra dopuluĭ cu un centimetru.

Contactul cu mercurul este format prin un fir de platinà de 0,8 mm. de diametru. Firul de platină este apĕrat de contactul cu cele-lalte substanţe ale elementuluĭ, prin ajutorul unuĭ tub de sticlă, care-l acopere în tótă lungimea sa, afară de capetele sale, din carĭ unul ese în exterior, iar cel-lalt, împreună cu tubul de sticlă, este întrodus în mercur.

Se vor curăţì bine tubul de sticlă şi firul de platină; se va încălḑì extremitatea inferióră a firuluĭ de platină şi se va întroduce în mercur

Se va luà apoĭ pasta de sulfat de zinc şi de sulfat mercuros şi se va turnà în prubetă, fără a atinge părţile superióre ale prubeteĭ, aşà că să se formeze de-asupra mercuruluĭ un strat de un centimetru de înălţime. Se va întroduce apoĭ dopul cu bastonul de zinc şi cu tubul de sticlă. Dopul va fi întrodus în tub, până ce faţa de jos va atinge pasta. In acest mod, aerul va fi alungat. Elementul va fi lăsat în repaus douĕ-ḑecĭ şi patru de ore, după care timp se va lipì dopul cu cleiŭ.

Când se întrebuinţéză elementul Clark, vom avé grijă să evităm variaţiunile brusce de temperatură.

Congresul internaţional de electricianĭ din Chicago din 1893.

Acest congres, care se ţinù la Chicago de la 21—25 August 1893, sub preşedinţa onorară a luĭ Helmholtz şi cea efectivă a luĭ Elihu Thomson, a decis a se adoptà ca unităţĭ practice de electricitate unităţile Asociaţiuniĭ Britanice din 1892.

Ast-fel *ohmul* va fi resistenţa la zero grade centigrade a uneĭ colóne de mercur cu secţiunea constantă, avênd o lungime de 106,3 centimetri şi o massă egală cu 14,4521 grame;

amperul va fi unitatea de intensitate egală cu $\frac{1}{10}$ unităţĭ electromagnetice C. G. S.; în practică, amperul va fi representat prin intensitatea curentuluĭ constant care depune 0,001118 grame de argint în timp de o secundă (în condiţiunile indicate maĭ sus);

voltul, unitatea de forţă electromotrice, este aceea de la extremităţile unuĭ conductor în care circulă un curent de un amper, când resistenţa conductoruluĭ este egală cu un ohm; în practică, *voltul* este representat prin $\frac{1000}{1434}$ din forţa electromotrice a unuĭ element Clark la temperatura de 15° (în condiţiunile indicate maĭ sus).

Definiţiunile unităţiĭ de cantitate de electricitate *coulomb*, a unităţiĭ de capacitate *farad*, a unităţiĭ de lucru mecanic (travaliŭ) *joule* şi a unităţiĭ de putere mecanică *watt* aŭ fost conservate întocmaĭ cum se decisese în Congresul de electricitate din Paris din 1889; pe când numele unităţiĭ de inducţiune, a căreĭ definiţiune a fost conservată, a fost schimbat în acel de *henry*, după numele fisicianuluĭ american Henry.

In privinţa unităţiĭ de lumină nu s'a adoptat niciĭ o unitate.

Congresul, dorind ca unităţile electrice să fie admise de state în diferitele aplicaţiunĭ industriale ale electricităţiĭ, a decis a numì unităţile electrice maĭ sus definite *unităţĭ electrice internaţionale.*

Intervenţiunea guvernuluĭ Republiceĭ Francese pe lângă diferitele state pentru stabilirea uneĭ Convenţiunĭ internaţionale în vederea adoptăriĭ unităţilor electrice internaţionale.

Către finele anuluĭ 1893, guvernul Republiceĭ francese intervine pe lângă diferitele state pentru stabilirea uneĭ Convenţiunĭ internaţionale cu scop de a se adoptà sistemul internaţional de unităţĭ electrice.

O asemenea intervenţiune se făcù şi pe lângă guvernul Românieĭ. Ministeriul de Externe al Românieĭ, cu adresa No. 19.224 din 25 Octobre 1893, solicită de la Ministeriul de Instrucţiune numirea uneĭ comisiunĭ, care să se pronunţe asupra proiectuluĭ de convenţiune propus de guvernul frances.

Ministeriul Instrucţiuniĭ, cu adresa No. 7.073 din 12 Novembre 1893, numesce o comisiune, compusă din d-niĭ Hepites, Miculescu şi subsemnatul.

Voiŭ transcrie acì parte din proiectul de convenţiune, precum şi rĕspunsul comisiuniĭ.

Proiectul de convenţiune conţine următórele cincĭ articole:

«*Article I.* Les hautes parties contractantes conviennent que dans les transactions entre les administrations gouvernamentales ou entre les particuliers, ainsi que dans les applications industrielles, le carac-

tère légal sera désormais attribué, dans leurs états respectifs, aux mesures d'électricité et de lumière déterminées comme suit:

«1) *L'ohm international* est la résistance offerte à un courant invariable par une colone de mercure de section constante ayant à la température de la glace fondante une masse de 14,4521 grammes et une longueur de 106,3 centimètres;

«2) L'*ampère* est le courant dont la mesure absolue est de $\frac{1}{10}$ de l'unité électro-magnétique C. G. S. (centimètre, masse du gramme, seconde);

«3) Le *volt* est la force électromotrice qui soutient le courant d'un «ampère» dans un conducteur dont la résistance est l'ohm international;

«4) Le *coulomb* est la quantité d'électricité qu'un «ampère» donne par seconde;

«5) Le *farad* est la capacité d'un condensateur qui contient un «coulomb», quand la différence de potentiel de ces deux plaques est un «volt»;

«6) L'unité de chaque lumière simple est la quantité de lumière de même espèce émise en direction normale par un centimètre carré de surface de platine fondu, à la température de solidification.

«L'unité pratique de lumière blanche est la quantité de lumière émise normalement par la même source.

«*Art. II.* Les hautes puissances contractantes s'engagent à se communiquer les dispositions qu'elles prendront pour assurer l'exécution de la présente convention.

«*Art. III.* Les hautes parties contractantes se réservent la faculté d'apporter d'un commun accord à la présente convention toutes les additions, dont les progrès de la science démontreraient l'utilité.

«*Art. IV.* Les états qui n'ont pas pris part à la présente convention sont admis à y adhérer sur leur demande. Cette adhésion sera notifiée par la voie diplomatique au gouvernement de la République Française et par celui-ci aux autres gouvernements signataires.

«*Art. V.* La présente convention sera ratifiée; les ratifications en seront échangées à Paris le plus tôt possible et, au plus tard, dans le délai d'un an. Elle sera mise à exécution deux mois après la date de l'échange desdites ratifications et demeurera en vigueur aussi longtemps que l'une des parties contractantes n'aura pas notifié aux autres, six mois à l'avance, son intention d'en faire cesser les effets.

«Dans le cas où l'une des puissances signataires dénoncerait la convention, cette dénonciation n'aurait d'ailleurs d'effets qu'à son égard.»

Iată acum şi rĕspunsul Comisiuniĭ la proiectul de convenţiune de maĭ sus:

«Comisiunea numită spre a-şĭ da avisul asupra proiectuluĭ de convenţiune între România şi Republica Francesă, relativă la adoptarea unităţilor practice de electricitate şi lumină, este de părere că aceste unităţĭ pot fi admise şi în România.

«In adevĕr, unităţile practice de intensitate, forţă electromotrice, cantitate de electricitate şi capacitate, adecă *amperul, voltul, coulombul* şi *faradul*, ast-fel cum sunt definite în proiectul de convenţiune, aŭ fost adoptate succesiv de Congresul internaţional de electricianĭ din 1881 din Paris, de Conferinţa de electricitate ţinută la Paris la 1882, la care aŭ luat parte şi delegaţiĭ Românieĭ, precum şi la Congresele de la 1884 şi 1889 şi cea recentă din Chicago, dacă se iea pentru ohm valórea 10^9 unităţĭ absolute C. G. S. Pentru aceste unităţĭ nu se admisese nicĭ o representare materială.

«Nu a fost tot ast-fel cu unitatea practică de resistenţă electrică: *ohmul. Ohmul legal* din 1884, admis provisoriŭ şi definit prin resistenţa la zero grade a uneĭ colóne de mercur de 106 centimetri lungime şi de 1 mm. pătrat de secţiune, nu corespunde tocmaĭ esact *ohmuluĭ*, a căruĭ valóre este 10^9 unităţĭ electro-magnetice C. G. S.

«Numeróse determinărĭ ale ohmuluĭ, făcute de la 1884 până în present, aŭ dovedit că lungimea colóneĭ mercuriale, la zero grade, de un milimetru pătrat de secţiune, este cevà maĭ mare de 106 centimetri.

«Ast-fel Kohlrausch (1887), Dorn (1887), Wuilleumier (1889)—acest din urmă operând prin o metodă excelentă indicată de d-l Lippmann—găsesc pentru lungimea colóneĭ cifre variând între 106,27 cm. până la 106,32 cm.

«*Ohmul legal*, pe lângă inesactitatea lungimeĭ colóneĭ de mercur, maĭ presintă şi o dificultate relativă la mĕsurarea secţiuniĭ, a căreĭ determinare esactă este fórte dificilă, dacă nu nerealisabilă.

«*Ohmul internaţional*, propus prin proiectul de convenţiune, presintă avantagiile că, mĕsurarea secţiuniĭ fiind înlocuită prin cântărirea uneĭ masse determinate de mercur (14,4521 grame) la zero grade şi fixarea lungimeĭ colóneĭ de mercur la 106,3 cm., diferinţa între ohmul internaţional şi ohmul definit prin 10^9 unităţĭ electromagnetice C. G. S. este probabil inferióră la $\frac{1}{2000}$.

«In ceea ce privesce unitatea practică de lumină simplă şi lumină albă, ast-fel cum sunt definite în proiectul de convenţiune, dacă

aceste unitățĭ sunt cam puțin maniabile în practică, aŭ avantagiul că sunt constante, calitățĭ carĭ nu le presintă cele-lalte unitățĭ practice de lumină, carĭ se găsesc în industrie.

«După cele expuse, Comisiunea crede că este avantagios ca aceste unitățĭ practice de electricitate și lumină să fie adoptate în România. De alt-fel, art. III din proiectul de convențiune prevede că se vor puté întroduce tóte modificările cerute de progresele sciințeĭ.»

Raportul Comisiuniĭ a fost înaintat Ministeriuluĭ instrucțiuniĭ la 18 Novembre 1893.

Cum se vede, Comisiunea română fu de părere a se admite proiectul de convențiune, cu óre-carĭ reserve asupra unitățiĭ de lumină.

Rusia și Italia acceptară de asemenea proiectul de convențiune cu micĭ modificărĭ.

Anglia și Germania fură de părere a se limită numaĭ la unitățile *ohm, volt, amper.*

Admisiunea sistemuluĭ internațional de unitățĭ electrice de Statele-Unite ale Americeĭ, Anglia, Francia.

Neadoptându-se de diferitele state, în tóte punctele, proiectul de convențiune propus de guvernul Republiceĭ Francese, maĭ multe state declarară legale unitățile electrice internaționale admise de Congresul din Chicago din 1893.

Ast-fel, sistemul internațional de unitățĭ electrice a fost declarat obligatoriŭ în Statele-Unite ale Americeĭ, prin o lege votată de Camera Deputaților în 8 Iulie 1894 și de Senat în 12 Iulie 1894.

In Anglia fură declarate legale și obligatoriĭ unitățile *ohmul, voltul* și *amperul internațional* ast-fel cum aŭ fost definite de Congresul din Chicago la 23 August 1894.

In Francia, prin un decret al Președinteluĭ Republiceĭ Francese, din 25 Aprilie 1896, sistemul internațional de unitățĭ electrice, cuprindênd *ohmul, voltul* și *amperul internațional,* este declarat obligatoriŭ pentru tóte afacerile cu statul, precum și în tóte comunicațiunile făcute serviciilor publice.

Ar fi util ca sistemul internațional de unitățĭ electrice să fie declarat obligatoriŭ și în România.

Bucurescĭ, 27 Novembre 1897.

PARTEA II

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANUL 1898.

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANUL 1898.

ŞEDINŢA DIN 3 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

D-l Preşedinte *N. Kretzulescu* ḑice:

«Domnilor colegĭ, deschiḑênd astăḑĭ sesiunea generală a anuluĭ 1898 a Academieĭ nóstre, în noul edificiŭ clădit înadins pentru acéstă înaltă instituţiune, mĕ simt împreună cu d-vóstre toţĭ fericit de a ne întrunì într'o sală apropriată la adunările nóstre.

«Cred, domnilor colegĭ, a fi interpretul întregeĭ Academiĭ, adresând cu acéstă ocasiune onor. nostru coleg d-luĭ D. Sturdza, Secretarul general al Academieĭ, viile nóstre mulţumirĭ şi simţeminte de recunoscinţă pentru continuele şi neobositele silinţe şi stăruinţe ce d-sa de anĭ întregĭ depune spre înflorirea Academieĭ. In special astăḑĭ îĭ mulţumim pentru înzestrarea Academieĭ cu acest frumos edificiŭ. Acestor silinţe şi stăruinţe din partea d-luĭ D. Sturdza şi nu maĭ puţin aceluĭ prestigiŭ şi autorităţiĭ de carĭ d-sa se bucură, Academia datoresce însemnata şi prospera situaţiune în care ea se află astăḑĭ, atât din punctul de vedere material cât şi sciinţific.»

Se cetesce și se aprobă procesul-verbal al ultimeĭ şedinţe ordinare de la 27 Februarie a. c.

De la d-niĭ *I. M. Moldovanu* și *I. G. Sbiera* se primesce însciinţare că nu pot luà parte la deschiderea sesiuniĭ şi speră să pótă venì în curînd.

D-l *N. Teclu* însciințéză că nu va puté luà parte la sesiunea generală din acest an.

D-l Secretar general *D. Sturdza* dă cetire următoruluĭ:

«*Raport asupra lucrărilor Academieĭ în anul 1897—1898.*

«*Domnilor Colegĭ,*

«Sesiunea generală deschisă astăḑĭ este a 32-a adunare generală a acesteĭ instituţiunĭ. Aducêndu-ne aminte modestele eĭ începuturĭ, nu putem să nu simţim o adîncă bucurie, vĕḑênd desvoltarea ce a luat *Societatea Academică* şi posiţiunea înaltă ce ocupă astăḑĭ *Academia Română* în mişcarea culturală a némuluĭ nostru. Mijlócele, din ce în ce maĭ marĭ, carĭ s'aŭ pus la disposiţiunea eĭ prin generóse şi patriotice donaţiunĭ, îĭ permit să dea recompense însemnate pentru lucrărĭ literare şi sciinţifice, ajutóre numeróse pentru studiĭ. Colecţiunile Academieĭ constituesc astăḑĭ un adevĕrat tesaur naţional şi în jurul lor s'a organisat cu încetul o muncă sciinţifică, care, maĭ ales pe câmpul istoric, merge crescênd. Ast-fel instituţiunea nóstră îşĭ îndeplinesce din ce în ce maĭ cu folos menirea sa înaltă, de a înaintà cultura românéscă, îndrumând-o prin sciinţă pe calea progresuluĭ traĭnic.

«Presentându-vĕ acum al 14-lea raport asupra lucrărilor anuale ale Academieĭ şi încheiând ast-fel al doilea period de 7 anĭ al însărcinăriĭ ce aţĭ bine-voit a pune asupra mea, simt o vie mulţumire, de a vedé adunarea nóstră generală întrunită în noul sĕŭ local. Colegul nostru d-l Spiru Haret, ministrul Cultelor şi al Instrucţiuniĭ publice, a continuat pe calea arătată de predecesoriĭ sĕĭ, d-niĭ Th. Rosetti şi Petru Poni, dând Academieĭ ajutorul necesar pentru terminarea instalaţiuniĭ sale. S'a îndeplinit ast-fel o veche dorinţă a nóstră de a avé un local potrivit cu trebuinţele acesteĭ instituţiunĭ, un local îndestulător pentru ţinerea întrunirilor nóstre şi pentru buna păstrare, organisare şi întrebuinţare a preţióselor nóstre colecţiunĭ.

«In decursul anuluĭ trecut Academia Română a avut ocasiune să-şĭ manifesteze adînca recunoscinţă ce pórtă Maiestăţiĭ Sale Regeluĭ, Augustuluĭ Preşedinte de onóre şi Protectoruluĭ instituţiuniĭ nóstre, pentru simţemintele Sale de înaltă bunăvoinţă şi de vie solicitudine. Astăḑĭ când deschidem sesiunea în acest frumos local, ne aducem aminte că îl datorim maĭ ales Luĭ, care urmăresce cu atenţiune neadormită activitatea şi progresul nostru.

«Decisiunea luată la 27 Martie 1890, de a se publicà într'un corp cuvîntările rostite de Maiestatea Sa la diferite ocasiunĭ în decursul

glorióseĭ Sale domniĭ, a fost adusă la îndeplinire. Publicaţiunea a apărut cu ocasiunea ḑileĭ de 10 Maiŭ, aniversara intrăriĭ Maiestăţiĭ Sale Regeluĭ în capitala Sa. Ea pórtă titlul de *Treĭ-ḑecĭ de anĭ de Domnie a Regeluĭ Carol I, 1866—1896*, şi cuprinde, în 2 volume, de 76 cóle, tóte cuvîntările Suveranuluĭ până la 31 Decembre 1896, mesagiile către Corpurile legiuitóre şi alte documente relative la funcţionarea statuluĭ român, puse în ordine cronologică şi legate prin enumerarea evenimentelor politice principale din ţéră şi din afară. Lucrarea este ornată cu doue portrete ale Maiestăţiĭ Sale Regeluĭ, cu portretul Maiestăţiĭ Sale Regineĭ, cu facsimilele jurămîntuluĭ rostit la suirea Sa pe tron de Principele Carol în 10 Maiŭ 1866 şi al actuluĭ de încoronare ca Rege la 10 Maiŭ 1881. La începutul acesteĭ publicaţiunĭ am tipărit o introducere, care a fost cetită în şedinţa publică a Academieĭ de la 9 Maiŭ.

«Potrivit decisiuniĭ de la 27 Martie 1890, acéstă publicaţiune a fost presentată, în semn de omagiŭ şi de recunoscinţă, Maiestăţiĭ Sale Regeluĭ, în ḑiua de 10 Maiŭ, de către membriĭ Academieĭ aflătorĭ în capitală, carĭ aŭ mers in corpore, împreună cu Delegaţiunea d-vóstre ca să salute pe Intemeiătorul Regatuluĭ român.

«Venerabilul nostru Preşedinte, d-l N. Kretzulescu, a rostit, cu acéstă ocasiune, următórea alocuţiune către Suveran:

«*Sire,*

«Astăḑĭ, întreita aniversară a suiriĭ Maiestăţiĭ Vóstre pe tronul Românieĭ, «a proclamăriĭ Independenţeĭ şi a Regatuluĭ, Academia se simte fericită a «venì să Vĕ presinte respectuósele sale felicitărĭ şi urărĭ de o lungă viéţă «şi de o fericită domnie, ca să puteţĭ continuà şi pe viitor opera de înălţare «şi întărire a patrieĭ.

«Cu acéstă ocasiune, Academia are onóre a oferì Maiestăţiĭ Vóstre acéstă «publicaţiune, care cuprinde tóte cuvîntările ce Maiestatea Vóstră aţĭ rostit «în diferite rîndurĭ către oştire, cler, şcóle, tinerimea şcolară, municipalităţĭ «şi maĭ multe alte autorităţĭ.

«Acéstă publicaţiune, pe lângă cuvîntările Maiestăţiĭ Vóstre, pline de sim«ţemintele cele maĭ nobile şi de principiile patriotice cele maĭ înalte, de «carĭ aţĭ fost tot-deauna însuflat, cuprinde în resumat istoria cronologică «a ţĕriĭ într'un şir de 30 anĭ, de la fericita suire a Maiestăţiĭ Vóstre pe tro«nul Românieĭ.

«Să trăiţĭ Sire!

«Să trăiască Maiestatea Sa Regina!

«Să trăiască Alteţele lor Regale Principele şi Principesa Românieĭ, îm«preună cu Auguştiĭ lor fiĭ!»

«Maiestatea Sa Regele a bine-voit a rĕspunde prin următórele cuvinte:

«*Simt o vie satisfacţiune că tocmaĭ Academia a luat iniţiativa «de a publică cuvîntările ce am rostit în cursul domnieĭ Mele de «30 anĭ. Primesc cu atât maĭ multă bucurie acéstă lucrare bine în«grijită, cu cât ea cuprinde un material folositor pentru istoria nóstră «contemporană, aşà de bogată în fapte însemnate, săvîrşite cu multe «nevoĭ şi trude.*

«*Regatul român a fost întemeiat prin fiiĭ sĕĭ ceĭ maĭ distinşĭ, «carĭ m'aŭ sprijinit prin lumina şi energia lor. Din nenorocire, un «mare numĕr dintre eĭ aŭ murit; memoria lor însă va trăì de a «pururea şi recunoscinţa mea pentru toţĭ sfătuitoriĭ meĭ va rĕmâné «neştérsă în inima mea.*

«*Ridicarea şi desvoltarea Românieĭ, arătate în aceste douĕ vo«lume într'un mod sistematic, este dar o operă comună, împlinită de «ţéra întrégă şi de aceĭ carĭ aŭ luptat prin cuvînt, prin pană şi «prin sabie.*

«*Adînc mişcat de simţemintele patriotice ce-mĭ exprimaţĭ în nu«mele Academieĭ, vĕ mulţumesc călduros pentru frumósa lucrare ce-mì «aduceţĭ cu ocasiunea ḑileĭ de 10 Maiŭ, aniversara nóstră naţio«nală.*»

«*I. Membriĭ Academieĭ.*

«Perderĭ marĭ a suferit Academia în anul trecut. De la închiderea ultimeĭ sesiunĭ până astăḑĭ aŭ încetat din viéţă treĭ membri: Ion Ghica, G. Chiţu şi Al. Roman, un membru onorar: J. Steenstrup, şi un membru corespondent român: St. G. Vârgolicĭ. Ast-fel, pe lângă locul rĕmas vacant în Secţiunea istorică prin încetarea din viéţă a luĭ Al. Odobescu, s'aŭ făcut alte treĭ vacanţe, de a căror completare sunteţĭ chemaţĭ a vĕ îngrijì.

«La 22 Aprilie trecut, câte-va ḑile după închiderea sesiuniĭ, s'a stins viéţa luĭ Ion Ghica. Câţĭ-va anĭ de-arîndul am urmărit cu toţiĭ cu adîncă durere scăderea sănătăţiĭ şi slăbirea puterilor acestuĭ mare bărbat, care, timp de peste o jumătate de secol, a desfăşurat o neîntreruptă activitate în tóte direcţiunile desvoltăriĭ, înaintăriĭ şi înălţăriĭ patrieĭ şi ale némuluĭ. Alăturĭ cu neobosita luĭ activitate politică, sciinţa şi literatura aŭ fost cultivate de dînsul cu deosebită dragoste. Ast-fel Ghica erà cunoscut nu numaĭ în ţéră, dar şi departe peste graniţele

pămîntuluĭ românesc, ca un pătrundĕtor om politic şi tot de-odată ca unul din bărbaţiĭ ceĭ maĭ culţĭ aĭ epoceĭ sale. Când a purtat condeiul s'a arătat un scriitor admirat de tótă lumea nóstră literară. Ca economist, a pătruns în adîncimile sciinţeĭ, pe care a expus-o la înţelesul tuturor într'un mod magistral. *Scrisorile către V. Alecsandri* şi *Convorbirile economice* vor rĕmâné un monument de prima ordine în literatura românéscă. Tot ce erà cultură, sciinţă, literatură îl interesà în cel maĭ înalt grad. El a luat în mână direcţiunea Teatruluĭ Naţional şi, în câţĭ-va anĭ, a dat acesteĭ instituţiunĭ o viéţă şi un avînt necunoscute maĭ înainte.

«Pentru Academia Română Ion Ghica a fost un adevĕrat părinte afectuos. Ales membru la 1874, înaltele luĭ calităţĭ aŭ făcut ca să fie de îndată ales Preşedinte, şi în acéstă calitate a condus timp de mulţĭ anĭ lucrările Academieĭ. El a organisat modestele serviciĭ de atuncĭ ale acesteĭ instituţiunĭ şi le-a pus pe basele, pe carĭ până astădĭ sunt în continuă desvoltare. Prosperitatea Academieĭ se datoréză fără îndoială impulsiuniĭ date eĭ de Ion Ghica.

«Membriĭ Academieĭ aŭ asistat in corpore la trista ceremonie a înmormîntăriĭ, care s'a făcut la Ghergani. Colegul nostru d-l Nicolae Ionescu primise însărcinarea de a face cuvîntarea funebră în numele Academieĭ. Timpul rĕŭ l'a împedecat şi de aceea d-sa a rostit cuvîntarea asupra luĭ Ion Ghica în întâia şedinţă publică a Academieĭ după diua înmormîntăriĭ, la 9 Maiŭ.

«La 15 Septembre a încetat din viéţă, la Sebeşul-săsesc în Transilvania, Alexandru Roman, membru al Academieĭ de la înfiinţarea eĭ, fiind dintre ceĭ numiţĭ la Aprilie 1866. El a fost unul dintre fruntaşiĭ ceĭ maĭ luminaţĭ aĭ Românilor de peste Carpaţĭ, atât ca bărbat politic cât şi ca publicist. De la 1862 până aprópe de dilele luĭ din urmă, Roman a fost profesor de limba şi literatura românéscă în Universitatea de la Budapesta. El a luat o parte fórte însemnată — precum cu toţiĭ scim — la întrégă activitatea Academieĭ, participând la tóte adunările generale anuale.

«La 28 Octobre a încetat din viéţă colegul nostru Gheorghe Chiţu. Bărbat înzestrat cu o vastă şi temeinică cultură şi condus în tótă activitatea sa de viĭ simţeminte patriotice, el a adus ţĕriĭ serviciĭ însemnate ca bărbat politic şi ca conducĕtor al Ministeriuluĭ Instrucţiuniĭ publice. El a introdus învĕţămîntul limbeĭ române în şcólele secundare ale ţĕriĭ, a cultivat cu predilecţiune filologia şi a publicat

o serie de studiĭ fórte apreţiate, maĭ ales asupra cuvintelor de origine creştină în limba română, în urma cărora, la 27 Iunie 1879, a fost ales membru al Academieĭ. In scurtul timp cât a putut participà la activitatea acesteĭ instituţiunĭ, Chiţu a întemeiat fondul care pórtă numele sĕŭ şi care de la hotărîrea d-vóstre îşĭ aştéptă determinarea destinaţiuniĭ.

«Johannes Japetus Smith Steenstrup a încetat din viéţă la 8 (20) Iunie la Copenhaga, în vêrstă de 84 de anĭ. Naturalist distins, Steenstrup îşĭ asigurase un loc de onóre între învĕţaţiĭ acestuĭ secol prin însemnate studiĭ zoologice şi de paleontologie. Cercetările sale savante asupra fauneĭ şi floreĭ preistorice nordice şi studiul sĕŭ asupra «Schimbăriĭ generaţiunilor» făcuse din el o autoritate în sciinţă.

«Stefan G. Vârgolicĭ a încetat din viéţă la 29 Iulie trecut în plină vigóre a vîrsteĭ. Bărbat învĕţat şi distins profesor la Universitatea din Iaşĭ, Vârgolicĭ luase o parte activă la mişcarea literară din ţéră prin numeróse scrierĭ didactice şi alte publicaţiunĭ originale şi traducerĭ în versurĭ şi în prosă, pentru carĭ, în 1887, fusese ales membru corespondent al Academieĭ, ale căreia lucrărĭ le urmărià cu multă inimă.

«*II. Şedinţele de peste an.*

«In cursul anuluĭ, Academia a ţinut 38 şedinţe ordinare, din carĭ 7 aŭ fost publice. In aceste şedinţe s'aŭ făcut maĭ multe comunicărĭ şi discuţiunĭ sciinţifice. Amintesc acì pe cele maĭ însemnate:

«Cincĭ comunicărĭ preţióse aŭ fost făcute de către colegul nostru d-l *Gr. G. Tocilescu* asupra resultatelor importante date de cercetările archeologice făcute sub direcţiunea d-sale.

«Resultatele explorărilor de la Tomis aŭ fost expuse, în parte, în treĭ comunicărĭ presentate Academieĭ. In şedinţa de la 7 Novembre, d-l Gr. G. Tocilescu a făcut *Comunicaţiunĭ archeologice şi epigrafice asupra topografieĭ antice a oraşuluĭ Tomis.* La 5 Decembre, d-sa a cetit o relaţiune asupra *Epigrafieĭ* aceluĭ oraş; iar la 12 Decembre, a cetit o altă relaţiune relativă la *Cultul şi asociaţiunile civile şi religióse la Tomis.*

«La 6 Februarie, d-l Gr. G. Tocilescu a făcut o comunicare asupra *Geografieì antice a Dobrogeĭ.*

«In şedinţa de la 6 Iunie, colegul nostru a discutat şi combătut înaintea Academieĭ o nouă părere emisă asupra trofeuluĭ de la Adamklissi de către d-l Cichorius, profesor la Universitatea din Leipzig. Acesta susţine că trofeul, deşì ridicat de Traian, a fost dărîmat de barbarĭ şi reconstruit de Impĕratul Constantin-cel-Mare, tot după sculpturile luĭ Traian şi pentru comemorarea aceluiaşĭ eveniment. D-l Tocilescu a arătat imposibilitatea acesteĭ părerĭ, ca şi a acelora carĭ, ca d-niĭ profesorĭ Domaszewski şi Hampell, susţin că trofeul ar fi fost înălţat de Constantin-cel-Mare pentru victoriile sale asupra Goţilor.

«In şedinţa de la 7 Novembre, d-l *V. A. Urechiă* a presentat Academieĭ maĭ multe documente din aniĭ 1818—1821, asupra cărora a făcut o relaţiune.

«D-l *B. P. Hasdeŭ* a cetit, în şedinţa de la 30 Ianuarie, *Cronica Basarabilor, 1238-1380*, aşà cum resultă din studiul sĕŭ: «*Negru Vodă.— Intemeiarea statuluĭ muntenesc* (*1230—1380*)», publicat ca întroducere la tomul IV din *Etymologicum Magnum Romaniae*.

«D-l coleg *Dr. V. Babeş* a făcut şi în acest an Academieĭ comunicărĭ importante relative la resultatele ce daŭ studiile şi cercetările sciinţifice carĭ se fac la Institutul de bacteriologie, pus sub direcţiunea d-sale.

«La 6 Iunie, d-l Dr. V. Babeş a cetit o comunicare despre *Infecţiunile celuleĭ nervóse.*

«In şedinţa de la 30 Ianuarie, d-sa a cetit o relaţiune despre *Progresele făcute în cunóscerea lepreĭ la noĭ.*

«D-l D. Negreanu, membru corespondent, a presentat Academieĭ o comunicare relativă la *Sistemul internaţional de unităţĭ electrice*, care s'a tipărit în *Anale.*

«In şedinţa de la 6 Februarie s'a comunicat Academieĭ, pentru a fi cetită în şedinţă publică şi publicată în *Anale*, o lucrare a d-luĭ I. Tanoviceanu, membru corespondent, despre *Un poet moldovên din vécul al XVIII-lea (Mateiŭ Millo)*, care s'a trimis în cercetarea Secţiuniĭ literare.

«D-l St. C. Hepites, membru corespondent, a trimis spre publicare în *Anale* două lucrărĭ: una relativă la *Cutremurele de pămînt din România în anul 1897 st. n.*, iar cea-laltă făcênd parte din studiile sale

asupra climatologieĭ ţĕriĭ şi întitulată *Plóia la Bucurescĭ în ultimiĭ 32 de anĭ*, carĭ s'aŭ trimis în studiul Secţiuniĭ sciinţifice.

«Aceleiaşĭ Secţiunĭ s'a trimis spre cercetare un studiŭ comunicat Academieĭ la 6 Februarie de către d-l I. Corbu, relativ la *Rotaţiunea corpurilor nesolide*.

«Nouele traducerĭ şi ediţiunĭ de cărţĭ bisericescĭ, carĭ se fac de maĭ mult timp sub direcţiunea şi cu îngrijirea S-tuluĭ Sinod, aŭ format obiectul uneĭ discuţiunĭ în Academie în şedinţa de la 13 Iunie. S'a observat că atât în traducerile din noŭ făcute, cât şi în reeditările traducerilor maĭ vechĭ de cărţĭ bisericescĭ s'aŭ introdus înnoirĭ de limbă, s'aŭ fabricat cuvinte nouĕ şi s'aŭ întrebuinţat construcţiunĭ şi disposiţiunĭ de frasă nepotrivite cu spiritul şi cu tradiţiunile limbeĭ; s'a cerut ca Academia să caute modalitatea pentru a colaborà de acum înainte cu S-tul Sinod la editarea cărţilor bisericescĭ şi s'a propus ca de-ocamdată instituţiunea nóstră să însărcineze pe unul din membriĭ sĕĭ, care, după ce va examinà cu de amănuntul limba întrebuinţată în acele cărţĭ, să presinte o relaţiune asupra cestiuniĭ revisuiriĭ şi retipăririĭ lor. Cestiunea întrégă s'a reservat spre a fi discutată în actuala sesiune generală.

«Şi în anul acesta Academia nóstră a primit invitaţiunĭ de a participà la congrese sciinţifice internaţionale. Ministeriul Instrucţiuniĭ puplice, în urma interveniriĭ Delegaţiuniĭ, a pus la disposiţiunea delegaţilor Academieĭ mijlócele necesare pentru a luà parte la acele congrese.

«La congresul archeologic, care s'a ţinut la Nîmes (Francia) în vara anuluĭ acesta, a fost delegat a participà d-l Gr. G. Tocilescu. D-sa n'a putut să iea parte la acel congres, rĕmânĕnd ca să participe la Congresul filologilor germanĭ, de la Dresda.

«La congresul internaţional de geologie, care s'a ţinut la Petersburg, a luat parte, ca delegat al Academieĭ, colegul nostru d-l Gr. Ştefănescu.

«Academia a avut ocasiune de a participà, în cursul anuluĭ, la manifestările de simpatie carĭ s'aŭ făcut de tótă lumea învĕţată pentru doĭ bărbaţĭ carĭ sunt gloriile sciinţifice ale timpuluĭ nostru, Teodor Mommsen şi Anton Dohrn.

«La 18 (30) Novembre, marele archeolog şi istoric al anticităţiĭ romane Teodor Mommsen, membru onorar al Academieĭ, a împlinit 80 anĭ. Delegaţiunea, în numele Academieĭ, i-a trimis felicitărĭ, la carĭ ilustrul octogenar a rĕspuns printr'o frumósă scrisóre de mulţumire.

«Anton Dohrn a serbat în acest an aniversara a 25-a a Institu-

tuluĭ de studiĭ zoologice înfiinţat de dînsul la Neapole şi care a adus şi aduce cele maĭ marĭ serviciĭ aceleĭ ramure a sciinţeĭ. Academia s'a asociat la manifestările de simpatie ce din tóte părţile lumiĭ aŭ venit cu acea ocasiune la Neapole.

«*III. Publicaţiunile Academieĭ.*

«De la sesiunea trecută până acum s'aŭ făcut următórele publicaţiunĭ:

«1. Din *Analele Academieĭ* s'aŭ tipărit:

«*a) Tomul XVIII—Memoriile Secţiuniĭ literare* s'a terminat, încheiându-se cu memoriul d luĭ D. C. Ollănescu: *Teatrul la Românĭ. Partea I. Datine, năravurĭ, jocurĭ, petrecerĭ, spectacole publice şi altele.*

«*b) Tomul XVIII— Memoriile Secţiuniĭ sciinţifice* s'a terminat de asemenea, tipărindu-se în cursul anuluĭ următórele lucrărĭ:

«*Materiale pentru climatologia Românieĭ. VIII. Seceta din Dobrogea în 1896 st. n.,* de St. C. Hepites.

«*Rafinarea petroleuluĭ crud şi manufactura diferitelor producte comerciale din petroleul crud în Statele-Unite ale Americeĭ.* I. Rafinăria de petroleŭ crud din Whiting, Indiana. II. Rafinăria Tide Water Oil C° din Bayonne, New-Jersey. De Victor S. Gutzu.

«c) *Tomul XIX—Partea administrativă şi desbaterile anuluĭ 1896-97* s'a terminat, tipărindu-se partea a 2-a, în care se cuprinde sesiunea generală din anul trecut 1897.

«*d*) *Tomul XIX— Memoriile Secţiuniĭ istorice* s'a terminat, încheiându-se cu următórele două lucrărĭ tipărite în cursul anuluĭ:

«*August şi literaţiĭ,* de I. Kalinderu.

«*Pretendenţĭ domnescĭ în secolul al XVI-lea,* de N. Iorga.

«*e*) Din *Tomul XX — Partea administrativă şi desbaterile anuluĭ 1897-98* s'aŭ tipărit desbaterile din şedinţele ordinare de peste an, dimpreună cu comunicările făcute într'însele.

«2. Din *Istoriile luĭ Erodot*, în traducerea premiată a d-luĭ D. I. Ghica, s'aŭ tipărit cólele 8—10 din tomul IV, cuprindênd capitolele 82—117 din cartea IV.

«3. Din *Hronicul vechimeĭ a Romano-Moldo-Vlahilor* de Dimitrie Cantemir, care se retipăresce în nouă ediţiune după textul original, sub îngrijirea d-luĭ Gr. G. Tocilescu, s'aŭ tipărit cólele 32 — 54, carĭ cuprind *Scara* luĭ Cantemir şi *Indicele general alfabetic al materiilor,* întocmit de d-l Tocilescu. Pentru definitiva încheiare a volumuluĭ maĭ rĕmâne de tipărit prefaţa.

«4. Prin decisiunea luată de Academie la 29 Martie anul trecut, cu sfîrşitul anuluĭ 1897 a încetat însărcinarea dată la 1884 d-luĭ B. P. Hasdeŭ de a face *Etymologicum Magnum Romaniae* In cursul anuluĭ trecut, d-sa a tipărit, ca introducere la tomul IV, studiul *«Negru Vodă.— Intemeiarea statuluĭ muntenesc (1230—1380)*, din care o parte a fost cetită în treĭ şedinţe publice din sesiunea generală trecută.

«5. Comisiunea alésă la 3 Aprilie trecut pentru organisarea faceriĭ *Dicţionaruluĭ limbeĭ române* şi-a început lucrările şi, într'un raport special, va arătà disposiţiunile luate de dînsa pentru acest scop.

«6. In *Publicaţiunile fonduluĭ Princesa Alina Ştirbeĭ* s'aŭ tipărit cólele 25—69 din volumul I al colecţiuniĭ *Acte şi Documente privitóre la Istoria Renasceriĭ Românieĭ*, cuprindênd acte şi documente relative la Turcia şi la Principatele Române din aniĭ 1804—1844. Volumul I se va completà cu o prefaţă privitóre la întrégă colecţiunea.

«In preparaţiune se află tipărirea volumuluĭ VIII, cu care se va încheià publicaţiunea.

«7. Lucrările bibliografice, cu a căror întocmire şi publicare Academia a însărcinat în Martie 1896 pe bibliotecarul sĕŭ d-l I. Bianu, aŭ continuat a înaintà cu tótă îngrijirea necesară la asemenea publicaţiunĭ:

«*a)* Din *Catalogul manuscriptelor românescĭ* s'a tipărit a 2-a făscióră, de 128 pagine, cuprindênd descrierea a 65 volume manuscripte (No. 35 — 99).

«*b) Catalogul descriptiv şi analitic al documentelor istorice* din colecţiunea Academieĭ va puté începe a se tipărì în cursul anuluĭ viitor cu partea I, cuprindênd documentele domnescĭ din Moldova. Pregătirea acesteĭ lucrărĭ a cerut timp maĭ îndelungat, din causa greutăţiĭ de a se face resumatele documentelor scrise în limba slavonă. Puţine asemenea resumate aŭ maĭ rĕmas încă de făcut. D-l R. Rosetti a dat bibliotecaruluĭ nostru mult ajutor în acéstă lucrare.

«*c)* Din *Bibliografia românéscă veche, 1508—1830*, s'a tipărit fascicola I, care cuprinde, în 13 cóle, descrierea a 32 cărţĭ tipărite între 1508—1588. Din causa deosebiteĭ însemnătăţĭ a publicaţiunilor tipărite în acea epocă pentru istoria cultureĭ Românilor, s'a dat acesteĭ întâie părţĭ a lucrăriĭ o estindere maĭ mare, reproducêndu-se tóte prefeţele şi epilogurile şi dându-se în facsimile numeróse pagine cu frontispiciĭ saŭ epiloguri, specimene de tipar şi iniţiale ornate. A doua parte a lucrăriĭ, care va cuprinde publicaţiunile apărute între 1631—1714, este gata şi tipărirea eĭ va începe îndată după acéstă sesiune.

«Bibliotecarul Academieĭ şi-a asociat ca conlucrător la acéstă publicaţiune pe d-l Nerva Hodoş, ajutor de bibliotecar în serviciul Academieĭ.

«8. *Flora Dobrogeĭ*, de rěposatul nostru coleg Dr. D. Brândză, lucrare premiată la 1887 şi al căreia manuscript a fost restituit de d-na Brândză, a început a se tipărì. Colegul nostru d-l Dr. Sava Ştefănescu, membru corespondent al Academieĭ, unul din eleviĭ ceĭ maĭ distinşĭ şi colaborator al Druluĭ Brândză, a acceptat sarcina de a supraveghià facerea publicaţiuniĭ, după ce pusese în ordine, pentru a puté fi tipărit, manuscriptul rěmas de la Dr. Brândză. Din acéstă publicaţiune s'aŭ tipărit până acum 7 cóle.

«9. Conform decisiuniĭ Academieĭ din sesiunea generală a anuluĭ trecut, s'aŭ tipărit, în volum separat, *Cimiliturile Românilor*, culese şi puse în ordine de d-l Artur Goroveĭ, care a adaos la finele colecţiuniĭ un indice. Lucrarea cuprinde 27 cóle.

«10. Aŭ rěmas a se tipărì în aniĭ următorĭ:
«*a) Ţĕranul român*, de d-l Gr. G. Tocilescu, lucrare premiată la 1882;
«*b) Catalogul inscripţiunilor antice descoperite în ţĕră*, de d-l Gr. G. Tocilescu, conform decisiuniĭ Academieĭ de la 28 Martie 1894.

«11. In anul acesta s'aŭ stabilit relaţiunĭ de schimbul publicaţiunilor cu *Societatea Imperială pentru istoria Rusieĭ*, din Petersburg.

«In dar s'aŭ dat publicaţiunile Academieĭ nóstre următórelor bibliotecĭ:
«*Asociaţiunea naţională arădană pentru cultura poporuluĭ român*, în Ungaria;
«*Biblioteca gimnasiuluĭ real din Tîrgu-Jiuluĭ*;
«*Biblioteca Academieĭ ortodoxe* din Cernăuţĭ, în Bucovina;
«*Biblioteca parochieĭ gr. or. din Deva*, în Transilvania.

«*IV. Publicaţiunile Hurmuzaki şi cercetărĭ istorice.*

«Publicaţiunea de documente istorice s'a continuat şi în anul trecut.

«1. Din *Tomul IX, partea a 2-a*, care cuprinde documente din archive străine, de la Veneţia şi alte oraşe, s'aŭ tipărit, sub îngrijirea d-luĭ I. Slavicĭ, cólele 1—27, cuprinḑĕnd 273 documente din aniĭ 1751—

1791. Volumul se va termină cu un indice alfabetic al materiilor cuprinse în tomul VIII şi în ambele părţĭ ale tomuluĭ IX.

«2. *Tomul X,* în care, conform decisiuniĭ Academieĭ de la 16 Martie 1896, d-l N. Iorga a publicat rapórtele Consulilor prusienĭ adunate de d-sa la Berlin, s'a terminat, tipărindu-se ultimele 30 cóle (58—87), dimpreună cu prefaţa şi lista documentelor (17 cóle). Volumul este format de 703 documente din aniĭ 1763—1844 şi este împodobit cu portretele Domnilor Alexandru Ipsilanti şi Scarlat Calimach şi cu vederea caseĭ de la Brünn de-asupra căreia se află statua luĭ Alexandru Ipsilanti, cum şi cu maĭ multe facsimile de semnăturĭ.

«3. In *Tomul XI,* conform decisiuniĭ Academieĭ de la 2 Aprilie 1897, se publică colecţiunea de documente adunate de d-l N. Iorga din archive italiane şi germane. S'aŭ tipărit până acum, sub îngrijirea d-luĭ Iorga, cólele 1—12, cuprindênd 154 documente, din aniĭ 1517—1579.

«4. *Tomul III* al *Suplementuluĭ II,* în care se publică documente din archive şi bibliotecĭ polone, a continuat, tipărindu-se sub îngrijirea d-luĭ I. Bogdan 35 documente în cólele 19—39. Volumul, cu care se încheie seria documentelor polone, se va termină în curînd.

«5. S'a continuat tipărirea traduceriĭ românescĭ a tomuluĭ II din *Fragmente din istoria Românilor* de E. Hurmuzaki, făcută de d-l I. Slavicĭ. S'aŭ tipărit până acum 8 cóle.

«6. S'a continuat cercetarea şi copiarea documentelor istorice din archivele oraşelor Sibiiŭ, Cluj, Bistriţa şi Braşov şi s'aŭ procurat ast-fel în cursul anuluĭ 450 documente.

«Aceste cercetărĭ istorice aŭ procurat până acum 2.094 documente.

«7. Ministeriul Afacerilor străine, care făcuse instituţiuniĭ nóstre în 1897 un dar preţios, trimiţêndu-ĭ, în 11 volume legate, copiile rapórtelor Consulilor francesĭ din Principate între 1814—1848, a continuat a trimite Academieĭ numeróse copiĭ de pe asemenea documente diplomatice relative la istoria ţĕrilor române, procurate prin serviciul Legaţiunilor ţĕriĭ nóstre. In cursul anuluĭ s'aŭ primit ast-fel copiile rapórtelor ambasadorilor francesĭ de la Constantinopole (1639—1848), Petersburg (1788—92) şi Viena (1716—18) şi ale Consulilor austriacĭ de la Bucurescĭ şi Iaşĭ (1811—17). Ministeriul Afacerilor străine continuă a ne trimite asemenea copiĭ de acte.

«8. La 1884, în urma decisiuniĭ luate de Comisiunea publicaţiunilor istorice Hurmuzaki, d-l N. Densuşianu, membru corespondent al Academieĭ, fusese însărcinat să adune, să coordoneze şi să tipărescă documentele anteriore anuluĭ 1576 privitóre la istoria Românilor şi împrăştiate maĭ ales prin publicaţiunĭ străine vechĭ şi nouĕ, spre a completà colecţiunea publicată de Academie şi a pune ast-fel la disposiţiunea istoricilor materialul documental cel maĭ complet posibil adunat într'un singur corp. Spre îndeplinirea acesteĭ însărcinărĭ, d-l Densuşianu a întocmit şi tipărit în aniĭ 1884—1887 cele 6 volume (I_1, I_2, II_2, II_3, II_4, II_5) de 579 cóle de tipar, cuprinḑênd 3.099 documente din aniĭ 1199—1575. Cu tomul II partea 5-a, care vi s'a presentat gata în timpul sesiuniĭ trecute, d-l Densuşianu a ajuns la anul 1575, sfîrşitul epoceĭ ale căreĭ documente erà însărcinat să le adune. In culegerea făcută, d-sa nu putuse însă adunà tóte documentele, fie din causă că unele îĭ scăpase din vedere, fie pentru că nu aveà la disposiţiune publicaţiunile în carĭ ele fusese tipărite. Delegaţiunea a însărcinat pe d-l Densuşianu, pe de o parte ca să adune documentele din epoca arătată necuprinse din aceste cause în volumele până acum publicate, să le coordoneze şi să le tipărescă spre, a face ast-fel cât îĭ va fi cu putinţă maĭ completă acéstă serie complementară a bogateĭ colecţiunĭ de documente diplomatice din seculiĭ XIII—XVI; iar pe de altă parte ca să întocméscă şi să tipărescă la sfîrşitul ultimuluĭ volum un indice general alfabetic asupra cuprinsuluĭ documentelor carĭ forméză volumele întocmite şi tipărite de d-sa.

«9. Starea actuală a publicaţiuniĭ *Documente privitóre la istoria Românilor* este următórea:

Volumul	Aniĭ	Côle tipărite	Documente	Adunate de Hurmuzaki	Adaose de Academie
I p. 1.	1199—1345	92	553	—	553
I p. 2.	1346—1450	117	691	—	691
II p. 1.	1451—1575	105	722	722	—
II p. 2.	1451—1510	98	534	—	534
II p. 3.	1510—1530	99	462	—	462
II p. 4.	1531—1552	100	446	—	446
II p. 5.	1552—1575	101	413	—	413
III p. 1.	1576—1599	79	443	341	102
III p. 2.	1576—1600	76	563	—	563
IV p. 1.	1600—1649	93	629	629	—
IV p. 2.	1576—1650	91	732	—	732
V p. 1.	1650—1699	72	362	362	—
V p. 2.	1650—1699	54	475	—	475
VI	1700—1750	90	355	355	—
VII	1750—1818	76	308	308	—
VIII	1376—1650	74	762	—	762
IX p. 1.	1650—1747	93	807	—	807
IX p. 2.	1751—1800	27	273	—	273 (sub presă)
X	1763—1844	104	703	—	703
XI	1517—1579	12	154	—	154 (sub presă)
Suplem. I.—I	1518—1780	135	1.414	—	1.414
II	1781—1814	114	988	—	988
III	1709—1812	77	203	—	203
IV	1802—1849	78	415	—	415
V	1822—1838	86	325	—	325
VI	1827—1849	83	304	—	304
Suplem.II.—I	1510—1600	82	347	—	347
II	1601—1640	81	286	—	286
III	1641—1756	39	110	—	110 (sub presă)
Volume 29		2.429	14.779	2.717	12.062

«*V. Biblioteca.*

‹Ca şi în aniĭ precedenţĭ, tot ast-fel şi în decursul anuluĭ trecut, biblioteca Academieĭ nóstre a continuat a-şĭ mărì şi a-şĭ îmbogăţì colecţiunile. Raportul comisiuniĭ permanente în sarcina căreia este supraveghiarea biblioteceĭ vĕ va da scirĭ amănunţite despre progresele făcute în acéstă privinţă şi despre lucrările executate pentru organisarea, conservarea şi buna întrebuinţare a colecţiunilor biblioteceĭ. Ţin însă să amintesc şi în acest raport de deschiderea sesiuniĭ generale câte-va din cele maĭ importante donaţiunĭ carĭ ni s'aŭ făcut în cursul anuluĭ.

«M. S. Regele Alexandru al Serbieĭ a bine-voit a dărui bibliotece nóstre un exemplar dintr'o preţiósă reproducţiune în facsimile a *Evangheliei Principeluĭ Miroslav,* făcută din ordinul Maiestăţiĭ Sale subt îngrijirea d-luĭ Ljubomir Stoianovicĭ. Academia, primind cu recunoscinţă acest dar, a oferit Regeluĭ Alexandru, în semn de omagiŭ şi de gratitudine, colecţiunea nóstră de documente istorice Hurmuzaki.

«Preşedinţa Consiliuluĭ de Ministri a dăruit Academieĭ o importantă colecţiune de 16 registre, cuprindênd acte oficiale de mare însemnătate istorică din aniĭ 1837—56.

«Un alt dar preţios a fost făcut pentru biblioteca nóstră de către Ministeriul Afacerilor străine, care a oferit un exemplar complet din reproducţiunea în fotografie colorată cu mâna a manuscriptuluĭ întregeĭ *Cronice a Conciliuluĭ de la Constanţa* din 1414—18, scrisă de Ulrich de Richental. Importanţa deosebită ce are acéstă cronică pentru istoria românéscă am avut însumĭ ocasiune să o arăt în 1893, printr'o comunicare făcută Academieĭ despre una din cele două ediţiunĭ tipărite ale cronicei, ce am oferit bibliotecei nóstre.

«Ministeriul Instrucţiuniĭ publice al Italieĭ, care oferise în aniĭ trecuţĭ catalogul codicelor corale şi al cărţilor tipărite şi înfrumuseţate cu miniaturĭ din biblioteca de la Milan, a dăruit în anul acesta urmarea aceluĭ catalog, care cuprinde un atlas de 25 facsimile din acele codice şi cărţĭ cu miniaturĭ.

«Dómna Caterina A. Golescu a făcut Academieĭ nóstre o fórte frumósă şi preţiósă donaţiune, oferind, în numele copiilor sĕĭ, 17 volume manuscripte din dicţionarul romăno-grec şi greco-român, împreună cu un caiet repertor al cuvintelor, de Iordache Golescu. Acest important dar, care îmbogăţesce cu lucrărĭ de însemnată valóre colecţiunile de manuscripte ale Academieĭ, a fost primit cu o vie mulţumire de instituţiunea nóstră.

«Principesa Aglae Ghica Alaux a dăruit un frumos portret în acuarelă al părinteluĭ sĕŭ, fostul Domnitor al Moldoveĭ Grigorie Ghica (1849-56).

«Dómna Maria G. Sturdza, fiica rĕposatuluĭ nostru coleg Ion Ghica, a oferit un frumos volum de 22 feţe întitulat *Rugăciunĭ,* scris şi ilustrat de d-sa cu chenare şi iniţiale colorate.

«D-l Emil Dewamin a dăruit bibliotecei nóstre publicaţiunea sa: *Cent ans de numismatique française (1879—1889)*, care cuprinde 2 volume in-folio ornate cu numeróse reproducţiunĭ de monete şi facsimile de asignate.

«O altă donaţiune importantă a fost făcută de d-l C. Erbiceanu, membru corespondent al Academieĭ. D-sa a oferit un exemplar din Evangheliarul slavon tipărit la Belgradul-Ardéluluĭ la 1579, din porunca luĭ Christofor Batori, Domnul Ardéluluĭ. Acest exemplar este al doilea cunoscut din acéstă carte; întâiul fusese descoperit de d-l Jireček în Bulgaria.

« *VI. Donaţiunĭ, legate şi fondurĭ.*

«Gestiunea financiară a Academieĭ şi starea fondurilor sale în cursul anuluĭ trecut şi până la finele luniĭ Februarie vĕ va fi arătată în amănunt de Comisiunea financiară pe care aţĭ ales-o pentru acest scop în sesiunea generală a anuluĭ trecut, rĕmânênd ca întréga gestiune financiară a budgetuluĭ de 14 lunĭ, până la 31 Maiŭ, să fie examinată după încheiarea exerciţiuluĭ budgetar, în cursul anuluĭ viitor, de către Comisiunea financiară ce veţĭ alege în acéstă sesiune. Comisiunile speciale alese în aceeaşĭ sesiune trecută şi însărcinate cu supraveghiarea fundaţiunilor Adamachi, Otteteleşanu şi Agaricĭ vĕ vor arătà de asemenea modul cum s'aŭ administrat aceste fundaţiunĭ până la finele luniĭ Februarie şi disposiţiunile ce sunt de luat asupra lor pentru viitorul an budgetar.

«Voiŭ arătà totuşĭ acì faptele principale relative la administraţiunea celor douĕ marĭ fundaţiunĭ Adamachi şi Otteteleşanu:

«1. Conform regulamentuluĭ din 7 Aprilie 1894 pentru Fundaţiunea Adamachi, ale căruĭ disposiţiunĭ continuă a se aplicà treptat, Academia acordă din acéstă fundaţiune în anul acesta suma de Leĭ 72.323,95, din carĭ Leĭ 63.530 ca burse şi Leĭ 8.793,95 ca cheltuelĭ de studiĭ; bursele sunt împărţite precum urméză:

«*a)* 22 burse de 100 Leĭ pe lună:

«8 la Facultatea de sciinţe din Iaşĭ studenţilor: Ioan Arhiri (anul II), Ioan Petrovicĭ (III), Dimitrie Cădere (III), Eduard Cristovicĭ (IV), Constantin Popovicĭ (II), Natalia Popescu (I), Melania Vereanu (II), Elena Stavrat (III);

«8 la Facultatea de medicină din Iaşĭ studenţilor: Ioan Tĕutu (II), Nicolae Lupu (IV), Aspasia Macarovicĭ (IV), Ecaterina Ladicò (II), Maria Anastasescu (V), Marta Trancu (V), Sava Constantin (III), Constantin Bobulescu (II);

«6 la Şcóla de podurĭ şi şosele din Bucurescĭ elevilor: Ioan Moţoiŭ (III), Badea Paraschivescu (an. preparator), Marin Mateescu (an. pre-

parator), A. D. Popovicĭ (III), Ilie Anghelescu (II), G. N. Moldoveanu (II);
«*b*) 3 burse de câte 250 Leĭ pe lună:
«d-luĭ Ioan Simionescu, pentru studiul geologieĭ la Viena;
«d-luĭ T. Nicolau, pentru studiul mineralogieĭ la Lipsca;
«d-luĭ D. Călugăreanu pentru studiul fisiologieĭ la Berlin;
«*c*) 3 burse de câte 300 Leĭ pe lună:
«d-luĭ G. Pantazi, la şcóla de mine din Freiberg;
«d-luĭ Ioan Rădulescu, pentru studiul architectureĭ la Roma;
«d-luĭ Const. Jormescu, pentru studiul agricultureĭ la Hohenheim;
«*d*) 2 burse de câte 400 Leĭ pe lună:
«d-luĭ C. C. Minculescu, pentru studiul electricităţiĭ în Europa;
«d-luĭ I. Sclia, pentru studiul hidrografieĭ şi hidrologieĭ la Roma;
«*e*) O bursă acordată d-luĭ V. Guţu pentru studiul exploatăriĭ petroleuluĭ în America şi Caucas. D-sale i s'a dat pe semestrul Aprilie-Octobre câte 721,65 Leĭ pe lună; iar pe semestrul Octobre-Aprilie câte 566,66 Leĭ pe lună.

«2. Institutul Otteteleşanu continuă a funcţionà într'un mod din ce în ce maĭ satisfăcĕtor, graţie maĭ ales stăruitóreĭ şi neobositeĭ îngrijirĭ cu care colegul nostru d-l I. Kalinderu se preocupă de mersul sĕŭ. Examenele de finele anuluĭ trecut şcolar s'aŭ făcut la 25 Iunie în presenţa d-neĭ Maria Gr. Ştefănescu, delegată de Ministeriul Instrucţiuniĭ publice, a d-luĭ Gr. Ştefănescu, delegatul Academieĭ, a d-luĭ I. Kalinderu şi a Secretaruluĭ d-vóstre general.

«In luna Septembre s'a primit o nouă serie de 15 eleve după normele stabilite de regulamentul fundaţiuniĭ. Institutul numĕră deci 60 eleve, fiind în al 4-lea an al existenţeĭ sale. In anul viitor şcolar el va ajunge la completa sa desvoltare, cuprinḑĕnd dejà cele 5 clase prevĕḑute de regulamentul fundaţiuniĭ, cu 75 eleve.

«In cursul veriĭ s'a terminat cu totul a doua zidire, hotărîtă în sesiunea anuluĭ 1895, pentru instalarea elevelor din anul al 4-lea, şi s'a ridicat a treia zidire, hotărîtă în sesiunea trecută, pentru definitiva completare a instalaţiuniĭ Institutuluĭ; acéstă clădire va fi terminată în cursul anuluĭ.

«Colegul nostru d-l I. Kalinderu, care, cu părintéscă solicitudine, supraveghiază înaintarea acestuĭ Institut pe care d-sa l'a întemeiat, a dăruit şi în anul acesta o sumă de 500 leĭ pentru a se face darurĭ elevelor de sĕrbătorile Nasceriĭ Domnuluĭ şi Anuluĭ Noŭ.

«3. Drepturile Academieĭ în procesul pentru vĕrsămîntul Zappa aŭ

fost recunoscute în cursul anuluĭ trecut şi de către Curtea de Casaţiune, Secţiunea II, atât faţă cu moştenitoriĭ de sânge, cât şi cu statul elin şi cu statul român. Pentru asigurarea capitaluluĭ de 280.000 leĭ, la plata căruia moştenitoriĭ aŭ fost obligaţĭ, s'aŭ luat inscripţiunĭ ipotecare asupra moşiilor rĕposatuluĭ Evanghelie Zappa, iar vĕrsămintele neplătite pe aniĭ 1894, 1895 şi 1896, în sumă de 36.000 leĭ s'aŭ incassat de Academie. Vĕrsămîntul pe anul 1897 sperăm că se va incassà în cursul acesteĭ sesiunĭ.

«4. Averea, pe care rĕposatul Em. Donicĭ a lăsat-o prin testament Academieĭ, se află în definitiva sa posesiune; sentinţa tribunaluluĭ de Ilfov, Secţiunea I, de la 10 Ianuarie 1897, trimiţênd pe Academie în posesiunea acesteĭ averĭ, a rĕmas definitivă. In cursul anuluĭ, Academia a executat voinţa testatoruluĭ Em. Donicĭ, plătind fiiceĭ sale Margareta Bărbuceanu legatul ce-ĭ lăsase, în sumă de 100.000 leĭ, precum şi dobânḑile cuvenite la acest capital.

«5. Cestiunea succesiuniĭ rĕposateĭ Maria General I. Carp se află încă pendinte înaintea instanţelor judecătorescĭ.

«6. In anul 1895 d-na Elena Dr. Turnescu făcuse Academieĭ danie o rentă anuală de 2.000 leĭ, din carĭ 1000 pentru sporirea fonduluĭ de de înzestrarea elevelor Institutuluĭ Otteteleşanu. Prin scrisórea de danie, generósa donatóre adăogià că va luà mĕsurĭ pentru asigurarea capitaluluĭ representând numita rentă. In cursul anuluĭ, d-na Turnescu a pus la dispoziţiunea Academieĭ acest capital, în sumă de 40.000 leĭ, în scrisurĭ funciare rurale 5 %. Delegaţiunea a acceptat donaţiunea, îndeplinind tóte formalităţile necesare şi aducênd d-neĭ Turnescu mulţumirile Academieĭ pentru generósa sa faptă.

«7. Ministeriul Afacerilor străine a înaintat Academieĭ, la 23 Aprilie, o copie de pe testamentul d-luĭ Eugen Alexandriu, Român originar din Galaţĭ, care trăesce la San-Francisco, în California, şi care lasă Academieĭ un legat de 2.500 dolarĭ (12.500 Leĭ) pentru a se da burse elevilor săracĭ.

«8. D-na Septimia Danielescu a depus la Academie în cursul anuluĭ o copie de pe testamentul soţuluĭ sĕŭ N. R. Danielescu, profesor şi inginer silvic, decedat în Transilvania şi care lasă Academieĭ nuda proprietate a întregeĭ sale averĭ, iar usufructul acesteia îl lasă soţieĭ

sale. Veţĭ avé să decideţĭ în cursul acesteĭ sesiunĭ asupra acceptăriĭ legatuluĭ.

«9. Rĕposatul Petru C. Orleanu, prin testamentul sĕŭ de la 24 Decembre 1895, a lăsat Academieĭ un legat de 5.000 leĭ, pentru a se da câte 500 leĭ la mĕritişul a 10 fete orfane din Asilul Elena-Dómna până la epuisarea fonduluĭ. Delegaţiunea d-vóstre, în considerarea nepotriviriĭ acesteĭ însărcinărĭ cu caracterul instituţiuniĭ nóstre şi în înţelegere cu toţĭ membriĭ presenţĭ în şedinţa de la 14 Novembre, a decis a nu se acceptà legatul.

« *VII. Concursurile premielor.*

«In sesiunea generală a acestuĭ an sunt de acordat 3 premiĭ pentru opere publicate şi 4 pentru lucrărĭ presentate în manuscript asupra unor subiecte puse la concurs.

«La concursurile acestor premiĭ s'aŭ presentat următórele publicaţiunĭ şi lucrărĭ:

«1. La *Premiul Năsturel-Herĕscu* din seria B, de 4.000 Leĭ, care este a se da celeĭ maĭ bune cărţĭ scrise în limba română, cu conţinut de orĭ-ce natură, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Novembre 1896 până la 31 Octobre 1897, — s'aŭ presentat următórele publicaţiunĭ:

Alexandrini (N. A.), Statistica Românieĭ. Vol. I—II. Iaşĭ 1897.
Dan (D.), Din toponimia românéscă, Bucurescĭ 1896.
Dâmbeanu (G. S.), Geografia generală a pămîntuluĭ şi geografia Asieĭ, Bucurescĭ 1897.
» » Geografia Asieĭ precedată de noţiunĭ de geografie generală, matematică şi fisică, Bucurescĭ 1897.
Geórgian (Demetru Gr.), Formularul judiciar pentru judecătoriile de pace, Bucurescĭ 1896.
Hodoş (Constanţa). Spre fericire, Bucurescĭ 1897.
Ionescu-Buḑăŭ (Dr. D.), Medicina fundamentală. Cartea III. Bucurescĭ 1897.
Neniţescu (I.), Radu de la Afumaţĭ, dramă istorică în cincĭ acte, Bucurescĭ 1897.
Nitzulescu (Dr. N.), Noul aşeḑămînt, tradus din limba originală grécă, Bucurescĭ 1897.
Rosetti (Radu D.), Duioase, poesiĭ, Bucurescĭ 1897.
Saegiu (Maior), Manevră pe hartă, Bucurescĭ 1897.
Strajan (M.), Cestiunĭ literare şi pedagogice, Craiova 1897.

«2. La *Premiul Statuluĭ Lazăr*, de 5.000 Leĭ, care este a se da uneĭ cărţĭ scrise în limba română, cu conţinut sciinţific, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie 1896 până la 31 Octobre 1897, saŭ celeĭ maĭ importante invenţiunĭ sciinţifice făcute de la 1 Ianuarie 1896 până la 31 Octobre 1897,—s'aŭ presentat următórele publicaţiunĭ:

Babeş (Dr. Arghir), Contribuţiunĭ la studiul inervaţiuniĭ laringeluĭ, Bucurescĭ 1897.
Dianu (Floru), Salinele române, Bucurescĭ 1897.
Furtună (I. St.), Noţiunĭ de economia vitelor, Bucurescĭ 1897.
Hepites (Dr. Thoma C. C.), Manual teoretic şi practic pentru studiul móşelor, Bucurescĭ 1897.
Maior (Dr. George), Manual de agricultură raţională, Bucurescĭ-Braşov 1897.
Michăilescu (Stef. C.), Vêrtej cu abur, Bucurescĭ 1897.
Popovicĭ (Dr. Maximilian), Tutunul, Bucurescĭ 1897.
Zorileanu (Dr. N.), Apele minerale de la Govora, Bucurescĭ 1897.

«3. La *Premiul Adamachi*, de 5.000 Leĭ, care este a se da uneĭ cărţĭ scrise în limba română, cu cuprins moral de orĭ-ce natură, apărută de la 1 Novembre 1896 până la 31 Octobre 1897,—s'aŭ presentat următórele publicaţiunĭ:

Cujbă (Sergiu), Povestirĭ din copilărie, Bucurescĭ 1896.
Dobrogeanu-Gherea (C.), Studiĭ critice. Vol. III. Bucurescĭ 1897.
Focşăneanul (Theodor I.), Desordinea morală în viéţa nóstră privată şi în cea publică, Bucurescĭ 1897.
Gârbea (G. O.), Iov (2 cóle).
Gheorghiu-Smara (S.), Mosaicurĭ, Bucurescĭ 1897.
» » » Corbul cu pene de aur, Bucurescĭ 1897.
» » » Patru conferinţe ţinute la Ateneul român, Bucurescĭ 1896.
Hamangiu (Const.), Scriitorĭ şi artiştĭ. Studiŭ asupra dreptuluĭ lor. Bucurescĭ 1897.
Lecca (Haralamb G.), Secunda, Bucurescĭ 1898.
Stăncescu (D.), Crâmpeie, Bucurescĭ 1897.
Turcu (Ioan), Escursiunĭ pe munţiĭ ţĕriĭ Bârseĭ şi aĭ Făgăraşuluĭ, Braşov 1896.

«4. La *Premiul Statuluĭ Eliade-Rădulescu*, de 5.000 Leĭ, care este a se da celeĭ maĭ bune lucrărĭ în limba română asupra subiectuluĭ: «*Consideraţiunĭ istorice şi geografice asupra Basarabieĭ înainte de*

«*1812* etc.»—s'a presentat un manuscript cu motto: «*Adversus hostem* ‹ *aeterna auctoritas esto.*»

‹5. La *Premiul Princesa Alina Ştirbeĭ*, de 8.500 Leĭ, care este a se decerne pentru cea maĭ bună: «*Carte de lectură pentru şcólele se-* «*cundare*»,—s'aŭ presentat 2 manuscripte cu următórele devise:

«Cetind sciĭ, sciind deviĭ.»
«Patria e cel maĭ dintâiŭ şi cel maĭ de apoĭ cuvînt al omuluĭ.—*N. Bălcescu.*»

«6. La *Premiul G. San-Marin*, de 2.000 Leĭ, care este a se da celeĭ maĭ bune lucrărĭ în limba română asupra subiectuluĭ: «*Consideraţiunĭ* ‹ *asupra comerciuluĭ Românieĭ cu ţĕrile străine atât în Orient cât şi* «*la Occident, începênd cu secolul XVI până la anul 1860*», —nu s'a presentat nicĭ o lucrare.

«De asemenea nu s'a presentat nicĭ o lucrare la *Premiul Adamachi*, de 5.000 Leĭ, pentru cea maĭ bună scriere în limba română asupra subiectuluĭ: «*Metropolitul Varlaam în activitatea sa literară şi religiósă*›.

«Publicaţiunile şi manuscriptele presentate la aceste concursurĭ în terminele regulamentare anunţate de Academie aŭ fost trimise în studiul comisiunilor alese spre acest scop în sesiunea trecută.»

D-l Secretar general *D. Sturdza* presintă, pe lângă raportul sĕŭ, dările de sémă ale Cassieruluĭ-comptabil asupra fondurilor Academieĭ precum şi asupra Fundaţiunilor Adamachi şi Otteteleşanu.

D-l *D Sturdza* ḑice: D-l Preşedinte a avut bunăvoinţa ca, în cuvîntarea cu care a deschis lucrările acesteĭ sesiunĭ, să pomenéscă şi numele meŭ. Bunăvoinţa d-sale faţă cu mine l'a făcut să-mĭ atribue merite pe carĭ nu le am. Am lucrat cu tragere de inimă pentru Academie, precum este natural să lucreze orĭ-cine care are onórea de a face parte din acéstă înaltă instituţiune de cultură naţională. Academia datoréză ce este munceĭ nóstre a tuturor, apoĭ Maiestăţiĭ Sale Regeluĭ, care tot-deauna a urmărit cu interes şi cu iubire activitatea şi desvoltarea acesteĭ instituţiunĭ; în al treilea loc, Academia datoréză localul, de care astăḑĭ se bucură, maĭ ales la treĭ colegĭ, Teodor Rosetti, Petru Poni şi Spiru Haret. Dacă am dat şi eŭ, pe cât mi-a fost cu putinţă, ajutorul meŭ la acéstă lucrare, mi-am îndeplinit numaĭ o naturală datorie.

D-l Preşedinte *N. Kretzulescu* presintă următórea:

Programă a lucrărilor sesiuniĭ generale a Academieĭ din 1898

1. Raportul Secretaruluĭ general despre activitatea Academieĭ în 1897—8.

2. Alegerea Comisiuniĭ pentru examinarea lucrărilor făcute în 1897—8.

3. Raportul Comisiuniĭ pentru împărţirea cărţilor didactice din fondurile Ioan Fĕtu şi Ioan Scorţénu în 1897.

4. Alegerea Comisiuniĭ pentru distribuirea cărţilor didactice din fondurile Ioan Fĕtu şi Ioan Scorţénu în 1898.

5. Raportul Comisiuniĭ permanente a bibliotecei pentru 1897.

6. Raportul Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Adamachi pentru 1897—8.

7. Raportul Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Ioan Otteteleşanu pentru 1897—8.

8. Raportul Comisiuniĭ pentru organisarea Fundaţiuniĭ Ioan Agaricĭ.

9. Raportul Comisiuniĭ însărcinate cu examinarea lucrărilor făcute în 1897—8.

10. Raportul Comisiuniĭ pentru regularea donaţiuniĭ I. Lecomte du Noüy.

11. Regularea fonduluĭ Gheorghe Chiţu.

12. Raportul Comisiuniĭ Dicţionaruluĭ limbeĭ române.

13. Decisiune asupra legatuluĭ făcut Academieĭ de N. R. Danielescu.

14. Revisuirea traducerilor cărţilor bisericescĭ. (Decis. 13 Iunie 1897.)

15. Determinarea subiectuluĭ propus de Secţiunea istorică pentru premiul *Adamachi*, de 5.000 Leĭ, din 1902. (Art. 2. Reg. Adam.)

16. Determinarea subiectuluĭ propus de Secţiunea sciinţifică pentru premiul *Adamachi*, de 5.000 Leĭ, din 1903. (Art. 2. Reg. Adam.)

17. Determinarea subiectuluĭ propus de Secţiunea literară pentru premiul *Eliade-Rădulescu*, de 5.000 Leĭ, din 1902.

18. Determinarea subiectuluĭ despre economia naţională pentru premiul *G. San-Marin*, de 2.000 Leĭ, din 1902.

19. Determinarea subiectuluĭ pentru premiul *Neuschotz*, de 2.000 Leĭ, din 1903.

20. Raportul Comisiuniĭ financiare asupra compturilor pe 1897—8

21. Raportul Comisiuniĭ asupra publicaţiunilor presentate la premiele *Năsturel-Herĕscu* de 4.000 Leĭ, *Lazăr* de 5.000 Leĭ şi *Adamachi* de 5.000 Leĭ, pentru 1898.

22. Raportul Comisiuniĭ asupra manuscriptelor presentate la premiul *Eliade-Rădulescu* de 5.000 Leĭ: *Consideraţiunĭ istorice şi geografice asupra Basarabieĭ înainte de 1812* etc.

23. Raportul Comisiunii asupra manuscriptelor presentate la premiul *Princesa Alina Știrbeĭ*, de 8.500 Leĭ: *Carte de lectură pentru școlele secundare.*

24. Alegerea Comisiuniĭ financiare pentru cercetarea compturilor pe 1897—8 şi pentru formarea budgetuluĭ pe 1899—1900.

25. Alegerea Comisiuniĭ pentru examinarea publicaţiunilor, carĭ se vor presentà la premiele anuale din 1899: *Năsturel-Herĕscu* de 4.000 Leĭ, *Eliade-Rădulescu* de 5.000 Leĭ şi *Adamachi* de 5.000 Leĭ.

26. Alegerea Comisiuniĭ pentru examinarea lucrărilor, carĭ se vor presentà la premiul *Adamachi* de 5.000 Leĭ, din 1899, despre subiectul: *Biserica creştină ortodoxă din România* etc.

27. Alegerea Comisiuniĭ pentru examinarea lucrărilor, carĭ se vor presentà la premiul *Alexandru Bodescu*, de 1.500 Leĭ, din 1899: *Cercetărĭ istorice asupra oraşelor Chilia şi Cetatea-Albă.*

28. Alegerea Comisiuniĭ pentru examinarea lucrărilor, carĭ se vor presentà la premiul *Neuschotz*, de 2.000 Leĭ, din 1899: *Compendiŭ istoric asupra desvoltăriĭ industriale la Românĭ până în 1875.*

29. Alegerea Comisiuniĭ pentru examinarea lucrărilor, carĭ se vor presentà la premiul *Lazăr*, de 5.000 Leĭ, din 1899: *Studiul hidrografic complet al unuĭ rîŭ* etc.

30. Alegerea de 4 membri aĭ Academieĭ în locurile vacante: 2 în Secţiunea literară, 1 în Secţiunea istorică, 1 în Secţiunea sciinţifică.

31. Alegerĭ de membri onorarĭ şi corespondenţĭ.

32. Formarea budgetuluĭ pentru anul 1898—9.

33. Alegerea Secretaruluĭ general pe 7 anĭ (1898—1905). (Art. 16 Statute.)

34. Alegerea Preşedinţilor şi Vice-Preşedinţilor Secţiunilor pentru 1898—9. (Art. 15 Statute.)

35. Alegerea Delegaţiuniĭ pentru 1898—9. (Art. 15 Statute.)

36. Raportul Secretaruluĭ general asupra lucrărilor sesiuniĭ generale din 1898.

D-l *I. Kalinderu* face donaţiunea arătată în următórea scrisóre:

«Doritor de a contribuì la înfrumuseţarea saleĭ de şedinţe a clădiriĭ ce Academia Română a putut ridicà, mulţumită dărniciei Corpurilor legiuitóre şi stăruinţelor prea stimaţilor noştri colegĭ, d-l Dimitrie Sturdza, Secretarul general, şi d-l P. Poni, fost ministru al Instrucţiuniĭ publice, vĕ rog să bine-voiţĭ a primì suma de opt sute de leĭ, destinată la plata geamurilor colorate ce împodobesc ferestrele aceleĭ sale.

«Fie-mĭ permis cu acéstă ocasiune a adăogì modesteĭ mele ofrande ură-

rile cele maĭ călduróse pentru ca Providenţa să adăpostéscă mult timp pe d-vóstre, prea venerate domnule Preşedinte, şi pe toţĭ scumpiĭ noştri colegĭ, în acéstă frumósă sală, demnă de o aşă de înaltă instituţiune culturală, care doresc din tótă inima să fie tot-deauna farul intelectual al naţiuniĭ române.»

D-l *V. A. Urechiă* presintă pentru bibliotecă publicaţiunea: *Union interparlamentaire pour l'arbitrage. Session de 1897. Compte-rendu de la VIII*[e] *conférence tenue à Bruxelles en août 1897.*

D-l *A. D. Xenopol* presintă, spre a fi publicată de Academie, scrierea d-luĭ Gr. C. Buţureanu: *Preistoria în România, studiŭ de archeologie preistorică şi etnografie.* Scrierea este formată din un volum text de 156 pagine şi un atlas de 52 pagine.

— Se trimite în cercetarea Secţiuniĭ istorice.

D-l *A. D. Xenopol* presintă un memoriŭ manuscript în limba francesă intitulat: *Examen critique des deux principales objections alléguées contre l'adoption du Calendrier occidental ou grégorien,* de Ces. Tondini de Quarenghi.

— Se trimite în cercetarea Secţiuniĭ sciinţifice.

ŞEDINŢA DIN 4 MARTIE 1898

Preşedinţa d-luĭ *N. Kreţulescu.*

D-niĭ *Fl. Porcius* şi *At. M. Marienescu* însciinţéză prin scrisorĭ că nu vor puté venì să iea parte la lucrările sesiuniĭ din acest an.

D-l *Dr. V. Babeş* presintă *Analele Institutuluĭ de patologie şi bacteriologie din Bucurescĭ,* vol. VI, 1894—95, în ediţiunile română şi francesă. D-sa exprimă dorinţa ca într'o viitóre şedinţă publică să facă o dare de sémă asupra părţilor principale din cuprinsul acestuĭ volum.

D-l *D. Sturdza* însciinţéză, că a trimis în dar de la Ministeriul Afacerilor străine bustul de bronz al luĭ I. Brătianu, care a şi fost aşezat în sala şedinţelor, şi 62 volume de note manuscripte adunate într'o viéţă întrégă de rěposatul T. C. Viennot, fost sub-director al archivelor Ministeriuluĭ Afacerilor străine din Francia, note privitóre maĭ ales la istoria politică, culturală şi artistică a popórelor din Orientul european.

D-l *D. Sturdza* rógă pe Academie să priméscă în dar, din partea sa, următorul material pentru studiĭ istorice:

a) 381 documente istorice românescĭ din aniĭ 1495—1852;

b) 23 volume manuscripte românescĭ;

c) 5 cărţĭ tipărite, preţióse prin cuprinsul şi raritatea lor;

d) 11 vechĭ charte geografice, cuprinḑênd şi ţĕrile române;

e) 84 stampe, portrete, representând persóne saŭ vederĭ interesante pentru istoria Românilor.

D-l *Gr. G. Tocilescu* exprimă atât d-luĭ Ministru al Afacerilor străine cât şi d-luĭ D. Sturdza mulţumirile Academieĭ pentru aceste preţióse darurĭ. D-sa aduce la cunoscinţa Academieĭ, că în ḑilele trecute d-l Sturdza a îmbogăţit Museul naţional de anticităţĭ cu un document de o mare valóre, anume o diplomă militară romană, care a fost procurată de d-l Ministru al Afacerilor străine şi dăruită Museuluĭ.

Se procede la alegerea Comisiuniĭ pentru examinarea lucrărilor făcute în 1897—98.

— Sunt aleşĭ d-niĭ: *A. Saligny, I. Vulcan* şi *A. D. Xenopol.*

Se cetesce raportul Comisiuniĭ fondurilor Ioan Fĕtu şi Ioan Scorţénu pentru împărţire de cărţĭ didactice şi religióse la şcolariĭ săracĭ de la sate.

D-l *N. Ionescu* crede, că ar fi bine ca din fondul Fĕtu să se dea în toţĭ aniĭ cărţĭ şcolarilor din judeţul Fălciŭ, şi în special din comuna Muşata, de unde a fost originar creatorul fonduluĭ.

D-l *Gr. Ştefănescu* observă, că Comisiunea a împărţit în fie-care an cărţile în două judeţe, unul de dincóce şi altul de dincolo de Milcov, şi nu crede că ar fi bine să se părăséscă acest sistem, pentru că donatorul nu a creat nicĭ un privilegiŭ pentru nicĭ un ţinut.

D-l *N. Quintescu* atrage atenţiunea Comisiuniĭ asupra faptuluĭ, că acum câţĭ-va anĭ *Aritmetica* d-luĭ Praja a fost presentată la concursul Premiuluĭ Craiovén şi, la examinarea eĭ, a fost găsită de d-l Fălcoianu ca cuprinḑênd terminĭ neclarĭ, nemetodică şi neadaptată inteligenţeĭ şcolarilor, din care causă nu s'a premiat. Crede că ar fi bine ca Comisiunea să nu maĭ distribue cărţĭ carĭ aŭ fost judecate odată de Academie ca slabe.

D-l *Gr. Ştefănescu* ḑice: Pentru ca obiecţiunea d-luì Quintescu să fie întemeiată, ar trebui maĭ întâiŭ să fi arătat că cartea cumpĕrată de Comisiune este aceeaşĭ ediţiune care a fost presentată la Premiul Craiovén. Comisiunea a cumpĕrat ediţiunea din urmă. Apoĭ, Comisiunea este silită să ţină sémă de cărţile didactice carĭ sunt întrebuinţate în şcólele judeţelor în carĭ voesce să împartă pe cele dăruite; alt-fel, împărţirea nóstră nu ar servì la nimic, pentru că eleviĭ ar primì cărţĭ carĭ nu ar fi introduse în şcólă; şi cartea d-luĭ Praja este obligatorie în judeţul Roman.

— Se pune la vot luarea în considerare a raportuluĭ şi se primesce.

Se procede la alegerea Comisiunii pentru împărţirea cărţilor didactice şi religióse din fondurile Ioan Fĕtu şi Ioan Scorţénu în anul 1898. — Sunt realeşi d-nii: *P. S. Aurelian, D. Sturdza* şi *Gr. Ştefănescu.*

ŞEDINŢA DIN 5 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

D-l *V. Babeş* presintă în dar o copie litografiată de pe un memoriŭ manuscript, scris ungauresce de Contele Emeric Mikó, despre Românĭ şi biserica lor.

D-l *B. P. Hasdeŭ,* în legătură cu darul făcut de d-l Babeş, ḑice că d-sa de demult a studiat în biblioteca Universităţiĭ de la Cluj, graţie bibliotecaruluĭ Profesorul K. Szábo, manuscriptele colecţiuniĭ de documente adunate de Iosif Kemény şi de Mikó. O parte din documentele privitóre la Românĭ aŭ fost copiate de Canonicul St. Moldovanu de la Lugoş şi publicate de Bariţiŭ în revista «Transilvania». Maĭ sunt însă multe documente nepublicate în acele colecţiunĭ şi de mare interes pentru istoria nóstră, şi ar fi bine ca Academia să caute ocasiune pentru a-şi procură copiĭ de pe tóte.

D-l *Gr. Ştefănescu* cetesce raportul Comisiuniĭ biblioteceĭ asupra progreselor colecţiunilor şi asupra lucrărilor de organisare şi instalare făcute în anul trecut 1897.

D-l Preşedinte *N. Kretzulescu* exprimă mulţumirile Academieĭ atât Comisiuniĭ pentru raportul sĕŭ amănunţit, cât şi Bibliotecaruluĭ pentru consciinţiósa conducere a serviciuluĭ biblioteceĭ.

D-l *I. C. Negruzzi* ḑice, că de maĭ multe orĭ a observat că din biblioteca Academieĭ lipsesc autoriĭ clasicĭ modernĭ, francesĭ, italienĭ, etc., carĭ ar trebuì să fie procuraţĭ, fiind indispensabilĭ în orĭ-ce bibliotecă de literatură.

D-l *N. Ionescu* se bucură de progresele făcute de bibliotecă. Prin punerea biblioteceĭ la disposiţiunea publiculuĭ, Academia face un bun serviciŭ; de aceea d-sa propune ca sala de şedinţe, care este mare şi spaţiósă, să se facă sală de lectură publică, iar şedinţele să se ţină în alte încăperĭ maĭ micĭ. Să se dea cea maĭ mare desvoltare posibilă biblioteceĭ, ca să rĕspundă la necesităţile special românescĭ, căcĭ nu este scopul Academieĭ de a face o bibliotecă universală.

D-l Preşedinte *N. Kretzulescu* propune, ca să se discute într'o viitóre

ședință idea d-luĭ N. Ionescu de a se transformà sala de ședințe în sală pentru lectură publică.

D-l *Gr. Ștefănescu* observă la cele spuse de d-l Negruzzi, că nu numaĭ autoriĭ clasicĭ modernĭ, dar multe maĭ lipsesc din biblioteca Academieĭ Budgetul anual pentru cumpĕrăturĭ este însă numaĭ de 1.000 leĭ pe an pentru fie-care Secțiune și cu acéstă modestă sumă crede că s'a făcut tot ce erà cu putință.

D-l *I. Kalinderu* observă și d-sa, că literatura juridică nu este de loc representată în biblioteca Academieĭ și că ar fi trebuință ca cel puțin unele publicațiunĭ cu totul fundamentale să se procure.

— Se iea act de raportul Comisiuniĭ biblioteceĭ.

La ordinea ḑileĭ se pune cestiunea regulamentăriĭ fonduluĭ Gh. Chițu.

— Se decide a se luà în discuțiune într'o viitóre ședință.

Pentru studiarea legatuluĭ făcut Academieĭ de rĕposatul N. R. Danielescu, se alege o comisiune compusă din d-niĭ: *I. Kalinderu*, *V. Maniu* și *D. C. Ollănescu*.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN 6 MARTIE 1898.

Președința d-luĭ Vice-Președinte *I. Kalinderu*.

D-l *Gr. G. Tocilescu* face o comunicare despre: *O nouă diplomă militară a Impĕratuluĭ Hadrian, relativă la flota de la Misene.*

D-l *Dr. V. Babeș* cetesce: *Darea de sémă asupra «Analelor Instituluĭ de bacteriologie», vol. VI.*

ȘEDINȚA DIN 7 MARTIE 1898.

Președința d-luĭ Vice-Președinte *I. Kalinderu*.

La ordinea ḑileĭ se pune cestiunea regulamentăriĭ fonduluĭ Gh. Chițu.

D-l *I. Kalinderu* propune, ca veniturile acestuĭ fond, care este de

abiă de 1.400 leĭ, să se capitaliseze în timp de 10 anĭ şi atuncĭ să i se hotăréscă destinaţiunea.

— Propunerea se primesce.

ŞEDINŢA DIN 9 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *I. Kalinderu.*

De la Ministeriul Instrucţiuniĭ publice se primesc 10 exemplare din *Tabela statistică represintând grafic starea învĕţămîntuluĭ primar rural pe 1896—97.*

— Se decide a se mulţumì, cerêndu-se încă 20 exemplare pentru membri.

De la d-l D. Negreanu, membru corespondent, se primesce pentru publicare în *Anale* comunicarea: *Resistenţa electrică a electroliţilor şi o metodă nouă de mĕsură a resistenţelor electrolitice marĭ.*

— Se recomandă Secţiuniĭ sciinţifice.

La ordinea ḑileĭ se pune cestiunea revisuiriĭ traduceriĭ cărţilor bisericescĭ, despre care, la 13 Iunie anul trecut, se hotărîse a fi adusă în discuţiunea sesiuniĭ generale.

Se cetesce discuţiunea urmată atuncĭ şi propunerea presentată de d-l Gr. G. Tocilescu, ca Secţiunea literară să însărcineze pe unul din membriĭ eĭ să presinte Academieĭ o relaţiune amănunţită asupra revisuiriĭ şi tipăririĭ cărţilor bisericescĭ, din punctul de vedere al limbeĭ.

D-l *V. A. Urechiă* ḑice, că cestiunea a fost bine pusă de d-l Tocilescu. D-sa se unesce cu propunerea presentată atuncĭ, cu restricţiunea ca întrégă cestiunea să fie trimisă în studiul Secţiuniĭ literare, pentru ca ea să formuleze propunerile, arătând cea maĭ potrivită modalitate de a se face cercetarea şi apoĭ îndreptarea dorită de Academie.

D-l *A. D. Xenopol* crede necesar, ca să se lămuréscă maĭ întâiŭ cestiunea prealabilă asupra moduluĭ cum ar puté Academia intervenì cu eficacitate în acéstă cestiune. In acéstă privinţă, d-sa crede că Academia ar trebuì să intervie la Ministeriul Cultelor, pentru ca el să iea mĕsurĭ să nu se maĭ facă în viitor greşalele carĭ se vor constatà că s'aŭ făcut până acum.

D-l *N. Ionescu* ḑice, că în acéstă discuţiune sunt două cestiunĭ: 1) Ce face Sinodul cu tipărirea ediţiunilor nouĕ ale cărţilor bisericescĭ? 2) Ce face Academia faţă cu defectele lucrăriĭ Sinoduluĭ? Academia, şi în acéstă cestiune, ca şi în altele, se póte conduce numaĭ de normele eĭ obicĭnuite; ea are numaĭ mijlóce de a publicà unele lucrărĭ, de a premià pe altele, de a-şĭ spune părerea eĭ ca corp în cestiunile privitóre la limbă. Nicĭ odată Academia nu a intervenit, pentru a impune prin vre-un mijloc óre-care decisiunile eĭ altor instituţiunĭ din stat. Ea a procedat tot-deauna pe calea persuasiuniĭ şi este bine să nu se depărteze de la ea. Aşà să procedăm şi acum: să se examineze defectele nouelor ediţiunĭ ale cărţilor bisericescĭ; să spunem ce este greşit, să arătăm cum ar fi maĭ bine, dar să nu intervenim, să nu facem nicĭ un fel de presiune pentru ca opiniunea Academieĭ să se traducă în fapt. Acésta însemnéză, nu că Academia se desintereséză, dar că are încredere în bunul simţ general. Acéstă cestiune nu este de competinţa numaĭ a uneĭ Secţiunĭ; ea privesce întrégă Academia, care este un corp unitar organisat. Să se formeze decĭ o comisiune pentru a pregătì lucrarea şi comisiunea să fie compusă din câte un membru din fie-care Secţiune.

D-l *D. Sturdza* este de părere, că Academia nu póte şi ar fi fórte greŭ să se amestece în lucrarea Sfîntuluĭ Sinod, căcĭ cu totul alt-fel este organisat modul de a lucrà al acestor două corpurĭ. De la d-l Nitzulescu eram în drept să ne aşteptăm, ca de la un teolog, să fi luat traducerile românescĭ recunoscute bune, să le fi comparat cu textul original, şi unde ar fi vĕḑut vre-o abatere de la sensul textuluĭ să facă îndreptare. A luat un drum greşit, când a făcut traducerea sa numaĭ de pe textul original, fără a ţiné sémă de limba traducerilor anterióre, care şi-a câştigat un prestigiŭ mare prin seculiĭ de când poporul o aude şi o înţelege. S'aŭ încercat şi în Germania a se face traducerĭ nouĕ în locul celor făcute de Luther şi de aĭ sĕĭ, dar publicul nu le-a îmbrăţişat. D-sa se unesce cu părerea d-luĭ N. Ionescu. Crede că este o datorie ca Academia să-şĭ spună cuvîntul sĕŭ, dar să se mărginéscă la influenţa naturală pe care o are adevĕrul. Comisiunea Academieĭ să iea Evanghelia, chiar numaĭ pe unul din Evanghelistĭ; să compare limba din ediţiunile nouĕ cu cea din traducerile vechĭ recunoscute de bune, cum ar fi spre exemplu Biblia de la 1688 şi Noul Testament al Mitropolituluì Veniamin; să arate greşalele făcute în ediţiunea cea nouă şi, prin acésta, fără îndoială că influenţa se va face şi rĕul se va înlăturà.

D-l *I. C. Negruzzi* ḑice, că cestiunea acésta îĭ pare fórte gravă; ea a fost pusă în discuţiunea Academieĭ de d-l Tocilescu, care a arătat

cât de rea este limba în ediţiunea cea nouă a cărţilor bisericescĭ, care s'a făcut în aniĭ din urmă sub autoritatea Sfîntuluĭ Sinod. Unul din scopurile principale ale Academieĭ, înscris în art. 2 al legiĭ eĭ constitutive, este cultura limbeĭ. Academia nu póte decĭ să fie indiferentă faţă cu traducerea cărţilor bisericescĭ, prin carĭ limba se rĕspândesce maĭ mult chiar decât prin şcólă. Academia are mijlocul cel maĭ practic de a preîntîmpinà acest rĕŭ pentru viitor; ea póte arătà groşalele de limbă din cărţile tipărite şi, prin acésta, póte îndemnà ca în viitor să se lucreze bine. Academia să iea în acéstă privinţă decisiunĭ bine motivate, pe carĭ să le comunice Ministruluĭ Cultelor; iar acesta póte institui o comisiune mixtă din membri aĭ Sinoduluĭ şi aĭ Academieĭ Comisiunea ast-fel întocmită să supue uneĭ revisiunĭ amănunţite cărţile bisericescĭ, îndreptând pentru ediţiunile viitóre defectele de limbă, carĭ se vor constatà în ediţiunile făcute până acum.

D-l *Gr. G. Tocilescu* ḑice, că propunerea d-luĭ Negruzzi trebue să vie maĭ târḑiŭ. Acum Academia să alégă o comisiune, care să studieze ediţiunea cea nouă a cărţilor bisericescĭ şi să presinte o relaţiune despre modul cum s'a făcut şi în special despre limba întrebuinţată în acéstă ediţiune. Comisiunea să se numéscă numaĭ din Secţiunea literară şi să fie compusă din d-niĭ B. P. Hasdeŭ, I. Caragiani, S. Fl. Marian. Lucrul de căpetenie este, pentru limba cărţilor bisericescĭ, ca ea să rĕmână cu totul în formele consacrate prin us; ca şi în seco liĭ trecuţĭ, ea trebue să fie unitară, înţelésă pentru toţĭ Româniĭ, iar nu să cuprindă elemente nouĕ, galicisme saŭ alt-fel de înnoirĭ luate din vorbirea comună de la noĭ şi carĭ, nu numaĭ că sunt în sine rele şi neadmisibile, dar ar fi şi neînţelese de Româniĭ de peste Carpaţĭ şi din Bucovina. Lucrarea Academieĭ ast-fel îndreptată nu póte să fie cătuşĭ de puţin atingĕtóre pentru Sf. Sinod, care are tóte motivele de a o primì cu bucurie.

D-l *S. Fl. Marian* crede, că cestiunea este însemnată nu numaĭ din punctul de vedere al limbeĭ, dar şi al moraleĭ şi al credinţeĭ (al dogmelor). Sunt maĭ ales în unele rugăciunĭ cuvinte, carĭ lovesc şi supĕră simţul moral şi carĭ slăbesc efectul rugăciuniĭ înseşĭ. Asemenea cuvinte ar trebuì înlăturate. Academia ar puté intervenì şi lucrà în acéstă direcţiune numaĭ în bună înţelegere cu Sinodul. D-sa a cetit câte-va cărţĭ din ediţiunea nouă făcută aicĭ şi a vĕḑut că s'aŭ intrdus într'însele multe neologisme neînţelese de mulţime, pe lângă carĭ s'aŭ păstrat multe slavonisme vechĭ, iarăşĭ cu totul neînţelese de Românĭ. Mare serviciŭ ar aduce Academia, dacă ar face îndreptare în amîndouĕ aceste direcţiunĭ. D-sa crede că Academia este datóre să încerce a face acéstă

lucrare în înţelegere cu Sinodul. Este necesar să se alégă îndată o comisiune, care să presinte o expunere despre starea lucruluĭ, precum şi să formuleze propunerĭ cum să se facă acest lucru.

D-l *D. C. Ollănescu*: Gravitatea cestiuniĭ este evidentă. In cărţile bisericescĭ nu numaĭ limba este rea, dar adese-orĭ chiar sensul este stricat. Este şi d-sa de părere să se numéscă o comisiune, care să examineze starea lucruluĭ, şi Academia să intervină, ca pe viitor, când se vor maĭ face alte ediţiunĭ, să fie însărcinaţĭ ómenĭ competenţĭ, carĭ să nu maĭ facă greşalele de până acum.

D-l *A. Papadopol-Calimach* observă, că revisiunea şi tipărirea cărţilor bisericescĭ s'a dat prin lege în atribuţiunile Sinoduluĭ. Academia nu se póte amestecà în acéstă lucrare şi nicĭ nu trebue să o încerce, pentru că nu trebue să se ridice susceptibilităţĭ într'un înalt corp al statuluĭ, care-şĭ are atribuţiunile sale stabilite prin lege.

D-l *V. Babeş* ḑice, că Academia nicĭ odată n'a vrut să admită că ea este autoritate în drept şi cu putere de a impune decisiunile sale. Aşà, când şi-a regulat ortografia, ea a decis că este numaĭ pentru publicaţiunile sale; prin urmare, lasă ca ideile aprobate de dînsa să se impună de la sine prin propria lor autoritate. De altă parte, Academia în ale limbeĭ nu maĭ puţin este autorisată după lege decât Sf. Sinod în ale bisericeĭ; are decĭ dreptul şi chiar datoria de se interesà de curăţenia limbeĭ. D-sa crede decĭ că trebue să se alégă o comisiune, care să arate până unde se póte Academia amestecà în acéstă cestiune şi în ce modalitate faţă cu Sf. Sinod.

D-l *D. Sturdza* ḑice, că Academia îşĭ are autoritatea eĭ, dar ea nu póte exercità influenţe decât pe calea convingeriĭ. Chiar în cestiunea ortografieĭ, este necontestabil că Academia a contribuit mult a înaintà uniformitatea scrieriĭ. Academia nu are în nicĭ o privinţă putere executivă, pe când Sinodul, în privinţa cărţilor bisericescĭ, are singur putere executivă, pentru că nicĭ o carte bisericéscă nu póte fi întrebuinţată în bisericĭ dacă nu este autorisată de dînsul. Nicĭ un guvern nu va intervenì în acéstă parte a lucrăriĭ Sinoduluĭ, pentru că biserica are drepturile eĭ, la carĭ ţine cu bună dreptate Nu este vorba ca Academia să schimbe saŭ să elimineze expresiunĭ din cărţile bisericescĭ; vorba este că s'aŭ tipărit maĭ multe cărţĭ bisericescĭ, în carĭ limba a fost împestriţată cu neologisme, franţuzisme neadmisibile, precum şi cu slavonisme vechĭ neînţelese de popor. Acestea toţĭ le-am vĕḑut maĭ mult saŭ maĭ puţin din întîmplare; un studiŭ sistematic asupra lor nu s'a făcut încă. Trebue decĭ maĭ întâiŭ un raport critic, care să arate şi să dovedéscă că modul acesta de a traduce cărţile bisericescĭ

este greşit. Acest raport să fie ast-fel întocmit în cât să convingă şi pe laicĭ şi pe bărbaţiĭ bisericiĭ.

Discuţiunea se închide.

D-l *Gr. G. Tocilescu* presintă următórea propunere:

«Subsemnaţiĭ propunem a se numì o comisiune compusă din treĭ membri, care să presinte un raport amănunţit asupra nouelor tipăriturĭ ale cărţilor bisericescĭ, anume asupra Evangheliilor şi câtor-va rugăciunĭ. «*A. D. Xenopol, Gr. G. Tocilescu, N. Ionescu*».

D-l Gr. G. Tocilescu repetă propunerea sa, ca comisiunea să fie compusă din d-niĭ B. P. Hasdeŭ, I. Caragiani, S. Fl. Marian.

D-l *B. P. Hasdeŭ* ḑice, că nu póte primì să fie ales în acéstă comisiune.

—Sunt aleşĭ d-niĭ: *S. Fl. Marian, I. C. Negruzzi* şi *Gr. G. Tocilescu.*

ŞEDINŢA DIN 10 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *I. Kalinderu.*

Se cetesce scrisórea d-luĭ Ioan Petranu, profesor la Arad, care cere sprijinul material al Academieĭ pentru a publicà colecţiunea sa de poesiĭ poporale din comitatele Araduluĭ, Cenaduluĭ şi Bichişuluĭ.

— Se recomandă Secţiuniĭ literare.

Se cetesce cererea d-luĭ T. T. Burada de a i se da ajutor bănesc pentru a face o călătorie spre a studià pe Româniĭ din partea nordică a Grecieĭ, în provincia Acarnania.

— Se recomandă Secţiuniĭ literare.

De la d-l Dr. Hurmuzescu, profesór la Universitatea din Iaşĭ, se primesce scrierea sa: *Sur les modifications mécaniques, physiques et chimiques qu'éprouvent les différents corps par l'aimantation.*

ŞEDINŢA DIN 11 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *I. Kalinderu.*

De la d-l St. C. Hepites, membru corespondent, se primesc exemplare din

broşura publicată de d-sa: *Repartiţiunea ploaieĭ pe districte şi pe basinurĭ în România, anul 1896*, Bucurescĭ 1898.

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ sciinţifice pentru şedinţa de la 10 Martie, prin care Secţiunea propune a se tipărì în *Anale* lucrările d-luĭ St. C. Hepites: *Cutremurele de pămînt în România în anul 1897* (1) şi *Plóia la Bucurescĭ în ultimiĭ 32 anĭ.*
— Propunerea Secţiuniĭ se aprobă.

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ literare pentru şedinţa de la 10 Martie, prin care se propune ca subiectul pentru concursul Premiuluĭ Eliade-Rădulescu din 1902 să fie: *Studiŭ comparativ asupra dialectelor şi sub-dialectelor române.*
— Propunerea Secţiuniĭ se primesce.

ŞEDINŢA DIN 12 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

D-l *S. Fl. Marian* presintă în dar, din partea Societăţiĭ «Şcóla română» de la Sucéva şi a Direcţiuniĭ liceuluĭ de acolo, următórele publicaţiunĭ: *Vocabulariu şi comentariu la biografiile luĭ C. Nepos*, de L. Vicol, 2 broşurĭ, Cernăuţĭ 1898, şi *Jahres-Bericht des gr.-or. Ober-Gymnasiums in Suczawa. Veröffentlicht am Schlusse des Schuljahres 1896-97,* Sucéva 1897.

Se cetesce scrisórea d-luĭ *S. Fl. Marian,* care presintă spre a fi publicat de Academie volumul I din scrierea sa: *Sĕrbătorile la Românĭ.* Acest volum, întitulat *Cârnilegile,* tractéză despre sĕrbătorile ce cad în decursul cârnilegilor saŭ câşlegilor de érnă, începênd de la Anul noŭ.
— Se recomandă Secţiuniĭ literare.

Se cetesce cererea Societăţiĭ de lectură a tinerimiĭ gimnasiale din Blaj de a i se da *Analele* Academieĭ.
— Se decide a se trimete *Analele* şi alte publicaţiunĭ potrivite.

La ordinea ḑileĭ se pune determinarea subiectuluĭ despre economia naţională pentru premiul G. San-Marin, de 2 000 leĭ, din 1902.
D-niĭ *D. Sturdza* şi *I. Kalinderu* propun a se menţiné la concurs

(1) Maĭ jos în *Anexe.*

subiectul publicat până acum, în următórea redacţiune: *Consideraţiunĭ asupra comerciuluĭ Românieĭ cu ţĕrile străine atât la Orient cât şi la Occident, începênd cu secolul XVI până în aniĭ din urmă*
— Propunerea se primesce.

Pentru premiul Neuschotz, de 2.000 leĭ, din 1903, d-l *D. Sturdza* propune a se admite la concurs subiectul: *Expunerea finanţelor statuluĭ român de la 1859 până la 1902, cu o întroducere asupra finanţelor Domniilor Regulamentare.*
— Propunerea se primesce.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN 13 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

De la Ministeriul Afacerilor străine se primesc copiĭ de pe următórele documente diplomatice scóse din archivele Ministeriuluĭ Afacerilor străine al Franciei: *a)* rapórtele ambasadorilor de la Viena de la 15 Septembre 1683 — 15 Iulie 1684; *b)* rapórtele ambasadorilor de la Constantinopole de la 22 Iunie 1694 — 12 Martie 1699.
D-l *Gr. G. Tocilescu* presintă scrierea: *Incercărĭ istorice. Relaţiunile Ţĕriĭ-Românescĭ şi Moldoveĭ cu Ungaria până la anul 1526,* de Gr. C. Conduratu, Bucurescĭ 1898 (in-8°, 534 pagine), şi arată că este o lucrare meritorie din tóte punctele de vedere: al materialuluĭ consultat, al metódeĭ expuneriĭ şi al criticeĭ, conchiḑênd că asemenea opere fac onóre Facultăţiĭ nóstre de litere, înaintea căreia lucrarea a fost presentată şi susţinută ca tesă pentru licenţă în sciinţele istorice.
De la Direcţiunea generală a Căilor ferate române se primesce publicaţiunea: *Darea de seamă a serviciilor de tracţiune, ateliere şi material rulant pe anul 1896,* Bucurescĭ 1897.

D-l *Gr. G. Tocilescu* expune: *Comunicărĭ epigrafice relative la guvernatoriĭ Moesieĭ Inferióre* constataţĭ prin monumentele epigrafice de

curînd descoperite în Dobrogea şi scóte în relief însemnătatea din ce în ce crescêndă a acestor monumente pentru istoria civilisaţiuniĭ greco-romane la Dunărea-de-jos.

D-l I. Tanoviceanu, membru corespondent, cetesce comunicarea sa despre: *Un poet moldovên din vêcul XVIII (Mateiŭ Milo).*

ŞEDINŢA DIN 14 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

De la Ministerul Cultelor şi Instrucţiuniĭ publice se primesc 25 exemplare din *Tabela grafică representând starea învĕţămîntuluĭ primar rural pe 1896-97,* pentru a se împărţi membrilor Academieĭ.

De la d-l Ioan Simionescu, bursier al Academieĭ din Fundaţiunea Adamachi pentru studiul geologieĭ la Viena, se primesce studiul sĕŭ: *Geologia bassenuluĭ Dîmboviciórei,* presentat spre a fi publicat în *Anale.*
— Se trimite în studiul Secţiuniĭ sciinţifice.

De la d-l P. Papahagi se primesce cererea, ca Academia să publice materialul de literatură poporală adunat de d-sa de la Româniĭ din Peninsula Balcanică.
— Se recomandă spre studiare Secţiuniĭ literare.

ŞEDINŢA DIN 16 MARTIE 1898

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

De la d-l C. Chiru, Directorul general al telegrafelor şi postelor, se primesce în dar *Charta Statelor-Unite şi a teritoriilor,* publicată sub direcţiunea luĭ Harry-King la 1896.

De la d-l St. C. Hepites, membru corespondent, se primesce pentru publi-

care în *Anale* şi pentru cetire în şedinţă publică lucrarea sa: *Vîntul la Bucuresci şi causa Crivĕţuluĭ.*

— Se trimite în studiul Secţiuniĭ sciinţifice.

ŞEDINŢA DIN 17 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

Se cetesce cererea d-luĭ Ovidiu Densuşianu de a i se da un ajutor de 1.000 leĭ pentru a călătorì în Istria, ca să studieze poporaţiunea românéscă de acolo şi dialectul eĭ.

— Se recomandă Comisiuniĭ financiare.

D-l *I. Kalinderu* dă cetire următoruluĭ raport al Comisiuniĭ pentru regulamentarea fonduluĭ Ioan Lecomte du Noüy:

«*Domnilor Colegĭ,*

«Aţĭ bine-voit în sesiunea trecută a instituì o Comisiune, compusă din sub-semnaţiĭ, pentru a alcătuì un regulament al donaţiuniĭ făcute de d-l Ioan Lecomte du Noüy. D-sa a dăruit Academieĭ Române o sumă de 10.000 leĭ în numerariŭ, pentru ca din venitul eĭ, după ce se vor deduce 15 % din venitul anual total ca cheltuelĭ de administraţiune, să se înfiinţeze un premiŭ, care să pórte numele de «Premiul Ioan Lecomte du Noüy» şi care să se dea în fie-care an prin concurs, cu prilejul ḑileĭ de 10 Maiŭ, celor maĭ bune desemnurĭ după antic şi după natură, lucrate de elevĭ aĭ şcólelor nóstre de Bele-Arte din Bucurescĭ şi Iaşĭ.

«Ţinênd compt de aceste disposiţiunĭ, am alcătuit alăturatul regulament, ce vĕ înaintăm spre a fi discutat şi aprobat de d-vóstre.

«Membriĭ Comisiuniĭ: *I. Kalinderu, D. C. Ollănescu, Gr. Ştefănescu.*»

D-l I. Kalinderu cetesce apoĭ următorul proiect de regulament alcătuit de Comisiune:

Art. 1. — Concursul pentru premiul Ioan Lecomte du Noüy se va face alternativ într'un an la şcóla de Bele-Arte din Bucurescĭ şi în anul următor la şcóla de Bele-Arte din Iaşĭ, începêndu-se în Bucurescĭ chiar în anul acesta 1898, conform actuluĭ de danie.

Art. 2. — Concursul va fi ţinut în luna Aprilie saŭ cel maĭ târḑiŭ în

întâia săptămână a lunei luĭ Maiŭ, între elevii de naționalitate română aĭ acestor șcóle și carĭ nu vor fi avênd vîrsta de 25 anĭ împliniți în ḑiua de 1 Aprilie din fie-care an.

Art. 3. — Concursul va fi făcut după modele antic saŭ natură (nud, figură întrégă), alese de o comisiune de profesorĭ aĭ fie-căreĭ șcóle de Bele-Arte.

Art. 4. — Acéstă comisiune se va compune din doĭ profesorĭ aĭ șcóleĭ de Bele-Arte respective, carĭ, împreună cu delegatul Academieĭ Române, vor formà în urmă și juriul examinator al lucrărilor concurenților.

Juriul va fi presidat de membrul delegat al Academieĭ.

Art. 5. — Pentru executarea acestor concursurĭ, făcute cu creionul pe hârtie albă în dimensiunea ordinară a desemnurilor șcóleĭ pentru academie (0,75/0,45 hârtie Ingres), se acordă concurenților șése ḑile, lucrând câte șése ore pe fie-care ḑi, din carĭ treĭ de la orele 8 până la 11 a. m., pentru desemnul după natură și treĭ de la orele 2 până la 5 p. m., pentru desemnul după antic.

Art. 6. — Nu vor puté luà parte la aceste concursurĭ decât elevĭ carĭ vor fi avut maĭ dinainte următórele recompense la studiul desemnuluĭ:

«*a)* Cel puțin o mențiune onorabilă la concursurile șcóleĭ pentru antic (v. regulamentul Școleĭ de Bele-Arte, cap. III, lit. B);

«*b)* Cel puțin o medalie de bronz cl. III pentru desemnul după natură·

Art. 7. — In tot timpul cât vor țíné aceste concursurĭ, concurenții vor fi păzițĭ de unul din custoḑiĭ șcóleĭ de Bele-Arte. După fie-care ședință, studiile concurenților vor fi depuse într'un carton și se vor sigilà până la ședința viitóre de secretarul șcóleĭ de Bele-Arte.

Art. 8. — La finele concursuluĭ, desemnurile terminate vor fi luate de secretarul șcóleĭ de Bele-Arte și depuse în biblioteca șcóleĭ până la judecarea concursurilor, care se va face în tot-deauna în prima Duminecă după săvîrșirea concursurilor.

Art. 9. — In cea de pe urmă ḑi a concursuluĭ, fie-care concurent e dator, remițênd lucrarea sa, să o subscrie cu o devisă, iar numele sĕŭ adevĕrat să-l pună într'un plic închis, ce va fi depus odată cu desemnul, purtând pe dînsul aceeașĭ devisă.

Art. 10. — Lucrările carĭ vor fi obținut premiŭ, atât la antic, cât și la natură, vor fi păstrate de Academia Română, purtând în josul lor mențiunea «Premiul Ioan Lecomte du Noüy», numele concurentuluĭ și data când s'a obținut premiul.

Art. 11. — Premiul pentru desemnul după antic fiind cu totul deosebit de acel pentru premiul de desemn după natură, juriul va puté da pe unul numaĭ dacă lucrarea pentru cel-lalt nu merită recompensă.

Art. 12. — Dacă deosebirea între lucrările clasate întâiŭ și cele clasate al doilea nu va fi prea însemnată, juriul póte împărțì suma destinată pentru cele dintâĭ premiurĭ în două părțĭ egale saŭ inegale, dându-se ast-fel câte o parte fie-căruia din desemnurile premiate, așà că venitul afectat acestuĭ concurs se póte împărțì atuncĭ între patru candidațĭ.

Art. 13. — Scopul donatoruluĭ fiind maĭ înainte de tóte de a recompensà lucrărĭ de o seriósă valóre artistică, dacă nicĭ un desemn din cele presentate juriuluĭ nu va merità un premiŭ demn de voinţa donatoruluĭ, suma neîntrebuinţată se va capitalisà pentru mărirea fonduluĭ Ioan Lecomte du Noüy.

D-l *V. A. Urechiă* crede că prin art. 6 — aşà cum este redactat — s'ar ajunge la monopolisarea premiilor pentru unul, doĭ saŭ treĭ elevĭ. Ar fi bine să se lărgéscă cercul celor carĭ pot să se presinte la concurs: să fie lăsaţĭ să concureze toţĭ eleviĭ carĭ aŭ terminat şcólele de arte frumóse din ţéră.

D-l *N. Ionescu* se unesce cu cele spuse de d-l Urechiă. Nu este bine să se restrîngă cercul concurenţilor numaĭ la eleviĭ carĭ aŭ obţinut medaliĭ, căcĭ în cursul anuluĭ, între două concursurĭ, se póte ivì un talent care n'a putut încă obţiné medalia. Să se suprime condiţiunea ca concurenţiĭ să fie elevĭ în şcóle de arte frumóse şi să fi obţinut medaliĭ. Concursul să fie lăsat liber, ca să se pótă presentà orĭ-cine.

D-l *V. Babeş* dice, că de 50 de anĭ a fost cu cea maĭ mare atenţiune ca să vadă cum înaintéză în viéţa publică tineriĭ carĭ s'aŭ distins în şcóle şi a vědut că dintre premiaţĭ ceĭ maĭ puţinĭ s'aŭ distins şi că ceĭ maĭ însemnaţĭ bărbaţĭ aŭ fost de cele maĭ multe orĭ elevĭ de mijloc. De aceea este de părere ca să nu se creeze o situaţiune privilegiată la acest premiŭ pentru eleviĭ premiaţĭ, ci să se lase concursul liber între toţĭ eleviĭ.

D-l *I. Kalinderu*, în numele Comisiuniĭ, spre a împăcà tóte preocupările exprimate, propune următórea redacţiune pentru art. 6:

«Nu vor puté luà parte la aceste concursurĭ decât elevĭ carĭ vor fi obţinut cel puţin *o menţiune onorabilă* la concursurile acelor şcóle.»

— Se pune la vot modificarea art. 6 şi se primesce.

— Se pune la vot regulamentul în total şi se primesce cu unanimitate.

ŞEDINŢA DIN 18 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *I. Kalinderu.*

De la d-l N. Iorga, membru corespondent, se primesce pentru publicare în *Anale* memoriul: *Manuscripte din bibliotecĭ străine relative la istoria Românilor.*

— Se trimite în studiul Secţiuniĭ istorice.

De la d-l D. Negreanu, membru corespondent, se primesce pentru publicare în *Anale* nota: *Contribuţiune la determinarea resistenţeĭ electroliţilor*. — Se trimite în studiul Secţiuniĭ sciinţifice.

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ literare pentru şedinţa de la 16 Martie, prin care se arată că Secţiunea a luat următórele decisiunĭ:

a) A nu se da d-luĭ T. T. Burada ajutorul cerut pentru călătoria ce doresce a face ca să studieze pe Româniĭ din partea nordică a Grecieĭ, în provincia Acarnania;

b) Ca d-l I. G. Sbiera să fie însărcinat a examinà scrierea Părintelui S. Fl. Marian: *Cârnilegile*, presentată spre publicare;

c) A se propune spre a fi aleşĭ membri corespondenţĭ românĭ în locurile vacante d-niĭ Duiliu Zamfirescu şi Al. Philippide.

— Decisiunea Secţiuniĭ de sub punctul *a)* se aprobă de Academie; se iea act de acea de sub punctul *b)* şi se decide ca decisiunea de sub punctul *c)* să fie pusă la ordinea ḑileĭ într'o viitóre şedinţă.

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ literare pentru şedinţa de la 17 Martie, prin care se arată că Secţiunea a hotărît:

a) Ca d-l Gr. G. Tocilescu să studieze manuscriptul de literatură poporală de la Româniĭ din Peninsula Balcanică presentat pentru publicare de d-l P. Papahagi;

b) Că nu póte luà în cercetare cererea d-luĭ Ioan Petranu, profesor la Arad, de a publicà colecţiunea sa de poesiĭ poporale, pentru că nu s'a înaintat Academieĭ manuscriptul aceleĭ colecţiunĭ;

c) Să se publice la concurs pentru sesiunea generală din anul 1899 traducerea câtor-va capitole din Titus Livius, de unde s'a întrerupt traducerea rĕposatuluĭ profesor N. Barbu.

D-l *B. P. Hasdeŭ* ḑice, că a fost în contra continuăriĭ traduceriĭ luĭ Titus Livius.

— Decisiunea întâia se iea spre cunoscinţă, cele-lalte două se pun la vot şi se aprobă.

Se cetesce raportul Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Oteteleşanu despre mersul Institutuluĭ în anul 1897—98.

D-l *I. C. Negruzzi* amintesce, că de maĭ multe orĭ se luase înţelegerea ca membriĭ Academieĭ să mérgă in corpore să visiteze Institutul, ceea ce din diferite cause nu s'a putut face; ar fi bine ca să se facă în acest an, pentru ca membriĭ să vadă instalaţiunile Institutuluĭ şi modul cum el funcţionéză.

D-l *I. Kalinderu* dice, că şi d-sa rógă pe membri ca să facă acéstă visită Institutuluĭ Otteteleşanu. Se cuvine a se exprimà mulţumirĭ Direcţiuniĭ pentru zelul şi priceperea cu carĭ conduce Institutul în vederile carĭ i se arată de Comisiunea Academieĭ.

D-l *I. Caragiani* propune, ca Academia să exprime prin vot recunoscinţa sa către d-l Kalinderu şi mulţumirile sale către Comisiune şi către Direcţiunea Institutuluĭ Otteteleşanu.

— Se pune la vot luarea în cunoscinţă a raportuluĭ şi se aprobă, exprimându-se mulţumirile propuse de d-l I. Caragiani.

Se procede la alegerea Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Otteteleşanu pentru 1897—98.

— Sunt realeşĭ d-niĭ: *I. Kalinderu, I. C. Negruzzi, D. Sturdza, V. A. Urechiă.*

Se procede la alegerea Comisiuniĭ pentru examinarea lucrărilor carĭ se vor presentà la premiul Adamachi din 1899 asupra subiectuluĭ: *Biserica creştină ortodoxă din România şi influenţa eĭ morală în evoluţiunea culturală a ţĕrilor române de la începutul seculuĭ nostru până la 1891.*

— Sunt aleşĭ d-niĭ: *V. Babeş, I. Kalinderu, S. Fl. Marian.*

Se procede la alegerea Comisiuniĭ pentru examinarea lucrărilor carĭ se vor presentà la premiul Alexandru Bodescu din 1899 asupra subiectuluĭ: *Cercetărĭ istorice asupra oraşelor Chilia şi Cetatea-Albă.*

— Sunt aleşĭ d-niĭ: *B. P. Hasdeŭ, Gr. G. Tocilescu, A. D. Xenopol.*

Se procede la alegerea Comisiuniĭ pentru examinarea lucrărilor carĭ se vor presentà la premiul Neuschotz din 1899 asupra subiectuluĭ: *Compendiŭ istoric asupra desvoltăriĭ industriale la Românĭ până în 1875.*

— Sunt aleşĭ d-niĭ: *P. S. Aurelian, P. Poni, V. A. Urechiă.*

Se procede la alegerea Comisiuniĭ pentru examinarea lucrărilor carĭ se vor presentà la premiul Lazăr din 1899 asupra subiectuluĭ: *Studiŭ hidrografic complet asupra unuia din următórele rîurĭ: Jiul, Oltul, Argeşul, Ialomiţa, Siretul.*

— Sunt aleşĭ d-niĭ: *Sp. Haret, A. Saligny, Gr. Ştefănescu.*

ŞEDINŢA DIN 19 MARTIE 1898

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

D-l *A. D. Xenopol* presintă pentru publicare în *Anale* memoriul: *Cercetare critică a celor două principale obiecţiuni aduse contra adoptăriĭ calendaruluĭ occidental saŭ gregorian,* de Cesar Tondini de Quarenghi, representantul Academieĭ de sciinţe din Bolonia pentru unificarea în mĕsura timpuluĭ.

— Se trimite în studiul Secţiuniĭ sciinţifice.

D-l *I. Kalinderu* dă informaţiunĭ în numele Comisiuniĭ însărcinate cu examinarea testamentuluĭ rĕposatuluĭ Danielescu, prin care constitue pe Academia Română legatară universală a averiĭ sale imobiliare. D-l I. Kalinderu arată că Comisiunea însărcinată a tractà acéstă cestiune cu d-na Danielescu a dat prin d-sa tóte informaţiunile în privinţa acestuĭ legat.

— După lungĭ explicaţiunĭ, se decide ca Academia să nu facă nicĭ un act de primire, iar d-l I. Kalinderu să urmeze tractările cu d-na Danielescu în sensul explicaţiunilor date. Delegaţiunea este autorisată a decide cestiunea cum va crede maĭ bine în interesul Academieĭ şi cât se póte maĭ mult în sensul soluţiuniĭ presentate de d-l I. Kalinderu.

ŞEDINŢA PUBLICĂ SOLEMNĂ DIN 20 MARTIE

Preşedinţa **Maiestăţiĭ Sale Regeluĭ.**

D-l Preşedinte *N. Kretzulescu* adreséză **Maiestăţiĭ Sale Regeluĭ** următórea cuvîntare:

Sire,

Presenţa Maiestăţiĭ Vóstre în sînul Academieĭ este cea maĭ mare fericire pentru noĭ toţĭ; noĭ vedem în Inaltul Protector al acestuĭ Institut pe Suveranul nostru, a căruĭ una din cele maĭ marĭ preocupaţiunĭ, de la fericita Sa suire pe tronul Românieĭ, a fost desvoltarea instrucţiuniĭ publice şi rĕspândirea luminelor în ţéră.

Maiestatea Vóstră, convinsă de marea utilitate a Academieĭ, convinsă

că ea trebue să fie focarul cultureĭ limbeĭ, a literelor, a istorieĭ ţěriĭ şi a sciinţelor, precum şi tesaurul nenuměratelor documente seculare ale istorieĭ naţionale, aţĭ avut mereŭ ochiĭ ţintiţĭ asupra acesteĭ instituţiunĭ, aţĭ îngrijit ca un bun părinte de progresul şi de prosperitatea eĭ şi, spre a o vedé atingênd scopul pentru care a fost înfiinţată, n'a fost sacrificiŭ la care nu V'aţĭ supus cu cea maĭ mare mulţumire.

Dar, Sire, fericirea nóstră nu se mărginesce acì; noĭ suntem mîndri de a vedé în mijlocul nostru, în incinta nouluĭ edificiŭ clădit sub auspiciile Maiestăţiĭ Vóstre, pe Suveranul nostru, care, prin înalta Sa înţelepciune, prin caracteristicul Sěŭ tact, prin experienţa dobândită în maĭ mult de 30 anĭ, a sciut să învingă felurite greutăţĭ atât din lăuntru cât şi din afară şi, strecurându-l printre atâtea stâncĭ, a ferit statul român de maĭ multe nenorocirĭ, l'a menţinut în progres şi în prosperitate şi l'a ridicat la un grad ast-fel în cât póte servì de model şi de exemplu multor altor state.

Vě urăm, Sire, să trăiţĭ anĭ îndelungaţĭ, dimpreună cu Maiestatea Sa Regina, cu Alteţele Lor Regale Principele şi Principesa Românieĭ şi cu întrégă Augusta Vóstră Familie!

Maiestatea Sa Regele bine-voesce a rěspunde cu următórele cuvinte:

«*Resimt o deosebită mulţumire că pot aduce Domniilor-vóstre astăḑĭ* «*căldurósele Mele salutărĭ în acest noŭ şi frumos local, vrednic de* «*Academie, care va contribuì ca şedinţele sale, urmate tot-deauna de* «*un interes obştesc, să fie încunjurate încă de o maĭ mare solemnitate.* «Frumosul ridică inima. *Doresc ca şi conferinţele ce se vor ţiné acì* «*să ne însufleţéscă şi să înalţe cugetarea nóstră.*

«*Academia fiind întrunită în sesiunea sa anuală, îndeplinesc o* «*plăcută datorie mulţumindu-ĭ încă odată pentru iniţiativa luată de* «*dînsa de a culege şi tipărì cuvîntările ce am rostit în cursul dom-* «*nieĭ Mele de 30 anì.*

«*Ast-fel, Academia a stabilit o nouă şi scumpă legătură cu Mine,* «*însoţindu-Mě pas cu pas în marea epocă de luptă şi de isbândă* «*din care a rěsărit Regatul, deşì adesea-orì străbătută de momente* «*grele şi furtunóse.*

«*Indeplinesc încă o altă datorie, amintindu-Mĭ cu dragoste şi re-* «*cunoscinţă de aceĭ bărbaţĭ destoinicĭ, carĭ împreună cu Mine aŭ în-* «*temeiat statul român; o mare parte din eĭ aŭ trecut într'o altă* «*viéţă; mulţĭ dintr'înşiĭ eraŭ membri aĭ Academieĭ; numele lor trebue* «*să fie dar înscrise acì cu litere de aur, spre a arătà şi generaţiunilor*

«viitóre că numaĭ aceĭ carĭ aŭ muncit şi s'aŭ jertfit pentru patrie «sunt vrednicĭ de vecĭnica pomenire.

«Adînc mişcat de cuvintele pline de inimă ce venerabilul Preşe«dinte al Academieĭ, în numele eĭ, Mi-a adresat, urez ca lucrările «din anul acesta să fie cât se póte de spornice şi roditóre.»

Maiestatea Sa Regele declară şedinţa deschisă şi bine-voesce a da cuvîntul d-luĭ Gr. G. Tocilescu.

D-l *Gr. G. Tocilescu* cetesce: *Raportul asupra săpăturilor archeologice făcute în România în anul 1897.*

Şedinţa se suspendă.

La redeschiderea şedinţeĭ, **Maiestatea Sa Regele** bine-voesce a da cuvîntul d-luĭ Gr. Ştefănescu.

D-l *Gr. Ştefănescu* cetesce comunicarea sa: *Al VII-lea Congres geologic internaţional. Excursiunea în Uralĭ.*

ŞEDINŢA DIN 21 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

De la d-l Al. I. Filipescu, senator, se primesc în dar publicaţiunile: *Théatre des Grecs, par le P. Brumoy. Seconde édition complète, revue, corrigée et augmentée... par Raoul-Rochette,* Paris 1826, 16 vol. in-8°, şi *L'Argonautica di Apollonio Rodio tradotta ed illustrata,* Roma 1791—1794, 2 vol. in-4°.

De la d-l Gr. Buicliu, membru la Inalta Curte de Casaţiune, se primesce în dar volumul X dintr'o colecţiune de broşurĭ interesante pentru istoria Românieĭ.

ŞEDINŢA DIN 23 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

D-l St. C. Hepites, membru corespondent, trimite exemplare din anul VI

al *Buletinuluĭ observaţiunilor meteorologice din România* şi însciinţéză că în curînd va presentà vol. XII din *Analele Observatoriuluĭ Meteorologic.*

De la d-l *D. Sturdza* se primesc dar în publicaţiunile: *Rumeniĕ. Handels-politicke Studie,* de C. G. Rommenhöller, Consul general al Românieĭ la Rotterdam, Rotterdam 1898, şi *Ihrer Königlichen Hoheit der Princessin Ludwig von Bayern Gestüt Sárvár in Ungarn,* de Friedrrich Bray, München 1897.

Se cetesce cererea primită de la Direcţiunea Seminaruluĭ din Curtea-de Argeş, de a se trimite în dar bibliotecei aceluĭ Seminariŭ publicaţiunile Academieĭ.

D-l *Gr. G. Tocilescu* aduce aminte că publicaţiunile s'aŭ dăruit în aniĭ trecuţĭ şi se trimit tóte P. S. Sale Episcopuluĭ de Argeş. Crede că ceĭ carĭ ar dorì să le foloséscă în studiile lor le pot decĭ găsì în biblioteca Episcopieĭ şi că nu maĭ este trebuinţă a se dăruì tot acolo un al doilea exemplar.

— Cererea se pune la vot şi se respinge.

D-l *T. Maiorescu* cetesce raportul Comisiuniĭ Dicţionaruluĭ limbeĭ române.

D-l *I. Kalinderu* face scurte explicărĭ asupra stăriĭ lucrăriĭ şi arată că acum Comisiunea a pus în lucrare numaĭ strîngerea materialuluĭ; când acésta va fi terminată aşà cum a arătat raportul, adecă în tómna anuluĭ viitor 1899, se vor puté redactà specimene de dicţionar şi se vor puté luà mĕsurĭ definitive cu privire la redactarea întregeĭ lucrărĭ.

— Raportul se pune la vot şi se aprobă cu unanimitate.

D-l *T. Maiorescu* se simte silit a face reservele sale faţă cu o lucrare făcută în numele Academieĭ în cursul anuluĭ trecut. Academia a decis să facă o publicaţiune, în care să se cuprindă discursurile M. S. Regeluĭ. Publicaţiunea a fost făcută de d-l Secretar general, care a însărcinat pe alte persóne cu amănuntele şi cu partea materială a lucrăriĭ. Publicaţiunea este preţiósă, fiind o colecţiune de documente privitóre la istoria contemporană. Dar publicaţiunea este precedată de o introducere, în care se face proces domnieĭ luĭ Vodă Cuza. D-sa protestéză în contra introduceriĭ polemiceĭ politice retrospective în lucrările Academieĭ. Se atacă memoria luĭ Vodă Cuza, a celuĭ din urmă Domn pămîntén, şi d-sa protestéză. De altmintrelea, mişcarea de la 11 Februarie 1866 erà inutilă, căcĭ şi fără ea s'ar fi ajuns la acelaşĭ resultat, de care cu toţiĭ ne bucurăm astădĭ. Ţine ca să se releveze acest lucru. La începutul publicaţiuniĭ se reproduce o lucrare voluminósă, o acusare făcută la 1866 în contra ultimelor guverne ale luĭ Cuza Vodă; acéstă lucrare este un pamflet politic, o lucrare eşită din pasiunile momen-

tuluĭ. Acel act nu trebuià reprodus în acéstă publicaţiune, şí dovadă despre acésta este că Preşedintele actual al Academieĭ este acel care a fost ultimul Preşedinte al Consiliuluĭ de Ministri al luĭ Vodă Cuza, şi d-l Kretzulescu a scris atuncĭ o broşură combătênd cele cuprinse în acel act. In Academie se află şi d-l Al. Papadopol-Calimach, unul din ultimiĭ ministri aĭ luĭ Cuza. E decĭ natural că publicaţiunea făcută în numele Academieĭ nu este, în aceste părţĭ, în conformitate cu simţemintele sale, de membru al Academieĭ. Liber este fie-care dintre membriĭ Academieĭ să aibă părerile şi convingerile sale, pe carĭ le exprimă când lucréză în numele sĕŭ; d-l Secretar general îşĭ are convingerile, sale dar publicaţiunea a fost făcută în numele Academieĭ. In contra acestuĭ lucru d-sa protestéză.

D-l *N. Kretzulescu* ḑice, că d-sa a vĕḑut publicaţiunea când a fost gata. Atuncĭ a spus d-luĭ Sturdza că-ĭ pare rĕŭ că n'a vĕḑut dinainte acea întroducere, care-ĭ pare a nu fi la locul eĭ, şi că ar fi bine să se suprime. D-l Sturdza i-a rĕspuns că erà prea târḑiŭ, căcĭ publicaţiunea erà gata şi dată în public.

D-l *D. Sturdza* ḑice, că observaţiunea d-luĭ Maiorescu vine *post festum*, căcĭ publicaţiunea a fost primită maĭ întâiŭ de Academie, apoĭ de M. S. Regele şi de public cu multă bună-voinţă, iar de la presentarea eĭ a trecut aprópe un an întreg. Judecata despre actele şi despre evenimentele însemnate contemporane o face istoria şi a scrie istorie este permis tuturor. In publicaţiune s'aŭ reprodus fără părtinire actele principale ale tuturor, fără deosebire. Fie-care, când scrie asupra uneĭ cestiunĭ istorice saŭ sciinţifice, îşĭ are părerile sale. Decĭ, precum d-l Maiorescu îşĭ are pe ale d-sale, aşa şi d-l Sturdza îşĭ are pe ale sale. Fiind membru al Academieĭ, nimenĭ nu renunţă la părerile sale în nicĭ o cestiune de sciinţă, şi prin urmare nicĭ de istorie. D-l Maiorescu a scris că mişcarea de la 11 Februarie 1866 a fost o nenorocire. Urma a dovedit în mod strălucit, că de atuncĭ s'a ridicat România cu glorie şi tărie. D-l Sturza nu primesce pentru părerile sale nicĭ censura, nicĭ autoritatea d-luĭ Maiorescu.

D-l *T. Maiorescu* rĕspunde, că observaţiunea şi protestarea sa nu vin prea târḑiŭ, căcĭ de la apariţiunea publicaţiuniĭ acésta este întâia sesiune generală şi tocmaĭ acum este timpul ca să se discute tot ce privesce lucrările Academieĭ în intervalul de la ultima sesiune. Fie-care îşĭ are părerile sale şi fie-care are dreptul să le păstreze când lucréză în numele sĕŭ; când lucréză însă în numele Academieĭ, trebue să nu pună înainte decât părerile carĭ representă simţemîntul general al tuturor membrilor carĭ o compun. Cuza a fost unul

din aceia carĭ aŭ început era cea nouă, de ale căreia róde ne bucurăm de la 1866 încóce, şi domnia luĭ Carol I este de cea maĭ mare importanţă în sine însăşĭ şi nu are trebuinţă de atacarea memorieĭ luĭ Cuza pentru a fi preţuită în valórea eĭ.

D-l *I. Kalinderu* este silit să facă reserve, faţă cu reservele făcute de d-l Maiorescu, în ce privesce mişcarea care a produs situaţiunea actuală, adecă mişcarea de la 11 Februarie 1866.

D-l *N. Kretzulescu* ḑice, că observaţiunea făcută acum de d-l Maiorescu este cu totul retrospectivă şi ar fi trebuit să fie făcută maĭ de mult.

D-l *V. Babeş* ḑice, că tot ce se publică în numele Academieĭ trebue să ésă din sesiunea generală.

D-l *Gr. G Tocılescu* este de opiniune ca, după explicările date, incidentul să fie inchis, iar idea emisă de d-l V. Babeş să fie studiată într'o altă şedinţă.

Discuţiunea se închide.

— Incidentul se declară închis.

D-l *A. D. Xenopol* cetesce următorul raport al Comisiuniĭ însărcinate cu examinarea lucrărilor făcute în cursul anuluĭ 1897—98:

«*Domnule Preşedinte,*

«Aşezămintele menite a trăì se întăresc cu cât înaintéză în vîrstă, asemenea arborilor puternicĭ, carĭ înfig tot maĭ adînc rădăcinile lor în pămîntul din care se hrănesc. Academia Română, rĕspunḑênd uneĭ nevoĭ adînc simţite de poporul nostru—concentrarea vieţeĭ sale intelectuale, este menită a învinge vécurile şi a ocrotì pentru tóte timpurile preţiosul odor, a căruĭ pază i s'a încredinţat de poporul român. De aceea şi iubirea pentru ea cresce mereŭ şi tot maĭ puternic se făuresc lanţurile ce o alipesc de sufletul Românilor din tóte ţĕrile răşchirate, în carĭ eĭ trăesc. Deşì despărţiţĭ politicesce, toţĭ Româniĭ se simt ca un singur suflet şi corpul acestuĭ suflet comun îl vĕd eĭ în măreţul aşezămînt al Academieĭ Române, care simbolizéză unirea tuturor Românilor în cuget şi simţire. Sprijinul material ne vine din tóte părţile şi Românĭ din ţĕrile cele maĭ îndepărtate, precum este Eugen Alexandriu din San-Francisco, când se gândesc la mórte, îşĭ aduc aminte de némul din care fac parte şi atuncĭ eĭ vĕd, ca printre talazurile uneĭ mărĭ înfuriate, luminând farul îndepărtat, adăpostul adevĕruluĭ şi al frumosuluĭ—Academia Română.

«Trebue să recunóscem că, dacă aşezămîntul nostru a prins aşà de

puternice rădăcinĭ, acésta se datoresce şi silinţelor uneĭ personalităţĭ însemnate din mijlocul nostru, care nu a cruţat nicĭ munca, nicĭ averea, spre a-l face să propăşéscă— d-luĭ Dimitrie Sturdza, Secretarul general al Academieĭ Române în curs de două septenate şi a căruia însărcinare se sfîrşesce acuma. Să sperăm ca d-sa va bine-voì a urmà înainte cu gréua, dar roditórea muncă ce a luat-o asupra sa, de a îngrijì de interesele Academieĭ, şi că va primì a fi reales Secretar general pentru un noŭ period de şépte anĭ.

«Academia trăesce şi propăşesce; dar calea pe care ea a trecut este semĕnată cu mormintele acelora ce aŭ împodobit când-và rîndurile eĭ. Aşà e sórta omuluĭ: ca el să péră ca individ şi numaĭ partea luĭ spirituală să trăiască şi să se vecĭnicéscă, căcĭ ea singură este nemuritóre. Generaţiunile trecute lasă celor ce vin în urmă cuceririle făcute de ele în câmpul cultureĭ şi, din altoirea necontenită a unor vlăstare nouĕ pe trunchiul cel vechiŭ, se înalţă, se rotunjesce şi se desăvîrşesce arborele frumos al cultureĭ naţionale.

«Academia deplânge perderea a patru bărbaţĭ eminenţĭ din sînul eĭ, din carĭ treĭ membri ordinarĭ: Ion Ghica, Alexandru Roman şi Gh. Chiţu, şi un membru corespondent: Stefan Vârgolicĭ.

«Ion Ghica a fost unul din mariĭ luptătorĭ aĭ periódeĭ de regenerare, înzestrat cu o vastă inteligenţă, îmbogăţită prin un studiŭ neîncetat şi încăldită de focul sfînt al iubiriĭ de ţéră. Cu fapta şi cu gândul a lucrat el la întărirea cultureĭ némuluĭ sĕŭ şi, dacă faptele luĭ le păstréză numaĭ amintirea, cugetările sale staŭ încă viĭ înaintea nóstră, representate prin minunatele plăsmuirĭ eşite din rodnica luĭ pană.

«Gheorghe Chiţu a fost un brad de Român, cum rar s'a maĭ vĕdut rĕsărind pe pămîntul nostru. «Fire puternică şi minte întrégă, cât pot «dice că se nasc şi în România ómenĭ», putem dice despre el, cu cuvintele luĭ Miron Costin.

«Mórtea luĭ Alexandru Roman represintă pentru Românĭ o îndoită jale, perderea unuĭ om de valóre şi stingerea învĕţămîntuluĭ superior românesc în ţĕrile de peste munţĭ. Unguriĭ s'aŭ folosit de mórtea luĭ, pentru a impune ţinerea prelegerilor de limba şi literatura română la Universitatea din Pesta în limba maghiară. Să sperăm însă că acéstă ştirbire nu va fi vecĭnică.

«Stefan Vârgolicĭ erà cu atât maĭ preţios element în învĕţămîntul superior, cu cât el se înălţase la acéstă însemnată posiţiune din straturile cele maĭ verdĭ ale naţiuniĭ, din răzeşĭ, şi adusese în sferele culturale acel cuget sănătos şi original care este patrimoniul talpeĭ caseĭ nóstre.

«Din fericire însă, tot maĭ bogată este falanga bărbaţilor valoroşĭ, carĭ tind a umplé golurile lăsate de cósa morţeĭ, şi greutatea începe a fi acuma, nu de a găsì vrednicĭ înlocuitorĭ aĭ celor ce ne-aŭ părăsit, ci de a nimerì pe ceĭ maĭ vrednicĭ printre cine se înfăţişéză la alegerea nóstră.

«Comisiunea Domniilor-Vóstre a constatat cu plăcere că şedinţele de peste an nu aŭ rĕmas neroditóre. Ar dorì însă ca publicarea lucrărilor cetite în acele şedinţe să se facă în chip periodic şi nu numaĭ la sfîrşitul anuluĭ, ba unele din ele să rĕmână chiar nepublicate. Prin acésta s'ar ţiné publicul maĭ în curent cu lucrările Academieĭ şi s'ar rĕspândì maĭ întins dorinţa luĭ de a le cunósce. O cestiune însă a deşteptat maĭ cu deosebire luarea aminte a nóstră, anume acea desbătută de Academie în şedinţa de la 13 Iunie, privitóre la stricarea limbeĭ românescĭ consacrate de vécurĭ ca limbă a religieĭ nóstre, prin nouele ediţiunĭ de cărţĭ bisericescĭ ce se fac sub direcţiunea şi cu îngrijirea Sfîntuluĭ Sinod.

«Academia, chiar prin legea eĭ constitutivă, este înfiinţată maĭ ales în scopul cultivăriĭ limbeĭ naţionale şi erà neapĕrat să i se dea acéstă menire, întru cât din nefericire limba românéscă este departe de a fi prelucrată şi frămîntată de poporul român în tóte sferele de cugetare omenéscă. In limba sciinţifică, în cea juridică, în cea comercială şi industrială, neologismele foiesc chiar şi acolo unde ele nu ar trebuì să fie îngăduite. Construcţiunile gramaticale şi sintactice sunt imitate fără consciinţă după limba francesă. In ḑiare, limba este adese-orĭ stricată; de asemenea în traducerile şi adaptările dramelor şi comediilor ce se represintă pe scenele nóstre. Magistratura, advocatura şi chiar parlamentul, cu puţine valoróse excepţiunĭ, înfăţişéză aceeaşĭ tendinţă obştéscă de a se îndepărtà de spiritul adevĕrat şi de tesaurul de cuvinte al limbeĭ nóstre şi de a îmbrăţişà forme străine. Nu maĭ vorbim de salónele societăţiĭ nóstre maĭ înalte, unde se vorbesce un fel de pot-pourri amestecat din francesă şi română, care nu maĭ e limbă, ci un adevĕrat jargon şi o ruşine pentru ţéră. Unde maĭ putem óre auḑì rĕsunând din viŭ graiŭ, şi nu numaĭ din prăfuitele cronice şi documente, adevĕrata limbă a strămoşilor noştri, basa pe care trebue să se clădéscă maĭ departe organul nostru de rostire? Numaĭ din limba bisericéscă. Dacă se strică şi acésta, dacă se schimonosesc rugăciunile şi se întortochéză cugetările sfinte, atuncĭ ce stavilă se va maĭ opune şuvoiuluĭ distrugĕtor al graiuluĭ naţional? Caveant consules! Academia să iea în serióşă desbatere acéstă cestiune, şi anume chiar în sesiunea acésta, spre a vedé ce este de făcut pentru a se oprì rĕul de-acum înainte, dacă nu se maĭ póte îndreptà acel ce s'a făcut.

«Comisiunea Domniilor-Vóstre a cercetat publicaţiunile făcute saŭ acele ce sunt în curs de a se face. Aprobă în totul însărcinarea dată de Delegaţiune d-luĭ N. Densuşianu de a completà seria documentelor extrase din publicaţiunile existente cu tóte acele carĭ ĭĭ scăpase din vedere şi ar dorì ca acéstă completare să fie cât se póte de îngrijit făcută, spre a nu induce pe cercetătoriĭ colecţiuniĭ în eróre de a crede că ea cuprinde *tóte* documentele privitóre la istoria Românilor, când în realitate nu le-ar cuprinde. Cât despre publicaţiunile viitóre, Comisiunea este de părere a se face tóte silinţele putincióse spre a se adunà rapórtele Consulilor austriacĭ şi ruşĭ din Principate, cu carĭ s'ar completà seria atât de interesantă de documente relative la istoria contemporană, începută prin publicarea rapórtelor Consulilor francesĭ şi prusianĭ.

«Noul local, în care Academia póte să-şĭ urmeze înainte activitatea eĭ, este un dar al guvernuluĭ şi Comisiunea crede de datoria eĭ a aduce mulţumirile cele maĭ călduróse ministrilor carĭ s'aŭ succedat la cârma statuluĭ, d-lor Th. Rosetti şi P. Poni, precum şi actualuluĭ ministru al Cultelor şi Instrucţiuniĭ publice, d-luĭ Spiru Haret, pentru îngrijirea necurmată ce o aŭ avut-o de corpul cel maĭ înalt cultural al ţěriĭ.

«In sfîrşit Academia îndeplinesce o sfîntă datorie, mulţumind Augustuluĭ eĭ Protector, Suveranuluĭ nostru prea iubit, pentru interesul şi iubirea cu carĭ tot-deauna a încunjurat-o.

«Membriĭ Comisiuniĭ: *A. Saligny, I. Vulcan, A. D. Xenopol.*»

— Raportul se pune la vot şi se aprobă.

ŞEDINŢA DIN 24 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ sciinţifice pentru şedinţa de la 24 Martie, prin care se propune ca subiect pentru premiul Adamachi din 1903: *Alcoolismul în România.*

— Propunerea Secţiuniĭ se pune la vot şi se aprobă.

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ sciinţifice pentru şedinţa de la 24 Martie, prin care se propune a se publicà în *Anale* următórele lucrărĭ:

a) *Vîntul la Bucurescĭ şi causa Crivěţuluĭ,* de St. C. Hepites.

b) Resistența electrică a electroliților și *Contribuțiune la determinarea resistenței electroliților*, de D. Negreanu. (1)
— Propunerea Secțiuniĭ se pun la vot și se aprobă.

ȘEDINȚA DIN 25 MARTIE 1898

Președința d-luĭ *N. Kretzulescu.*

Se cetesce raportul d-luĭ N. Culianu, membru corespondent, asupra scrieriĭ: *Rotațiunea corpurilor nesolide* de Ioan Corbu.
— Se trimite în studiul Secțiuniĭ sciințifice.

Se cetesce o scrisóre a d-luĭ T. Șunda despre un procedeŭ noŭ inventat de d-sa «pentru obținerea perfecționată a colorilor în fotografia naturală».
— Se trimite în studiul Secțiuniĭ sciințifice.

ȘEDINȚA DIN 26 MARTIE 1898.

Președința d-luĭ *N. Kretzulescu.*

D-l *I. M. Moldovanu* însciințéză că, neputênd obținé pasaportul cerut și necesar, cu părere de rĕŭ nu va participà la sesiunea generală din acest an, și se rógă a fi scusat pentru acéstă absență.

D-l *I. Kalinderu* presintă din partea autoruluĭ scrierile: *Saverio Scolari*, Palermo 1896, și *Indissolubilità del matrimonio confarreato*, Bolonia 1896, de Lando Landucci, profesor de drept roman la Universitatea din Padova. Asupra acestor scrierĭ d-l I. Kalinderu face următórele observațiunĭ.

«In întâia lucrare, autorul, d-l Lando Landucci, face biografia luĭ Xaveriu Scolari. Acesta s'a născut la 1831 la Belluno, la 1859 a îmbrățișat profesiunea de advocat și de la 1862 la 1888 a fost profesor de drept constituțional la Universitatea din Pisa. De la 1888 se retrase la Roma, unde murì. A publicat în timp de 11 anĭ la Veneția *Giornale di giurisprudenza pratica* și a luat parte însemnată la tóte mișcările carĭ

---

(1) Maĭ jos în *Anexe.*

aŭ produs renascerea Italieĭ. Are scrierĭ fórte numeróse, enumerate la pp. 9 şi 36. El privià cestiunile maĭ mult ca filosof şi sociolog decât ca formalist. A scris mult, în tóte revistele, ḑiarele etc. de pe atuncĭ; a scris şi cevà statistică. Prin vederile sale, ţineà de scóla positivistă istorică şi a fost unul din propagatoriĭ acesteĭ concepţiunĭ printre Italianĭ. D-l Landucci a fost elevul de predilecţiune al ilustruluĭ Scolari, care a fost şi profesor al maĭ multor Românĭ.

«In scrierea sa despre *confarreatio*, d-l Lando Landucci expune ce erà la Romanĭ forma cea maĭ solemnă şi eminamente religiósă a căsătorieĭ. Femeia fiind iniţiată la cultul familieĭ bărbatuluĭ prin *confarreatio*, de acolo trebuià să provină egalitatea în privinţa religiósă între soţĭ, aşà cum se caracteriséză acel fel de căsătorie. Autorul e convins că *diffareatio* nu există la început şi că n'a fost introdusă decât târḑiŭ şi discută textele istoricilor în acéstă privinţă. Autorul crede că şi formele de căsătorie carĭ sunt din domeniul *jus gentium* existaŭ înainte de înfiinţarea Pretoruluĭ peregrin. *Confarreatio*, prin însăşĭ definiţiunea eĭ, erà accesibilă numaĭ patricienilor, căcĭ numaĭ cu aceştia steteaŭ Ḑeiĭ la vorbă. De aceea patricieniĭ, carĭ aveaŭ de îndeplinit funcţiunĭ religióse înalte, ca *flaminis*, trebuiaŭ nu numaĭ să se căsătoréscă prin *confarreatio*, ci să fie şi născuţĭ din părinţĭ uniţĭ prin *confarreatio*.»

D-l *P. Poni* cetesce raportul Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Adamachi despre administrarea eĭ în 1897—98 şi propunerile pentru 1898—99.

Comisiunea propune a se modificà al. 4 din art. 7 al Regulamentuluĭ Adamachi, ḑicêndu-se ca bursele prevěḑute în acel articol să fie de Leĭ 3.600 pe an, în loc de Leĭ 3.000.

— Raportul se pune la vot şi se aprobă.

— Modificarea propusă de Comisiune în Regulamentul Fundaţiuniĭ Adamachi se pune la vot şi se primesce cu unanimitate.

D-l *P. Poni* dă cetire budgetuluĭ Fundaţiuniĭ Adamachi pentru 1 Iunie 1898 — 31 Maiŭ 1899, cu Leĭ 134.596,71 la veniturĭ şi cu Leĭ 112.089,50 la cheltuelĭ, dând un excedent de capitalisat de Leĭ 22.507,21.

D-l P. Poni dă asupra acestuĭ budget următórele explicaţiunĭ: Comisiunea Fundaţiuniĭ a înscris în proiectul de budget douĕ sume neobicĭnuite până acum. Intâia sumă este de Leĭ 3.000, pentru tipărirea lucrărilor bursierilor Fundaţiuniĭ Adamachi şi a lucrărilor premiate în manuscript cu un premiŭ Adamachi. Bursieriĭ Fundaţiuniĭ sunt obligaţĭ prin Regulament a presentà memoriĭ asupra studiilor şi cercetărilor lor. Publicarea celor maĭ bune dintre ele, într'o serie specială, sub titlul de

Publicaţiunile Fondului Adamachi, va contribuì pe de o parte la progresul sciinţeĭ şi pe de alta la rĕspândirea numeluĭ şi la perpetuarea memorieĭ donatoruluĭ. A doua sumă este de Leĭ 1.000, înscrişĭ ca îndemnisare pentru membriĭ din juriile examinatóre ale concursurilor. Acéstă sumă erà necesară, pentru că fără ea se întîmpinaŭ dificultaţĭ la constituirea comisiunilor examinatóre. De acum înainte ar fi fost însă şi maĭ greŭ, pentru-că noua lege a instrucţiuniĭ publice prevede recompense pentru membriĭ comisiunilor examinatóre. Trebue decĭ să dea asemenea recompense şi Academia.

D-l *I. Kalinderu* aprobă în totul ce a făcut Comisiunea în anul trecut. Ḑice că este o idee fericită propunerea de a se face o serie de publicaţiunĭ ale Fonduluĭ Adamachi, spre a se rĕspândì numele donatoruluĭ generos. D-sa propune ca acéstă publicaţiune să fie completă şi într'însa să se retipăréscă cele douĕ memoriĭ ale ingineruluĭ Gutzu, carĭ, după propunerea Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Adamachi, s'aŭ tipărit în *Anale*. D-l Kalinderu propune, pe lângă acésta, să se facă bustul rĕposatuluĭ Adamachi, care să se aşeze în sala şedinţelor, precum va trebuì să se facă şi bustul luĭ Ioan Otteteleşanu. Este dréptă şi legitimă propunerea Comisiuniĭ de a se retribuì persónele carĭ vor fi însărcinate cu facerea concursurilor pentru burse; acéstă retribuţiune se dă nu numaĭ de stat, dar şi de fundaţiunile particulare, cum este spre exemplu Fundaţiunea Dómneĭ Dr. Turnescu pentru perfecţionarea studiilor medicale în străinătate.

D-l *Dr. V. Babeş* observă, că în budget se înscriŭ lucrurĭ neprevĕḑute în Regulament. D-sa crede că taxele pentru comisiunea de concursurĭ ar trebuì înscrise într'o anume disposiţiune a Regulamentuluĭ. D-sa ar dorì ca întreg Regulamentul să fie supus uneĭ revisiunĭ, de care crede că este trebuinţă, maĭ ales în ce privesce împărtăşirea ajutórelor Fundaţiuniĭ pentru sciinţele medicale.

— Se pune la vot şi se aprobă propunerea d-luĭ I. Kalinderu de a se face bustul rĕposatuluĭ Adamachi, cheltuindu-se până la 2.000 Leĭ din suma înscrisă sub rubrica «capitalisărĭ».

— Se pune la vot şi se primesce propunerea d-luĭ I. Kalinderu de a se reproduce în publicaţiunile Fundaţiuniĭ Adamachi cele douĕ memoriĭ ale d-luĭ V. Gutzu publicate în *Anale*.

— Se pune la vot budgetul Fundaţiuniĭ Adamachi pe 1898—99 şi se primesce cu unanimitate.

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ istorice pentru şedinţa de la 16 Martie, prin care se arată că Secţiunea a ales o comisiune, compusă

din d-niĭ V. A. Urechiă, V. Babeş şi A. D. Xenopol, însărcinată să redacteze propunerea care să se presinte plenuluĭ asupra moduluĭ în care Academia să facă publicarea tutúror documentelor inedite referitóre la mişcarea poporuluĭ român în anul 1848

— Se iea spre cunoscinţă.

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ istorice pentru şedinţa de la 19 Martie, prin care Secţiunea propune:

a) Ca subiectul pentru concursul premiuluĭ Adamachi din 1902 să fie: *Domnia luĭ Stefan-cel-Mare.*

— Propunerea Secţiuniĭ se pune la vot şi se primesce

b) De a se aşteptă un proiect pentru publicarea documentelor de la 1848, întrunind vederile exprimate în şedinţa Secţiuniĭ de către d-niĭ D. Sturdza şi N. Ionescu.

— Se iea spre cunoscinţă.

D-l *V. A. Urechiă* întrébă dacă Secretariĭ Secţiunilor fac rapórtele anuale şi pentru ce nu se publică, căcĭ ar presentà un deosebit interes.

D-l *I. Kalinderu* ḑice, că într'adevĕr art. 17 din Statute prevede o asemenea obligaţiune pentru Secretariĭ de Secţiunĭ şi că Delegaţiunea a publicat tot-deauna rapórtele primite de la dînşiĭ.

D-l *Gr. G. Tocilescu* dă cetire procesuluĭ-verbal al Secţiuniĭ literare pentru şedinţa de la 25 Martie, prin care Secţiunea propune ca materialul de literatură poporală macedo-românâ presentat de d-l P. Papahagi să fie recomendat Ministeriuluĭ Instrucţiuniĭ publice, spre a dispune publicarea luĭ la un loc cu materialele de folk-lore adunate în ţéră după iniţiativa şi cu mijlócele aceluĭ Ministeriŭ, sub direcţiunea d-luĭ Tocilescu.

— Propunerea Secţiuniĭ se pune la vot şi se primesce.

ŞEDINŢA PUBLICĂ SOLEMNĂ DIN 27 MARTIE 1898

Preşedinţa **Maiestăţiĭ Sale Regeluĭ.**

Maiestatea Sa Regele declară şedinţa deschisă.

De la d-l *I. Kalinderu* se primesce următórea scrisóre:

«Am onóre a înaintà publicaţiunile următóre: 50 de exemplare ale scrieriĭ *Noţiunĭ de economia vitelor* de d-l V. S. Brezeanu, pentru a fi

împărţite elevelor şi corpuluĭ profesoral al Institutuluĭ I. Otteteleşanu, pus sub înalta ocrotire a Academieĭ Române, iar un exemplar să se păstreze în biblioteca aceleĭ şcóle; 2 exemplare ale scrieriĭ *Tudor Vladimirescu şi Alexandru Ipsilanti în revoluţiunea din anul 1821* de Ilie Fotino, traducere de P. M. Georgescu, din carĭ unul se va păstrà în biblioteca Academieĭ Române, iar unul se va oferì bibliotecеĭ «Urechia» din Galaţĭ.»

Maiestatea Sa Regele bine-voesce a da cuvîntul d-luĭ *A. D. Xenopol.*

D-l *A. D. Xenopol* cetesce memoriul sĕŭ: *Constituţiunea luĭ Ioniţă Sturza din 1822. Originea partidelor conservator şi liberal în Moldova.*

ŞEDINŢA DIN 28 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

De la d-l T. D. Speranţia, membru corespondent, se primesc în dar 8 volume legate din scrierile sale.

D-l *I. Vulcan* presintă scrierea sa *Sóre cu plóie*, comedie într'un act,

De la d-l D. C. Sturdza-Scheianu se primesc în dar douĕ chrisóve slavone, rupte şi fără peceţĭ, unul de la Petru Vvd Mold., 1584 (7093) Oct. 1, cellalt de la Eremia Moghilă Vvd Mold., 1610 (7118) Aprilie 22.

De la Academia de sciinţe şi arte din Barcelona se primesce *Buletinul* eĭ, vol. I, No. 10, de la Aprilie 1894, şi cererea de a i se da în schimb publicaţiunile Academieĭ.

— Se decide a se trimite în schimb *Analele*, cerêndu-se seria completă a *Buletinuluĭ.*

Se cetesce cererea d-luĭ Iuliu Moisil, Directorul Gimnasiuluĭ de la Tîrgul-Jiuluı, de a i se da un ajutor bănesc pentru publicarea revisteĭ sale *Amicul Tinerimeĭ.*

— Se decide a se recomendà Ministeriuluĭ Instrucţiuniĭ publice, Academia neavênd mijlóce spre a da ajutorul cerut.

Se cetesce invitaţiunea primită de la Societatea pentru studiarea Transilvanieĭ, cu reşedinţa în Sibiiŭ, ca Academia să iea parte la serbarea care se va face la 22 August viitor la Braşov pentru al 4-lea

centenar al nascerii reformatoruluĭ Ioan Honterus şi pentru a 50-a adunare generală a aceleĭ Societăţĭ.

— Se decide ca d-niĭ *I. M. Moldovanu* şi *A. D. Xenopol* să represinte Academia la acea serbare.

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ literare pentru şedinţa de la 24 Martie, prin care se arată că Secţiunea a decis a propune să se tipărescă de Academie scrierea Părinteluĭ S. Fl. Marian, *Serbătorile la Românĭ.*

D-l *V. Babeş* primesce propunerea Secţiuniĭ, dar crede că ar fi bine ca scrierea să se tipărescă la Cernăuţĭ, pentru că pe de o parte tipărirea ar necesită maĭ puţine cheltuelĭ, iar pe de altă parte ar fi maĭ uşor să se rèspândéscă scrierea în părţile de peste Carpaţĭ, căcĭ cărţilor tipărite în Regat li se fac tot felul de dificultăţĭ.

— Propunerea Secţiuniĭ se pune la vot şi se primesce, recomendându-se Comisiuniĭ financiare.

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ literare pentru şedinţa de la 26 Martie, prin care se arată că Secţiunea a decis ca Dicţionarul macedo-român lucrat de d-l Iancu Dalametra să fie din noŭ examinat după ce se va primì manuscriptul întreg, când se va decide asupra publicăriĭ luĭ.

— Propunerea Secţiuniĭ se aprobă.

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ istorice pentru şedinţa de la 25 Martie, prin care se arată:

a) Că Secţiunea a decis a însărcinà pe d-l I. Kalinderu să examineze scrierea d-luĭ G. I. Ionnescu-Gion, *Bucurescii înainte de 1500*, presentată spre a fi cetită în şedinţă publică şi tipărită în *Anale*;

b) Că pentru alegerea unuĭ membru în acea Secţiune în locul vacant aŭ fost propuşĭ d-niĭ D. Onciul şi M. Suţu şi că nicĭ unul n'a întrunit majoritatea voturilor Secţiuniĭ, fiind voturile împărţite în mod egal: 4 pentru şi 4 contra şi 1 abţinere.

— Se iea act de comunicarea Secţiuniĭ.

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ istorice pentru şedinţa de la 26 Martie, prin care se arată că Secţiunea a decis:

a) A se publicà în *Anale* scrierea d-luĭ N. Iorga, *Manuscripte din bibliotecĭ străine relative la istoria Românilor;*

b) A se propune d-l T. V. Stefanelli spre a fi ales membru corespondent român pe lângă acea Secţiune.

— Decisiunea întâia a Secţiuniĭ se pune la vot şi se aprobă. Propunerea a doua se decide a se pune la ordinea ḑileĭ într'o viitóre şedinţă.

D-l *B. P. Hasdeŭ* crede necesar a presentà Academieĭ o cestiune de Regulament, care după opiniunea d-sale se impune discuţiuniĭ şi decisiuniĭ, în urma celor arătate prin procesul-verbal al Secţiuniĭ istorice relativ la alegerea unuĭ membru în locul vacant. După Statute, în fie-care Secţiune sunt 12 membri, deci în total sunt 36 membri aĭ Academieĭ. O disposiţiune a Statutelor prevede ca un membru dintr'o Secţiune să pótă fi chemat a luà parte la lucrările uneĭ a doua Secţiunĭ, afară de aceea în care a fost ales. Membrul ast-fel chemat póte contribuì la lucrările Secţiuniĭ care l'a chemat; dar dacă el ar avé tóte drepturile de membru şi în acea Secţiune, este evident că o Secţiune ar puté să aibă nu numaĭ 12, ci 13, 14 saŭ maĭ mulţĭ membri. Este acì o anomalie, care ar trebuì să fie lămurită pentru viitor.

D-l *V. Babeş* ḑice, că d-sa a făcut de mult acéstă observaţiune în sensul în care o face astăḑĭ d-l Hasdeŭ, dar s'a discutat şi s'a hotărît în contra păreriĭ d-sale. D-sa crede că un membru nu póte avé vot deliberativ în două Secţiunĭ.

D-l *I. Kalinderu* ḑice că acéstă părere a fost ridicată în şedinţa Secţiuniĭ; d-sa, ca Preşedinte, a înlăturat-o însă, pentru că nu erà de competinţa Secţiuniĭ să o deslege.

D-l *D. Sturdza* ḑice, că nu-şĭ aduce aminte să fi fost o decisiune în acéstă privinţă. Art. 26 şi al. I din art. 27 din Statute aŭ fost până acum înţelese în sensul că daŭ membruluĭ chemat dintr'o Secţiune într'alta tóte drepturile unuĭ membru în Secţiune.

D-l *I. Kalinderu* ḑice, că d-l Hasdeŭ a ridicat o cestiune de interpretare a unuĭ articol din Statute. Academia, în sesiune generală, este competentă a o face, dând în acéstă privinţă un vot.

D-l *I. Negruzzi* crede că o interpretare a Statutelor după o simplă discuţiune nu ar înaintà mult. Rěul nu s'ar puté îndreptà decât prin o modificare a Statutelor, conform regulelor prescrise pentru acésta.

D-l *I. Sbiera* ḑice, că acest incident este pentru d-sa fórte clar. Art. 27 din Statute arată precis că membriĭ Academieĭ aŭ drept de vot decisiv în şedinţele sesiuniĭ generale, «atât în adunările corpuluĭ întreg, cât şi în ale Secţiunilor *respective*», adecă în Secţiunile în carĭ aŭ fost aleşĭ când aŭ intrat în numěrul membrilor Academieĭ.

D-l *V. Maniu* nu crede că trebue modificat art. 26 din Statute, ci trebuesce numaĭ interpretat; iar Academia are drept a face acéstă interpretare, căcĭ ea a făcut Statutele, şi cine face legea are drept să o interpreteze. Se ḑice că trebue modificat art. 64 din Regulament; d-sa crede că nicĭ acésta nu e necesar, pentru că disposiţiunea cuprinsă într'însul privesce situaţiunile normale, iar casul prevěḑut la art. 26

din Statute este anormal. De aceea ar trebuì ca printr'o decisiune să se interpreteze art. 26 al Satutelor.

D-l *I. Sbiera* ḑice, că art. 64 din Regulament interpretéză greşit art. 26 din Statute, pentru că este în contraḑicere cu spiritul şi litera art. 27 din Statute. Acéstă antinomie se póte şi trebue să fie înlăturată prin modificarea art. 64 din Regulament.

D-l *I. Kalinderu* ḑice, că d-l Hasdeŭ a ridicat cestiunea dacă un membru, care face parte dintr'o Secţiune şi a fost chemat să facă parte şi dintr'alta, póte venì în Secţiunea la care a fost chemat şi avé în acéstă Secţiune vot decisiv. Textul art. 26 din Statute pare a fi în contradicţiune cu art. 64 din Regulament şi cestiuuea este, dacă Regulamentul póte interpretà aşà de deosebit un articol al Statutelor, carĭ sunt legea fundamentală a Academieĭ. Dacă art. 26 din Statute are sensul că membrul chemat într'o Secţiune are într'însa vot decisiv, atuncĭ Regulamentul n'a mers prea departe. Art 26 din Statute nu se póte separà de art. 64 din Regulament. Dacă Academia este de părerea d-luĭ Hasdeŭ, trebue să modifice Statutele, ceea ce s'ar puté face uşor adăogindu-se la cele două articole cuvintele: «fără a avé vot decisiv»

D-l Preşedinte *N. Kretzulescu* cetesce următórele două propunerĭ:

«Art. 26 din Statute se modifică, adăogindu-se la finele textuluĭ actual aceste cuvinte: «*fără de a avé dreptul de vot deliberativ*»; iar la finele art. 64 din Regulament să se adaogă cuvintele: «*fără dreptul de «vot deliberativ*».

«*N. Kretzulescu, A. D. Xenopol, V. Babeş, I. Caragiani, I. Vulcan, A. Papadopol-Calimach, B. P. Hasdeŭ S. Fl. Marian, V. Maniu.*»

«Ca sub-amendament la modificarea propusă a art. 26 din Statute, propun să se ḑică «*cu vot decisiv*», în loc de *deliberativ* saŭ *consultativ.*

«*I. Sbiera.*»

D-l *A. D. Xenopol* ḑice, că acéstă modificare a Statutelor trebue făcută conform articoluluĭ 46 din Statute; d-sa propune să se amâne decisiunea asupra eĭ pentru sesiunea anuluĭ viitor.

D-l *N. Ionescu* ḑice, că votul Secţiuniĭ istorice a ridicat acéstă discuţiune de modificare a Statutelor şi Regulamentuluĭ. Vede însă că s'a uitat punctul de plecare. Secţiunea are să propună Academieĭ un membru, spre a fi ales în locul vacant. Intâia eĭ încercare de a face acéstă propunere nu a dat resultat, din causă că a fost paritate de voturĭ. Academia să iea act de faptul acesta, iar Secţiunea să-şĭ continue lucrarea, ca să aducă un candidat propus de dînsa, pentru că Statutele ne obligă să alegem un membru în locul vacant.

D-l *Gr. G. Tocilescu* ḑice, că ridicarea cestiunii este inoportună. Dacă s'ar fi discutat altă dată, discuţiunea ar fi avut un caracter general; dar aşà cum s'a presentat acum şi cum a pus-o d-l Ionescu, are aparenţele uneĭ discuţiunĭ personale, ţintind a se lovì în drepturile unuĭ membru care a lucrat în contra păreriĭ unor alţĭ membri. Este evident că cestiunea nu s'ar fi ridicat, dacă în Secţiunea istorică nu s'ar fi dat un vot contrariŭ păreriĭ unor colegĭ. D-sale i s'a făcut o nedreptate, când a fost împedicat de a fi ales în Secţiunea istorică, spre care-l atrăgeaŭ tóte ocupaţiunile sale sciinţifice. De maĭ multe orĭ d-sa a stăruit în urmă ca să fie mutat din Secţiunea literară în cea istorică, şi ar fi instructiv a se recetì astăḑĭ desbaterile carĭ s'aŭ făcut atuncĭ şi în urma cărora d-sa a fost silit să rĕmână în Secţiunea literară. De când a fost chemat şi în Secţiunea istorică, natural că se simte maĭ mult atras către lucrările acesteia. Este convins că şi-a îndeplinit în totdeauna îndatoririle de membru în amîndouĕ Secţiunile. Dacă acum se voesce să fie împedicat de a participà la lucrările Secţiuniĭ istorice, trebuesc modificate Statutele conform disposiţiunilor cuprinse în articolul lor final. Atuncĭ însă nicĭ un membru nu va maĭ puté primì să fie chemat la o altă Secţiune decât aceea în care a fost ales, pentru că, neavênd vot deliberativ, ar fi degradat la situaţiunea de membru corespondent. Apoĭ propunerea este chiar inutilă, întru cât al. II al art. 2 din Statute ḑice, că «la şedinţele ordinare de Secţiunĭ şi de Comisiunĭ pot asistà, cu vot consultativ, şi membriĭ Academieĭ carĭ nu aparţin Secţiunilor saŭ Comisiunilor ce se află în lucrare». Art. 26 din Statute se sprijinesce pe art. 27, iar idea care a presidat la organisarea Academieĭ Române a fost aceea de a considerà pe fie-care din cele treĭ Secţiunĭ cu individualitatea sa proprie, ca treĭ viitóre Academiĭ, cum a fost şi în Francia, unde astăḑĭ *Institutul Francieĭ* se compune din cincĭ Secţiunĭ (respectiv Academiĭ). Eĭ bine, acolo membrul uneĭ Academiĭ póte fi chemat ca membru şi în altă Academie, cu egale şi depline drepturĭ. Incontestabil că Academia nóstră este o instituţiune care nu se inspiră de pasiunile josnice, carĭ daŭ caracterul luptelor pentru interese momentane; ele nimicesc orĭ-ce avînt şi orĭ-ce entusiasm pentru lucrărĭ sciinţifice. D-sa a fost chemat a face parte din a doua Secţiune, pentru că s'a simţit necesitate de luminele d-sale. Dacă acum sunt alte părerĭ predomnitóre în Academie, modificarea Statutelor să nu se facă în pripă, ci să se amâne până la sesiunea viitóre, cum propune d-l Xenopol. D-sa însă nu va primì nicĭ odată rolul ridicol de a fi membru într'o Secţiune şi membru corespondent într'alta.

D-l *S. Fl. Marian* vede cu adîncă părere de rĕŭ cele întîmplate în

sînul Academieĭ: discuţiunĭ peste mĕsură violente în loc de înţegere liniştită. S'a îngrozit când a vĕḑut că discuţiunile intime făcute în sînul Secţiuniĭ aŭ fost presentate în mod scandalos prin ḑiarele din capitală, şi încă cu totul denaturate.

D-l *I. Kalinderu* ḑice, că cestiunea ridicată de d-l Hasdeŭ remâne în în întregul eĭ; ea va trebuì discutată în linişte. Acum nu se póte resolvì, pentru că se propune o modificare a Statutelor şi nu sunt de faţă douĕ treimĭ din numĕrul total al membrilor Academieĭ, numĕr necesar pentru asemenea lucrare, şi nicĭ nu este timpul trebuincios pentru acésta.

D-l *P. S. Aurelian* ḑice, că cestiunea este elementară. Este vorba de a se sci dacă un membru ales într'o Secţiune şi chemat într'o altă secţiune are drept a votà şi în Secţiunea în care a fost chemat. Textul art. 64 din Regulament este categoric. Nicĭ nu se póte face unuĭ coleg situaţiunea umilitóre de a fi înlăturat de la vot, Aşà este nu numaĭ înţelesul verbal al Regulamentuluĭ, dar şi spiritul întregeĭ organisărĭ a Academieĭ. Instituţiunea acésta se asémĕnă în organisarea eĭ cu Institutul Francieĭ. Secţiunile nóstre sunt în mic ceea ce sunt Academiile în acel mare Institut. Acolo un bărbat póte fi membru în maĭ multe Academiĭ, cu tóte drepturile. Aşà a fost intenţiunea când s'aŭ votat Statutele nóstre. Să se lase lucrurile cum aŭ fost până acum, căcĭ nu vede ce ar căştigà Academia dacă le-ar schimbà. Rógă pe Părintele Marian să nu se razime pe gazetele politice, pentru a aduce argumente în discuţiunile Academieĭ, căcĭ este indiscret a întrebà cine a scris la gazete.

D-l Preşedinte *N. Kretzulescu* ḑice, că fiind acum spre sfîrşitul sesiuniĭ şi avĕnd încă multe lucrărĭ de terminat, propune ca cestiunea ridicată astăḑĭ să se amâne pentru viitórea sesiune D-sa este indispus şi a venit totuşĭ la şedinţa de astăḑĭ, ca să releve o împrejurare ce l'a mâhnit. Şedinţele Academieĭ şi ale Secţiunilor sunt intime. Din discuţiunile carĭ se fac în aceste şedinţe intime nu se cuvine să se dea în public decât resumatele cuprinse în procesele-verbale aprobate. Nu e convenabil şi de bună educaţiune a merge a doua ḑi după discuţiunile intime şi a le spune, ca să umple gazetele capitaleĭ cum s'a făcut în Secţiunile şi Comisiunile Academieĭ, şi încă tóte denaturate în mod injurios pentru uniĭ colegĭ. Buna educaţiune şi înaltele convenienţe, obligatoriĭ într'un corp ca Academia, nu pot permite asemenea purtărĭ, pe carĭ d-sa le deploră.

— Se pune la vot amânarea cestiuniĭ pentru viitórea sesiune şi se primesce.

ŞEDINŢA DIN 29 MARTIE 1898

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

De la d-l D. Svilokossitch, ataşat la Legaţiunea Serbieĭ, se primesc în dar următórele publicaţiunĭ: Novakovicĭ (Stoian), Српски штампари у румунји (*Tipografiĭ sêrbescĭ în România*), Belgrad 1898, şi Uzun-Mirkovicĭ (Lĭ.), Предлог за изравнање јулијанског и грегоријанског календара и сметње томе (*Propunere pentru unificarea calendaruluĭ iulian şi gregorian şi pedicele ce întîmpină),* Belgrad 1898.

Se cetesce scrisórea d-luĭ Rădulescu-Codin, care cere ajutor pentru tipărirea unuĭ volum de literatură poporală din judeţele Muscel şi Dîmboviţa. — Se decide a se recomendà Ministeriuluĭ Instrucţiuniĭ publice.

D-l *Gr. G. Tocilescu* cetesce următorul raport al Comisiuniĭ însărcinate cu examinarea cărţilor bisericescĭ publicate sub îngrijirea Sfîntuluĭ Sinod:

«*Domnule Preşedinte,*

«Comisiunea compusă din d-niĭ Iacob Negruzzi, Părintele S. Fl.Marian şi subscrisul, însărcinată prin votul Academieĭ din şedinţa de la 9 Martie curent spre a cercetà schimbările de limbă introduse în nouĕle tipăriturĭ ale cărţilor bisericescĭ, are onóre, prin raportul sĕŭ a aduce la cunoscinţă resultatul lucrăriĭ sale.

«S'aŭ ales spre comparaţiune maĭ întâiŭ Evanghelia de la Mănăstirea Némţu, tipărită în timpul luĭ Veniamin (1821), şi Evanghelia imprimată în Bucurescĭ la 1889, comparându-se anume Evanghelia Apostoluluĭ Ioan, şi iacă deosebirile constatate între ambele ediţiunĭ:

«*Evanghelia de la Némţu, tipărită în timpul luĭ Veniamin, 7329 (1821).*	«*Evanghelia tipărită în Bucurescĭ la 1889.*
«Ca să mărturiséscă *de* Lumină... (Ev. luĭ Ioann, cap. 1, stih 1, p. 2.)	«Ca să mărturiséscă *despre* lumină. (Ev. luĭ Ioan, cap. I, vers. 1, p 7.)
«Le-*au* dat lorŭ *stapânire*... (id.)	«Le-*a* dat lor *putere*... (id.)
«Şi amŭ văzutŭ *Slava* Luĭ... (id.)	«Şi am vĕḑut *mărirea* luĭ... (id.)
«Plinŭ de *Daru* şi de *Adevărŭ*... (id)	«Plin de *har* şi de adevĕr... (id.)

«Şi striga *grăindŭ*...
(id, p. 2)

«*Cela* ce *după mine* vine, maĭ nainte de mine *s'au făcutŭ:* Că maĭ întâiŭ de mine *au fostŭ*...
(id.)

«Şi dinŭ plinirea luĭ, noĭ toţĭ amŭ luatŭ, şi daru *pentru* daru...
(id.)

«*Proroculu* eştĭ tu?...
(id., cap. 2, stih. 1, p 4)

«Ce zicĭ însuţŭ *pentru sineţĭ*...
(id.)

«Şi *trimişiĭ* era *dinŭ Fariseĭ*...
(id, p 5.)

«Iară în mijloculŭ vostru stă *pre carele* voĭ nu îlŭ ştiţĭ. *Acela iaste* celŭ ce vine după mine, carele maĭ nainte de mine sau făcutŭ.
(id.)

«De*cĭ* fiind séră...
(id, cap 20, stih. 19, p. 72.)

«Şi Ingeriĭ *slujia* luĭ...
(Ev. de la Marco, cap. 1, stih. 9, p. 157)

«Şi striga *ḑicênd*...
(id., p. 7)

«*Cel* ce vine *după mine*, maĭ 'nainte de mine *a fost*, că maĭ întêĭ de mine *era*...
(id.)

«*Că* din plinirea luĭ, noĭ toţĭ am luat, şi har *preste* har...
(id)

«*Profetul* eştĭ tu?
(id., cap. I, vers. 18, p. 8.)

«Ce ḑicĭ însuţĭ *despre tine?*...
(id)

«Şi *ceĭ trimişĭ* eraŭ *dintre fariseĭ*...
(id)

«...Iar în mijlocul vostru stă *acela pre care* voĭ nu-l ştiţĭ, *acel* ce vine după mine... (Restul s'a suprimat.)
(id)

«Fiind séră...
(id., cap. XX, vers 19, p. 39.)

«Şi Ingeriĭ *serviaŭ* luĭ...
(Ev. luĭ Marcu, cap. I, vers. 9, p. 83)

«S'a comparat apoĭ viéţa Evangheliştilor Mateiŭ şi Luca din aceleaşĭ tipăriturĭ. Deosebirile sunt arătate acì:

«*Evanghelia de la Némţu, 1821.*

«Viĭaţa Evanghelistuluĭ Matheiŭ dupre cumŭ *au scrisŭ* Sofronie.

«Matheiŭ *cel ce şi Levi să numéşte, Apostol din Vameşĭ*, în Iudea el *întâĭ pentru ceĭ ce au crezut din tăiaré înprejur, Evanghelia luĭ Hs, cu slove şi cu cuvinte evreeştĭ o au alcătuit, nefiind ştiut cel ce pre urmă o aŭ tălmăcit pre acĭasta în limba ellinéscă. Iară cé evreiască până astăzĭ iaste în Vivliothica Kesarieĭ ceiĭ ce sau făcut cu multă nevoinţă de Mucenicul Pamfil.* Iară mie, *de*

«*Evanghelia din Bucurescĭ, 1889.*

«Viaţa *Sântuluĭ* Evangelist Mateĭ dupre cum *a scris-o* Sofronie.

«Mateĭ, *cel ce se numeşte şi Levi, fiind ales din vameş Apostol, el, cel ântăĭ a alcătuit Evangelia luì Christos, pentru ceĭ ce credŭseră din tăerea împrejur, cu litere şi cu cuvinte Evreeştĭ. Nu sĕ ştie acela care maĭ pre urmă o a tradus în limba Elinéscă. Iar cea Evreéscă se găseşte până astăḑĭ în Biblioteca Cesarieĭ, carea s'a făcut cu multă nevoinţă de martirul Pamfil.* Iar

Nazoreii cei din Veriia Syriei carii o avé pre aciasta, mi sau dat voe de o am prescris pre ia. Pentru caré, să'i cuvine a créde *cu adeverire,* că unde Evanghelistul, *sau despre faţa sa, sau despre faţa* Domnuluĭ nostru și Mântuitoriuluĭ Iis. Hs. au adus *mărturiile scripturilor celor vechĭ,* nu au urmat *izvoduluĭ* celor şapte-zecĭ *de tălmăcitorĭ,* ci celuĭ evreesc. Dintru care sînt acéste doao, Din Eghypet am chiemat pre Fiĭul meŭ, și, Că Nazarinén (a) să va chiema.	mie (1) *'mi-aŭ dat voe să prescriŭ Nazoreii cei din Veria Siriei, cari o avea.* Pentru care se cuvine a crede, că unde Evangelistul *aduce mărturiile Scripturilor celor vechĭ, atât în privinţa sa, precum şi în privirea* Domnuluĭ şi Mântuitoruluĭ nostru Iisus Christos, n'a urmat *traducereĭ* celor şépte-ḑecĭ, ci *originaluluĭ* Evreesc. Dintre care *cităm* aceste douĕ: din Egipet am chĭemat pre Fiĭul meŭ; şi că: Nazarinén se va chiema.
«(a) *Cum că Iis. Nazarinén să va chiema, aciasta nu să ştie ce Proroc o au zis: Precum arată Theofylact în Tâlcuiré dela Matheiŭ în capul al 2-a, stih. 23.* (p. 75.)	«(1) *Vorbesce S Sofronie, autoriul Vieţeĭ Sântuluĭ Evangelist Mateĭ.* (p. 41)
«Viĭaţa Evanghelistuluĭ Luca *dupre* cum au scris Sofronie.	«Viaţa *Sântuluĭ* Evangelist Luca după cum a scris-o Sofronie.
«Luca *doftorul Antiohianul,* precum *scrisorile* luĭ arată, cel ce nu aŭ fost neînvăţat *cuvântuluĭ ellinesc,* ucenic luĭ Pavel Apostoluluĭ și următorĭ întru *toată înstreinarea luĭ.* Aŭ alcătuit Evanghelie, de carele însuşĭ Pavel zice... (p. 205.)	«Luca, *medicul Antiohén, Sirian de neam,* precum arată *scrierile* luĭ, n'a fost neînvĕţat în *literatura Elenă;* era ucenic al St-luĭ Apostol Pavel şi următor luĭ în *tóte călătoriile.* El a compus Evangelia, de care ḑice însușĭ Pavel... (p. 107)

«Şi în fine s'a comparat Penticostarul imprimat în timpul luĭ Neofit la 1743 cu cel tipărit la 1889. Iată deosebirile constatate :

«*Penticostariul tipărit în timpul luĭ Neofit, la 1743.*	«*Penticostariul tipărit la 1889.*
«*Slavă Sfinteĭ...* (p. 1 v)	«*Mărire Sânteĭ...* (p. 5)
«Nedespărţiteĭ *Troiţe...* (id)	«Nedespărţiteĭ *Treimĭ...* (id.)
«Şi noĭ *aşijderé* cântăm... (id.)	«Şi noĭ asemenea cântăm... (p 6.)
«*Să se scoale* Dumnezeŭ... (id.)	«*Să învie* Dumneḑeŭ... (id)

‹ Să ne luminăm *Noroade*... (p. 2 r.)	«Să ne lumnăm *popórĕ*... (p. 6)
« *Cu* cuyiinţă... (id.)	*Dupre* cuviinţă... (id.)
«Şi să prăznuĭască Lumea, cé văzută *toată* şi cé ne văzută... (id)	«Şi să prăznuĭască *tótă* lumea cea vĕḑută şi cea nevĕḑută... (id.)
‹ Veniţĭ să bemŭ *băutură nouă făcătoare de minunĭ, nu dinŭ piatră strérpă*... (id)	«Veniţĭ să bem *bĕutură nouă nu dîn pétră stérpă făcută cu minunĭ*... (id.)
« *Préslăvitŭ*... (p. 5 r)	« *Preamarit*... (p. 10.)
«Muerile... (id.)	« *Femeile*... (id.)
« *Maĭ nainte vestitoare* fiindŭ... (id.)	« *Prevestitóre* fiind... (id)
«Veniţĭ cu rodulŭ Viţeĭ *ceiĭ* noao... (p. 5 r)	«Veniţĭ cu rodul viţeĭ *cel noŭ*... (p. 10.)
‹ La *Utrene*... (p. 19 v)	«La *Ortrină*... (p 31)
‹ Pecetluită fiind *groapa*... (id)	«Pecetluit fiind *mormîntul*... (id)
‹ Carele eştĭ *întru* morţí *slobodŭ*... (p. 20 r)	«Carele eştĭ *între* morţĭ *liber*... (p 32)
«Ca toţĭ *strigândŭ*, cântare aşà să zicem:	‹ Ca toţĭ *intonând* « *acéstă* cântare, să ḑicem aşa:
‹ ...că cé précurată *izvoraşte* din Dumnezeiasca făntână dulcĭaţa adevărată, *izvorŭ* de dăsfătare cu adevăratŭ izvorândŭ... (p 24 v)	«...că cea Prea Curată *varsă* din Dumneḑeésca fântână dulcéţa cea adevĕrată, *pîrîŭ al* desfătăreĭ cu adevĕrat izvorînd... (p 39)
‹ *In zioa a opta* de la sculаré ta Dómne... (p. 29 r.)	« *După opt ḑile* de la scularea ta Dómne... (p 47)
‹ Şi *dezlegându-se mâhniré şi întristaré*... (p. 30 r.)	Şi *rîsipind mâhnirea întristăreĭ*... (p. 48.)
‹ Şi *au propoveduitŭ* pre Dumnezeŭ... (id)	Şi *predicând* pre Dumneḑeŭ... (p. 49)
‹ Şi pipăind coasta, *Dumnezeŭ aŭ numitŭ* pre cel ce sau întrupat, şi pre acelaş Fiĭulŭ luĭ Dumneḑeŭ laŭ cunoscutŭ... (id)	‹ Şi pipăind cósta, *teologisea* pre cel ce s'a întrupat, cunoscênd pre acelaşĭ Fiĭŭ al luĭ Dumneḑeŭ... (id)

«Din aceste comparaţiunĭ resultă, că deşì unele schimbărĭ sunt explicabile, în generalitatea casurilor însă, aşà numitele corecţiunĭ ale nouĕlor tipăriturĭ sunt saŭ nejustificate şi netrebuincióse, saŭ sunt greşite.

«Să alegem câte-va exemple:

«S'a înlocuit:

«De lumină	prin	Despre lumină.
«Stăpânire	»	Putere
«Slavă	»	Mărire
«Dar	»	Har
«Grăind	»	Ḑicênd
«Proorocul	»	Profetul
«Pentru sineţĭ	»	Insuţĭ despre tine
«Mucenicul	»	Martirul
«Troiţă	»	Treime
«Să *se scóle* Dumneḑeŭ	»	Să *învie* Dumneḑeŭ
«Să ne luminăm noróde	»	Să ne luminăm *popóre*
«Muerile	»	Femeile
«Maĭ înainte vestitóre	»	Prevestitóre
«Propoveduind	»	Predicând.

«Sunt de sigur maĭ corecte şi maĭ frumóse frasele următóre din ediţiunea de la Némţu saŭ din Penticostarul imprimat la 1743, decât corespunḑĕtórele lor moderne:

«Cela ce după mine vine, maĭ înainte de mine s'aŭ făcut: că maĭ întâiŭ de mine aŭ fost.	«Cel ce vine după mine, maĭ înainte de mine a fost, că maĭ întâiŭ de mine erà.
«Iară în mijlocul vostru stă pe carele voĭ nu îl sciţĭ. Acela ĭaste cel ce vine după mine, *carele maĭ nainte de mine s'aŭ făcut.*	«Iar în mijlocul vostru stă acela, care voĭ nu-l sciţĭ, acel ce vine după mine. (Restul s'a suprimat, nu scim pentru ce cuvînt.)
«*Deci* fiind séră.	«Fiind séră.
«Veniţĭ să bem băutură nouă făcĕtóre de minunĭ, nu din pétră stérpă.	«Veniţĭ să bem bĕutură nouă nu din pétră stérpă făcută cu minunĭ.
«Veniţĭ cu rodul viţeĭ *ceiĭ nouă.*	«Veniţĭ cu rodul viţeĭ *cel noŭ.*
«Ca toţĭ *strigând,* cântare aşà să ḑicem:	«Ca toţĭ *intonând* acéstă cântare să ḑicem aşà:
«Că cea Prea Curată *izvorasce* din dumneḑeéscă fântână dulcéţa adevĕrată, *isvor* de desfătare cu adevĕrat isvorînd.	«Că cea Prea Curată *varsă* din dumneḑeéscă făntână dulcéţa cea adevĕrată, *pîrîŭ* al desfătăriĭ cu adevĕrat isvorînd.

«Şi deslegându-se mâhnirea şi întristarea.	«Şi risipind mâhnirea întristăriĭ.
«Şi pipăind cósta, *Dumneḑeŭ aŭ numit* pe cel ce s'aŭ întrupat şi pe acelaşĭ Fiul luĭ Dumneḑeŭ l'aŭ cunoscut.	«Şi pipăind cósta, *teologisià* pre cel ce s'a întrupat, cunoscênd pre acelaşĭ Fiŭ al luĭ Dumneḑeŭ.

«Maĭ notăm câte-va din schimbările introduse *tipiculuĭ bisericesc* din 1851 prin ediţiunea din anul 1894, unde cuvintele slavone sunt înlocuite maĭ adese-orĭ cu cele grecescĭ:

«Vesperina	în loc de	Vecernie saŭ serare
«După-cinare	»	Povecerniţă
«Meḑo-noptică	»	Polunoşniţă
«Ortrină	»	Utrenie
«Ore	»	Césurĭ
«Catismala	»	Sedélnă
«Prosomie	»	Podobie (aseměnătóre)
«Exapostilariĭ	»	Svetelne (luminătóre)
«Doxologie	»	Salvoslovie
«Laude	»	Hvaliţiĭ
«Cântare, Odă	»	Pérsnă
«Cântărĭ treimice	»	Troicĭnic
«Insuşí-melodică	»	Sarnoglasnica
«Chinonicul	»	Précésnă
«A Născĕtóreĭ	»	Bogorodicĭnă
«Martirica	»	Mucenicına
«Mărire	»	Slavă
«Apolis	»	Otpust
«Orologiu	»	Céslov
«Evhologiu	»	Molitvelnic
«Octoich	»	Osmoglasnic
«Inmormîntare	»	Progrebanie
«Aghiasmă	»	Osfestanie
«Mărturisire	»	Ispovedanie.

«Faţă de aceste constatărĭ, Comisiunea este de părere ca Academia să atragă bine-voitórea atenţiune a Onor. Ministeriŭ de Culte, ca în înţelegere cu Sf. Sinod să se alcătuiască o comisiune ad-hoc pentru nouĕle tipăriturĭ de cărţĭ bisericescĭ, la care comisiune ar fi de dorit să participe şi Academia Română prin delegaţiĭ sĕĭ.

«Raportor, *Gr. G. Tocilescu.*»

D-l *V. A. Urechiă* crede, că ar fi bine ca Academia să intervină la Ministeriul Cultelor şi Instrucţiunii publice, ca în înţelegere cu Sfîntul Sinod să întocméscă o Comisiune, formată din delegaţi aï Sinoduluï şi aï Academieï, pentru revisuirea textuluï cărţilor carï se vor tipărì de acum înainte.

D-l *D. Sturzda* se unesce cu părerea d-luï Urechiă; crede însă că lucrarea Academieï, spre a avé maï multă autoritate, ar trebuì să cuprindă maï multe dovedï, arătându-se un numĕr cât maï mare de frase stricate prin înnoirile făcute, şi să se înlăture dintr'însa enumerarea cuvintelor stricate. Trebue ast-fel să se convingă însuşï Sinodul, că s'aŭ făcut inovaţiunï marï şi rele. Pe urmă se va puté face prin bună înţelegere o conlucrare între Sinod şi Academie pentru îmbunătăţirea cărţilor bisericescï.

D-l *Gr. G. Tocilescu* dice, că studiul se póte face maï complet şi se póte adunà şi o maï bogată colecţiune de frase, cum doresce d-l Sturdza.

D-l *I. Kalinderu* crede, că lucrarea doritá de d-l Sturdza se va puté face de delegaţiï Academieï, carï vor fi însărcinaţï a se ocupà cu acéstă lucrare.

D-l *V. A. Urechiă* dice, că lucrarea Comisiuniï ar trebuì fără îndoială să fie maï întinsă, căcï nu este destul a se face comparaţiunea uneï Evangheliï în ediţiunea nouă cu o ediţiune de la începutul seculuï; comparaţiunea va trebuì să fie întinsă până la ediţiunile din secolul XVII, când s'aŭ făcut traducerile în limbă bună. In ediţiunea nouă s'aŭ înlăturat multe cuvinte vechï slavone, carï nu maï trebuesc, pentru că nu sunt înţelese de Românï. De alt-fel, raportul Comisiuniï este o lucrare internă a Academieï şi prin urmare nu este trebuinţă să se comunice Ministeriuluï, căruia i se va aduce la cunoscinţă numaï deciziunea Academieï.

D-l *Gr. Ştefănescu* se unesce cu părerea d-luï Sturdza şi crede că raportul trebue să se întórcă la Comisiune, saŭ să se dea întrégă cestiunea în cercetarea alteï Comisiunï. Comisiunea a ales exemple din cărţï tipărite la începutul acestuï secol, adecă în cea maï rea epocă a limbeï; ar fi bine şi necesar ca exemplele să se ieà din diferite epoce.

D-l *N. Ionescu* crede că intervenţiunea Ministeriuluï, după îndemnul Academieï, ca Sinodul să modifice procedarea sa în facerea nouĕlor ediţiunï ale cărţilor bisericescï ar fi puţin academică. Dar dacă Sinodul nu ar primì acéstă intervenire şi conlucrarea Academieï, care ar fi situaţiunea Instituţiuniï nóstre? In orï-ce cas, trebuesc maï multe exemple, în carï să se arate că traducerile şi ediţiunile nouĕ nu merg bine. Se cuvine să mulţumim Comisiuniï pentru ostenéla ce şi-a dat şi s'o rugăm

să dea lucrăriĭ o maĭ mare desvoltare. Ca să se pótă face maĭ mult, ar trebuì să se găséscă o înţelegere între Sinod şi Academie de-a-dreptul, şi nu prin Ministeriŭ, căcĭ Sinodul ar puté să nu admită intervenirea Ministeriuluĭ în acéstă lucrare de natură curat bisericéscă.

— Se pun la vot conclusiunile raportuluĭ, dimpreună cu modificarea propusă de d-l Sturdza, şi se aprobă.

D-l *Gr. G. Tocilescu* cetesce raportul Comisiuniĭ însărcinate cu examinarea manuscriptuluĭ presentat la concursul premiuluĭ Eliade-Rădulescu asupra subiectuluĭ «*Consideraţiunĭ istorice şi geografice asupra Basarabieĭ inainte de 1812* etc.» Comisiunea propune a se acordà premiul singuruluĭ manuscript presentat la concurs cu motto «*Adversus hostem aeterna auctoritas esto*».

D-l *I. Kalinderu* voesce a adaoge câte-va cuvinte la frumosul raport cetit de d-l Tocilescu. D-sa a propus acest subiect, însoţindu-l de următorul program:

«Consideraţiunĭ istorice şi geografice asupra Basarabieĭ înainte de 1812, cu deosebită privire asupra Hotinuluĭ, regiuniĭ centrale şi Bugiaguluĭ.

«Prima organisare a Basarabieĭ după anexare şi urmărirea organisărilor succesive până astădĭ. Familiile boerescĭ române rĕmase în Basarabia şi istoricul lor de atuncĭ încóce. Etnografia şi introducerea coloniilor străine şi desvoltarea lor. Biserica şi elementul românesc şi străin în cler. Instrucţiunea publică. Statistica. Mişcarea literară românéscă şi neromânéscă, precum şi desvoltarea arteĭ. Topografia actuală a Basarabieĭ, cu lista tuturor satelor, rîurilor, etc. Industria, comerciul şi mijlócele de comunicaţiune. Folk-lorul la Româniĭ din Basarabia. Monumente istorice şi resturĭ archeologice. Modificările în graiul românesc de la anexare încóce.»

Autorul a rĕspuns aşteptărilor Academieĭ; totuşĭ d-l Kalinderu a constatat în lucrarea sa câte-va defecte micĭ, arătate în următórele observaţiunĭ, asupra cărora atenţiunea autoruluĭ se va îndreptà când îşĭ va revisuì lucrarea spre a o da la tipar:

«Manuscriptul cu motto «*Adversus hostem aeterna auctoritas*» *esto* e o lucrare de mare întindere şi seriósă, făcută după cum se observă la prima vedere după isvóre rusescĭ, carĭ par a fi fórte numeróse. Trebue dar să admit că autorul scie bine limba rusécă. El de abià s'a servit de isvóre în alte limbĭ; în partea istorică reproduce multe inscripţiunĭ latinescĭ, le lasă însă netraduse şi nu ne spune ce numĕr pórtă în *Corpus*, saŭ dacă sunt printre ele şi unele carĭ nu figuréză în *Corpus*. In întroducere dă, la pag. 9, o cetire a unuĭ pasagiŭ din Jornandes, care e susţinută de d-l Hasdeŭ, dar care nu e cea admisă şi de învĕţaţiĭ străinĭ. Ar fi fost bine să se menţioneze acéstă împrejurare,

La pagina 12 (introducere) puteà vorbì maĭ pe larg de Italieniĭ, carĭ aŭ avut relaţiunĭ fórte însemnate de comerciŭ cu unele puncte ale ţĕrmuluĭ Basarabieĭ, Crimeeĭ, etc. Material pentru acésta ar fi găsit în cartea luĭ von Heyd, în corespondenţa diplomatică veneţiană, etc.

«In privinţa cărţiĭ I, am de observat, că la pag. 8 unele dimensiunĭ sunt date în kilometri, altele în verste. Pentru a fi înţeles de Românĭ, erà bine să transforme peste tot verstele în kilometri.

«Geologia şi orografia ar trebuì să fie controlate de un specialist; se póte însă presupune că sunt luate din documente bune.

«Ar fi putut autorul să se servéscă de cartea Generaluluĭ Strelbitzky, tradusă în limba francesă de Masson, St. Petersburg 1882 Ar fi găsit acolo cifre absolut sigure pentru dimensiunile Basarabieĭ, lungimea Prutuluĭ, superficia basenuluĭ sĕŭ, hotarul despre Moldova, etc. Mult stimatul nostru coleg d-l Sturdza a studiat acéstă operă în scrierea sa *Suprafaţa şi populaţiunea Regatuluĭ român.*

Tot în partea aceea, cartea III, autorul afirmă că limba ţigănéscă, după părerea unor linguiştĭ, nu forméză propriŭ ḑis o limbă separată, prin sine stătătóre (pag. 200). Acésta nu este esact, căcĭ de mult nu maĭ e nicĭ o îndoială că limba ţigănéscă e o limbă ariană, înrudită cu limbĭ indiene de acea familie, şi maĭ ales cu sanscrita, cu tóte că conţine fórte multe cuvinte străine.

«Un merit al scrieriĭ e că ne dă la pag. 164—172 (cartea III) poesiĭ poporale frumóse.

«Cartea V începe cu o digresiune despre rolul palmierilor în desvoltarea şi direcţiunea civilisaţiuniĭ arabe, care n'are legătură cu subiectul şi care s'ar puté lăsà afară fără pagubă, din contra cu folos.

«La pag. 349 găsim cuvîntul *gumă*, care maĭ e apoĭ repetat de vre-o ḑece orĭ. Autorul a reprodus întocmaĭ forma fonetică ruséscă *gumă* şi înţelege *humă*, adecă *humus*. Trebue neapĕrat să scrie corect *humă*, căcĭ nu se înţelege alt-fel. La pag. 358 e scris *drept cutumal*, o expresiune pe care o întrebuinţéză uniĭ advocaţĭ, dar care nu e românéscă. Terminul românesc e *obiceiul pămîntuluĭ.*

«Impărţirea proprietăţiĭ e bine arătată la pag. 352—358. Nu se dă însă şi proporţiunea de Românĭ printre proprietarĭ. Póte că nu se află în isvórele rusescĭ. Acì saŭ la partea unde arată aşezarea şi sórta diferitelor coloniĭ străine aduse de Ruşĭ, ar fi fost locul pentru ca autorul să vorbéscă de o însemnată schimbare adusă în regimul coloniilor bulgărescĭ în timpul de la 1857—1878, cât a fost realipită Românieĭ partea sud-vestică a Basarabieĭ; şi anume prin o lege din 10 Iunie 1874 s'a hotărît, ca aceĭ locuitorĭ să devie proprietarĭ

după dreptul civil comun al ţĕriĭ. Cu prepararea legiĭ şi punerea eĭ în îndeplinire am avut eŭ, pe atuncĭ Administrator al domeniilor şi pădurilor statuluĭ, onórea de a fi însărcinat de prea regretatul Ministru P. Mavrogheni. Pentru a studià acea însemnată operă, care pe cât sciŭ a fost respectată de Ruşĭ, carĭ aŭ continuat s'o execute după reluarea celor treĭ judeţe, autorul ar fi avut:

«*Statutele coloniilor bulgare din Basarabia,* ediţiune oficială, 1869, care conţine proclamaţiunĭ şi decrete ale guvernuluĭ Moldoveĭ din 1857, traducerea actelor rusescĭ referitóre la locuitoriĭ domenialĭ şi coloniştĭ, etc.

«*Legea din 10 Iunie 1874,* în «Monitorul Oficial» din 13 Iunie acelaşĭ an.

«*Desbaterile legiĭ* la Cameră, 26 Maiŭ 1874, în «Monitorul Oficial» din 23—26 Iunie 1874.

«*Desbaterile legiĭ* la Senat, 30 Maiŭ 1874, în «Monitorul Oficial» din 4 Iunie acelaşĭ an.

«*Adresa nóstră,* ca Administrator al domeniilor şi pădurilor statuluĭ, către Prefectul de Bolgrad, din 2 Iulie 1874, în «Monitorul Oficial» din 6 Iulie acelaşĭ an.

«*Altà adresă* în «Monitorul Oficial» din 12 Iulie 1874.

«*Dosarele* păstrate la Ministeriul Domeniilor.

«*Situaţiunea Tesauruluĭ la 30 Septembre 1875,* pag. XX etc.

«Programa premiuluĭ nu-l obligă póte a merge cu cercetările până acolo; dar cum a mers în multe părţĭ şi cum a arătat bine în câte-va rîndurĭ unele schimbărĭ aduse de administraţiunea românéscă în partea Basarabieĭ redobândită în virtutea Tractatuluĭ de la Paris, puteà tractà şi despre acéstă împroprietărire, care e principala rĕmăşiţă a administraţiuniĭ românescĭ.

«Cartea VII e consacrată religiunilor. Autorul arată în mod esact şi interesant cum faptul că guvernul impune, din consideraţiunĭ politice, limba rusécă şi în biserică a ajuns să înstrăineze poporul de religiunea moştenită, aşà că mulţĭ s'aŭ făcut *Stundiştĭ.* Nu e însă esact ce ḑice la pag. 458 (şi la pag. 461), că Stundiştiĭ sunt protestanţĭ; eĭ sunt numaĭ înrudiţĭ cu protestantismul, cum sunt şi *Duhobortziĭ,* de carĭ vorbesce la pag 460, fără a amintì acéstă împrejurare

«La pagina 479 este bine arătată diferinţa adîncă între sórta Românuluĭ din Transilvania şi acea a Românilor din Rusia, care din tóte punctele de vedere e grea.

«Nu vĕd în acea parte ce organisare şi ce resurse are asistenţa săracilor, infirmilor, orfanilor. Moralitatea, menţionată în programul premiuluĭ, nu se studiază numaĭ după numĕrul de crime şi delicte constatate, cum pare a crede autorul, ci şi din felul cum o poporaţiune îşĭ îndeplinesce datoriile de caritate, respectă legile de morală socială, etc.

«*Dicţionarul geografic* al Basarabieĭ nu e decât înşirarea în ordine alfabetică, pe împărţirĭ teritoriale, a numirilor de localităţĭ; e dar maĭ bine să fie numit simplu: *Repertoriŭ de toponimie.*

«Unele din lucrurile însemnate acì se pot uşor îndreptà, altele póte că autorul va puté să le întemeeze şi atuncĭ-pot rĕmâné aşà. In total, scrierea se cetesce cu înlesnire, e alcătuită bine şi îmbogăţesce fórte mult cunoscinţele nóstre despre Basarabia, maĭ ales în secolul XIX, când sórta eĭ a fost de a se înstrăinà tot maĭ mult de fosta eĭ metropolă.

«Cred dar că lucrarea se póte numì remarcabilă; ea merită premiul din tóte punctele de vedere.»

Se pune la vot propunerea Comisiuniĭ şi resultatul votuluĭ este: voturĭ pentru 19, contra 2.

—D-l Preşedinte proclamă resultatul votuluĭ, prin care premiul a fost acordat concurentuluĭ.

D-l Preşedinte deschide plicul cu numele concurentuluĭ, care se constată a fi d-l Zamfir C. Arbure.

D-l Preşedinte proclamă că premiul Eliade-Rădulescu din 1898 s'a acordat d-luĭ Zamfir C. Arbure.

D-l *D. C. Ollănescu* cetesce raportul Comisiuniĭ însărcinate a examinà publicaţiunile presentate la concursul premielor anuale Năsturel-Herĕscu, Lazăr şi Adamachi.

— Se decide a se pune propunerile Comisiuniĭ la ordinea ḑileĭ în şedinţa care se va ţiné Lunĭ séra, 30 Martie.

Se procede la alegerea Comisiuniĭ Dicţionaruluĭ limbeĭ române.

— Sunt aleşi d-niĭ: *I. Kalinderu, T. Maiorescu, N. Quintescu, D. Sturdza* şi *Gr. G. Tocilescu.*

Se procede la alegerea Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Adamachi pentru 1898-99.

— Sunt realeşĭ d-niĭ: *Sp. Haret, P. Poni* şi *D. Sturdza.*

ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN 30 MARTIE 1898 (Ḑiua)

Preşedința d-luĭ *N. Kretzulescu.*

D-l *I. Kalinderu* cetesce lucrarea: *Literațiĭ oposanțĭ sub Impĕrațĭ.*

D-l *D. C. Ollănescu* cetesce: *Tinerĭ şi bĕtrânĭ. — Schițe contemporane.*

ȘEDINȚA DIN 30 MARTIE 1898. (Séra)

Preşedința d-luĭ *N. Kretzulescu.*

Se cetesce procesul-verbal al Secțiuniĭ literare pentru şedința de la 30 Martie, prin care se arată:

a) că Secțiunea a ales pentru anul 1898-99 Preşedinte pe d-l Gr. G. Tocilescu şi Vice-Preşedinte pe d-l I. Vulcan;

b) că alegerea celor doĭ membri în locurile vacante se amână până la anul viitor.

— Se ieà spre cunoscință.

Se cetesce procesul-verbal al Secțiuniĭ sciințifice pentru şedința de la 26 Martie, prin care se arată că Secțiunea a decis:

a) a nu se publicà în *Anale* lucrarea d-luĭ Cesar Tondini de Quarenghi, *Cercetare critică a celor două principale obiecțiunĭ aduse contra adoptăriĭ calendaruluĭ occidental saŭ gregorian;*

b) a nu se da ajutorul cerut de d-l I. Corbu pentru scrierea sa *Rotațiunea corpurilor nesolide*;

c) a se da în cercetarea d-luĭ Dr. V. Babeş invențiunea d-luĭ Şunda pentru fotografia în colorĭ a corpurilor.

— Decisiunile Secțiuniĭ se pun la vot şi se aprobă.

La ordinea ḑileĭ se pune raportul Comisiuniĭ premiilor anuale.

I. Premiul Năsturel-Herĕscu.

D-l *D. C. Ollănescu,* raportorul Comisiuniĭ, arată că o singură scriere a întrunit majoritatea voturilor în Comisiune pentru premiare. Acésta este scrierea *Spre fericire,* de Constanța Hodoş (Bucurescĭ 1897), care a întrunit în Comisiune 5 voturĭ pentru, 2 contra. Lucrarea *Manevră pe*

chartă de Maiorii Averescu şi Saegiu a întrunit minoritatea de 3 voturĭ pentru premiare, 4 contra. Scrierea *Radu de la Afumaţĭ*, dramă istorică de I. Neniţescu, a întrunit minoritatea de 2 voturĭ pentru premiare, 5 contra.

D-l Preşedinte anunţă că se va procede pe rînd cu discuţiunea şi cu voturile asupra acestor treĭ publicaţiunĭ. Deci în locul întâiŭ se pune propunerea majorităţiĭ Comisiuniĭ de a se acordà premiul scrieriĭ *Spre fericire*, de Constanţa Hodoş.

D-l *D. Sturdza* ḑice, că cu tot respectul ce datoréză lucrăriĭ Comisiuniĭ, i se pare exorbitant a se da un premiŭ de 4.000 Leĭ pentru o broşură formată din câte-va novele. Ca o asemenea carte să se premieze, ar trebuì să fie scrisă de un autor extraordinar, de un talent cu totul superior.

D-l *I. C. Negruzzi* nu póte admite modul de a vedé al d-luĭ Sturdza. Pentru acordarea premielor trebue să căutăm valórea relativă a scrierilor, şi convingerea d-sale este că, nefiind alta maĭ bună, cartea d-neĭ Hodoş merită să fie premiată.

D-l *I. C. Negrnzzi* cetesce raportul sĕŭ special presentat Comisiuniĭ asupra acesteĭ cărţĭ.

D-l *D. C. Ollănescu* cetesce resumatul discuţiuniĭ care s'a făcut în Comisiunea premielor.

Se pune la vot propunerea de premiare şi resultatul votuluĭ este: Votanţĭ 24, voturĭ pentru 12, contra 12.

— D-l Preşedinte anunţă că propunerea, neîntrunind majoritatea voturilor, este respinsă.

D-l General *St. Fălcoianu* cetesce raportul sĕŭ special despre lucrarea d-lor Maiorĭ Averescu şi Saegiu, *Manevra pe chartă*, care a întrunit minoritatea de 3 voturĭ pentru premiare, 4 contra.

D-l *D. C. Ollănescu* dă cetire discuţiuniĭ urmate în Comisiune.

D-l General *St. Fălcoianu* ḑice, că lucrarea acésta este o lucrare specială de o importanţă capitală. Autoriĭ nu aŭ inventat pentru întâia óră sistemul ce expun. Sunt asemenea lucrărĭ şi în alte ţĕrĭ, dar noĭ nu le-am avut până acum. Este imposibil a se susţiné că lucrarea nu este originală, pentru motivul că lucrărĭ asemenea există în alte ţĕrĭ. D-sa a examinat lucrarea din punctul de vedere al utilităţiĭ naţionale şi a găsit-o fórte utilă. Maĭ atrage atenţiunea Academieĭ asupra faptuluĭ că, dacă lucrările sciinţifice civile întîmpină marĭ dificultăţĭ şi cer marĭ sacrificiĭ spre a fi publicate, apoĭ cele militare staŭ mult maĭ rĕŭ, pentru că se adreséză unuĭ numĕr de cetitorĭ maĭ restrîns.

D-l *B. P. Hasdeŭ* scie că unul din autorĭ, d-l Averescu, este unul din ofiţeriĭ noştri ceĭ maĭ instruiţĭ şi un distins scriitor militar. Nu se póte pune la îndoială originalitatea lucrăriĭ; doĭ ofiţerĭ distinşĭ şi instruiţĭ, ca d-niĭ Averescu şi Saegiu, nu pot fi bănuiţĭ de a da drept lucrare originală a lor ceea ce nu ar fi.

Se pune la vot propunerea de premiare şi resultatul votuluĭ este: Votanţĭ 24, voturĭ pentru 10, contra 14.

— Propunerea de premiare s'a respins.

D-l *D. C. Ollănescu* cetesce raportul sĕŭ special asupra scrieriĭ d-luĭ I. Neniţescu, *Radu de la Afumaţì*, precum şi discuţiunea urmată în sînul Comisiuniĭ.

Se pune la vot propunerea de premiare şi resultatul votuluĭ este: Votanţĭ 24, voturĭ pentru 10, contra 14.

— Propunerea de premiare s'a respins.

D-l Preşedinte întrébă dacă vre-un membru cere a se aduce în discuţiune şi vre-o altă scriere presentată la acest premiŭ.

— Necerêndu-se nicĭ una, d-l Preşedinte anunţă că premiul Năsturel-Herĕscu de 4.000 Leĭ, nefiind acordat nicĭ unuĭ concurent, se va capitalisà.

II. Premiul Statuluĭ Lazăr.

D-l *D. C. Ollănescu*, raportorul Comisiuniĭ, arată că douĕ scrierĭ aŭ întrunit în Comisiune majoritate de voturĭ pentru premiare: scrierea *Vîrtej cu abur*, de Stef. C. Michăilescu, a întrunit unanimitatea de 8 voturĭ; scrierea *Manual de agricultură raţională*, de Dr. G Maior, a întrunit majoritatea de 5 voturĭ pentru, 2 contra.

D-l *A. Saligny* cetesce raportul sĕŭ special asupra scrieriĭ *Vîrtej cu abur*.

D-l *D. C. Ollănescu* cetesce discuţiunea urmată în Comisiune asupra aceleĭ scrierĭ.

D-l *P. S. Aurelian* observă, că sunt doĭ concurenţĭ la acelaşĭ premiŭ, amîndoĭ recomendaţĭ pentru premiare de majoritatea Comisiuniĭ Este decĭ necesar să se cetéscă rapórtele speciale despre amîndouĕ acele cărţĭ, pentru ca Academia să pótă judecà în mod comparativ între ele.

— Propunerea d-luĭ Aurelian se pune la vot şi se primesce.

D-l *P. S. Aurelian* cetesce raportul sĕŭ special asupra scrieriĭ *Manual de agricultură raţională*, de Dr. G. Maior.

D-l *D. C. Ollănescu* cetesce discuţiunea urmată în Comisiune asupra acelei cărţi.

D-l *Dr. V. Babeş*, asupra propunerii de a se premià scrierea *Vîrtej cu abur*, crede că nu se póte vorbì despre invenţiuni în mecanică, înainte ca ele să fie puse în practică în construcţiuni realisate, căci adese-ori se întîmplă că ceea ce pare perfect în desemn nu reuşesce în executare.

D-l *A. Saligny* ḑice, că premiul Lazăr este destinat celei mai bune cărţi cu conţinut sciinţific saŭ unei invenţiuni. Prin urmare, chiar de nu va reuşì motorul d-luĭ Michăilescu, cartea sa rĕmâne totuşi o lucrare cu conţinut sciinţific şi o contribuţiune la teoria turbinelor cu vapor. La obiecţiunea că motórul neexperimentat nu póte fi util, rĕspunde că s'a preocupat mai întâiŭ de meritul sciinţific al lucrării şi în a doua linie de utilitatea ei, fiind-că sunt multe lucrări de o utilitate necontestată, precum un abecedar saŭ o aritmetică, pe cari Academia de sigur nu le-ar premià.

Se pune la vot propunerea de a se da premiul d-luĭ St. C. Michăilescu şi resultatul votului este: Votanţi 24, voturi pentru 13, contra 11.

— D-l Preşedinte anunţă că propunerea, neîntrunind douĕ treimi, ci numai majoritatea voturilor, urméză a fi pusă la o nouă votare, dacă propunerea de a se da premiul celui-lalt concurent nu va întrunì douĕ treimi.

Se pune la vot propunerea de a se da premiul d-luĭ Dr. G. Maior şi resultatul votului este: Votanţi 24, voturi pentru 14, contra 10.

— D-l Preşedinte anunţă că propunerea, neîntrunind douĕ treimi, ci numai majoritatea, urméză ca amîndouĕ propunerile să fie supuse la o nouă votare în şedinţa viitóre.

III. Premiul Adamachi.

Comisiunea premielor propune ca, în conformitate cu art. 2 al. II din Regulamentul Fondului Adamachi, premiul să fie împărţit în jumătate între concurenţii Ioan Turcu şi Haralamb G. Lecca.

— Propunerea prealabilă de a se înjumătăţì premiul se primesce în unanimitate.

D-l *D. C. Ollănescu* cetesce raporturile speciale asupra scrierilor acestor doi concurenţi, precum şi resumatul discuţiunii făcute asupra lor în sînul Comisiunii premielor.

Se pune la vot propunerea Comisiunii de a se da jumătatea de 2 500 Lei din premiul Adamachi d-luĭ Ioan Turcu şi resultatul votului este: Votanţi 24, voturi pentru 20, contra 4.

— Propunerea s'a primit.

Se pune la vot propunerea Comisiunii de a se da jumătatea de 2.500 Lei din premiul Adamachi d-luĭ Haralamb G. Lecca şi resultatul votuluĭ este: Votanţĭ 24, voturĭ pentru 19, contra 5.

— Propunerea s'a primit.

D-l Preşedinte proclamă resultatul acestor voturĭ, prin carĭ premiul Adamachi a fost acordat în părţĭ egale de câte 2.500 Leĭ d-lor I. Turcu şi Haralamb G. Lecca.

ŞEDINŢA DIN 31 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *N. Kretzulescu.*

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ sciinţifice pentru şedinţa de la 29 Martie, prin care se arată:

a) că Secţiunea şi-a ales biuroul pentru anul 1898-99, compunêndu-l din d-l P. S. Aurelian, Preşedinte, şi d-l Dr. I. Felix, Vice-Preşedinte;

b) că Secţiunea a decis să se amâne pentru anul viitor alegerea unuĭ membru în locul vacant.

— Decisiunile Secţiuniĭ se ieaŭ spre cunoscinţă.

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ istorice pentru şedinţa de la 30 Martie, prin care se arată că Secţiunea a decis a se amână pentru viitórea sesiune alegerea unuĭ membru în locul vacant.

— Decisiunea Secţiuniĭ se ieà spre cunoscinţă.

Se procede la a doua votare pentru acordarea premiuluĭ Lazăr d-luĭ Stef. C. Michăilescu saŭ d-luĭ Dr. G. Maior, carĭ amîndoĭ aŭ întrunit în şedinţa precedentă majoritatea simplă a voturilor, iar nu două treimĭ.

Se pune la vot acordarea premiuluĭ d-luĭ Stef. C. Michăilescu şi resultatul votuluĭ este: Votanţĭ 25, voturĭ pentru 13, contra 12.

Se pune la vot acordarea premiuluĭ d-luĭ Dr. G. Maior şi resultatul votuluĭ este: Votanţĭ 25, voturĭ pentru 15, contra 10.

—D-l Preşedinte anunţă că amîndoĭ concurenţiĭ aŭ întrunit majoritatea simplă şi nu două treimĭ; prin urmare acordarea premiuluĭ urméză a fi supusă la a treia votare, când premiul se va acordà cu majoritatea voturilor.

La ordinea ḑileĭ se pun propunerile de alegerĭ de membri corespondenţĭ făcute de Secţiunile literară şi istorică.

Secţiunea literară a propus pe d-niĭ Duiliu Zamfirescu şi Al. Philippide.

I. Propunerea de a se alege d-l Duiliu Zamfirescu.

D-l *I. C. Negruzzi* ḑice că, după art. 62 din Regulament, trebue să se comunice din partea Secţiuniĭ calităţile celor propuşĭ la alegere. De 30 de anĭ, cât a condus o revistă literară în ţéră, a avut ocasiunea a da ospitalitate multor scriitorĭ românĭ. Intre aceştia a fost şi d-l Duiliu Zamfirescu, pe care astăḑĭ Secţiunea literară îl propune să fie ales membru corespondent. Afară de multe şi frumóse scrierĭ în versurĭ, de la început Zamfirescu s'a arătat un talent deosebit maĭ ales pentru romane. De curînd a publicat un roman, *La ţéră*, fórte bine scris; apoĭ un altul, *In oraşe*, şi acuma publică un al treilea, care este póte cel maĭ bun, *In răsboiŭ*. In aceste romane, acţiunea este plină de viéţă şi expunerea clară şi elegantă. Dacă numaĭ acestea ar fi titlurile celuĭ propus, şi încă ar merità ca Secţiunea să-l propună membru corespondent. Dar este maĭ mult: după o lungă despărţire, d-l Negruzzi l'a revĕḑut la Roma, unde este de maĭ mulţĭ anĭ Secretar de Legaţiune, şi a fost surprins de cunoscinţele vaste despre anticitate, pe carĭ le-a constatat la acel tînĕr, care i-a explicat tóte anticităţile cu adîncă competinţă. Un tînĕr, care are atâta talent şi atâta dragoste de studiĭ, merită de la Academie încuragiarea care se propune.

Se procede la vot şi resultatul este: Votanţĭ 25, voturĭ pentru 14, contra 11.

— D-l Preşedinte anunţă că propunerea, neîntrunind douĕ treimĭ, ci simpla majoritate, urméză a fi supusă la o nouă votare în şedinţa viitóre.

II. Propunerea de a se alege d-l Al. Philippide.

D-l *Gr. G Tocilescu* ḑice, că d-sa a propus în Secţiune să fie ales d-l Philippide membru corespondent pentru următórele motive: 1) In art. 31 al Statutelor se ḑice, că «membriĭ corespondenţĭ se aleg dintre bărbaţiĭ de specialitate, atât Românĭ cât şi străinĭ, ale căror lucrărĭ pot contribuì la scopurile Academieĭ». Care este astăḑĭ dintre toţĭ membriĭ corespondenţĭ acela care contribue maĭ mult la scopurile Academieĭ decât d-l Philippide? D-vóstre aţĭ ales anul trecut o Comisiune care să îngrijéscă de facerea Dicţionaruluĭ limbeĭ române; acéstă Comisiune a organisat adunarea materialuluĭ pentru dicţionar, iar la acéstă lucrare se servesce maĭ ales de d-l Philippide. 2) D-l Philippide are o însemnată posiţiune sciinţifică: este profesor de filologia română la Universitatea din Iaşĭ şi lucrările sale aŭ fost apreciate

în mod fórte favorabil atât la noĭ cât şi în străinătate. Erà deci natural ca Secţiunea literară să propună a se alege un asemenea bărbat ca membru corespondent.

Se procede la vot şi resultatul este: Votanţĭ 25, voturĭ pentru 22, contra 3

— D-l Preşedinte proclamă pe d-l Alexandru Philippide ales membru corespondent român la Secţiunea literară.

Secţiunea istorică a propus a fi ales membru corespondent d-l Teodor V. Stefanelli.

D-l *A. D. Xenopol* ḑice, că d-l Stefanelli este un vechiŭ scriitor român, care a colaborat mulţĭ anĭ la *Convorbirile literare*, apoĭ la *Archiva Societăţiĭ literare şi sciinţifice* din Iaşĭ. In aceste reviste, a publicat numeróse studiĭ şi cercetărĭ istorice de însemnată valóre. D-l Stefanelli este un adevĕrat om de sciinţă şi de litere; actualmente este Preşedintele Tribunaluluĭ din Câmpulung în Bucovina.

D-l *I. Kalinderu* amintesce, că anul trecut propusese d-sa pe d-l Stefanelli şi n'a fost adus la votare din causa mulţimiĭ lucrărilor adunate la sfîrşitul sesiuniĭ.

Se procede la vot şi resultatul este: Votanţĭ 23, voturĭ pentru 19, contra 4.

— D-l Preşedinte proclamă pe d-l Teodor V. Stefanelli ales membru corespondent român la Secţiunea istorică.

Se procede la alegerea Comisiuniĭ de 9 membri pentru examinarea publicaţiunilor carĭ se vor presentà la premiele Năsturel-Herĕscu, Eliade-Rădulescu şi Adamachi din 1899.

— Sunt aleşĭ: din Secţiunea literară d-niĭ: *I. G. Sbiera, Gr. G. Tocilescu, I. Vulcan;* din Secţiunea istorică d-niĭ: *N. Ionescu, V. A. Urechiă, A. D. Xenopol;* din Secţiunea sciinţifică d-niĭ: *P. S. Aurelian, Dr. V. Babeş, P. Poni.*

D-l *D. Sturdza* cetesce raportul Comisiuniĭ asupra manuscriptelor presentate la premiul Princesa Alina Ştirbeĭ: «*Carte de lectură pentru şcólele secundare*». Comisiunea propune:

a) să nu se acorde premiul Princesa Alina Ştirbeĭ nicĭ uneia din cele douĕ manuscripte presentate la concurs;

b) să se dispună de suma premiuluĭ conform disposiţiuniĭ art. 6 al. II din Actul de donaţiune;

c) să se păstreze acelaşĭ subiect pentru întâiul premiŭ disponibil din fondul Princesa Alina Ştirbeĭ, care este cel din 1910, pentru ca ast-fel întreg ciclul hotărît de donatóre să dea resultatele dorite de ea.

— Conclusiunile raportuluĭ se pun la vot şi se aprobă cu unanimitate.

D-l *V. Babeş* cetesce raportul Comisiuniĭ financiare asupra situaţiuniĭ provisorie a compturilor Academieĭ expuse în rapórtele d-luĭ Cassier-comptabil şi încheiate pe ḑiua de 3 Martie a. c.

— Se ieà act de cuprinsul raportuluĭ.

Se procede la alegerea Comisiuniĭ financiare pentru cercetarea compturilor definitive ale exerciţiuluĭ budgetar 1897-98 şi pentru formarea budgetuluĭ pentru 1899-1900.

— Sunt aleşĭ d-niĭ: *V. Babeş, Sp. Haret, P. Poni.*

D-l *V. Babeş* presintă budgetul general al Academieĭ pentru 1 Iunie 1898 — 31 Maiŭ 1899.

Budgetul veniturilor se presintă precum urméză:

I.	Excedent al exerciţiuluĭ 1997 — 98	Leĭ 16.000,—
II.	Fondurĭ cu destinaţiune generală	» 136.352,85
III.	Fondurĭ cu destinaţiune specială şi cu cheltuelĭ anuale	87.190,05
IV.	Fondurĭ cu destinaţiune specială şi cu cheltuelĭ periodice	10.924,—
	Total . . .	Leĭ 250.466,90

Budgetul cheltuelilor se presintă precum urméză:

I.	Capitalisărĭ obligatoriĭ	› 11.385,75
II.	Cheltuelĭ propriĭ ale Academieĭ	111.870,—
III.	Premiĭ, achisiţiunĭ, publicaţiunĭ şi tipăriturĭ . .	› 64.671,70
IV.	Cheltuelile obligatoriĭ ale fonduluĭ Ioan Fětu .	› 10.387,40
V.	Cheltuelile obligatoriĭ ale fonduluĭ Ioan Scorţénu	850,—
VI.	Cheltuelile obligatoriĭ ale fonduluĭ I. Agaricĭ . .	» 24 650,—
VII.	Cheltuelile fonduluĭ Donicĭ.	› 9.881,90
VIII.	Datoriĭ plătite fonduluĭ Adamachi	» 15.920,35
	Total . . .	Leĭ 249.617,10

Prin urmare budgetul se presintă cu un excedent de Leĭ 849,80.

D-l *Gr. G. Tocilescu* ḑice, că cu mijlócele restrînse pe carĭ Academia le are, ea nu póte să producă ceea ce toţĭ sunt în drept a se aşteptà de la dînsa. Nu are de unde face misiunĭ, exploraţiunĭ şi publicaţiunĭ sciinţifice. Membrilor sĕĭ, dintre carĭ uniĭ sunt săracĭ, nu li se póte da nicĭ rĕsplata de 50 Leĭ de cólă prevĕḑută în art. 61 al Regulamentuluĭ pentru lucrările lor carĭ se tipăresc în *Anale*. De asemenea, nu se póte da rĕsplata prevĕḑută tot în Regulament pentru lucrarea membrilor în diferitele Comisiunĭ. Este decĭ necesar a se găsì fondurĭ cu destinaţiune generală, adecă la disposiţiunea Academieĭ, căcĭ cu actualele mijlóce Academia puţin va puté lucrà. Avem un personal de

serviciŭ compus din tinerĭ culţĭ şi învĕţaţĭ, al căror devotament avem dese ocasiunĭ să-l admirăm. Şi eĭ sunt rĕŭ plătiţĭ şi nu aŭ drept la pensiune. La tóte acestea d-sa rógă pe conducĕtoriĭ Academieĭ să se gândéscă. Terminând, propune să se adaogă în budgetul de cheltuelĭ 600 Leĭ pe an la léfa Cassieruluĭ, care este de 19 anĭ în serviciŭ şi-şĭ face consciinţios datoria.

D-l *D. Sturdza* ḑice, că Delegaţiunea erà datóre să presinte budgetul echilibrat; de aceea a prevĕḑut la personal numaĭ acele cresccrĭ de remunerariĭ carĭ eraŭ posibile în marginele sumelor disponibile. Dacă Academia voesce, póte face la remunerarea Cassieruluĭ adaosul de 600 Leĭ cerut de d-l Tocilescu, fără ca din acésta să resulte vre-o consecinţă rea. La cele spuse de d-l Tocilescu cu privire la puţinătatea mijlócelor Academieĭ, d-sa ḑice că Academia posedă, ce e drept, o avere care valoréză opt până la nouĕ milióne, dar cea maĭ mare parte, aprópe întrégă acéstă avere, are destinaţiune fixată prin testamentele saŭ actele de donaţiune ale acelor carĭ aŭ dăruit-o. Ast-fel, pentru acest an, suma veniturilor de carĭ Academia póte dispune este numaĭ de Leĭ 136.352,85. La acésta se adaog Leĭ 16.000, excedentul pe care-l va da exerciţiul budgetuluĭ pe 1897—98, când se va închide, la 31 Maiŭ viitor. Academia este decĭ în strîmtorare, mijlócele de carĭ póte dispune fiind mult prea micĭ faţă cu ceea ce ar dorì şi ar voì să facă. Şi în acéstă privinţă, Academia represintă situaţiunea ţĕriĭ: am început de la mic, am crescut mult, dar tot ne simţim strîmtoraţĭ faţă cu trebuinţele unuĭ stat modern. Intâiul budget al Academieĭ aveà un venit maĭ mic de 50.000 Leĭ, iar astăḑĭ, socotind şi cele două marĭ fundaţiunĭ Adamachi şi Otteteleşanu, venitul se urcă la suma de Leĭ 489.268. Este evident că avem trebuinţă ca veniturile Academieĭ să créscă. Particulariĭ generoşĭ aŭ început să facă donaţiunĭ Academieĭ şi, pentru ca aceste donaţiunĭ să se înmulţéscă, ar trebuì să îngrijim ca activitatea Academieĭ să fie cât maĭ mult şi maĭ favorabil cunoscută. Academia a început a câştigà simpatiĭ în opiniunea publică prin buna administraţiune şi prin îndeplinirea esactă şi consciinţiósă a voinţeĭ donatorilor; ea are însă şi inimicĭ şi, numaĭ printr'o activitate continuă, va putè atrage şi maĭ mult simpatiĭ şi donaţiunĭ. Sunt în ţéră ómenĭ bogaţĭ, dar nu se simt atraşĭ a face donaţiunĭ uneĭ instituţiunĭ naţionale de cultură, ca acésta. S'a întîmplat că uniĭ aŭ făcut donaţiunĭ în străinătate şi nu le-aŭ dat Academieĭ nóstre. Acésta ne arată că trebue să lucrăm pentru a ridicà consideraţiunea Academieĭ, să fim fórte atenţĭ le darea premielor, carĭ să fie acordate la lucrărĭ binefăcĕtóre şi de adevĕrată valóre sciinţifică saŭ literară, iar nu pentru consideraţiunĭ de bunătate saŭ de generositate către persóna

autoruluĭ Rapórtele să fie iarăşĭ ast-fel făcute în cât, când se refusă un premiŭ, să fie pe deplin justificat de ce nu se dă, şi când o scriere se premiază, să fie orĭ-cine convins că a meritat premiul Acest lucru intră mult în consideraţiunile acelora carĭ ar puté face donaţiunĭ şi carĭ urmăresc cu atenţiune modul cum Academia întrebuinţéză mijlócele pe carĭ le are. In tótă activitatea eĭ, Academia trebue să fie cu atenţiune, ca neîncetat consideraţiunea publică pentru dînsa să créscă. D-l Tocilescu a vorbit de împrumuturĭ, carĭ ar trebuì să se facă asupra capitalurilor. Acésta este cu neputinţă: nu se pot atinge capitalurile donate pentru anumite scopurĭ, pentru că nu avem drept la acésta şi, chiar unde am avé drept, nu ar fi cu putinţă să atingem fondurile carĭ garantéză viitorul Instituţiuniĭ.

D-l *I Kalinderu* împărtăşesce întru tóte părerile exprimate de d-l Sturdza: ar fi rĕŭ judecată Academia, dacă ar premià spre exemplu scrierĭ de un cuprins nemoral, orĭ-carĭ ar fi calităţile lor de formă externă, pentru că ea nu este numaĭ o societate literară, ci este cea maĭ înaltă instituţiune culturală a némuluĭ românesc. Crescerea mijlócelor îndată nu se póte aşteptà decât de la stat, care contribue într'un mod însemnat pentru consolidarea şi funcţionarea Academieĭ. Imprumuturĭ asupra fondurilor pentru cheltuelĭ generale nu se pot face. Acésta ar fi şi neregulat şi periculos.

Se pune la vot propunerea d-luĭ Gr. G. Tocilescu de a se adaoge 600 leĭ pe an la renumerarea Cassieruluĭ-comptabil.

— Propunerea se primesce.

— Se pune la vot bugetul în total, cu modificarea propusă de d-l Tocilescu, şi se aprobă.

Budgetul Fundaţiuniĭ Otteteleşanu pentru anul 1 Iunie 1898 — 31 Maiŭ 1899 se presintă precum urméză:

Veniturĭ:	1) De la proprietăţĭ	Leĭ	123.400,—
	2) De la efecte	»	15.694,50
	3) Fondul donat de d-na Elena Dr. N. Turnescu	»	1.110,—
	Total	Leĭ	140.204,50
Cheltuelĭ:	1) Capitalisare obligatóre a fonduluĭ Turnescu	»	1.110,—
	2) Cheltuelĭ propriĭ ale fonduluĭ	›	62 663,90
	3) Cheltuelile Institutuluĭ Otteteleşanu	»	86.798,20
	4) Clădirile nouĕ	»	53.696,16
	Total	Leĭ	204 268,26

Prin urmare budgetul se presintă cu un deficit de Leĭ 64 063,76.

— In urma explicaţiunilor date de d-l *I. Kalinderu*, budgetul se pune la vot şi se aprobă.

ŞEDINŢA DIN 1 APRILIE 1898.

Preşedinţa d luĭ *N. Kretzulescu*.

D-l *P. Poni* ḑice, că neluând parte la şedinţa precedentă, vede din procesul-verbal că a fost ales membru în Comisiunea financiară. Observă că acéstă Comisiune va trebuì să examineze gestiunea anuluĭ financiar 1897—98, care se va închide la 31 Maiŭ viitor; prin urmare ar trebuì ca membriĭ Comisiuniĭ să fie locuitorĭ în Bucurescĭ, iar d-sa este reţinut la Iaşĭ în cursul anuluĭ. De aceea se rógă să fie înlocuit în Comisiunea financiară.

D-l *V. Babeş* observă, că şi d-sa este într'o situaţiune identică cu d-l Poni. Dacă prin urmare Comisiunea financiară va trebuì să lucreze în complet în luna Iunie, se rógă şi d-sa să fie înlocuit.

— Se decide a se alege d-l *Gr. Ştefănescu* în locul d-luĭ P. Poni membru în Comisiunea financiară.

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ istorice pentru şedinţa de la 1 Aprilie, prin care se arată:

a) că Secţiunea şi-a constituit biuroul pentru 1898—99, alegênd Preşedinte pe d-l V. Babeş şi Vice-Preşedinte pe d-l V. A. Urechiă;

b) că Secţiunea propune a se publicà în *Anale* memoriul d-luĭ G. Ionnescu-Gion, membru corespondent, întitulat *Bucurescii înainte de 1500.*

— Se ieà spre cunoscinţă alegerea biurouluĭ Secţiuniĭ şi se aprobă propunerea.

Se procede la a treia votare pentru acordarea premiuluĭ Lazăr.

Se pune la vot propunerea de a se acordà premiul d-luĭ Stef. C. Michăilescu.

Resultatul votuluĭ este: Votanţĭ 21, voturĭ pentru 14, contra 7.

— D-l Preşedinţe anunţă că, propunerea întrunind majoritatea de două treimĭ, premiul Lazăr este acordat d-luĭ Stef. C. Michăilescu.

Se procede la a doua votare asupra propuneriĭ Secţiuniĭ literare de a se alege membru corespondent d-l Duiliu Zamfirescu.

Resultatul votuluĭ este: Votanțĭ 22, voturĭ pentru 16, contra 6.
— D-l Preşedinte anunță că, propunerea întrunind majoritatea de două treimĭ, d-l Duiliu Zamfirescu este ales membru corespondent român pentru Secțiunea literară.

Se procede la alegerea Secretaruluĭ general pe şépte anĭ, de la 1898—1905.
D-l *B. P. Hasdeŭ* declară că se abține de la tóte voturile carĭ privesc persóne.
Resultatul votuluĭ este: Votanțĭ 21; d-l D. Sturdza întrunesce 17 voturĭ, fiind şi 4 abțínerĭ.
— D-l Preşedinte anunță că d-l *D. Sturdza*, întrunind majoritatea de două treimĭ, a fost reales Secretar general al Academieĭ pe un noŭ period de şépte anĭ.
D-l *D. Sturdza* mulțumesce colegilor seĭ pentru că i-aŭ făcut onórea de a-l alege acum a treia óră Secretar general. Nimic nu l'ar fi putut atinge la inimă ca reînnoirea acesteĭ însărcinărĭ. Ca şi până acum, îşĭ va da tóte silințele să fie folositor acesteĭ Instituțiunĭ.

Se procede la alegerea Preşedinteluĭ Academieĭ pentru anul 1898-99.
Resultatul votuluĭ este: Votanțĭ 23; aŭ întrunit: d-l P. Poni 10 voturĭ, d-l P. S. Aurelian 4, d-l I. Kalinderu 4, d-l B. P. Hasdeŭ 2, d-l V. A. Urechiă 1, fiind şi 2 bilete albe şi 1 abținere (d-l B. P. Hasdeŭ).
— D-l Preşedinte anunță că, neîntrunind nimenĭ majoritatea absolută cerută de Statute, votul este nul.
Se procede la a doua votare
Resultatul votuluĭ al doilea este: Votanțĭ 23; aŭ întrunit: d-l P. Poni 13 voturĭ, d-l P. S. Aurelian 8, d-l B. P. Hasdeŭ 1, fiind şi 1 bilet alb.
— D-l Preşedinte anunță că d-l *P. Poni*, întrunind majoritatea voturilor, a fost ales Preşedinte al Academieĭ.
D-l *P. Poni* ḑice, că este profund mişcat de onórea cu totul neaşteptată care i s'a făcut prin acéstă alegere. La începutul acesteĭ şedințe nicĭ nu bănuià că numele d-sale ar fi pus înainte pentru acéstă alegere. D-sa adaoge: «Nu pot atribuì acest înalt semn de bună-voință către mine decât faptuluĭ, că sciţĭ cât devotament am pus şi pun pentru prosperitatea acesteĭ Instituțiunĭ. Din tóte puterile mĕ voiŭ silì şi în viitor a lucrà spre acelaşĭ scop.»
D-l *N. Kretzulescu* mulțumesce Academieĭ pentru onórea ce i-a făcut de a-l alege treĭ anĭ pe rînd Preşedinte al eĭ şi pentru bună-voința arătată în tot acest timp al funcționăriĭ d-sale ca Preşedinte.
D-l *D. Sturdza* mulțumesce în numele Academieĭ d-luĭ N. Kretzu-

lescu, care, pentru interesele şi bunul mers al Academieĭ, nu s'a dat îndĕrĕt de la nicĭ o ostenélă şi, la etatea sa înaintată, a arătat totdeauna un zel tînĕr pentru interesele Academieĭ.

Se procede la alegerea Vice-Preşedinţilor pentru anul 1898—99. Sunt aleşĭ d-niĭ: *D. C. Ollănescu* din Secţiunea literară, *V. A. Urechiă* din Secţiunea istorică şi General *St. Fălcoianu* din Secţiunea sciinţifică.

D-l *Gr. G. Tocilescu* cetesce următorul raport al Comisiuniĭ pentru organisarea Fundaţiuniĭ Agaricĭ:

Domnilor colegĭ,

Comisiunea pentru organisarea Fundaţiuniĭ Agarici are onóre a vĕ aduce la cunoscinţă şi a supune desbaterilor d-vóstre: 1) proiectul de întocmirea şcóleĭ ce este a se înfiinţà în comuna Móra-Grecilor, jud. Vasluiŭ, 2) mijlócele, de carĭ actual se póte dispune şi 3) mĕsurile ce se propun spre a se aduce treptat la îndeplinire voinţa legataruluĭ.

I.—Proiectul de organisarea şcóleĭ.

«Testamentul rĕposatuluĭ Agarici prevede, între alte disposiţiunĭ, următórele:

«Academia Română va înfiinţà o şcólă după sistemul şcólelor profesionale «cu internat, avênd un program cât se va puté maĭ practic şi predându-se «şi din meşteşugurĭ acelea de prima necesitate pentru agricultură.»

«Cum reese din cuvintele enunţate, voinţa legataruluĭ este de a se înfiinţà o şcólă cu internat, care să dea ocasiune maĭ ales fiilor de ţĕranĭ a se instruì în conducerea practică a uneĭ economiĭ raţionale, căpĕtând tot de-odată, pe cât timpul permite, şi o instrucţiune teoretică potrivită. Invĕţămîntul va fi dar teoretic şi practic şi va tinde sa facă pe şcolar să-şĭ aproprieze cuvenita destoinicie în lucrările plugărieĭ şi să cunóscă micele şi maĭ de trebuinţă meşteşugurĭ agricole.

«Iacă proiectul de organisare al şcóleĭ cu internat:

«*Art. 1.*—Se înfiinţéză în comuna Móra-Grecilor, jud. Vasluiŭ, cu începere de la 1 Septembre 1898 un internat agricol cu numele: «*Şcóla Ioan Cos-«tache Agaricĭ din Móra-Grecilor*».

«*Art.* 2.- Internatul agricol are scopul de a procurà tinerilor din clasa ţĕrănéscă orĭ-ce instrucţiune teoretică şi tot intr'o vreme practică, care face cu putinţă conducerea practică şi regulată a economieĭ (gospodărieĭ) unui mic proprietar şi permite ca ceea ce elevul a învĕţat teoretic să pótă vedé executându-se în exploatarea raţională de pe terenul afectat şcóleĭ.

«*Art. 3.*—Mijlócele pentru atingerea acestuĭ scop sunt:

a) învețămîntul teoretic, care se raportă cu deosebire la agricultură și industriile agricole și care se predă numaĭ cu ajutorul exemplelor lămuritóre și prin practică, punêndu-se greutatea de căpetenie pe exercițiul lucrărilor;

‹ *b)* prin învĕțămîntul practic, la care elevii se obicĭnuesc în tóte lucrările relative la agricultură, pe lângă lucrările de grădinărie, a cărora cunoscință este necesară unuĭ bun gospodar;

‹ *c)* prin cunóscerea meșteșugurilor absolut necesare agricultureĭ, cum ar fi: cevà din rotărie, ferărie și altele;

‹ *d)* prin excursiunĭ pentru cunóscerea mineralogică, cunóscerea plantelor (erborisațiune), a animalelor folositóre și vătĕmătóre, a exploatațiunilor agricole de pe moșiile marĭ și fermele model din județ și de prin părțile învecinate.

‹ *Art. 4.*—Invĕțămîntul durézá treĭ anĭ școlari, după următorul program:

«*Anul I.*

«1. Aritmetica cu geometria și cu noțiunĭ de agrimensură. Vara exercițiĭ pe teren.

‹ 2. Limba română și stilistica.

‹ 3. Istoria naturala: zoologia, petrografia și botanica.

«4. Agrologia.

‹ 5. Geografia economică a Românieĭ și a statelor principale din Europa.

«*Anul II.*

«1. Limba română și corespondența.

‹ 2. Cultura specială a plantelor.

«3. Zootechnia generală și specială a vitelor bovine, oilor și porcilor.

‹ 4. Fisica cu meteorologia, noțiunĭ de chimie agricolă.

«5. Desemnul cu noțiunĭ de mecanică, geniul rural (mașinĭ agricole și construcțiunĭ rurale).

‹ 6. Horticultura cu silvicultura și apicultura.

«7. Istoria patrieĭ din punctul de vedere maĭ ales cultural-economic.

«*Anul III.*

‹ 1. Economia rurală cu comptabilitatea și facerea de schițe și planurĭ, devise de culturĭ și instalațiunĭ agricole.

‹ 2. Zootechnia specială a caluluĭ și sericicultura.

‹ 3. Nutrițiunea vitelor și lăptăria.

«4. Viticultura, cu fabricațiunea vinuluĭ, a țuiceĭ, rachiuluĭ de tescovină și oțetuluĭ.

«5. Igiena umană și noțiunĭ de veterinărie.

‹ 6. Religiunea și morala.

«*Art. 5.*—In semestrul de érnă se va predà maĭ ales învĕțămîntul teoretic; acest învĕțămînt, în semestrul de vară, pe timpul strict de lucru câmpe-

nesc, se întrerupe de tot; se repetă numaĭ ocasional, când timpul e rĕŭ afară şi nu se póte lucrà la câmp, iar eleviĭ nu sunt ocupaţĭ în ateliere.

«*Art. 6.*—Anul şcolar începe în fie-care an la 15 Septembre şi se finesce la 1 Iunie.

«In cursul anuluĭ şcolar vor fi vacanţe 8 ḑile la Crăciun şi 2 sĕptĕmânĭ la Pasce.

«In lucrările agricole şi în învĕţămîntul practic, afară de Dumineca şi de sĕrbătorı, nu e întrerupere.

«*Art. 7.*—Primirea în şcólă se face prin concurs.

«*Art. 8.*—Condiţiunile de admisibilitate la concurs sunt:

«1. Fiŭ de sátén bun cultivator din jud. Vasluiŭ;

«2. Vîrsta maĭ mică de 18 anì;

«3. Constituţiune sănătósă şi robustă;

«4. Certificat de absolvire a cursuluĭ primar;

«5. Certificat de bună purtare în societate.

«*Art. 9.*—Concursul se va face asupra următórelor materiĭ din programul şcólelor primare: *a)* limba română; *b)* aritmetica; *c)* istoria patrieĭ; şi *d)* lucrul manual.

«Deosebit de acésta, candidatul trebue să dovedéscă că e deprins cu lucrarile şi munca câmpuluĭ.

«*Art. 10.*—Concursul va avé loc înaintea uneĭ comisiunĭ compuse din personalul didactic al şcóleĭ şi din o persónă delegată de către Academia Română.

«Resultatul va fi supus la aprobarea Academieĭ.

«*Art. 11.*—La primirea elevılor în şcólă aŭ preferinţă fiiĭ de sătenĭ din comuna Móra-Grecilor.

«*Art. 12.*—Regimul şcóleı va fi ast-fel întocmit, ca eleviĭ să continue chipul de traiŭ obicĭnuit la ţéră, dın care motiv hrana va fi simplă, dar nutritivă şi curată; portul va fi ţĕrănesc etc.

«*Art. 13.*—Un regulament special de disciplină se va întocmì de Direcţiunea şcóleĭ.

«Curăţenia salelor de studiŭ şi de locuinţă se va face de înşişĭ eleviĭ.

«*Art. 14.*—Personalul didactic se compune din:

«1. Directorul şcóleĭ, care dirige afacerile şcóleĭ şi predă obiectele principale referitóre la agricultura propriŭ-ḑisă, administréză şi dă sémă de veniturile şcóleĭ.

«E ajutat în sarcinele sale de:

«2. Un ajutor, care are sub speciala sa îngrijire internatul, ţine comptabilitatea şcóleı şi înlocuesce pe director, când acesta e bolnav saŭ absent.

«*Art. 15.*—Şcóla va posedà o mică bibliotecă, colecţiunĭ demonstrative şi alte aparate necesare. De asemenea şi atelierele vor fi înzestrate cu tóte instrumentele şi materialul de trebuinţă.

«*Art. 16.*—Moşia (cele 20 hectare) afectată la exploatarea model va fi după putinţă înzestrată cu tóte cele necesare uneĭ exploataţiunì sistematice.

«*Art. 17.*—Directorul va presentà la finele fie-căruĭ an şcolar un raport despre starea şcólei, lucrările săvîrşite în cursul anului, veniturile şi cheltuelile, și va propune îmbunătăţirile ce va găsì de trebuință.

‹ *II. — Proiectul de budget al şcóleĭ.*

‹ *Plata personalului şi a ómenilor de serviciŭ.*

		Pe an
‹Salariul directoruluĭ a 200 Leĭ pe lună	Leĭ	2.400
‹Salariul ajutoruluĭ › 120 › » ›	›	1.440
‹Intreţinerea a 10 elevi interni a 125 Leĭ pe luna	›	1.260
‹Simbria unuĭ bucătar a 20 Leĭ pe lună.	›	240

‹ *Cheltueli de material.*

‹Iluminat	›	210
«Atelierul şi cheltuelĭ de cultură	›	1.550
‹Premiĭ anuale şcolarilor . . . . . . , ...	»	250
	«Total Leĭ	7.350

«Venim acum la mijlócele financiare, de cari se póte astădĭ dispune.

«Arenda moşieĭ este anual			Leĭ 29.000
«Din acésta se scade:			
«Prelevările Academieĭ 15 % conf. Statut. pe an .	Leĭ	4.350	
«Legatul servitóreĭ Mihoc		1.000	
«Ratele la Creditul funciar rural.	›	11.300	
‹Asigurare, pădurar, léfa unuĭ păzitor al caselor	»	5.000	21.650
		‹Rest Leĭ	7.350

«Leĭ 7.350 este venitul *net* pe fie-care an, care póte fi întrebuinţat pentru şcóla cu internat, şi în marginele acesteĭ cifre s'a alcătuit proiectul de budget.

«Cum însă acéstă cifră de 7.350 Leĭ, după tótă probabilitatea, póte să créscă, când moşia va fi arendată maĭ avantagios, când păzitorul caseĭ va fi desfiinţat şi când însăşĭ ferma şcóleĭ va începe să producă, se póte urcà la 10.000 Leĭ venitul anual destinat pentru întreţinerea şcóleĭ. Cu treptata crescere a veniturilor se va adăogì şi numĕrul elevilor de admis în şcólă.

III.

‹Ne rĕmâne acum să arătăm mĕsurile de luat pentru înfiinţarea şcóleĭ.

«1. *Numirea personaluluĭ.*—Cea dintâiŭ preocupare este numirea personaluluĭ diriginte.

‹Pentru postul de director, Comisiunea are de ocamdată în vedere patru persóne:

«1. Pe d-l Victor Roman, absolvent cu diplomă al Şcóleĭ dela Herestrĕŭ, şef de cultură al Şcóleĭ de la Herestrĕŭ, fost doĭ anĭ în practică pe moşiile d-luĭ A. Dreher din Ungaria;

«2. Pe d-l I. Ordeanu, fost în practică la Archiducele Albrecht;

«3. Pe d-l I. Bălescu, Secretar-comptabil al Şcóleĭ de la Strihareţ;

«4. Pe d-l Sandu, administrator de moşie la d-l Colonel Anghelescu, fost în practică la ferma Laza.

«Iar pentru postul de ajutor, pe d-l Carol Munténu, grădinar de meserie şi absolvent al Şcóleĭ de agricultură de la Mediaş, actualmente ataşat la pepiniera statuluĭ de la Vişan, lângă Iaşĭ.

«Cu aceste persóne, ca şi cu altele, ce-ĭ vor fi recomendate din locurĭ competente, Comisiunea va intrà în tractare şi va face, ca cel mult până la 1 Iulie personalul didactic al şcóleĭ să fie angagiat.

«2. *Instalarea şcóleĭ.*—Şcóla cu internat va fi instalată provisoriŭ în casele reparate şi date în chip provisoriŭ Ministeriuluĭ Cultelor pentru instalarea şcóleĭ rurale.

«Se va scrie în acest sens onor. Ministeriŭ, ca de la 1 Iulie să lase casa la libera dispositiune a Academieĭ.

«Personalul diriginte va locuì provisoriŭ în casele cele marĭ, carĭ nu sunt încă reparate. Reparaţiunea acestora reclamând suma de 5.500 Leĭ, se amână de ocamdată.

«3. *Suma disponibilă.*—Venitul net pe anul 1897 a fost de . Leĭ 11.055.56

«Din acéstă sumă se scade costul reparaţiunĭ caselor celor micĭ, unde este instalată şcóla primară . . . . » 2.273,32

«Rĕmân Leĭ 8.782,24

«Venitul pe anul 1898, după scăderea tuturor sarcinelor, este » 7.350,—

«Total Leĭ 16.132,24

«Avem, prin urmare, disponibilĭ 16.132 Leĭ, cu carĭ se vor puté acoperì:

«1. Cheltuelĭ de instalare şi de înzestrare a şcóleĭ până la . Leĭ 10.000,—

«2. Salariul personaluluĭ şi intreţinerea elevilor etc. pe ½ an, conform budgetuluĭ . . . . » 3 675,—

«Fond de reservă. . . . . » 2 457,—

«Total Leĭ 16.132,—

Acestea le supunem cu onóre la cunoscinţa d-vóstre, spre cele de cuviinţă.

«Membriĭ Comisiuniĭ: *P. S. Aurelian, N. Ionescu, Gr. G. Tocilescu.*»

D-l *I. Kalinderu* exprimă profundă gratitudine Comisiuniĭ pentru întocmirea proiectuluĭ de program. D-sa a examinat la faţa loculuĭ moşia şi zidirile carĭ se află pe dînsa şi s'a gândit la organisarea acesteĭ şcóle. Nu crede însă, că cu suma disponibilă se va puté realisà programul presentat de Comisiune. Nu este bine a se începe de la început cu cele maĭ marĭ greutăţĭ financiare, pentru că, nefăcêndu-se bine începutul, şcóla va funcţionà tot-deauna cu greŭ. Testamentul nu im-

pune ca şcóla să se înfiinţeze numaĭ decât. D-sa a vĕḑut că moşia este rĕŭ întreţinută, aşà în cât şcóla va trebuì să-şĭ găséscă în propriile eĭ mijlóce îndestularea tuturor trebuinţelor. Copiiĭ vor trebuì să înveţe tóte industriile strîns legate cu mica agricultură a ţĕranuluĭ. Comisiunea a uitat că va trebuì un maestru de ferărie şi un altul de rotărie, carĭ nu se vor puté avé cu maĭ puţin de 80 Leĭ pe lună. Tocmaĭ la început cheltuelile de instalare vor fi marĭ şi suma disponibilă nu va ajunge, din care causă şcóla va fi şubredă şi prin urmare nepotrivită cu demnitatea Academieĭ. Dar cum va funcţionà acéstă şcólă fără pămînt, căcĭ moşia este acum întrégă arendată şi, dacă arendaşul va da câte-va hectare necesare munciĭ elevilor, nu le va da gratis, şi prin urmare va scădé venitul. Maĭ trebuesc apoĭ ateliere cu sculele necesare; trebuesc vite, plugurĭ şi alte, fără de carĭ şcóla nu va puté începe să funcţioneze cum trebue. Testamentul lasă să se facă începutul când se va puté. Astăḑĭ se dispune de suma de Leĭ 17.162; până la 1901 se vor maĭ adunà încă vre-o 16.000 Leĭ. Atuncĭ, póte să se încépă şcóla, avênd adunat capitalul de instalare; tot atuncĭ se va înnoì contractul de arendare şi se va puté reservà terenul necesar pentru lucrarea şcóleĭ şi probabil se va găsì şi o arendă maĭ urcată. Programul presentat de Comisiune este frumos, dar prudent este să-l maĭ studiăm: să adunăm banĭ şi să deschidem şcóla când vom avé 40 000 Leĭ în cassă. Maĭ este încă o dificultate: va fi fórte greŭ acum a se găsì personalul potrivit, care să presinte tóte garanţiile de instrucţiune, de capacitate şi devotament. D-sa crede că va trebuì să nu se priméscă elevĭ maĭ micĭ de 16 anĭ. Observă că în planul Comisiuniĭ nu s'aŭ prevĕḑut nicĭ servitorĭ, adecă cel puţin argaţĭ la vite. Stăruesce să se amâne epoca înfiinţăriĭ şi să se studieze maĭ bine organisarea. Chiar de acum se pot face plantaţiunĭ în jurul caseĭ. Nu este nicĭ un pericol din partea moştenitorilor pentru că nu am fi înfiinţat şcóla îndată, căcĭ testamentul nu cuprinde o asemenea obligaţiune.

D-l *A. D. Xenopol* împărtăşesce părerea d-luĭ Kalinderu pentru amânare. Crede că este necesar a se începe de acum plantaţiunile de duḑĭ, vie, pomĭ, etc. Decĭ să se cheltuiască cevà pentru aceste plantaţiunĭ, iar cele-lalte veniturĭ să se adune.

D-l *N. Ionĕscu* este cu totul în contra vederilor exprimate de d-l Kalinderu. Nimenĭ nu ḑice că nu se póte face maĭ bine decum a făcut Comisiunea; d-sa sùsţine însă că nu se póte face maĭ târḑiŭ. Academia nu maĭ póte deţiné în mânile sale averea luĭ Agaricĭ, fără să înfiinţeze şcóla pentru care el a lăsat-o. S'a ḑis ca de ocamdată să se facă plantaţiunĭ; dar tocmaĭ acestea le vor face maĭ bine eleviĭ şcóleĭ,

ca un început de învĕţămînt practic. D-l Kalinderu ḑice să adunăm banĭ, căcĭ numaĭ avênd adunate veniturile pe maĭ mulţĭ anĭ, se va puté bine întemeià şcóla. D-sa este învĕţat cu sumele marĭ, de carĭ dispune în administraţiunea Domeniuluĭ Coróneĭ. Noĭ trebue să facem şcóla Agaricĭ în condiţiunĭ maĭ modeste. Academia, de la luarea în posesiune a averiĭ lăsate eĭ pentru acest scop, îşĭ incasséză regulat dreptul de 15%. Trebue cât maĭ curînd să-şĭ împlinéscă datoria faţă cu poporaţiunea din jurul aceleĭ moşiĭ, pentru care Agaricĭ a voit să se înfiinţeze şcóla. Cătunul Móra-Grecilor este într'o stare fórte rea; cele-lalte cătune sunt într'o stare maĭ bună. Greŭ şi târḑiŭ va ajunge statul să facă la Móra-Grecilor şcólă primară. Suntem obligaţĭ noĭ a face acéstă şcólă şi nu avem dreptul să maĭ întârḑiem. Avem destuĭ banĭ ca să începem cu ḑece elevĭ, şi acésta ar fi destul la început, pentru că nu numĕrul, nicĭ programul fac şcólele cele bune, ci aplicarea programelor. Trebue un director, care să intre în vederile nóstre, şi Comisiunea crede a-l fi găsit. Suntem datorĭ a deschide şcóla îndată, fără a maĭ amânà. Putem avé şcolarĭ din şcóla primară de acolo. Nu trebue să ne temem de a începe modest, căcĭ tóte începuturile sunt modeste. D-sa este încredinţat că în treĭ anĭ acéstă şcólă va scóte tinerĭ maĭ bine pregătiţĭ pentru activitatea lor de agricultorĭ.

D-l *B. P. Hasdeŭ* observă, că acest proiect de organisarea uneĭ şcóle cu totul nouĕ pentru Academie s'a adus acum în ultima şedinţă, la o oră fórte înaintată din nópte. E natural că nu se póte discutà acum, şi de aceea propune şi d-sa să se amâne pentru viitórea sesiune.

D-l *Gr. G. Tocilescu* amintesce, că chiar de la primirea legatuluĭ aŭ fost esitărĭ în Academie; s'a părut maĭ multora că venitul averiĭ lăsate nu va fi de ajuns pentru organisarea uneĭ bune şcóle. Nu se unesce cu cele spuse de d-l Kalinderu, pentru că peste doĭ, treĭ anĭ veniturile nu vor cresce. Cu amânarea nu vom câştigà nimic. Vorba este de a se organisà o şcólă ţĕrănéscă, ceea ce se va puté face cu cheltuelĭ mult maĭ modeste decum presupune d-l Kalinderu Comisiunea a studiat cum sunt organisate în Transilvania asemenea şcóle şi a vĕḑut că tóte dispun de sume micĭ. In aceleaşĭ condiţiunĭ s'ar puté fără întârḑiere organisà şi şcóla Agaricĭ.

D-l *D. Surdza* este pentru amânarea organisăriĭ şcóleĭ Agaricĭ până la sesiunea viitóre. Fără folos se maĭ amintesc esitările din Academie când s'a primit legatul. Dar legatul fiind acum primit, trebue să facem cu putinţă înfiinţarea şi funcţionarea şcóleĭ în condiţiunĭ bune. Sunt, tocmaĭ acum la început, dificultăţĭ serióse, pentru că moşia a fost primită cu sarcine: datoria la Creditul funciar şi un legat particular în formă

de rentă viageră. Trebue decĭ să preparăm putinţa înfiinţăriĭ şcóleĭ, adunând maĭ întâiŭ fondurile necesare pentru primele instalărĭ. S'aŭ prevĕḑut cheltuelile pentru ḑece elevĭ; dar nu s'a prevĕḑut nimic pentru eleviĭ din aniĭ II şi III. Cu dreptul a spus d-l Kalinderu că nu se póte începe şcóla fără să aibă pămînt de muncă, căcĭ chiar după programul Comisiuniĭ şcóla are trebuinţă de pămînt de la început, în afară de grădină. Trebue decĭ să se adune maĭ întâiŭ banĭ pentru instalarea şcóleĭ, care să se deschidă la 1901. Până atuncĭ, să se pregătéscă bine programele, făcêndu-se o şcólă ţĕrănéscă, care să rĕspândéscă într'adevĕr lumina între plugariĭ din acea parte a ţĕriĭ.

— Se decide amânarea discuţiuniĭ pentru viitórea sesiune.

Se procede la alegerea Comisiuniĭ Agaricĭ pentru anul 1898—99.
— Sunt realeşĭ d-niĭ: *P. S. Aurelian, N. Ionescu, Gr. G. Tocilescu.*

D-l Secretar general *D. Sturdza* cetesce următorul raport asupra lucrărilor Academieĭ făcute în cursul sesiuniĭ generale din 1898:

«*Domnilor colegĭ,*

«Sesiunea generală din anul acesta a fost dintre acele rodnice. Astfel an de an Academia contribue la înaintarea şi la rĕspândirea sciinţeĭ şi a cultureĭ printre Românĭ. Atenţiunea din ce în ce maĭ mare cu care publicul urmăresce, maĭ ales în timpul sesiunilor generale, lucrările nóstre şi a căreia crescere am avut plăcuta ocasiune de a o constată dejà în aniĭ trecuţĭ, s'a manifestat şi în anul acesta cu mult interes pentru activitatea Instituţiuniĭ nóstre.

«Maiestatea Sa Regele, Preşedintele de onóre şi Protectorul Academieĭ, care priveghiază în tot-deauna cu vie solicitudine mersul eĭ, i-a arătat şi în decursul acesteĭ sesiunĭ generale Inalta Sa bună-voinţă. Maiestatea Sa a bine-voit a onorà cu presenţa Sa şi a presidat două şedinţe solemne ale Instituţiuniĭ nóstre, ţinute la 20 şi la 27 Martie.

«La întâia din aceste şedinţe, Augustul nostru Protector a reînnoit Inalta Sa mulţumire pentru publicaţiunea făcută de Academie a cuvîntărilor rostite de Maiestatea Sa în ceĭ întâĭ 30 de anĭ aĭ fericiteĭ şi gloriósei Sale domniĭ. Maiestatea Sa ne-a adresat tot de-odată călduróse cuvinte de îndemn la muncă în câmpul activităţiĭ nostre culturale, carĭ aŭ produs asupra nóstră tuturor o puternică impresiune.

«In cursul acesteĭ sesiunĭ generale s'aŭ ţinut 28 şedinţe, din carĭ 2 aŭ fost şedinţe solemne şi 3 publice, ocupate cu lecturĭ şi lucrărĭ sciinţifice.

«D-l Gr. G. Tocilescu a făcut Academieĭ treĭ comunicărĭ, dintre carĭ una în şedinţa solemnă de la 20 Martie, când a presentat înaintea M. S. Regeluĭ *Raportul asupra săpăturilor archeologice făcute în România în 1897*, expunênd descoperirile ce s'aŭ făcut la Severin, la Răcarĭ şi la Adamklissi, unde s'a desgropat o nouă basilică.

«Cele-lalte douĕ comunicărĭ ale d-sale aŭ avut de subiect: una *O nouă diplomă militară a Impĕratuluĭ Hadrian*, diplomă dăruită Museuluĭ de anticităţĭ de către Ministeriul Afacerilor străine; cea-laltă *Maĭ multe comunicărĭ epigrafice despre guvernatoriĭ Moesieĭ Inferióre* constataţĭ prin monumentele epigrafice de curînd descoperite în Dobrogea.

«D-l Gr. Ştefănescu, delegatul Academieĭ la al VII-lea Congres geologic internaţional, care s'a ţinut în cursul vereĭ la Petersburg, a cetit, în şedinţa solemnă de la 20 Martie, un raport asupra lucrărilor acestuĭ congres şi o dare de sémă amănunţită despre excursiunea congresuluĭ în munţiĭ Uralĭ

«In şedinţa solemnă de la 27 Martie, colegul nostru d-l A. D. Xenopol a cetit studiul d-sale asupra Constituţiuniĭ prelucrate în Moldova în 1822.

«D-l I. Kalinderu, continuând studiul început în anul trecut asupra relaţiunilor dintre literaţĭ şi ómeniĭ politicĭ în timpul Imperiuluĭ Roman, a cetit, la 30 Martie, o comunicare despre: *Literaţiĭ oposanţĭ sub Impĕraţĭ.*

«D-l Dr. V. Babeş a presentat, în şedinţa de la 6 Martie, o dare de sémă despre lucrările cuprinse în vol VI din *Analele Institutuluĭ de Patologie şi de Bacteriologie.*

«D-l D. C. Ollănescu a cetit, la 30 Martie, douĕ bucăţĭ în versurĭ intitulate: *Tinerĭ şi bĕtrânĭ.—Schiţe contemporane.*

«D-l I. Tanoviceanu, membru corespondent al Academieĭ, a cetit, la 13 Martie, schiţa sa despre *Un poet moldovén în secolul XVIII (Mateiŭ Milo)*, care aţĭ decis a fi publicată în *Anale.*

«D-niĭ Gr. C. Buţureanu, N. Iorga, G. Ionnescu-Gion, St C. Hepites şi D. Negreanu, membri corespondenţĭ, aŭ presentat de asemenea, în cursul sesiuniĭ generale, comunicărĭ despre diferite cestiunĭ istorice şi sciinţifice.

«Aţĭ decis ca să se publice în *Anale* următórele comunicărĭ şi lucrărĭ, afară de acele cetite în şedinţele publice: *Cutremurele de pămînt în România în anul 1897,—Plóia la Bucurescĭ în ultimiĭ 32 de anĭ,—Vîntul la Bucurescĭ şi causa Crivĕţuluĭ*, de St. C. Hepites; *Resistenţa electrică a electroliţilor* şi *Contribuţiune la determinarea*

resistenţeĭ electrice a electroliţilor, de D. Negreanu; *Manuscripte din bibliotecĭ străine relative la istoria Românilor*, de N. Iorga; *Bucurescii înainte de 1500*, de G. I. Ionnescu-Gion.

«Aţĭ decis de asemenea ca să se publice lucrarea presentată de colegul nostru d-l S. Fl. Marian, *Sĕrbătorile la Românĭ.*

«In sînul Secţiuniĭ istorice s'a discutat cestiunea uneĭ publicaţiunĭ a tutulor actelor până acum inedite, privitóre la mişcarea de la 1848 între Românĭ. Decisiunea s'a amânat însă până la studiarea deplină a cestiuniĭ.

«Asupra cereriĭ d-luĭ P Papahagi de a se publicà de către Academie materialul folkloristic adunat de d-sa la Româniĭ din Macedonia, aţĭ decis a se interveni la Ministeriul Cultelor şi Instrucţiuniĭ publice pentru tipărirea aceluĭ material împreună cu acela adunat de Ministeriŭ sub priveghiarea colegu1uĭ nostru d-l Gr. G. Tocilescu.

«Aţĭ decis a se maĭ recomendà Ministeriuluĭ cererea d-luĭ Iuliu Moisil, directorul gimnasiuluĭ de la Tîrgu-Jiuluĭ, de a i se da ajutor bănesc pentru publicarea revisteĭ sale *Amicul Tinerimiĭ* şi acea a d-luĭ Rădulescu-Codin, care a solicitat un ajutor pentru tipărirea unuĭ volum de literatură poporală din judeţele Muscel şi Dîmboviţa.

«Cestiunea relativă la limba întrebuinţată în nouĕle traducerĭ şi ediţiunĭ de cărţĭ bisericescĭ ce se fac sub direcţiunea şi cu îngrijirea Sfîntuluĭ Sinod, care se hotărîse, la 13 Iunie trecut, a fi adusă în sesiunea generală, a format obiectul discuţiunilor d-vóstre în două şedinţe, la 9 şi 29 Martie. După propunerea comisiuniĭ alese de d-vóstre la 9 Martie ca să studieze acéstă cestiune, aţĭ decis, la 29 Martie, ca să se facă o lucrare în care să se arate greşalele din nouĕle ediţiunĭ de cărţĭ bisericescĭ, spre a se căutà apoĭ ca, în înţelegere cu Sf. Sinod, să se ieà mĕsurĭ de îndreptare.

«După propunerea Secţiuniĭ literare şi în conformitate cu decisiunea luată în sesiunea generală a anului trecut, aţĭ decis ca să se publice la concurs, pentru sesiunea generală din 1899, traducerea câtor-va capitole din Titu Liviu, de unde s'a întrerupt traducerea de rĕposatul profesor N. Barbu.

«In cursul sesiuniĭ, Academia a primit din partea Societăţiĭ pentru studiarea Transilvanieĭ invitaţiunea de a luà parte la serbarea ce se va face, la 22 August viitor, în Braşov, pentru al 4-lea centenar

al nascerii reformatoruluĭ I. Honterus şi pentru a 50-a adunare generală a aceleĭ Societăţĭ. Aţĭ decis ca o delegaţiune compusă din d-niĭ I. M. Moldovanu şi A. D. Xenopol să represinte instituţiunea nóstră la acea serbare culturală.

«Printre numerósele darurĭ făcute Academieĭ în cursul sesiuniĭ generale pentru colecţiunile sale, voiŭ semnalà acì pe următórele maĭ importante:

«Ministeriul Afacerilor străine a oferit Academieĭ, pentru sala şedinţelor sale, bustul în bronz al luĭ Ioan Brătianu, iar pentru colecţiunile sale istorice 62 volume de note manuscripte adunate de rěposatul T. C. Viennot, fost sub-director al archivelor Ministeriuluĭ Afacerilor străine din Francia, note relative la istoria politică, culturală şi artistică a popórelor din Orientul Europeĭ. De asemenea, Ministeriul Afacerilor străine a continuat a ne trimite copiĭ de pe actele diplomatice din archivele de la Paris relative la istoria Românilor. Am primit ast-fel rapórtele Ambasadorilor francesĭ de la Viena din 15 Septembre 1683—15 Iulie 1684 şi rapórtele Ambasadorilor francesĭ de la Constantinopole din 22 Iunie 1694—12 Martie 1699.

«D-l V. Babeş a oferit o copie litografiată de pe un memoriŭ manuscript unguresc scris de Comitele Emeric Mikó despre Românĭ şi biserica lor.

«D-l I. Kalinderu, care a oferit Instituţiuniĭ nóstre suma necesară pentru plata gémurilor colorate ce împodobesc sala nóstră de şedinţe, a dăruit pentru biblioteca Academieĭ un exemplar din traducerea în românesce a scrieriĭ luĭ Fotino despre mişcarea de la 1821.

«D-l D. C. Sturdza-Scheianu a oferit 2 chrisóve slavone de la Petru Vodă al Moldoveĭ din 1584 şi de la Eremia Moghilă din 1610

«D-niĭ Al. I. Filipescu, senator, Gr. Buicliu, consilier al Curţiĭ de Casaţiune, şi Svilokossitch, ataşat la Legaţiunea Serbieĭ, ne-aŭ făcut importante darurĭ în cărţĭ.

«Eŭ însumĭ am oferit pentru bibliotecă o colecţiune de 381 documente românescĭ dintre 1495—1852, 84 stampe, 11 carte geografice cuprinḑênd şi ţěrile române, 23 volume manuscripte românescĭ şi 5 cărţĭ tipărite rarĭ.

«In cursul sesiuniĭ generale Academia a intrat în relaţiunĭ de schimbul publicaţiunilor cu *Academia de sciinţe şi arte din Barcelona*, căreia aţĭ decis să i se trimită *Analele* în schimbul *Buletinuluĭ* sěŭ

«Comisiunile alese de d-vóstre în sesiunea generală a anuluĭ trecut şi la începutul sesiuniĭ acesteia v'aŭ presentat rapórtele lor asupra lucrărilor cu a căror cercetare eraŭ însărcinate.

«Comisiunea pentru examinarea lucrărilor făcute în anul 1897—98 v'a arătat, în raportul ce a depus, apreciările sale asupra acestor lucrărĭ şi v'a exprimat dorinţa de a vedé publicându-se în *Anale* tóte comunicările ce se fac în şedinţele Academieĭ, cum şi de a se schimbà actualul mod de tipărirea *Analelor*. D-vóstre aţĭ adoptat acest raport în şedinţa de la 23 Martie.

«Comisiunea permanentă a biblioteceĭ v'a presentat raportul sĕŭ asupra progreselor ce biblioteca nóstră a făcut în anul trecut şi asupra lucrărilor începute pentru organisarea şi instalarea eĭ în noul local. Aţĭ aprobat în şedinţa de la 5 Martie acest raport.

«Comisiunea, pe care aţĭ însărcinat-o în anul trecut cu distribuirea gratuită a cărţilor didactice din fondul Ioan Fĕtu şi a cărţilor religióse din fondul Ioan Scorţénu la şcolariĭ săracĭ de la sate, v'a expus modul cum şi-a îndeplinit însărcinarea sa. Aţĭ aprobat lucrarea Comisiuniĭ şi aţĭ reales membri aĭ eĭ pentru anul viitor pe d-niĭ: *P. S. Aurelian, D. Sturdza* şi *Gr. Ştefănescu.*

«Comisiunea, în sarcina căreia aţĭ pus anul trecut pregătirea publicaţiuniĭ Dicţionaruluĭ limbeĭ române, v'a presentat raportul sĕŭ asupra lucrărilor ce a făcut în cursul anuluĭ. Aţĭ aprobat modul cum ea şi-a îndeplinit însărcinarea şi aţĭ ales ca membri aĭ Comisiuniĭ pentru a continuà maĭ departe lucrarea pe d-niĭ: *I. Kalinderu, T. Maiorescu, N. Quintescu, D. Sturdza* şi *Gr. G. Tocilescu.*

«Comisiunea Fundaţiuniĭ Adamachi v'a expus în amănunt modul cum s'aŭ întrebuinţat în anul trecut veniturile acesteĭ marĭ donaţiunĭ şi v'a presentat propunerile sale pentru întrebuinţarea lor în anul viitor, conform testamentuluĭ generosuluĭ donator şi regulamentuluĭ Fundaţiuniĭ. Ea v'a propus tot de-odată, în urma experienţeĭ făcute în ultimiĭ anĭ, ca să se modifice art. 7 al regulamentuluĭ, privitor la cuantumul burselor în străinătate pentru licenţiaţĭ, care să se ridice de la 3.000 Leĭ pe an la 3.600, egalându-se cu cuantumul burselor analoge pentru bacalaureaţĭ. Aţĭ admis raportul Comisiuniĭ şi acéstă propunere, aprobând modificarea de regulament cerută. Aţĭ aprobat de asemenea ca lucrările bursierilor acesteĭ Fundaţiunĭ, precum şi scrierile premiate în manuscript din acest fond, să se publice într'o serie specială, sub titlul *Publicaţiunile Fonduluĭ Adamachi*, pentru a contribuì ast-fel pe de o parte la rĕspândirea sciinţeĭ, iar de altă parte la perpetuarea memorieĭ luĭ Vasilie Adamachi. După propunerea d-luĭ coleg I.

Kalinderu, aţĭ decis aşezarea în sala şedinţelor a bustuluĭ luĭ Adamachi. In şedinţa de la 29 Martie aţĭ reales pe d-niĭ: *Sp. Haret, P. Poni* şi *D. Sturdza* membri aĭ Comisiuniĭ acesteĭ Fundaţiunĭ pentru anul viitor.

«Comisiunea Fundaţiuniĭ Otteteleşanu v'a arătat prin raportul sĕŭ însemnatele progrese realisate de Institutul Otteteleşanu, care în cursul anuluĭ acesta va ajunge la deplina sa desvoltare. Aţĭ aprobat acest raport, aţĭ admis propunerile Comisiuniĭ pentru anul viitor şi aţĭ exprimat recunoscinţa Academieĭ d-luĭ I. Kalinderu, care cu o neobosită solicitudine priveghiază mersul şi conducerea Institutuluĭ, a căruia întemeiare d-sale se datoresce. Aţĭ exprimat de asemenea mulţumirĭ Direcţiuniĭ Institutuluĭ pentru modul cum îşĭ îndeplinesce însărcinarea şi aţĭ reales pentru anul viitor pe d-niĭ: *I Kalinderu, I. C. Negruzzi, D. Sturdza* şi *V. A. Urechiă* membri aĭ Comisiuniĭ Otteteleşanu.

«Comisiunea, pe care aţĭ ales-o în sesiunea generală a anuluĭ trecut pentru a întocmì regulamentul fonduluĭ Ioan Lecomte du Noüy, v'a presentat raportul sĕŭ şi un proiect de regulament, care a fost discutat şi adoptat în şedinţa de la 17 Martie. Intâiul premiŭ I. Lecomte du Noüy se va acordà la 10 Maiŭ al acestuĭ an.

«Compturile definitive ale gestiuniĭ financiare din 1897—98 încheiându-se la 31 Maiŭ 1898, Comisiunea financiară alésă de d-vóstre în sesiunea generală a anuluĭ trecut n'a putut să vĕ presinte în acéstă sesiune un raport asupra administrăriĭ financiare a Academieĭ. Rĕmâne ca verificarea amănunţită a acesteĭ administraţiunĭ să se facă după 1 Iunie de către Comisiunea financiară ce aţĭ ales în sesiunea generală a anuluĭ acesta şi care se compune din d-niĭ: *V. Babeş, Sp. Haret* şi *Gr. Ştefănescu.*

«Comisiunea financiară alésă anul trecut v'a presentat însă budgetele normale pentru exerciţiul 1 Iunie 1898 — 31 Maiŭ 1899, pe care le-aţĭ aprobat.

«In urma încetăriĭ din viéţă a colegului nostru Gh. Chiţu, Academia trebuià să ieà decisiune pentru regulamentarea fonduluĭ creat de dînsul. Aţĭ decis ca veniturile acestuĭ fond, care este astădĭ de 1.400 Leĭ, să se capitaliseze în timp de 10 anĭ şi atuncĭ să i se hotărască destinaţiunea.

«După propunerea Comisiuniĭ alese de d-vóstre la începutul sesiuniĭ generale pentru studiarea legatuluĭ lăsat Academieĭ de rĕposatul profesor şi silvicultor N. R. Danielescu, aţĭ autorisat pe Delegaţiune ca să decidă despre aceptarea acestuĭ legat cum va crede maĭ bine pentru Academie.

«Prin decisiunile d-vóstre ațĭ hotărît a nu acordà ajutórele solicitate de d-niĭ T. T. Burada pentru a cercetà pe Româniĭ din Acarnania și Ovidiu Densușianu pentru studiĭ dialectale în Istria.

«Comisiunile alese de d-vóstre în anul trecut pentru a examinà lucrările și publicațiunile presentate la concursurile premielor, ce eraŭ a se acordà în acéstă sesiune, v'aŭ supus rapórtele și propunerile lor, asupra cărora ațĭ luat următórele decisiunĭ:

«*a)* Nu ațĭ acordat premiul Năsturel-Herĕscu, de 4.000 Leĭ, nicĭ uneia din publicațiunile presentate la concurs și ațĭ dispus să se capitaliseze acea sumă;

«*b)* Premiul statuluĭ Lazăr, de 5.000 Leĭ, l'ațĭ acordat d-luĭ St. C. Michăilescu pentru lucrarea sa *Vîrtejul cu abur.*

«*c)* Ațĭ împărțit premiul Adamachi, de 5000 Leĭ, în două părțĭ egale și ațĭ acordat câte 2.500 Leĭ d-lor: Ioan Turcu pentru scrierea sa *Escursiunĭ pe munțiĭ țĕriĭ Bârseĭ și aĭ Făgărașuluĭ* și Haralamb G. Lecca pentru scrierea sa *Secunda.*

«*d)* Premiul Statuluĭ Eliade-Rădulescu, de 5.000 Leĭ, la al căruia concurs erà pus subiectul: *Considerațiunĭ istorice și geografice asupra Basarabieĭ*, etc. l'ațĭ acordat singuruluĭ manuscript presentat. Autorul acesteĭ lucrărĭ este d-l Zamfir C. Arbure.

«*e)* Premiul Princesa Alina Știrbeĭ, de 8.500 Leĭ, pentru cea maĭ bună *Carte de lectură pentru șcólele secundare*, nu l'ațĭ acordat nicĭ uneia din cele două manuscripte presentate la concurs. Ațĭ decis ca același subiect să se pună la concursul premiuluĭ din 1910.

«După propunerea Secțiuniĭ literare, ațĭ decis ca subiectul pentru premiul Eliade-Rădulescu din 1902 să fie: *Studiŭ comparativ asupra dialectelor și sub-dialectelor române.*

«După propunerea Secțiuniĭ istorice, ațĭ pus ca subiect pentru premiul Adamachi din 1902: *Domnia luĭ Stefan-cel-Mare.*

«Ațĭ decis să se mențină la concursul premiuluĭ San-Marin din 1902 subiectul publicat până acum: *Considerațiunĭ asupra comerciuluĭ Românieĭ cu țĕrile străine atât la Orient cât și la Occident începĕnd cu secolul XVI până în aniĭ din urmă.*

«După propunerea Secțiuniĭ sciințifice, ațĭ pus pentru premiul Adamachi din 1903 ca subiect: *Alcoolismul în România.*

«După propunerile ce vi s'aŭ presintat de Secțiunile literară și istorică pentru completarea locurilor vacante de membri corespondențĭ românĭ, ațĭ ales pe d-niĭ Al. Philippide, profesor de filologia română

la Universitatea din Iaşĭ, şi pe d-l Duiliu Zamfirescu la întâia Secţiune, iar pe d-l Teodor V. Stefanelli, Preşedintele Tribunaluluĭ din Câmpulung în Bucovina, la a doua Secţiune.

«Aţĭ amânat pentru sesiunea viitóre, după propunerile Secţiunilor respective, alegerea de membri actualĭ în cele patru locurĭ vacante, din carĭ douĕ la Secţiunea literară, unul la Secţiunea istorică şi unul la Secţiunea sciinţifică.

«O propunere a fost făcută în Academie de nouĕ din colegiĭ noştri cu privire la situaţiunea membrilor carĭ sunt chemaţĭ să lucreze într'o altă Secţiune decât aceea în care aŭ fost aleşĭ. S'a cerut modificarea art. 26 din Statute şi art. 64 din Regulament, în sens ca membriĭ să nu aibă vot deliberativ decât în Secţiunea în care aŭ fost aleşĭ Aţĭ decis să amânaţĭ cestiunea pentru viitórea sesiune generală.

«Pentru conducerea lucrărilor Instituţiuniĭ nóstre aţĭ ales noua Delegaţiune, în fruntea căreia aţĭ pus pe stimatul nostru coleg d-l *P. Poni*, alegênd pe lângă d-sa ca Vice-Preşedinţĭ pe d-niĭ: *D. C. Ollănescu*, *V. A. Urechiă* şi General *St. Fălcoianu.*

«Aţĭ bine-voit în fine a-mĭ da, la expirarea celuĭ de al doilea termin al însărcinări mele ca Secretar general al Academieĭ, tot mie acéstă sarcină pentru un noŭ period de 7 anĭ, până în 1905.

«Lucrările sesiuniĭ generale aŭ fost ast-fel încheiate. Nu pot terminà expunerea lor fără a da încă odată expresiune simţemintelor nóstre de recunoscinţă către Augustul Protector al Academieĭ, al căruia interes neadormit pentru prosperitatea Instituţiuniĭ nóstre trebue să ne fie un îndemn şi un sprijin, ca să înălţăm din an în an activitatea nóstră sciinţifică şi să îmbogăţim ast-fel capitalul cultural al naţiuniĭ.»

D-l Preşedinte *P. Poni* declară închisă sesiunea generală a anuluĭ 1898 şi ridică şedinţa.

SECŢIUNEA LITERARA

ŞEDINŢA DIN 13 FEBRUARIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

— Lucrarea d-luĭ membru corespondent I. Tanoviceanu intitulată *Un poet moldovén din secolul XVIII,* Secţiunea literară, după deliberare, a decis a o incredinţà d-luĭ *D. C. Ollănescu,* spre a o examinà şi a raportà asupra eĭ.

Raportul d-luĭ D. C. Ollănescu despre scrierea ‹Un poet moldovén din secolul XVIII (Mateiŭ Milo) , *de d-l I. Tanoviceanu.*

Domnilor colegĭ,

Am onóre a vě aduce la cunoscinţă, că cercetând lucrarea d-luĭ membru corespondent I. Tanoviceanu, intitulată *Un poet moldovén din secolul XVIII,* am găsit-o fórte interesantă atât pentru istoria literatureĭ nóstre, cât şi pentru studiul evoluţiuniĭ poetice, care de la acea vreme până aḑí a luat o atât de largă şi frumósă desfăşurare.

Publicarea acesteĭ lucrărĭ în *Analele Academieĭ* ar fi utilă din tóte punctele de vedere şi cetirea sa în şedinţă publică va fi de netăgăduită utilitate pentru auditorĭ, avênd printr'însa prilej de a cunósce obîrşia familieĭ mareluĭ nostru artist dramatic Milo şi moştenirea întru cât-va a calităţilor sale artistice de la talentatul şi, pe timpul sěŭ, vrednicul de laudă strămoş Mateiŭ Milo, poetul satiric póte cel întâiŭ la numěr dintre poeţiĭ românĭ.

ŞEDINŢA DIN 20 FEBRUARIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

Se trimite Secţiuniĭ de la plenul Academieĭ cererea d-luĭ Iancu Dalametra din Bitolia, prin care împărtăşesce prima literă a dicţionaruluĭ macedo-român ce a lucrat, cu rugămintea ca, dacă se va găsì meritorie, să i se facă cunoscut, spre a pune la disposiţiunea Academieĭ şi cele-lalte litere.

— Secţiunea decide a se da în examinarea d-luĭ *I. Caragiani,* care să raporteze asupra lucrăriĭ d-luĭ Dalametra cu ocasiunea sesiuniĭ generale a Academieĭ.

ŞEDINŢA DIN 10 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *A. Naum.*

La ordinea ḑileĭ determinarea subiectuluĭ literar pentru premiul Eliade-Rădulescu din anul 1902.

Se propun două subiecte, şi anume de d-l *A. Naum: «Istoria poesieĭ lirice de la începutul secoluluĭ XIX până la Alecsandri»;* iar în al doilea loc de d-l *Gr. G. Tocilescu*: «*Studiŭ comparativ asupra dialectelor şi sub-dialectelor române*».

— După ce propunĕtoriĭ subiectelor menţionate aduc argumentele cuvenite în favórea teselor de subiect introduse, se pun la vot ambele propunerĭ şi resultatul scrutinuluĭ este admiterea cu majoritate de sufragiĭ a subiectuluĭ «*Studiŭ comparativ asupra dialectelor şi sub-dialectelor române*», care se recomandă plenuluĭ Academieĭ.

ŞEDINŢA DIN 16 MARTIE 1898

Preşedinţa d-luĭ *A. Naum.*

Se pune în vederea Secţiuniĭ intervenirea în scris a d-luĭ T. T. Burada, ca Academia să-ĭ vină în ajutor cu suma ce va crede de cuviinţă, pentru a cercetà pe Româniĭ din provincia grécă Acarnania, anume din punctul de vedere al manifestaţiunilor lor sufletescĭ, ca poesiĭ poporale, datine, obiceiurĭ, port, unelte de gospodărie, musică şi altele.

— Secţiunea, în vederea resultatuluĭ din trecut al cercetărilor etnografice făcute de d-l Burada, îşĭ menţine cu o mare majoritate (6 voturĭ din 8 ale membrilor presinţĭ) părerea, expresă şi în sesiunea generală a anuluĭ trecut, de a nu se acordà cererea d-luĭ Burada.

— Cererea onoratuluĭ nostru coleg Părintele S. Fl. Marian, de a se tipărì cu spesele Academieĭ volumul manuscript, gata pentru a fi dat la lumină, intitulat *Cârnilegile* saŭ *Câşlegile de érnă*, care constitue prima parte a studiilor sale folkloristice relative la sĕrbătorile Românilor, Secţiunea o trimite în examinarea coleguluĭ nostru d-l *I. G. Sbiera*, spre a relatà asupra eĭ.

Se propun maĭ multe persóne spre a fi designate sufragiuluĭ Academieĭ pentru umplerea celor douĕ locurĭ vacante de membri corespondenţĭ românĭ. Aceştia sunt d-niĭ: Duiliu Zamfirescu, Al. Philippide, Virgiliu Oniţiu, profesor la liceul român din Braşov, şi laureatul nostru, poetul G. Coşbuc.

— Făcêndu-se vot, d-l Duiliu Zamfirescu obţine 6 voturĭ pentru, contra 2 (din 8 membri presinţĭ); d-l Philippide 5 voturĭ pentru, contra 1 şi 1 abţinere; d-l Coşbuc 3 voturĭ pentru, contra 4 şi 1 abţinere. Al patrulea candidat nu s'a maì pus la vot.

ŞEDINŢA DIN 17 MARTIE 1898

Preşedinţa d-luĭ *A. Naum.*

— Asupra cereriĭ d-luĭ P. Papahagi de a i se acordà de Academie mijlóce pentru a publicà cel puţin o parte din materialul folkloristic, adunat de dînsul de la Româniĭ din Peninsula Balcanică, şi anume: 1) jocurĭ, jucăriĭ, versurĭ copilărescĭ; 2) basme; 3) cântece poporale; 4) medicina poporală; 5) credinţe şi superstiţiunĭ; 6) cântece de légăn, colinde, proverbe şi ghicitorĭ; 7) diverse ;—asupra acesteĭ cererĭ, Secţiunea decide a se însărcinà d-l *Gr. G. Tocilescu* spre a se pronunţà asupra valoriĭ colecţiuniĭ în cestiune şi a face propunere în consecinţă.

— Relativ la cererea d-luĭ profesor din Arad Ioan Petranu, de a-ĭ pune Academia la disposiţiune mijlócele de lipsă spre a tipărì co-

lecţiunea d-sale de poesiĭ poporale din comitatele Araduluĭ, Cenaduluĭ şi Bichişuluĭ, Secţiunea opinéză că nu o póte — cu părere de rĕŭ—luà în consideraţiune, de óre-ce, d-l autor al colecţiuniĭ neînaintând materialul adunat, lipsesce Secţiuniĭ putinţa de a-l puté aprecià în însemnătatea luĭ.

— Cestiuniĭ traduceriĭ luĭ Titus Livius, întreruptă prin mórtea profesoruluĭ Dr. N. Barbu, asupra căreia în sesiunea generală a anuluĭ expirat plenul Academieĭ s'a pronunţat pentru a fi reluată, Secţiunea îĭ dă urmare în sensul ca, pentru sesiunea generală a anuluĭ 1899, să se publice la concurs câte-va capitole din Titus Livius, de acolo unde s'a oprit menţionata traducţiune, în condiţiunile Regulamentuluĭ pentru traducerile din autorĭ clasicĭ.

ŞEDINŢA DIN 24 MARTIE 1898

Preşedinţa d-luĭ *A. Naum.*

D-l *I. G. Sbiera* cetesce raportul asupra manuscriptuluĭ Părinteluĭ S. Fl. Marian *Sĕrbătorile la Românĭ*, tom. I, *Cârnilegile*, declarând că acéstă scriere folkloristică «are o mare valóre necontestabilă, căcĭ adună la un loc din gura poporuluĭ şi de prin alte scrierĭ singuratice o mulţime de datine şi de credinţe poporale din timpul de la ajunul Anuluĭ noŭ până la începutul Postuluĭ mare saŭ al Păresimiĭ, le pune la îndemâna tuturora şi umple ast-fel cu mult succes un gol în literatura nóstră poporală scrisă, şi decĭ merită a vedé cât maĭ curînd lumina ḑileĭ».

— Secţiunea admite în unanimitate conclusiunile raportuluĭ şi decide a recomandà plenuluĭ publicarea scrieriĭ Părinteluĭ Marian.

Raportul d-luĭ I. G. Sbiera despre scrierea «Sĕrbătorile la Românĭ, Cârnilegile», *de Părintele S. Fl. Marian.*

Domnilor colegĭ,

Distinsul nostru coleg Părintele S. Fl. Marian, prin scrisórea sa din Bucurescĭ, 11 Martie 1898, presintată într'a 12 (24) Martie 1898 sub No. 9967, a înaintat Academieĭ un manuscript cu dorinţa ca să fie tipărit pe spesele eĭ, dacă va fi aflat demn de acéstă favóre.

Acest manuscript ni se presintă ca întâiul volum dintr'o scriere

maĭ estinsă, intitulată *Sĕrbătorile la Românĭ*, şi pórtă titlul special de *Cârnilegile*.

Despre opul întreg ne spune Părintele S. Fl. Marian în scrisórea sa, că are «să cuprindă, într'o ordine sistematică, tóte legendele, datinele şi credinţele Românilor de pretutindinea, carĭ se refer la sĕrbătorile legate saŭ bisericescĭ, cât şi la cele nelegate saŭ româno-păgânescĭ, de peste an»; iar despre volumul întâiŭ al acestuĭ op, *Cârnilegile*, ḑice că «tractéză despre sĕrbătorile ce cad în decursul Cârnilegilor saŭ Câşlegilor de érnă, începênd de la Anul Noŭ înainte».

Acest manuscript are şépte capitole, cu inscripţiunile: 1. Sf. Vasile saŭ Anul Noŭ; 2. Bobotéza; 3. Ioan Botezătorul; 4. Antanasiile şi Sânpietrul de érnă; 5 Intîmpinarea Domnuluĭ; 6. Joia nepomenită şi 7. Lăsatul seculuĭ,— împărţite şi acestea în maĭ multe sub-divisiunĭ, cu inscripţiunĭ deosebite Intr'aceste sub-divisiunĭ se descriŭ, rînd pe rînd, tóte acele datine şi credinţe românescĭ, carĭ aŭ ajuns la cunoscinţa autoruluĭ, şi se reproduc tot odată, în text poporal original, maĭ multe poesiĭ cântate saŭ recitate la aceste ocasiunĭ, culese acì pentru întâiaşĭ dată de autorul manuscriptuluĭ saŭ luate de prin alte scrierĭ publicate.

In privinţa «ordiniĭ sistematice», în care ni se presintă scrierea acésta, precum şi în privinţa titluluĭ eĭ special *Cârnilegile* şi *Câşlegile*, aş face óre-carĭ reserve. Am convingerea că, dacă nu pretutindenea în omenime, apoĭ cel puţin la ómeniĭ de pe jumătatea méḑănoptală a pămîntuluĭ, sĕrbătorile de peste an şi-aŭ luat începutul cu solstiţiul de érnă, fiind-că numaĭ fenomenele naturale carĭ atârnă de el aŭ fost acelea carĭ aŭ deşteptat în om credinţa despre o putere universală dătătóre de viéţă şi despre alta contrară eĭ şi aŭ dat ast-fel omuluĭ prima ansă de a introduce şi a desvoltà în viéţa sa sufletéscă, tot treptat treptat, un sistem de cult religios pentru anul întreg, de când se ivesce viéţa pe pămînt până ce pare că se stinge de tot, spre a reapăré din noŭ.

Purceḑênd din acéstă considerare, mi se pare că scrierea întrégă ar fi maĭ «sistematică», atuncĭ când ar începe cu Crăciunul, iar nu cu Anul Noŭ.

In cât despre titlul special *Cârnilegile*, nu-mĭ pare deplin esact, fiind-că câşlegile de érnă nu încep cu Anul Noŭ, ci cu Crăciunul, cu vechea sĕrbătóre de la solstiţiul de érnă, cu Saturnaliile romane.

Aceste observărĭ de ordine curat formală nu alteréză însă întru nimic conţinutul manuscriptuluĭ de faţă. Acéstă scriere, ca şi tóte cele-lalte scrierĭ poporistice (folkloristice) publicate de Părintele S. Fl.

Marian, are o mare valóre necontestabilă, căcĭ adună la un loc din gura poporuluĭ şi de prin alte scrierĭ singuratice o mulţime de datine şi de credinţe poporale din timpul de la ajunul Anuluĭ Noŭ până la începutul Postuluĭ Mare saŭ al Păresimiĭ, le pune la îndemâna tuturor şi umple ast-fel cu mult succes un gol în literatura nóstră poporală scrisă, şi decĭ merită a vedé cât maĭ curînd lumina ḑileĭ, spre mulţămirea celor ce se intereséză de acest ram de literatură şi de studiul vieţeĭ sufletescĭ a poporuluĭ român din păturile luĭ maĭ de jos. Nu pot dară ca să nu recomand din tótă inima şi cu deplină convingere despre valórea opuluĭ publicarea luĭ cu spesele Academieĭ, sigur fiind că prin acésta Academia va adaoge o trainică petricică la edificiul măreţ, la care zidesce neîncetat.

Bucurescĭ, într'a 25 Mărţişor 1898 st. v

ŞEDINŢA DIN 25 MARTIE 1898

Preşedinţa d-luĭ *A. Naum.*

— Secţiunea aprobă raportul şi propunerile d-luĭ *Gr. G. Tocilescu* asupra cereriĭ d-luĭ P. Papahagi de a se tipărì de Academie materialul folkloristic adunat de d-sa la Româniĭ din Peninsula Balcanică şi decide a fi aduse la cunoscinţa Academieĭ.

Raportul d-luĭ Gr. G. Tocilescu asupra culegeriĭ de folk-lore a d-luĭ P. Papahagi.

Domnule Preşedinte,

In urma însărcinăriĭ, ce aţĭ bine-voit a-mĭ da, ca să cercetez materialul folkloristic adunat de d-l P. Papahagi de la Aruinâniĭ din Peninsula Balcanică şi trimis Academieĭ Române spre a fi publicat, am onóre a vĕ comunicà următórele:

Nu încape îndoială, că un ast-fel de material este nu se póte maĭ interesant. Cântecul poporal aromunic se vede amerinţat ca să péră; în cele maĭ multe părţĭ ale Macedonieĭ, Grecieĭ şi Epiruluĭ asemenea cântece nu se maĭ aud; ele sunt înlocuite cu cele grecescĭ saŭ bulgărescĭ; în Albania, cu cele albanese. Adunarea acestor preţióse rĕmăşiţe ale uneĭ literaturĭ odinióră bogate trebue a se face cât maĭ iute

şi pe o scară cât maĭ mare, dacă voim a maĭ avé ceva de cules.

Tînĕrul nostru elev d-l Papahagi posedă o preţiósă colecţiune de jocurĭ, basme, cântece, colinde, proverbe şi ghicitorĭ; din tóte acestea d-sa nu ne-a dat spre publicare decât o parte: jocurĭ, jucăriĭ, versurĭ copilăresci şi vre-o câte-va basme.

Sunt de părere, ca acest material să se trimiţă onor. Ministeriŭ al Cultelor şi Instrucţiuniĭ publice, spre a dispune publicarea luĭ la un loc cu materalurile de folk-lore adunate în ţéră după iniţiativa şi cu mijlócele sale, sub direcţiunea subscrisuluĭ. Aceste materialurĭ s'aŭ pus ḑilele acestea sub tipar. Onor. Ministeriŭ ar puté să-şĭ procure de la d-l Papahagi, în schimbul uneĭ remunerărĭ, întréga sa colecţiune. Ministeriul ar puté încă, prin ajutorul personaluluĭ învĕţătoresc al şcólelor nóstre arumâne, să adune şi alt material şi să îndeplinéscă ast-fel cu maĭ mult succes ceea ce d-l Weigand, cu mijlóce maĭ restrînse, a încercat să facă în volumul II din publicaţiunea sa *Die Aromunen*, ca să nu maĭ pomenim de încercările maĭ vechĭ ale luĭ Vangelie Petrescu, Dr Obedenaru şi alţiĭ.

25 Martie 1898.

ŞEDINŢA DIN 26 MARTIE 1898

Preşedinţa d-luĭ *A. Naum.*

Se cetesce de d-l *I. Caragiani* raportul sĕŭ asupra litereĭ A dintr'un dicţionar macedo-român de d-l I. Dalametra. Raportorul, găsind lucrarea bine făcută, propune ca Academia să o tipăréscă cu spesele sale, autorul declarând că o are completă pentru tóte literele.

D-l *B. P. Hasdeŭ* întrébă dacă acest dicţionar arată vre-un text sciinţific, vre-o citaţiune pentru lămurirea cuvintelor saŭ întrebuinţarea lor; dacă adecă are caracter sciinţific şi nu este decât numaĭ luat din viul graiŭ.

D-l *I. Caragiani* cetesce un cuvînt, din care se constată că cuvintele aŭ în dreptul lor şi fraseologia obicĭnuită, în care sunt întrebuinţate.

— Secţiunea aprobă raportul d-l Caragiani, recomendându-se plenuluĭ publicarea după primirea întreguluĭ manuscript, care atuncĭ va fi din noŭ examinat.

Raportul d-luĭ I. Caragiani despre manuscriptul d-luĭ Iancu Dalametra cuprindênd cuvintele cu iniţiala A dintr'un dicţionar macedo-român lucrat de d-sa.

Subsemnatul, însărcinat de Secţiunea literară, după adresa No. 9.863 din 20 Februarie a. c. a Academieĭ, de a cercetà acest manuscript şi de a raportà despre el, are onórea a supune onor. Secţiunĭ literare următórele:

Litera *a* din acest dicţionar cuprinde vre-o 1.200 cuvinte macedo-române, cuvinte atât de origine română, cât şi de origine grecéscă şi turcéscă intrate dejà în us la Macedo-Românĭ.

Autorul nu arată originea cuvintelor, nicĭ derivaţiunea lor, ci se mărginesce numaĭ a da pe scurt diferitele însemnărĭ ale fie-căruĭ cuvînt, cu exemple de frase din graiul viŭ al poporuluĭ, exemple bine alese şi îndestulătóre. Numĕrul cuvintelor cu litera *a* cuprinse în acest dicţionar se póte considerà ca şi complet, explicarea însemnărilor lor îndestulătóre, şi putem ḑice că avem un început bun de un dicţionar macedo-român, care póte servì de basă maĭ târḑiŭ acelora carĭ ar voì să-l completeze, maĭ avênd cuvinte de adaos. Judecând după proba litereĭ *a* trimisă Academieĭ, credem că şi restul va fi aşà, şi de aceea subsemnatul propune a se tipărì cu spesele Academieĭ dicţionarul complet lucrat de d-l Iancu Dalametra.

ŞEDINŢA DIN 30 MARTIE 1898

Preşedinţa d-luĭ *A. Naum.*

— Se aleg pentru anul 1898 — 99 Preşedinte d-l *Gr. G. Tocilescu* şi Vice-Preşedinte d-l *Iosif Vulcan.*

— Alegerea celor doĭ membri în locurile vacante se amână până la anul viitor.

SECŢIUNEA ISTORICĂ

ŞEDINŢA DIN 16 MARTIE 1898

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

D-l *V. A. Urechiă* face propunerea de a se serbà şi de Academia Română amintirea mişcăriĭ Românilor din anul 1848, al căruĭ curent a exercitat pe acel timp o influenţă puternică asupra lumiĭ întregĭ. Jubileul Academieĭ ar avé să se manifeste, ḑice d-l propunĕtor, prin publicaţiunea tuturor documentelor inedite referitóre la mişcarea poporuluĭ român peste tot, formând o ediţiune bine îngrijită, înzestrată cu ilustraţiunĭ corespunḑĕtóre scopuluĭ şi cu o introducţiune, prin care să se arate ca motiv necesitatea simţită de a se întregì tesaurul naţional de documente şi publicaţiunĭ din acea memorabilă epocă, servind ca o icónă documentală a însufleţitóreĭ mişcărĭ naţionale.

— După o schimbare de ideĭ urmată în sînul Secţiuniĭ, propunerea s'a primit cu majoritate de voturĭ exprimate de membriĭ presenţĭ, luându-se decisiunea ca propunerea menită a se presentà plenuluĭ spre aprobare să fie redactată de o Comisiune compusă din d-niĭ: *Vincenţiŭ Babeş, V. A. Urechiă* şi *A. D. Xenopol.*

D-niĭ *A. Papadopol-Calimach* şi *V. Maniu,* fiind contra propuneriĭ pentru motive de neoportunitate, s'aŭ abţinut şi de la votarea Comisiuniĭ.

ŞEDINŢA DIN 19 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *I. Kalinderu.*

S'a dat cetire procesuluĭ-verbal de la 16 curent şi, urmând a se pune din noŭ în desbatere propunerea d-luĭ Urechiă din acea ḑi, a rĕmas a i se da aprobarea în urma decisiuniĭ ce se va luà în mod definitiv asupra vorbiteĭ propunerĭ.

Trecênd la lucrările puse la ordinea ḑileĭ s'a luat în cercetare:

Fixarea subiectuluĭ pentru premiul Adamachi ce este a se decerne în anul 1902.

— In urma desbaterilor asupra diferitelor subiecte propuse din partea unora din membriĭ presinţĭ, s'a convenit a se admite ca subiect de premiŭ «*Domnia luĭ Stefan-cel-Mare*», propus de d-l *D. Sturdza.*

— Manuscriptul d-luĭ N. Iorga, trimis Secţiuniĭ de la plenul Academieĭ, s'a încredinţat d-luĭ *A. D. Xenopol* spre studiŭ şi raportare.

— Discuţiunea asupra propuneriĭ privitóre la alegerea unuĭ membru pentru Secţiunea istorică în locul devenit vacant prin decesul regretatuluĭ A. Odobescu, s'a amânat pentru una din şedinţele viitóre.

Propunerea d-luĭ Urechiă din şedinţa trecută, referitóre la festivitatea aniversăriĭ de 50 de anĭ a mişcăriĭ Românilor din anul 1848, punêndu-se din noŭ în discuţiune, s'a susţinut şi de astă dată, din partea d-lor *V. A. Urechiă, N. Ionescu, A. D. Xenopol* şi *Gr. G. Tocilescu,* necesitatea uneĭ asemenea manifestaţiunĭ naţionale şi din partea Academieĭ, după modalităţile indicate în şedinţa Secţiuniĭ de la 16 curent

D l *D. Sturdza,* avênd cuvîntul, declară că de mult timp d-sa a cugetat asupra necesităţiĭ de a se adunà şi a se da la lumină ce s'a scris şi s'a publicat despre evenimentele epocale din acel memorabil an şi, în acéstă preocupare, d-sa a adunat documentele aceleĭ epoce, aşà că în curînd va fi în mĕsură a face acea publicaţiune. Materialul adunat ar ajunge pentru maĭ multe volume. Dacă până acum acel preţios material n'a fost dat la lumină, causele sunt multiple; între altele, lipsa de mijlóce bănescĭ. Dar ceea ce i se pare cam greŭ de îndeplinit este dorinţa emisă, de a se edità până la Iunie viitor o publicaţiune cu ilustraţiunĭ de tot ce s'a scris şi publicat pe acel timp al mişcăriĭ naţionale.

D-niĭ *A. D. Xenopol* şi *S. Fl. Marian* declară că, în urma comunicărilor făcute de d-l Sturdza, îşĭ retrag adesiunea dată la propunerea d-luĭ Urechiă.

D-l *Gr. G. Tocilescu* mărturisesce, că aveà în vedere persóna despre care *intuitu* şi din experienţă presupuneà că neapĕrat va fi avênd adunat—*more consueto*—materialul pentru asemenea publicaţiune, şi acum, fiindu-ĭ realisate speranţele, crede că nu ne maĭ rĕmâne decât să aderăm cu recunoscinţă la propunerile d-luĭ Sturdza.

D-l *N. Ionescu* declară, că persistă în a sa dorinţă exprimată şi cu

acéstă ocasiune, de a se edità cu orĭ-ce preţ o publicaţiune de documente cu ilustraţiunĭ pentru serbarea şi eternisarea aceleĭ superbe manifestaţiunĭ naţionale din 1848, de care s'a împărtăşit întreg poporul românesc.

— Secţiunea, luând cu mulţumire act de comunicarea d-luĭ Sturdza, aştéptă să i se presinte un proiect de publicaţiune întrunind vederile d-lor D. Sturdza şi N. Ionescu.

ŞEDINŢA DIN 25 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *I. Kalinderu.*

D-l *I. Kalinderu* pune în vederea Secţiuniĭ scrierea d-luĭ G. Ionnescu-Gion trimisă din partea plenuluĭ spre a-şĭ da părererea asupră-ĭ.

— Secţiunea decide a se încredinţà manuscriptul spre studiŭ şi raportare d-luĭ *I. Kalinderu.*

La ordinea ḑileĭ fiind pusă alegerea unuĭ membru pentru Secţiunea istorică, în locul rĕmas vacant prin încetarea din vieţă a regretatuluĭ A. Odobescu, se propune din partea d-luĭ *D. Sturdza* candidatura d-luĭ profesor D. Onciul. D-l D. Sturdza indică scrierile candidatuluĭ propus de d-sa, în numĕr de 17 şi anume:

1. Iuga Vodă, Domnul Moldoveĭ, 1374—1400, în «Convorbirĭ Literare», 1884.
2. Dragoş şi Bogdan, fundatoriĭ Principatuluĭ Moldoveĭ, în «Convorbirĭ Literare», 1884.
3. Teoria luĭ Roesler, în «Convorbirĭ Literare», 1885.
4. La chestiunea luĭ Iuga Vodă, în «Convorbirĭ Literare», 1886.
5. Zur rumänischen Streitfrage, în «Mittheilungen des Instituts für österreichische Geschichtsforschung», 1887 (şi separat).
6. Zur Geschichte der Bukowina, în «Programm des K. K. Ober-Gymnasiums in Czernowitz», 1887 (şi separat).
7. Recensiunĭ în «Zeitschrift für die österreichischen Gymnasien», 1887 şi 1889.
8. Mănăstirile din Bucovina. Şése bucăţĭ de cetire în «Cartea de cetire pentru şcólele din Bucovina».
9. Zur Geschichte der Rumänen in Marmarosch, în «Rumänische Revue», 1890 (şi separat).
10. Acte privitóre la instalarea episcopuluĭ Dosofteiŭ în Cernăuţĭ la 30 Ianuarie 1782, din archiva Ministeriuluĭ de răsboiŭ din Viena, în «Candela», 1890.
11. Radul-Negru şi originele Principatuluĭ Ţĕriĭ-Românescĭ, în «Convorbirĭ Literare», 1891—1892.

12. Zur Geschichte der Stadt «Czernowitz, în «Czernowitzer Zeitung», 1893.
13. Document inedit de la Roman Vodă 1392, în «Revista pentru istorie, archeologie şi filologie», 1894.
14. Indreptar pentru ortografia română pentru şcólele din Bucovina.
15. Poporaţiunea Ungarieĭ şi Ardéluluĭ în 1720—1721. Dare de sémă, în «Convorbirĭ Literare», 1897.
16. Geschichte der Bukowina bis 1775, în «Die österreichisch-ungarische Monarchie in Vort und Bild», 1898.
17. Originele Principatelor române (sub presă).

D-l D. Sturdza adaoge, că propune ca membru al Secţiuniĭ pe d-l Onciul ca un cercetător harnic al istorieĭ naţionale, bărbat şi de o erudiţiune metodică şi afară de acéstă de origină bucovinén.

Din partea d-luĭ *Gr. G. Tocilescu* se propune d-l Michail Suţu, ca cel maĭ vechiŭ membru corespondent, ca numismat şi archeolog distins şi de reputaţiune europénă.

D-l *A. D. Xenopol* propune la rîndul sĕŭ candidatura d-luĭ profesor N. Iorga, expunênd meritele şi lucrările d-sale.

După lungĭ desbaterĭ urmate în sînul Secţiuniĭ asupra candidaturilor propuse şi în urma declaraţiunilor făcute de d-niĭ *V. A. Urechiă* şi *A. D. Xenopol* că se raliază la propunerea d-luĭ Gr. G. Tocilescu, se pun la vot cu bile ambele candidaturĭ.

— Resultatul scrutinuluĭ fiind paritatea pentru ambiĭ candidaţĭ, de óre-ce a întrunit fie-care din respectiviĭ propuşĭ câte 4 voturĭ pentru şi 4 contra (d-l D. Sturdza abţinêndu-se), Secţiunea declară că consideră ambele candidaturĭ ca căḑute, conform disposiţiuniĭ din art. 22 al Regulamentuluĭ Academieĭ, şi în consecinţă decide a se supune plenuluĭ resultatul obţinut spre ulterióre disposiţiunĭ.

ŞEDINŢA DIN 26 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *I. Kalinderu.*

D-l *A. D. Xenopol*, înapoiând Secţiuniĭ lucrarea d-luĭ N. Iorga intitulată *Manuscripte din bibliotecĭ străine relative la istoria Românilor*, opinéză ast-fel asupra eĭ: «Sunt de părere a se publică în *Anale* lucrarea d-luĭ Iorga, *Manuscripte din bibliotecĭ străine relative la istoria Românilor*, de óre-ce scrierea autoruluĭ este o fórte bogată contribu-

ţiune la cunóscerea culturei grecesci de la Constantin Brâncovénu până către sfîrşitul epocei fanariote.»

— Secţiunea, avênd în vedere raportul d-luĭ Xenopol, decide a se recomendà plenuluĭ lucrarea d-luĭ N. Iorga spre a fi publicată în *Anale.*

D-l *I. Kalinderu* invită Secţiunea a procede la propunerĭ de membri corespondenţĭ românĭ şi străinĭ pentru Secţiunea istorică.

D-l *A. D Xenopol,* avênd cuvîntul, propune de membru corespondent pe d-l Consilier de Tribunal T. V. Stefanelli, Român din Bucovina, indicând oral óre-carĭ scrierĭ de ale candidatuluĭ.

— Punêndu-se la vot candidatura d-luĭ T. V. Stefanelli şi întrunind 5 din 7 voturĭ, se declară propunerea admisă şi se decide a se înaintà resultatul plenuluĭ spre votare.

ŞEDINŢA DIN 30 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *I. Kalinderu.*

D-l Preşedinte *I. Kalinderu* invită Secţiunea a revenì, în conformitate cu previsiunile art. 22 din Regulament, asupra propunerii de membru pentru locul vacant, propunere care a fost cădută prin paritate în şedinţa Secţiuniĭ de la 25 curent.

D-l *V. Maniu* este de părere, că nu se maĭ póte revenì asupra uneĭ propunerĭ de aceleaşĭ candidaturĭ cădute prin paritate de voturĭ, şi că art. 22 din Regulament nu-şĭ póte avé aplicaţiune la specia nóstră, fiind vorba de persóne, susţinênd acéstă inadmisibilitate din comparaţiunile articolelor 18, 20, 22 şi 23 din Regulament mărginite numaĭ la ţinerea şedinţelor şi la propunerĭ carĭ n'aŭ de obiect alegerĭ saŭ propunerĭ de membri; că Regulamentul reguléză afacerile personale la partea II, cap. 4, art. 62 în combinaţiune cu art. 7 şi 10 din Statute; că, după jurisprudenţa plenuluĭ, paritatea de voturĭ resultată în cestiunĭ personale se consideră ca respingere, prin urmare nu crede că se póte revenì.

D-l *I. Kalinderu* opinéză, că din textul art. 22 şi 23 din Regulament, care nu face nicĭ o distincţiune între cestiunĭ personale şi nepersonale, nu resultă cum că art. 22 nu şi-ar puté avé aplicaţiune la casul

de faţă; că prin urmare suntem în drept şi datorĭ a procede, în conformitate cu art. 22, la facerea uneĭ propunerĭ de membru pentru locul vacant.

D-l *N. Ionescu* crede, că art. 22, din Regulament este aplicabil la casul nostru şi că tot ce s'ar puté ḑice ar fi să scim dacă propunerea aceloraşĭ candidaţĭ căḑuţĭ prin paritate s'ar puté produce din noŭ în acéstă sesiune, saŭ ar trebuì să se propună un noŭ candidat; în orĭ-ce cas, suntem ţinuţĭ a face propunerea unuĭ membru pentru înlocuirea vacanţeĭ.

D-l *V. Babeş* împărtăşesce vederile d-luĭ Kalinderu şi este pentru revenire.

D-l *A. D. Xenopol* este de părere că art. 22 din Regulament îşĭ are aplicaţiune la specia de faţă, adecă în casurĭ de paritate; dar crede că nu pot fi propuşĭ aceiaşĭ membri, ci un alt candidat noŭ.

D-l *D. Sturdza* susţine, că Statutele şi Regulamentul nu deosibesc propunerile pentru persóne de orĭ-ce alte propunerĭ. Singurele propunerĭ despre carĭ se vorbesce în mod special sunt propunerile numite de art. 20 simple, adecă de amânare, de simple respingerĭ, de avisurĭ saŭ recomendărĭ la delegaţiunĭ. Articolele Regulamentuluĭ carĭ vorbesc de propunerĭ, şi anume art. 18, 19, 20, 21, 22 şi 23, vorbesc despre orĭ-ce propunerĭ, şi art. 22 hotărasce că, în cas de paritate, asupra propuneriĭ respinse numaĭ după treĭ ḑile se póte revenì. Orĭ-ce propunere decĭ, care a căpĕtat paritate, póte fi readusă în aceeaşĭ sesiune la deliberare şi la vot; însă între votul de paritate şi noua propunere trebue să trécă treĭ ḑile.

— Secţiunea în majoritate declară că este de părere cum că se póte revenì.

D-l *Gr. G. Tocilescu*, după ce declară că împărtăşesce vederile d-luĭ Kalinderu, propune însă a se amână propunerea de candidaţĭ pentru sesiunea generală din anul viitor.

—Punêndu-se la vot propunerea d-luĭ Tocilescu, se primesce cu majoritate de 5 voturĭ contra 4 şi se decide a se comunică plenuluĭ decisiunea de amânare.

ŞEDINŢA DIN 1 APRILIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *I. Kalinderu.*

— Secţiunea decide a se alege Preşedinte d-l *V. Babeş* şi Vice-Preşedinte d-l *V. A. Urechiă.*

Raportul d-luĭ I. Kalinderu asupra manuscriptuluĭ d-luĭ G. I. Ionnescu-Gion «Bucurescii până la 1.500».

Domnilor colegĭ,

Lucrarea d-luĭ Ionnescu-Gion, membru corespondent al acesteĭ Secţiunĭ, *Bucurescĭ până la 1500*, tractéză periόde fόrte obscure, pline de lacune enorme. D. es. autorul ieà subiectul sĕŭ de la vremurile preistorice; de atuncĭ până la Traian, gol absolut; apoĭ, epoca de la retragerea administraţiuniĭ romane pînă la Radu-Negru, care şi acésta dă încă loc la multe contestaţiunĭ, e din cale afară turbure şi documentele sunt rarĭ. La drept vorbind, autorul nu puteà să aibă teren solid decât de la sfîrşitul seculuĭ XIV (în manuscript p. 22—24).

Aşà fiind, multe din afiirmaţiunile sale se pot contestà; dacă aş fi putut intrà în amănunte, pόte că găsiam şi unele părţĭ maĭ nesigure.

Mĕ mărginesc a observà că, printre autoriĭ citaţĭ, sunt şi Colonelul Papazoglu, pe care nu se pόte pune nicĭ o basă, şi Cesar Boliac, care de multe orĭ nu e sigur.

Pentru silinţa ce şi-a dat autorul de a adunà puţinul ce se pόte găsì pentru vremurile întunecate cu privire la istoria capitaleĭ Regatuluĭ, cred că lucrarea merită a fi publicată în *Anale* şi chiar a fi cetită în şedinţă.

SECŢIUNEA SCIINŢIFICĂ

ŞEDINŢA DIN 4 DECEMBRE 1897.

Preşedinţa d-luĭ *P. Poni.*

— Secţiunea, avênd în vedere raportul d-luĭ *P. Poni*, însărcinat de Secţiune pentru a opinà dacă lucrarea d-luĭ membru corespondent D. Negreanu relativ la unităţile electrice póte să fie publicată în *Anale*, aprobă conclusiunile raportuluĭ şi propune Academieĭ publicarea ḑiseĭ lucrărĭ.

ŞEDINŢA DIN 10 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *St. Fălcoianu.*

— Secţiunea sciinţifică, întrunindu-se pentru a cercetà lucrările d-luĭ St. C. Hepites, *Cutremurele de pămînt în România în anul 1897* şi *Plóia la Bucurescĭ în ultimiĭ 32 de anĭ*, a găsit că aceste lucrărĭ merită să fie publicate în *Anale.*

ŞEDINŢA DIN 24 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *P. Poni.*

— Secţiunea sciinţifică luând în discuţiune raportul d-luĭ *P. Poni* asupra lucrăriĭ presentate de d-l St. C. Hepites, intitulată *Vîntul la Bucurescĭ şi causa Crivĕţuluĭ*, admite conclusiunile aceluĭ raport şi hotărasce să recomande plenuluĭ publicarea în *Anale* a memoriuluĭ d-luĭ Hepites.

— Secţiunea admite de asemenea conclusiunile rapórtelor d-luĭ *P. Poni* asupra comunicărilor făcute de d-l D. Negreanu şi hotărasce să se recomande plenuluĭ pentru a fi publicate în *Anale* aceste lucrărĭ şi anume: *Resistenţa electrică a electroliţilor şi o metodă nouă de mĕsură a resistenţelor electrolitice marĭ* şi *Contribuţiunĭ la determinarea resistenţeĭ electroliţilor*

Raportul d-luĭ P. Poni după lucrarea «Vîntul la Bucurescĭ şi causa Crivĕţuluĭ» *de St. C. Hepites.*

Domnilor colegĭ,

D-vóstre sciţĭ că d-l Stefan C. Hepites, directorul Institutuluĭ nostru meteorologic, într'o serie de memoriĭ publicate saŭ în *Analele Academieĭ* saŭ în *Analele Institutuluĭ meteorologic*, a studiat diversele elemente meteorologice ale Românieĭ.

In comunicarea ce face anul acesta Academieĭ, d-sa continuă aceste studiĭ, ocupându-se cu *Vîntul la Bucurescĭ.*

Din 14 anĭ de observaţiunĭ, resultă că două vînturĭ sunt dominante în România. Aceste sunt 1) Crivĕţul, care suflă în direcţiune generală de la ENE şi 2) Austrul, care vine de la WSW. Cel dintâiŭ are o frecuenţă de 204 la mie, iar cel de al doilea de 108 la mie.

D-l Hepites demonstră în lucrarea sa, că Crivĕţul este datorit ciclonilor din Marea Mediterană, a căror trajectorie generală urméză dela sudul Spanieĭ spre ţĕrmurile nordice ale Măriĭ Negre; el are loc în special când centrul de mică presiune se află în Marea Ionică saŭ la sudul Adriaticeĭ.

Autorul studiază de asemenea vînturile din Bucurescĭ din punctul de vedere al iuţeleĭ lor şi în fine stabilesce relaţiunĭ curióse şi neaşteptate între variaţiunea temperatureĭ şi direcţiunea vînturilor.

În resumat, lucrarea d-luĭ Hepites este la înălţimea importantelor sale lucrărĭ anterióre. Părerea mea este ca Secţiunea să recomande Academieĭ publicarea eĭ în *Anale.*

18 Martie 1898.

Rapórtele d-luĭ P. Poni despre notele : «Resistenţa electrică a electroliţilor şi o metodă nouă de mĕsură a resistenţelor electrice marĭ» *şi* «Contribuţiune la determinarea resistenţeĭ electroliţilor», *de D. Negreanu.*

Domnilor colegĭ,

D-l Profesor D. Negrénu, în lucrarea presentată Academieĭ, expune o nouă metodă pentru mĕsura resistenţelor electrolitice marĭ In acéstă metodă d-sa utiliséză principiul întrebuinţat dejà de d-sa pentru a măsurà resistenţele electrice marĭ, principiŭ care a fost expus prin o notă precedentă comunicată Academieĭ.

Părererea subsemnatuluĭ este că lucrarea d-luĭ Negreanu este importantă şi merită să fie publicată în *Anale.*

12 Martie 1898

Domnilor colegĭ,

Nota d-luĭ Profesor D. Negreanu intitulată «*Contribuţiune la determinarea resistenţeĭ electroliţilor*» este o continuare şi o completare a noteĭ ce d-sa a trimis Academieĭ şi a căreĭ publicaţiune a fost decisă de Secţiune. Sunt de părere ca să se publice în *Anale* împreună cu comunicarea precedentă.

18 Martie 1898.

ŞEDINŢA DIN 24 MARTIE 1898

Preşedinţa d-luĭ *P. Poni.*

Secţiunea sciinţifică, avênd să determine subiectul pentru premiul Adamachi de 5.000 leĭ din 1903, a decis în şedinţa sa de la 12 Martie ca să se pună la concurs cestiunea *Alcoolismuluĭ* şi a însărcinat pe d-niĭ D. P. Poni şi Dr. V. Babeş să alcătuiască programul amănunţit al lucrăreĭ. In şedinţa de la 19 Marte, Comisiunea, completată cu d-l Dr. I. Felix, a presintat programul şi Secţiunea, examinându-l din noŭ, l'a admis şi a decis a-l supune plenuluĭ spre aprobare.

Iată acel program:

Lucrarea va cuprinde:

I. Un studiŭ statistic asupra consumaţiuniĭ diferitelor bĕuturĭ spirtóse în raport cu poporaţiunea.

II. Composiţiunea bĕuturilor spirtóse consumate:

a) Productele distilaţiunii vătĕmătóre sănătăţiĭ;
b) Esenţele întrebuinţate la noĭ şi acţiunea lor fisiologică; şi
c) Influenţa materiilor prime stricate asupra productelor distilaţiuniĭ.

III. Patologia alcoolismuluĭ: cercetărĭ originale şi critice asupra bólelor şi lesiunilor produse de alcoolism în România în raport cu composiţiunea alcooluluĭ consumat.

IV. Raportul între alcoolism şi diferitele bóle rĕspândite în ţéră.

V. Consecinţele morale şi economice ale alcoolismuluĭ, cu date statistice.

Lucrarea va fi basată pe cercetărĭ originale.

ŞEDINŢA DIN 26 MARTIE 1898.

Preşedinţa d-luĭ *P. Poni.*

Se cetesce raportul d-luĭ membru corespondent Stefan C. Hepites relativ la lucrarea asupra *Reformeĭ calendaruluĭ* de d-l Cesar Tondini de Quarenghi, raport care conchide la publicarea acesteĭ lucrărĭ în *Anale.*

D-l *P. S. Aurelian* nu este de părere că se póte publicà lucrarea d-luĭ Tondini; dar că, chiar de s'ar publicà, maĭ trebue să facem reservele nóstre în ce privesce cestiunea religiósă şi a sĕrbătorilor, iar lucrarea d-luĭ Tondini să fie ca un simplu document.

D-l Dr. *V. Babeş* ḑice, că din raportul d-luĭ Hepites nu reese lămurit în ce păcătuesce calendarul nostru din punctul de vedere ştiinţific; în cât pentru partea religiósă, nicĭ nu póte fi atinsă. D-sa este de părere a nu se publicà acéstă lucrare în *Anale.*

D-l *N. Kretzulescu* spune, că erórea sciinţifică a calendaruluĭ iulian este de mult constatată; dar că, ocupându-se în anul 1864 în Consiliul de Ministri de reforma calendaruluĭ, s'a isbit de marĭ dificultăţĭ religióse

D-l General *St. Fălcoianu* ḑice, că în câtprivesce publicarea în *Anale*, nu o găsesce necesară, de óre-ce partea sciinţifică este universal cunoscută şi explicată în tóte cursurile de cosmografie; iar în ce privesce partea teologică, acésta nu privesce pe Academie.

D-l *P. S. Aurelian* este şi d-sa de opiniune a nu se publicà lucrarea d-luĭ Tondini, de vreme ce, prin publicarea eĭ în *Anale*, Academia şi-ar luà óre-care rĕspundere şi ar face rĕŭ efect în ţéră.

D-l *P. Poni* ḑice, că aicĭ sunt douĕ cestiunĭ: una curat sciinţifică şi alta religiósă. D-sa crede că d-l Tondini a tractat fórte bine cestiunea sci-

ințifică și este de părere ca lucrarea sa să se publice în *Anale.* Prin acésta nu se prejudică cestiunea bisericéscă, în care și d-sa este de părere că Academia nu trebue să se amestece.

D-l *P. S. Aurelian* insistă din noŭ ca acéstă lucrare să nu se publice în *Anale,* dar să se conserve în archivă, spre a se consultà la timp.

— Secțiunea decide a nu se publicà în *Anale* lucrarea d-luĭ Tondini.

Se cetesce apoĭ referatul d-luĭ membru corespondent N. Culianu asupra lucrăriĭ d-luĭ I. Corbu relativă la *Rotațiunea corpurilor nesolide,* care conchide la acordarea uneĭ încuragiărĭ d-luĭ autor.

— Secțiunea, găsind că Regulamentul se opune la acordarea unor asemenea încuragiărĭ, este de părere că nu póte recomendà plenuluĭ darea uneĭ asemenea recompense saŭ încuragiărĭ.

— Se dă în cercetarea d-luĭ *Dr V. Babeş* lucrarea d-luĭ M. Şunda asupra fotografieĭ în colorile corpurilor.

Raportul d-luĭ St. C. Hepites despre lucrarea *d-luĭ Cesar Tondini de Quarenghi asupra reformeĭ calendaruluĭ.*

Domnule Preşedinte,

In basa însărcinăriĭ ce am primit de la Academia Română, prin scrisórea d-vóstră No II. 5, am onóre de a presentà următórele aprecierĭ asupra lucrăriĭ intitulate *Cercetare critică a celor douĕ principale obiecțiunĭ aduse contra adoptăriĭ calendaruluĭ occidental saŭ gregorian,* a d-luĭ Cesar Tondini de Quarenghi, representantul Academieĭ de Sciințe din Bolonia pentru unificarea în mĕsura timpuluĭ.

Este fórte multă vreme de când în România s'a discutat asupra cestiuniĭ reformeĭ calendaruluĭ. Mulțĭ din învĕțațiĭ sĕĭ, printre carĭ mĕ voiŭ mărginì a citì pe Ion Ghica și Em. Bacaloglu, a căror memorie a rĕmas scumpă tuturor membrilor Academieĭ Române, s'aŭ pronunțat de mult asupra avantagiilor ce presintă calendarul gregorian și asupra necesitățiĭ de a fi adoptat.

Acum în urmă, Societatea de Sciințe din Bucurescĭ a întocmit o comisiune specială, din care și subsemnatul are onórea de a face parte, cu îndatorirea de a invederà poporațiuniĭ nóstre marile avantagiĭ ce s'ar obține, din tóte punctele de vedere, prin uniformisarea calendarelor. Aceste avantagiĭ ar fi incontestabil cel puțin tot atât de apreciate ca acele ce resultă din unificarea unităților de mĕsurĭ și greutățĭ și a monetelor.

Recentele publicaţiunĭ, ce aŭ apărut în literatura nóstră asupra cestiuniĭ calendarelor (1), daŭ cea maĭ mare dovadă de mişcarea ce se face la noĭ în acest sens.

După examinarea numeróselor propunerĭ de reformă a calendaruluĭ—dintre carĭ cele maĭ recente sunt formulate în ultimul numĕr din *Memorias de la Sociedad cientifica «Antonio Alzate»* (2) din Mexico—şi basându-se pe esactitatea cu totul suficientă ce presintă calendarul gregorian faţă de cunoscinţele ce sciinţa ne dă asupra lungimiĭ mijlociĭ a anuluĭ tropic, precum şi motivele seriόse ce s'aŭ avut în vedere când s'a decis admiterea internaţională a metruluĭ şi a kilogramuluĭ, cu tóte că se scià fórte bine că dînsele nu maĭ corespund definiţiunilor date de promotoriĭ sistemuluĭ metric, Comisiunea calendaruluĭ a hotărît încă de la început că va luptà pentru introducerea calendaruluĭ gregorian.

Memoriul presintat de d-l Cesar Tondini di Quarenghi, care şi-a luat mult laudabila sarcină de a face propagandă în favórea uniformisăriĭ calendarelor, studiază două din obiecţiunile ce s'aŭ făcut în contra adoptăriĭ calendaruluĭ gregorian.

Cea dintâiŭ obiecţiune, relativă la lungimea adevĕrată a anuluĭ, nicĭ un om cult nu o maĭ face astăḑĭ şi suntem fericiţĭ a constatà că d-l Cesar Tondini di Quarenghi afirmă faptul, «că în România acéstă obiecţiune n'are putere».

De alt-fel împărtăşesc cu totul opiniunea învĕţatuluĭ meŭ coleg Prof Förster asupra conservăriĭ fără nicĭ o schimbare a calendaruluĭ gregorian.

Să-mĭ fie permis să citez acì un paragraf, care face onóre d-luĭ Cesar Tondini di Quarenghi, a căreĭ lucrare o am dinaintea ochilor.

Vorbind despre proectul de calendar al luĭ Ghazi Muktar Paşa, autorul se exprimă ast-fel:

«Ar fi curios în adevĕr să vedem pe un Turc punênd capĕt sfeḑilor dintre creştinĭ; dar dacă *în adevĕr* acest proiect are pentru dînsul sciinţa, raţiunea şi bunul simţ, este printr'acésta eminamente creştinesc şi voiŭ fi tot-deauna gata să-l recomand.»

(1) D Mirescu, *Analisă critică o calendarelor iulian şi gregorian şi propunere de reformă*, Bucurescĭ 1898.—St. C. Hepites, *Indreptarea calendaruluĭ din punctul de vedere economic*, Bucurescĭ 1898 — I L Spovlowski, *Chronologie, calendare şi reforma calendaruluĭ*, Bucurescĭ 1898 — N. Coculescu, *Cestiunea calendaruluĭ*, Bucurescĭ 1898.

(2) *Revista cientifica y bibliográfica*, X, p. 51.

Relativ la calendarul iulian, fie-care din noĭ póte constatà astădĭ că într'adevĕr calculele Părinţilor bisericeĭ nóstre sunt greşite în ceea ce privesce fasele luneĭ şi prin urmare în fixarea Pasceluĭ, care se regulézá, după cum se scie, prin următórea formulă : In prima Duminecă care vine după luna plină, care urmézá echinoxul de primăvară.

Echinoxul a avut loc la 9 (21) Martie.

In momentul când scriŭ aceste rîndurĭ, Mercurĭ 25 Martie (6 Aprilie), la 11 ore a. m., am avut lună plină şi orĭ-cine o va puté vedé în timpul nopţiĭ strălucind în tótă splendórea sa pe cer.

Urmézá de acì că Pascele ar trebuì, după prescripţiunea de maĭ sus, adoptată de biserica nóstră, se aibă loc Dumineca ce vine, adecă la 29 Martie (10 Aprilie), când într'adevĕr se va celebrà Pascele occidental.

La noĭ Pascele va avé loc, nu în acéstă ḑi, ci cu o sĕptĕmână maĭ târḑiŭ, adecă la 5 (17) Aprilie.

Acéstă anomalie provine din faptul că biserica ortodoxă nu consideră luna plină la 25 Martie (6 Aprilie), adecă atuncĭ când fie-care o vede ast-fel pe cer, dar 5 ḑile maĭ târḑiŭ, adecă tocmaĭ Lunĭ 30 Martie (11 Aprilie), atuncĭ adecă când ea este dejà ştirbită şi aprópe de primul sĕŭ pătrar.

Să se observe că Evreiĭ, di-séră (14 Nissan), sĕrbătoresc Pascele lor şi prin urmare remiterea Pasceluĭ nostru cu o sĕptĕmână maĭ târḑiŭ nu se impune pentru a satisface unor prescripţiunĭ, după carĭ Pascele creştin ar trebuì să urmeze Pascele evreesc; de óre-ce acéstă prescripţiune ar fi satisfăcută, dacă Pascele nostru s'ar celebrà, după cum ar trebuì, la 29 Martie (10 Aprilie), în loc de a-l serbà la 5 (17) Aprilie.

Avem acì a face cu o greşélă manifestă; erórea va continuà a cresce.

In partea doua a memoriuluĭ sĕŭ, d-l Cesar Tondini di Quarenghi, cu argumente puternice, studiază tocmaĭ cestiunea că în calendarul gregorian Pascele câte odată precede Pascele jidovesc şi chiar coincide cu dînsul.

Se scie cu tóte aceste că biserica ortodoxă a celebrat în multe rîndurĭ acéstă mare sĕrbătóre a sa în aceeaşĭ ḑi cu Jidoviĭ şi autorul nostru, cu fórte mare temeiŭ, se întrébă dacă, «înainte de a pronunţà anatema contra tuturor celer ce vor adoptà calendarul gregorian, ceĭ patru Patriarchĭ orientalĭ nu trebuiaŭ óre să se întrebe, dacă Israeliţiĭ se maĭ aflaŭ în regulă cu firmamentul şi cu Moise?»

Cetirea memoriuluĭ d-luĭ Cesar Tondini di Quarenghi mi-a lăsat o fórte bună impresiune şi mi-a dat dovada erudiţiuniĭ sale.

Publicarea sa în *Analele Academieĭ* va fi, sunt sigur, folositóre scopuluĭ ce urmăresc toţĭ învĕţaţiĭ relativ la unificarea calendarelor.

25 Martie (6 Aprilie) 1898

Raportul d-luĭ N. Culianu despre memoriul d-luĭ I. Corbu asupra rotaţiuniĭ corpurilor nesolide.

Domnule Preşedinte,

Pe lângă adresa d-vóstre No. 9846 din 16 Februarie, am primit un manuscript al d-luĭ Ioan Corbu din Transilvania asupra *mişcăriĭ corpurilor nesolide*, precum şi un adaos la acesta, maĭ în urmă.

Le-am cercetat, conformându-mĕ însărcinăriĭ cu care m'a onorat Secţiunea sciinţifică a Academieĭ, şi viŭ a vĕ referì cele ce urméză:

Lucrarea d-luĭ Corbu are de scop principal explicarea rotaţiuniĭ neuniforme a petelor solare, a căror repeḑiciune unghiulară pe tótă întinderea regiuniĭ solare, unde acestea se observă, merge scăḑênd de la ecuator către polĭ. O asemenea variaţiune a mişcăriĭ petelor solare constitue un fenomen cu greŭ de explicat şi chiar neadmisibil, dacă trebue să-l considerăm ca o manifestare imediată şi independentă de orĭ-ce alte cause modificătóre a înseşĭ rotaţiuniĭ sfereĭ solare, care nu póte fi decât una şi aceeaşĭ. Resultă dar, ca explicarea acestuĭ fenomen al rotaţiuniĭ variabile a petelor solare să aibă o importanţă deosebită, şi uniĭ astronomĭ o consideră ca fiind menită a duce la cunoscinţa adevĕrată a constituţiuniĭ fisice a masseĭ sóreluĭ. In urma însă a observaţiunilor astronomuluĭ Wilsing de la Observatoriul din Potsdam în 1888, problema rotaţiuniĭ petelor solare a perdut din importanţa sa.

Se scie că petele observate pe discul sóreluĭ se împart în două categoriĭ: în *petele negre* saŭ *petele propriŭ ḑise* şi în *petele albe* saŭ *făcute*. Pe când pentru petele negre observaţiunea constată o rotaţiune de durată variabilă crescênd de la ecuator către polĭ, pentru petele albe d-l Wilsing, prin observaţiunile sale, a stabilit că tóte aŭ aceeaşĭ rotaţiune egală cu 25 ḑile 5 ore, adecă tocmaĭ rotaţiunea petelor negre ecuatoriale. Acéstă durată se consideră ca fiind însăşĭ aceea a rotaţiuniĭ masseĭ solare, luată în totalitatea sa. In urma acesteĭ descoperirĭ a d-luĭ Wilsing, fenomenul petelor negre se consideră ca un fenomen care se petrece într'o pătură fluidă, fórte subţire, a suprafeţeĭ solare, în care mişcarea variabilă de la o pată la alta póte

resultă din combinarea mişcăriĭ lor propriĭ, variabilă ea însăşĭ, cu acea a mişcăriĭ generale a masseĭ solare.

D-l Corbu, în prima pagină a manuscriptuluĭ sĕŭ, formulézĕ o propoziţiune generală, nu tocmaĭ limpede ca concepţiune, din a căreĭ demonstrare îşĭ propune să deducă *a priori* explicarea rotaţiuniĭ variabile a petelor solare ca o manifestare naturală comună tuturor corpurilor nesolide însufleţite de o mişcare de rotaţiune.

Demonstrarea sa însă lasă mult de dorit. Nu se recomandă nicĭ prin rigóre de raţionament, nicĭ prin claritate; şi în general tótă lucrarea sa sufere de lipsa uneĭ expunerĭ metodice şi a clarităţiĭ. Aşà fiind, nu póte fi vorba despre o lucrare originală cu vre-o valóre sciinţifică.

Cu tóte aceste, autorul probézĕ prin încercarea sa o năzuinţă fórte vie către sciinţă, încă destul de rară la noĭ şi care maĭ curînd saŭ maĭ târḑiŭ póte să-l ducă la resultate sciinţifice maĭ fericite. Din acest punct de vedere, subscrisul este de părere că autorul merită o încuragiare óre-care din partea Academieĭ Române.

23 Martie 1898.

ŞEDINŢA DIN 29 MARTIE 1898

Preşedinţa d-luĭ *P. Poni.*

—Se aleg pentru anul viitor ca Preşedinte d-l *P. S. Aurelian* şi ca Vice-Preşedinte d-l *Dr. I. Felix.*

—In urma discuţiunilor urmate, Secţiunea hotărasce, cu majoritate de 4 voturĭ contra 3, să se amâne pentru anul viitor alegerea unuĭ membru în locul vacant.

COMISIUNEA FINANCIARĂ

I. – Raportul Cassieruluĭ-comptabil asupra operaţiunilor casseĭ şi asupra stăriĭ fondurilor Academieĭ de la 1 Aprilie 1897— 3 Martie 1898.

Am onóre a presentà situaţiunea provisorie a comptabilităţiĭ şi a casseĭ pe exerciţiul 1897—98 până la 3 Martie 1898, avênd a presentà pe cea definitivă la încheiarea acestuĭ an budgetar, 31 Maiŭ 1898:

A. Din veniturile însemnate în budget de	L. 357.403,10
s'a incassat până acum suma de	» 245.640,90
şi aŭ rĕmas veniturĭ neincassate de	L. 111.762,20

carĭ se vor incassà la timpul lor, adecă până la 31 Maiŭ 1898, cu o excepţiune mică, ce se va vedé sigur la încheiare.

Cu acéstă ocasiune îmĭ permit a vĕ arătà, că dintre *vĕrsămintele Zavpa* restante, arătate în budgetul pe 1897—98, s'aŭ incassat:

1. Vĕrsămîntul pe 1894—95 de	L. 11.750—	
2. » » *1895—96* »	» 11.750—	
3. » » *1896—97* »	» 11.750—	L. 35.250,—
precum şi un adaos suplementar anual de L. 250,— în total .		» 750,—
Suma primită în total .		L. 36.000,—
iar vĕrsămîntul pe anul curent 1897—98 în sumă de . . .		L. 11.750,—
plus adausul suplimentar de		» 250,—
In total		L. 12.000,—

probabil că se va încassà tot în cursul anuluĭ curent budgetar.

I.— Cu cele treĭ vĕrsăminte ale anilor trecuţĭ s'aŭ cumpĕrat efecte pentru capitalisarea restanţelor de la următórele fondurĭ:

1.	La fondul	G. Lazăr	nominal	L. 8.200,—	carĭ	aŭ	costat	L.	7.456,45
2. »	»	Cuza	»	» 8.000,—	»	»	»	»	7.274,55
3. »	»	A. Fĕtu	»	» 5.000,—	»	»	»	»	4.546,60
4. »	»	Eliade-Rădulescu	»	» 1.500,—	»	»	»	»	1.364,—
5. »	»	G. San-Marin	»	» 1.400,—	»	»	»	»	1.273,05
6. »	»	Neuschotz	»	» 7.500,—	»	»	»	»	6.819,90
7. »	»	Bodescu	»	» 1.800,—	»	»	»	»	1.636,75
8. »	»	Hagi-Vasile	»	» 3.800,—	»	»	»	»	3.455,40
9. »	»	Gh. Chiţu	»	» 1.000,—	»	»	»	»	909,35
			Total nominal	L. 38.200,—	carĭ	aŭ	costat	L.	34.736,05

care se va vedé ca crescere însemnată sub *D.*

II.—Iar cele 3 adaose s'aŭ trecut ca spor de venit la comptul Excedent, cum se vede sub *C.*

III.— Cu al patrulea vĕrsămînt pe anul curent, rĕmas neincassat, se va capitalisà *Marele Premiŭ Năsturel-Herĕscu*, rĕmas necapitalisat în anul trecut din causa lipseĭ de numerariŭ.

B. Situaţiunea budgetuluĭ de cheltuelĭ este următórea:

			votat		cheltuit		rĕmas
Litera	a	L.	43.000,—	L.	19.840,—	L.	23.160,
›	b	›	12.100,	›	10.960,—	»	1 140, –
	c	›	1.000,—		1.000,—	›	—,—
›	d	›	2.800,—	›	2.200,—	›	600,—
›	e	›	3.900,—		3.300.		600,—
»	f	›	69.440,—		54.461,60	›	14.978,40
»	g	›	300,—	›	149,58	›	150,42
›	h	›	5.850,—	›	4.842,40	›	1.007,60
›	i		400,—	›	400,—	›	—,—
›	j	›	1.100,	›	669,60		430,40
›	k	›	2.500,—	›	2.285,80	›	214,20
	l		450,	›	368,50		81,50
›	m		3.500,—	›	3.393,80	›	106,20
›	n	»	2.500,—	»	2 284,80	›	215,20
›	o	›	5.000,	›	—,—	›	5.000,—
»	p	›	10.000,—	›	5.000,—	»	5 000,—
»	q.	»	16.000,—	›	12.000,—	»	4.000,—
›	r	»	2.000,—	›	—,—	›	2.000,—
»	s	»	467,50	›	—,—	»	467,50
»	t	»	1.113,50	›	1.113,50	›	—,—
»	u	»	6.000,—	»	6.000,—	»	—,—
»	v	›	6.000,—	›	6.000,—	»	—,—
»	w	›	3.083,80	›	3.083,80	›	—,—
»	x	»	12.000,—	›	10.460,55	›	1.539,45
›	y	›	1.000,—	›	—,—	»	1.000,—
»	z	›	1.000,—	›	—,—	»	1.000,—
›	aa.	›	1.000,—	›	—,—	›	1.000,—
»	bb.	›	1.000,—	›	—,—	»	1.000,—
›	cc.	›	1.000,—	›	1.000,—	›	—,—
›	dd.	›	8.500,—	›	8.375,—	›	125,—
›	ee. ff.	›	3.000,—	»	1.003,—	›	1.997,—
»	gg.	›	2.000,—	›	—,—	»	2.000,—
›	hh.	›	1.500,—	»	1.500,—	›	—,—
»	ii.	»	1 000,—	»	—,—	»	1.000,—
De transportat .	.	L.	231.504,80	L.	161.691,93	L.	69.812,87

Transport . . .	L. 231.504,80	L. 161.691,93	L. 69.812,87
Litera jj.	» 7.200,25	» 7.080,19	» 120,06
› kk.	› 3.000,—	» 3.000,—	» —,—
» ll.	› 1.275,—	» 1.256,65	» 18,35
› mm.	› 16.950,—	» 11.229,13	» 5.720,87
» nn.	» 1.500,—	» 1.000,—	» 500,—
› oo.	› 7.000,—	› 4.190,33	› 2.809,67
» pp.	» 469,40	› 469,40	› —,—
› qq.	11.055,60	› 2.273,32	› 8.782,28
» rr.	› 11.290,75	› 9.672,62	» 1.618,13
ss.	› 6.287,75	› 377,35	› 5.910,40
» tt.	› 4 500,—	› 4.500,—	› —,
Total .	L. 302 033,55	L. 206.740,92	L. 95.292,63

De unde se vede că s'a cheltuit maĭ puțin până acum cu L. 95.292.63.

Acì este de observat, că în budgetul actual s'aŭ prevĕḑut la articolele maĭ jos însemnate sume neîndestulătóre trebuinţelor; rĕmâne deci a se înscrie maĭ mult în budgetul anuluĭ viitor la următórele articole:

1. Achisiţiunĭ, monete și chrisóve . . . . L. 77,25
2. Reparaţiunĭ la ecaretele de pe moșia Radiana (Donicĭ). . » 2.450,

Total . . Leĭ 2.527,25

C. Comptul excedent este următorul:

1. Sporul de la vĕrsămîntul Zappa pe 3 anĭ arătat sub *A* a L. 250,— . . . . L. 750,—
2. Chiria de la imobilul din Calea Victorieĭ No. 133, incassată de la Regia Monopolurilor Statuluĭ pe timpul de la 23 Aprilie—26 Octobre 1896, rĕmasă neincassată în anul trecut L. 5.875,—
3. Fondul Economiilor. Sporul de la vîndarea publicaţiunilor Academieĭ peste prevederile budgetare . . . . . . L. 689,02

Suma . . L. 7.314,02

De acì se scade deficitulprevĕḑut la încheiarea budgetuluĭ pe 1897—98, în sumă de . . . . L. 2.719,20

Rĕmâne excedent curat de . . . . L. 4.594,82

lângă care se adaog și economiile ce se maĭ pot face la budgetul de cheltuelı până la 31 Maiŭ 1898 de . . . . . L. 7.405,18

Total . . L. 12.000,—

Decĭ acest excedent, fiind probabil, se va puté înscrie la budgetul de veniturĭ pe 1898—99.

D. Fondurile Academieĭ în efecte depuse la Banca Naţională sunt tot acele

din anul trecut, plus Fondul Elena Dr. N. Turnescu, la care s'a capitalisat renta anuală de Leĭ 1.000,— în:

4 scrisurĭ funciare rurale 5% a L. 5.000,—nominal . . . L. 20.000,—
lângă care se adaog şi sumele capitalisate la 9 fondurĭ (vedĭ sub *A*, I) şi anume:

1. Fondul *G. Lazăr*	în valóre nominală	L.	8.200,—	
2. » *Cuza*	» » »	»	8.000,—	
3. » *A. Fĕtu*	» » »	»	5.000,—	
4. » *Eliade-Rădulescu*	» » »	»	1.500,—	
5. » *San-Marin*	» » »	»	1.400,—	
6. » *Neuschotz*	» » »	»	7.500,—	
7. » *Bodescu*	» » »	»	1.800,—	
8. » *Hagi-Vasile*	» » »	»	3.800,—	
9. » *Gh. Chițu*	» » »	»	1.000,—	L. 38.200,—
			Total nominal	L. 58.200,—

după cum se va vedé maĭ departe.

Notă.— Maĭ este de capitalisat la *Fondul Năsturel-Herĕscu* Marele Premiŭ rĕmas necapitalisat în trecut în sumă de . . . . . . Leĭ 12.000,—

Iată situațiunea fondurilor:

1. Fondul Zappa.

	nominal	peste nominal
59 titlurĭ rentă amortis. de 5% a L. 5.000,—	L. 295.000,—	—
4 » » » » 5% » » 500,—	» 2.000,—	—
11 acțiunĭ de Banca Națională » » 500,—	» 5.500,—	L. 9.866,80
Total	L. 302.500,—	L. 9.866,80

2. Fondul Cuza.

6 titlurĭ rentă amortis. de 5% a L. 5.000,—	L. 30.000,—
$23^{2}/_{5}$ oblig. municipale » 5% » » 500,—	» 11.700,—
1 scris funciar rural » 5% » » 1.000,—	» 1.000,—
2 » » » » 5% » » 100,—	» 200,—
1 » » urban » 5% » » 5.000,—	» 5.000,—
3 » » » » 5% » » 1.000,—	» 3.000,—
Total	L. 50.900,—

3. Fondul Economiilor.

18 titlurĭ rentă amortis. de 5% a L. 5.000,—	L. 90.000,—	—
3 » » » » 5% » » 500,—	» 1.500,—	—
46 obligațiunĭ municipale » 5% » » 500,—	» 23.000,—	—
1 acțiune de Banca Națională » » 500,—	» 500,—	L. 600,—
Total	L. 115.000,—	L. 600,—

4. Fondul Năsturel-Herèscu.

				nominal	peste nominal
2 titlurĭ rentă amortis. de	5%	a L.	5.000,—	L. 10.000,—	—
4 » » » »	5%	» »	500,—	» 2.000,—	—
30 obligaţiunĭ municipale ›	5%	› ›	500,—	› 15.000,—	—
10 acţiunĭ de Banca Naţională		» ›	500,—	» 5.000,—	L. 9 031,65
Total				L. 32.000,—	L. 9.031,65

5. Fondul Chiţu.

1 scris. funciar urban de	5%	a L.	. 1.000.—	L. 1.000,—	—
1 acţiune de Banca Naţională		› ›	. 500,—	› 500,—	L. 912,50
Total				L. 1.500,—	L. 912,50

6. Fondul Daniel.

28 obligaţiunĭ de stat de	6%	a L. . .	500,—	L. 14.000,—
2 › municipale »	5%	» › . .	500,—	» 1.000,—
Total				L. 15.000,—

7. Fondul Anastasie Fĕtu.

2 titlurĭ rentă amortis. de	5%	a L. .	5 000,—	L. 10.000,—
10 obligaţiunĭ municipale ›	5%	› .	500,—	› 5.000,—
1 scris. funciar urban »	5%	› › .	5.000,—	» 5.000,—
Total				L. 20.000,—

8. Fondul G. Lazăr.

6 scrisurĭ funciare rurale de	5%	a L.	1.000,—	L. 6.000,—
3 » » urbane ›	5%	» »	5.000,—	» 15.000,—
4 › › » ›	5%	›	1.000,—	» 4.000,—
6 › › » »	5%	›	100,—	› 600,—
71 obligaţiunĭ municipale »	5%	› »	500,—	› 35.500,—
Total				L. 61.100,—

9. Fondul Eliade-Rădulescu.

6 scrisurĭ funciare rurale de	5%	a L.	1.000,—	L. 6.000,—	—
2 › urbane »	5%	›	5.000,—	› 10.000,—	—
2 › ›	5%	› ›	1.000,	› 2 000,—	—
9 › ›	5%	»	100,—	› 900,	—
23 obligaţiunĭ municipale ›	5%	› ›	500,—	› 11.500,—	—
2 acţiunĭ de Banca Naţională		›	500,—	» 1.000,—	L. 1.200,—
Total				L. 31.400,—	L. 1.200,—

10. Fondul G. San-Marin.

						nominal	peste nominal
2	titlurĭ rentă amortis	de 5%	a L.	5.000,—	L.	10.000,—	
4	oblig. municipale	» 5%	» »	500,—	»	2.000,—	
1	scris funciar urban	» 5%	» »	1.000,—	»	1.000,—	
4	» » »	» 5%	» »	100,—	»	400,—	
	Total				L.	13.400,—	

11. Fondul D. Hagi-Vasile.

39 3/5	oblig. municipale	de 5%	a L.	500,—	L.	19.800,—
3	scris. func. urbane.	» 5%	» »	1.000,—	»	3.000,—
8	» » »	» 5%	» »	100,—	»	800,—
	Total				L.	23 600,—

12. Fondul Neuschotz.

50	obligaţiunĭ municipale	de 5%	a L.	500,—	L.	25.000,—
1	scris funciar urban	» 5%	» »	5.000,—	»	5.000,—
2	» » »	» 5%	» »	1.000,—	»	2.000,—
5	» » »	» 5%	» »	100,—	»	500,—
	Total				L.	32.500,—

13. Fondul Bodescu.

13	obligaţiunĭ municipale	de 5%	a L. .	500,—	L.	6.500,—
1	scris funciar urban	» 5%	» » .	1.000,—	»	1.000,—
8	» » »	» 5%	» » .	100,—	»	800,—
	Total				L.	8 300,—

14. Fondul Ioan Fetu.

137	obligaţiunĭ municipale	de 5%	a L.	500,—	L.	68.500,—	—
47	scrisurĭ func. urbane Iaşĭ	» 5%	» »	1.000,—	»	47.000,—	—
13	» » »	» 5%	» »	100,—	»	1.300,—	—
86	acţiunĭ de Banca Naţională .		. » »	500,—	»	43.000,—	L. 47.533,80
	Total				L.	159.800,—	L. 47.533,80

15. Fondul Princesa Alina Ştirbeĭ.

3	titlurĭ rentă română	de 5%	a L.	2 000,—	L.	6.000,—
188	» » »	» 5%	» »	500,—	»	94.000,—
5	» » amortis.	» 5%	» »	20.000,—	»	100 000,—
	Total				L.	200.000,—

16. *Fondul Ioan Scorțénu.*

	nominal
4 scrisurĭ funciare rurale de 5% a L. 5.000,—	L. 20.000,—
Total	L. 20.000,—

17. *Fondul Ioan Lecomte du Noüy.*

1 scris func. urb. Bucurescĭ de 5% a L. 5.000,—	L. 5.000,—
6 » » » » » 5% » » 1.000,—	» 6.000,—
Total	L. 11.000,—

18. *Fondul Elena Dr. N. Turnescu.*

4 scrisurĭ funciare rurale de 5% a . . L. 5.000	20.000.—
Total	L. 20.000.—

Resumatul fondurilor aicĭ notate:

			nominal		peste nominal		total
1.	*Fondul Zappa*	efecte de L.	302.500,—	L.	9.866,80	L.	312.366,80
2.	» *Cuza*	» » »	50.900,—	»	—,—	»	50.900,—
3.	» *Economiilor*	» » »	115.000,—	»	600,—	»	115.600,—
4.	» *Năsturel-Herĕscu*	» » »	32.000,—	»	9.031,65	»	41.031,65
5.	» *Chițu*	» » »	1.500,—	»	912,50	»	2.412,50
6.	» *Daniel*	» » »	15.000,—	»	—,—	»	15.000,—
7.	» *A. Fĕtu*	» » »	20.000,—	»	—,—	»	20.000,—
8.	» *G. Lazăr*	» » »	61.100,—	»	—,—	»	61.100,—
9.	» *Eliade-Rădulescu*	» » »	31.400,—	»	1.200,—	»	32.600,—
10.	» *G. San-Marin*	» » »	13.400,—	»	—,—	»	13.400,—
11.	» *D. Hagi-Vasile*	» » »	23.600,—	»	—,—	»	23.600,—
12.	» *Neuschotz*	» » »	32.500,—	»	—,—	»	32.500,—
13.	» *Bodescu*	» » »	8.300,—	»	—,—	»	8.300,—
14.	» *Ioan Fĕtu*	» » »	159.800,—	»	47.533,80	»	207.333,80
15.	» *Princesa Știrbeĭ*	» » »	200.000,—	»	—,—	»	200.000,—
16.	» *I. Scorțénu*	» » »	20.000,—	»	—,—	»	20.000,—
17.	» *I. Lecomte du Noüy*	» » »	11.000,—	»	—,—	»	11.000,—
18.	» *Elena Dr. Turnescu*	» »	20.000,—	»	—,—	»	20.000,—
	Totalul efectelor . . .	L.	1.118.000,—	L.	69.144,75	L.	1.187.144,75

Academia posedă astădi următórele efecte de la 18 fondurĭ:

					nominal	peste nominal	total
5	titl. rentă amort.	de 5%	a	L. 20.000,—	L.100.000,—	L. —,—	L. 100.000,—
89	» » »	» 5%	»	› 5.000,—	» 445.000,—	› ,—	› 445.000,—
11	» » »	» 5%	»	» 500,—	› 5.500,—	› —,—	› 5.500,—
3	» » perpet.	» 5%	»	› 2.000,—	› 6.000,—	› —,—	› 6.000,—
188	» » »	» 5%	›	› 500,—	› 94.000,—	› —,	› 94.000,—
28	» oblig. de stat	› 6%	»	› 500,—	› 14.000,—	› —,—	› 14.000,—
8	scris. func. rur.	» 5%	»	› 5.000,—	› 40.000,—	› ,—	› 40.000,—
13	» » »	» 5%	»	› 1.000,—	› 13.000,—	› ,—	› 13.000,—
2	» » ›	› 5%	»	› 100,—	› 200,—	› —,	› 200,—
9	» » urban	› 5%	›	» 5.000,—	› 45.000,	› —,	» 45.000,—
23	› » ›	› 5%	›	› 1.000,—	» 23.000,—	› —,—	› 23.000,—
40	» » »	» 5%	»	» 100,—	» 4.000,—	› —,—	› 4.000,—
47	» › urb. Iașĭ	› 5%	›	› 1.000,—	› 47.000,—	› —,—	› 47.000,—
13	» » » »	» 5%	»	» 100,—	» 1.300,—	» —,	› 1.300,—
449	oblig. municipale	» 5%	›	› 500,—	» 224.500,—	› —,—	› 224.500,—
111	acţiunĭ de Banca Naţion.	»	›	500,—	» 55 500,—	» 69.144,75	» 124.644,75
1039	efecte în valóre de . . .				L. 1.118.000,—	L. 69.144,75	L. 1.187.144,75

E. Afară de efectele acestor 18 fondurĭ, maĭ sunt încă 2 fondurĭ cu nuda proprietate, şi anume:

1. Fondul Obedenaru.

					nominal	peste nominal	total
2	scris. func. rur.	de 5%	a	L. 5.000,—	L. 10.000,—	L. —,—	L. 10.000,—
4	» » »	» 5%	»	» 1.000,—	› 4.000,—	» —,—	› 4.000,—
76	oblig. municipale	» 5%	»	› 500,—	› 38.000,-	› —,—	› 38.000,—
104	» de stat	» 6%	›	› 500,—	› 52.000,—	› —,—	› 52.000,—
5	» » »	» 6%	»	› 100,—	› 500,—	» —,—	› 500,—
40	acţiunĭ de Banca Naţion.	»	›	500,—	» 20.000,—	› 32.548,60	› 52.548,60
231	efecte în valóre de				L. 124 500,—	L. 32.548,60	L. 157.048,60

şi venitul moşieĭ Obedenĭ, ca în aniĭ trecuţĭ, de . . . . . . L. 12.000,—

2. Fondul Iulia Hasdeu.

100 obligaţiunĭ de stat de 6% a L. 500,— L. 50.000,—
Total . . . . L. 50.000,—

F. Fondul Societăţiĭ Craiovene pentru înaintarea învĕţămîntuluĭ public, ca fond special, este depus în efecte şi neschimbat ca în anul trecut, după cum urméză:

		nominal		peste nominal		total
10 titlurĭ rentă amortis. de 5% a L. 500,—	L.	5.000,—	L.	—,—	L.	5.000,—
2 obligațiunĭ municip. » 5% » » 500,—	»	1.000,—	»	—,—	»	1.000,—
2 acțiunĭ de Banca Națională » » 500,—	»	1.000,—	»	1.200,—	»	2.200,—
14 efecte în valóre de	L.	7.000,—	L.	1.200,—	L.	8.200,—

iar saldul din anul trecut de	L.	765,95		
a) a crescut prin incassarea cupónelor de . . .	»	486,60		
b) va maĭ cresce prin cuponul ce este de incassat la 1 Aprilie 1898	»	125,—		
	L.	1.377,55		
De aicĭ se scade:				
15% prelevațĭ în budgetul actual	›	90,80		
și rĕmâne sald pentru anul viitor			L	1 286,75
In total			L.	9.486,75

G.— Lângă aceste 21 fondurı, adaogem și următórele 2 fondurı fără efecte:

1. Fondul Agaricĭ:
Cu moșia Móra-Grecilor, cu arendă anuală de . . . . . . L. 29.000,—
2. Fondul Donicĭ:
Cu moșia Radiana, cu arendă anuală de. . . . . › 14.600,—
Suma . . . L. 43.600,—

H. La fondul Ioan Fetu s'aŭ incassat în 1897—98 următórele cupóne:

86 cupóne de Banca Națională a L. 93,30	L.	8.023,80		
197 › municipale și funciare urb. Iașı 5%	»	5.840,—		
Totalul incassărilor este de			L.	13.863,80

Iar în budgetul 1897—98 aŭ fost înscrise la veniturĭ:

86 cupóne de Banca Națională a L. 90,10 . .	L.	7.748,60		
197 » municipale și funciare urb. Iașĭ 5%	»	5 840,—	›	13.588,60
Prin urmare s'a incassat maĭ mult cu			L.	275,20

carĭ s'aŭ înscris la excedentul fondulŭĭ Ioan Fĕtu, după cum se va vedé maĭ jos sub *I.*

Veniturile fondulŭĭ Ioan Fĕtu pe 1898—99 se vor înscrie în budgetul viitor în modul următor:

86 cupóne de Banca Națională a L. 93,30 (ca acum)	L.	8.023,80		
137 » la L. 86.500,— municipale de 5%	»	3.425,—		
60 » » » 48.300,— funciare urbane Iașĭ 5%	»	2.415,—		
In total			L.	13.863,80

I. Comptul excedentuluĭ Ioan Fetu a început anul curent cu un sald de . . . . L. 2.433,40
a crescut prin sporul arătat maĭ sus sub *H.* . . » 275,20
Adevĕratul excedent este de . . . . L. 2.708,60

K. Rămăşiţa incassată din vîndarea Etimologiculuĭ în anul 1896 — 97, în sumă de. . . . . L. 83.80,— s'a cheltuit.
Iar suma ce a resultat din vîndarea aceste publicaţiunĭ pe anul 1897—98 de . . . . L. 150,60
se va trece ca sald pe anul viitor 1898—99.

Notă.—Pe lângă dotaţiunea M. S. Regeluĭ pe anul curent de. . . L. 9.000,—
s'a maĭ incassat ca venit extraordinar pentru «Dicţionarul limbeĭ române suma de . . . . » 1.000,—
In total. . . L. 10.000,—

Din incassul extraordinar de. . . . . L. 1.000,—
s'aŭ achitat remunerărĭ pentru adunarea materialuluí de dicţionar, pe lunile Ianuarie şi Februarie 1898 . . . . » 820.80
şi rĕmâne adĭ sald disponibil în sumă de . . . . L. 179,20

L. Fondul publicăriĭ documentelor istorice Hurmuzaki:

S'a incassat de la stat (Cassieria centrală)			L. 33.000,—
» » din vîndarea publicaţiuniĭ			» 154,35
Total			L. 33.154,35
S'aŭ cheltuit:			
Tipografuluĭ		L. 19.006,22	
Copiĭ de documente:			
la Sibiiŭ.	L. 3.829,—		
» Braşov	» 213,—	» 4.042,—	
Fotografiĭ.	. . . . . .	» 73,15	
Remunerărĭ:			
pentru corecturĭ	L. 50.15		
pentru coordonare de documente pe 11 lunĭ (Februarie-Decembre 1897)	» 3.850,—		
Secretaruluĭ Comisiuniĭ pe 11 lunĭ (Februarie-Decembre 1897) .	» 3.850,—	› 7.750,15	
Expediţiune	»	» 945,35	L. 31.816,87
Iar saldul de.			L. 1.337,48

rĕmâne a se cheltuì până la finele anuluĭ budgetar curent.

M. Recapitulând situaţiunea, Academia are în anul curent în efecte, proprietăţĭ şi saldurĭ:

Sub C. Excedentul	L.	12 000,—
» D. Premiul Năsturel Herĕscu de capitalisat	»	12.000,—
» » Efecte la 18 fondurĭ	»	1.187.144,75
» E. » fonduluĭ Obedenaru	»	157.048,60
» » Moşia Obedenĭ evaluată după venit	»	240.000,—
» » Efectele fonduluĭ Iulia Hasdeŭ	»	50.000,—
» F. » » Craiovén	»	8.200,—
» » Saldul » »	»	1.286,75
» G. Moşia Móra-Grecilor evaluată după venit	»	580.000,—
» » » Radiana » » »	»	300.000,—
» H. Casa decedatuluĭ Ioan Fĕtu evaluată	»	80.000,—
» I. Excedentul fonduluĭ Ioan Fĕtu	»	2.708,60
» K. Sald din vîndarea Etimologiculuĭ	»	150,60
Casa Macinca din Craiova evaluată	»	130.000,—
In total	L.	2.760.539,30

Numerariul casseĭ la 3 Martie 1898 este de . . . . . . L. 14.276,23

3 Martie 1898

II.—Raportul Comisiuniĭ financiare asupra administraţiuniĭ casseĭ şi a stăriĭ fondurilor şi budgetelor Academieĭ de la 1 Aprilie 1897—3 Martie 1898 şi asupra proiectuluĭ de budget pe 1898—99.

Domnilor colegĭ.

După decisiunile luate de d-vóstre în sesiunea generală din anul precedent, anul financiar al Academieĭ nu se termină decât la 31 Maiŭ viitor. Prin urmare compturile definitive nu vor puté fi încheiate decât după acéstă dată, şi numaĭ atuncĭ se va puté cercetà şi va puté fi constatată gestiunea financiară întrégă, conform budgetuluĭ pe 14 lunĭ votat în sesiunea generală din 1897. In asemenea împrejurărĭ, Comisiunea financiară a trebuit să se mărginéscă la cercetarea situaţiuniĭ provisorie, precum ne-a fost ea presintată la 3 Martie a. c., şi pe care am găsit-o pe deplin corespunḑĕtóre usuluĭ de până acum; dar Comisiunea nu vĕ póte propune nicĭ o conclusiune, lucrarea pentru întregul an budgetar urmând a fi făcută la timpul sĕŭ de către viitórea Comisiune financiară, ce veţĭ bine-voì a o numì.

Proiectul budgetuluĭ special al Academieĭ pe anul viitor 1898 — 99, primit de la Delegaţiune, vi-l presintăm pentru aprobare, observând din parte-ne, că adausurile şi schimbările, ce le-a făcut Delegaţiunea

pe basa experienţelor sale şi a situaţiuniĭ fondurilor, le-am găsit esacte şi acceptabile.

Acest buget se încheie cu L. 250.466,90 la veniturĭ şi cu L. 249.617,10 la cheltuelĭ; va să ḑică cu un *excedent de L. 849,80.*

Fondurile Adamachi şi Otteteleşanu, fiind şi ele supuse aceloraşĭ împrejurărĭ şi Academia avênd pentru acelea Comisiunĭ speciale, precum despre cel dintâiŭ dejà ni s'a dat sémă din partea aceleĭ Comisiunĭ speciale, tot asemenea şi din partea Comisiuniĭ speciale Otteteleşanu ni se vor da tóte recerutele informaţiunĭ şi ni se va propune spre aprobare budgetul pe anul următor.

Incheiăm, domnilor colegĭ, cu rugarea, ca să bine-voiţĭ a luà act de acest referat.

31 Martie 1889. Raportor, *V. Babeş.*

I. VENITURĬ

Nr.						
1	Exced aproximativ la finele excercițiuluĭ budgetar 1897—98	— —	— —	— —	— —	16 000 —
2	**Fondurĭ cu destinațiune generală:**					
	a. Subvențiunea de la Stat anual de	— —	— —	— —	20.000 —	
	b. Fondul Zappa:					
	Cuponul renteĭ amortis 5% pe 1 an	297 000 —	— —	14 850 —	— —	
	» divid. la 11 acțiune de Banca Naț a L. 93,30	5 500	9 866 80	1 026 30	15 876 30	
	c Vĕrsămîntul Zappa anual de 1.000 galbenĭ pe 1898—99	— —	— —	— —	11.750 —	
	d. Fondul Economiilor:					
	Cuponul renteĭ și municipal 5% pe 1 an	114 500 —	— —	5 725 —		
	» dividend la 1 acțiunĭ Banca Națională a L. 93 30	500 —	600 —	93 30		
	Produsul din vîndarea publicațiunilor	— —	— —	1 500 —	7 318 30	
	e. Fondul Ioan Fĕtu (fond general).					
	Din venitul anual de . . . L. 13 863,80					
	După scăderea renteĭ viagere de . . . » 3 000,—					
	Rĕmâne . . . L 10 863,80					
	După scăderea de 15% prelevațĭ . . . » 1 629,60					
	Rĕmâne . . L 9 234,20					
	Scăḑênd 4 părțĭ la fondul special . . » 7 387,40	— —	— —	— —	1.846 80	
	f Fondul renteĭ viagere a d-neĭ Ecaterina Fĕtu	— —	— —	— —	3.000 —	
	g Fondul Macinca Chiria caselor din Craiova pe 1 an	— —	— —	— —	5 000 —	
	h. Fondul Elena Dr. N Turnescu:					
	Cuponul funciar rural 5% pe 1 an	20 000 —	— —	— —	1.000 —	
	i. Fondul Donicĭ:					
	Arenda moșieĭ Radiana pe 1 an	— —	— —	— —	14 600 —	
	j. Imobilul din calea Victorieĭ No 133.					
	Chiria de la Ministerul de Justiție pe 1 an	— —	— —	— —	12 000 —	
	k Prelevațĭ 15% din venitul:					
	Fonduluĭ Adamachi . . . din L. 114 596,71	— —	— —	17 189 50		
	» *Otteteleșanu* . . . » » 89 459,50	— —	— —	13 418 90		
	» *Cuza* . . . » » 2 545,—	— —	— —	381 75		
	» *Năsturel-Herĕscu* . . . » » 24.033,—	— —	— —	3 604 95		
	» *Daniel* . . . » » 890,—	— —	— —	133 50		
	» *Anastasie Fĕtu* . . . » » 1 000,—	— —	— —	150 —		
	» *G. Lazăr* . . . » » 3 055,—	— —	— —	458 25		
	» *Eliade-Rădulescu* . . . » » 1 706,60	— —	— —	256 —		
	» *San-Marin* . . . » » 670,—	— —	—	100 50		
	» *Neuschotz* . . . » » 1 625,—	— —	— —	243 75		
	» *Bodescu* . . . » » 415,—	— —	— —	62 25		
	» *Ioan Fĕtu* . . . » » 10 863,80	— —	— —	1.629 60		
	» *Princesa Alina Știrbeĭ* . . . » » 10 000,—	— —	— —	1 500 —		
	» *Craiovén* . . . » » 486,60	— —	— —	73 —		
	» *I. Lecomte du Nouy* . . . » » 550,—	— —	— —	82 50		
	» *I Scorțénu* . . . » » 1.000,—	— —	— —	150 —		
	» *Agaricĭ* . . . » » 29 000,—	— —	—	4.350 —		
	» *Hagi-Vasile* . . . » » 1 180,—	— —	— —	177 —	43 961 45	136 352 85
	De transportat	437.500,—	10 466 80	— —	— —	152.352 85

II. CHELTUELĬ

Capitalisărĭ pe 1898-99.				
Procentele fonduluĭ Cuza	— —	2.163 25		
» » *Anastasie Fĕtu*	— —	850 —		
» » *San-Marin*	— —	569 50		
» » *Hagi-Vasile*	— —	1 003 —		
» » *Princesa Alina Știrbeĭ* (80 %)	— —	6.800 —	11 385 75	11 385 75
Cheltuelĭ proprii ale Academieĭ:				
A. *Personalul*				
a Diurnele sesiuniĭ generale	— —	20.000 —		
b » ședințelor ordinare	— —	8.000 —		
c Diurnele a 4 membri delegațĭ	— —	1 000 —		
d » Secretaruluĭ general pe 12 lunĭ a L 200	— —	2 400 —		
e » a 3 Secretarĭ de Secțiunĭ pe 11 lunĭ a L. 300	— —	3 300 —		
f Remunerarea funcționarilor:				
1) *Cancelaria Secretaruluĭ general.*				
1 Secretar-archivar, advocat . . . a L 450,— L 5 400,—				
1 Secretar-corector al publicațiunilor . » » 400 — » 4 800,—				
1 Ingrijitor al moșilor . . . » » 300,— » 3 600,—				
1 Scriitor . . . » » 225,— » 2 700,—	16.500			
2) *Cassieria.*				
1 Cassier-comptabil . . . a L 550,— L 6 600,—				
1 Scriitor . . . » » 250,— » 3 000,—	9 600			
3) *Biblioteca.*				
1 Bibliotecar . . . a L. 550,— L. 6.600,—				
2 Ajutorĭ de Bibliotecar a Leĭ 300 . . » » 600,— » 7 200,—				
1 » » » . . . » » 250,— » 3 000,—				
3 Scriitorĭ a Leĭ 200 . . . » » 600,— » 7 200,—				
1 » . . . » » 175,— » 2 100,—				
1 Ajutor paleograf . . . » » 250,— » 3 000,—	29.100			
4) *Personalul de serviciŭ*				
1 Intendent . . . a L 110,— L 1 320,—				
1 Servitor . . . » » 110,— » 1 320,—				
3 Servitorĭ a Leĭ 100 . . . » » 300,— » 3 600,—				
2 Rîndașĭ » » 70 . . . » » 140,— » 1 680,—	7 920 —	63 120 —	97 820 —	
g Serviciul Băncеĭ Naționale	— —	— —	600 —	
h. Spese de cancelarie	2 000 —			
Imprimate	1 000 —			
Combustibile	2.800 —			
Iluminat, apă, diverse	1 200 —	7 000 —		
i Ajutorul Epitropieĭ Sf. Vinerĭ	— —	400 —		
j Intreținerea și repararea localuluĭ Academieĭ și a casseĭ din Craiova	— —	1 100 —	8 500 —	
B *Material*				
k Spese de procese	— —	1.000 —		
l Mobilier	— —	50 —		
De transportat	— —	1 050 —	106 920 —	11.385 75

Nr.		L.	A		B		C		D		E	
	Transport . .		437.500	—	10.466	80	—	—	—	—	152 352	85
3	**Fondurĭ cu destinațiune specială și cu cheltuelĭ anuale:**											
	a. Dotațiunea M. S Regeluĭ pe 1898—99 pentru Dicționarul limbeĭ române		--		—	—	10.000	—				
	Dotațiunea Administrațiuniĭ Domeniuluĭ coróneĭ pentru dicționarul limbeĭ române		—	—	—	—	4 000	—				
	Sald din vîndarea Etimologiculuĭ		—	—	—	—	150	60	14 150	60		
	b Dotațiunea Statuluĭ: Premiele Lazăr și Eliade-Rădulescu ce se vor da în sesiunea din 1899		—	—	—	—	—	—	10 000	--		
	c Fondul Năsturel-Herĕscu:											
	Venitul moșieĭ Năsturel, arenda pe 1 an	L. 17 400,—										
	» » Lămotescĭ idem	» 4 350,—										
	Cuponul renteĭ și municipal 5% pe 1 an .	» 1 350,—	27.000	—	—	—						
	» dividende la 10 acțiunĭ de Banca Națională a L 93,30	» 933,—	5.000	—	9.031	65						
	Total	L. 24 033,—										
	minus 15% prelevațĭ	» 3 604,95	—	-	—	—	—	—	20 428	05		
	d. Fondul Daniel:											
	Cuponul obligațiunilor de stat 6% pe 1 an	L. 840,-	14 000	—								
	» » municipal 5% . .	» 50,—	1 000	—								
	Total	L. 890,—										
	minus 15% prelevațĭ	» 133,50	—	—	—	—	—	—	756	50		
	e. Fondul Ioan Fĕtu.											
	Cuponul municipal și func urban Iașĭ 5%	L 5 840,—	116 800	—								
	» dividend la 86 acțiunĭ de Banca Națională a L. 93,30	» 8 023,80	43.000	—	47.533	80						
	Suma . . .	L. 13.863,80										
	Minus 15% prelevațĭ . . . . . . L. 1 629,60 » renta viageră . . . . » 3.000,— » a 5-a parte . . . . » 1 846,80	L 6.476,40	—	—	—	—	—	—	7 387	40		
	f. Fondul I. Lecomte du Nouy:											
	Cuponul funciar urban 5% pe 1 an . .	L. 550,—	11 000	—								
	minus 15% prelevațĭ	» 82,50	—	—	—	-	—	—	467	50		
	g. Fondul Ioan Scorțeanu:											
	Cuponul funciar rural 5% pe 1 an . . .	L. 1 000,—	20 000	—								
	minus 15% prelevațĭ	» 150,—	—	—	—	—	—	—	850	—		
	h Fondul Agaricĭ:											
	Venitul moșieĭ Móra-Grecilor pe 1 an .	L. 29 000,—										
	minus 15% prelevațĭ	L. 4.350,—	—	—	—	—	—	—	24 650	—		
	i. Fondul Princesa Alina Știrbeĭ.											
	Cuponul renteĭ amortisabile și perpetue 5%	L. 10 000,—	200 000									
	minus 15% prelevațĭ	» 1 500,—	—	—	—	—	—	—	8 500	—	87.190	05
	De transportat . .		875.300	—	67.032	25	—	—	—	—	239 542	90

Nr.		A		B		C		D	
	Transport .	—	—	1 050	—	106 920	—	11 385	75
	m Spese neprevĕdute	—	—	2 500	-	—			
	n. » de expedițiune	-	—	2 000	—	5 550	—	112 470	—
3	**Premiĭ, achisițiunĭ, publicațiunĭ și tipăriturĭ:**								
	A. *Premiĭ.*								
	o. Premiul G Lazăr din 1899	—	—	5 000	—				
	p » Eliade-Rădulescu din 1899	—	—	5 000	-				
	q. » Craiovean din 1899	—	—	1 500					
	r » Bodescu din 1899	—	—	1 500	—				
	s » Neuschotz » »	—	—	2 000	—				
	t » Năsturel-Herĕscu din 1899 .	—	—	4 000	-				
	u. » I Lecomte du Nouy din 1899 .	—	--	467	50	19 467	50		
	B *Achisițiunĭ*								
	v Monete, chrisóve, etc (Fondul Daniel)	—	--	756	50				
	w Cărțĭ de fie-care Secțiune și legatul lor, a Leĭ 2 000 . . .	—	—	6 000	—				
	x Documente (20% din venitul Fonduluĭ Princesa Alina Știrbeĭ) .	—	—	1 700	—	8 456	50		
	C *Publicațiunĭ*								
	y. Dicționarul limbeĭ române	—	—	—	—	14 150	60		
	D. *Tipăriturĭ.*								
	z. Anale	8 000	—						
	aa. Erodot	500	—						
	bb Țĕranul român	500	—						
	cc Catalogul epigrafic	500	--						
	dd Hronicul luĭ Dimitrie Cantemir (datorie L. 2 636)	3.000							
	ee. Bibliografia românéscă . . . . *» Catalogul manuscriptelor și documentelor*	3 500	—						
	ff. Flora Dobrogeĭ	1 500	—						
	gg Colecțiunea de ghicitorĭ de A Goroveĭ datorie . .	1 597	10						
	hh. Sărbătorile la Românĭ de S Fl. Marianu	2 000	—						
	ii Cărțĭ dialectale româneseĭ (Weigand).	1 500	—	22.597	10	22.597	10	64 671	70
4	**Cheltuelĭ din fondul Ioan Fĕtu**								
	jj Cărțĭ de școlă	—	-	7 387	40				
	kk Renta viageră a d-neĭ Ecaterina Fĕtu	—	—	3 000	—	10 387	40	10 387	40
5	*ll.* **Cărțĭ religióse din fondul Scorțénu**	—	—	..	--	—	-	850	—
6	**Cheltuelĭ din fondul Agaricĭ:**								
	mm Anuitatea moșieĭ Móra-Grecilor la Creditul funciar	-	—	—	—	11 300	—		
	nn. Legatul Mihoc pe 1 an	--	—	-	—	1 000	—		
	oo Asigurărĭ, foncieră și pădurarĭ	—	—	—	—	5 000	—		
	pp Reparațiunea clădirilor pentru școlă	—	—	—	—	7 350	-	24 650	—
	De transportat .							224 414	85

4	Transport . .		875.300 —	67 032 25	— —	— —	239 542 90
	Procentele fondurilor speciale și cu cheltuelĭ periodice						
	a. Fondul Cuza·						
	Cupónul renteĭ, func rur urb și munic 5% L	2 545,—	50.900 —				
	minus 15% prelevațĭ »	381,75	— —	— —	—	2 163 25	
	b. Fondul Anast. Fĕtu						
	Cuponul renteĭ municip și func urb 5% pe 1 an L	1.000,—	20 000 —				
	minus 15% prelevațĭ »	150.—	— —	— —	— —	850 —	
	c. Fondul San-Marin.						
	Cup renteĭ amort., municip și urb 5% L.	670,·—	13 400 —				
	minus 15% prelevațĭ »	100,50	— —	— —	— —	569 50	
	d Fondul Neuschotz:						
	Cuponul municipal și funciar urban 5% L.	1 625,—	32 500 —				
	minus 15% prelevațĭ »	243,75	— —	— —	— —	1 381 25	
	e Fondul Bodescu:						
	Cuponul municipal și funciar urban 5% L.	415,—	8 300 —				
	minus 15% prelevațĭ »	62,25	— —	— —	— —	352 75	
	f Fondul Craiovén:						
	Cuponul renteĭ și municipal 5% . . . . L.	300,—	6 000 —				
	» divid la 2 acț de Banca N a L. 93,30 »	186,60	1 000 —	1 200 —			
	Suma »	486,60					
	minus 15% prelevațĭ »	73, .	— —	— —	— —	413 60	
	g. Fondul Chițu:						
	Cuponul funciar urban 5% pe 1 an . . . L.	50,—	1.000 —				
	» dividend la 1 acț de Banca Naț. »	93,30	500 —	912 50	— —	143 30	
	h. Fondul G. Lazăr:						
	Cupon func rural, urban și municip 5% L	3 055,—	61 100 —				
	minus 15% prelevațĭ »	4·8,25	— —	— —	— —	2 596 75	
	i Fondul Eliade-Rădulescu:						
	Cup func rural. urban și municip 5% L.	1 520,—	30 400 —				
	» div la 2 acț. de Banca N a L 93,30 »	186,60	1 000 -	1 200 —			
	Total »	1 706,60					
	minus 15% prelevațĭ »	256,—	— —	— —	— - -	1 450 60	
	j Fondul Hagi-Vasile·						
	Cuponul municipal și funciar urban 5% L.	1.180,—	23.600 —				
	minus 15% prelevațĭ »	177 —	— -	— —	— —	1 003 —	10 924 —
			1 125 000 —	70 344 75	— —	— —	250 466 90

	Transport . . .					
7	**Cheltuelĭ din fondul Donicĭ:**	— —	— —	— —		224.414 85
	qq Dobânda la imprumutul de la fondul Adamachi de Leĭ 117,637,75/°° de 5%					
	rr. Foncieră, reparațiunĭ, călătoriĭ.	— —	— —	5 881 90		
		— —	— —	4 000 —		9 881 90
8	*ss* **Restituit fonduluĭ Adamachi** *împrumutul de*	— —	— —	— —		15 920 35
	Excedent.	— —	— —	— —		249 80
						250 466 90

FUNDAŢIUNEA VASILIE ADAMACHI

I. — *Raportul Cassieruluĭ-comptabil asupra gestiuniĭ Fundaţiunii Adamachi de la 1 Aprilie 1897—3 Martie 1898.*

Am onóre a presintà situaţiunea provisorie a comptabilităţiĭ şi a casseĭ Fonduluĭ V. Adamachi pe exerciţiul 1897—98 până la 3 Martie 1898, avênd a presintà pe cea definitivă la încheiarea acestuĭ an budgetar, 31 Maiŭ 1898.

A. Din veniturile înscrise în budget de	L.	187.720,65
s'a incassat până acum suma de	»	150.033,80
rĕmânênd încă de incassat suma de	L.	37.686,85

şi anume:

1. *Cupóne*	L.	4.969,30		
2. *Moşia Călimănescĭ*	»	4.000,—		
3. » *Roşiorĭ*	»	9.877,70	L.	18.847,—
4. *Imprumutul Academieĭ* pentru casa din. . Craiova	L.	10.920,35		
5. *Imprumutul pentru succesiunea Donicĭ* . .	»	5.282,75		
6. » » » » *Carp* . . .	»	2.636,75	»	18.839,85
Suma de sus			L.	37.686,85

B. Situaţiunea budgetuluĭ de cheltuelĭ este următórea:

Litera		votat		cheltuit		rĕmas
a	L.	1.250,—	L.	—,—	L.	1.250,—
» b	»	2.500,—	»	1.128,—	»	1.372,—
» c	»	19.722,35	»	19.722,35	»	—,—
» d	»	79.503,10	»	57.448,95	»	22.054,15
» e	»	15.000,—	»	—,—	»	15.000,—
» f	»	5.000,—	»	4.900,—	»	100,—
» g	»	1.000,—	»	—,—	»	1.000,—
» h	»	2.750,—	»	717,45	»	2.032,55
» i	»	5.000,—	»	2.000,—	»	3.000,—
» j	»	10.000,—	»	—,—	»	10.000,—
Total	L.	141.725,45	L.	85.916,75	L.	55.808,70

De unde se vede că s'a cheltuit maĭ puţin până acum cu . . L. 55.808,70

C. Comptul excedent este următorul:

1. *Moşia Roşiorĭ.* S'a incassat dobândă de întârḑiarea plăţiĭ câştiurilor moşieĭ	L.	549,25
2. » *Călimănescĭ,* idem	»	227,—
3. *Pădurea de pe moşia Roşiorĭ* al 3-lea câştiŭ pe 1898—99	»	4.800,—
Suma	L.	5.576,25

De acì se scade:

Moşia Roşiorĭ, suma prevĕḑută maĭ mult la arendă pe câştiul de 23 Aprilie 1898 . . . L. 1.500,—

Excedent curat de . . L. 4.076,25

lângă care se maĭ adaog economiile eventuale din budgetul de cheltuelĭ de . . . L. 15.923,75

Excedent probabil de . L. 20.000,—

ce se va puté înscrie în budgetul de veniturĭ pe 1898—99.

D. Fondul în efecte, depus la Banca Naţională, este acum după cum urméză:

						nominal		peste nominal		total
92	func. rurale	de 5%	a L.	5.000	L.	460.000,—	L.	—,—	L.	460.000,—
546	» »	» 5%	» »	1.000	»	546.000,—	»	—,—	»	546.000,—
18	» »	» 5%	» »	100	»	1.800,—	»	—,—	»	1.800,—
36	rentă amort.	» 5%	» »	5.000	»	180.000,—	»	—,—	»	180.000,—
26	» »	» 5%	» »	500	»	13.000,—	»	—,—	»	13.000,—
4	func. urban	» 5%	» »	5.000	»	20.000,—	»	—,—	»	20.000,—
4	» »	» 5%	» »	1.000	»	4.000,—	»	—,—	»	4.000,—
48	oblig. munic.	» 5%	» »	500	»	24.000,—	»	—,—	»	24.000,—
23	» de stat	» 6%	» »	500	»	11.500,—	»	—,—	»	11.500,—
3	» » »	» 6%	» »	100	»	300,—	»	—,—	»	300,—
11	rentă amort.	» 4%	» »	5.000	»	55.000,—	»	—,—	»	55.000,—
12	» »	» 4%	» »	2.500	»	30.000,—	»	—,—	»	30.000,—
59	» »	» 4%	» »	1.000	»	59.000,—	»	—,—	»	59.000,—
58	» »	» 4%	» »	500	»	29.000,—	»	—,—	»	29.000,—
10	» »	» 4%	» »	100	»	1.000,—	»	—,—	»	1.000,—
128	acţ. Banca Naţion.	»	»	500	»	64.000,—	»	135.024,25	»	199.024,25
1078	efecte în valóre totală de				L.	1.498.600,—	L.	135.024,25	L.	1.633.624,25

I. Notă.—Din valórea efectelor aratată în anul trecut de L. 1.745.124,25 se scad efectele vîndute, pentru a împrumută *Fondul Em. Donicĭ* suma de L. 112.355 după cum se vede maĭ jos sub *F.* şi anume:

20 titl. rentă amort. 5% a L.	5.000,—	L.	100.000,—			
6 » » » 5% »	500,—	»	3.000,—			
17 » » perpet. 5% »	500,—	»	8.500,—	L.	111.500,—	
			Suma de sus	L.	1.633.624,25	

II. Notă.— La douĕ acţiunĭ în valóre nominală de L. 1.000,— lipsesc acţiunile şi sunt cupónele, carĭ se găsesc în cassa Academieĭ, aşà după cum s'aŭ primit la punerea în possesiune.

E. Capitalisările fonduluĭ aŭ fost însemnate în budgetul cheltuelilor pe 1897—98 în sumă de . . . . L. 45.995,20
lângă care se maĭ adaoge: . . . .
1.—Produsul din vîndarea efectelor arătate maĭ sus nominal. L. 111.500,— . . . . L. 112.126,60
2.—Profitul din eşirea efectelor la sorţĭ şi înlocuite cu altele » 938,95
Deci este de capitalisat suma de . . . . L. 159.060,75

F. Sumele împrumutate sunt astădĭ următórele:

	după budget împrumut	după budget restituit	dat maĭ mult în cursul anuluĭ	împrumutul actual
1. *Imprumutul Academieĭ*	L. 10.920,35	L. —,—	L. 5.000,—	L. 15.920,35
2. » *Donicĭ*	» 5.282,75	» —,—	» 112.355,—	» 117.637,75
3. » *Carp*	» 2.636,75	» —,—	» —,—	» 2.636,75
4. » *Agaricĭ*	» 469,40	» 469,40	» —,—	» —,—
5. » *Otteteleşanu*	» —,—	» —,—	» 55.000,—	» 55,000,—
Suma	L. 19.309,25	L. 469.40	L. 172.355,—	L. 191.194,85

Se scade din suma dată maĭ mult în cursul anuluĭ curent, suma restituită de . . . . L. 469,40
L. 171.885,60
Se adaoge împrumutul din anul trecut . . . . . » 19.309,25
Total suma de sus L. 191.194,85

I. Notă.—Imprumutul Donicĭ de L. 112.355,—s'a realisat după cum se vede maĭ sus sub *D* din vîndarea efectelor de nominal L. 111.500, — care a servit la plata capitaluluĭ Bărbuceanu, conform testamentuluĭ Donicĭ, de . . . . L. 100.000,—
plus dobândĭ întârdiate de . . . . » 12.355,—
L. 112.355,—
lângă care se maĭ adaoge împrumutul din 1896-97 . . . . » 5.282,75
Astădĭ este împrumutul în total de . . L. 117.637,75
cu dobânda de 5%, care pentru anul curent s'a achitat pentru împlinirea cupónelor carĭ lipsesc din causa vîndăriĭ efectelor.

II. Notă.—Imprumutul Fonduluĭ Otteteleşanu, făcut acum în urmă în sumă de . . . . L. 55.000,—
a servit la împlinirea trebuinţelor fonduluĭ până la încassarea câştiurilor întârdiate, şi la care, până la restituirea sa, se va plăti dobânda de 5%.

Numerariul casseĭ este astădĭ de . . . . L. 8.903,85

3 Martie 1898.

II. — *Raportul Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Adamachi despre administrarea eĭ în 1897—98 şi propunerĭ pentru 1898—99.*

Domnilor colegĭ,

Avem onóre a vĕ espune modul cum a fost administrată Fundaţiunea Adamachi în anul expirat şi a vĕ face propunerile pentru anul viitor 1898-99.

I. Burse. In Octobre trecut s'aŭ dat tóte bursele prevĕḑute în Regulament şi prin acésta s'aŭ aplicat în întregime tóte disposiţiunile ce Domniile-Vóstre aţĭ creḑut de cuviinţă să luaţĭ pentru a îndeplinì voinţa donatoruluĭ.

La Facultatea de sciinţe din Iaşĭ Academia a întreţinut 8 burse, dintre carĭ 6 pe anul întreg şi 2 pe 8 lunĭ. Aceste burse aŭ fost acordate studenţilor: Eduard Cristovicĭ din anul IV, Dimitrie Cădere, Ioan Petrovicĭ şi Elena Stavrat din anul III, Ioan Arhiri, Constantin Popovicĭ şi Melania Vereanu din anul II şi Natalia Popescu din anul I.

La Facultatea de medicină aŭ primit burse 8 studenţĭ, şi anume: Marta Trancu şi Maria Atanasescu din anul V, Nicolae Lupu şi Aspasia Macarovicĭ din anul IV, Constantin Sava şi Constantin Bobulescu din anul III şi Ioan Tăutu şi Ecaterina Ladico din anul II.

La Şcóla de podurĭ şi şosele sunt 6 bursierĭ, şi anume: Ioan Moţoiu şi A. D. Popovicĭ din anul III, Ilie Anghelescu şi Gh. Moldovanu din anul II şi Badea Paraschivescu şi Marin Mateescu din anul preparatoriŭ.

Bursele în străinătate pentru licenţiaţĭ de la Facultatea de sciinţe din Iaşĭ sunt acordate d-lor: Ioan Simionescu care studiază geologia la Viena, Teodor Nicolaŭ care studiază mineralogia şi petrografia la Lipsca şi Dimitrie Călugăreanu care studiază fisiologia la Berlin.

Dintre bacalaureaţĭ se află d-niĭ: Gheorghe Pantazi pentru ingineria de mine la Freiberg, Ioan Rădulescu pentru architectură la Roma şi Constantin Jormescu pentru agricultură la Hohenheim.

In sfîrşit ca bursierĭ ingínerĭ avem pe d-niĭ: Victor Gutzu, care, după ce a studiat industria petroleuluĭ în America de Nord, continuă studiile sale asupra aceleiaşĭ materiĭ în Caucas, şi Ioan Sclia care studiază hidrografia şi hidrologia în Italia.

A treia bursă de inginer trebuià, conform decisiuniĭ Academieĭ, să fie acordată pentru studiul electricităţiĭ. La concursul publicat în Octobre trecut nepresentându-se nicĭ un concurent, Academia a maĭ acordat încă pentru un an acéstă bursă d-luĭ C. Minculescu, pentru a-şĭ

completă studiile asupra instalaţiunilor electrice din diferitele oraşe mari din Europa.

Afară de acéstă din urmă bursă, tóte cele-lalte aŭ fost date prin concurs, conform dispoziţiunilor regulamentuluĭ.

In cursul anuluĭ viitor vor rĕmâné vacante două burse pentru ingineri, şi anume acea a d-luĭ V. Gutzu şi acea a d-luĭ C. Minculescu, precum şi bursa pentru licenţiat a d-luĭ I. Simionescu. Conform disposiţiunilor Regulamentuluĭ (art. 7 şi 8), Academia trebue să fixeze «durata şi scopul» fie-căreia din aceste burse.

Regulamentul prescrie (art 7) că bursele pentru licenţiaţĭ vor fi de Leĭ 3.000,—pe an, în timp ce acele pentru bacalaureaţĭ (art. 9) vor fi de Leĭ 3.600,—. Comisiunea crede că acéstă deosebire între ambele categoriĭ de bursierĭ nu este justificată prin nicĭ o raţiune plausibilă; experienţa a dovedit de altmintrelea că suma de Leĭ 3.000,—pe an acordată licenţiaţilor nu este îndestulătóre. Ea vĕ propune prin urmare să modificaţĭ partea întâiŭ a alineatuluĭ al 4-lea din Regulament în modul următor:

«Bursele vor fi de Leĭ 3.600,—pe an.»

II. *Fixarea veniturilor şi chetuelilor* propunem să se facă după alăturatul proiect de budget.

Membriĭ Comisiuniĭ: *Sp. Haret, P. Poni, D. Sturdza.*

Budgetul Fundațiunii Adamachi pe 1898—99.

I. VENITURĬ

Nr.						
1	**Excedent** aproximativ la 31 Maiŭ 1898	— —	— —	— —	— —	20.000 —
2	**Cupóne:**					
	Scrisurĭ funciare rurale 5% pe 1 an	1.007 800 —	— —	— —	50.390 —	
	Rentă amortisabilă 5% » »	193.000 —	— —	— —	9 650 —	
	Scrisurĭ funciare urbane 5% » »	24.000 —	— —	— —	1.200 —	
	Obligațiunĭ municipale 5% » »	24.000 —	— —	— —	1 200 —	
	» de Stat 6% » »	11 800 —	— —	— —	708 —	
	Rentă amortisabilă 4% » »	174.000 —	— —	— —	6.960 —	
	Dividendele la 128 acțiunĭ de Banca Națională a L 93,30	64.000 —	135.024 25	— -	11 942 40	82 050 40
3	**Dobânḑĭ:**					
	Dobânda 5% la *împrumutul Fondulul Donicĭ* pe 1 an, în sumă de	— —	— —	117.637 75	5.881 90	
	Dobânda 5% la *împrumutul Fondului Ottetelešanu* pe 1 an, în sumă de	— —	— —	55 000 —	2.750 —	
	Dobânda 5% la *împrumutul Academiel*, idem	— —	— —	15.920 35	796 01	9.427 91
4	**Amortisment:**					
	Amortisment 2% din împrumutul Academieĭ în sumă de L. 15 920, 35/00	.. —	—	— —	— —	318 40
5	**Proprietățĭ:**					
	a. — *Moșia Călimănescĭ*, arenda pe 1 an	— —	— —	— —	6.000 —	
	b. — » *Roșiorĭ* arenda » » »	-- —	— —	— —	12.000 —	
	c — *Pădurea de pe moșia Roșiorĭ*, pentru 500 arborĭ a L. 9,60, rata pe 1899-900	— —	— —	— --	4 800 —	22 800 —
		1 498.600 —	135 024 25	188.558 10	— —	134.596 71

II. CHELTUELĬ

Nr.			
1	**Capitalisărĭ**	— -	22.507 21
2	**Cheltuelĭ proprii·**		
	a. — *Fonciera, asigurarea contra incendiuluĭ, reparațiunĭ și întreținerea ecaretelor*	1 000 —	
	b — *Călĕtoriĭ, hotărniciĭ și cheltuelĭ de îngrijirea imobilelor*	2.000 —	
	c — *Prelevările Academieĭ de 15%* la L. 114 596,71 venit curat	17 189 50	
	d. — *Burse*	70 400 —	
	e. — *Școla Adamachi din Iașĭ și grijile sufletuluĭ*	5 000 —	
	f. — *Cheltuelĭ de procese*	1.000 —	
	g — » *neprevĕḑute*	1 500 —	
	h. — *Premiele* ce se vor da în 1899 a L 5.000,—	10.000 —	
	i. — *Fond de imprimarea lucrărilor premiate și memoriilor bursierilor*	3.000 —	
	j. — *Indemnisarea membrilor din juriile examinatóre ale concursurilor*	1.000 —	112 089 50
			134.596 71

FUNDAŢIUNEA OTTETELEŞANU.

I. — *Raportul Cassieruluĭ-comptabil despre situaţiunea Fundaţiuniĭ Otteteleşanu de la 1 Aprilie 1897—3 Martie 1898.*

Am onóre a presintà situaţiunea provisorie a comptabilităţiĭ şi a casseĭ fonduluĭ Otteteleşanu pe anul 1897—98 până la 3 Martie 1898, avênd a presintà pe cea definitivă la încheiarea anuluĭ budgetar, 31 Maiŭ 1898.

A. Din veniturile însemnate în budget de		L.	288.869,31
s'aŭ incassat în cursul anuluĭ 1896—97 3 câştiurĭ de 23 Aprilie 1897 (după cum se vede în budgetul 1897—98) suma de. . .		»	21.350,—
şi aŭ rĕmas de incassat pe 1897—98.		L.	267.519,31
din carĭ s'a incassat până astăḑĭ suma de		»	137.386,59
rĕmâind veniturĭ neincassate de		L.	130.132,72
şi anume:			
I.—Sume incassabile:			
1. *Moşia Fundu-Chiselet*, rest din câştiul 23 April. 1897	L. 12.000,10		
» » » câştiul de 26 Octobre 1897	» 35.250,—		
» » » » » 23 Aprilie 1898 .	» 29.500,—	L.	76.750,10
2. » *Măgurele*, rest din câştiul 23 Aprilie 1898 .		»	10,750,—
3. » *Otteteliş*, rest din câştiul 26 Octobre 1897 .	L. 4.175,65		
» » câştiul de 23Aprilie 1898 . . .	» 7.650,—	»	11.825,65
4. » *Bătăşanĭ*, câştiul de 23 Aprilie 1898. . .		»	1.600,—
5. *Casa din calea Victorieĭ* pe 23 Aprilie 1898. . .		»	9.000,—
6. *Móra de la Măgurele* rest din prevederea budgetară		»	719,—
7. *Cupóne de incassat*		»	642,—
8. *Renta Turnescu în Maiŭ 1898*.		»	1.000,—
	Suma	L.	112.286,75
II.— Sume neincassabile:			
1. *Moşia Otteteliş*, arenda veche rĕmasă de la rĕposatul arendaş D. Constandinidis, trecută ca pagubă	L. 12.095,97		
2. *Moşia Fundu-Chiselet*, suma resultată maĭ puţin la rearendare decât prevederea budgetară pe câştiul de 23 Aprilie 1898	» 5.750,—		
ast-fel că acéstă sumă se va scădé din Excedent		L.	17.845,97
	Suma ca maĭ sus de	L.	130.132,72

B. Situaţiunea budgetuluĭ de cheltuelĭ este următórea:
Cheltuelĭ propriĭ:

	votat	cheltuit	rĕmas
Litera a	L. 28.118,25	L. 18.724,54	L. 9.393,71
» b	» 7.500,—	» 6.587,88	» 912,12
» c	» 1.250,—	» 555,25	» 694,75
» d	» 14.000,—	» 14.000,—	» —,—
» e	» 4.000,—	» 2.254,65	» 1.745,35
» f	» 22.585,80	» —,—	» 22.585,80
» g	» 4.000,—	» 2.234.88	» 1.765,12
» h	» 7.000,—	» 1.375,83	» 5.624,17

Cheltuelile institutuluĭ:

Litera a L. 21.355,—			
» » » 11.800,—	L. 33.155,—	L. 25.570,—	L. 7.585,—
» b	» 22.830,—	» 19.199,83	» 3.630,17
» c	» 863,40	» 847,40	» 16,—
» d	» 560,—	› 541,85	» 18,15
» e	› 940,—	» 893,15	» 46,85
» f	» 3,576,—	» 3.576,—	» —,—
» g	» 7.729,—	» 4.108,20	» 3.620,80
» h	» 5.428,—	» 5.320,25	» 107,75
» i	» 2.733,—	» 2.663,80	» 69,20
» j	» 1.200,—	» 1.133,85	» 66,15
» k	» 3.470,—	» 3.452,73	» 17,27
Clădirĭ nouĕ şi îmbunătăţirĭ	» 53.923,31	» 53.923,31	» —,—
Total	L. 224.861,76	L. 166,963,40	L. 57.898,36

Prin urmare s'a cheltuit până în present maĭ puţin din budgetul cheltuelilor pe 1897—98 suma de. . . . . L. 57.898,36

Acì este de notat că în budgetul actual s'aŭ prevĕḍut la reparaţiunĭ de imobile şi la clădirĭ nouĕ sume neîndestulătóre, ast-fel că s'aŭ avansat asupra budgetuluĭ viitor 1898—99 următórele sume, carĭ se vor avé în vedere la facerea budgetuluĭ (regulate prin procese verbale).

1.—D-luĭ Frumuşanu	L. 479,52		
» »	» 1.000,—	L. 1.479,52	
2.— » A. Anghelescu		» 5.834,—	
3.— » N. G. Andreiŭ		» 15.588,04	
		În total . . .	L. 22.901,56

C.— Pe lângă împrumutul de la Banca Naţională cu 6°/₀ dobândă, prevĕḍut în budgetul pe 1897—98, în sumă de . . . . L. 40.000,—
din causa lipseĭ de numerariŭ, care provine din neincassarea următórelor câştiurĭ la 2 moşiĭ:

De transportat. . L. 40.000,—

Transport . . L. 40.000,—

1.—*Moşia Fundu-Chiselet*, rest 23 Aprilie 1897	L.	12.000,10
» » » câşt. 26 Octobre 1897	»	35.250,—
2.— » *Otteteliş*, rest din 26 Octobre 1897	»	4.175,65
Total	L.	51.425,75

a fost nevoie ca să se facă un noŭ împrumut provisoriŭ la Fondul Adamachi cu dobânda de 5% de . . . . » 55.000,—

Totalul împrumutuluĭ de adĭ este de. . L. 95.000,—

D.—Lângă saldul rĕmas din vîndarea terenurilor din noua stradă din strada Teatruluĭ din anul 1896—97 de . . . . L. 500,—
se maĭ adaoge suma incassată de la d-l Fr. Bröhm în 1897—98, ca rest din costul terenuluĭ ce a cumpĕrat d-sa . . . . . . » 3,480,—

Astădĭ sald în total de . . L. 3,980,—

E. Fondul în efecte, arătat în raportul anuluĭ trecut în 8 Martie 1897,

	nominal	peste nominal	total
în valóre de.	L. 327.300,—	L. 15.000,—	L. 342.300,—
este tot acelaşĭ, cu un mic spor de provenit din eşirea la sorţi a 1 oblig. pensiune de L. 300,— şi înlocuită cu rentă 4% de L. 500,—	» 200,—	» —,—	» 200,—
Total . .	L. 327.500,—	L. 15.000,—	L. 342.500,—

şi anume:

	nominal	peste nominal	total
8 titlurĭ rentă de 4% a L. 5.000,—	L. 40.000,—	L. —,—	L. 40.000,—
11 » » » 4% » » 2.500,—	» 27.500,—	» —,—	» 27.500,—
124 » » » 4% » » 1.000,—	» 124.000,—	» —,—	» 124.000,—
4 » » » 4% » » 500,—	» 2.000,—	» —,—	» 2.000,—
19 scris. func. rur. de 5% » » 5.000,—	» 95.000,—	» —,—	» 95.000,—
8 » » » » 5% » » 1.000,—	» 8.000,—	» —,—	» 8.000,—
5 » » » » 5% » » 100,—	» 500,—	» —,—	» 500,—
46 oblig. de stat » 6% » » 500,—	» 23.000,—	» —,—	» 23.000,—
15 acţiunĭ Banca Nation. » » 500,—	» 7.500,—	» 15.000,—	» 22.500,—
240 bucăţĭ în valóre totală de . . .	L. 327.500,—	L. 15.000,—	L. 342.500,—

Pe lângă aceste efecte propriĭ ale fondului, maĭ avem în anul acesta şi renta anuală capitalisată pentru L. 1.000,—.

I. Fondul Elena Dr. N. Turnescu în:

4 scrisurĭ funciare rurale de L. 5% a L. 5.000,—	L.	20.000,—
lângă care se maĭ adaoge şi capitalisarea renteĭ pe 2 anĭ în urmă de L. 2.000,—în:		
2 scrisurĭ funciare urbane 5% a . . L. 1.000,—	L.	2.000,—
2 » » » 5% » 100,—	»	200,—
8 efecte în valóre de	L.	22.200,—

Prin urmare avem:

4 scrisurĭ funciare rurale 5%	a L.	5.000,—	»	20.000,—
2 » » urbane 5%	»	1.000,—	»	2.000,—
2 » » » 5%	»	100,—	»	200,—
8 efecte în valóre nominală de . . .			»	22.200,—

F. Comptul excedent.—Excedent din anul budgetar 1897—98 n'a fost nicĭ unul, de óre-ce s'a echilibrat budgetul prin clădirĭ nouĕ şi îmbunătăţirĭ. In anul curent aŭ intrat următórele beneficiĭ:

1.—Venit extraordinar de la d-l Gillet	L.	500,—
2.— » » » » » Cosma	»	650,—
3.— » » » » d-na Smaranda Georgescu fosta arendaşă de la Măgurele	»	100,—
4.—Dobândă Moşia Fundu-Chiselet din întârḑierea câştiurilor	»	3.900,10
5.— » » Măgurele » » »	»	67,70
6.— » » Otteteliş » » »	»	85,—
7.— » grajdurile din str. Teatruluĭ idem	»	16,90
8.—Chiria grajdurilor pe 2 semestre, (închiriate verbal după votarea budgetuluĭ	»	2.900,—
Suma	L.	8.219,70

Din contră, s'aŭ înregistrat:

1.—Paguba din arenda veche a moşieĭ Otteteliş, fost arendaş rĕposatul Constandinidis	L.	12.095,97		
2.—Diferinţa de la rearendarea moşieĭ Fundu-Chiselet, peste prevedere budgetară (după cum se vede sub *A* II.).	»	5.750,—		
3.—Suma dată maĭ mult la cumpĕrare de efecte	»	46,40		
Total	L.	17.892,37		
De unde se vede un deficit de			L.	9.672,67
Suma	L.	17.892,37	L.	17.892,37

Acest deficit de L. 9.672,67 se va acoperì prin economiile ce vor rĕmâné din budgetul de cheltuelĭ şi altele la încheiarea anuluĭ budgetar 1897—98, ast-fel că la începutul budgetuluĭ viitor 1898 — 99 nu va fi, probabil, nicĭ un deficit.

Numerariul casseĭ în 3 Martie 1897 este de . . . . L. 37.076,49·

3 Martie 1898.

II. — Raportul Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Otteteleşanu despre mersul Institutuluĭ Otteteleşanu în anul 1987 — 98.

Institutul Ioan Otteteleşanu se desvoltă fĕră de împedecare şi anul acesta el ajunge la deplina luĭ organisare prin înfiinţarea claseĭ V, care după planul de organisare e cea din urmă.

Resultatele silinţelor nóstre se vor puté cunósce numaĭ la sfîrşitul viitoruluĭ an şcolar, când va eşì prima serie de 15 absolvente. Mersul de până acum ne face să sperăm ca ele vor fi satisfăcĕtóre.

Fiind elevele alese numaĭ câte cincĭ-spre-ḑece de clasă şi materia mărginită la ceea ce e de neapĕrată trebuinţă pentru femee, instrucţiunea s'a putut face cu temeiŭ, şi la sfîrşitul celuĭ din urmă an şcolar colegul nostru d-l Grigorie Ştefănescu, delegat din partea Academieĭ, şi d-na Grigorie Ştefănescu, delegată din partea onor. Ministeriŭ al Instrucţiuniĭ publice pentru examenele generale, aŭ avut mulţumirea de a constatà că elevele, deşì mult ocupate în menagiŭ şi în atelier, stăpânesc materiile ce li s'aŭ predat.

In acelaşĭ timp Direcţiunea constată, în raportul eĭ anual, că nicĭ în instrucţiune, nicĭ în menţinerea disciplineĭ n'a avut nevoe să recurgă la pedepse. Sunt fără îndoială negligenţe şi abaterĭ de la buna rînduiala acolo unde trăesc copiĭ, şi copiiĭ de la Măgurele sunt şi eĭ tot copiĭ. Deşì însă personalul e relativ mic şi ast-fel elevele nu staŭ neîntrerupt sub apropriată priveghiare, aŭ fost destule poveţele bine-voitóre pentru menţinerea buneĭ rînduelĭ. Elevele aŭ putut decĭ să ieà în practica vieţeĭ lor şcolare de până acum deprinderea de a-şĭ face datoria de bună voe şi nesilite de nimenĭ.

Primele treĭ clase primesc cultura generală, care se dă şi în alte şcóle secundare. Sunt ocupate şi elevele din aceste treĭ clase în gospodărie şi în atelier; pregătirea specială pentru sarcinele de soţie şi de mamă se începe numaĭ în clasa IV, care la începutul actualuluĭ an şcolar a fost instalată în noul local, unde ea conduce sub priveghiarea Directóreĭ acéstă a doua gospodărie şi ieà cu rîndul parte la purtarea tuturor greutăţilor casnice.

Sunt fără îndoială multe şi marĭ greutăţile ce resultă din acéstă multiplicitate a sarcinelor, dar scopul e tocmaĭ deprinderea cu sarcinĭ, carĭ în viéţa casnică sunt multe şi diferite, şi abià la sfîrşitul actualuluĭ an şcolar se va puté constatà, cât pot să înveţe şi ce pot să devie aceste eleve, carĭ mătură şi şterg praf, alérgă de la bucătărie la cămară, de la atelier la albia de spĕlat, de la grădina de legume la curtea de pasĕrĭ, şi asistă la lecţiunĭ numaĭ când le vine rîndul.

Vara trecută s'a zidit din roşu şi acum se tencuesce al treilea local, în care va fi instalată în August clasa V.

Elevele, carĭ anul acesta conduc gospodăria a doua sub priveghiarea Directóreĭ, anul viitor vor conduce atât gospodăria lor deosebită, cât şi cu rîndul cele-lalte douĕ gospodăriĭ, completându-şĭ studiile prin

cunoscinţe despre igienă şi prin îndrumărĭ pentru crescerea raţională a copiilor.

Cu deosibire mulţumitóre e desvoltarea trupéscă a elevelor, ceea ce e important pentru întréga lor viéţă şi constitue un resultat positiv dejà câştigat. Avem să mulţumim acest resultat fără îndoială şi purtăriĭ de grijă şi buneĭ stărĭ igienice a Institutuluĭ. Deşì jur împrejur s'aŭ ivit epidemiĭ, starea sanitară a Institutuluĭ a fost tot anul bună şi abià acum în primăvară s'aŭ ivit de-odată, în mod óre-cum endemic, maĭ multe casurĭ de indisposiţiunĭ la organele respiratoriĭ. E însă maĭ presus de tótă îndoiala, că buna desvoltare trupéscă e resultatul întreguluĭ fel de a vieţuì al elevelor. Ceea ce le priesce e maĭ ales continua ocupaţiune în gospodăria întinsă, şi ele sunt şi sufletesce maĭ desvoltate decât alte fete de vîrsta lor, pentru carĭ învĕţătura e muncă întinsă, iar nu recreaţiune ca pentru ele. Tocmaĭ clasa IV, cea maĭ ocupată, e şi cea maĭ voinică.

Urmându-se lucrarea tot ast-fel înainte, dacă nu tóte, câte-va din elevele din prima serie de absolvente vor trebuì să devie femeĭ culte, carĭ consideră munca drept onóre şi pórtă, nu numaĭ cu pricepere, ci tot de-odată şi cu mulţumire şi cu voe bună, chiar şi cele maĭ grele sarcinĭ ale vieţeĭ casnice.

Incheiând acest raport, ne exprimăm speranţa, că acum în timpul sesiuniĭ vom profità cu toţiĭ de ocasiune spre a ne duce la faţa loculuĭ, ca să ne încredinţăm din propria intuiţiune despre mersul Institutuluĭ, ceea ce ar fi atât pentru eleve o mângâere, cât şi pentru ceĭ însărcinaţĭ cu conducerea lor o dovadă despre viul interes cu care Academia urmăresce desvoltarea Institutuluĭ.

Membriĭ Comisiuniĭ: *I. Kalinderu, I. C. Negruzzi, D. Sturdza, V. A. Urechiă.*

Tabloul elevelor din Institutul Otteteleşanu cu mediile obținute la examenul din semestrul I al anuluĭ şcolar 1897—98.

No. curent	Localitatea	CLASA I	Media	CLASA II	Media	CLASA III	Media	CLASA IV	Media	Observațiunĭ	
1	Bucurescĭ	Elis. G. Stoicescu	7.04	Eleonora Baldovin	7.87	Victoria Mănescu	9.01	Elena Rațiu	9.47	In patru cl.	7
	»	Const. Dimitrescu	6.90	Safta Bălănescu	6.50	—	—	—	—	—	
	»	Florica Pancu	6.46	—	—	—	—	—	—	—	
2	Ilfov	Păuna Voicu	7.45	Alexandrina Ionescu	8.70	Ioana Ştefănescu	7.50	Caliopi Pantazescu	8.03	In patru cl	6
	»	—		Elena Călinescu	7.17	Elena Şerbănescu	7.52	—	—	—	
3	Dîmbovița	—	—	Eleonora Doicescu	7.18	Elena Teodoru	7.94	Steliana Kercea	9.11	—	6
	»	—	—	—	—	Caliopi Curletti	7.06	Ana Popescu	9.03	—	
	»	—	—	—	—	—	—	Maria Munteanu	7.64	In patru cl.	
4	Prahova	—	—	Maria Dobrescu	7.47	—	—	Sevasta Negulescu	9.07	—	4
	»	—	—	Octavia Angelescu	7.55	—	—	Eleonora Vasilescu	9.09	In patru cl.	
5	Ialomița	Ioana Ionescu	7.96	Caliopi Tănăsescu	8.90	—	—	—	—	» » »	2
6	Buzĕŭ	—	—		—	Maria Grigoriu	7.25	Maria Dărjescu	7.15	» » »	2
7	Teleorman	Steliana Crăciun	6.91	Irina Christescu	7.97	Ana Ionescu	7.18	Maria Panaitescu	8.75	» » »	4
8	Dolj	—	—	Olimpia Anastasiu	6.04	—	—	Elena Defleury	8.99	» » »	4
	»	-	—	Maria Ienculescu	8.87	—	—	Magdalena Gănescu	8.81	» » »	
9	Putna	—	—	—	—	Maria Iacob	6.45	Ana Nestorescu	7.61	» » »	2
10	Tecuciŭ	—	—	Zoe Tarola	7.52	Agripina Paşa	8.69	—	—	» » »	2
11	Romanațĭ	—	—	—	—	Maria Popovicĭ	8.17	—	—	» » »	1
12	Mehedințĭ	Leont Brădiceanu	6.79	Elena Băcleşanu	7.17	—	—	—	—	» » »	2
13	Huşĭ	Paraschiva Manoliu	7	Maria Râşcan	7.73	Domnica Gâdeĭ	8	—	--	» » »	3
14	Bîrlad	—	—	—	—	Natalia Cristea	boln.	—	—	» » »	1
15	Vasluiŭ	Ecaterina Buzdugan	7.86	—	—	—	—	Natalia Botez	8.99	» » »	2
16	Tulcea	—	—	—	—	—	--	Aglae Voinov	7.93	» » »	1
17	Constanța	—	—	—	—	Polixenia Ralle	boln.	-	—	» » »	1
18	Vlaşca	Ioana Pătraşcu	7.43	—	—	—	—	—	-	» » »	1
19	Muscel	Sultana Cândescu	6.14	—	--	—	—	—	—	» » »	1
20	Suceava	Ana Simionovicĭ	7.44	—	—	—		—	—	» » »	1
21	Argeş	Eudochia Lăzărescu	7.55	—	—	—	—	—	—	» » »	1
22	Rîmnic-Sărat	Aurelia Comănescu	7.82	—	—	—	—	—	—	» » »	1
23	Transilvania	Eugenia Pandrea	7.04	Minerva Sêrbu	7.58	Letiția Muciu	boln.	—	—	» » »	5
	»	—		—	—	Maria Dragomir	9.19	Valeria Greavu	9.50	» » »	

Budgetul Fundaţiuniĭ Ottetelesanu pe anul 1898—99.

BUDGETUL FUNDAȚIUNII OTTETELEȘANU PE ANUL 1898—99

VENITURI

Nr.	I. VENITURĬ				
	Excedent nu se póte prevedé nimic.				
1	**Proprietățĭ:**				
	a.— *Moșia Fundu-Chiselet*, pe 1 an, Octobre 98— Aprilie 99	— —		59 000 —	
	b — » *Măgurele*, idem	— —		21 500 —	
	c — » *Otteteliș*, idem	— —		15 300 —	
	d — » *Bătășanĭ*, idem	— —		3 200 —	
	e. — *Móra de la Măgurele*, din căutarea în regie idem	— —		3 500 —	
	f — *Casa din Calea Victorieĭ 49*, idem	— —		18 000 —	
	g.— *Grajdurile* din strada Teatruluĭ, idem . .	— —		2 900 -	123 400 -
2	**Cupóne**				
	Rentă amortisabilă 4% pe 1 an	193 500 —		7 740 —	
	Scrisurĭ funciare rurale 5% idem	103 500 —		5.175 —	
	Obligațiunĭ de Stat 6% idem	23 000 —		1 380 —	
	15 dividende de Banca Națională a L. 93,30.	7 500 —	15 000 —	— —	—
				1 399 50	15.694 50
3	**Fondul Elena Dr N. Turnescu**				
	Cuponul funciar rural și urban 5% pe 1 an .	22 200			
		—		— —	1 110 —
	Deficit	— —		— —	64.063 76
		349 700 —	15.000 —	— —	204 268 26

CHELTUELI

Nr.	II. CHELTUELĬ			
1	**Capitalisărĭ pe 1898—99:**			
	Fondul Elena Dr. N. Turnescu, cupónele pe anul curent	— —	— —	1 110 —
2	**Cheltuelĭ propriĭ**			
	a — *Anuitatea moșieĭ Fundu-Chiselet la Credit. func rural*	— —	18 745 —	
	b. — *Imposite*	— —	6 000 —	
	c. — *Asigurărĭ*	—	1 000 —	
	d — *Reparațiunĭ la imobile* (rest din 1897-98 L 8 385,35)	— —	14 000 —	
	e. — *Dobânda 6% la L. 40 000*,—împrumutațĭ de la Banca Națională și la L 55 000,— de la Fondul Adamachi	— -	5 000 —	
	f. — *Prelevările Academieĭ de 15%* la L. 89 459,50 venit	— -	13.418 90	
	g. — *Cheltuelĭ de procese*	— —	2 000 —	
	h. — » *neprevědute*	— —	2 500 —	62 663 90
3	**Cheltuelile Institutuluĭ Otteteleșanu**			
	a. - *Corpul didactic* . . . . . L. 20 430,—	— —		
	Servitoriĭ . . . . » 11 685,—	32 115 —		
	b. — *Mâncarea*	22 909 50		
	c — *Luminatul*	882 60		
	d. — *Incălditul*	1 140 —		
	e — *Atelier și spělătorie*	843 60		
	f. — *Curte și grajd*	2 298 -		
	g — *Diverse*	3 690 —		
	h.— *Imbrăcăminte*	7 579 50		
	i. — *Instalarea nouělor eleve* .	7 070 —		
	j — *Cărțĭ și tipăriturĭ* . .	1 200 —		
	k. — *Extraordinare*	7.070 —	— —	86 798 20
4	**Clădirĭ nouě și îmbunătățirĭ:**			
	Avansuri din anul 1897—98			
	Acompt pe anul viitor 1898—99 d-luĭ N. G Andreiŭ . .	15 588 04		
	Sume angajate cu contracte			
	Rest de plată d-luĭ N. G. Andreiŭ (clădirea 1897—98)	35 208 12		
	» » » » Exner	1 600 —		
	» » » » Frohlich	1 300 —		53 696 16
				204 268 26

COMISIUNEA BIBLIOTECEÏ

Raport asupra progreselor Bibliotecei în anul 1897.

Domnilor colegĭ,

Biblioteca Academieĭ Române, în anul 1897, şi-a mărit ast-fel colecţiunile sale:

I. Cărţĭ tipărite, charte geografice, etc.

1. S'aŭ cumpĕrat 241 volume şi broşurĭ, 3 volume ḑiare vechĭ, 13 foĭ volante, 1 atlas şi 41 charte geografice.

2. S'aŭ primit în dar de la diferite persóne: 353 volume şi broşurĭ, 11 volume ḑiare vechĭ şi 12 charte.

Darurile cele maĭ însemnate — pe lângă cele arătate în raportul de deschidere al d-luĭ Secretar general — aŭ fost făcute de următórele persóne:

M. S. Regele a bine-voit a dăruì o importantă lucrare a d-luĭ Carl A. Romstorfer, intitulată *Die Forschungsarbeiten am alten Wojewodenschlosse in Suczawa (1895 — 97).*

Ministeriul Cultelor şi Instrucţiuniĭ publice, pe lângă adresa No 51.109/3.873 Seria D, ne-a înaintat catalogul cărţilor cuprinse în biblioteca Capeleĭ române din Paris, spre a fi examinat şi spre a i se arătà apoĭ titlurile cărţilor cuprinse în el, carĭ ar fi bine să fie depuse în Biblioteca Academieĭ. S'aŭ arătat cărţile carĭ presintă óre-care interes bibliografic şi carĭ ar puté servì la completarea colecţiunilor nóstre. S'aŭ ales, în acest scop, 654 volume şi broşurĭ Cărţile însă n'aŭ intrat până acum în posesiunea Academieĭ.

Acelaşĭ Ministeriŭ, odată cu adresa No. 56.872/4.874 Seria E, din 17 Septembre 1897, ne-a trimis, în 18 lăḑĭ, biblioteca decedatuluĭ Episcop Dionisie de Buzĕŭ, dimpreună cu un inventariŭ, pentru a alege cărţile şi manuscriptele trebuincióse Academieĭ. Alegerea lor nu s'a făcut

încă; din inventariul trimis reiese că biblioteca acésta cuprinde 6.261 volume şi broşurĭ. Indată ce timpul va permite, se va procede la examinarea cu de-amăruntul a acesteĭ importante colecţiunĭ, oprindu-se pe séma biblioteceĭ nóstre tot ce va presentà vre-un interes deosebit.

D-l Secretar general D. A. Sturdza a dăruit 113 volume şi broşurĭ, 1 ḑiar vechiŭ şi 3 charte geografice.

Colegul nostru Părintele S. Fl. Marian a dăruit 33 volume şi broşurĭ.

D-l I. Bianu, Bibliotecarul Academieĭ, a dăruit 23 volume şi broşurĭ.

D-l C. Chiru, Directorul general al postelor şi telegrafelor, a dăruit 18 volume şi broşurĭ.

D-l General Pencovicĭ, delegatul român în Comisiunea europénă a Dunăriĭ, a dăruit charta braţuluĭ Sulina, publicată în 1895.

Institutul geografic al armateĭ a dăruit 2 foĭ din charta Moldoveĭ executată pe scara 1/200.000.

3. De la Instituţiunile cu carĭ Academia se află în relaţiunĭ de schimbul publicaţiunilor s'aŭ primit 1.077 volume şi broşurĭ, 7 charte geografice, 4 atlasurĭ şi 1 album

4. De la tipografiile din ţéră, conform legiĭ din 2 Aprilie 1885, s'aŭ primit 1.459 volume şi broşurĭ şi 246 publicaţiunĭ periodice şi anume: 174 ḑiare: 64 din Bucurescĭ şi 110 din provincie, şi 72 reviste: 57 din Bucurescĭ şi 15 din cele-lalte oraşe ale ţĕriĭ.

Anul trecut, domnilor colegĭ, v'am semnalat greutăţile ce întîmpină Biblioteca nóstră cu aplicarea legiĭ imprimatelor. Pentru completarea lipsurilor cunoscute de serviciul Biblioteceĭ s'aŭ luat şi anul acesta cele maĭ seriόse mĕsurĭ. Ast-fel, de ocamdată, s'aŭ intentat 13 procese tipografilor din capitală, carĭ aŭ nesocotit disposiţiunile legiĭ amintite, rĕmânênd ca ceĭ din provincie să fie daţĭ în urmărirea prefecturilor locale.

Lucrările maĭ însemnate făcute anul acesta în Bibliotecă sunt:

S'a inventariat şi catalogat în Secţiunea A de la No. A. 17.375 până la No. A. 18.361, ceea ce represintă în total 1.147 volume şi broşurĭ.

Pentru aducerea la îndeplinire a decisiuniĭ Academieĭ din 5 Aprilie 1894, s'a continuat a se alege câte un exemplar din cărţile legale şi a se trimite Biblioteceĭ Urechia din Galaţĭ Inventariul s'a făcut în două exemplare; unul s'a înaintat împreună cu cărţile, iar cel-lalt s'a depus în archiva Academieĭ. In el se cuprind 1.139 opere în 1 600 volume şi broşurĭ.

Serviciul Biblioteceĭ a continuat a preparà şi orînduì pentru tipar materialul pentru lucrările bibliografice, cu carĭ Academia, prin deci-

siunile sale din 14 şi 23 Martie 1896, a însărcinat pe Bibliotecarul eĭ d-l I. Bianu. Părţĭ din aceste lucrărĭ s'aŭ şi publicat, precum vi s'a arătat de d-l Secretar general în raportul sĕŭ.

Tóte aceste lucrărĭ cer o mare atenţiune şi o deosebită stăruinţă, aşà că din pricina acésta, precum şi fiind-că personalul trebue să se ocupe neîntrerupt şi cu lucrările de bibliotecă, ele pot înaintà numaĭ încet, spre a fi făcute cu tótă scrupulositatea necesară.

Tot din acest motiv nu s'a putut încă începe pregătirea bibliografieĭ moderne, în care se vor cuprinde cărţile românescĭ după 1830, precum nicĭ bibliografia scrierilor străine privitóre la Românĭ şi la ţĕrile românescĭ.

S'a preparat iarăşĭ o ediţiune a *Catalogului publicaţiunilor periodice*, care completézǎ multe lipsurĭ ale primeĭ ediţiunĭ din 1888. Lucrarea s'a făcut sub îngrijirea d-luĭ Nerva Hodoş şi va cuprinde tóte publicaţiunile periodice apărute până în anul trecut.

S'a continuat şi anul acesta a se rînduì şi legà diferitele colecţiunĭ de foĭ volante, statute de ale societăţilor, legĭ, regulamente, tese de doctorat de la Universităţile străine, cu carĭ Academia se află în relaţiunĭ de schimb, etc.

S'aŭ legat 862 volume, dintre carĭ 157 in-folio, 350 in-4° şi 355 in-8°.

Biblioteca a fost deschisă publiculuĭ cetitor câte 10 ore pe ḑi, de la ora 8 a. m. până la 6 p. m., exceptându-se vacanţia de la 1 Iulie—1 Septembre, când ea a fost pusă la disposiţiunea visitatorilor numaĭ 5 ore pe ḑi, de la 8 a. m. până la 1 p. m.

Cărţile împrumutate până la 31 Decembre 1897 aŭ fost în numĕr de 4.397 la 111 persóne; din aceste s'aŭ înapoiat 4.086 volume şi se aflaŭ nerestituite, la 31 Decembre 1897, 311 volume la 29 persóne.

Clădirea noueĭ sale de şedinţe a produs întârḑiere în lucrările de instalaţiunea definitivă a Bibliotecei. Din acéstă pricină, până la deplina terminare a eĭ, nu s'a putut mutà vechia sală de lectură în încăperea, în care se ţineaŭ până acum şedinţele Academieĭ, deşì s'aŭ făcut pregătirile spre acest sfîrşit. Prin mutarea în cestiune, precum şi prin ultimele disposiţiunĭ de instalare, se maĭ destină serviciuluĭ Bibliotecei încă treĭ camere şi anume: actuala sală de lectură, vechiul cabinet al manuscriptelor şi cel în care erà instalat serviciul Cassierieĭ. Tóte aceste încăperĭ vor puté fi rînduite pentru serviciul auxiliar al Bibliotecei, precum operaţiunile de înregistrare, catalogare, revisuirea periodicelor, pregătirea cărţilor pentru legat, etc.

Sala nouă de lectură este cu mult maĭ încăpĕtóre decât cea actuală şi cu mult maĭ proprie acesteĭ destinaţiunĭ, atât în ce privesce lumina

cât şi cele-lalte condiţiunĭ de funcţionare. Pentru a se înlăturà ostenéla prea mare şi întârḑierea în servirea cărţilor, etajele clădiriĭ sunt puse în comunicaţiune printr'un ascensoriŭ sistematic, aşezat în apropierea saleĭ de lectură.

In noua sală de lectură se află dulapurĭ suficiente pentru o bibliotecă de referinţă, unde se vor găsì publicaţiunile Academieĭ, dicţionare, manuale bibliografice şi alte opere indispensabile, de carĭ lectorul să se pótă servì singur.

Instalaţiunile de bibliotecă s'aŭ sporit anul acesta în mod considerabil. Datele de maĭ jos arată disposiţiunea, întinderea şi suprafaţa rafturilor din bibliotecă.

Parterul caseĭ Zaleski, adaosă la vechiul local, are 7 sale destinate publicaţiunilor periodice româneşcĭ (socotindu-se şi sala dubletelor acestora) şi 1 coridor pentru păstrarea exemplaruluĭ al doilea din periodicele legale, cuprinde 727^{m} rafturĭ cu o suprafaţă de 281,80.$^{m.p.}$

Biblioteca A, compusă din 4 sale şi 1 coridor, cuprinde: .	469$^{m.}$	»	»	»	»	»	167,50$^{m.p}$
Etajul caseĭ Zaleski, compus din 4 sale şi 1 coridor, cuprinde:	544$^{m.}$	»	»	»	»	›	199,30$^{m.p.}$
Biblioteca S. (Scheia), avênd 2 sale, cuprinde:	250$^{m.}$	»	»	»	»	»	91,40$^{m.p.}$
Biblioteca I. P. S. Sale Mitropolituluĭ Moldoveĭ, necatalogată încă, ocupă 2 sale şi cuprinde:	228$^{m.}$	»	»	»	›	»	80,30$^{m.p.}$
Magasinul dubletelor, compus din 6 sale, cuprinde:	569$^{m.}$	»	»	›	»	›	201,60$^{m.p.}$
Maĭ adăogêndu-se 8 dulapurĭ marĭ, cu gémurĭ, a 2 m.×3.60, în carĭ se află	160^{m}	»	»	»	»	»	57,60$^{m.p.}$
Şi în fine noua sală de lectură avênd:	77^{m}	»	»	»	»	»	23 70$^{m.p.}$

Biblioteca dispune în total de 3.024$^{m.}$ metri linearĭ de rafturĭ cu o suprafaţă de 1.103,20$^{m.p.}$

Din experienţă se scie, că într'un metru pătrat de instalaţiune pot încăpé aproximativ 100 volume şi broşurĭ, dacă maĭ ales în aşezarea cărţilor în bibliotecă se ţine sémă de formatul lor.

Luând iarăşĭ în consideraţiune că, la nevoe, numĕrul rafturilor se póte sporì cu 10 %, pe o lungime de 3 klm. rafturĭ, de carĭ am dispune orĭ şi când, putem aşezà până la 110.000 volume şi broşurĭ.

Acest calcul este făcut numaĭ în vederea instalaţiunilor actuale. Localul maĭ dispune însă de câte-va încăperĭ, în carĭ se vor face instalaţiunĭ de bibliotecă.

Lucrările acestea sunt pe cale de a se executà şi instalaţiunile vor fi dispuse ast-fel:

In coridorul din intrarea de jos, spre noua sală de lectură, se vor face	172 metri linearĭ rafturĭ, cu o suprafaţă de	63,50m p.
In salonul de sub sala manuscriptelor, destinat pentru păstrarea cărţilor rare şi preţióse	490 » » » » » »	167,50m.p.
In salonul cel mare din fundul parteruluĭ noueĭ clădirĭ	580 » » » › » › ›	197,50m p
Adecă	1.242 metri linearĭ rafturĭ, cu o suprafaţă de	428,50m.p

ceea ce ar fi în stare să priméscă un spor de încă 43.000 volume.

II. Manuscripte, documente, stampe, portrete, medaliĭ. etc.

Aceste colecţiunĭ s'aŭ sporit în chipul următor:

1. S'aŭ cumpĕrat 2 volume manuscripte, 36 documente, 1 album, 19 portrete litografice, 10 portrete fotografice, 16 stampe litografice, 6 chromolitografiĭ, 4 fotografiĭ, 2 desemne originale şi 1 pecete.

2. S'aŭ primit în dar 53 volume manuscripte, 91 documente, 4 albumurĭ 12 portrete litografice, 79 portrete fotografice, 1 chromolitografie, 5 fotografiĭ, 13 medaliĭ şi 1 desemn original.

Cele maĭ importante darurĭ aŭ fost făcute de următórele persóne:

D-l Preşedinte N. Kretzulescu a dăruit 3 acte din August 1848.

D-l Secretar general D. A. Sturdza a dăruit 1 album cu vederĭ de la Curtea-de-Argeş, 7 fotografiĭ representând inaugurarea poduluĭ de fer de peste Jiŭ şi alte 2 fotografiĭ, represintând pe M. S. Regele împreună cu Ţarul Rusieĭ şi Mariĭ Ducĭ la Poradim.

D-l I. Kalinderu a dăruit 12 portrete domnescĭ decopiate de rĕposatul pictor Tătărescu după originalele lor din bisericĭ.

D-l V. A. Urechiă a dăruit un pergament subscris de asistenţĭ la desvĕlirea monumentuluĭ de la Răsboenĭ şi 2 proclamaţiunĭ tipărite din 1851.

D-l A. Papadopol-Calimach a dăruit un memoriŭ asupra istorieĭ contemporane de la 1839 — 1889, corespondenţa luĭ Cuza-Vodă cu Costache Negri, scrisorĭ de ale luĭ Alecsandri, scrisorĭ familiare, un manuscript

autograf despre istoria tipografieĭ în ţĕrile românescĭ; diverse manuscripte, hârtiĭ relative la familia Kogălniceanu, acte de serviciŭ şi altele.

Preşedinţa Consiliuluĭ de Miniştri ne-a trimis în dar 16 registre dintre aniĭ 1837—1856.

De la Ministeriul de Externe s'aŭ primit în dar medalia comemorativă a visiteĭ în ţéră a M. S. I. R. Francisc Iosif în 1896 şi o colecţiune de fotografiĭ cuprindênd portretele MM. LL. Regeluĭ şi Regineĭ, ale Familieĭ Regale, ale maĭ multor bărbaţĭ de stat aĭ Românieĭ, precum şi vederĭ de moschee şi şcóle turcescĭ din Dobrogea.

Ministeriul Instrucţiuniĭ publice ne-a trimis 67 acte vechĭ dintre 1541—1833, dăruite de d-l Locotenent G. Iliescu.

Direcţiunea Casseĭ de depunerĭ şi consemnaţiunĭ ne-a trimis un exemplar din medalia de aur bătută cu ocasiunea puneriĭ temelieĭ aceluĭ edificiŭ.

Monetăria Statuluĭ a trimis în dar 1 exemplar de argint şi 4 de bronz din medalia comemorativă a inaugurăriĭ Palatuluĭ Universităţiĭ din Iaşĭ, 4 exemplare de bronz şi de argint din medalia copunerĭ memorativă a puneriĭ petriĭ fundamentale a palatuluĭ Casseĭ de deşi consemnaţiunĭ.

D-l N. Iorga, membru corespondent al Academieĭ, a dăruit hârtiile rĕmase de la Archimandritul Varahil Lateş, cuprindênd socotelile bisericilor şi schiturilor atârnătóre de mănăstirea Némţu, în anul 1850 şi următoriĭ.

D-na Caterina A. Golescu a dăruit, din partea copiilor sĕĭ, 17 volume manuscripte din dicţionarul româno-grec şi greco-român al rĕposatuluĭ Iordachi Golescu, precum şi un repertoriŭ al cuvintelor.

D-l D. C. Sturdza-Scheianu a dăruit 1 volum manuscript, cuprindênd acte privitóre la moşiile Trifescĭ, Mircescĭ, etc. şi 8 documente dintre 1629—1809.

D-l N. Mandrea a dăruit o frumósă colecţiune din hârtiile luĭ Nicolae Bălcescu, cuprindênd actele Guvernuluĭ provisoriŭ, corespondenţa luĭ Bălcescu cu Magheru şi alte manuscripte cuprindênd studiĭ propriĭ de ale luĭ Bălcescu.

P. S. Sa Archiereul Atanasie Craioveanu a dăruit un chrisov pe pergament de la Mateiŭ Basarab, din 7141 (1633) Martie 21.

D-l Ernest Vârnav a dăruit o colecţiune de documente istorice interne din secoliĭ XVII—XIX.

D-l Dr. Hurmuzescu a dăruit o fotografie obţinută prin razele X.

D-l Const. I. Bălăceanu din comuna Stolnicĭ-Isbăsescĭ (Argeş) a dă-

ruit o diplomă a familieĭ sale, dată de Impĕratul Leopold al Austrieĭ scrisă în limba latină, cu traducerea germană, şi cu data de 3 Maiŭ 1690.

D-l Petru V. Grigoriu, publicist din Iaşĭ, a dăruit o scrisóre autografă a poetuluĭ V. Alecsandri, din 1880.

D-l N. Ianovicĭ, ḑiarist, a dăruit un document slavon cu pecete atârnată de la Radul Voevod, din 29 Martie 1609 (7117).

D-l Dimitrie Damian a dăruit un chrisov original pe pergament de la Vlad Voevod, Domnul Ţĕriĭ-Românescĭ, din 1523 (7031) Martie 18.

Părintele V. Mangra din Arad a dăruit scrisórea adresată Românilor de acolo de V. Alecsandri, ca rĕspuns la adresa de felicitare trimisă de dînşiĭ poetuluĭ cu ocasiunea premieriĭ Cânteculuĭ ginteĭ latine.

D-l D. Cosmuleĭ a dăruit o copie întărită la 1834 de pe chrisovul luĭ Grigorie Ghica, Domnul Ţĕriĭ-Românescĭ, din 16 Martie 1769.

D-l Ioan Turcu din Făgăraş a dăruit un extras de pe urbariul din 1710.

D-l Franz Mándy, fotograf, a dăruit 65 portrete ale membrilor Familieĭ Régale, 5 portrete representând Familia Regală şi pe M. S. I. R. Francisc Iosif cu o ocasiunea visiteĭ sale în România, 2 portrete vederĭ de la punerea petriĭ poduluĭ de peste Dunăre şi 1 reproducţiune în fotografie a tablouluĭ representând întîlnirea M. S. Regeluĭ cu Osman-Paşa la Plevna.

Documentele inventariate anul acesta sunt în numĕr de 1.535, din carĭ 1.035 ale caseĭ rĕposatuluĭ Ioan Otteteleşanu.

S'aŭ pregătit şi aşezat în catalogul chronologic fişele a 101 documente.

S'aŭ inventariat în mod amănunţit peste 100 volume manuscripte.

Localul cel noŭ al manuscriptelor este o cassă de siguranţă construită după toate cerinţele şi pusă ast-fel la adăpost de incendiŭ şi umeḑélă.

El are o uşă şi douĕ marĭ ferestre cu oblóne de fer. Instalaţiunea este dispusă pe douĕ etaje, înalte fie-care de 2 metri şi puse în comunicaţiune prin o scara de fer în spirală, care rĕspunde în galeria încunjurătóre, ce este mărginită pe tótă întinderea sa cu un grilaj de fer.

Ambele etaje împreună cuprind 378 metri linearĭ rafturĭ cu o suprafaţă de 129,50 metri pătraţĭ.

Lângă localul deposituluĭ manuscriptelor şi documentelor se află o încăpere în special destinată pentru studiile asupra lor; într'însa se va instală şi o bibliotecă potrivită cu trebuinţele acelor studiĭ.

Tabloul de maĭ jos arată crescerea totală a colecţiunilor Academie în anul 1897:

	Cărţĭ tipărite	Diare şi reviste	Foĭ volante	Atlase	Manuscripte	Documente	Portrete litografice	Portrete fotografice	Charte geografice	Stampe litografice	Cromolitografiĭ	Fotografiĭ	Desemnurĭ originale	Albumurĭ	Peceţĭ	Medaliĭ
Cumpĕrate	241	3	13	1	2	36	19	10	41	16	6	4	2	1	1	—
Schimb	1 077	—	-	4	—	—	—	—	7	—	—	—	—	1	—	—
Dăruite	353	11	2	—	53	91	12	79	12	--	1	5	1	4	—	13
Conform legiĭ . .	1.459	246	2	1	—	—	--	—	—	—	—	—	--	—	—	—
Total .	3.130	260	17	6	55	127	31	89	60	16	7	9	3	6	1	13

La foĭ volante nu se cuprind tóte cele carĭ ne vin conform legiĭ; de asemenea la darurĭ nu sunt consemnate colecţiunile de documente portrete, etc. neclasificate încă.

Tendinţa spre crescere a colecţiunilor nóstre se menţine şi resultatele, an cu an, sunt maĭ îmbucurătóre. Nimic n'ar puté da o maĭ justă idee despre acésta decât comparaţiunea crescerilor nóstre anuale cu ale altor instituţiunĭ de acest fel. Am ales pentru acésta biblioteca. uneĭ însemnate şi destul de vechĭ instituţiunĭ, a Academieĭ din Budapesta,

Tablourile următóre arată crescerile anuale ale Bibliotecei Academieĭ Unguresci, faţă de ale nóstre:

Academia Unguréscă. (1)

A N U L	Cărţĭ tipărite	Rapórte de ale şcólelor	Diare şi reviste	Charte geografice	Manuscripte
1891	2.270	220	140	3	—
1892	2.446	200	168	10	6
1893	3.138	200	152	2	—
1894	3.204	133	213	8	—
1895	3.158	165	195	1	—
1896	2.977	160	209	4	—
In 6 anĭ crescerea:	17.193	1.078	1.077	28	6
	18.271 vol.				

(1) *Rapport sur les travaux de l'Académie Hongroise des sciences en 1891—96*, présenté par le Secrétaire général C. Szily, Budapest 1892—97.

ANUL	Cărți tipărite	Diare și reviste	Foi volante	Charte geografice	Atlasurĭ	Manuscripte	Documente	Albumurĭ	Fotografiĭ	Portrete	Desemnurĭ originale	Stampe litografice
1891	1.993	241	19	7	—	36	1 111	—	—	39	—	16
1892	5.592	321	102	61	6	114	300	6	—	8	—	37
1893	2 125	272	45	7	6	131	903	1	—	1	—	81
1894	4 905	304	46	21	15	37	599	1	2	13	—	46
1895 . . .	6.432	294	66	5	5	31	329	4	23	37	7	46
1896	4.385	243	3	14	1	51	381	5	22	5	4	52
In 6 anĭ crescerea.	25.422	1.675	281	115	33	400	3 623	17	47	103	11	278

Din aceste date reiese starea de prosperitate și progresul colecțiunilor nóstre.

Pentru a puté rînduì tótă acéstă bogăție de materiale, este de neapĕrată trebuință a se procede la organisațiunea lor sistematică și definitivă.

Cestiunea acésta, de cea maĭ mare însemnătate pentru desvoltarea colecțiunilor Bibliotecei nóstre în viitor și pentru înlesnirea întrebuințăriĭ lor, este de maĭ mult timp în studiul serviciuluĭ Bibliotecei. Spre a ajunge la completa și buna eĭ resolvire, vor fi necesare óre-carĭ cheltuelĭ și maĭ ales o îndelungată și sistematică muncă materială, pentru care personalul serviciuluĭ,—încă întreg tînĕr și destul de bine pregătit,—va trebuì înmulțit după putință.

Membriĭ Comisiuniĭ: *N. Quintescu, V. Maniu, Gr. Ștefănescu.*

Cumpĕrăturĭ făcute pentru Bibliotecă în 1897.

Cărţĭ tipărite.

Almanah al Curţiĭ şi al Statuluĭ din Prinţipatul Valahii pentru aniĭ 1838 1848, 1851, 1853, Bucureştĭ.—4 vol. in-8°.

Andreae (Dr. A.), Acrosaurus Frischmanni H. v. Mey. Ein dem Wasserleben angepasster Rhynchocephale von Solenhofen. (Berichte der Senckenbergischen Naturforschenden Gesellschaft in Frankfurt a. M.). Frankfurt a. M. 1893. — 1 br. in-8°.

Annales de Chimie et de Physique.—VII-e Série. Tome XII. Paris 1897.—1 vol. in-8°.

Annales des sciences naturelles. Botanique. VIII-e Série. III, IV. Paris 1896.—2 vol. in-8°.

» Zoologie et paléontologie. VIII-e Série. T. IV. Paris 1897. — 1 vol. in-8°.

Archiv für œsterreichische Geschichte. LXXXIV Band. Register zu den Bänden LI — LXXX. Wien 1897. — 2 vol. in-8°.

Archives de l'Orient Latin publiées sous le patronage de la Société de l'Orient Latin. Paris 1881. — 2 vol. in-gr. 8°.

Archives diplomatiques. Recueil mensuel international de diplomatie et d'histoire. 37 année 1897. Paris. — 4 vol. in-8°.

Arsake (Ap.), La question de la propriété devant les Assemblées Législatives. Bucarest 1860.—1 br. in-8°.

Ascoli (G. I), Supplementi periodici all'Archivio glottologico italiano. Quarta dispensa. Torino 1897. — 1 vol. in-8°.

Baule (Marcellin) et *Philippe Glangeaud,* Le Callibrachion Gaudryi, nouveau reptile fossile du Permien d'Autun.—1 br. in-8°.

Berville (P. de), Notice sur une nouvelle espèce de crustacé fossile trouvée dans le calcaire grossier inférieur. (Bulletin de la Société géologique de France, II-e Série, t. XIV, 1856). — 1 br. in-8°.

Bittner (A.), Micropsis Veronensis, ein neuer Echinide des oberitalienischen Eocaens. — 1 br. in-8°.

» Neue Brachyuren des Eocaens von Verona.—1 br. in-8°.

Bleicher, Sur le gisement et la structure des nodules phosphatés du Lias de Lorraine. (Bulletin de la Société géologique de France, III-e Série, t. XX, 1892).—1 br. in-8°.

Borre (*Preudhomme de*), Descriptions de deux espèces nouvelles du genre Aegidium Westwood suivies de la liste des orphnides du Musée Royal d'histoire naturelle de Belgique. (Annales de la Société entomologique de Belgique, tome XXX, 1886).—1 br. in-8°.

» Note sur les crustacés isopodes. (Comptes-rendus de la Société entomologique de Belgique, 1886). Gand. — 1 br. in-8°.

Brockhaus' Konversations—Lexikon. 14-te Auflage. XVII Band, Supplement. Leipzig 1897.—1 vol. in-gr. 8°.

Brogniart (*Charles*), Note sur un nouveau genre d'entomostracé fossile provenant du terrain carbonifère des environs de Saint-Etienne (Palaeocypris Edwardsii).—1 br. in-8°.

» Notice sur quelques poissons des lignites de Ménat. Caen 1880.—1 br. in-8°.

Brugmann (Karl) und *Berthold Delbrück*, Grundriss der vergleichenden Grammatik der indogermanischen Sprachen. IV Band. Syntax von B. Delbrück. II Theil. Strassburg 1897.— 1 vol in-8°.

Bucaille, Essai d'une liste des fossiles observés dans l'étage cénomanien de Rouen. — 1 br. in-8°.

Burmeister (*H.*), Berichtigung zu Coelodon. — 1 br. in-gr. 8°.

Cahun (Léon), Introduction à l'histoire de l'Asie. Turcs et Mongols, des origines à 1405. Paris 1896.—1 vol. in-8°.

Carnot (Adolphe), Recherches sur la composition générale et la teneur en fluor des os modernes et des os fossiles des différents âges. (Annales des Mines, 1-er vol., 1893). Paris 1893.—1 br. in-8°.

Christophorus (Georgius), Exercitatio historica de potentia Imperii Turcici . . . . Baruthi (1683).—1 br. in-4°.

Congresulu presei romane. Raportu asupra situaţiunii terei. Bucuresci 1871.— 1 br. in-8°. .

Cope (Edward D.), On the extinct vertebrata of the Eocene of Wyoming observed by the expedition of 1872, with notes on the Geology.—1 vol in-8°.

Costnitzer Concilium gehalten worden im Iar Taussend vier hundert vnd dreytzehen. Ietzt auffs neuw zugerichtet. Franckfurt am Mayn 1575.— 1 vol. in-fol.

Cotteau (Gustave), Catalogue méthodique des échinides recueillis dans l'étage néocomien du département de l'Yonne. (Bulletin de la Société des sciences historiques et naturelles de l'Yonne, 1851).—1 br. in-8°.

» Notice sur le genre métaporhinus et la famille des collyritidés. (Bulletin de la Société des sciences historiques et naturelles de l'Yonne, 1860).—1 br. in-8°.

» Fossiles albiens et cénomaniens des environs de Saint-Florentin. (Bul-

letin de la Société des sciences historiques et naturelles de l'Yonne, 1867).—1 br. in-8°.

Cotteau (*Gustave*), Etudes sur les échinides fossiles du département de l'Yonne. Paris 1876.—1 vol. in-8°.

» Paléontologie. I. Catalogue des échinides jurassiques de Normandie. (Extrait des Mémoires de la Société géologique de Normandie, 1877).— 1 br. in-8°.

» Description des échinides tertiaires de la Belgique. (Tome XLIII des Mémoires couronnés et Mémoires des savants étrangers, publiés par l'Académie Royale des sciences, etc. de Belgique, 1880). — 1 br, in-4°.

» Description des échinides fossiles de l'île de Cuba. Liége 1881.—1 br. in-8°.

» Echinides jurassiques crétacés et tertiaires du Sud-Ouest de la France. (Société des sciences naturelles de la Charente-inférieure. Annales de 1882). La Rochelle 1883.—1 vol. in-8°.

» Die Echiniden der Stramberger Schichten. Atlas-Tafel I—V. (Palaeontologische Mittheilungen aus dem Museum des Kœnigl. Bayer. Staates. III Band, 5 Abtheilung). Cassel 1884.—1 vol. in-fol.

» Considérations générales sur les échinides du terrain jurassique de la France. (Extrait du Bulletin de la Société géologique de France, III-e Série, t. XIII, 1885).—2 br. in-8. Echinides éocènes de la province d'Alicante. (Mémoires de la Société géologique de France. III-e Série, V). Paris 1890-91.—2 br. in-gr. 4°.

« Les échinides éocènes de la Loire-inférieure et de la Vendée. (Extrait du Bulletin de la Société des sciences naturelles de l'Ouest de la France, 1891).—Nantes.—1 br. in-8°.

» Note sur le groupe des clypéastroïdes. (Association française pour l'avancement des sciences. Congrès de Marseille, 1891). — 1 br. in-8°.

› Considérations générales sur les échinides réguliers du terrain crétacé de France. — 1 br. in-8°.

» Description des échinides du calcaire grossier de Mons. — 1 br. in-4°.

» Echinides du terrain éocène de Saint-Palais.—1 br. in-8°.

» Sur les oursins jurassiques de la Suisse.—1 br. in-8°.

Coup d'oeil sur l'état actuel de la Valachie, et la conduite de la Russie relativement à cette province par M. de L. ***. Paris 1835.—1 br. in-8°.

Creţulescu (*E. M.*), Despre căsătorie şi divorţŭ în Principatele-Unite (Bucurescĭ). — 1 br. in-8°.

Dante Alighieri, Opere minori. Edizione critica. Il trattato de vulgari eloquentia per cura di Pio Rajna. Firenze 1896.—1 vol. in-8.

Daubrée, Notices géologiques. Découverte de traces de pattes de quadrupèdes dans le grès bigarré de Saint-Valbert près Luxeuil (Haute-Saône). — 1 br. in-4°.

Dawkins (*W. Boyd*) and *W. Ayshford Sanford*, The British Pleistocene Mam-

malia. Part IV. British Pleistocene Felidae. (The Palaeontographical society. Volume for 1871). London 1872.—1 br. in-4°.

Delfortrie, Les sparoïdes du tertiaire Aquitanien. (Actes de la Société Linnéenne de Bordeaux, t. XXIX, 1-re livr. 1873).— 1 br. in-8°.

Democrația. An. I (1869). N 1—37. Ploescĭ. — 1 vol. in-4°.

Deslongschamps (*Eugène de*), Notes paléontologiques. 3-e et 4-e articles. Caen-Paris 1867.— 1 br. in-8°.

» Note sur le développement du deltidium chez les brachiopodes articulés. — 1 br. in-8°.

Desor (*E.*), Notice bibliographique. Synopsis des échinides fossiles. (Revue et Magasin de Zoologie, 1859).—1 br. in-8°.

Dîmbovița. Diariu politicu, litterariu și commercialu. 1864-65 (No. 1-39, 43-75, 77-79, 82-88). — 1 vol. in-fol.

Discovrs merveillevs et véritable de la conqveste faite par le ievne Demetrivs grand dvc de Moscovie dv sceptre de son père, avenve en ceste année MDCV tirez de bons advis. Novvelle édition précédée d'vne introdvction et annotée par le prince Avgvstin Galitzin. Paris 1858. — 1 vol. in-8° mic.

Dollo (*Louis*), Psephophorus.—1 br. in-8°.

Dumortier (*E.*), Sur le véritable niveau des ammonites viator et tripartitus.— 1 br. in-8°.

Eichwald (*Dr. Eduard von*), Die vorweltliche Fauna und Flora des Grünsandes des Umgegend von Moskwa.—1 br. in-8°.

Extrait de l'histoire générale des hommes vivants et des hommes morts dans le dix-neuvième siècle. (Le Prince Démétrius Ghika). — 1 br. in-fol.

Extraits de l'histoire générale des maisons princières et des autres principales familles de l'Europe et d'autres contrées du globe. (Le Prince Démétrius Ghika). — 1 br. in-fol.

Falk (*Dr. Franz*). Die ehemalige Dombibliothek zu Mainz, ihre Entstehung, Verschleppung und Vernichtung. Nach gedruckten und ungedruckten Quellen. (Beihefte zum Centralblatt für Bibliothekswesen. XVIII). Leipzig 1897. — 1 vol. in-8°.

Falke (*Dr. Johannes*), Die Geschichte des deutschen Handels. Leipzig 1859, 1860.—2 vol. in-8°.

Feöldy Doby Antal, Lónyay család Nagy Lónyai és Vásáros Naményi gróf, báró és nemes. Budapest 1895. — 1 br. in-8°.

Fitzinger (*Dr. Leopold Joseph*), Untersuchungen über die Artberechtigung einiger seither mit dem gemeinen Bären (Ursus Arctos) vereinigt gewesenen Formen. — 1 br. in-8°.

Florianus (*M.*), Historiae Hungaricae fontes domestici. Pars prima. Scriptores. Vol. I—II. Quinque-Ecclesiis 1883. — 2 vol. in-8°.

Fournier (*Dr. August*), Gentz und Cobenzl. Geschichte der österreichischen Diplomatie in den Jahren 1801—1805. Wien 1880. —1 vol. in-8°.

Gaudry (*Albert*), Considérations générales sur les animaux fossiles de Pikerm. Paris 1866.—1 br. in-gr. 8°.
» Soirées scientifiques de la Sorbonne. Animaux fossiles aux environs d'Athènes. Paris 1866.—1 br. in-8°.
» Faculté des sciences. Cours annexe de paléontologie. Leçon d'ouverture. Paris 1868.—1 br. in-8°.
» Considérations sur les mammifères qui ont vécu en Europe à la fin de l'époque miocène. Paris 1873.—1 br. in-8°.
» Muséum d'histoire naturelle. Cours de paléontologie. Leçon d'ouverture Paris 1873.—1 br. in-8°.
» Sur l'Anthracotherium découvert à Saint-Menoux. (Bulletin de la Société géologique de France. III-e Série, t. II, 1873).—1 br. in-8°.
» Les êtres des temps primaires. Résumé de la première partie du cours de paléontologie fait au Muséum d'histoire naturelle, Paris 1874.—1 br. in-8°.
» Nouvelle note sur les reptiles permiens. (Bulletin de la Société géologique de France, III-e Série, t. XIII, 1884).—1 br. in-8°.
» Sur un nouveau genre de reptile trouvé dans le Permien d'Autun. (Bulletin de la Société géologique de France, III-e Série, t. XIV). 1886.—1 br. in-8°.

Gauthier (*V.*), Sur quelques échinides monstrueux, appartenant au genre Hemiaster. (Association française pour l'avancement des sciences. Congrès de Blois, 1884). Paris.—1 br. in-8°.
» Types nouveaux d'échinides crétacés. (Association française pour l'avancement des sciences. Congrès de Toulouse, 1887).—1 br. in-8°.

Gautier (*Léon*), Bibliographie des chansons de geste. (Complément des Épopées françaises). Paris 1897.—1 vol. in-8°.

Gervais (*Paul*), Remarques sur les oiseaux fossiles. Thèse de géologie. Paris 1844.—1 br. in-8°.
» Observations relatives aux reptiles fossiles de France. (Comptes-rendus des séances de l'Académie des sciences, t. XXXVI, 1853).—1 br. in-4°.
» Observations sur diverses espèces de mammifères fossiles du midi de la France. 1 br. in-8°.
» Recherches sur les polypes d'eau douce des genres Plumatella, Cristatella et Paludicella. Premier Mémoire.—1 br. in-8°.

Gervais (Paul) et *Marcel de Serres*, Sur les mammifères dont on a trouvé les restes fossiles dans la caverne de Lunel-Viel et dans les sables de Montpellier.—1 br. in-8°.

Ghica (Ion), (Raport asupra faptelor de punere în acusațiune a Ministeriuluĭ dela 13 Iulie).—1 br. in-8°.

Ghika (Le Prince D.), A mes amis et à mes ennemis. Bucharest 1856.—1 br. in-8°.
» Câte-va pagine din viața mea. Bucureștĭ 1856.—1 br. in-8°.
» Préfecture de police. Projet de réformes. Bucarest 1856.—1 br. in-8°.
» Quelques pages de ma vie. Bucarest 1856.—1 br. in-8°.

Ghika (Prinţul D.), Rĕspuns la jurnalele Morning-Hérald şi Stéoa Dunăreĭ.— 1 br. in-8°.

Godefroy (Frédéric), Dictionnaire de l'ancienne langue française et de tous ses dialectes du IX au XV siècle. Fasc. 86—88. Paris 1897.—3 br. in-gr. 4°.

Gras (Scipion), Sur la réalité de l'association des plantes houillères aux coquilles liasiques dans les Alpes, et comment on peut l'expliquer. (Bulletin de la Société géologique de France, II-e Série, t. XIV, 1857).—1 br. in-8°.

Grimm (Jacob), Deutsche Grammatik. IV-ter Theil, 1 Hälfte. Gütersloh 1897.— 1 vol. in-8°.

Gröber (Gustav), Grundriss der romanischen Philologie. II Band, 2 Abt. 4 Lief. Strassburg 1897.—1 vol. in-8°.

Grotefend (Dr. H.), Zeitrechnung des deutschen Mittelalters und der Neuzeit. II, 2. Hannover u. Leipzig 1898.—1 vol. in-8°.

Hagenmeyer (Heinrich), Peter der Eremite. Leipzig 1879.—1 vol. in-8°.

Hallepliu (C. Z.), Serdarul Illiusiu, Tombatera caine rosiu. Comedie originala in unu actu. Bucuresci 1871.—1 br. in-8°.

Hasse (Ernst), Geschichte der Leipziger Messen. Leipzig 1885.—1 vol. in-8°.

Heliade-R. (I.), Annexe. Proprietariĭ şi săteniĭ. Bucurescĭ 1864.—1 vol.in-8° mic.

Hensche, Ueber einen auf der Kurischen Nehrung beĭ Nidden gefundenen Knochen.—1 br. in-4°.

Holder (Alfred), Alt-Celtischer Sprachschatz. IX Lieferung. I—Liv-ius. Leipzig 1897.—1 vol. in-8°.

Intrigues de la Russie en Roumanie. Paris 1867.—1 br. in-8°.

Jancsó (Benedek), Aradvármegye és Arad szabad királyi város monographiája. Arad 1892—95.—3 vol. in-4°.

Janet (Charles), Note sur trois nouvelles bélemnites sénoniennes. (Bulletin de la Société géologique de France. III-e Série, t. XIX, 1891).—1 br. in-8°.

Jekelfalussy (Dr. Josef von), Der Tausendjährige Ungarische Staat und sein Volk. Budapest 1896.—1 vol. in-8°.

Karls (König von Rumänien), Aus dem Leben. Aufzeichnungen eines Augenzeugen. II—III Band. Stuttgart 1894, 1897.—2 vol. in-8°.

Koninck (L.-G. de), Notice sur quelques fossiles recueillis par M. G. Dewalque dans le système Gedinnien de A. Dumont (Ann. de la Soc. géol. de Belg., t. III). Liége 1876.—1 br. in-8°.

» Notice sur une nouvelle espèce de Davidsonia.—1 br. in-8°

» Notice sur le genre Davidson.—1 br. in-8°.

Kritischer Jahresbericht über die Fortschritte der romanischen Philologie unter Mitwirkung von über hundert Fachgenossen. Herausgegeben von Karl Vollmöller. III Band. 1891—94, 1-te Hälfte. 4 Heft, 2-te Hälfte. Leipzig-Erlangen, 1896—97.—2 vol. in-8°.

Krumbacher (K.), Geschichte der Byzantinischen Litteratur. II Auflage. München 1897.—1 vol. in-8°.

Lakos (Lajos), Visszaemlékezés Törökországra (1875, 1876, 1877). Nagyvárad 1895.—1 vol. in-8°.

Lartet (*Edouard*), Sur le Trechomys Bonduellii et sur deux autres rongeurs fossiles de l'éocène Parisien.—1 br. in-8°.

Lavisse (*Ernest*), *Alfred Rambaud,* Histoire générale du IV-e siècle à nos jours. Tome IX. Napoléon. 1800—1815. Paris 1897.—1 vol. in-gr. 8°.

Leidy (*Joseph*), Notice of remains of extinct vertebrata, from the valley of the Niobrara river. (Proceedings of the Academy of Natural sciences of Philadelphia, 1858).—1 br. in-8°.

» Notice of some mammalian remains from the salt mine of Petite Anse (Louisiana).—1 br. in-gr. 8°.

» Remarks on the nature of organic species.—1 br. in-gr. 8°.

Lemoine (*Victor*), Communication sur les ossements fossiles des terrains tertiaires inférieurs des environs de Reims. (Association française pour l'avancement des sciences. Congrès de Montpellier, 1879). Reims 1880.—1 br. in-8°.

» Sur la présence du Simoedosaure dans les couches éocènes inférieures de Sézanne. (Bulletin de la Société géologique de France, III-e Série, t. XIV, 1885.)—1 br. in-8°.

Lerescu (*Ion C.*), Patriotul Valentineanul redactorul gazeteĭ Reforma.

Le Roulx (*J. Delaville*), La France en Orient au XIV siècle. Expéditions du Maréchal Boucicaut. Tome I—II. (Bibliothèque des écoles françaises d'Athènes et de Rome, fasc. 44, 45). Paris 1886.—2 vol. in-8°.

Leymerie et Cotteau, Catalogue des échinides fossiles des Pyrénées. (Bulletin de la Société géologique de France, II-e Série, t. XIII, 1856).—1 br. in-8°.

Literaturblatt für germanische und romanische Philologie. Herausgegeben von Dr. Otto Behaghel und Dr. Fritz Neumann. XVIII Jahrgang. Leipzig 1897.—1 vol. in-4°.

Locard (A.), Observations paléontologiques sur les couches à Ostrea Falsani dans les environs de Hauterives—Drôme. (Bulletin de la Société géologique de France, III-e Série, t. VII, 1879).—1 br. in-8°.

Lorenz (*Dr. Ludwig*), Über die Skelete von Stringops Labroptilus und Nestor notabilis.—1 br. in-8°.

Lydekker (*R.*), Note on a new Wealden Iguanodont and other Dinosaurs (Quarterly Journal of the Geological Society, 1888).—1 br. in-8°.

Magyar statisztikai közlemények. Uj folyam. XII Kötet. Magyarország népessége a pragmatica sanctio korában. 1720—21. Budapest 1896.—1 vol. in-4°.

Marsh (*O. C.*), Description of the remains of a new Enaliosaurian (Eosaurus Acadianus) from the coal formation of Nova Scotia. (American Journal of science and arts, XXXIV, 1862).—1 br. in-8°.

» Notice of some new mosasauroid reptiles from the Greensand of New Jersey. (American Journal, XLVIII, 1869).—1 br. in-8°.

» Description of a new species of protichnites from the Potsdam Sandstone of New-York. (American Journal, XLVIII, 1869).—1 br. in-8°.

» On the Odontornit hes, or birds with teeth. (American Journal, X, 1875).—1 br. in-8°.

Martens (*G. Fr. de*), Nouveau recueil général de traits et autres actes relatifs aux rapports de droit international. Continuation par Félix Stoerk. II-e Série, tome XXII. Leipzig 1897.—1 vol. in-8°.

Mémoires de la Société géologique de France. Paléontologie. Tome VI. Fasc IV. Paris 1896.—1 vol. in-4°.

Michelin, Description de quelques échinides nouveaux. (Bulletin de la Société géologique de France, II-e Série, t. XVII, 1859).—1 br. in-8°.

Miklosich (*F.*), Lexicon palaeo-slovenico-graeco-latinum. Viena 1862-65.—1 vol. in-8°.

Milaš (*Dr. Nikodim*), Das Kirchenrecht der morgenländischen Kirche. Zara 1897.—1 vol. in-8°.

Mittheilungen der K. K. Central-Commission für Erforschung und Erhaltung der Kunst- und historischen Denkmale. N. F. Wien u. Leipzig 1898.—1 vol. in-4°.

Mivart (*St. George*), On Hemicentetes, a new Genus of Insectivora, with some Additional Remarks on the Osteology of that Order (1871).—1 br. in-8°.

Mojsisovics und *M. Neumayr,* Beiträge zur Paläontologie Oesterreich-Ungarns und des Orients. Band VIII. Wien 1890—91.—2 vol. in-4°.

Neumeister (*R.*), Die Goldfunde von Petroasa în Rumaenien, insonderheit warum sie heissen: Schatz des Athanarich. Berlin.—1 br. in-8°.

Newberry (*J. S.*), Descriptions of some peculiar screw-like Fossils from the Chemung Rocks.—1 br. in-8°.

Niedźwedski (*J.*), Zur Kenntniss der Fossilien des Miocäns bei Wieliczka und Bochnia.—1 br. in-8°.

Noradounghian (Gabriel Effendi) Recueil d'actes internationaux de l'Empire Ottoman. Tome I. 1300—1789. Paris 1897.—1 vol in-8°.

Oesterreichische-Ungarische Monarchie in Wort und Bild. Mähren und Schlesien. Wien 1897.—1 vol. in-gr. 4°.

Owen (*Richard*), Report on British fossil reptiles. Part I. Enaliosauria. (Report of the British Association for the advancement of science for 1839). London 1840.—1 br. in-8°.

» XXIII. On the fossil mammals of Australia. (From the Philosophical Transactions of the Royal Society of London, vol. 164, pt 2).—1 br. in-4°.

Palaeontographia italica. Memorie di Paleontologia pubblicate per cura del prof. Mario Canavari. Volume II. Pisa 1897.—1 vol. in-4°.

Paulys Real-Encyclopädie der classischen Altertumswissenschaft. Neue Bearbeitung von G. Wissowa. V-ter Halbband. Stuttgart 1897.—1 vol. in-gr. 8°.

Pelsener (*Paul*), Notice sur un crustacé de la craie brune des environs de Mons. (Bulletin du Musée Royal d'histoire naturelle de Belgique, t. IV 1885).—1 br. in-8°.

» Notice sur les crustacés décapodes du Maestrichtien du Limbourg. (Bulletin du Musée Royal d'histoire naturelle de Belgique, t. IV, 1886).—1 br. in-8°.

Petermann's (*Dr. A.*), Mitteilungen aus Justus Perthes' geographischer An-

stalt. Herausgegeben von Prof. Dr. A. Supan. 43 Band. Gotha 1897.—1 vol. in-4⁰.

Inhaltsverzeichnis. 1885—1894. Gotha 1897.—1 vol. in-4⁰.

Petit de Julleville (*L.*), Histoire de la langue et de la littérature française. Tome V. Paris 1897.—1 vol. in-gr. 8⁰.

Pictet (*F.-J.*), Note sur la succession des mollusques céphalopodes pendant l'époque crétacée dans la région des Alpes Suisses et du Jura. (Archives des sciences de la Bibliothèque universelle, 1861). Genève 1861.—1 br. in-8⁰.

» Note sur la succession des mollusques gastéropodes pendant l'époque crétacée dans la région des Alpes Suisses et du Jura. Genève 1864. —1 br. in-8⁰.

Plăcinte calde. D'o associaţiune de autorii alle cârorŭ opere suntu mîncate de şióreci. Broşura II—IV. Bucuresci 1862.—3 br. in-16⁰.

Prima letteră deschisă. Respunsu Domnilor Redactorĭ a Ḑiarelor Trompetta, Ţérra şi Pressa (T. D.). Focşanĭ.—1 br. in-8⁰.

Question austro-hongroise et intervention russe. Paris 1849.—1 br. in-8⁰.

Questiunea meḑilocitorilor translatorĭ şi închiriatorĭ de corăbiĭ din Brăila.—1 br. in-8⁰.

Raulin (*V-or*), Distribution géologique des animaux vertebrés et des mollusques terrestres et fluviatiles fossiles de l'Aquitaine, précédée d'une note sur les divers faluns de la Gironde. (Recueil des Actes de l'Académie Impériale de Bordeaux).—1 br. in-8⁰.

Regulamentulŭ Adunăreĭ generale elective a Românieĭ. Bucuresci 1862. —1 br. in-8⁰.

Revue internationale des Archives, des Bibliothèques et des Musées. Paris 1895-97—1 vol. in-8⁰.

Ritgen (*Dr.*), Versuchte Herstellung einiger Becken urweltlicher Thiere aus den Trümmern der Geripe derselben. (Bonnae 1826.)—1 br. in-4⁰.

Rivière (*A.*), Note sur un énorme fossile trouvé dans la Louisiane. Paris 1837.—1 br. in-8⁰.

Rivista di filologia e d'istruzione classica. Anno XXV. Torino 1897.—1 vol. in-8⁰.

Rohonyi (*Gyula*), A honfoglalós története. Két térképpel. Budapest 1896.—1 vol. in-8⁰.

Rosetti (*C. A.*), Apel la tóte partidele. Urmat de încrederea 'n sine. Paris 1850.—1 br. in-8⁰.

Saemann (*L.*), Observations sur Belemnites quadratus, Defr. (Bulletin de la Société géologique de France, II-e Série, t. XIX, 1862).—1 br. in-8⁰.

Saporta (*Le Comte Gaston de*), Prodrome d'une flore fossile des Travertins anciens de Sézanne. (Mémoires de la Société géologique de France. II-e Série, t. VIII). Paris 1868.—1 vol. in-gr. 4⁰.

» La naissance de la vie sur le globe. (Extr. de la Revue des deux mondes du 1-er Déc. 1871). Paris 1871.—1 br. in-8⁰.

Sarvey (*O. von*), *F. Hettner*, Der Obergermanisch-Raetische Limes des Römerreiches. Im Auftrage der Reichs-Limeskommission. Lieferung V-VII. Heidelberg 1897.—3 br. in-fol.

Săteanul. An. I (1877). No. 1—22. Bucurescĭ.—1 vol. in-fol.

Saussure (*H. de*), Note sur un nouvel insecte hyménoptère fossile. (Revue et Magasin de Zoologie. No. 12).—1 br. in-8⁰.

Savopulo (*N. P.*) *& N. Varlaam,* Dare de seamă de lucrările Tribunaluluĭ de Romanaţĭ în Procesulŭ dintre domni Jienĭ cu monastirea Bistriţa pentru care Prezedintele Savopulo şi membrulŭ Varlaam sunt destituiţĭ şi daţĭ în judecata înalteĭ Curţĭ de Justiţie.—1 br. in-gr. 8⁰.

Schlumberger (*Gustave*) L'épopée Byzantine à la fin du dixième siècle. Paris 1896.—1 vol. in-gr. 8⁰.

Schulthess' Europäischer Geschichtskalender. XXXVII Band. Herausgegeben von Gustav Roloff. München 1897.—1 vol. in-8⁰.

Scobihornu (*Costachi*), Documente de serviciu ale D... publicate de el şi respunzetoare la Monitoriulŭ oficialŭ din 26 Noemvrie No. 236. Iaşiĭ 1863.—1 br. in-8⁰.

Sénéchal (*L.*), Notice sur l'armure ou le dermato-squelette et le système dentaire du glyptodon clavipes et particularités biologiques de cet animal déduites d'après l'étude de ses restes fossiles. Paris 1865.—1 br. in-8⁰.

Situation (La) de la Valachie sous l'administration d'Alexandre Ghika; suivi de l'adresse de l'Assemblée générale de Valachie. Sixième édition. Bruxelles 1842.—1 br. in-8⁰.

Sollas (*W. J.*), Descriptions of fossil Sponges from the Inferior Oolite, with a Notice of some from the Great Oolite. (Quarterly Journal of the Geological Society, 1883).—1 br. in-8⁰.

Steinschneider (*Moritz*), Vorlesungen über die Kunde hebräischer Handschriften, deren Sammlungen und Verzeichnisse. (Beihefte zum Centralblatt für Bibliothekswesen, XIX). Leipzig 1897.—1 vol. in-8⁰.

Storia della vita e fasti di S. A. il Signor Conte Alessandro Suwarow-Rymnisky. Edizione rigorretta ed accresciutta. Milano 1799.— 1 br. in-8⁰.

Sybel (*Heinrich von*), Geschichte des ersten Kreuzzugs. Leipzig 1881. — 1 vol. in-8⁰.

Századok. A magyar történelmi társulat közlönye. Budapest 1897.— 1 vol. in-8⁰.

Teutschländer (*W. St.*), Geschichte der Evangelischen Gemeinden in Rumänien. Leipzig 1891.—1 vol. in-8⁰.

Thomas (*Philippe*), Etage miocène et valeur stratigraphique de l'Ostrea crassissima au Sud de l'Algérie et de la Tunisie. (Bulletin de la Société géologique de France, III-e Série, t. XX).—1 br. in-8⁰.

Történelmi tár. Évnegyedes folyóírat. Kiadja a magyar történelmi társulat közvetitése mellet a M. Tud. Akadémia történelmi bizottsága. 1897-diki évfolyam. Budapest 1897.—1 vol. in-8⁰.

Toula (Franz), Über Amphycion, Hyaemoschus und Rhinoceros (Acerätherium) von Göriach bei Turnau in Steiermark. (Sitzb. d. mathem.-naturw. Cl. XC Bd. I. Abth.).— 1. br. in-8°.
Tournouer (*R.*), Considérations sur les échinodermes du calcaire à Astéries. (Bulletin de la Société géologique de France, III-e Série, t. III, 1875). — 1 br. in-8°.
Tschudi (*H. von*), Die Kaiserliche Gemäldegalerie der Ermitage in St. Petersburg. Text. Atlas. Berlin.—2 vol. in-fol.
Uhlig (*Dr. V.*), Die Wernsdorfer Schichten und ihre Äquivalente.—1 br. in-8°.
Ungaria. Magyar-román szemle. Szerkesztő Moldován Gergely. VI évfolyam. Kolozsvár 1897.—1 vol. in-8°.
Ungrisches Magazin, oder Beiträge zur ungrischen Geschichte, Geographie, Naturwissenschaft und der dahin einschlagenden Litteratur. Pressburg 1781—87. 4 vol. in-8°.
Vaillant (*J. A.*), Originea agricultureĭ și desvoltarea ieĭ la Romanĭ. Bucurescĭ 1862.—1 vol. in-8° mic.
Van Beneden (P.-J.), Sur la découverte d'un homard fossile dans l'argile de Rupelmonde. (Académie Royale de Belgique. Bulletins. II-me Série, t. XXXIII, No. 4, 1872).—1 br. in-8°.
» Les Balénides fossiles d'Anvers.—1 br. in-8°.
Vasseur (*Gaston*), Sur la couche à Lépidostées de l'argile de Neaufles-Saint-Martin, près Gisors. (Bulletin de la Société géologique de France. III-e Série, t. IV. 1876).—1 br. in-8°.
Vasseur G. et *L. Carez,* Coupe géologique de la terrasse de la Seine à la Frette, près Cormeilles-en-Parisis — Seine-et-Oise. (Bulletin de la Société géologique de France, III-e Série, t. IV, 1876).—1 br. in-8°.
Verneuil (*Ed. de*) et *Louis Lartet,* Note sur le calcaire à Lychnus des environs de Segura-Aragon. (Bulletin de la Société géologique de France, II-e Série, t. XX, 1863).—1 br. in-8°.
» Note sur le calcaire à Lychnus des environs de Segura(Aragon).—1 br. in-8°.
Waldheim (G. Fischer de), Lettre à Monsieur Rodérick Impey Murchison Esq. sur le Rhopalodon, genre de saurien fossile du versant occidental de l'Oural. Moscou 1841.—1 br. in-8°.
» Recherches sur les ossemens fossiles de la Russie. No. II.—1 br. in-4°.
Weissius (*Godofredus*), Q. D. B. V. De Cosacis, Dissertatio historica. Lipsiae (1684).—1 br. in-4°.
Widhalm (*J.*), Die fossilen Vogel-Knochen der Odessaer-Steppen-Kalk-Steinbrüche an der neuen Slobodka bei Odessa. Odessa 1886. — 1 br. in-gr. 4°.
Wissenschaftliche Mittheilungen aus Bosnien und der Hercegovina. Redigirt von Dr. Moriz Hoernes. V Band. Wien 1897.—1 vol. in-8°.
Woodward (Arthur Smith), On the literature and nomenclature of British fossil crocodilia. (Geological Magazine, November 1885). London.—1 br. in-8°.

Xénopol (A. D.), Histoire des Roumains de la Dacie Trajane depuis les origines jusqu'à l'union des Principautés en 1859. Avec une préface par Alfred Rambaud. Paris 1896.—2 vol. in-8⁰.

Zahálka (C.), Uber Isoraphinia texta, Roem. sp. und Scytalia pertusa, Reuss sp. aus der Umgebung von Raudnitz a. E. in Böhmen.—1 br. in-8⁰.

Zeitschrift für romanische Philologie. Herausgegeben von Dr. Gustav Gröber. XXI Band. Halle 1897.—1 vol. in-8⁰.

» 1893. Supplementheft XVII. Bibliographie 1892 von Dr. Ferdinand Mentz uud Dr. Armin Braunholz.Halle 1897.—1 vol. in-8⁰.

» 1894. Supplementheft XVIII. Bibliographie 1893 von Dr. Alfred Schulze. Halle 1897.—1 vol. in-8⁰.

Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung auf dem Gebiete der indogermanischen Sprachen. Herausgegeben von E. Kuhn und J. Schmidt. N. F. Band XV. Gütersloh 1897.—1 vol. in-8⁰.

Charte geografice.

Accurate und Neueste General Land-Karten des dermahligen Türkischen Kriegs in sich haltent das Königreich Hungarn, Siebenbürgen, Walacheÿ, Moldau, Servien, Romanien, Pessarabien, die gantze Crim, ein Theil v. Pohlen, gantz Croaten, Bosnien, Dalmatien, Sclavonien, Morlachien, Ragusa, Albanien, Macedonien, gantz Griechen-Land und ein grossen Theil von Asia.

Atlas Regni Hungariae portatilis. Neue und vollständig Darstellung des Königreichs Ungarn auf LX. Tafeln im Taschenformat. 1 vol. in-8⁰ obl.

Bessarabien, Moldau, Wallachei und ein Theil vom Bulgarien.

Carte rèduite du cours du Danube, de la Mer Noire et de la Méditerranée à l'est du méridien de Paris. Vienne 1844.

De L'Isle (G.), Tabula Hungariae et regionum, quae praeterea ab ea dependent... Correcta per Observationes Comitis Marsilii et non nullorum aliorum.

Fried (*F*), General-Post-und-Strassenkarte des Königreichs Ungarn und des Grossfürstenthums Siebenbürgen. Wien 1839.

» General-Post-und-Strassen-Karte des Erzherzogthums Oesterreich nebst einem grossen Theile von Steyermark. Wien.

Fried (*I.*). Carte de la plus grande partie de la Turquie d'Europe contenant la Moldavie, la Bessarabie, la Valachie, la Bulgarie et la Roumélie. Vienne.

Генеральная карта части Россıи, раздѣленная Губернiи и уѣзды съ изображенїемъ почтовыхъ и другихъ главныхъ дорогъ. Сочинена и равирована въ 1799 году при собственнамъ Его Императорскаго Величества Депо картъ.

General-Strassen & Ortskarte des Österreichisch-Ungarischen Reiches nebst ganz Süd-Vest-Deutschland, einem grossen Theile von Nord-Italien, der Schweiz, der Türkei, und der übrigen angrenzenden Länder. Wien 1872.

Griselini (Franciscus), Tabula Bannatus Temesiensis a Geometris S. S. M. M. I. I. et R. A. confecta; qvam in minorem formam reduxit, gradusqve longitudinis, et latitudinis adjecit... anno 1776. Vindobonae.

Hermannstadt mit seinem Umgebungen nach der neuesten Original Aufnahme des K. K. Generalquartiermeisterstabes. 1857.

Karte des Donaustroms von seinem Ursprung bis zum Ausfluss in Schwarze Meer. 1788.

Konrad, Carte de la Turquie d'Europe, nouvellement dressée et dessinée d'après G. Palma, I. Riedl et la Carte des Provinces Illyriennes publiée par le Dépôt général de la guerre en Italie. Vienne 1816.

Mersich (Andreas), Karte des Grossfürstenthums Siebenbürgen nach der definitiven politischen & gerichtlichen Landeseintheilung. 1854.

Novissima Regni Hungariae potamographica et telluris productorum Tabula.

Pongratz (Johann), Neueste allgemeine Postkarte von Europa. 1810.

Regni Serviae Pars, una cum finitimis Valachiae & Bulgariae partibus... Curantibus Homannianis Heredibus, Norib.

Rendziny Stanislaus, Carte von Polen und einen grossen Theil der angrenzenden Laender nach Rizzi-Zanoni, Gilly, Testor, Liesganig, Metzburg, nebst andern Hülfsmitteln bearbeitet und nach den Frieden von Tilsit eingetheilt. Wien 1810.

Sanson, Principauté de Transilvanie tirée de W. Lazius, de I. Sambucus et de G. Mercator &c. Paris 1664.

» Estats de l'Empire des Turqs en Europe subdivisés suivant l'estendue des beglerbeglicz ou gouvernements dans lesquels sont marquées les résidences des sangiacs qui en dependent, ou sont encor la Transilvanie, la Valaquie, la Moldavie, la petite Tartarie & tributaires des Turqs. Dressé sur les Memoires les plus nouveaux. Paris 1695.

Schedius Lajos és *Blaschnek Sámuel*, Magyar ország, Horvát, Tót, Dalmát és Erdély országok' a' tenger mellék' és a végori vidékek' közönséges posták' és útak' Földabrosza, az Austriai tsászárság' határos tartomány részeivel egyiitt. — Vollstaendige General Posten-und Strassen-Karte des Königreichs Ungarn der Königreiche Croatien, Slavonien, Dalmatien, des Küstenlandes, der Militaergrenze, und des Grossfürstenthums Siebenbürgen, so wie der angrenzenden Theile des Österreichischen Kaiserstaats. 1833—1836.

Schreiber (Joh. George), Das Königreich Ungarn nebst den angraentzenden Kaeserlichen Laendern verfertiget. Leipzig.

Sheda, General-Karte der Oesterreichischen Monarchie.

Sheda (Josef Ritter von), General-Karte der Oesterreichisch-Ungarischen Monarchie. 1870.

Strassenkarte des Grossfürstenthums Siebenbürgen.

Tabula generalis Regni Hungariae, Croatiae et Slavoniae nec non magni Principatus Transylvaniae. . . . Elaborata ad normam Lipszkyanae delineata . . .

Tabula Geographica continens Despotatus Wallachiae atque Moldaviae, Provinciam Bessarabiae sub clientela Turcica, itemque Provinciam Polonicam Podoliae, tamquam Regiones, in quibus bellum praesens geritur... ab Homannianis heredibus. 1796.

Theatrum belli A⁰ MDCCXXXVII a milite Avgvstae Rvssorvm Imperatricis adversus Turcas Tattarosque gesti. Ex avtographis in Acad. Scient., Petropol.

Transylvania. Sibenburgen.—2 exemplare diferite.

Ungarn samt angräntzenden Ländern Croatien, Dalmatien, Sclavonien, Siebenbürgen, Moldau, Wallachen, Bulgarien u. Romanien, bis an das Schwartze Meer und Constantinopel. Gabriel Bodenehr sc. et. exc.

Valk (*Gerardus et Leonardus*), Principatus Valachiae, Moldaviae et Transylvaniae, divisus in singulares populos cum finitimis Regionibus.

Vaugondy (*Robert de*), L'Europe divisée en ses Etats, Empires, Royaumes et Républiques. Paris.

Walachia, Servia, Bulgaria, Romania. Per Gerardum Mercatorem. Guiljelmus Blaeu excudebat.

Weiss (*Oberstlieutenant Franz von*), Carte der Europaeischen Türkey nebst einem Theile von Kleinasien, in XXI Blaetern. 1829.

Wenzely (*A. von*), Generalkarte von Siebenbürgen. Nach geometrisch gemessenen Karten, und andern zuverlaessigen Hilfsmitteln verjungt, und graduirt. Herausgegeben von Herrn F. A. Schraembl. 1789.

» Generalkarte von Siebenbürgen. Viennae 1806.

Zannoni-Rizzi, Carte de la partie septentrionale de l'Empire Ottoman. 1774.

Zuccheri (*E. de*), Carte générale des Postes du Royaume de Hongrie y compris la Transylvanie, l'Esclavonie, la Croatie, avec une partie des provinces de Galicie, Moravie, Autriche, Illyrie, etc. 1843.

» Carte générale du Royaume de Hongrie y compris la Transylvanie, l'Esclavonie, la Croatie avec nne partie des provinces de Galicie, Moravie, Autriche, Illyrie, etc. réduite d'après la grande carte de Lipszky. Vienne et Pesth 1813.

» Idem. Vienne et Pesth 1816.

Stampe.

Ansicht der Festung Belgrad von der Semliner, oder der Wasserseite.

Armata română, lucr. de C. Szathmari.

Asilul Elena Dómna.—3 fotografiĭ.

Bannat. Stadt Bansova.

Bannat und Wallachey. Die Gräntze unter Alt-Orsova. Lith. von F. Wolf.

Belgrade, Ville forte, Capitale de la Rascie, dans la province de Servie Paris chez Le S-r de Fer.

Church and convent of S-t Mary. Entrance to the convent of S-t Mary Published by R. Bowyer 80 Pall Mall. 1809 (Curtea de Argeș).

Costume (Piatra, Sucéva, Doljiŭ), lucr. de C. Szathmari.—3 foĭ.
Costumes de la Transylvanie après Lodi. Egy Bodolai oláhember. Brassó. Környékböl. Paysan valaque de Bodola. Environ de Cronstadt. Lith. par Edouard Kaiser. Le paysage par Alex. Kaiser.
Die zweyte Eroberung der türkischen Stadt und Vestung Giurgiewo. 1771. (Vedere.)
Fürst Alexander Ypsilanti pflanzt auf dem Hauptplatze zu Jassy die Fahne der Unabhängigkeit Griechenlands auf. Am 6-ten März 1821. Comp. u. lith. v. Vinc. Katzler. 1851.
Genuina delineatio intrauallorum Arcis Chotimensis labentisq. Fluuij Tyrae munimenta expugnati Turcarum Exercitus. Romanus de Hooghe fecit.
Gravură caricaturisând Turcia. F. M. Will, excud. A. V.
Iassi. (Vedere.)
Iassi, die Hauptstadt der Moldau. Das Hauptquartier des Russischen General. Feldmarschalls Grafen von Romanzow. 1771. (Vedere.)
Mănăstirea Curtea de Argeș, înainte de restaurare.
Palace at Bucharest. Published by R. Bowyer 80 Pall Mall 1809. (Vedere.)
Prospect der Stadt Bukarest in der Wallachey. (Vedere.)
Vienne assiégée par les Turcs et délivrée par les Polonais sous Sobieski en 1688. Amstelodami apud Nicolaum Vischer.
Wallachai. Ausfluss der Alt bey dem Dorf Gredinar. Litho. v. A. v. Saar.
Wallachay. Der Hausenfang bey dem Dorf Tufeschty. Litho. v. A. v. Saar.
Wallachei. Festung Turnul.
Wallachey. Festung Braila. Litho. v. A. v. Saar.
» Stadt Braila. 1-te Ansicht. Litho. v. A. v. Saar.

Foĭ volante.

Buletine-liste de alegere [manuscripte, litografiate și tipărite].—8 foĭ.
Liste de alegĕtorĭ la consiliul municipal din Bucurescĭ.—4 foĭ.
Platon (*C.*), Marșul Uniriĭ, 24 Ianuarie 1862.

Portrete litografiate.

Bibesco (*Fürstin Helene*).
Bibescou Stirbey (*Fürst Barbo*).
Carol I.—Emil Volkers. 1869. Chromo-Lith. Ddorf.
Celsiss: atq: sapientiss: totivs Vallachiae Princeps. D: D: Ioannes Nicolavs. Alexandri Mavrocordato de Scarlati.
Couza (Alexander), Hospodar der Moldau und Walachei.
Elisabeth, Prinzessin zu Wied. Stich u. Druck v. Weger. Leipzig.
Ghika (Alexander). Copirt v. Kriehuber.
Ghica II (*Prințul Alexandru*). Decker 1840. Gedr. bei J. Rauh.
Ghica III (*Prințul Grigorie*).

Ghika IX (*Alexandre II*), Prince Régnant de Roumanie de 1834 à 1842, Régent de 1857 à 1858. Imp. Lemercier & C-ie. Paris.

Ghika Giovanni Gregorio, Principe di Valacchia. Anno 1662. Bocquin lith.

Giorgio Petrowitch soprannominato Czerni ossia il nero. Bramati dis. Rados inc.

Guvernul provisoriu de la 1848: Lucas Eliad, Jean Bretiano, C. Magiero, Constantin Aristie, Rosetti, John Znadjovenu, I. Woinesco, Nicolaus Gollesco, Dem. Bretiano, Stephan Gollesco, C. Bolliuk.

Horja der Hauptanführer und Vhrheber der im Iahr 1784 in dem Grossfürstenthum Siebenbürgen ausgebrochenen Aufruhr der Walachen. Glocska sein vorzüglicher Anhänger, und zweytes Haupt der Rebellen. Gezeichnet nach dem Leben, als sie den 30 Dec. 1784 gefänglich eingebracht worden.

Racoczii (*Georgivs*), D. G. Princeps Transyluaniae ... John Overton excud:

Rosetti. Secretair der vorläufigen Regierung vom 25 April.

Sereniss. Sigismvndvs Bathorivs Transyluaniae, Moldauiae, Walachiae, Transalpinae et sac. Rom. Imp. Princeps, etc. Alexander Mair ... fe. A° 96.

Ştirbei (*Dómna Elisabeta*).—Ch. P. Szathmári. 1851.

Vacarescu (*Fräulein Helene*).

Ypsilandi Fürst von der Moldau. Bei Löschenkohl.

Portrete fotografiate.

Carol I (7 portrete).

Golescu (*General Nicolae*).

Panu (*Anastasie*) pe patul mortuar.

Racovitza (*N. D.*)—în uniforma Curțeĭ de Casație.

Desemnurĭ originale.

Alexandru Ioan I. Desemn original de Schatter.

Manuscripte.

Cuvintele luĭ Efrem Sirul, traduse de Mihalcea. 1762.—1 vol. in-folio.

Pateric, Secol. XVII, (necomplet).—1 vol. in-4° mic.

Documente.

1558 (7066) Aprilie	6. —	Chrisov de la Alexandru Vvd. Moldoveĭ. Slavon, pergament, pecete atârnată.
1609 (7117)	. —	Chrisov de la Constantin Movilă Vvd. Moldoveĭ. Slavon, pergament, pecetea perdută.
1624 (7132) Martie	24.	Chrisov de la Radul Mihnea Vvd. Moldoveĭ. Slavon, pergament, pecete atârnată.

1634	(7143)	Decembre	25.	— Mateiŭ Vvd. Țeriĭ-Românescĭ. Chrisov, trad.
1642	(7150)	Februarie	4.	— Zapisul maĭ multor săteni din Scurteștĭ.
1656	(7164)	Iunie	6.	— Constandin Șerban Vvd. Țĕriĭ-Românescĭ.
»	»	»	».	— Cartea Raduluĭ Logofăt și alțiĭ.
1665	(7174)	Decembre	16.	— Radul Leon Vvd. Țĕriĭ-Românescĭ.
1667	(7175)	Iunie	12.	— Carte de judecată a luĭ Mareș.
1668	(7177)	Novembre	24.	— Radul Leon Vvd. Țĕriĭ-Românescĭ.
1673	—	Februarie	26.	— Chrisov de la Grigorie Vvd. Ghica. Rom., perg.
1702	(7211)	Decembre	4.	— Zapisul luĭ Ion cu frate-sĕŭ Mirăuță de la Nănești din Moldova. Copie.
1704	(7212)	Februarie	9.	— Zapisul luì Vasilie nepotul luĭ Ciuleĭ. Copie.
»	»	Aprilie	21.	— Michaĭ Racoviță Vvd. Țĕriĭ-Românescĭ. Copie.
»	»	Maiŭ	15.	— Zapisul moșnenilor din Năneștĭ. Copie.
1743	(7252)	Novembre	1.	— Carte de blestem a luĭ Neofit Mitropolitul Ungro-Vlachieĭ.
1745	(7253)	August	4.	— Scrisórea luĭ G. Vălsănescu către Log. Constandin.
1749	(7257)	»	2.	— Fóie de suma stînjinilor moșieĭ Mușeteștí.
1778	—	Decembre	7.	— Scrisórea unuĭ Pârvul Sandiĭ.
1779	—	Martie	9.	— Fóie de moșie.
1782	—	Decembre	1.	— Zapisul moșnenilor din Izeștĭ, din sud Saac.
1791	—	Februarie	20.	— Fóie de zestre.
1800	—	Iunie	26.	— Alexandru Costandin Muruz Vvd. Țĕriĭ-Românescĭ.
1813		Ianuarie	12.	— Diata luĭ Arghir Grecul.
1814	—	Septembre	10.	— Socotéla vatafuluĭ Nițul.
1820	—	Aprilie	—.	— Fóie de cisla poduluĭ de peste Dîmbovița.
1826	—	Martie	17.	— Ioan Sandu Sturza Vvd. Moldoveĭ. Chrisov pentru redeșchiderea spițărieĭ luĭ Costache Desila din Iașĭ.
»	—	Maiŭ	18.	— Tacriru luĭ Ștefan Giaferu.
1827	—	Iulie	1.	— Fóie de stricăciunea a nisce viĭ.
»	—	Septembre	9.	— Contract între Vistierie și Architectul Hartel. Copie.
»	—	»	».	— Jalba luĭ Hagi Dumitru către Domn.
1828	—	Martie	4.	— Jalbă către marele Spătar.
»	—	Novembre	15.	— Jalba luĭ Ilie Craioveanul către Divanul Țĕriĭ.
»	—	»	27.	— Nicolae biv căpitan za dorobanțĭ către marele Spătar.
1830	—	Septembre	19.	— Costandin Dudescu către Divan. Original autograf.
		Fără	dată.	— O scrisóre adresată către «Bezdade Mitică».

COMISIUNEA FONDURILOR IOAN FĔTU ŞI IOAN SCORŢÉNU

PENTRU CĂRŢI DIDACTICE ŞI RELIGIÓSE.

Raport asupra lucrărilor din 1897—98.

Comisiunea de treĭ membri, alésă în şedinţa de la 13 Martie a sesiuniĭ generale trecute pentru executarea disposiţiunilor testamentare ale rĕposatuluĭ Ioan Fĕtu, a fost însărcinată de Academie, în şedinţa de la 9 Aprilie anul trecut, de a pune în executare şi disposiţiunile testamentare ale rĕposateĭ Maria Uţa G. Schiopescu, care a lăsat Academieĭ un capital de 20.000 Leĭ, formând fondul Ioan Scorţénu, din venitul căruia să se cumpere şi să se distribue gratis cărţĭ religióse şcolarilor lipsiţĭ de mijlóce. Acest capital s'a pus la disposiţiunea Academieĭ la 2 Ianuarie 1897.

Comisiunea, avênd de îndeplinit acéstă îndoită însărcinare, s'a întrunit în ḑilele de 23 Maiŭ, 3 şi 4 Iunie 1897, şi a decis ca pentru anul acesta să se procure şi să se distribue cărţĭ fără plată şcolarilor săracĭ din şcólele rurale din judeţele Ialomiţa şi Roman.

Din informaţiunile oficiale s'a constatat, că în aceste douĕ judeţe sunt în total 193 şcóle rurale (Ialomiţa 123, Roman 70).

Comisiunea a decis să se întrebuinţeze suma de Leĭ 3 175 din aceste douĕ fondurĭ spre a se împărţì cărţĭ didactice şi religióse la şcolariĭ românĭ săracĭ din şcólele sătescĭ din afară de Regat.

Comisiunea, după ce a avut rĕspunsurĭ de la revisoriĭ şcolarĭ aĭ celor douĕ judeţe cu privire la cărţile ce se întrebuinţéză maĭ mult în şcólele din acele judeţe, a ales pentru anul acesta a se cumpĕrà şi distribuì următórele cărţĭ:

I. *Din Fondul Ioan Fĕtu:*

A. Pentru judeţul Ialomiţa:

a) Carte de cetire de *Meissner şi Dogar*, partea I, preţul L. 0,35; şi partea II, preţul L. 0,50;

b) Gramatica română de *I. Manliu*, preţul L. 0,56;

c) *Aritmetica* de *N. Cosăcescu*, pentru clasa II, prețul L. 0,39; pentru clasa III, L. $0,29^{1}/_{4}$; pentru clasa IV, L. 0,52;

d) *Geografia* de *F. Stamatescu*, pentru clasa III, prețul L. $0,93^{3}/_{4}$; pentru clasa IV, L. $1,12^{1}/_{2}$.

B. Pentru județul Roman:

a) *Carte de cetire* de *M. Pop*, pentru clasa I, prețul L. 0,42; pentru clasa II, L. 0,42;

b) *Gramatica română* de *I. Manliu*, prețul L. 0,56;

c) *Aritmetica* de *I. V. Praja*, pentru clasa II, prețul L. $0,48^{3}/_{4}$; pentru clasa III, L. 0,45; pentru clasa IV, L. $0,52^{1}/_{2}$;

d) *Geografia* de *F. Stamatescu*, pentru clasa III, prețul L. $0,93^{3}/_{4}$; pentru clasa IV, L. $1,12^{1}/_{2}$.

Comisiunea a decis în urmă să se distribue la fie-care școlă din amîndouě județele cărțile enumerate maĭ sus, după cum se specifică în tabloul următor:

CĂRȚILE	Școle în jud. Ialomița	Școle în jud. Roman	Exemplare de fie-care școlă	Totalul exemplarelor	Prețul		Prețul total	
					Leĭ	B.	Leĭ	B
Meissner și Dogar, Carte de cetire, partea I	123	—	8	984	—	35	344	40
Meissner și Dogar, Carte de cetire partea II.	123	—	8	984	—	50	492	—
M. Pop, Carte de cetire pentru clasa I și II.	—	70	16	1120	—	42	470	40
I. Manliu, Gramatica română . . .	123	70	8	1544	—	56	864	64
N. Cosăcescu, Aritmetica pentru clasa II	123	—	4	492	—	39	191	88
N. Cosăcescu, Aritmetica pentru clasa III	123	—	4	492	—	$29^{1}/_{4}$	143	91
N. Cosăcescu, Aritmetica pentru clasa IV	123	—	3	369	—	52	191	88
I. V. Praja. Aritmetica pentru clasa II.	—	70	5	350	—	$48^{3}/_{4}$	170	62
» » » » III.	—	70	3	210	—	45	94	50
» » » » IV.	—	70	3	210	—	$52^{1}/_{2}$	110	25
F. Stamatescu, Geografia pentru clasa III	123	70	4	772	—	$93^{3}/_{4}$	723	75
F. Stamatescu, Geografia pentru clasa IV	123	70	2	386	1	$12^{1}/_{2}$	434	25
Total . . .				7913			4232	48

Ministeriul Instrucţiunii publice, pe lângă adresa înregistrată la No. 9144 de la 19 Iunie, a trimis Academiei 2.000 exemplare din *Istoria Românilor* de *Gr. G. Tocilescu*, pentru a se împărţi odată cu cărţile din Fondurile Ioan Fĕtu şi Ioan Scorţĕnu, iar Comisiunea a decis a se împărţi câte 10 exemplare la fie-care şcólă din judeţul Roman.

Din aceste cărţi s'a făcut câte un pachet pentru fie-care şcólă, cuprinḑênd pentru judeţul Ialomiţa câte 60 bucăţi şi pentru judeţul Roman câte 61 bucăţi; iar pachetele s'aŭ înaintat Ministeriului Instrucţiunii publice cu rugare de a fi trimise revisorilor şcolari, cari să le dee învĕţătorilor spre a le împărţi după instrucţiunea tipărită şi pusă în fie-care pachet. Adeverinţele învĕţătorilor despre primirea cărţilor şi despre modul distribuirii lor s'aŭ primit aprópe tóte la Academie.

Acesta este al nouĕlea an de când Academia Română a pus în aplicare disposiţiunile testamentare ale generosului rĕposat Ioan Fĕtu.

Până acum, din Fondul Ioan Fĕtu, s'aŭ distribuit la 1865 şcóle din 18 judeţe ale ţĕrii un numĕr de 82.413 cărţi, în valóre totală de Lei 43.639,21, după cum se specifică în tabloul ce urméză, mai dându-se şi suma de Lei 8.700, pentru a se cumpĕrà şi împărţi gratis cărţi didactice la eleviĭ săraci din afară de Regat.

Anii	JUDEŢELE	No. şcólelor	No. cărţilor	COSTUL Lei	B
1889	Dîmboviţa şi Tutova	187	8.228	5.333	24
1890	Gorj şi Némţ	195	6.435	3.987	75
1891	Prahova şi Sucéva	219	6.570	3.952	95
1892	Vîlcea şi Fălciŭ	174	10.058	4.639	84
1893	Muscel şi Bacăŭ	174	14.790	6.638	10
1894	Olt şi Dorohoiŭ	135	11.745	5.344	65
»	Pentru şcólele sătesci din afară de Regat.	—		1.500	—
1895	Argeş şi Tecuciŭ	226	9.944	4.985	60
»	Pentru şcólele sătesci din afară de Regat.	—	—	2.000	—
1896	Buzĕŭ şi Vasluiŭ	182	6.730	4.524	60
»	Pentru şcólele sătesci din afară de Regat.	—	—	2.500	—
1897	Ialomiţa şi Roman	193	7.913	4.232	48
»	Pentru şcólele sătesci din afară de Regat.	—	—	2.700	—
	Total . . .	1.685	82.413	52.339	21

II. Din fondul Ioan Scorţénu:

In acest întâiŭ an de punere în executare a dispoşiţiunilor testamentare ale rĕposateĭ Maria Uţa G. Schiopescu, care a lăsat Academieĭ capitalul de 20.000 Leĭ, sub numele de fondul Ioan Scorţénu, în amintirea fratelui sĕŭ, Comisiunea a cumpĕrat din acest fond un numĕr de 1737 cărţĭ religióse *(Cele patru Evangheliĭ)*, dându-se câte 9 exemplare pentru fie-care şcólă din judeţele Ialomiţa şi Roman. Tot din acest fond s'a întrebuinţat suma de Leĭ 475 pentru a se cumpĕrà cărţĭ religióse şi a se împărţì gratis la şcólele sătescĭ din afară de Regat.

Membriĭ Comisiuniĭ: *P. S. Aurelian, D. Sturdza, Gr. Ştefănescu.*

COMISIUNEA PREMIELOR ANUALE PE 1898.

PREMIELE «NĂSTUREL-HERĔSCU , «LAZAR» ŞI «ADAMACHI».

Proces-verbal No. 1.

Şedinţa din 14 Novembre 1897.

Comisiunea se constitue, alegênd Preşedinte pe d-l *Gr. Ştefănescu* şi Secretar şi Raportor general pe d-l *D. C. Ollănescu.*

Luând cunoscinţă de publicaţiunile presentate la concursurile premielor, ce sunt a se da în viitórea sesiune generală din 1898, şi de actele aflătóre în dosar, Comisiunea, în unanimitatea membrilor presenţĭ, decide:

1. Publicaţiunile presentate la concursurĭ se împart în următorul mod între membriĭ Comisiuniĭ, pentru facerea rapórtelor speciale:

a) D-luĭ *I. C. Negruzzi*: *Constanţa Hodoş,* Spre fericire, Bucurescĭ 1897; *T. I. Focşăneanul,* Desordinea morală în viéţa nóstră privată şi în cea publică, Bucurescĭ 1897; *Sergiu Cujbă,* Povestirĭ din copilărie, Bucurescĭ 1896;

b) D-luĭ *D. C. Ollănescu*: *I. Neniţescu,* Radu de la Afumaţĭ, dramă istorică în cincĭ acte, Bucurescĭ 1897; *R. D. Rosetti,* Duióse, poesiĭ, Bucurescĭ 1897; *H. G. Lecca,* Secunda, Bucurescĭ 1898; *G. O. Gârbea,* Iov (douĕ cóle);

c) D-luĭ *N. Quintescu*: *D. Dan,* Din toponimia românéscă, Bucurescĭ 1896; *M. Strajan,* Cestiunĭ literare şi pedagogice, Craiova 1897;

d) D-luĭ *V. Babeş*: *N. A. Alexandrini,* Statistica Românieĭ, vol. I şi parte din vol. II, Iaşĭ 1897;

e) D-luĭ *V. Maniu*: *D. Gr. Georgian,* Formularul judiciar pentru judecătoriile de pace, Bucurescĭ 1896; *I. Turcu,* Escursiunĭ pe munţiĭ ţĕriĭ Bârseĭ şi aĭ Făgăraşuluĭ, Braşov 1896;

f) D-luĭ *S. Fl. Marian*: *Dr. N. Nitzulescu,* Noul aşezămînt, tradus din limba originală grécă, Bucurescĭ 1897; *S. Gheorghiu-Smara,* Mosaicurĭ, Bucurescĭ 1897; Corbul cu pene de aur, Bucurescĭ 1897; Patru conferinţe ţinute la Ateneul Român, Bucurescĭ 1896;

g) D-luĭ *Dr. I. Felix*: *Dr. D. Ionescu-Buḑăŭ*, Medicina fundamentală, cartea III, Bucurescĭ 1897; *Dr. N. Zorileanu*, Apele minerale de la Govora, Bucurescĭ 1897; *Dr. T. C. C. Hepites*, Manual teoretic şi practic pentru studiul mószelor, Bucurescĭ 1897;

h) D-luĭ *Gr. Ştefănescu: Floru Dianu*, Salinele române, Bucurescĭ 1897;

i) D-luĭ *A. Saligny: Stef. C. Michăilescu*, Vîrtej cu abur, Bucurescĭ 1897.

2. Comisiunea decide a se rugà următoriĭ d-nĭ membri a face rapórte speciale asupra cărţilor, după cum urméză:

a) D-l *T. Maiorescu: Const. Hamangiu*, Scriitorĭ şi artiştĭ, studiŭ asupra dreptuluĭ lor, Bucurescĭ 1897;

b) D-l *A. Naum: D. Stăncescu*, Crâmpeie, Bucurescĭ 1897;

c) D-l *Gr. G. Tocilescu: C. Dobrogeanu-Gherea*, Studiĭ critice, vol. III, Bucurescĭ 1897:

d) D-l *P. S. Aurelian: I. St. Furtună*, Noţiunĭ de economia vitelor, Bucurescĭ 1897; *Dr. G. Maior*, Manual de agricultură raţională, Bucurescĭ-Braşov 1897;

e) D-l *Dr. V. Babeş*: *Dr. Arghir Babeş*, Contribuţiunĭ la studiul inervaţiuniĭ laringeluĭ, Bucurescĭ 1897;

f) D-l *St. Fălcoianu: Maior Saegiu*, Manevra pe chartă, Bucurescĭ 1897; *G. S. Dâmbeanu*, Geografia generală a pămîntuluĭ şi geografia Asieĭ, Bucurescĭ 1897; Geografia Asieĭ precedată de noţiunĭ de geografie generală, matematică şi fisică, Bucurescĭ 1897;

g) D-l *P. Poni: Dr. Maximilian Popovicĭ*, Tutunul, Bucurescĭ 1897.

Proces-verbal No. 2.

Şedinţa din 29 Martie 1898.

Se dă cetire raportuluĭ general asupra lucrărilor presentate la cele treĭ premiĭ Năsturel-Herĕscu, Lazăr şi Adamachi şi, după ce fie-care membru îşĭ face observaţiunile şi îndreptările ce a creḑut de cuviinţă, raportul general se aprobă şi se hotărĕsce a se înaintà plenuluĭ Academieĭ pentru deliberare.

Raport general asupra lucrărilor Comisiunii pentru premiele anuale Năsturel-Herĕscu, Lazăr și Adamachi pe anul 1898

de d-l **D. C. Ollănescu.**

Domnilor colegĭ,

Comisiunea alésă de d-vóstre pentru acordarea premielor Năsturel-Herĕscu de 4.000 Leĭ, Lazăr de 5.000 Leĭ și Adamachi de 5.000 Leĭ celor maĭ bune opere: cu conținut de orĭ-ce natură, cu conținut sciințific, orĭ cu cuprins moral de orĭ-ce natură, apărute în cursul anuluĭ, s'a constituit, alegĕnd Președinte pe d-l Gr. Ștefănescu, iar Secretar și Raportor general pe subsemnatul.

Luând cunoscință de publicațiunile presentate pentru ḑisele premiĭ și carĭ aŭ fost:12 pentru cel dintâiŭ, 8 pentru al doilea și 10 pentru al treilea, a procedat la împărțirea lor între membri, după specialitățĭ, avĕnd totușĭ, în privirea unora, recurs la cunoscințele și altor colegĭ, carĭ nu făceaŭ parte din Comisiune, și anume: la d-niĭ T. Maiorescu, A. Naum, P. S. Aurelian, Gr. G. Tocilescu, Dr. V. Babeș și General St. Fălcoianu.

Dintre publicațiunile presentate, una, și anume *Iov*, poemă biblică în versurĭ, a fost retrasă de d-l G. O. Gârbea, autorul eĭ, încă de la 20 Novembre 1898, reservându-șĭ dreptul de a o presentà la premiele din anul 1899.

După deschiderea sesiuniĭ generale, Comisiunea a ținut maĭ multe ședințe și a luat, în aprópe completul membrilor sĕĭ, cunoscință de rapórtele scrise presintate asupra fie-căreĭ lucrărĭ în parte, hotărînd a se pronunțà maĭ întâiŭ asupra celor ce ar conchide la nepremiare, pentru a lăsà pe cele cu premiĭ la urmă.

Tóte aceste rapórte, în numĕr de douĕ-decĭ și patru, le alăturez pe lângă acesta, numerotate în ordinea în carĭ aŭ fost luate în cercetare.

Inainte însă de a vĕ pune în cunoscință resultatele deliberărilor nóstre, să-mĭ fie îngăduit de a vĕ face o împărtășire despre impresiunea resimțită de Comisiunea d-vóstre față cu multe din lucrările chemată a judecà, impresiune ce e departe de a fi favorabilă însușirilor intelectuale ale autorilor lor.

Pe lângă lipsa de originalitate în alegerea subiectelor, lipsa de metodă și de interes în expunerea ideilor, am fost adesea isbițĭ de ușurătatea, de nu chiar de nepĕsarea, cu care se tractéză cestiunĭ de înaltă morală și probleme sciințifice orĭ sociale, carĭ tocmaĭ ar trebuì

să primeze în desfăşurarea unor studiĭ destinate — ca acestea — a concurà pentru cea maĭ distinsă rĕsplată: un premiŭ academic! Işĭ fac de sigur o greşită idee despre menirea şi caracterul acestor premiĭ autoriĭ carĭ, fără cel maĭ mic scrupul, fără cea maĭ elementară cunoscinţă de sine, trimit la acest concurs al inteligenţeĭ şi al munceĭ, la acéstă luptă lealǎ şi generósă a talentuluĭ şi a merituluĭ, producţiunĭ sérbede, viciόse, orĭ pline de banalităţĭ. Intr'adevĕr, nu e de ajuns ca cine-va să scótă o carte de sub téscurile tipografieĭ în cursul anuluĭ, ca să aibă şi dreptul de a cere pentru acésta o recompensă Academieĭ. Nu tot ce se tipăresce e bun, e folositor, e vrednic de încuragiat! Nu tot ce vede, ce gândesce, ce simte cine-va, póte interesà şi pe altă lume, numaĭ prin faptul că se rĕsfaţă pe file maĭ mult saŭ maĭ puţin frumos tipărite; precum nicĭ în de ajuns nu este pretenţiunea cui-va de a fi autor, dacă, după ḑisa poetuluĭ: *il ne sent point du ciel l'influence secrète!* . . .

Trebue să credem că la noĭ cerul a fost puţin milostiv cu scriitoriĭ anul acesta, dacă, din cele 29 de lucrărĭ presentate la concurs, abià câte-va aŭ putut întrunì sufragiile pentru premiĭ. Fiind-că nicĭ întîmplarea, nicĭ norocul nu hotărĕsc la noĭ alegerea celor vrednicĭ de laudă şi de încuragiare, ci nepărtinita şi întru totul obiectiva cercetare a meritelor sciinţifice şi a folóselor morale ce pot rĕsărì din lucrările lor.

Aşà, din cele 12 lucrărĭ presentate la premiul Năsturel-Herĕscu de 4.000 Leĭ:

D-l *V. Maniu*, cercetând *Formularul judiciar pentru judecătoriile de pace*, broşură de 104 pagine, retipărită în a 2-a ediţiune (1896) de d-l Dem. Gr. Georgian, după ce analiséză cele treĭ părţĭ, din carĭ se compune, arătând falsele definiţiunĭ ale maĭ multor terminĭ technicĭ judiciarĭ, precum: drept, lege, cod, persónă, individ, jurisprudenţă, jurisconsult, etc. etc., conchide că autorul, departe de a fi în stare să-şĭ revendice fie chiar numaĭ meritul uneĭ modeste compilaţiunĭ, lucrarea sa nu cuprinde decât o materială reproducere de formulare, disposiţiunĭ de legĭ şi procedură, din publicaţiunile oficiale, precum de altfel recunósce însuşĭ că ea *nu are nimic original, nimic propriŭ al sĕŭ*, afară numaĭ de coordonarea mecanică a materiilor reproduse. Aşà fiind, deşì lucrarea presintă un interes practic pentru justiţiabilĭ şi denotă o dorinţă laudabilă de a produce, nu întrunesce cât de puţin condiţiunile cerute pentru premiul solicitat.

In şedinţa Comisiuniĭ făcêndu-se discuţiune asupra materieĭ, d-l *N. Quintescu* a propus adoptarea conclusiunilor raportuluĭ, cu atât maĭ

vîrtos cu cât lucrarea nu este decât o retipărire—fără modificărĭ— a primeĭ edițiunĭ, cu tóte că autorul eĭ ar fi putut avé prilegiŭ să cunóscă ce-ĭ lipsesce, spre a-ĭ dà o formă și o îndreptare potrivite cu scopul eĭ și cu exigențele unuĭ concurs de premiŭ academic.

Pentru aceste considerațiunĭ, pusă la vot, premiarea *a fost respinsă* cu unanimitatea membrilor presențĭ.

D-l *N. Quintescu* dă cetire raportuluĭ sĕŭ asupra lucrăriĭ d-luĭ D. Dan, *Din toponomia românéscă*, Bucurescĭ 1896, în care arată că autorul a procedat cu óre-care metodă la demonstrarea și susținerea argumentărilor sale, carĭ, pornite însă din premise false, nu pot duce decât la conclusiunĭ contrariĭ adevĕruluĭ etnic și istoric și, prin urmare, lucrarea sa nu are calitate de a fi rĕsplătită cu premiul la care a fost presentată.

Deschiḑêndu-se discuțiunea, d-l *V. Babeș* ḑice, că acésta este maĭ mult o carte politică decât filologică, căcĭ tinde a arătà că numele de locurĭ și de persóne românescĭ vin în cea maĭ mare parte din limba ungară, așà că d-l Dan vrea să ne unguréscă cu orĭ-ce preț némul, limba și dreptul nostru istoric și național. Tendința de aḑĭ, dincolo de munțĭ, este în genere aceea de a falsificà tot ce e românesc, spre a ungurì cu orĭ-ce preț pe aceia carĭ de vécurĭ aŭ trăit și trăesc pe locurile udate și botezate cu sudórea și sângele lor. Păcat de silințele ce și-a dat autorul să scrie acéstă carte cu tendința de desnaționalisare a locurilor și numelor moștenite de Românĭ de la moșĭ de la strămoșĭ. De aceea trebue respinsă.

D-l *V. Maniu* ḑice: 1) că d-l Dan e elevul luĭ Réthy, așà că resultatele studiuluĭ sunt ale luĭ Réthy chiar; 2) ca să ilustreze cu exemple acéstă părere, arată că *Mehadia* nu vine din unguresce (cum pretinde d-l Dan), ci de la cuvîntul celtic *méd*, care însemnéză *miere*; de asemenea *Romanațĭ* nu are ca radical cuvîntul unguresc *Róm* (ruină), ci acel latinesce *Ruima* (de la ruere).

In urma acestora, pusă la vot, *premiarea se respinge* în unanimitate.

Asupra cărțiĭ *Cestiunĭ literare și pedagocice*, a d-luĭ M. Strajan, Craiova 1897, d-l *N. Quintescu* observă, că «deșì lucrarea e bine gândită, bine tractată și are părțĭ îndestul de folositóre într'însa, totușĭ nu póte s'o recomande la premiŭ, față de alte lucrărĭ de o maĭ mare importanță decât dînsa în materie».

Comisiunea, adoptând acest mod de vedere, *respinge premiarea*.

D-l *General St. Fălcoianu* cetesce raportul sĕŭ asupra operelor: *Geografia generală a pămîntuluĭ și geografia Asieĭ*, Bucurescĭ 1897, și *Geografia Asieĭ precedată de noțiunĭ de geografie generală, mate-*

matică și fisică, Bucurescĭ 1897, de d-l G. S. Dâmbeanu, conchiḑênd că aceste lucrărĭ, compilate din autorĭ specialĭ, cu încurcăturĭ de redacţiune, aŭ, prin distincţiunea ce le-a acordat Ministeriul Instrucţiuniĭ de a slujì elevilor din şcóle, o îndestulătóre recompensă, şi speră că Academia va găsì o carte maĭ meritorie decât acésta spre premiare.

Puse la vot, aceste conclusiunĭ de *nepremiare se adoptă* cu unanimitate de voturĭ.

Subsemnatul dă cetire raportuluĭ sĕŭ asupra volumuluĭ de poesiĭ *Duióse*, al d-luĭ Radu D. Rosetti, conchiḑênd că: tînĕrul poet e în progres faţă cu precedentele sale lucrărĭ, că gândirea îĭ e maĭ limpede, forma maĭ alésă, limba mult maĭ îngrijită şi factura versuluĭ tot-deauna îngrijită. D-sa va devenì cu timpul, cu muncă, cu răbdare şi cu studiul adîncit al celor ce vede, ce simte, ce judecă, ce descopere în lume, în sine, în alţiĭ, va devenì un poet liric de însemnătate, cu condiţiunea de a nu maĭ fi pesimist, desilusionat, amărît, mohorît—de-ĭ va fi cu putinţă. Lucrările sale, deşì vrednice de tótă lauda, nu pot încă—ast-fel fiind — să întrunéscă calităţile necesare celeĭ maĭ bune producerĭ a genuluĭ sĕŭ, rĕsplătite cu premiĭ de însemnătatea celuĭ la care concuréză, ci cu altele maĭ potrivite genuluĭ şi amplitudiniĭ lucrăriĭ de faţă.

Puse la vot, aceste conclusiunĭ sunt adoptate de Comisiune, care aduce laude poetuluĭ pentru activitatea şi talentul sĕŭ, dar *nu-ĭ acordă premiŭ pentru opera acésta*. D-l I. C. Negruzzi se abţine de la discuţiune şi de la vot.

D-l *Vicenţiŭ Babeş*, prin raportul sĕŭ, analiséză fórte cu de-amănuntul volumele d-luĭ N. A. Alexandrini despre *Statistica Românieĭ*, publicate în Iaşĭ. D-sa, de la început, observând că volumul I fiind publicat în 1895 şi al doilea abià terminat pe jumătate şi întrerupt la mijlocul capitoluluĭ XII, cu lămurirea că continuarea celor-lalte 4 capitole se află încă sub tipar, se întrébă dacă lucrarea, în asemenea condiţiunĭ, maĭ póte fi admisă la concurs pentru acest premiŭ, expres destinat celeĭ maĭ bune cărţĭ publicate între 1 Novembre 1896 şi 31 Octobre 1897? In cursul cercetăriĭ celor 12 capitole, d-sa — lăudând părţile bune — descopere o mulţime de inesactităţĭ, de anomaliĭ, de contraḑicerĭ, de omisiunĭ, de exagerărĭ şi abondanţă inutilă şi confusionantă a materieĭ tractate, aşà că, încheiând, ḑice: «Pe lângă tot meritul recunoscut silinţelor şi chiar capacităţiĭ d-luĭ autor, acéstă *Statistică a Românieĭ* nu îndeplinesce condiţiunile cerute pentru o asemenea bună lucrare, adecă maĭ de aprópe corespunḑĕtóre scopuluĭ, şi prin urmare nu póte fi recomendată Academieĭ pentru premiare.»

Comisiunea a adoptat aceste conclusiunĭ *de nepremiare* în unanimitate.

Părintele S. Fl. Marian dă cetire raportuluĭ sĕŭ asupra *Nouluĭ Aşezămînt*, traducere din limba originală grécă de d-l Dr. N. Nitzulescu, Bucurescĭ 1897, ḑicênd: Traducerea acésta este tipărită cu spesele Societăţiĭ biblice britanice, nu după textul grecesc, admis de către biserica ortodoxă creştină, ci după cel admis de către acéstă Societate biblică, adecă cel al bisericelor evanghelice saŭ protestante. O bună traduce a textelor biblice este fără îndoială indispensabilă, căcĭ cele de carĭ ne folosim acum sunt în mare parte defectuóse, atât în privirea limbeĭ, cât şi a reproduceriĭ adevĕratuluĭ înţeles al textuluĭ original. Cu tóte aceste, d-sa nu póte recomendà acéstă traducere spre premiare, nefiind o lucrare originală, ci numaĭ o simplă traducere neînsoţită de note sciinţifice saŭ comentariĭ însemnate şi propriĭ ale autoruluĭ, după cum însuşĭ regulamentul premiuluĭ Năsturel-Herĕscu cere (Reg. Premiele seria B, pentru opere publicate, pag. 80, No. 2) și pentru că traducţiunea acésta nu este isbutită, căcĭ nu este o «traducere românéscă în tótă privinţa esactă». In adevĕr, din acest punct de vedere, ea este chiar maĭ inferióră traducerilor de până acum; iar în privinţa credinţeĭ şi învețăturiĭ nóstre ortodoxe, chiar stricăciósă. D-sa schimbă numele propriĭ, latinisându-le, pune neologisme şi provincialisme neînţelese şi neobicĭnuite în tóte părţile locuite de Românĭ și interpretéză greşit înţelesul chiar ale textelor Biblieĭ. Spre esemplu: Evang. Marcu, c. I, v. 25; c. II, v. 2 și 4 etc, etc.; Luca, c. I, v. 2 şi 3; c. XVI, v. 9; Ioan, c. I, v. 1 și 12 etc., etc. Pentru tóte aceste cuvinte pe larg expuse în raportul sĕŭ, Părintele Marian opinéză ca lucrarea, neîntrunind condiţiunile prevĕḑute de regulamentul premiuluĭ Năsturel asupra traducerilor, să nu fie premiată.

Conclusiunea *de nepremiare* e adoptată.

Terminând cu rapórtele de *nepremiare* ale premiuluĭ Năsturel-Herĕscu, Comisiunea a trecut la cercetarea celor de aceeaşĭ natură presentate la premiul Lazăr de 5.000 leĭ, pentru lucrărĭ cu conţinut sciinţific:

D-l *Dr. V. Babeş*, asupra lucrăriĭ d-luĭ Dr. Arghir Babeş, *Contribuţiunĭ la studiul inervaţiuniĭ laringeluĭ*, arată întréga teorie şi studiile macro şi microscopice făcute în materie, discută opiniunile şi arătările practice ale autoruluĭ, pe carĭ le combate orĭ le pune în îndoială din punctul de vedere sciinţific, şi opinéză că lucrarea, deşĭ în ast-fel de stare, aduce totuşĭ vederĭ şi fapte nouĕ, din care pricină merită încuragiare.

Comisiunea, convingêndu-se din cuprinsul raportuluĭ că lucrarea

este o tesă de doctorat în medicină, iĭ aduce laude, dar *respinge premiarea* în unanimitate.

D-l *Gr. Ştefănescu*, asupra *Salinelor române* de d-l Floru Dianu, după ce examinéză cu multă amănunţime cele 8 capitole ce compun lucrarea, privitóre la salinele nóstre adĭ în exploatare, la istoricul şi analisele lor, la metoda şi disposiţiunile de exploatare a săriĭ, la sistemele de tăiere, la felul de extracţiune, la iluminatul salinelor, la mijlócele întrebuinţate pentru scurgerea şi secarea apelor de infiltraţiune, la diversele categoriĭ de sare, la vîndarea şi exportul eĭ, cum şi la cheltuelile de exploatare, conchide că ea lasă de dorit din punctul de vedere sciinţific, deşì din punctul de vedere technic, financiar, administrativ, economic şi statistic este amănunţită şi presintă utilitate. In adevĕr, ar fi trebuit autorul să ne dea «o idee maĭ întinsă de structura geologică a tărîmurilor salifere, în carĭ se află depositele de sare la noĭ, precum şi a întinderiĭ lor, şi să fi făcut observaţiunĭ termometrice la diferitele adîncimĭ ale celor 4 mine din ţéră, pentru a constatà mersul acesteĭ temperaturĭ relativ cu profundimea fie-căreĭ mine şi cu temperatura externă a localităţiĭ, spre a se comparà cu cele făcute în alte ţĕrĭ. Ea ar fi fost de mare utilitate pentru deslegarea cestiuniĭ mersuluĭ temperatureĭ în cója globuluĭ şi ar fi făcut lucrarea interesantă şi originală.» Cu tóte aceste, d-sa opinéză că, *dacă nu se va presentà o altă lucrare maĭ importantă* din punctul de vedere al originalităţiĭ şi al utilităţiĭ, ar merità să fie premiată.

Comisiunea, în urma uneĭ discuţiunĭ, la care ieaŭ parte d-niĭ *V. Babeş*, *V. Maniu* şi *subsemnatul* şi în care se contestă orĭ-ce originalitate acesteĭ lucrărĭ, care nu este decât o expunere detaliată asupra mersuluĭ afacerilor salinelor nóstre, o compilaţiune din rapórte oficiale, din statistice şi constatărĭ la faţa loculuĭ, fără formă şi caracter sciinţific, *respinge premiarea*.

D-l *Dr. I. Felix* expune pe larg cercetarea făcută cărţiĭ d-luĭ Dr. Thoma Hepites, *Manual teoretic şi practic pentru studiul móşelor*, Bucurescĭ 1897, şi conchide că nu e scósă pentru móşe, ci pentru studenţĭ, şi că, deşì are multe lucrurĭ bune, dar cunoscute de mult şi tractate în mod maĭ practic şi maĭ savant de autorĭ specialĭ, lucrarea cuprinde însă o mulţime de terminĭ străinĭ sciinţificĭ netrebuincioşĭ pentru mărginitele cunoscinţĭ ale móşelor de la noĭ, nu are nicĭ o figură prin care să se înlesnéscă înţelesul practiceĭ moşituluĭ, ceea ce constitue o causă de slăbiciune însemnată, cu tóte meritele ce ar avé în alte părţĭ şi utilitatea eĭ; aşà că nu o póte recomendà la premiŭ.

Comisiunea *respinge premiarea* în unanimitate.

D-l *P. S. Aurelian*, asupra cărţiĭ *Noţiunĭ despre economia vitelor*, de d-l I. St. Furtună, 1 vol. de 160 pagine, Bucurescĭ 1897, arată că autorul e stăpân pe materie şi cunósce sciinţa zootechnică, că lucrarea sa e folositóre cultivatorilor noştri, şi o recomandă *bunăvoinţeĭ* Academieĭ.

Comisiunea *respinge* în unanimitate *premiarea* lucrăriĭ, nefiind o lucrare originală, ci o compilaţiune din reviste şi autorĭ specialĭ în materie.

După acésta, d-l *P. S. Aurelian* cetesce raportul sĕŭ asupra lucrăriĭ d-luĭ Dr. Maximilian Popovicĭ, *Tutunul*, 149 pagine, Bucurescĭ 1897, spunênd că este o monografie cât se póte de completă asupra cultureĭ, istorieĭ naturale, chimieĭ, tractamentuluĭ technic şi fermentaţiuniĭ tutunuluĭ, scrisă într'un stil curgĕtor, uşor de înţeles şi care póte servì cu folos celor ce se ocupă cu tutunul. O recomandă decĭ bunăvoinţeĭ Academieĭ.

Comisiunea, după o discuţiune asupra acestora, convingêndu-se că lucrarea nu presintă un caracter sciinţific deosebit, nicĭ întrunesce condiţiunile cerute pentru premiŭ, *respinge premiarea* cu 6 voturĭ, contra 1

D-l *Dr. I. Felix* dă cetire raportuluĭ asupra cărţiĭ d-luĭ N. Zorileanu, *Apele minerale de la Govora*, ediţiunea 2-a, Bucurescĭ 1897, despre care ḑice că: pe lângă expunerea amănunţită de fapte, carĭ ilustréză valórea staţiuniĭ balneare Govora, cuprinde şi părţĭ, pe carĭ autorul ar fi putut să le tracteze în mod osebit. Medicul şi studentul în medicină, carĭ vor să se povăţuiască despre acţiunea apelor minerale de la Govora şi despre indicaţiunile şi contra-indicaţiunile lor, vor consultà cu succes acéstă carte ; dar ceĭ carĭ voesc a studià patologia cu anatomia patologică a sifilisuluĭ şi a pelagreĭ, saŭ metódele întrebuinţăriĭ terapeutice a electricităţiĭ, vor recurge la alte tractate speciale în materie. Cu alte cuvinte, afară de indicaţiunile istorice şi câte-va observaţiunĭ, pe carĭ autorul nu le dă ca personale, lucrarea, nepresentând nicĭ un caracter sciinţific original saŭ deosebit, nu póte fi premiată »

Comisiunea, adoptând vederile raportuluĭ, *respinge premiarea* în unanimitate.

Trecênd la premiul Adamachi de 5.000 Leĭ, de acordat cărţilor cu cuprins moral de orĭ ce natură, Comisiunea a examinat următórele lucrărĭ:

D-l *I. C. Negruzzi* a presintat raportul sĕŭ asupra *Poveştilor din copilărie*, novele şi poesiĭ ale d-luĭ Sergiŭ Cujbă, 176 pagine, ilustrate de d-l Vermont, cu o prefaţă de d-l G. Coşbuc, arătând că ele sunt probabil întâiele încercărĭ literare ale tînĕruluĭ autor. Maĭ tóte par inspirate din cetirea altor scrierĭ de acelaşĭ gen, iar nu luate din

isvorul limpede al propriei imaginaţiuni; limba în care sunt scrise e bine şi uşor mânuită. Autorul merită încuragiare, dar lucrarea acésta nu merită încă un premiŭ al Academiei Române.

Comisiunea, adoptând aceste conclusiuni, *respinge premiarea* în unanimitate.

Asupra micului volum in-16° de 194 pagine întitulat *Desordinea morală în viéţa nóstră privată şi în cea publică*, de d-l Teodor I. Focşăneanul, tot d-l *I. C. Negruzzi* raportéză că: autorul tractéză despre desordinea în căsnicie, în familie, în cercurile private, în politică, în administraţiunea publică, în cler şi în diverse alte ramuri ale activităţii nóstre sociale. El se plânge de prea marea importanţă ce se dă averii puse mai presus de onóre, de lipsa de simţeminte religióse, de luxul exagerat în care trăim, de lipsa de rigóre în aplicarea legilor penale, de relaţiuni scandalóse ce ar există în multe familii, de jocurile de noroc, de trândăvia femeilor, de modul cum se fac căsătoriile. de desele sinucideri, de fetele bacalaureate, de bóla funcţionarismului, de duel, de starea gazetelor în România, de modul în care se profeséză advocatura, de servitori, etc., etc., condemnând viéţa nóstră la oraşe; critică apoi starea ţĕranului şi influenţa guvernului în alegerile politice, modul cum se guvernéză şi se împart decoraţiunile la noi. Cu tóte aceste, d-l Focşăneanul aştéptă binele tot de la guvern, căruia îi cere să impue binele tuturora şi face un apel la mame să dea o mai bună crescere copiilor. Şi altele şi altele. D-sa conchide că, dacă aceste critice atât de aspre pot fi cetite cu óre-care folos, nu merită însă să fie premiate.

Comisiunea, în unire cu acéstă părere, *respinge premiarea* în unanimitate.

D-l *Titu Maiorescu*, asupra cărţii d-lui Const. Hamangiu, *Scriitori şi artişti, studiŭ asupra dreptului lor*, Bucuresci, Müller, 1897, arată că ea este reeditarea unei lucrări înfăţişate de autor Facultăţii de drept din capitală la 1893 ca tesă de licenţă; că în principiŭ d-sa e de părere că asemenea lucrări de şcólă, după ce aŭ servit odată la dobândirea unui titlu universitar, nu se pot presentă pentru a mai servì la dobândirea unui premiŭ al Academiei Române.

Comisiunea, adoptând acéstă conclusiune, *a respins* cu unanimitate *premiarea*.

D-l *A. Naum* a dat sémă despre lucrarea d-lui D. A. Stăncescu *Crâmpeie*, arătând că ea e compusă din articole fragmentare, publicate până acum prin jurnalele bucurescene, la deosebite timpuri, în cari face felurite observaţiuni asupra traiului şi a năravurilor nóstre, face un mic studiŭ asupra lui Lavelaye şi descrie o călĕtorie a sa în El-

veţia. Deşì d-sa găsesce că autorul e iubitor al natureĭ, al animalelor şi al călĕtoriilor, deşì limba în care scrie e—afară de micĭ pete de neologisme—bună cu totul şi observaţiunile sale întemeiate, deşì natura îĭ e simţitóre şi poetică, totuşĭ îĭ pare că a avut o nenorocită inspiraţiune când a dat lucrăriĭ sale titlul de *Crâmpeie.* Apoĭ, cu crâmpeie să capete el un întreg frumos şi rotund de 5.000 leĭ în aur saŭ în monetă fiduciară, atât de înlesnitóre pentru călĕtoriĭ şi alte plăcerĭ ale vieţeĭ? Acésta ar fi să ḑică împreună cu Molière: *si vous faites cela, ça ne sera pas peu.*

Comisiunea *a respins premiarea* în unanimitate.

Părintele *S. Fl. Marian* dă sémă despre cercetarea făcută publicaţiunilor presintate de d-na Smara şi anume: *Patru conferinţe ţinute la Ateneul Român,* Bucurescĭ 1896; *Corbul cu pene de aur,* Bucurescĭ 1897; *Mosaicurĭ,* Bucurescĭ 1897.

Asupra *Conferinţelor,* d-sa arată că ele sunt tipărite la intervale deosebite, purtând fie-care numerotarea de la 1 în sus, şi numaĭ cu prilegiul presentăriĭ lor la premiŭ aŭ fost întrunite sub o singură scórţă, ceea ce e o dovadă că n'aŭ fost póte publicate în terminele prescrise de Academieĭ, deşì, chiar de ar fi întrunit acéstă condiţiune, ele nu presintă nimic deosebit nicĭ ca fond, nicĭ ca formă. Nu le recomandă spre premiare.

Comisiunea *respinge premiarea* în unanimitate.

Asupra *Corbuluĭ* (broşură de 60 pag), conţinênd 4 poesiĭ, 7 poveştĭ şi 25 ghicitorĭ poporale, d-sa ḑice că: poesiile sunt numaĭ nisce simple încercărĭ, fără nimic poetic într'însele; poveştile şi ghicitorile sunt binişor scrise, cu tóte că nu par a reproduce cu tótă acurateţa limba şi fraseologia adevĕrat poporală. Ele cuprind, în adevĕr, neologisme neîntrebuinţate de popor; ca fond, aŭ fórte îndoelnică originalitate, iar ca moralitate lasă de dorit, căcĭ unele din ele tractéză (ca fata luĭ Popa Ispravă) despre lucrurĭ nepotrivite cu vîrsta 'şi mintea crudă şi uşor molipsitóre a copiilor, cărora ele sunt dedicate. Propune *nepremiarea.*

Comisiunea *adoptă conclusiunile acestea* în unanimitate.

Mosaicurile (260 pag) conţin: novele, schiţe, aquarele, însăilăturĭ din gând, unele frumuşele, altele neplăcute, fiind-că trec peste marginele buneĭ cuvinţĭ. Părintele Marian observă asupra acestor lucrărĭ că: «Autórea, ca o femee cultă, cu simţeminte nobile, şi ca Română, erà datóre, dacă dorià ca Academia să-ĭ premieze mosaicurile, să propage printr'însele, pe lângă o limbă alésă şi adevĕrat românéscă, încă şi iubirea de patrie, respectul instituţiunilor eí, precum şi simţemintele religióse şi morale». Aceste ḑise le dovedesce d-sa cu cita-

ţiunĭ, la sfîrşitul cărora declară că *Mosaicurile* nu pot să fie premiate de Academia Română. Autórea e institutóre de fete în capitală.

Comisiunea *respinge premiarea* în unanimitate.

D-l *Gr. G. Tocilescu*, rugat de Comisiune a cercetà lucrarea d-luĭ C. Dobrogeanu-Gherea, *Studiĭ critice*, vol. III, ed. 2-a, Bucurescĭ 1897, 1 vol. in-8º, pag. 390, a făcut asupra-ĭ un lung şi amănunţit raport, din care am vĕḑut că ea este o culegere de articole dejà publicate în diferite reviste periodice, afară de studiul asupra d-luĭ Coşbuc, «Poetul ţĕrănimiĭ», care apare acì pentru întâia óră. Volumul de faţă purcede, ca şi cele două ce-l preced, de la aceeaşĭ concepţiune filosofică socială şi estetică literară, care-l conduce a declarà că la noĭ e cam greŭ de vorbit de o mişcare sciinţifică în adevĕratul sens al cuvîntuluĭ, de vreme ce dascălul dă învĕţătură numaĭ pentru léfă, iar eleviĭ nu ieaŭ învĕţătură decât pentu ca să ajungă să ieà léfă. Cu mişcarea literară stăm şi maĭ rĕŭ, de când burghesiĭ ideologĭ, cum numesce d-l Gherea pe fruntaşiĭ mişcăriĭ române de la 1848, aŭ fost înlocuiţĭ cu o puternică burghesie, care, punêndu-se pe făcut avere şi pe făcut politică, «a ucis poesia, a ucis literatura». In locul burghesilor ideologĭ, aŭ venit burghesiĭ bogătaşĭ şi politicianĭ; producĕtoriĭ de pămînt s'aŭ proletarisat ca şi meseriaşiĭ şi s'a născut clasa proletarilor intelectualĭ, căreia se datoresce întréga manifestare literară de astăḑĭ. De acì, pretinde d-sa, isvorĕsc tóte relele, tóte slăbiciunile sufletescì, tóte defecţiunile inimeĭ şi ale caracterelor; de acì, toţĭ ceĭ amărîţĭ, sugrumaţĭ, desmoşteniţĭ, săracĭ, când aŭ talent, în loc să-şĭ cânte, îşĭ plâng suferinţa, revolta interióră, îşĭ bocesc sórta, umplu de strigăte cainice, de mohorîte vedeniĭ, de suspine şi de blestem aerul, préjma, omenirea, întréga lume.... şi tot în zadar! Eminescu, după d-sa, a dat o expresiune artistică acestuĭ curent noŭ al desnădăjduiriĭ, al nimiciriĭ individuale, al doruluĭ de a intrà în Nirvana, care s'a înfiltrat prin el şi prin adepţiĭ luĭ în mijlocul nostru, fără de a spune însă aceea ce este adevĕrul, adecă: literatura aşà ḑisă nouă, noul curent, nu sunt creaţiunĭ propriĭ şi nouĕ ale nóstre, ci sunt importaţiunĭ, imitaţiunĭ ale celor ce se petrec în Occident, şi că poeţiĭ plângĕtorĭ, eminescianiĭ de la noĭ, aŭ moşiĭ şi strămoşiĭ lor poeticĭ aiurea peste graniţele nóstre. De alt-fel, d-sa pare a nu recunósce merite reale, avînturĭ generóse şi însufleţirĭ cu adevĕrat poetice decât la aceĭ scriitorĭ — din pleiada nouă — carĭ, fie prin originea lor semitică, fie prin credinţele lor socialiste, aŭ darul de a rĕsărì în lumina scrutătóre a ochilor sĕĭ fără petele, fără păcatele, fără nenorocirile, cu carĭ ĭ se înfăţişéză ceĭ-lalţĭ, declasaţiĭ, burghesiţiĭ, desilusionaţiĭ! Din Ronetti Roman, O. Carp, Steuerman, O. Iosif, Gorun, I. Păun, Gr. Ranetti

Cişman şi alţiĭ ca dînşiĭ, protagonişti de la *Lumea nouă* politică orĭ literară, forméză d-sa ciclul adevĕraţilor poeţĭ românĭ de astădĭ, iar talent literar nu recunósce decât unuĭ domn Thoma (alias Moscovicĭ), luĭ A. Bacalbaşa, V. Morţun, Sofia Nădejde, toţĭ fraţĭ şi confraţĭ cu criticul în socialism. Maĭ departe, d-l Gherea, în articolul «Asupra esteticeĭ metafisice şi sciinţifice», polemiséză cu d-l Maiorescu asupra cuantificăriĭ predicatuluĭ, susţinênd, doar de dorul de a face o discuţiune, lucrurĭ pe carĭ nicĭ odată eminentul nostru coleg nu le-a tăgăduit. Are însă aerul de a pontificà şi de a vorbì de sus tuturor, declarând— ca argument sdrobitor — obştieĭ: «Crede óre d-l Maiorescu, că în tótă ţéra românéscă va găsì cincĭ cetitorĭ aşà de naivĭ în cât să crédă cu tot dinadinsul că sunt aşà de ignorant şi de nepriceput cum vrea să arate d-sa etc. etc.», deşì la acéstă superbă frasă de efect a rĕspuns de mult d-l Hasdeŭ, că: «d-sa se înscrie printre ceĭ cel puţin cincĭ cetitorĭ, carĭ nu cred în sciinţa d-luĭ Gherea.» In studiul asupra «Poetuluĭ ţĕrănimiĭ», d-l Coşbuc este fórte mult lăudat, deşì printre laude reapar fenomenele economico-sociale şi Ruşiĭ cu literatura lor şi protestărĭ, contra luĭ Eminescu, care se plânge de străiniĭ carĭ aŭ năpădit ţéra:

De la Nistru pân'la Tisa
Tot Românul plânsu-mi-s'a,
Că nu maĭ póte străbate
De-atâta străinătate! ....

ḑicênd că poporul nostru nu se plânge de străinĭ, ci maĭ de grabă avem să luptăm cu ţĕrănimea ca s'o facem să înţelégă că nu trebue să maĭ iubéscă pe Muscalĭ. Apoĭ Eminescu, nu de Muscalĭ, aveà să se plângă, ci de Jidoviĭ muscălescĭ, leşescĭ şi nemţescĭ, carĭ pe vremea luĭ copleşiaŭ maĭ cu sémă Moldova. Intr'un articol «Cum se cetesce la noĭ», care termină volumul, d-l Gherea polemiséză cu d-l Missir (din Iaşĭ) şi cu un domn Noir, în privirea curentuluĭ literar, de care maĭ vorbise d-sa în precedentele sale volume întorcêndu-se la aceleaşĭ argumente şi la aceleaşĭ aprecierĭ socialo-economice, despre carĭ am vorbit maĭ sus. Terminând cercetarea sa, d-l Tocilescu declară, că n'ar puté recomendà opera d-luĭ Gherea ca să fie premiată, decât numaĭ dacă nu s'ar găsì o altă operă maĭ meritorie.

Acéstă conclusiune pusă la vot, Comisiunea *respinge premiarea* cu 5 voturĭ, contra 2.

După regularea ast-fel a cestiunilor supuse deliberaţiunilor sale Comisiunea, terminând cu rapórtele ale căror conclusiunĭ eraŭ pentru

nepremiare, orĭ o premiare condiţională, a luat în cercetare în aceeaşĭ ordine rapórtele carĭ conchideaŭ numaĭ la premiare; şi anume:

Pentru premiul Năsturel-Herĕscu a ascultat pe:

D-l *Dr. I. Felix* asupra cărţiĭ d-luĭ Dr.I onescu-Buḑăŭ, *Medicina fundamentală*, cuprinḑênd sarcologia, igiena şi arta medicală, compusă pentru eleviĭ seminariilor, aĭ şcólelor normale, aĭ liceelor şi pentru preoţĭ, Bucurescĭ 1897, pag. 1224. In studiul sarcologieĭ, atât terminologia cât şi împărţirea materieĭ nu sunt nicĭ moderne, nicĭ conforme cu progresele sciinţifice, de vreme ce găsesce în natură treĭ soiurĭ de materiĭ: materie ponderabilă, imponderabilă şi divină. Acésta din urmă, ca să-şĭ pună cartea în acord cu Biblia, de vreme ce o destină seminariştilor şi preoţilor, póte? Definiţiunile corpurilor, clasificaţiunea lor, descrierea funcţiunilor şi organelor animale, tipul, clasa, ordinul, familia, genul, tribul şi specia omenéscă, anatomia şi fisiologia corpuluĭ sunt descrise în 284 pag. cu prea multe şi superflue noţiunĭ pentru eleviĭ cărora sunt destinate. In igienă tractéză tóte cestiunile igieneĭ generale şi speciale, făcêndu-ĭ o împărţire originală, dar nu logică, în: igiena profilactică, calitativă, sarcologică şi socială. Aceste cestiunĭ sunt tractate cu competenţă, deşì adesea fără destulă aplicare practică, întrebuinţând şi terminĭ impropriĭ. In deobşte, stilul e cam negligiat. In arta medică, lista medicamentelor e prea lungă, conţinênd alcaloiḑĭ ce nu se maĭ întrebuinţéză şi unele medicamente toxice carĭ nu se pot încredinţà uneĭ persóne ce nu e medic. Cu tóte aceste, d-sa conchide că cartea acésta e meritorie şi, dacă are defecte, ele se pot îndreptà într'o altă ediţiune; drept aceea o recomandă să fie premiată.

Făcêndu-se discuţiune asupra acestora şi *subsemnatul* găsind că, dacă o carte nu are vederĭ, aplicărĭ orĭ teoriĭ originale, ci e o compilaţiune plină şi ea de defecte şi scrisă într'un stil neîngrijit, nu are nicĭ un merit, şi decĭ cere să nu fie premiată, după rĕspunsul *Druluĭ Felix*, Comisiunea punênd la vot conclusiunile raportuluĭ, *premiarea este respinsă* cu 7 voturĭ, contra 1.

Subsemnatul a dat apoĭ cetire raportuluĭ privitor la drama d-luĭ Ion Neniţescu, *Radu de la Afumaţĭ*, pe care a găsit-o plină de calităţĭ atât scenice cât şi literare. Ea înfăţişéză un episod din a doua domnie a erouluĭ român, care înfrânsese pe Turcĭ în 22 de bătăliĭ şi dusese spaima de armele române chiar peste Dunăre, dar care, deşì generos, bine cumpĕnit şi chibzuit în purtarea şi ocârmuirea sa, cade victima intrigilor şi a uneltirilor de tot felul din partea boerilor de dincóce de Olt, geloşĭ de a vedé pe Domnitor sprijinindu-se maĭ vîr-

tos pe ceĭ din Banatul Craioveĭ, lăsându-ĭ pe dînşiĭ de o parte. Caracterele sunt bine studiate şi întrupările lor sunt naturale, pasiunile ce le mişcă sunt puternice, bine conduse de la punctul iniţial până la culmea acţiuniĭ şi de acì către desnodămîntul dramatic. Tóte se petrec pe scenă, nimic nu e de prisos şi desfăşurarea peripeţiilor, carĭ concurg—prin mijlóce simple—la încordarea criseĭ, daŭ realitatea faptelor istorice, pe carĭ autorul şi-a propus să le pună înaintea publiculuĭ. Un alt merit, nu maĭ puţin însemnat, al lucrăriĭ este limba cea frumósă şi curat românéscă, un adevĕrat giuvaer, în care sunt învăscute gândirile alese şi înalte, simţemintele calde de iubire saŭ de ură, chibzuinţele adîncĭ şi înţelepte ale mărinimieĭ şi ale patriotismuluĭ, avînturile vitejieĭ şi ale frăgeḑimiĭ inimilor. S'ar păré că din înălţimea vécurilor ne rĕsună cu glas inspirat vorbirea strămoşéscă cea plăcută în înduioşare şi bărbătéscă în vîrtutea sa, fără meşteşugurĭ multe la înţeles şi maĭ puţine podóbe deşarte întru măgulirea saŭ încordarea simţiriĭ. Drept aceea—cum lucrărĭ de acestea rar se găsesc în literatura nóstră dramatică, atât de puţin sprijinită şi încuragiată—am socotit că ar fi o ajutorare şi o distincţiune din partea Academieĭ, acordându-ĭ premiul solicitat.

Deschiḑêndu-se discuţiunea asupra conclusiunilor raportuluĭ, d-l *I. C. Negruzzi* se pronunţă contra premieriĭ, nu pentru că contestă lucrăriĭ valórea sa, ci pentru că autorul a maĭ fost premiat acum doĭ anĭ de Academie, şi cum d-sa nu este o ilustraţiune a literatureĭ nóstre — ci un talent, cum avem maĭ multe—ca să i se dea un premiŭ pentru orĭ-ce lucrare ne-ar presentà (fie ea chiar meritorie), va votà contra premieriĭ.

D-l *V. Maniu* de asemenea susţine acest mod de vedere, adăogênd că maĭ sunt şi alte lucrărĭ meritoriĭ de premiŭ şi că d-luĭ Neniţescu să i se adreseze laude pentru lucrarea sa, dar să nu i se dea rĕsplata ce cere.

Subsemnatul a combătut amîndouĕ aceste modurĭ de vedere şi a arătat că premiul acordat acum doĭ anĭ autoruluĭ a fost pentru un studiŭ social, politic, etnografic şi cultural făcut asupra Românilor Macedonenĭ, pe când cel pe care-l solicită aḑĭ e pentru o lucrare de înaltă şi curată literatură, decât care puţine se găsesc cu atâtea merite în mărginita şi maĭ ales urgisita nóstră literatură dramatică. Ar fi nu numaĭ un semn distinctiv de încuragiare pentru autor, ci şi pentru alţĭ scriitorĭ de talent, ca, premiându-se drama acésta, să-ĭ îndemnăm la lucru, dovedindu-le că noĭ scim a-ĭ rĕsplătì când ne aduc opere bune. De alt-fel, piesa acésta a fost represintată cu mult succes

artistic pe scena Teatruluĭ Naţional, ḑic succes artistic, căcĭ cel-lalt e în tot-deauna aprópe ilusoriŭ pentru dramaturgĭ.

Procedându-se la vot, Comisiunea *respinge premiarea* prin 5 voturĭ, contra 2.

D-l *General St. Fălcoianu,* rugat să cerceteze lucrarea d-lor Maiorĭ Averescu şi Saegiu, *Manevra pe chartă,* arată că acéstă lucrare e menită a înlesnì ofiţerilor de diferite grade şi arme mijlocul de a se instruì în practica regulamentelor tactice de răsboiŭ; că o găsesce fórte utilă şi de cel maĭ mare interes pentru armata nóstră, căcĭ ea indică realitatea lupteĭ, învĕţând cum să se desfăşóre forţele când se atacă o posiţiune. Cu alte cuvinte, ea e destinată a deprinde pe ofiţerĭ să deslege repede şi după regulele arteĭ orĭ-ce situaţiune tactică în care s'ar găsì trupele lor, dând operaţiunilor tótă desvoltarea ce comportă după regulamente. Acéstă practică deprinde pe ofiţerĭ cu cetirea pe chartă a valoreĭ terenuluĭ, cu tactica cea mare, cu logistica şi cu strategia. D-sa o recomandă la premiŭ, fiind destinată a aduce cele maĭ însemnate serviciĭ armateĭ.

Discuţiunea fiind deschisă, d-l *I. C. Negruzzi,* ca cestiune de formă, spune că regulamentul premiuluĭ Năsturel-Herĕscu (pag. 72) opresce să se dea premiul la douĕ persóne, ci numaĭ uneia şi aceeaşĭ; acì fiind douĕ persóne ca autorĭ, ar fi să se scindeze premiul şi deci casul e contra intenţiunilor testatoruluĭ, care trebuesc interpretate stricto-sensu.

D-l *A. Saligny* spune, că nu se caută personalitatea fisică acì, ci personalitatea morală, aşà că ambiĭ Maiorĭ aŭ conlucrat să producă un ce, care a eşit întreg şi indivisibil din munca lor: acest lucru va fi premiat, iar nu autoriĭ, carĭ odată în posesiunea banilor pot face ce vor cu eĭ. Totuşĭ, d-sa se întrébă dacă lucrarea e originală, ea existând de mult şi practicându-se pe o scară largă în armatele străine, şi regretă că d-l General Fălcoianu nu e present spre a da explicărĭ. Insuşĭ d-sa a vĕḑut asemenea jocurĭ de răsboiŭ la ofiţeriĭ germanĭ.

D-l *V. Babeş* recunósce acelaşĭ lucru, şi aşà fiind, regretă că autoriĭ nu s'aŭ inspirat cel puţin de la modelele ce se propun în şcólele Austrieĭ, ca dându-ni-se ca o lucrare nouă, să cuprindă tot ce e maĭ perfect în asemenea materie.

D-l *V. Maniu* susţine, că lucrarea e originală şi, de vreme ce raportorul o declară de cea maĭ mare utilitate pentru armata nóstră, e că are originalitatea eĭ, şi cere să fie premiată.

Punêndu-se la vot *premiarea, se respinge* cu 4 voturĭ, contra 3.

D-l *I. C. Negruzzi* dă apoĭ cetire raportuluĭ sĕŭ asupra cărţiĭ d-neĭ Constanţa Hodoş, *Spre fericire,* arătând că cele 6 novele cuprinse

într'însa sunt scrise într'o limbă fórte corectă, curgĕtóre şi frumósă, care câştigă de la început simpatia cetitoruluĭ. Cele maĭ multe din bucăţile acestea sunt originale şi, dacă interesul tuturora nu este de o potrivă viŭ, ele vor fi totuşĭ cetite cu plăcere. A descrie în câte-va rîndurĭ cuprinsul uneia dintr'însele este a face nedreptate autoruluĭ, căcĭ desvoltarea caracterelor şi desfăşurarea treptată a faptelor şi împrejurărilor până la catastrofa finală sunt calităţĭ, carĭ, împreună cu originalitatea stiluluí, formézăinteresul uneĭ novele şi ar dispăré într'un asemenea resumat. Totuşĭ, d-sa schiţéză două: «Spre fericire» şi «Mănuşiţa», declarând că cea maĭ frumósă din cele 6 novele este «Aur», în care situaţiunile, deşì fórte dramatice, sunt maĭ naturale şi caracterele maĭ cu artă descrise. Conchide decĭ la premiare.

Subsemnatul se rostesce contra premieriĭ, nu din causă că lucrarea nu are merite de stil şi de composiţiune, ci pentru că alegerea şi desfăşurarea subiectelor sale a fost nenorocită. Ele sunt în mare parte întemeiate pe relaţiunĭ, pe împrejurărĭ saŭ pe pasiunĭ puţin morale, ca adulterul, părăsirea caseĭ conjugale, beţia, iubirea de argint, carĭ, orĭ-cât de cu talent ar fi tractate, totuşĭ autórea ar fi putut exercità măestria condeiuluĭ sĕŭ întru a ne da frumóse pilde de unire şi de dragoste casnică, tablourĭ viĭ despre viéţa familieĭ, îndemnurĭ către vrednicele apucăturĭ ale vieţeĭ, iar nu punerea în relief a viciilor, a patimelor rele şi a rătăcirilor omenescĭ.

D-l *I. C. Negruzzi* combate acéstă argumentare, fiind-că tóte subiectele aŭ conclusiunĭ morale şi, deşì fondul este pasionat, tot-deauna pasiunile rele sunt pedepsite.

Părintele S. Fl. Marian susţine premierea, Academia trebuind să rĕsplătéscă o femee demnă din tóte punctele de vedere, o femee cu talent, care scrie atât de bine şi moral, căcĭ morala reese din descrierea chiar a fie-căreĭ bucăţĭ, şi lucrarea e scrisă într'o admirabilă limbă.

Pusă la vot, *premiarea se admite* cu 5 voturĭ, contra 2

Asupra lucrărilor de premiat presentate la premiul Lazăr, pentru opere cu conţinut sciinţific, Comisiunea ieà cunosciinţă despre rapórtele presentate de:

D-l *A. Saligny* asupra descopeririĭ d-luĭ Stef. C. Michăilescu, *Vîrtej cu abur*. După ce face descripţiunea aparatuluĭ imaginat de autor — care este un noŭ motor rotativ cu detentă liberă, basat pe utilisarea mecanică a reacţiuniĭ unuĭ curent cu aburĭ,—arată că autorul luĭ speră să realiseze un motor cu abur fórte economic şi fórte uşor, care, sub presiunea de 5 atmosfere în căldură, va consumà numaĭ $5^1/_2$ kgr.

de aburĭ pe cal-indicat oră, «ceea ce — afirmă d-sa —va fi fórte puţin, dacă îl comparăm cu cele maĭ bune maşine de abur cu cilindrĭ, în carĭ consumaţiunea de aburĭ nu s'a coborît nicĭ odată atât de mult. Aşà, de ex. în maşinele vapórelor construite pentru administraţiunea căilor ferate, la încercările făcute, s'a obţinut o consumaţiune de cărbunĭ Cardiff de 750 grame pe cal-indicat oră, ceea ce represintă o consumaţiune de abur de 5,8 kgr.» Maĭ departe, d-sa declară, că «alcătuirea generală a acestuĭ motor este negreşit originală», că lucrarea d-luĭ Michăılescu este o lucrare originală şi interesantă, pentru care a trebuit să esfăşóre o muncă intelectuală considerabilă, maĭ cu sémă că teoria motorilor de abur de genul motorilor conceput de d-sa nu fusese încă stabilită. Revenind la detaliile lucrăriĭ, d-l Saligny spune că ea se compune din treĭ părţĭ: 1) o expunere limpede a desvoltăriĭ maşinelor cu abur, făcută într'un stil ales, ce probéză că autorul cunósce bine literatura acesteĭ cestiunĭ; 2) descrierea motoruluĭ constând: dintr'o axă gólă orizontală, prin interiorul căreia sunt aduşĭ aburiĭ din căldare; ea e provĕḑută la extremitatea opusă cu 4 ţevĭ fixate după 2 diametre perpendiculare; extremităţile acestor ţevĭ sunt recurbate, astfel în cât aburiĭ din ele, după o tracţiune aprópe tangenţială la circumferinţa descrisă de vîrfurile ţevilor în mişcarea lor de rotaţiune în jurul axeĭ orizontale, eşind din ţevĭ, se isbesc la fórte mică distanţă de paletele largĭ şi recĭ ale uneĭ róte fixe, concentrică cu circumferenţa descrisă de vîrfurile ţevilor. Róta de isbire este aşezată într'o cameră de condensaţiune; pentru ţinerea rece a paletelor, un curent de apă rece circulă în obada roţeĭ, iar un condensor, prin circulare de aer rece, completéză condensarea aburilor, pentru a micşorà presiunea în camera de condensare, în care e aşezat motorul. Pe axa de rotaţiune, susţinută prin suporţĭ, se află o rótă de transmisiune, după care, prin curea, se póte transmite puterea la aparatele ce trebue să acţioneze motorul. Un regulator centrifugal reguléză numĕrul rotaţiunilor motoruluĭ în unitate de timp şi influenţéză supapa de admitere a aburilor, potrivit cu puterea motrice de realisat şi în raport cu lucrul de efectuat. Pentru a pune în motor cea maĭ mare parte din energia aburilor, autorul a dispus destinderea treptată în cele 4 ţevĭ, pentru a accelerà iuţéla lor prin micşorarea presiuniĭ până la presiunea din condensator. Axa gólă cu cele 4 ţevĭ radicale, în virtutea reacţiuniĭ, se va pune în mişcare de rotaţiune în sens opus cu scurgerea aburilor în condensor. 3) A treia parte a lucrăriĭ cuprinde studiul sĕŭ analitic. Acest studiŭ fórte detailat este, ḑice d-l Saligny— al căruia raport îl ieaŭ acì în substanţă,—o aplicaţiune fórte interesantă

a principiilor de termo-dinamică şi de mecanică la acest motor şi constitue o lucrare sciinţifică originală. Pentru acésta, d-sa propune că lucrarea merită să fie premiată.

Deschiḑêndu-se discuţiunea, d-l *A. Saligny* dă verbal lămurirĭ pe larg despre cele de maĭ sus, servindu-se de două tabele, pe carĭ sunt reproduse părţile principale ale motoruluĭ acestuia D-sa declară de la început, că ne aflăm în faţa uneĭ lucrărĭ nouĕ, interesante, originale şi care, de va fi tradusă cu reuşită în practică, va puté aduce cele maĭ marĭ serviciĭ. Sunt şi părţĭ, în cuprinsul acesteĭ lucrărĭ, pe carì nu le póte d-sa împărtăşì pe deplin, cum adecă: conclusiunile la carĭ ajunge prin calcule autorul asupra puteriĭ, iuţeleĭ, consumaţiuniĭ de abur şi efectuluĭ util al motoruluĭ, de vreme ce în aceste calcule nu se ţine sémă de forma ţevilor de reacţiune, pe carĭ d-sa le-ar dorì maĭ bine să fie curbe decât frânte, cum sunt imaginate de autor. Acestea însă le spune, nu pentru a micşorà vre-un merit al invenţiuniĭ, ci ca indicaţiunĭ de perfectibilitate a maşineĭ, carĭ uşor se pot îndeplinì când ea va fi tradusă în practică. Dacă ar fi putut să ieà lămurirĭ de la autor, negreşit că n'ar fi avut póte de relevat acestea, căcĭ ar fi cunoscut intenţiunile şi vederile sale; dar d-l Michăilescu a fost şi este încă cuprins de o grea bólă, care-l ţine de maĭ multe sĕptĕmânĭ în pat, fără de a puté comunicà cu cine-va şi, din întregul lucrăriĭ, reese că autorul e în curent cu cestiunile acestea. Repetă însă că acest vîrtej cu abur e o invenţiune caracteristică, interesantă şi originală a autoruluĭ, care va aduce folóse practice şi decĭ, cum a încheiat raportul sĕŭ, are tóte meritele să fie premiată.

D-niĭ *V. Babeş* şi *V. Maniu,* deşì se declară incompetenţĭ în materie, însă, faţă cu explicările d-luĭ Saligny, cel dîntâiŭ va votà premiarea, cel de al doilea se va abţiné.

Subsemnatul întîmpină, că acum pentru prima óră se produce înaintea Academieĭ o invenţiune românéscă de mecanică aplicată, o invenţiune care, examinată de omul cel maĭ competent în materie, din acest înalt corp, e declarată vrednică de premiat; decĭ nu înţelege esitaţiunile onor. colegĭ preopinenţĭ, maĭ cu sémă că punctele asupra cărora d-l Saligny s'a oprit, ca nefiind în totul conforme cu părerea sa asupră-le, sunt puncte secundare, de detaliĭ, carĭ, precum însuşĭ a declarat-o, nu le-ar fi relevat, dacă s'ar fi putut explicà cu autorul, şi în tot casul sunt uşor de prefăcut orĭ de îndreptat (adecă forma ţevilor), atuncĭ când vor fi traduse in practică. De aceea socotesc, că e o fericire, de nu o onóre pentru Academie, că i s'a presintat, de când există ea, acum, ocasiunea de a recompensà pe un om de sciinţă, muncitor, vrednic şi

norocit de a fi descoperit o maşină cu abur, care va produce nu numaĭ economie de combustibil, dând o forţă şi o iuţélă maĭ mare, dar va servì póte la prefacerea totală a motórelor de abur, atât de grele şi de costisitóre, de carĭ usăm până acum.

Pusă la vot, *premiarea este primită* cu unanimitate şi 1 abţinere.

D-l *P. S. Aurelian*, rugat a cercetà lucrarea d-luĭ Dr. George maior, *Manual de agricultură raţională*, dă cetire, după acésta, raportuluĭ sĕŭ, în care recunósce multe merite acestuĭ I-iŭ volum (de 524 p.), tractând despre *Agrologie*, rĕmâind ca cele-lalte (formând un tractat complet de agricultură), cuprindênd fitotechnia, zootechnia şi economia rurală, să apară maĭ târḑiŭ. Autorul nu numaĭ că posedă în mod complet materia, dar a sciut să o expună într'un stil îngrijit şi limpede. Fiecare capitol al acestuĭ volum dovedesce că el e în curent cu cele din urmă cercetărĭ şi experienţe ale sciinţeĭ şi practiceĭ agricole. El va servì de călăuză nu numaĭ elevilor, dar şi agricultorilor practicĭ, doritorĭ a se instruì. Autorul umple un gol ast-fel în sciinţa agricolă şi promite să completeze lucrarea sa, dând la lumină şi cele-lalte părţĭ, dacă ea va fi bine primită. D-l Aurelian o recomandă dar, fiind o operă utilă, valorósă şi interesantă, să fie încuragiată din tótă inima de Academie, adăogênd că, dacă d-sa ar face parte din Comisiune, i-ar acordà premiul.

După acésta, luând cuvîntul, d-sa repetă cele cuprinse în raportul sĕŭ şi rĕspunde la obiecţiunea făcută că lucrarea nu ar fi originală, că sciinţa este a tuturor şi nu e patrimoniul nimĕnuia; doar modul cum ea este expusă e proprietatea, însuşirea personală a fie-căruia.

Părintele S. Fl. Marian, vorbesce în acelaşĭ sens. Autorul a făcut studiĭ în tóte părţile românescĭ, în Transilvania şi în Bucovina, luând informaţiunĭ asupra intereselor agricole.

Pusă la vot, *premiarea este admisă* cu 5 voturĭ pentru, 2 contra.

După acésta, Comisiunea ieà în cercetare rapórtele de premiare presintate pentru premiul Adamachi şi ascultă pe:

D-l *V. Maniu* în desfăşurarea substanţialuluĭ sĕŭ raport asupra cărţiĭ d-luĭ I. Turcu, întitulată *Escursiunĭ prin munţiĭ ţĕreĭ Bârseĭ şi aĭ Făgăraşuluĭ*, descrierĭ întregite cu schiţe istorice despre castelele şi ţéra Făgăraşuluĭ, pag. 214, Braşov 1896, care arată că «opul d-luĭ Turcu a maĭ fost publicat la 1893 în *Gazeta Transilvanieĭ* şi în mare parte reprodus şi de d-l Silvestru Moldovén, în cartea sa *Ţéra nóstră* căḑută la concursul din 1894 pentru premiul Năsturel-Herĕscu; cu tóte aceste, valórea literară, istorică şi archeologică a scrieriĭ este incontestabilă.» D-sa analiséză pe larg, cu documente filologice, etno-

grafice şi istorice fie-care din cele 2 ciclurĭ, din carĭ ciclul I are 6 capitole, descriind excursiunile înainte de 1889, şi ciclul II excursiunile săvîrşite după 1889. In ciclul I, cap. I, se face descripţiunea munţilor stâncoşĭ Bucegiul cu vîrful la Om, descriere însoţită de o schiţă istorică a castelului şi a comunelor din ţinutul Braşovuluĭ; cap. II conţine descripţiunea Branuluĭ, cu plaiurile şi piscurile acoperite de păşunĭ; cap. III e monografia în mic a Zĕrnescilor şi a munţilor stâncoşĭ în frunte cu Pétra Craiuluĭ; cap. IV descrie munţiĭ Tamaşul, Făgetul Capreĭ şi Hârescií, cu o schiţă istorică a castelului şi a ţĕriĭ Făgăraşuluĭ; cap. V cuprinde descrierea munţilor din faţa Făgăraşuluĭ: Luţele, Vîrful Branuluĭ, Ludişorul, Zerna, Vîrful Urbeĭ, dând o schiţă despre cetatea din Colţul Berzeĭ şi mănăstirea din Braniştea Sâmbeteĭ superióre; cap. VI conţine descrierea colţuluĭ Vîrtea-Mare, la Bali. Ciclul II cuprinde itinerariul la Bucegiŭ, Brasa, Pétra Craiuluĭ până la Zĕrnescĭ, de la Tamaşĭ la Hârăscu, de acì la Bindea în jos la Făgăraş, apoĭ pe muntele Scara şi pe vîrful cel maĭ înalt al Negoiuluĭ. De la Făgăraş apoĭ prin Bréza, Zerna, Ludişorul în jos până la Crucea Guvala şi la Făgăraş. D-l Maniu declară, că lucrarea d-luĭ Turcu e, după d sa, cu mult superióră şi maĭ sistematică de cum erà cartea titluită *Ţéra nóstră* şi, cu tóte că nu ni se dă un tractat perfect de sciinţă, rĕspunḑênd la tóte condiţiunile recerute pentru o scriere originală, ceea ce, ḑice d-sa, nicĭ că a fost în intenţiunea autoruluĭ (veḑĭ pref. pag. 3), însă, prin modalitatea narativuluĭ, presărat cu legende şi miturĭ tradiţionale despre cele maĭ însemnate localităţĭ, munţĭ şi rîurĭ, culese de la popor, întreţesute cu date istorice referitóre, este îndemnat d-sa s'o recomande cu căldură pentru premiare. In adevĕr, după ce face maĭ multe citaţiunĭ din diferitele capitole ale acesteĭ scrierĭ, d-l Maniu conchide că o propune la premiare, fiind şi în interesul bine înţeles al Academieĭ şi datoria eĭ întru cât-va să încurag'eze literatura fraţilor de peste munţĭ, care face parte întregitóre din viéţa şi mişcarea literatureĭ întreguluĭ popor românesc.

Pusă la vot, *premiarea e admisă* cu 5 voturĭ, contra 2.

Subsemnatul dă, în fine, cetire raportuluĭ sĕŭ asupra scrieriĭ poetice a d-luĭ H. G. Lecca, *Secunda*, în care găsesce calităţĭ de originalitate, de stil, de imaginaţiune, de formă poetică şi de limbă, carĭ îl pun, în rîndul talentaţilor noştri poeţĭ tinerĭ, printre ceĭ dintâĭ. D-sa, maĭ ales, e în progres de la prima sa producere poetică şi, aşà fiind, va merge tot înainte şi se va ridicà tot maĭ sus, înzestrat cum este cu darurĭ alese de scriitor şi posedând o abundenţă şi o înlesnire de concepţiune şi de execuţiune, care îl face une-orĭ să negligeze de a

adîncì, de a poleì, de a îmbunătăţì o formă saŭ o idee. Deşì în aparenţă desilusionat şi sceptic, vĕḑênd multe maĭ în negru decât ar fi în realitate, are totuşĭ atâta elasticitate şi atâtea córde la arcul sĕŭ, în cât simţĭ că sub răcéla, orĭ sub indiferenţa sa, bate o inimă prea tînĕră, pentru a fi atât de desgustată şi de amăgită, iar spiritul însufleţitor al cântăriĭ sale prea purcede de sus, ca să fie viciat de mohorîtele patimĭ ce descrie. Singura imputare ce i s'ar adresà ar fi óre-care artificialitate, o nepotrivire între inspiraţiune şi factură şi o nestatornicie, de care se va corige cu vîrsta. In acest volum sunt bucăţĭ de mare merit şi, dacă ele nu produc asupra tuturor aceeaşĭ emoţiune, aceeaşĭ încălḑire, causa e că trebue să fiĭ obicĭnuit cu poesia sa, trebue să pătrunḑĭ maĭ adînc în secretele simţiriĭ sale, pentru a-l înţelege, pentru a te mişcà de cântecul straniŭ şi original ce curge abundent şi limpede, ca un isvor de munte, din lira luĭ tînĕră. Un sfat i-aş da totuşĭ, să nu se prodigheze, să-şĭ economiséscă talentul, căcĭ póte, prea asvîrlindu-şĭ pretutindenea şi tuturor tonurile şi inspiraţiunile, ar puté să-şĭ aplice «Balada Flaşnetaruluĭ», din când în când. Conchiḑênd la premiarea acesteĭ lucrărĭ meritoriĭ, subsemnatul crede că Academia va da unuĭ scriitor de talent o încuragiare şi o distincţiune tot de-odată.

Pusă la vot, *premiarea s'a admis* cu 5 voturĭ, contra 2.

Preşedintele Comisiuniĭ, în faţa acestuĭ resultat şi în unire cu simţemîntul general al colegilor sĕĭ, propune ca să se facă us de latitudinea ce dă regulamentul premiuluĭ Adamachi (art. 2, al. 2), de a se fracţionà, în cas când Academia ar găsì de cuviinţă, şi de a se acordà fie-căruia din aceştĭ doĭ premianţĭ câte 2.500 Leĭ.

Acestea fiind lucrările Comisiuniĭ d-vóstre de premiĭ în sesiunea generală a anuluĭ curent, îmĭ fac o plăcută datorie de a vi le aduce la cunoscinţă şi de a exprimà colegilor meĭ tótă mulţumirea ce simt pentru concursul bine-voitor ce mi-aŭ dat întru întocmirea acestuĭ raport.

1898 Martie 26.

N. A. Alexandrini, *Statistica Românieĭ, de la Unirea Principatelor până în present I—II, Iaşĭ 1895—1897.*
Raport de d-l **V. Babeş.**

Statistica Românieĭ de la Unirea Principatelor până în present, lucrată după date oficiale de N. A. Alexandrini şi publicată la Iaşĭ în 2 volume, cel dintâiŭ la 1895, iar al doilea la 1897.

Acesta este titlul cărţiĭ, presentate la concurs pentru premiul Năsturel-Herĕscu de 4.000 Leĭ, premiŭ destinat celeĭ maĭ bune cărţĭ scrise în limba română dintre cele publicate de la *1 Novembre 1896 până la 31 Octobre 1897*, şi dată mie în examinare.

Imĭ permit a observà aicĭ numaĭ decât, că dejà titlul cărţiĭ, prin datele sale, ne impune cestiunea: dacă acéstă carte, al căreĭ I-iŭ vol., ce maĭ vîrtos ar avé să fie luat în consideraţiune, a fost publicat la 1895, iar al II-lea, cel publicat la 1897, este *neterminat*, adecă întrerupt chiar la mijlocul sĕŭ şi în mijlocul capitoluluĭ sĕŭ XII, spunêndu-ni-se că continuarea cu încă patru capitole «*se află sub tipar*», ḑic, dacă acéstă carte póte să fie admisă la concurs pentru acest premiŭ, expres destinat *celeĭ maĭ bune cărţĭ*, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Novembre 1896 până la 31 Octobre 1897?

Repet că I-iul vol. al cărţiĭ este publicat în anul 1895, iar din al II-lea, cel publicat la 1897, avem numaĭ un *fragment* de $4^2/_4$ capitole, un fragment, care fără cel dintâiŭ volum, a căruĭ *parte constitutivă esenţială* este, şi fără de restul de $4^2/_4$ capitole, nepublicate până la termin şi carĭ sunt parte integrantă esenţială a opuluĭ întreg, nicĭ nu póte să fie pus basă unuĭ vot meritoriŭ.

Eŭ cred că acéstă carte, cu asemenea defecte esenţiale în formă, ca una necorespunḑĕtóre condiţiunilor puse prin concurs, din capul loculuĭ ar fi a se respinge, saŭ maĭ drept vorbind a nu se admite. Cu tóte aceste, după ce eŭ am examinat-o cu de-amăruntul şi am găsit-o, *ca prima încercare a uneĭ statistice complete a Românieĭ*, destul de importantă, mi-am făcut votul meŭ şi în meritul eĭ, care vot, deşì nu este pentru premiare, totuşĭ póte să servéscă pentru corectarea şi completarea cărţiĭ la o a doua ediţiune.

Cartea—aşà defectuósă cum ne este presentată— se estinde pe pagine 654, cu mulţime de tabele. Introducerea se face printr'o scurtă *prefaţă*, prin care d-l autor ne spune că a voit a da publiculuĭ «*Istoria în cifre a nouluĭ stat*» şi a arătà «*mersul ce a avut acest stat în desvoltarea sa*»; apoĭ ne indică «*multele greutăţĭ, cu carĭ a trebuit a se luptà*» până să-şĭ adune materialul necesar şi să-şĭ procure diferitele publicaţiunĭ, trebuindu-ĭ maĭ bine de 10 anĭ pentru adunarea materialuluĭ brut şi peste 6 anĭ pentru a coordonà faptele şi a le comparà între ele; dar tot acì dînsul recunósce, că «*lucrarea sa nu este completă, aşà cum ar fi trebuit*»,—şi «*nicĭ întrunesce condiţiunile altora de felul acesta, cum le aŭ alte ţĕrĭ*».

Examinând eŭ acéstă lucrare, cum am ḑis, în sine destul de impor-

tantă şi în textul eĭ destul de bine scrisă, pot ḑice că am găsit-o în multe privinţe corespunḑĕtóre silinţelor d-luĭ autor, din care punct de vedere d-l autor după mine merită tótă recunoscinţa; consimt cu dînsul şi întru cât d-sa tot în prefaţă îşĭ exprimă credinţa, că scrierea sa, «dacă nu va avé alt resultat, va avé pe acela, de a înlesnì pe alţiĭ, carĭ vor găsì în cartea sa un material abundent şi vor fi ajutaţĭ mult pentru a face o operă maĭ completă şi cu conclusiunĭ maĭ judiciόse».

Are însă cartea scăderĭ multe şi diverse, carĭ nu se pot trece cu vederea, precum voiŭ arătà acéstа prin exemple şi date.

Maĭ întâiŭ, d-l autor nu dă o definiţiune a statisticeĭ; căcĭ «*istoria în cifre*», decât care expresiune maĭ bine sunà şi se potrivià *icóna în cifre şi date a statuluĭ*, şi de asemenea nicĭ «*mersul în desvoltarea statuluĭ*» —nu pot suplinì receruta definiţiune a statisticeĭ.

Pentru statistica unuĭ stat, tocmaĭ fiind ca icóna în cifre şi date a statuluĭ, pentru ca ea să fie bună, adecă să corespunḑă fiinţeĭ aceluĭ stat, este postulat absolut, ca construcţiunea eĭ, aplicarea elementelor eĭ constitutive, a cifrelor şi datelor, să se facă după o sistemă raţională uniformă şi aceleaşĭ elemente să fie ferite de greşale saŭ neesactităţĭ şi de contraḑicerĭ, prin carĭ — firesce —icóna se desfigurézǎ. In fine, mişcările ce par diastice saŭ extraordinare să fie bine explicate.

Pe acéstă basă pun eŭ judecata mea, din acest punct de vedere făcêndu-mĭ critica opereĭ.

D-l autor împarte materialul cărţiĭ sale pe capitole, şi anume în capitole XVI, dintre carĭ 7 cuprinse în volumul I, pe pagine 442, 4 şi jumătate cuprinse în partea publicată din vol. II, pe pagine 212, iar restul cât va maĭ urmà fiind «*sub tipar*».

Capitolul I este intitulat «*Istoria*» şi se estinde pe pagine 9.

Istoria nu este obiect saŭ parte constitutivă a statisticeĭ; totuşĭ d-l autor, restrîngêndu-şĭ acest tractat istoric al sĕŭ la un minimum, aşà cred că n'a detras nimic prin acéstа din valórea opuluĭ sĕŭ; a mers însă prea departe, când a luat-o din timpurile ante-romane, atât de întunecóse, şi apoĭ atinge cu positivitate despre *Sciţĭ, Agatirşĭ, Dacĭ, Geţĭ, Goţĭ, Gepiḑĭ, Hunĭ* şi *Avarĭ*, cu o positivitate care nu există şi a căreĭ cercetare nu póte să aibă loc în statistică.

In capitolul II, «*teritoriul*» statuluĭ român este tractat maĭ numaĭ descriptiv, fără detaliurile şi comparaţiunile necesare şi recerute. Se estinde acest capitol pe pagine 36, înşirând munţĭ, văĭ, délurĭ, şesurĭ, rîurĭ şi lacurĭ, specialisând diversele tărîmurĭ, şi ape minerale, şi plante, maĭ peste tot obiecte de domeniul *geografieĭ*, a sciinţeĭ atât de bine desvoltate în România. Cu tóte, nicĭ acest capitol nu este fără de gre-

şale destul de săritóre în ochĭ. Pe paginele 12 şi 13 aflàm douĕ tabele, parte în contraḑicere, parte defectuóse. Regatul Românieĭ rangiază, după tabela de pe pag. 13, printre statele Europeĭ, după teritoriŭ, la locul al 10-lea, cu kilometri □ 129.947, pe când România, în tabela de pe pagina 12, calculată după judeţe, este de kilometri □ 131.020, precum figuréză ea şi la alte locurĭ. Divergenţa sigur provine din causă că d-l autor a luat datele tabeleĭ de pe pag. 13 din cartea Francesuluĭ M. Block, perḑênd din vedere că aceea este de la 1875, când preschimbarea între Basarabia şi Dobrogea nu se făcuse. Apoĭ tot acésta va fi causa că d-l autor, în tabela cu statele europene independente, enumeră de aceste numaĭ 26, trecênd cu vederea statele atât de importante pentru noĭ: *Serbia*, *Bulgaria*, *Turcia* şi *Muntenegrul*. Apoĭ, dacă este vorba de locul la care rangiază Regatul Românieĭ printre statele Europeĭ, prin consecinţă eŭ întreb pe d-l autor: dar după ceĭ-lalţĭ factorĭ, decât teritoriul mult maĭ importanţĭ aĭ valóreĭ unuĭ stat, unde rangiază acest Regat? Acésta a cunósce ne-ar interesà cu mult maĭ mult, dar nu ni se spune nicăerĭ.

Capitolul III, «*Poporaţiunea*», se estinde pe pagine 195, cu tabele peste *una sută*. Este acest capitol neapĕrat de cea maĭ mare importanţă şi d-l autor şi-a dat tótă silinţa ca să-l facă cât se póte de interesant. Şi-a şi ajuns scopul până la un loc óre-care; totuşĭ, presentă şi acest capitul multe scăderĭ. Voiŭ atinge câte-va.

La pagina 51, unde în mod comparativ se arată desimea poporaţiuniĭ, bunăóră în *India* de 132, în *Saxonia* de 442, în *Anglia* de 422, în *Italia* de 234 locuitorĭ pe *milă*, uită a spune: ce fel de milă a luat pentru cele maĭ diferite părţĭ ale pămîntuluĭ? Căcĭ mila *englesă*, care cred eŭ că o înţelege şi care e egală cu 2.589 kilometri □, este abià a 20-a parte a uneĭ mile geografice.

In tabela de la pag. 59, crescerea poporaţiuniĭ pe judeţe—de la un recensemînt la altul—se făceà mult maĭ evidentă, dacă aceea se exprimà prin procent saŭ per mie, cum se face în maĭ multe alte ţĕrĭ, şi dacă judeţele se împărţiaŭ în categoriĭ—până la 10, 20, 30 procente—şi astfel se constatà media.

Şi tabela de pe pag. 66 mult maĭ bine exprimà numĕrul născuţilor *după sex* prin procent şi cu explicaţiunĭ comparative, cum se urméză în maĭ tóte statele europene. In statistica oficială a Ungarieĭ d. e. constatat este, că la maĭ tóte diversele poporaţiunĭ din ţéră numĕrul născuţilor de genul bărbătesc este superior celuĭ femeesc; cu tóte aceste însă, mortalitatea femeilor la Românĭ fiind cea maĭ mare, numaĭ la eĭ numĕrul *bărbaţilor în viéţă* prevaléză, fără ca totuşĭ poporaţiunea să

se înmulţéscă considerabil; iar marea mortalitate la femeile române se explică: că fiind femeia română dintre tóte cea maĭ muncitóre şi muncită, fără a se nutrì maĭ bine, mórtea în acest gen îşĭ face secerişul cel maĭ abundent.

Tabela de pe pag. 81, cu rubrica eĭ «*Raporturĭ absolute* , aveà neapĕrat să ne spue *procentul nascerilor*, respective *numĕrul celor născuţì* la 1000 de suflete; dar nespunêndu-ni-l, n'are nicĭ un înţeles

Tabela de pe pag. 137 de asemenea, avênd a ne arătà pe căsătoriţĭ după religiunĭ şi după clasarea comunelor, de loc nu ne orientéză. Locul eĭ puteà să-l ocupe o tabelă cu procentul din an în an al căsătoriţilor la diferitele confesiunĭ.

Tabelele de la pag. 140 şi 142, arătând fluctuaţiunea în procentul celor cu sciinţă de carte *la căsătorie*, deşì întemeiate, cum mi se spune, pe datele oficiale, abià pot fi decât greşite, când ne spun că acel procent aşà ḑicênd peste nópte se schimbă, sărind în sus şi. maĭ vîrtos în jos. Incredibil şi neexplicabil d. e. ca bărbaţiĭ căsătoriţĭ în anul 1875 sciutorĭ de carte să fi fost 11.81 într'o sută, iar la 1876 numaĭ 9.15, va să ḑică aprópe cu o a treia parte maĭ puţinĭ. Dar şi maĭ exorbitantă ar fi fost acéstă fluctuaţiune la femeĭ ; precum : la 1874: 3.90; la 1875: 7.52; la 1876: 4 98; la 1878: 9.50; la 1879: 4.04; la 1880: 3.65; la 1883: 3.11 ! Ar fi de tot trist acest progres în cultura femeeĭ române.

Asupra datelor de la pag. 228 — 238, despre mortalitatea în oraşele de peste Milcov, ar fi să plângem, în loc de-a vorbì. Ele ne arată pretutindenea, după recensemîntul de la 1889—1890, sporire puternică prin nascerĭ la Evreĭ, iar la creştinĭ mortalitate puternică.

In Bucurescĭ, capitala ţĕriĭ, poporaţiunea mosaică, pusă pe periodul de la 1883—1888 cu 23.887 suflete, excedentul în nascerĭ ni se arată aprópe egal ca cel al poporaţiuniĭ creştine de *170.000* suflete!

Mĕ mărginesc cu aceste puţine observaţiunĭ la acest vast capitol, resumându-mĭ opiniunea, că o bună jumătate din textul şi tabelele acestuia puteà să fie economisită fără de a detrage opereĭ câtuşĭ de puţin, prisosul neluminând, ci făcênd numaĭ maĭ mult simţită impresiunea disproporţiuniĭ între părţĭ. Şi tocmaĭ aşà, de altă parte, nestabilitatea şi neconsecinţa în luarea anilor şi ţĕrilor pentru comparaţiune fac maĭ mult simţită lipsa uneĭ bune sisteme.

Capitolul IV expune «*Administraţiunea*», se înţelege a statuluĭ, pe pagine 47, tractând principiile generale ale dreptuluĭ public, organisaţiunea, cu prevederile budgetare etc., tóte destul de bine scrise ; dar tóte aceste nu aparţin, cel puţin nu în acéstă mĕsură, statisticeĭ statuluĭ,

Capitolul V este intitulat «*Justiția*» şi se estinde pe pagine 85, cu multe tabele, cuprindênd *organisațiunea*, cu cheltuelile eĭ, precum şi datele statisticeĭ civile, comerciale şi criminale, cu penitenciarele şi tóte apertinențele, despre carĭ nu pot dice decât tot ceea ce notaiŭ la capitulul precedent.

Capitolul VI sună despre ‹ *Culte* ›, tractând, pe pagine 18, destul de bine: principiile generale ale legislațiuniĭ, cultul ortodox cu aşezămintele sale şi cu personalul administrativ, cheltuelile din partea statuluĭ; acestea şi pentru cultul mahomedan. Despre cele-lalte diverse culte ni se spune prea puțin.

Capitolul VII se ocupă de «*Instrucțiunea publică*», pe pagine 49, tractând, cu premiterea unor *aprecíărĭ generale* destul de bune, despre *organisațiunea învĕțămîntuluĭ public*, cu *budgetele anuale pentru învĕțămîntul public* de orĭ-ce grad şi specie, atât cel inferior, cât şi cel superiror, cu vre-o 18 tabele intuitive şi comparative,— tóte părțile destul de bine scrise; totuşĭ tocmaĭ acest capitol,— în considerațiunea importanțeĭ sale enorme—în cadru cu mult prea restrîns şi în unele privințe defectuos. D. e. se trec absolut cu vederea multele şi mult folositórele institute private culturale, maĭ vîrtos pentru învĕțămîntul secundar şi cel femeesc, institute carĭ, deşi nu—strict luat—publice, totuşĭ autorisate de stat şi constituind un factor puternic în viéța culturală publică; iar la «*învĕțămîntul superior*», adecă Universitățile din Iaşĭ şi Bucurescĭ, se daŭ de tot puține informațiunĭ, tabele intuitive şi comparative de loc, decât numaĭ una despre *prevederile budgetare* ; nicĭ măcar atâta ca să ni se arate numĕrul înscrişilor la aceste înalte foculare de cultură ale țeriĭ în comparațiune cu alte asemenea institute din străinătate, saŭ măcar şi numaĭ cu cele două maĭ învecinate şi în timpul maĭ noŭ create din *Cernăuțĭ* şi *Cluj*, pentru de a puté constată, prin progresele de până acuma ale lor, puterea de viéță a lor, garantele viitoruluĭ lor.

Trec la volumul II şi, precum aratat la început, repet şi aicĭ că acesta, în edițiunea de la 1897, cum ni s'a presentat, este numaĭ un fragment, în tótă privința necomplet, al statisticeĭ, neavênd nicĭ un înțeles şi nicĭ o importanță fără de volumul I, fiind cuprinsul sĕŭ întrerupt în mijlocul capitoluluĭ sĕŭ XII, care tractéză *agricultura*, un factor principal şi esențial al statisticeĭ.

Capitolul VIII, «*Serviciul sanitar*», arată, pe pagine 29 şi prin multe tabele, «*agențiĭ sanitarĭ*», spitalele şi ospiciile, cu bolnaviĭ căutațĭ, cu morbiĭ grasanțĭ, cu morțiĭ şi însănătoşațiĭ, cu cheltuelile şi veniturile,

respective resursele acestora, cu serviciul sanitar în armată și cel veterinar și cu întreg personalul serviciuluĭ:

Acest capitol, din a mea modestă părere, este în întreg cuprinsul sĕŭ cel maĭ bine întocmit, maĭ corespundĕtor scopuluĭ, și el dovedesce că d-l autor din material bun și suficient scie să facă lucru bun. Ceea ce, după mine, ar fi maĭ fost de dorit erà ca acì să atingă cevà și despre situațiunea sanitară particulară saŭ în familie.

Capitolul IX se ocupă de acel ram al economieĭ statuluĭ, care se esercitéză prin «*Cassa de economie a statuluĭ*», expunênd, pe pagine 5, întrégă esența acestuĭ institut public al Românieĭ, arătând și prin tabele bine întocmite desvoltarea progresivă a sa, dar—și acì, ca maĭ pretutindenea— numaĭ până la aniĭ 1892—93, aducênd de exemplu resultatele maĭ multor asemenea institute din străinătate. La acest capitol nu-mĭ pot suprimà observațiunea, că erà nu numaĭ de dorit, ci fórte de lipsă și de folos, ca d-l autor măcar și numaĭ pe scurt să fi arătat organisațiunea și situațiunea *casselor particulare de economie*, saŭ măcar și numaĭ câte-va dintr'acelea, cu atât maĭ vîrtos de óre-ce, pe când ne spune că în totalitatea lor nu *li se cunósce nicĭ organisațiunea, nicĭ capitalele și nicĭ basele asigurătóre pentru trăinicia lor*, bine cunoscut este că dincolo peste Carpațĭ, la Românĭ, de 25 anĭ încóce, chiar numaĭ ast-fel de institute particulare s'aŭ creat (vre-o 55) și se susțin și prosperéză, sub protecțiunea legiĭ și cu statute aprobate și controlate de autoritățile publice.

Capitolul X expune «*Finanțele statuluĭ*», pe pagine 124, cu peste 60 de tabele și cu promiterea uneĭ «*ochirĭ generale și apreciărĭ istorice*». Acéstă importantă parte a cărțiĭ este destul de bine scrisă. D-l autor însă, după a mea părere, a făcut us excesiv de abundența materieĭ, de mulțimea datelor oficiale de carĭ dispuneà, și prea a intrat în specialitățĭ, aplicând și tabele cu mult maĭ multe decât cereà trebuința. Intreg cuprinsul acestuĭ capitol, maĭ vîrtos de la pag. 98, «*poste și telegrafe*», până la pag. 157, prea bine puteà să fie redus la jumătate fără de nicĭ o scădere a valóreĭ sale, și acésta cu atât maĭ mult când la urma urmelor ne anunță un special articol, al XVI-lea, sub acestașĭ titlu, pe când prin vastitatea presentuluĭ articol financiar a făcut și acì bătătóre la ochĭ disproporțiunea între părțile constitutive ale opuluĭ. Maĭ sunt și unele neesactitățĭ speciale, carĭ, pe lângă o maĭ scrupulósă atențiune, ușor se puteaŭ evità. Iată un exemplu: la pag. 54 și 55, respective în tabela de acolo, d-l autor, în scopul de a face maĭ lesniciósă comparațiunea între impositele diferitelor state, evaluéză florinul austriac cu 2 leĭ și 50 banĭ, iar marca germană cu 1

leŭ şi 25 banĭ; va să ḑică *egaliséză marca germană cu leul nostru*, ceea ce nu este esact şi după sistem, nicĭ după usanţă; după sistem, leul român fiind egal francului, iar marca germană fiind superióră francului cam cu 20 procente, în proporţiune aprópe esactă de 4:5. De altmintrelea, în Austro-Ungaria, după legile de la 1892, unitatea monetară este «*coróna*», cu etalonul de aur, 2 coróne egale la 1 florin, presupunênd şi acésta în aur, ceea ce n'a fost nicĭ odată; iar în relaţiune cu francul, coróna prevalând cu 5 procente.

Capitolul XI expune, pe pagine 19, «*Armata*»: formaţiunea şi recrutarea eĭ, peste tot *organisarea militară a statuluĭ român*, cu text şi tabele comparative îndestulătóre, din carĭ rees multe interesante date asupra desvoltăriĭ succesive şi progresive a puteriĭ armate în periódele maĭ din urmă. Aşa d. e. vedem, că —pe când la 1834, sub regimul regulamentar, ambele Principate aveaŭ ómenĭ în armă: Moldova 1.126, iar Muntenia 4.772,—la 1862, sub Cuza-Vodă, în ambele Principate-Unite, numĕrul ómenilor în arme erà de 18 206; iar 30 de anĭ maĭ târḑiŭ, în Regatul Românieĭ, 116.612.

După a mea pricepere, şi acest articol este unul dintre cele puţine maĭ bine lucrate, şi acesta dovedind ce póte prestà d-l autor, când are la îndemână material destul de mult şi destul de bun.

Despre capitolul XII, căruĭ premiţêndu-ĭ d-l autor câte-va bune şi interesante notiţe istorice, tractéză acì, pe pagine 32, o parte din vastul cuprins al «*Agricultureĭ*», mi-am rostit opiniunea din capul loculuĭ, că adecă acest capitol nu póte fi luat în consideraţiune, nefiind terminat, precum nu este terminat nicĭ opul întreg.

La urmă, d-l autor ne arată, că continuarea şi respective completarea opuluĭ sĕŭ are să fie: întregirea capitoluluĭ XII; un capitol XIII despre, «*Industrie*»; un capitul XIV, «*Comerţ*»; al XV-lea despre «*Căile de comunicaţiune*»; al XVI-lea şi cel din urmă despre «*Poste telegrafe şi telefóne*».

Prin tóte acestea până acì expuse, aşà cred că mi-am justificat pe deplin votul exprimat de la început, că acest op, *Statistică a Românieĭ*, pe lângă tot meritul recunoscut silinţelor şi chiar capacităţiĭ d-luĭ autor, nu îndeplinesce condiţiunile recerute pentru o asemenea bună lucrare, adecă maĭ de aprópe corespunḑĕtóre scopuluĭ, prin urmare nu póte fi recomendat Academieĭ pentru premiare.

G. S. Dâmbeanu, *Geografia generală a pămîntuluĭ şi geografia Asieĭ, Bucurescĭ 1897.*
» » *Geografia Asieĭ precedată de noţiunĭ de geografie generală, matematică şi fisică, Bucurescĭ, 1898.*
Raport de d-l **General St. Fălcoianu.**

Domnilor,

Am cercetat cărţile de geografie ale d-luĭ Dâmbeanu, una conţinênd geografia pămîntuluĭ şi a Asieĭ, *aprobată ca carte didactică* de ministeriul Instrucţiuniĭ publice, cea-laltă conţinênd tot geografia Asieĭ şi noţiunĭ de geografie generală, întocmită pentru clasa II-a a şcólelor normale de institutorĭ, aprobată de Ministeriul Instrucţiuniĭ publice *la concursul de cărţĭ didactice* din 1896.

Ambele sunt cărţĭ didactice, recunoscute ca ast-fel de autoritatea didactică competentă. Ele, afară de óre-care încurcăturĭ de redacţiune, conţin materiĭ, compilate negresit din autorĭ specialĭ, propriĭ instrucţiuniĭ elevilor. Cât pentru premiare, eŭ sunt de părere că distincţiunea ce li s'a acordat de Ministeriul Instruţiuniĭ publice este îndestulătóre şi sper că Academia va găsì o carte didactică maĭ meritorie spre premiare.

Dem. Gr. Georgian, *Formular judiciar pentru judecătoriile de pace, Bucurescĭ 1896.*
Raport de d-l **V. Maniu.**

D-l Demetru Gr. Georgian şi-a presentat opul sĕŭ, *Formularul judiciar*, la concurs pentru premiul Năsturel-Herĕscu de Leĭ 4.000.

Opul în cestiune este retipărit în a 2-a ediţiune în cursul anuluĭ 1896.

Opusculul saŭ făscióra conţine 104 pagine—afară de introducţiune, e împărţită în 4 părţĭ şi sub-divisată în douĕ cărţĭ.

Prima parte cartea întâia—conţine formulare de cărţĭ şi extracte judecătorescĭ (pp. 21—30).

Partea II cuprinde specimene de formulare pentru acţiunĭ, cererĭ în judecată, formulare de oposiţiunĭ şi de diferite procese-verbale (pp. 30—36).

Cartea II de sub partea I reproduce: jurnale de şedinţe, formu-

mulare de suspensiunea judecăţilor în civil şi penal, diferite procese-verbale etc. (pp. 37—76).

Partea III cuprinde formulare de resortul comercial, diverse lucrări de procedură, încheerĭ de secuestru, acte de tutelă, formulare de inventariĭ şi de procurĭ (pp. 77—87).

La partea IV ni se daŭ tabele de personalul judecătoriilor de ocóle din ţéră (pp. 87—104).

In *Avant-propos*-ul autoruluĭ ni se vorbesce de succesul primeĭ ediţiunĭ a *Formularuluĭ*; ni se daŭ şi óre-carĭ noţiunĭ de *drept teoretic şi practic* într'un cadru fórte restrîns, nicĭ că se puteà alt cum.

La introducţiune ni se afirmă, că între sciinţele speculative intră şi *sciinţa dreptuluĭ*, ca una ce este dintre cele *maĭ antice, maĭ vaste* şi maĭ *problematice*;— urméză că: *raţiunea speculativă* şi *soluţiunea problematică* ar fi, după autorul *Formularuluĭ judiciar*,—modestul practician,— însuşirile şi resultatele sciinţeĭ vaste ale dreptuluĭ (pp. 7—10).

Trecênd autorul la definiţiunea terminilor technicĭ, începe prin a ne da derivaţiunea cuvîntuluĭ *drept*, ḑicênd că-şĭ are prototipul în latinescul *directum*, format din verbul *dirigo*, *directum*; maĭ indicat ar fi, după noĭ, a se derivà de la verbul *rego-is*, *rectum*, însemnând *a guvernà*, de óre-ce legea guvernă societatea.

Maĭ observăm că terminul ni se pare a fi o formaţiune neo-latină, adoptată de tóte popórele latine, până şi de Germanĭ, reprodus în formele *Recht*, *Richter (Rector)*, *Ge-Richt*, *Rechts-lehre*, *Rechtz-satz* etc., indicând tóte la olaltă maĭ mult *o linie* de conducere; dar însă, ca ast-fel, el n'ar puté înlocuì perfect pe clasicul *Jus*, *Justitia (In jus agere; Jusa et jura populi)*.

Inserţiunea definiţiuniĭ într'o lucrare de simplă reproducţiune technică a unor formulare de diverse acte judecătorescĭ, deşì nu-şĭ are locul în acéstă fasciculă, totuşĭ presentă óre-cum un folos practic.

La pagina 8 autorul susţine, că prin numirea *Codul cetăţénuluĭ* urméză a se înţelege *Colecţiunĭ de legĭ civile*!...

O lămurire s'ar impune neapărat, dacă am simţì trebuinţa să scim ce este a se înţelege prin *Codul cetăţénuluĭ* şi *lege civilă*?!

Deducerea cuvîntuluĭ *lege* de la clasicul *lex* este maĭ presus de óre-ce îndoială!

Cum că legea este o legătură, un contract—aşà ḑicênd—ce-şĭ face un popor, fie mijlocit prin representanţiĭ sĕĭ *(Populi-scitum)*— «*si quis Jus civile dicat id esse quod in legibus senatus consultis consistat*» şi «*lex est generale jussum populi aut plebis rogante magistratu*»—fie direct, nemijlocit, de către plebe, prin plebiscit, fie în fine

provenită (octroată) legea de la monarchul autocrat (*quod Principi placuit legis habet vigorem*), este admis pare-ni-se în sciinţă, în usul şi în consciinţa popórelor!

Rĕmâne să ne dăm séma de înţelesul cuvîntuluĭ *cod* şi *codice*, precum şi al compusuluĭ *Codice civil* în înţeles usitat de *lege*, ceea ce în realitate, ca sciinţă, nu póte fi admis, de óre-ce *codul* nu este *lege*, ci *Cartea de legĭ* în adevĕratul sens juridic.

Renumitul gramatic roman din suta IV era chr. *Festus* confirmă ḑisele de maĭ sus, declarând că codul şi codicele vrea să ḑică carte: «*Codex pro libro accipitur*».

Cuvîntul pentru care i se ḑice *carte*—slav: *Buchfar* şi germ.: *Buch*, pe românesce *cójă de fag*, *scórţă de lemn*,—este, după încredinţarea luĭ *Festus*, că în vechime s'a scris pe cójă de lemn preparată chimicesce: «*Nam in codicibus arborum solebant veteres scribere, seu in tabulis condice sectis*».

Cartea românéscă tot de la *cortex*, adecă *scórţă*, chiar şi în traducere literală îşĭ deduce genesa numeluĭ.

Despre terminiĭ *sancţiune, promulgare* şi *publicarea legilor*, ajunge să spunem că sunt usurĭ şi forme trecute la noĭ, ca şi maĭ la tóte popórele Europeĭ, cu micĭ variante, ca împrumuturĭ saŭ moştenirĭ de la marele popor rege al Romeĭ.

La pagina 9 se pune întrebarea: Care ar fi definiţiunea cuvintelor *jurisprudenţă, jurisconsult, demandor (actor—reclamant), defendor (vocatus* saŭ *in jus vocatus-apĕrare)?* Ce însemnéză cuvintele *persónă* şi *individ*?! După noĭ, *interpretaţiunea doctrinară, legislativă şi judiciară* etc., servind a lămurì obscuritismul unuĭ text de lege, a stabilì adevĕratul înţeles literal şi spiritul legiĭ, póte fi considerată ca o *jurisprudenţă!*

La Romanĭ eraŭ chemaţĭ *jurisconsulti, jurisperiti* şi *legis interpretes* să formeze *jurisprudenţa*.

Definiţiunea ce se dă de autor cuvîntuluì *persónă* şi *individ*, ar fi în sine de ajuns pentru scopul opereĭ sale; dar în adevĕrata interpretaţiune în înţeles sciinţific, cuvîntul *persónă* însemnéză: «*scop în şi prin sine* : *Finis per se*»—saŭ şi: «*Ens per se existens*» (*o specie de autonomie sui generis*), ceea ce corespunde cu *immunităţile individuluĭ saŭ ale persóneĭ fisice ale individualităţilor ḑise şi persóne morale*, recunoscute ca atarĭ!

Omul, consistând—sub raportul empiric—din corp *organic şi suflet cugetător, corpore organico et anima rationali*, întrunite neseparabil în organismul *psichico-fisic* al fiinţeĭ omenescĭ, formând un *dualism*

antropologic, ne dă semnificaţiunea terminuluĭ *individ*, adecă a *fiinţeĭ sensitivo-raţionale*.

Din expunerile premise, onorabila Comisiune se póte convinge că opul d-luĭ D. Gr. Georgian, departe de a fi în stare să-şĭ revendice fie chiar numaĭ meritul uneĭ modeste compilaţiunĭ, nu represintă decât o materială reproducere de formulare, disposiţiunĭ de legĭ şi procedură, din publicaţiunile oficiale, precum recunósce însuşĭ autorul, declarând în avant-propos-ul sĕŭ că modesta lucrare propusă pentru premiare *nu are nimic original, nimic propriŭ al sĕŭ*, afară numaĭ de coordonaţiunea mecanică a materiilor reproduse.

In aşà stare de lucrurĭ, evident că nu întrunesce câtuşĭ de puţin condiţiunile recerute, aşà că nu-mĭ póte fi permis a recomendà lucrarea în cestiune pentru premiul solicitat Recunosc însă cu plăcere că ea presintă un interes practic pentru justiţiabilĭ, carĭ aŭ afacerĭ pe la *judecătoriile comunale şi de ocóle*, denotând în acelaşĭ timp o dorinţă laudabilă de a produce.

Constanţa Hodoş, *Spre fericire, Bucurescĭ 1897.*
Raport de d-l **I. C. Negruzzi.**

Nouĕ novele: Spre fericire,—Mănuşiţa,—Janeta,—Douĕ balurĭ,—Moştenire,—Treĭ surorĭ,—Din acelaşĭ sânge şi— Aur, compun volumul pe care d-na Constanţa Hodoş îl presintă Academieĭ pentru a fi premiat.

Nu sciŭ dacă d-na Hodoş a maĭ publicat cevà înaintea acesteĭ cărţĭ întitulate «Spre fericire», după numirea întâieĭ novele. In cas însă când acéstă scriere ar fi cea dintâiŭ, autórea a debutat cu îndestul succes.

Limba română a d-neĭ Hodoş este fórte corectă, c ırgĕtóre şi frumósă şi câştigă de la început simpatiile cetitoruluĭ.

Cele maĭ multe novele sunt originale ca subiect. Negreşit că la tóte interesul nu este de o potrivă viŭ, dar ele se vor cetì fără îndoială cu plăcere.

A arătà numaĭ în câte-và rîndurĭ cuprinsul uneĭ novele este a face o nedreptate autoruluĭ. Desvoltarea caracterelor şi desfăşurarea treptată a faptelor şi împrejurărilor până la castastrofa finală, ceea ce, împreună cu originalitatea stiluluĭ, forméză interesul uneĭ novele, dispare la asemenea resumate cu totul.

Totuşĭ, pentru a da o idee de subiectele povestirilor d-neĭ Hodoş, voiŭ expune în câte-va cuvinte cuprinsul unora din ele.

Spre fericire. O femee măritată se înamoréză de un străin şi, după o luptă internă violentă, ea părăsesce domiciliul conjugal, împreună cu singurul sĕŭ copilaş şi plécă în alt oraş la amantul eĭ. In casa acestuia nu o aştéptă fericirea sperată. Suferinţele eĭ sufletescĭ, la carĭ se adaog şi cele trupescĭ, cresc din ce în ce maĭ mult. In ḑiua cununieĭ cu amantul eĭ, ea se simte rĕŭ, varsă sânge. Pusă în pat, se constată că sufere de o bólă fără léc şi va plătì cu viéţa păcatul ce a comis.

O grozavă istorie este *Moştenire.* Fiica uneĭ mame atinse de pasiunea beţieĭ se mărită şi are un copil. După cele întâiŭ timpurĭ de fericire conjugală, ea vede cu durere că bărbatul eĭ se rĕcesce în dragostea luĭ pentru dinsa. Pe o fire iubitóre cum e tînĕra femee, acésta o afectéză aşà de mult, în cât, spre a-şĭ uità necazurile, încércă şi ea să se ameţéscă cu bĕutura. Cu timpul şi fără a-şĭ da sémă, ea câştigă viţiul ce avusese şi mama eì şi care, latent într'însa, nu aşteptà decât o ocasiune pentru a isbucnì. Cu încetul ea devine beţivă, aşà în cât la urmă acéstă uriciósă pasiune o stăpânesce cu desăvîrşire. Intr'un moment de deplină inconscienţă, ea îşĭ sugrumă copilul şi pune foc caseĭ.

Deşì subiectul nu e tocmaĭ estetic, desvoltarea treptată a pasiuniĭ este aicĭ fórte bine descrisă.

Mănuşiţa. O fată de ţĕran, tînĕră şi frumósă, e măritată de părinţiĭ eĭ după un funcţionar bĕtrân. Ea are un copil, în care la începutul căsătorieĭ îşĭ concentréză tótă dragostea eĭ. Nenorocirea vrea însă să se întîlnéscă cu un tînĕr, care o curtenesce şi de care se înamoréză nebună. După o scurtă luptă, ea fuge de la bărbat din Transilvania la Bucurescĭ, unde e stabilit tînĕrul eĭ amorez. Cu acesta trăesce câţĭ-va anĭ, în carĭ ar fi fost fericită, dacă n'ar urmărì-o dorul de copilul eĭ. Intr'o ḑi, ne maĭ putêndu-se stăpânì, ea plécă spre orăşelul unde a rĕmas copilul la tatăl sĕŭ. Ea sosesce nóptea şi vede pe feréstră pe fiul eĭ, îl recunósce, dar maĭ vede şi o altă femee, care intră în odae, mustră pe copil şi chiar îĭ lovesce. O desperare subită apucă pe tînĕra mamă: ea se răpede la fugă şi, ajungênd la malul Mureşuluĭ, se aruncă în apă şi se înnécă.

Din tóte, cea maĭ frumósă novelă este de sigur *Aur*, în care situaţiunile, deşì fórte dramatice, sunt maĭ naturale şi caracterele maĭ cu artă descrise.

In resumat, dacă din raporturile d-lor colegĭ n'ar resultà că vre-o altă operă superióră a fost presentată pentru acelaşĭ premiŭ, chiar numaĭ din causa vioiciuniĭ povestiriĭ, frumuseţiĭ limbeĭ şi originalităţiĭ subiectelor, aş propune să se premieze cartea d-neĭ Constanţa Hodoş.

Dr. D. Ionescu-Budăŭ, *Medicina fundamentală, Cartea III, Bucurescĭ 1897.*

Raport de d-l **Dr. I Felix.**

Autorul a compus pentru eleviĭ seminariilor, aĭ şcólelor normale, aĭ liceelor şi pentru preoţĭ, acéstă carte voluminósă de 1224 pagine. Ea este rodul unuĭ studiŭ îndelungat, destinat a umplé un gol în literatura didactică. *Medicina fundamentală* este, după autor, o parte a medicineĭ practice, maĭ sciinţifică decât medicina poporală, şi acéstă carte III a medicineĭ fundamentale cuprinde sarcologia, igiena şi arta medicală.

Incepem cu prima parte, cu sarcologia, cu studiul cărneĭ saŭ materieĭ din care organismul animal este format. Terminologia de care se servesce autorul pentru împărţirea cărţiĭ nu este modernă; maĭ puţin modernă este însă definiţiunea materieĭ, cu care d-l Dr. Ionescu-Budăŭ introduce pe eleviĭ sĕĭ în studiul sciinţelor esacte. D-sa le spune că găsim în întréga fire treĭ felurĭ de materiĭ: materia ponderabilă, materia imponderabilă saŭ eterul şi substanţa divină. Apoĭ autorul dă definiţiunea corpurilor minerale, vegetale şi animale, descrie funcţiunile şi organele animalelor, clasificaţiunea lor, pe care o însoţesce de noţiunĭ de chimie, de anatomie, de istologie, ilustrate prin numeróse figurĭ; explică ce însemnéză în istoria naturală tipul, clasa, ordinul, familia, genul, tribul şi specia, şi trece apoĭ la «sarcologia specială umană», saŭ la anatomia şi fisiologia corpuluĭ omenesc Prima parte a cărţiĭ este prea desvoltată (284 pagine) şi conţine o mulţime de noţiunĭ cu carĭ nu trebue să încărcăm memoria seminariştilor, carĭ maĭ aŭ alte obiecte de învĕţat decât numirile latine ale amebelor, coccidiilor, monadelor şi ale altor animalcule primitive.

Partea a doua opuluĭ de faţă cuprinde, pe 620 pagine, igiena. Autorul tractéză tóte cestiunile igieneĭ generale şi speciale. D-sa n'a uitat nicĭ igiena militară; a dat însă acesteĭ părţĭ principale a cărţiĭ o desvoltare cu mult maĭ mare decât este necesar. Acì ni se presintă de asemenea o împărţire nouă a materieĭ, originală dar nu logică, în igiena profilactică, calitativă, sarcologică şi socială.

Parasitele animale şi vegetale sunt bine descrise; între desinfectante autorul maĭ menţionéză puciósa, căreia nu i se maĭ atribue astădĭ acţiune bactericidă; asemenea d-sa maĭ recomandă desinfectarea aeruluĭ prin soluţiune de acid fenic transformată în pulbere, metodă care astădĭ este de asemenea părăsită. Afară de acésta, desinfecţiunea este tractată cu cunoscinţa subiectuluĭ. Pelagra şi causele eĭ sunt bine de-

scrise. La capitolul *Circumfusa*, autorul, adoptând metoda care predomnesce în vechile tractate francese de igienă, a dat meteorologieĭ o desvoltare prea mare în raport cu alte capitole maĭ importante. In capitolul despre locuinţă nu se dă destulă atenţiune bordeiuluĭ, caseĭ de gard lipit cu pămînt, caseĭ omuluĭ sărac cu numaĭ 1 saŭ 2 încăperĭ. Regulele igienice pentru ventilarea, încăldirea şi luminarea locuinţeĭ sunt expuse cu claritate. Capitolul despre alimente este asemenea bine scris. Autorul pledéză pentru modificarea postuluĭ, pentru introducerea lapteluĭ, untuluĭ, brânzeĭ, ouĕlor în regimul ordinar de post. Bĕuturile alcoolice sunt împărţite în bĕuturĭ igienice: vinul şi berea, şi în bĕuturĭ neigienice. rachiŭ, rom, cognac, ţuică, cărora li se reproşéză că sunt lipsite de acele sărurĭ, cărora vinul şi berea le datoréză valórea lor nutritivă. Am dorì ca într'o carte didactică pentru viitoriĭ preoţĭ, învĕţătorĭ şi institutorĭ, să se declare numaĭ apa curată de bĕutură igienică. Ceĭ chemaţĭ a face educaţiunea anti-alcoolică a tineretuluĭ trebue să fie bine iniţiaţĭ în tot ce se referă la alcoolism, trebue să scie că alcoolul în tóte formele este o bĕutură de lux care nu corespunde uneĭ necesităţĭ fisiologice, o substanţă toxică care obicĭnuit este bine suportată numaĭ în dosă minimă. Cu nedrept autorul apĕră ţuica şi recomandă vermuthul (nu pelinul); cu nedrept el permite vinul copiilor dejà de la 5 anĭ în sus; cu nedrept el repetă afirmaţiunea, veche dar greşită, că alcoolul ar fi un stimulent necesar pentru stomacul ţĕranuluĭ. Deşì combate abusul alcooluluĭ, d-sa nu expune cu destulă energie că, pentru multe persóne, cantităţile în aparenţă micĭ devin dejà toxice şi că acéstă împrejurare constitue pericolul bĕuturilor alcoolice. Nu vom urmà pe d-l Dr. Ionescu-Budăŭ în enumerarea causelor alcoolismuluĭ, între carĭ menţionéză positivismul sciinţific şi regimul constituţional ast fel cum se practică la noĭ; vedem însă cu satisfacţiune că autorul atribue preotuluĭ un rol cardinal în combaterea abusuluĭ bĕuturilor alcoolice.

In capitolul asupra igieneĭ sociale, autorul expune rĕul care isvorĕsce din munca excesivă a soţieĭ ţĕranuluĭ, care nu-ĭ lasă timpul necesar de a se ocupà de casă şi de copiĭ. Aprobăm opiniunea d-luĭ Dr. Ionescu-Budăŭ că trebue convins ţĕranul că în casă este mult de lucru; că femeia trebue lăsată în atribuţiunile eĭ, dar că trebue să i se pretindă să facă o fertură maĭ bună, o pâne sănătósă. Excursiunile pe terenul politic, plângerea autoruluĭ că politicianiĭ noştri se ocupă de politică de gaşcă şi de procopsélă, în loc de a se ocupà de cestiunea ţĕrănéscă, ar puté lipsì din cartea didactică de medicină fundamentală.

La igiena scolară, autorul critică programele şcólelor secundare şi

cere eliminarea din program a fisiceĭ, chimieĭ, zoologieĭ, botaniceĭ, mineralogieĭ şi geologieĭ. D-sa recomandă direcţiunea latinismuluĭ practic, dar însuşĭ d-sa nu ascultă acest sfat şi forméză cuvinte nouĕ, nu din limba latină, ci din cea francesă; d-sa se servesce de cuvintele: «distilat» în loc de «destilat», ecleragiŭ, feutru (pâslă), fatigant, travailul, uvrier, maladia, confinat, ş. a.

Partea III, arta medică, cuprinde anatomia patologică, patologia generală, examenul bolnavuluĭ şi tractamentul bólelor. Lista medicamentelor este prea lungă, ea conţine mulţime de alcaloiḑĭ carĭ nu se întrebuinţéză, unele medicamente fórte toxice carĭ nu se pot încredinţà uneĭ persóne ce nu este medic Bólele infecţióse principale sunt bine descrise ; asemenea şi otrăvirile maĭ frecuente.

Cartea d-luĭ Dr. D. Ionescu-Buḑăŭ este o lucrare meritorie. Am expus maĭ sus unele defecte micĭ ale acesteĭ cărţĭ, carĭ se pot îndreptà într'o altă ediţiune şi carĭ nu micşoréză meritul autoruluĭ de a fi înavuţit literatura cu o bună carte didactică. Subsemnatul crede dar, că cartea d-luĭ Dr. D. Ionescu-Buḑăŭ ar puté să fie premiată cu premiul Năsturel-Herĕscu din seria B de 4.000 Leĭ, dacă autorul ar îndreptà unele din erorile ce am menţionat.

I. Neniţescu, *Radu de la Afumaţĭ, dramă istorică în cincĭ acte, Bucurescĭ 1897.*

Raport de d-l **D. C. Ollănescu.**

Pentru premiul Năsturel-Herĕscu de 4.000 Leĭ, d-l Ioan Neniţescu a presentat drama sa istorică în 5 acte, *Radu de la Afumaţĭ.*

Primele patru acte se petrec în Tîrgovişte şi cel din urmă în mănăstirea Cetăţuia din Rîmnicul-Vîlciĭ, între aniĭ 1527—1529.

Mehemet-Beĭ Turcitul, poreclit Basarab, e înfrânt în bătălie şi alungat din ţéră de către Radu-Vodă; dar boeriĭ, nesimţindu-se în stare să ţină pept Turcilor, îl sfătuesc în prima sa domnie (1522—1524) să se ducă la Constantinopole ca să céră împăcarea lucrurilor; acolo Sultanul îl reţine prins, pentru a rĕsbunà măcelul ce făcuse el în douĕ-ḑecĭ şi douĕ de bătăliĭ contra Turcilor, pe carĭ iĭ atacase chiar sub cetatea Nicopole.

In a doua a sa domnie (1526—1529), aceiaşi boerĭ, nemulţumiţĭ de dînsul şi geloşĭ că el se sprijinià maĭ ales pe ceĭ din Banatul Craioveĭ, se uniră, din îndemnul Vorniculuĭ Négoe şi al Postelniculuĭ Dră-

gan, şi, isgonindu-l din Tîrgovişte, îl uciseră pe el şi pe fiul sĕŭ Vlad în mănăstirea Cetăţuia din Rîmnicul-Vîlciĭ.

Iată faptele istorice, din carĭ d-l Neniţescu a urzit o bună lucrare dramatică. Autorul a stăruit asupra evenimentelor din ceĭ doĭ anĭ din urmă aĭ domnieĭ luĭ Radu VI şi ne-a dat, în 5 acte, peripeţiile pline de emoţiunĭ şi de încordărĭ ale sfîrşituluĭ unuĭ vitéz, om de înalte chibzuinţĭ, care aruncase spaima în duşmaniĭ ţĕriĭ şi năzuise către o legătură statornică cu fraţiĭ Moldovenĭ pentru întărirea şi înălţarea patrieĭ.

Actul I se petrece în sala tronuluĭ din Palatul domnesc (în Tîrgovişte), unde Radu, însoţit de fiul sĕŭ Vlad, de Pârvu Banul Craioveĭ, de boerĭ, de căpeteniĭ ale oştiriĭ, îşĭ face intrarea triumfală după înfrângerea Turcilor la Glubavĭ, Clejanĭ, Bucurescĭ, Grumazĭ, Ciocănescĭ şi în alte multe locurĭ; rĕsplătesce pe ceĭ c l'aŭ ajutat în lupte, laudă pe ceĭ morţĭ pentru apĕrarea moşieĭ părintescĭ şi értă de pedépsa cuvenită pe boerĭ ca Vornicul Négoe, prietenul luĭ Mehemet Turcitul, şi Postelnicul Drăgan, pribégul, în vremile de restrişte, la scaunul Domnuluĭ Moldoveĭ. Cel dintâiŭ, umilit prin ertarea ce i s'a hărăzit «faţă cu toţĭ miluiţiĭ»,— după cum însuşĭ spune,—va urzì de la început rĕsbunare contra generosuluĭ Domn, uneltindu-se printre boeriĭ de dincóce de Olt, carĭ nu eraŭ bucuroşĭ să aibă pe Radu în scaun, pe Radu care se sprijinià maĭ ales pe boeriĭ din Bănia Olteniei, ci doriaŭ un Domn dintre aĭ lor. De aceea în actul II (care se petrece în cămara de lucru a luĭ Vodă), vedem cum iţele politiceĭ se încurcă, cum greutăţile se îngrămădesc şi nevoile se îndesesc în jurul tronuluĭ. Ştefăniţă, Domnul Moldoveĭ, iscodesce pe boerĭ (printre carĭ pe Postelnicul Drăgan, cel de curînd împăcat prin ertăciune cu Vlad), să-ĭ fie prielnicĭ, căcĭ el va atacà şi va călcà pămîntul ţĕriĭ cu gândurĭ duşmănescĭ asupra Domnitoruluĭ. Pentru a-l întórce de la acéstă pornire, Radu încredinţéză Postelniculuĭ Drăgan misiunea de a tractà cu Domnul moldovén, făcêndu-l şef al oştilor de dincóce de Olt şi alipindu-şi-l ast-fel — prin jurămînt de crediuţă — ca un bun şi destoinic servitor. Craiul Ferdinand arată dorinţa de a se înrudì cu Domnul Munteniei, dând în căsătorie «o Domniţă din familia sa» luĭ Vlad, fiul luĭ Radu. Acesta însă, îndrăgit de Ana, fiica luĭ Drăgan, stă împotriva stăruinţelor tatăluĭ sĕŭ, căruia într'un avînt sentimental îĭ ḑice: «Eştĭ stăpânul vieţiĭ mele, lasă-mĭ, tată, mie numaĭ inima». Cu tóte chibzuinţele înţelepte şi pătrunḑĕtóre ale isteţuluĭ călugăr Iefrem — sfetnicul tainic al Domnuluĭ — nicĭ pericolul din partea Moldoveĭ, nicĭ îndĕrĕtnicia amorósă a tînĕruluĭ Vlad nu pot

fi înlăturate, aşà că Radu stă amărît şi îngrijat pe tronul sĕŭ, în credinţă că Drăgan va isbutì totuşĭ într'o parte, dacă în cea-laltă el însuşĭ şi sfetnicul sĕŭ nu vor avé isbândă. Se hotărîse chiar la urma urmeĭ a logodì pe fiul sĕŭ cu fiica luĭ Drăgan, ca rĕsplată a slujbeĭ sale şi cu chip de a împăcà puţin prin acéstă înrudire pe boeriĭ nemulţumiţĭ de dînsul. Intriga însă, clevetirea şi rĕutatea, întrupate în persóna Vornicului Négoe, ajutate şi de relaţiunile de dragoste (surprinse şi cunoscute de dînsul) dintre Ana şi Vlad, care în lipsa luĭ Drăgan, dus cu óstea împotriva Domnuluĭ moldovén, se întîlniaŭ nóptea în casa acestuia, provócă în diminéţa chiar a reîntórceriĭ Postelniculuĭ cu veştĭ bune de la Ştefăniţă Vodă o explicaţiune între tată şi fiică, din care reese că Vlad erà iubitul Aneĭ şi decĭ cinstea caseĭ şi a bĕtrâneţelor luĭ Drăgan fusese atinsă de către fiul aceluia pe care el îl slujià cu credinţă. Drăgan jură luĭ Négoe prietenie şi rĕsbunare contra luĭ Radu, iar amîndoĭ dimpreună merg să se pună în capul conjuraţiuniĭ de boerĭ carĭ uneltiaŭ rĕsturnarea luĭ Vòdă. Actul III, în care se petrec tóte acestea, e póte cel maĭ bine meşteşugit, cel maĭ puternic şi maĭ emoţionant dintre câte s'aŭ scris până acum în bucăţile de acest gen ale literatureĭ dramatice române. Nu numaĭ desfăşurarea faptelor, plină de interes şi condusă treptat, din surprindere în surprindere, prin înodarea intrigeĭ, până la culme, dar tóte se petrec în mod natural şi nimic nu e de prisos, nicĭ nu e prea abundent pentru alcătuirea criseĭ, la capĕtul căreia va sbucnì desnodămîntul. Acest act, cel maĭ de căpetenie al drameĭ, maĭ are încă avantagiul de a fi punctul culminant către care se ridică acţiunea de la prima scenă şi de la care declină ea către sfîrşitul, ce nicĭ prin fatalitate, nicĭ prin ciocnirea violentă a legilor orĭ instituţiunilor sociale se săvîrşesce, ci e deplina şi credinciósa înfăţoşare a faptelor istorice, în care fantasia autoruluĭ este factorulc el maĭ puţin activ. Intr'adevĕr, în actul IV, Radu e alungat cu fiul sĕŭ de către boeriĭ resculaţĭ asupră-ĭ din Palatul domnesc de la Tîrgovişte, de unde, părăsit chiar de propriiĭ sĕĭ soldaţĭ, caută refugiŭ la Banul Pârvu, chemat cu óstea în grabă de la Craiova; iar în actul V e uciderea Domnitoruluĭ şi a fiuluĭ sĕŭ Vlad, luptând vitejesce împotriva conjuraţilor boerĭ şi a ósteĭ luĭ, în lăuntrul mănăstiriĭ Cetăţuia, în care poposise, alergând întru întîmpinarea credinciosuluĭ sĕŭ amic Pârvu, sosit prea târḑiŭ. Acì Postelnicul Drăgan îşĭ recunósce greşala, din nenorocire în faţa cadavrelor celor două nevinovate victime ale ureĭ şi mişelieĭ luĭ Négoe. Acì Ana, surgunită de mânia tătăluĭ sĕŭ, înebunesce îmbrăţoşând corpul rece al iubituluĭ eĭ.

Lucrarea, cum am ḑis, este bună: atât prin urzéla peripeţiilor dramatice cât şi prin caracterele pe carĭ ni le pune în faţă, cu tóte defectele şi calităţile de carĭ nisce asemenea fapturĭ puteaŭ să fie însufleţite pe nisce ast-fel de timpurĭ!

Un alt merit fórte însemnat al eĭ este limba cea frumósă şi curat românéscă, în care sunt îmbrăcate gândirile alese şi înalte, simţemintele calde de iubire şi de ură, chibzuinţele adîncĭ şi înţelepte ale mărinimiĭ şi patriotismuluĭ, avînturile vitejieĭ şi ale nobleţeĭ inimilor; s'ar păré, auḑind-o, că este un rĕsunet viŭ al graiuluĭ românesc din trecut; că din înălţimea vécurilor un glas inspirat ne aduce, plăcută în înduioşare şi bărbătéscă în voinţa şi vîrtutea sa, vorbirea strămoşéscă, fără meşteşugurĭ multe la înţeles şi fără multe podóbe deşarte întru măgulirea orĭ încordarea simţiriĭ.

Aceste însuşirĭ cu plăcere vi le fac cunoscut printr'acest fórte mĕsurat în lungime raport, încredinţat totuşĭ că d-vóstre, apreciându-le ca şi mine, veţĭ bine-voì, ca încuragiare a celor ce se devotéză literatureĭ dramatice, atât de puţin sprijinite la noĭ, şi ca semn de distincţiune între lucrările cele maĭ bune ce s'aŭ presentat anul acesta judecăţiĭ şi preţuiriĭ d-vóstre, veţĭ bine-voì, repet, a-ĭ acordà premiul Năsturel-Herĕscu.

Dr. N. Nitzulescu, *Noul aşezămînt, tradus din limba originală grécă, Bucurescĭ 1897.*
Raport de Părintele **S Fl. Marian.**

D-l Nitzulescu ne spune în precuvîntarea *Nouluĭ aşezămînt*, tradus de d-sa şi «tipărit cu spesele Societăţiĭ biblice britanice», că unele dintre traducerile românescĭ anterióre traduceriĭ d-sale aŭ fost făcute de pe texte străine, iar altele de pe textul grecesc, şi că tóte, fără deosebire, nu corespund pe deplin textuluĭ original grecesc, din causă că traducĕtoriĭ, carĭ aŭ avut înaintea lor texte străine, chiar dacă ar şi fi voit, nu puteaŭ să reproducă adevĕratul înţeles al textuluĭ original; iar ceĭ ce s'aŭ folosit de textul din urmă, nepricepêndu-l cum se cade, fiind acesta fórte greŭ de înţeles, unele locurĭ dintr'însul le-aŭ lăsat întunecate, iar altora le-aŭ dat cu totul alt înţeles de cum se află în original.

Acéstă împrejurare, ne spune maĭ departe d-l Nitzulescu, precum şi rugămintea ce i s'a adresat din partea Societăţeĭ biblice britanice, l'a îndemnat ca să facă o nouă revisuire şi traducere românéscă a *Nouluĭ aşezămînt*.

Textele grecescĭ, pe carĭ le-a întrebuinţat d-sa spre scopul acesta, sunt:

'Η Καινὴ Διαθήκη (Noul aşezămînt), cu variantele primite de revisuitoriĭ versiuniĭ autorisate, Oxford 1894; şi

'Η Καινὴ Διαθήκη, (Noul aşezămînt), de Const. Fischendorf, Lipsca 1888, care text din urmă l'a avut în vedere maĭ ales de la *faptele Apostolilor* şi până la sfîrşitul cărţiĭ *Apocalipsul*.

Intenţiunea şi deciderea d-luĭ Nitzulescu de a ne da o nouă traducere românéscă a *Nouluĭ aşezămînt* cu mult maĭ perfectă şi maĭ bună decât cele anterióre merită tótă lauda, şi acésta cu atât maĭ mult cu cât, după cum ne este maĭ tuturor cunoscut, traducerile de maĭ înainte ne lasă fórte mult de dorit atât în privinţa limbeĭ şi a stilisticeĭ, cât şi în privinţa reproduceriĭ adevěratuluĭ cuprins al textuluĭ original.

Cu tóte acestea însă, eŭ nu pot recomendà traducerea d-luĭ Nitzulescu spre premiare; una, pentru că ea nu este o lucrare originală, după cum o pretinde acésta premiul la care a concurat, ci numaĭ o simplă traducere, spre efectuirea căreia nu mě îndoesc că i-aŭ stat la disposiţiune traducerile anterióre; al doilea, pentru că la traducerea d-sale nu s'a folosit de originalul grecesc admis de biserica nóstră ortodoxă-orientală, ci de cele admise şi autorisate numaĭ de Societatea biblică britanică, respective de biserica evanghelică saŭ protestantă; şi în fine al treilea, pentru că nicĭ d-sa n'a isbutit să ne dea o traducere românéscă în tóte esactă.

E adevěrat că în traducerile anterióre se află fórte multe neajunsurĭ şi scăderĭ; dar nicĭ traducerea d-luĭ Nitzulescu nu e scutită de asemenea neajunsurĭ şi scăderĭ. Din contră, după cum ne vom încredinţà din şirele ce urméză, ea, dacă vom luà în considerare atât limba românéscă în care ne-a presentat-o, cât şi textele din carĭ a tradus-o, e cu mult maĭ inferióră decât cele de maĭ înainte, iar în privinţa credinţeĭ şi a învěţăturiĭ nóstre ortodoxe-orientale chiar stricăciósă.

Aşà, am constatat că d-l Nitzulescu pe unele dintre numirile, carĭ provin în *Noul aşezămînt*, nu le maĭ scrie după cum le pronunţă poporul român de pretutindenea, ci cu totul altmintrelea, ceea ce, după părerea mea, nu e consult, pentru că prin asemenea înnoirĭ, în loc să facem bine, producem numaĭ confusiune în sînul poporuluĭ.

Ast-fel de numirĭ sunt:

Abraam	în	loc	de	*Avram*
Iosef	»	»	»	*Iosif* saŭ *Iosĕp*
Emanuel	»	»	»	*Emanuil*
Betleem	»	»	»	*Vifleim*
Zebedeŭ	»	»	»	*Zevedeŭ*
Nazareŭ	»	»	»	*Năzăretên* saŭ *Năzărenén*
Bartolomeŭ	»	»	»	*Vartolomeŭ*
Belzebul	»	»	»	*Velzevul*
Erod	»	»	»	*Irod*
Demetriu	»	»	»	*Dimitrie* saŭ *Dumitru*
Egipt	»	»	»	*Egipet* etc.

Maĭ departe, d-l Nitzulescu întrebuințéză, pe lângă o mulțime de neologisme, ca *santuar*, *templu*, *portic*, *speculator*, *a desființà*, *adulter*, *a demonisà*, *demonisat*, *spiritual*, etc., încă și o mulțime de provincialisme din Țéra-Românéscă, carĭ Românilor din cele-lalte țĕrĭ nu le sunt cunoscute saŭ nu le sună bine la ureche, bunăóră ca:

Mulțumesc	în	loc	de	*mulțămesc*
Pâĭne	»	»	»	*pâne*
Mâĭnĭ	»	»	»	*mânĭ*
Câĭne	»	»	»	*câne*
Frămitură	»	»	»	*sfărmătură*, *fărmătură*
Scuĭpà	»	»	»	*scuĭpì*
Va ține	»	»	»	*va ținé*, etc.

Vedĭ Evang. Marcu, cap. VI, v. 41: «Și luând cele cincĭ *pâĭnĭ* și ceĭ doĭ pescĭ, căutând spre cer, bine-cuvîntă, și frânse *pâĭnele*, și dete *ucenicilor* ca să le ieà în *mâĭnĭ*, și pe ceĭ doĭ pescĭ îĭ împărțì la toțĭ».

Idem, v. 28: «Ér' ea rĕspunse și-ĭ dise: așà este, Dómne; dar și *câĭniĭ de sub masă* mănâncă din *frămiturile* copiilor».

Dar să lăsăm neologismele și provincialismele la o parte, presupunênd că acestea nu sunt până într'atâta de multe și așà de necunoscute, ca să nu le pricépă toțĭ Româniĭ, și să luăm în considerare numaĭ traducerea.

Cetind cu luare aminte precuvîntarea d-luĭ Nitzulescu, orĭ și cine ar crede că d-sa întru adevĕr și-a dat tótă silința ca «să înțelégă pre fie-care scriitor sânt ast-fel cum a gândit și a voit să vorbéscă *prin scrisul sĕŭ*, iar nu cum aŭ făcut adesea tălmăcitoriĭ» de maĭ înainte, precum «și alțiĭ», carĭ «îl *sîlnicesc* să spună *rumânesce* lucrurĭ ce sunt departe de gândirea luĭ», și că «s'a nevoit să păstreze limbeĭ nóstre tăria expresiuniĭ, *limpiditatea* eĭ firéscă, rapiditatea mersuluĭ, frumse-

ţea înfăţişăriĭ, cumpĕtarea rostiriĭ, vioiciunea şi alte însuşirĭ alese, pe carĭ le are».

Eĭ bine, cetind traducerea d-sale şi comparând-o cu cele-lalte traducerĭ românescĭ de maĭ înainte, ajungem la convingerea că d-sa a făcut tocmaĭ contrariul de ceea ce ne spune în precuvîntare, a dat adecă unor cuvinte un înţeles cu totul greşit, iar în multe locurĭ a întortochiat textul original, ast-fel că, traducêndu-l, a eşit un non-sens.

Ca dovadă cum a priceput d-l Nitzulescu textul grecesc şi cum l'a tradus d-sa în limba românéscă, aduc acì numaĭ vre-o câte-va exemple:

Evang. Mat., c. I, v. 25: «*Şi n'a cunoscut-o pe dînsa* (adecă Iosif pre prea curata fecióră Maria) până ce născù fiŭ, şi chemà numele luĭ Isus».

Idem, c. II, v. 2: «Unde este împĕratul născut al Iudeilor? că noĭ am vĕḑut stéua luĭ *în resărit* şi am venit să ne închinăm luĭ».

Idem, c. II, v. 4: «Şi aducênd pre toţĭ maĭ mariĭ preoţilor şi cărturariĭ poporuluĭ, *a cerut sciinţă de la dînşiĭ unde se nasce Christos.*»

Idem, c. II, v. 13: «Şi ducêndu-se eĭ (adecă Magiĭ), iată îngerul Domnuluĭ se arată în vis luĭ *Iosef*, ḑicênd: sculându-te ieà copilul şi pe mama luĭ şi *fugĭ în Egipt* şi *staĭ acolo* până ce-ţĭ voiŭ spune; căcĭ *Erod* are să caute pe copil spre a-l perde».

Idem, c. II, v. 14: «Iar el sculându-se nóptea, *a luat pe copil* şi pe mama luĭ şi *s'a dus în Egipt*».

Idem, c. V, v. 13: «Voĭ sunteţĭ sarea pămîntuluĭ; iar dacă sarea îşĭ va fi perdut puterea, prin ce îşĭ va dobândì *érăşĭ* puterea *eĭ sărătóre*? pentru nimic nu maĭ are tărie, fără *numaĭ aruncată fiind în afară* să fie călcată de ómenĭ».

Idem, c. X, v. 33: «Şi orĭ-cine *mĕ va fi tăgăduit pe mine* înaintea ómenilor, *voiŭ tăgăduì şi eŭ pe dînsul* înaintea tatăluĭ meŭ care este în cerurĭ».

Idem, c. I, v. 2: «După cum ne-aŭ dat ceĭ carĭ de la început aŭ fost *marturĭ cu ochiĭ* şi slujitorĭ aĭ cuvîntuluĭ».

Idem, c. I, v. 3: «Am găsit şi eŭ cu cale, după cum am urmat cu de amănuntul tóte de la început, ca *să-ţĭ scriŭ ţie pe rînd* (=în loc de: *să ţi le scriŭ*), alesule Teofile».

Evang. Marcu, c. VI, v. 34: «Şi eşind Isus vĕḑù glótă multă, şi *i se făcù milă de dînsele*, că eraŭ ca oĭ neavênd păstor; şi începù să-ĭ înveţe pre eĭ multe».

Idem, c. VII, v. 33: «Şi luându-l din glótă la o parte, *puse degetele sale în urechile luĭ*, şi *scuipând* atinse limba luĭ».

Idem, c. XVI, v. 9: «Şi eŭ vĕ ḑic: faceţi-vĕ înşivĕ prietenĭ din

mamona celuĭ nedrept, pentru ca, dacă el va fi încetat, să vĕ priméscă eĭ în locuinţele vecĭnice». In loc de: «Şi eŭ vĕ ḑic vouĕ: faceţi-ne nouĕ prietenĭ din mamona nedreptăţiĭ ca, când veţĭ fi lipsiţĭ, să ne priméscă pre noĭ în corturile vecĭnice».

Evang. Ioan, c. I, v. 1: «*In început* erà cuvîntul, şi cuvînt erà la Dumneḑeŭ, şi Dumneḑeŭ erà cuvîntul».

Idem, c I, v. 7: «Acesta venì spre mărturie ca să mărturiséscă *pentru lumină* (în loc: *despre lumină*), ca toţĭ să créḑă printr'însul».

Idem, c. I, v. 12: «Iar câţĭ îl primiră, le dete putere ca să fie aĭ luĭ Dumneḑeŭ, adecă celor care crede în numele luĭ».

Idem, c. XIV, v. 15: «Căcĭ dacă fratele tĕŭ se mâhnesce *din pricina demâncăriĭ* nu maĭ umblì potrivit iubiriĭ. *Nu pierde din pricina demâncăriĭ* tale pe acela pentru care a murit Chr.»

Faptele Apost., c. XVII, v. 3· «Descoperind şi lămurind că Chr. trebuià să pătiméscă şi *să învieze dintre*, şi că acesta este Christosul, Iisus pe care îl vestesc vouĕ».

Şi tot aşà merge maĭ tótă traducerea d-luĭ Nitzulescu de la început şi până la sfîrşit.

Dar d-l Nitzulescu, luându-se după textele admise de Societatea biblică britanică, nu numaĭ că face o mulţime de greşale, atât în privinţa reproduceriĭ esacte a textuluĭ original cât şi în privinţa stilisticeĭ românescĭ, ci introduce încă şi o mulţime de cuvinte, carĭ nu provin de fel în «Novum testamentum graece et latine, Lipsiae 1862», unica ediţiune admisă de biserica nóstră ortodoxă-orientală.

De aicĭ resultă apoĭ că traducerea d-sale, nu numaĭ că diferă fórte mult de traducerile anterióre, ci ea înclină într'un mod batĕtor la ochĭ spre învĕţătura protestantă.

Afară de acésta, d-l Nitzulescu, nu sciŭ cu saŭ fără intenţiune, destul atâta că traduce unele cuvinte în sens protestant, bunăóră ca cuvîntul *genesis* prin cuv. *facere*, în loc de *nascere* (veḑĭ Evang. Mat., c. I., v. 1), ceea ce nu numaĭ că e cu totul fals, ci tot de-odată şi contra învĕţăturiĭ: *Is. n'a fost făcut*, ci *născut*.

Iar din Evang. Ioan, c. V, v. 18: «Decĭ pentru acésta Iudeiĭ căutaŭ şi maĭ mult ca să-l omóre, *fiind-că nu numaĭ că* deslegà Sâmbăta, dar ḑiceà că *Dumneḑeŭ este chiar Tatăl sĕŭ*, punêndu-se pe sine însuşĭ de o potrivă cu Dumneḑeŭ», resultă că Is. Chr. nu erà fiul luĭ Dumneḑeŭ, ci fiul unuĭ om ca toţĭ ómeniĭ, despre care însă Is. ḑiceà *că-ĭ Dumneḑeŭ* şi se făceà şi el de o potrivă cu acest Dumneḑeŭ.

In sfîrşit, neîntrunind traducerea d-luĭ Nitzulescu nicĭ una dintre

condiţiunile prevĕḑute de regulamentul premiuluĭ Năsturel relativ la traducerĭ, nu pot s'o recomand Academieĭ Române spre premiare.

Radu D. Rosetti, *Duioase, poesiĭ, Bucurescĭ 1897.*
Raport de d-l **D. C. Ollănescu.**

Domnilor colegĭ,

D-l Radu D. Rosetti se presintă anul acesta la premiul Năsturel-Herĕscu, de 4.000 Leĭ, cu o carte de versurĭ titluită «Duioase», care, în 99 de pagine, cuprinde 39 de bucăţĭ poetice, 32 originale şi 9 traduse orĭ imitate după autorĭ străinĭ (Carmen Sylva, Sully Prudhomme, François Coppée).

Caracteristica lucrăriĭ o dă însuşĭ poetul în primele treĭ bucăţĭ: *Drept prefaţă, Vanitas, Numaĭ unul.* Amărăciune a existenţeĭ, cruḑime, dar abnegaţiune pentru glorie, a creaţiuniĭ poetice; greutate şi înjosorare a traiuluĭ lumesc, dar curăţenie a idealuluĭ, chiar în lupta cea maĭ miserabilă pentru existenţă! Poetul e un desilusionat, un pesimist, şi numaĭ prin prisma mohorîtă a decepţiunilor (prea timpurie pentru vîrsta sa, prea exagerată pentru experienţa sa, decĭ póte nu tocmaĭ sinceră) caută o formă, o expresiune, o înfiripare a vibraţiunilor inimeĭ sale atât de simţitóre. Induioşarea însă este impresiunea ce maĭ puţin rĕsare din o asemenea concepţiune a vieţeĭ şi a simţiriĭ, şi aşà fiind, numaĭ «duióse» n'ar prea fi bucăţile ce urméză acestor treĭ, în cuprinsul volumuluĭ.

Aşà, *Legenda* sa orientală, cea maĭ lungă dintre tóte şi cea maĭ cu pretenţiunĭ poetice, descrie dragostea unuĭ Sultan pentru fiica sa şi langórea de care se topesce acésta, lipsită de mângâierea dragosteĭ alta decât părintéscă, cum şi aventurile unuĭ tînĕr Şah (?!), amoresat de dînsa. E o fantasie ciudată, fără caracter oriental şi fără colóre locală, îmbinare de vorbe cele maĭ multe nefericite, descriere de lucrurĭ nereale, carĭ nu ne mişcă, nicĭ ne pot interesà, nefiind dătătóre de emoţiunĭ, nicĭ purtătóre de căldură, nicĭ avîntate din o inspiraţiune rodnică şi înălţătóre de inimĭ. Nu maĭ fac pomenire despre ḑisul Şah, care se plimbă în barcă nóptea pe Bosfor, căutând aventurĭ amoróse, maĭ ales pe vremea Sultanuluĭ Mahomed, de sigur cuceritorul Constantinopoleĭ, când sciut este că pe atuncĭ Şahiĭ, adecă Impĕraţiĭ

Persieĭ, nu-şĭ părăsiaŭ statele decât pentru a purtà răsboiŭ contra duşmanilor legiĭ orĭ aĭ patrieĭ lor. Primul Şah care a trecut cu scop pacĭnic graniţa statelor sale a fost Nasreddin, care la 1867 s'a dus la Exposiţiunea din Paris.

Cu atât maĭ puţin o asemenea vilegiatură erà posibilă la Constantinopole, unde siguranţa persóneĭ Şahuluĭ ar fi fost periclitată la orĭ-ce moment. Dar, în afară de acésta, amănuntele aŭ păcatul de a nu fi nicĭ orientale, nicĭ chiar probabile; aşà de pildă:

Intr'un turn zidit în grabă, pe o stâncă părăsită,
Mahomed şĭ-a 'nchis de-o lună pe copila luĭ iubită, ... unde:
La feréstră gânditóre stă plângênd Meghar-Cheghid,
Dar cum plânge, i se pare că aude de odată
Inălţându-se un cântec ce se perde 'n depărtărĭ.
E Ali-Mahmud, frumosul Şah al Persieĭ, ce vine
Ca să-ĭ cânte sub feréstră, că de ea s'a 'namorat.

Maĭ întâiŭ nu e nume Persian Ali-Mahmud; apoĭ unde, cum, ce fel s'a înamorat Şahul de fata Sultanuluĭ închisă «în patru ziduri», nu se explică, fiind-că ar fi greŭ de explicat firesce; dar acésta nu face nimic, căcĭ «cântă Şahul înainte», şi când o vede (pe fată), *îĭ aruncă flórea ce-o ţineà în mână*; adecă el erà jos în luntre, ea sus în turn, şi totuşĭ i-a aruncat flórea «ce ţineà în mână», cu atâta dibăcie că copila a prins-o, a sărutat-o şi i-a mulţumit surîdênd. Fórte bine! Dar . . . Dar patrula e aprópe . . . Nu maĭ póte să rĕmână . . . Vrea să fugă . . nu e vreme . . . Un soldat spune pe dînsul mâna şi-l duce la Sultanul (ca pe un vulgar colindător de mahalale, prin urmare), care Sultan îĭ strigă, spumegând: Am să te omor! . . . Cum tóte se potrivesc şi cât de falsă, de silnicită şi de supĕrătóre este o ast-fel de înşiruire de frase, nicĭ poetice, nicĭ frumóse, nicĭ chiar extraordinare. Ţi s'ar păré, după începutul acesteĭ poesiĭ, că cine scie ce împrejurărĭ gróznice, orĭ gingaşe, saŭ duióse, aŭ să se desfăşure; când colo, o vulgară scenă de dragoste, amestecată cu o otravă problematică şi un devotament, încununat de o căsătorie . . . burghesă, ca în comediile moderne ale luĭ Scribe orĭ Labiche. Oh! l'Orient d'où tout part: le soleil, les rêves et la vie! ....

Gentile prin contraste sunt bucăţile *Copil, Comóră, Farmec, Plóie, Duo*. In *Vino*, poetul se arată desilusionat şi de amor, deşi e atât de tînĕr şi e doar cântăreţ al dragosteĭ până acum. Dar iată bucata intitulată *Jale*, dedicată luĭ Coşbuc, care se ridieă cu óre-care pretenţiune de filosofie sentimentală. Din ea, cu tóte aceste, simţĭ că e în firea poetuluĭ să se îndoiască chiar de aceea ce simte în adîncul sufletuluĭ,

acolo unde ochiĭ străinĭ nu pătrund, prefăcĕtoria nu încape şi consciinţa e singură stăpână. Pe dînsul, contrastul stricăcios al lumiĭ fatalmente îl atinge maĭ mult decât orĭ-ce; de aceea, spre a se apĕrà de dînsul, raţionéză şi despică prea mult tóte, pe când puterea morală ar trebuì să-ĭ fie călăuza simţiriĭ. Iată de ce pune prea mult raţionament în poesie şi prea puţină poesie în modul de a raţionà.

Intermezzo, dedicat memorieĭ uneĭ domnişóre mórte la 18 anĭ, îmĭ amintesce faimosul distich al cânteculuĭ veneţian:

E pur si muove la vitta,
E pur è morta caritta,

un fel de *to be or not to be* al tragiculuĭ, care pe limba cânteculuĭ românesc s'ar traduce ast-fel:

Frunḑă verde de cicóre,
Aḑĭ e plóie, mâne-ĭ sóre;
Aḑĭ e sóre, mâne-s ploĭ
Pân' la vremea cea de-apoĭ!

Mărturisesc că n'am pătruns bine ce a vrut să spue poetul în *Ursita*, căcĭ orĭ că ce a vrut să spue nu e mare lucru, şi atuncĭ n'aveà nevoe de atâta cheltuială de vorbă, orĭ că e lucru însemnat, şi atuncĭ e spus fără duioşia şi maĭ ales măreţia ce i se cuveniă. In orĭ-ce cas e naiv.

Eŭ n'am avut un cés de mulţumire
In viéţa mea atât de încercată,
Şi nicĭ nu cred că voiŭ avé vre-odată,
Căcĭ prea mĕ uit adînc în omenire

este póte poesia cea maĭ bună din tot volumul. Intr'însa găsim pare că o profesiune de credinţă a tînĕruluĭ poet: Vecĭnic neîmpăcat cu ce vede, cu ce simte, mereŭ presupunênd orĭ năzuind către alt cevà maĭ rĕŭ orĭ maĭ bun, în natură, în viéţă, în sine însuşĭ. In deobşte miragiul (adecă norul înşelător ce ne învĕlue faţă de semeniĭ noştri în lume) e oglinda, în care alţiĭ, înşelându-se, privesc şi judecă fericirea orĭ nefericirea nóstră. Ce e simplu şi statornic în adînc de inimĭ, orĭ în rostul traiuluĭ, numaĭ aceea e adevĕrul; aşà că poetul are dreptate, când ḑice:

Orĭ unde merg, ghicesc o supĕrare,
Când voĭ vedeţi că-ĭ numaĭ veselie.
Maĭ sciĭ? o fi o simplă nebunie...
Dar e aşà—şi farmec viéţa are!

Poesia *Jos*, care e povestea unuĭ pom de munte din care-şĭ rupeà

câte o crangă orĭ-ce trecĕtor, până ce una din ele e făcută códă de topor, e adevĕrată, dar tristă inimilor candide şi prielnică de gândurĭ negre minţilor pornite spre scepticism.

Poesiile *Prin érbă, Apropos, Mângâiere*, sunt în adevĕr duióse şi pline de gentile cugetărĭ, gentil exprimate. *Un cântec* e complinirea prefeţeĭ de la începutul volumuluĭ; cântecele luĭ sunt triste şi tristă-ĭ este viéţa, deşì e sóre şi florĭ sunt în natură, iar cântăreţul e în primăvara vieţeĭ. In cea din urmă bucată, *Plecam*, de o colóre stranie şi un simţemînt pătrundĕtor, poetul, în culmea uneĭ înduioşărĭ desilusioniste, declară că a murit. El n'a murit totuşĭ, el va renasce din cenuşa propriilor desilusiunĭ şi îndoelĭ către alte simţeminte, urmărind un ideal maĭ nobil decât ponegrirea a tot ce vine în contact cu dînsul şi maĭ puţin egoist, când se va încredinţà că nu traiul nostru singur e viéţa, ci că împreună lucrarea a puterilor nóstre pentru îmbunătăţirea traiuluĭ tuturora sfinţesce şi adeveresce menirea nóstră şi maĭ ales a poesieĭ pe pămînt.

Orĭ-cum ar fi însă, d-l Rosetti e în progres cu precedentele sale lucrărĭ. Gândirea e maĭ limpede, forma maĭ alésă, limba mult maĭ îngrijită şi factura versurilor tot-deauna corectă.

D-sa va devenì cu timpul şi—trebue să o spun—cu munca, cu răbdarea şi cu studiul adîncit al celor ce vede, ce simte, ce judecă, ce înţelege, ce descopere în lume, în sine, în omenire,—va devenì, ḑic, un poet liric de însemnătate, cu condiţiune de a fi însă nepesimist, nedesilusionist, neamărît şi nemohorît, de-ĭ este cu putinţă Până atuncĭ însă, lucrările sale, vrednice de tótă lauda, nu pot încă, ast-fel fiind, să întrunéscă calităţile necesare celeĭ maĭ bune producerĭ poetice a geniuluĭ sĕŭ şi nu pot fi rĕsplătite cu premiĭ de însemnătatea celuĭ la care concură, ci cu altele maĭ potrivite genuluĭ şi amplitudiniĭ lucrăriĭ de faţă.

Maior Saegiu şi Maior Averescu, *Manevră pe chartă, Bucurescĭ 1897.* *Raport de d-l* **General St Fălcoianu.**

Domnilor,

Am examinat şi studiat lucrarea cu care mi-aţĭ făcut onóre să mĕ însărcinaţĭ, intitulată *Manevră pe chartă*, presentată la premiul Năsturel-Herĕscu de Maioriĭ Averescu şi Saegiu.

Acéstă lucrare militară este destinată a înlesnì ofiţerilor de diferite grade şi arme mijlocul de a se instruì în practica aplicăriĭ regulamentelor tactice în răsboiŭ, în diferitele împrejurărĭ în carĭ se pot aflà, ceea ce se póte dobândì prin ceea ce se numesce jocul de răsboiŭ, saŭ manevra pe chartă, cum o numesc autoriĭ carĭ presintă acéstă lucrare, ce se compune din o broşură-instrucţiune, din maĭ multe charte pe scara de 1/5000 şi de un joc complet de semne, destinate a representà trupele de diferite arme.

Inainte de tóte, găsesc lucrarea acésta fórte utilă şi de cel maĭ mare interes pentru armata nóstră, căcĭ ea învaţă cum, aplicând regulamentele tactice, trebue să se atace saŭ să se apere o posiţiune şi cum desfăşurarea forţelor pe charta întrebuinţată indică realitatea lupteĭ reale. Cu alte cuvinte, ea este destinată a deprinde pe ofiţer să pótă deslegà repede şi după regulele arteĭ orĭ-ce situaţiune tactică în care s'ar găsì trupa sa, dând operaţiunilor tótă desvoltarea ce comportă, în tóte amănuntele prevĕḑute de regulament. Acéstă practică exercită tot odată pe ofiţerĭ la cetirea pe charte a valóriĭ terenuluĭ, la tactica mare, la logistică şi la strategie.

Tóte aceste exerciţiĭ sunt explicate prin o instrucţiune de peste 100 pagine, cuprinḑênd:

O introducere, scopul manevreĭ pe chartă, manevrele de executat, organisarea unităţilor, metoda studiuluĭ, explicaţiunĭ şi studiĭ prealabile şi prescripţiunĭ diverse.

Apoĭ, în partea I, organisarea manevrelor pe chartă, personalul şi atribuţiunile sale, obiectele necesare pentru manevre, infanteria, cavaleria şi artileria.

In partea II-a, desvoltarea manevreĭ pe chartă : formularea temeĭ, comunicarea temeĭ, ordine şi instrucţiunĭ, începerea şi executarea manevreĭ, terminarea manevreĭ, îndatorirĭ pentru director şi pentru arbitri.

In partea III, relativă la decisiunile prin sorţĭ: descripţiunea şi întrebuinţarea tabelelor pentru tragerea cu obuse, cu schrapnele şi cu mitraliĭ.

In partea IV, hotărîrea atacurilor.

In fine, partea V cuprinde regulele de luptă ale infanterieĭ şi cavalerieĭ, atacurile contra infanterieĭ şi artilerieĭ, artileria.

Terminând, am tótă încrederea că acéstă lucrare este destinată a aduce cele maĭ marĭ folóse armateĭ şi că ea a necesitat o muncă considerabilă autorilor eĭ.

Aşà dar, ea póte concurà cu cele maĭ meritoriĭ lucrărĭ şi conchid pentru acordarea premiuluĭ ce solicită autoriĭ.

Dr. Arghir Babeş, *Contribuţiunĭ la studiul inervaţiuniĭ laringeluĭ, Bucurescĭ 1897.*

Raport de d-l **Dr. V. Babeş.**

Laringele fiind un organ de cea maĭ mare importanţă şi, prin producţiunea voceĭ, servind facultăţilor înalte ale inteligenţeĭ omenescĭ, studiul acestuĭ organ este menit de a da desluşirĭ importante, nu numaĭ asupra fisiologieĭ vorbiriĭ, dar şi asupra problemelor fundamentale ale psichologieĭ moderne. Maĭ cu sémă nerviĭ laringeluĭ, representând legăturile laringeluĭ cu centriĭ nervoşĭ şi regulând nutriţiunea, funcţiunea, sensibilitatea şi coordonarea laringeluĭ, presintă cel maĭ mare interes în acéstă privinţă.

Nerviĭ carĭ conduc funcţiunea laringeluĭ, precum şi modul cum influenţéză aceştĭ nervĭ organul fonator, aŭ fost subiectul diferitelor cercetărĭ, atât din punctul de vedere anatomic şi istologic, cât şi din cel fisiologic. Autoriĭ n'aŭ fost în deplin acord comun, totuşĭ aŭ rĕmas la aceeaşĭ conclusiune, că nerviĭ laringeluĭ sunt în numĕr de doĭ: nervul laringeŭ superior cu ramura sa externă şi nervul recurent saŭ laringeul inferior; iar în ce privesce influenţa ce o are fie-care nerv asupra laringeluĭ, din punctul de vedere fisiologic, admit că nervul laringeŭ superior este acela care dă sensibilitatea mucóseĭ laringiane, iar ramura sa externă şi nervul laringeŭ inferior saŭ recurentul daŭ motricitatea şi sensibilitatea laringeluĭ. Meyer însă consideră pe aceştia din urmă ca pur motorĭ. Alţĭ autorĭ, ca Bichat, apoĭ Steiner, Türk, Mackenzie, Magendie, Richeraud, Hyrtl Exner, etc. susţin, că atât nervul laringeŭ superior cât şi cel inferior sunt nervĭ carĭ conduc puterea motrice şi sensibilă a organuluĭ laringian; cu alte cuvinte, îĭ consideră ca nervĭ mixtĭ. Dar din punctul de vedere anatomic, admit aceeaşĭ divisiune ca precedenţiĭ, cu deosebire că Exner maĭ descrie un nerv pe lângă ceĭ menţionaţĭ maĭ sus, pe care îl numesce nervul laringeŭ mijlociŭ, iar ca origine descrie că şi-o ieà din plexul faringian.

Acest nerv însă autorul nu l'a găsit la om, precum maĭ înaintea sa Onodi a susţinut de asemenea că nu există. Nerviĭ laringeluĭ,

până la Mandelstaum, în ceea ce privesce numaĭ modul de distribuire a ramurelor lor de divisiune în mucósa laringiană, eraŭ consideraţĭ ca unilateralĭ, iar Mandelstaum a reuşit să arate că nerviĭ sensibilĭ trec de linia mediană în partea opusă. Prin urmare, cu acéstă din urmă părere, se admite o inervaţiune bilaterală, din punctul de vedere sensitiv, iar unilaterală din acela al motricităţiĭ.

Faţă cu acésta, autorul constată că numĕrul nervilor este de treĭ, iar nu doĭ, şi acésta se datoresce faptuluĭ că nervul laringeŭ extern, care erà considerat ca o ramură a nervuluĭ laringeŭ superior, îşĭ are o origine proprie din nervul pneumogastric, ca şi nervul laringeŭ superior, şi prin urmare trebue considerat ca un nerv aparte, iar nu ca o ramură secundară, şi are o funcţiune specială, după cum aŭ arătat experienţele fisiologice. Prin urmare, aceştĭ treĭ nervĭ laringianĭ sunt următoriĭ: *nervul laringeŭ superior*, *nervul laringeŭ extern saŭ mijlociŭ şi nervul laringeŭ inferior saŭ recurentul.* Originea *nervuluĭ laringeŭ superior* nu este numaĭ ganglionul plexiform al nervuluĭ pneumogastric, ci ea aparţine rădĕcinelor celor maĭ superióre ale nervuluĭ pneumogastric, carĭ formézā un trunchiŭ aparte, care ajuns în ganglionul plexiform se aşézā la partea luĭ internă, de unde maĭ primesce una saŭ douĕ rădĕcinĭ, carĭ se contopesc cu cele precedente şi formézā nervul laringeŭ superior, care apoĭ se duce la organul laringian, unde se divide în maĭ multe ramure. Nervul laringeŭ superior maĭ primesce, deşì nu în mod constant, rădĕcinĭ şi de la nervul mare ipoglos, glo-so-faringeŭ şi de la ganglionul cervical superior. Aceste rădĕcinĭ presintă o simetrie şi sunt maĭ variabile în partea stângă. *Nervul laringeŭ mijlociŭ*, considerat astădĭ ca o ramură a nervuluĭ laringeŭ superior, îşĭ are o origine aparte din nervul pneumogastric prin douĕ rădĕcinĭ: una vine de la partea internă a ganglionuluĭ plexiform, iar cea-laltă de la nervul laringeŭ superior. Acéstă origine rare-orĭ póte fi formată din o singură rădĕcină şi, în casul acesta, ea vine saŭ numaĭ de la ganglionul plexiform, saŭ numaĭ de la nervul laringeŭ superior.

In tot-deauna, orĭ-care ar fi originea acestuĭ nerv, ea este însoţită şi de o ramură ce vine de la nervul simpatic (ganglionul cervical superior).

Cât despre *nervul laringeŭ inferior saŭ recurentul*, n'am găsit nimic deosebit ca origine faţă de cele arătate de autorĭ, şi prin urmare îşĭ ieà nascere din nervul pneumogastric prin o singnră rădĕcină.

Reuşind autorul să desfacă ganglionul plexiform al nervuluĭ pneumogastric, precum şi conexiunile ce le face acest nerv cu nerviĭ vecinĭ, se constată că aceştĭ nervĭ trimit fire nervóse, carĭ se amestecă cu nervul

pneumogastric, de unde trec unele în nervii laringeluĭ. Din acéstă causă, nervii laringianĭ conţin în téca lor fire nervóse, carĭ, deşì unele vin de la nervul pneumogastric, totuşĭ sunt şi fire carĭ vin de la nervii facialĭ, glosa-faringian, marele ipoglos, spinalul şi marele simpatic. De unde urméză că puterea motrice a nervuluĭ pneumogastric şi prin urmare şi a nervilor laringianĭ se datoresce acestor legăturĭ de vecinătate.

Degenerescenţele musculare, ce s'aŭ produs în urma secţiunii a fie-căruĭ nerv laringian la 5 cânĭ, aŭ demonstrat că fie-care nerv laringian trimite la muschĭ fire nervóse şi că nervii dintr'o parte trec şi în partea opusă. Decĭ nu avem o inervaţiune simplă saŭ duplă, ci triplă bilaterală.

Terminaţiunile musculare sunt expuse în mod incomplet. Descoperind nervii laringianĭ la 4 cânĭ şi galvanisându-ĭ pe fie-care în parte, s'a constatat că nervul recurent are o putere motóre maĭ mare ca ceĭ lalţĭ. Pe cale centripetă are influenţă asupra respiraţiunii, circulaţiunii şi deglutiţiunii. In timpul excitaţiunii căpĕtâiuluĭ central al nervuluĭ laringeŭ superior şi extern, pulsul şi respiraţiunea devin rare; iar excitând acelaşĭ căpĕtâiŭ la nervul recurent, pulsul se acceleréză şi devine aritmic, respiraţiunea se răresce şi devine maĭ profundă. Influenţa nervilor laringianĭ pe cale centrifugă se exercită numaĭ asupra orificiuluĭ gloteĭ. Eĭ, pe acéstă cale, aŭ un rol pur fonator. Excitând nervul laringeŭ superior, glota se închide maĭ mult la partea posterióră; iar în timpul excitaţiunii recurentuluĭ, numaĭ glota ligamentósă se închide, pe când cea interaritenoidiană rĕmâne deschisă.

Variaţiunile aceste de formă ale gloteĭ, ce se manifestă în urma excitaţiunilor galvanice, fiind în raport cu nervul excitat, se admite că nervul laringeŭ superior presidă la producerea sunetelor înalte, iar nervul recurent la cele jóse. De óre-ce aceste forme de glotă le-a observat Moura la om, făcêndu-l să scótă sunete de diferite înălţimĭ, şi de óre-ce ele corespund cu acele ce s'aŭ observat la câne în timpul excitaţiunii galvanice, ele aŭ făcut ca autorul să admită acest rol pentru nervii laringianĭ. Nervul laringeŭ extern ieà parte la aceste douĕ influenţe nervóse, influenţând direct asupra tensiunii córdelor vocale. Secţiunea unuĭ nerv laringian produce o răguşală trecĕtóre, de durată variabilă, afară de casurile când survim şi alte stărĭ patologice directe. Repetarea constantă a fenomenelor ce s'aŭ produs în timpul excitaţiunilor galvanice n'a fost împedecată nicĭ de intensitatea curenţilor induşĭ, nicĭ de substanţele narcotice.

Aşà numiţiĭ ganglionĭ, autorul m'a făcut să-ĭ consider ca nişte corpusculĭ specialĭ, ce aŭ un rol determinat şi de carĭ depinde funcţiunea

fonatóre a laringeluĭ. Diferiţiĭ fisiologiştĭ susţin că graţie simţuluĭ musical avem o sensaţiune esactă de gradul de tensiune a córdelor vocale, ce noĭ trebue să executăm pentru ca să producem un sunet óre-care.

Numaĭ cu ajutorul acestor corpusculĭ putem explicà cum se pot produce atâtea game şi numeróse sunete de înălţimĭ diferite, când scim că aceste sunt produse de córdele vocale, ale căror tensiune, lungime şi scurtare se fac în limitele a 3 mm. Acéstă disposiţiune se póte asemĕnà, cu óre-care bunăvoinţă, cu meridianele de pe un glob terestru. Mielina tubilor nervoşĭ, pe unele locurĭ numaĭ în dreptul corpusculuĭ, presintă diferite grade de grosime şi în unele locurĭ devine moniliformă ; iar téca luĭ Schwann se resolvă în o mulţime de celule conjunctive.

Autorul pretinde că acest aparat ar fi maĭ desvoltat la femeĭ decât la bărbaţĭ, asemenea la pasĕrĭ ar fi fórte desvoltat, şi că aceştĭ corpusculĭ ar produce sensaţiunĭ carĭ ar regulà, prin acţiunea lor asupra creeruluĭ, nuanţele fine ale vociĭ şi memoria cantuluĭ.

Corpusculiĭ sunt o proprietate individuală şi, după gradul lor de desvoltare în forma şi composiţiunea lor morfologică, depinde raritatea bunilor artiştĭ în arta de a cântà.

Din acéstă expunere reese, că lucrarea este originală şi critică. Ea se ocupă cu cestiunĭ importante şi greŭ de constatat. In adevĕr, anatomia nervilor micĭ ne cere o technică particulară pentru prepararea lor şi de asemenea şi istologia fină a terminaţiunilor nervóse aparţine celor maĭ grele probleme ale techniceĭ istologice.

Autorul ne arată că posedă pacienţa şi technica necesare pentru a intrà în aceste studiĭ; cercetările sale sunt ilustrate cu figurĭ îngrijite ; dînsul scie să tragă conclusiunĭ interesante din cercetările sale. Lucrarea este dar meritorie şi merită o încuragiare din partea Academieĭ. Se nasce însă o întrebare, dacă o lucrare care a servit ca tesă de doctorat póte fi premiată. Deşì statutele în acéstă privinţă nu se pronunţă, totuşĭ Academia în maĭ multe rîndurĭ a considerat acésta ca o pedică, ceea ce după părerea mea nu este justificat, căcĭ meritul uneĭ lucrărĭ şi nu ocasiunea cu care s'a făcut lucrarea trebue să ne călăuzéscă în apreciarea eĭ.

Dacă îmĭ este permis a ḑice încă câte-va cuvinte critice asupra esenţeĭ lucrăriĭ de faţă, îmĭ voiŭ permite a amintì în scurt că partea macroscopică şi interpretarea celor găsite îmĭ par cu totul esacte, literatura cestiuniĭ este bine cunoscută şi consecinţele trase din cele

găsite sunt justificate. Nu pot afirmà acelaşĭ lucru asupra părţiĭ microscopice, care, cu tóte că arată că autorul este familiarisat cu technica, totuşĭ lasă unele de dorit. Nu mĕ îndoesc că există corpusculiĭ nervoşĭ descrişĭ, dar aceea nu ne autorisă să negligem presenţa ganglionilor în laringe; corpusculiĭ descrişĭ pot avé, fără îndoială, un rol important în fracţiunea laringeluĭ, însă cele descrise nu ne daŭ o basă îndestulătóre pentru a puté presupune mecanismul complicat pe care autorul vrea să-l dovedéscă din presenţa lor.

Cred că vor trebuì încă multe cercetărĭ ulteriόre, pentru a ne puté pronunţà în mod hotărît asupra funcţiuniĭ lor. Asemenea şi forma terminaţiunilor musculare, carĭ corespund acelor din alţĭ muschĭ, nu este descrisă şi interpretată în mod convingĕtor.

Aceste observaţiunĭ însă nu micşoréză în nimic valórea lucrăriĭ, care constă în fapte noue, interesante, găsite pe acest aparat important, ast-fel că pot recomendà acéstă lucrare Academieĭ pentru a fi încuragiată saŭ chiar premiată.

Floru Dianu, *Salinele române, Bucurescĭ 1897.*
Raport de d-l **Gr. Ştefănescu.**

Lucrarea *Salinele române* (106 pagine in-8°), ce d-l Floru Dianu, inginer de mine la Regia monopolurilor statuluĭ, a presentat pentru premiul Lazăr, este o nouă ediţiune a publicăriĭ sale din 1886, dar mult completată, conform cu îmbunătăţirile şi progresele sciinţifice de exploatare a salinelor nóstre. Acéstă nouă ediţiune este însoţită şi de un numĕr de 9 tabele, representând planurile exteriόre ale salinelor nóstre şi cele interiόre ale galeriilor lor.

D-l Dianu împarte lucrarea sa în 9 capitole.

In primul capitol, d-sa ne vorbesce de cele 4 saline în exploatare, de legăturile lor cu marea reţea a căilor nóstre ferate şi de epocele la carĭ s'aŭ făcut aceste legăturĭ. Ne vorbesce apoĭ de vechimea acestor saline, fără însă să ne dea date positive. Ne arată într'un tabloŭ analisele chimice ce s'aŭ făcut săriĭ nóstre provenite din diferitele saline, analise făcute de către d-niĭ Dr. C Istrati şi Bernard Landwey.

In capitolul II, d-l Dianu ne vorbesce despre metoda şi disposiţiunea lucrărilor de exploatare a săriĭ. Ne arată că vechile exploatărĭ ale

ocnelor nóstre se făceaŭ prin scobiturĭ conice. Se plecà de la o gură mică, se tăiaŭ păreţiĭ oblic, până ce basa acestuĭ con concav ajungeà la 50—60 m., şi apoĭ se tăiaŭ păreţiĭ vertical, afundându-se cu tăierea săriĭ până acolo unde, din causa adînciniĭ, adesea de 200 m., extracţiunea devenià prea costisitóre; apoĭ ocna se părăsià, deşì depositul de sare nu erà încă sfîrşit. Metoda cea nouă de exploatare consistă în facere de galeriĭ şi lăsărĭ de stîlpĭ din distanţă în distanţă pentru a susţiné bolta de exploatare.

In capitolul III, ni se arată cele două sisteme de tăiere a săriĭ: vechiul sistem prin *ciocănaşĭ*, în care lucrătoriĭ, arestanţĭ saŭ liberĭ, tăiaŭ sarea cu ciocanele; ne descrie cu tóte amănuntele necesare mersul acesteĭ operaţiunĭ în ocnă; şi noul sistem, tăierea prin *maşine* puse în mişcare prin vaporĭ, operaţiune întrebuinţată la salina de la Slănicul din Prahova. Aceste două sisteme aŭ avantagiile şi desavantagiile lor: tăierea prin ciocane dă bolovanĭ (formalĭ) maĭ puţin regulaţĭ şi produce prea multă sare măruntă,—care se perde în mare parte, saŭ maĭ bine se perdeà, căcĭ de la 1881 s'a luat disposiţiunea ca să se oblige pe cumpĕrătoriĭ cu ridicata să ieà, pe lângă sarea în bolovanĭ, şi 25% sare măruntă, — dar ea costă maĭ eftin; tăierea prin maşine dă bolovanĭ maĭ regulaţĭ, produce maĭ puţină sare măruntă şi întrebuinţéză maĭ puţine braţe, dar totuşĭ costă maĭ scump. Aşà, sarea, tăiată cu ciocanele costă 16 banĭ suta de kilograme, pe când aceeaşĭ cantitate tăiată cu maşinele costă 20 banĭ. De acea tăierea cu maşinele nu s'a introdus în tóte salinele.

In capitolul IV, ni se arată felul de extracţiune saŭ de scótere a săriĭ din ocne. In acéstă privinţă progresele sciinţeĭ aŭ fost favorabile exploatăriĭ. In adevĕr, vechiul sistem de extracţiune, sistemul cu *manegiŭ*, care consistă în a scóte sarea tăiată din fundul ocneĭ prin mişcarea unuĭ sul pe care se învîrtià un lung şi gros otgon din fundul ocneĭ până la suprafaţă, sul ce se puneà în rotaţiune prin caĭ, costă mult maĭ mult şi nu se puteà scóte decât o mică cantitate de sare, cel mult până la 80 de tone pe ḑi, pe când noul sistem, extracţiunea prin maşine cu vaporĭ, costă maĭ eftin şi cu el se póte extrage până la 200 şi chiar 300 de tone pe ḑi. Primul sistem întrebuinţà 60 până la 80 de caĭ pe fie-care ḑi, al căror nutriment costă pe an 20.000 de leĭ, pe când combustibilul trebuincios maşineĭ de vaporĭ nu costă decât 6.000 de leĭ.

D-l Dianu dă în acéstă privinţă tóte amănuntele relative la costul maşinelor şi al diferitelor instalaţiunĭ necesare extracţiuniĭ prin maşina cu vaporĭ. Ne arată asemenea că transportul bolovanilor din interiorul mineĭ la gura de extracţiune se face acum cu mult maĭ mare înlesnire

prin vagonete, pe când înainte se făceà cu spinarea de către lucrătorĭ. La acest capitol d-l Dianu ne dă şi o statistică de cantitatea de sare extrasă pe an din fie-care salină, statistică făcută pe 10 anĭ, de la 1886 până la 1896. Din acéstă statistică resultă, că la ocna Doftana s'aŭ extras 238.152 815 tone; la cea de la Slănic, 370.589.132 tone; la cea de la Tîrgul-Ocna, 166.659.197 tone; la cea de la Ocnele-Marĭ, 120.407.709 tone. In total în ceĭ 10 anĭ din urmă s'aŭ scos 907.809.611 tone saŭ în termin de mijloc câte 90.000.000 de tone pe fie care an, acésta fără sarea măruntă şi cea pămîntósă.

In capitolul V, d-l Dianu ne vorbesce de iluminatul minelor. D-sa ne arată, că în sistemul vechiŭ, interiorul ocnelor se luminà cu lumînărĭ saŭ cu opaeţ, maĭ în urmă cu petroleŭ, iar actualmente tóte minele sunt iluminate cu electricitate, lumină fórte avantagiósă, nu numaĭ că ne dă o maĭ întensă lumină, dar cu mult maĭ igienică decât cea veche, care, pe lângă viţiarea aeruluĭ, produceà şi o maĭ mare căldură.

In capitolul VI, se tractéză despre mijlócele întrebuinţate pentru scurgerea şi secarea apelor de infiltrărĭ din ocne.

In capitolul VII, ni se arată diferitele categoriĭ de sare provenite din exploatare, carĭ sunt: 1) sare destinată pentru comerciŭ în bolovanĭ şi sare măruntă curată; şi 2) sare măruntă murdară şi sare pămîntósă, carĭ se lépădă; cea măruntă curată este măcinată de morile cu vaporĭ instalate la 3 din cele 4 saline, în carĭ se scot două felurĭ de sărĭ: sare *fină* pentru masă şi sare maĭ grosolană, numită *uruială*, întrebuinţată în diferite industriĭ. Aceste morĭ macină pe fie-care an 115.140.756 kilograme de sare *fină* şi uruială.

In capitolul VIII, ne dă sémă de vîndarea săriĭ în ţéră şi în străinătate; ne arată ţĕrile în carĭ se exportéză sarea nóstră, în ce cantitate şi cu ce preţ, precum şi cantitatea de sare consumată în ţéră. Acest capitol cuprinde şése tablourĭ statistice fórte interesante. Intr'unul ni se arată cantitatea de sare vîndută şi suma incassată. Aşă, din acest tabloŭ reese că în ceĭ 10 anĭ de la 1886 -- 1896 s'aŭ vîndut 884.111.680 tone, pe carĭ s'aŭ incassat 69.116.229 Leĭ şi anume: din export 12.120.312 şi din consumaţiunea internă 56.995.917, ceea ce vine 6.911.624 Leĭ pe an. In al doilea tabloŭ ne arată cheltuelile făcute pentru extracţiunea acesteĭ sărĭ din cele 4 saline, carĭ sunt, tot în ceĭ 10 anĭ din urmă, de 7.255.507 saŭ 725.550 Leĭ pe an. In al treilea tabloŭ ni se arată câtă cantitate de sare s'a vîndut pentru consumaţiunea internă de la diferitele saline, tot în ceĭ 10 anĭ 1866—1896; din acest tabloŭ resultă că, de la tóte salinele, s'a vîndut în ceĭ 10 anĭ 1886—1896 o cantitate de 570.126.420 de kilograme, iar anul în care

s'a vîndut cea maĭ multă sare este anul 1893—94, cu 62.230.924 de kilograme. Suma incassată în aceştĭ 10 anĭ din consumaţiunea internă a fost de 56.995.917 Leĭ; iar pentru anul 1893—94 singur s'aŭ incassat 6.288.641 Leĭ maĭ mult decât în orĭ-care alt an. Intr'un al patrulea tabloŭ, d-l Dianu ne arată cantitatea de sare exportată în cele treĭ state Rusia, Bulgaria şi Serbia şi sumele incassate de la aceste ţĕrĭ în aceştĭ 10 anĭ din urmă. Din acest tabloŭ resultă că, în *Bulgaria* am exportat 134.812.300 kilograme de sare, pe carĭ am incassat 5 390.118 Leĭ; în *Rusia* am exportat 18.780 000 de kilograme şi am incassat 751.200 Leĭ; iar în *Serbia* am exportat 160.392.560 kilograme, pe carĭ s'aŭ incassat 5 978.994 Leĭ. Tot în acest capitol se arată care este preţul pe tonă, cu care se vinde sarea în ţéră şi în străinătate. Acì trebue să facem distincţiunea, după cum ea se vinde la ocnă saŭ în deposite. Aşà, pentru consumaţiunea internă, sarea în bolovanĭ se vinde la ocnă cu *90 Leĭ tona.* Sarea măcinată măruntă şi pusă în sacĭ cu *100 Leĭ tona.* La deposite, sarea în bolovanĭ, cu 105 Leĭ tona; sarea măcinată, în sacĭ, cu 115 Leĭ tona. Afară de acésta se maĭ vinde, atât la saline cât şi la deposite, sare măruntă pentru diverse industriĭ cu preţurile următóre: 40 Leĭ tona de sare măruntă fără sacĭ pentru săpunăriĭ şi tăbăcăriĭ; 20 Leĭ tona de sare măruntă fără sacĭ pentru sticlărie, sare care trebue denaturată chiar la cumpĕrare, prin petroleŭ, pentru a nu se puté întrebuinţà în consumaţiune. In străinătate ea se vinde cu 40 şi 35 Leĭ tona de sare bolovanĭ. In alte două tablourĭ autorul ne arată cheltuelile făcute cu transportul şi vîndarea săriĭ la deposite în aniĭ 1886—96 şi cheltuelile făcute la saline şi la deposite în aceiaşĭ ḑece anĭ.

După cum vedeţĭ, d-lor colegĭ, lucrarea d-luĭ Dianu ne presintă date destul de importante din punctul de vedere al cunósceriĭ chiar amănunţite a techniceĭ aceşteĭ industriĭ miniere a ţĕriĭ. Statistica, ce d-sa ne presintă, este utilă din tóte punctele de vedere şi maĭ cu sémă din punctul de vedere economic.

Am fi dorit însă ca d-l Dianu să ne fi dat o maĭ întinsă idee de structura geologică a tărîmurilor salifere, în carĭ se află depositele de sare la noĭ, precum şi a întinderiĭ lor şi să fi făcut observaţiunĭ termometrice la diferite adîncimĭ ale celor patru mine din ţéră, pentru a constată mersul aceşteĭ temperaturĭ relativ cu profunḑimea din fie-care mină şi cu temperatura externă a localităţiĭ, pentru ca să se compare cu cele făcute în alte ţĕrĭ. Ea ne-ar fi fost de mare utilitate pentru deslegarea cestiuniĭ mersuluĭ temperatureĭ în cója globuluĭ şi ar fi

făcut lucrarea sa şi maĭ interesantă şi maĭ originală. Totuşĭ, eŭ sunt de părere că *Salinele române*, dacă o altă lucrare nu va presentà o maĭ mare importanţă şi din punctul de vedere al utilităţiĭ şi din punctul de vedere al originalităţiĭ, ar merità să fie premiate cu premiul Lazăr.

Dr. George Maior, *Manual de agricultură raţională, Bucurescĭ-Braşov 1897.*

I. St. Furtună, *Noţiunĭ de economia vitelor, Bucurescĭ 1897.*

Raport de d-l **P. S. Aurelian.**

Domnule Preşedinte,

Cu adresa d-vóstre No. 9.621, aţĭ bine-voit a-mĭ comunicà dorinţa Comisiuniĭ ca să cercetez publicaţiunile următóre: *Manual de agricultură raţională* de d-l Dr. George Maior şi *Noţiunĭ de economia vitelor* de d-l I. St. Furtună.

Imĭ îndeplinesc o plăcută datorie, referind onorabileĭ Academiĭ părerea mea asupra acestor două publicaţiunĭ.

Manualul de agricultură raţională, al d-luĭ Dr. George Maior, 1 volum in-8⁰, de 524 pagine, este partea întâia, *Agrologie*, dintr'un tractat complet de agricultură, care se va compune din următórele părţĭ:

1. *Agrologia*, agronomia saŭ agricultura generală.
2. *Fitotechnia* saŭ cultura plantelor în special.
3. *Zootechnia* saŭ crescerea şi cultura vitelor.
4. *Economia rurală.*

Partea întâia, care face obiectul volumuluĭ presentat la concurs, tractéză special despre *Agrologie* Acéstă parte, una dintre cele maĭ importante ale agricultureĭ, este împărţită de către autor în următórele capitole:

1. Plantele şi viéţa lor.
2. Pămîntul în genere şi terenul arabil în special.
3. Situaţiunea şi clima.
4. Amelioraţiunile agricole.
5. Lucrarea curentă a pămîntuluĭ şi instrumentele agricole.
6. Gunoiŭ şi îngrăşăminte.
7. Seminţe şi semĕnatul.

8. Intreţinerea semĕnăturilor.
9. Recolta productelor.
10. Treieratul şi curăţitul productelor.
11. Păstrarea productelor.
12. Mijlócele de transport.

Clasificarea este cât se póte de metodică şi de naturală. Bine a făcut autorul ca, înainte de a intrà în partea propriŭ ḑisă agrologică, să încépă ca noţiunĭ asupra planteĭ, a pămîntuluĭ şi a climeĭ, adecă cu o introducere botanică, geologică şi climatologică.

Cele-lalte părţĭ se succed după firea lucrărilor, începênd cu lucrarea pămîntuluĭ şi încheiând cu transportul productelor.

Am constatat cu multă plăcere că autorul, nu numaĭ că posedă în mod complet materia, dar a şi sciut să o expună într'un stil îngrijit şi în terminĭ carĭ se pot pricepe de tótă lumea.

Fie-care capitol al acestuĭ interesant volum dovedesce că autorul este în curent cu cele din urmă cercetărĭ şi experienţe ale sciinţeĭ şi practiceĭ agricole.

Volumul d-luĭ Maior îndeplinesce tóte condiţiunile cerute de la o carte destinată a servì de călăuză nu numaĭ elevilor, dar maĭ cu sémă agricultorilor practicĭ doritorĭ de a se instruì.

Trebue să-ĭ fim recunoscĕtorĭ că umple un gol, care există în sciinţa nóstră agricolă. Şi recunoscinţa nóstră este cu atât maĭ meritată, cu cât trebue să facă cine-va un adevĕrat sacrificiŭ pentru a scóte la lumină o publicaţiune de felul acesta.

Autorul promite că, dacă lucrarea sa va fi bine primită, va completà opera sa prin scóterea la lumină şi a celor-lalte părţĭ. Cu modul acesta, d-l Maior ar înzestrà literatura nóstră agronomică cu un curs complet de agricultură.

Intemeiat atât pe valórea actualuluĭ volum, interesant din tóte punctele de vedere, cât şi pe promisiunea autoruluĭ, subsemnatul sunt de părere ca Academia să încuragieze din tótă inima lucrarea d-luĭ Maior şi să fie sigură că va face o faptă bună, rĕsplătind o operă utilă.

Dacă aş face parte din Comisiunea premielor, nu m'aş sfiì a acordà premiul cerut de d-l Maior, convins că printr'acésta aş încuragià un bărbat capabil şi devotat sciinţeĭ.

Noţiunĭ de economia vitelor, de d-l I. St. Furtună, 1 volum de 160 pagine, tractézǎ despre îngrijirea, crescerea şi îmbunătăţirea animalelor.

Din cuprinsul cărţiĭ se vede, că d-l Furtună este stápân pe materia

sa, cunoscĕtor adînc nu numaĭ al sciinţeĭ zootechnice, dar şi al ţĕriĭ nóstre. De alt-fel, d-l Furtună este în deobşte cunoscut la noĭ ca unul dintre scriitoriĭ ceĭ maĭ competenţĭ în cestiunile de economia vitelor.

Cartea d-luĭ Furtună fiind folositóre pentru cultivatoriĭ noştri, îmĭ permit a o recomendà la bine-voitórea atenţiune a Academieĭ Române.

Dr. Thoma C. C. Hepites, *Arta moşituluĭ Manual teoretic şi practic pentru studiul móşelor, Bucuresci 1897.*
Raport de d-l **Dr. I. Felix.**

Un manual pentru móşe este o carte importantă; în unele state el are un caracter oficial, ca carte didactică pentru eleve-móşe şi ca carte de repetiţiune, de împrospĕtarea şi de completarea cunoscinţelor pentru móşele aflate în exerciţiŭ; el trebue să cuprindă tótă materia pe care o învaţă móşa, niciĭ maĭ puţin, nicĭ maĭ mult, şi să fie scris în mod poporal.

Nu este astăḑĭ în interesul Statuluĭ român să céră, ca la noĭ móşa să posédă un capital sciinţific maĭ mare decât în alte ţĕrĭ cu cultură maĭ veche şi în carĭ studiul moşituluĭ are o durată maĭ scurtă decât la noĭ. In tot Regatul Românieĭ se află astăḑĭ 921 móşe, numĕr cu totul insuficient pentru asistarea celor 230.000 până la 240.000 de nascerĭ carĭ se înregistréză pe an în tótă ţéra; şi de fapt, nicĭ a ḑecea parte a nascerilor nu sunt asistate de móşe eşite din şcóle de moşit. N'a venit dar timpul ca să facem o selecţiune prea severă între elevele-móşe, să mărim cantitatea cunoscinţelor ce ele trebue să posédă, să cerem ca condiţiune pentru primirea în şcólă o pregătire maĭ completă decât ce se primesce în şcóla primară.

D-l Dr. T. Hepites ne supune un manual al arteĭ moşituluĭ, care va puté servì cu succes studenţilor în medicină. Eĭ nu vor cetì partea I, *Anatomia şi fisiologia generală*, pe carĭ le-aŭ studiat în altă parte, şi vor începe cu partea II. Pentru móşe însă, cartea de faţă nu este potrivită. Lipsa de desemne (de figurĭ) este partea slabă a cărţiĭ; figurile nu se pot înlocuì prin descripţiuuea cea maĭ amănunţită; apoĭ, mulţimea cuvintelor străine, a terminilor din anatomie, fisiologie, patologie, terapie, carĭ nu sunt indispensabilĭ, îngreunéză studiul acestuĭ manual.

In partea I, autorul a dat anatomieĭ şi fisiologieĭ generale o desvoltare prea mare, a îngreunat memoria elevelor cu cuvinte technice de origine străină, cu cunoscinţa prea amănunţită a structureĭ microscopice a óselor, a composiţiuniĭ lor chimice, cu numirile ligamentelor, articulaţiunilor, muschilor, cu descripţiunea organelor simţurilor şi cu mecanismul funcţionăriĭ lor, cu explicaţiunea funcţiuniĭ maĭ tuturor organelor corpuluĭ. Nu este necesar ca móşa să posédă tóte aceste cunoscinţe, îndesate pe 93 pagine; ea póte întrebuinţà timpul cu învĕţătura altor noţiunĭ maĭ utile pentru exerciţiul arteĭ moşituluĭ. Noţiunile indispensabile de anatomie şi de fisiologie generală se pot resumà pe 4—5 pagine.

In partea II, autorul descrie bine anatomia şi fisiologia specială a organelor genitale materne; nu este însă necesar ca móşa să cunóscă numele anatomiştilor francesĭ Sappey, Depaul, Joulin, să analiseze diferitele ipotese asupra ovulaţiuniĭ şi să oprécă în memorie numele a 8 învĕţaţĭ carĭ le-aŭ inventat, apĕrat saŭ combătut.

Partea III tractéză despre sarcina regulată. Desvoltarea ouluĭ fecundat, formarea fĕtuluĭ, a placenteĭ, a lichiduluĭ amniotic, a cordonuluĭ ombilical, dimensiunile copiluluĭ, viéţa luĭ intrauterină, diagnosa sarcineĭ, diagnosa diferitelor presentaţiunĭ ale copiluluĭ sunt bine tractate; dar găsim şi în acéstă parte o mulţime de date inutile pentru móşe, precum ipotese vechĭ şi nouĕ despre pătrunderea spermatozoiḑilor în oŭ, controverse despre existenţa micropileĭ în oŭ, despre formarea lichiduluĭ amniotic, numele numeroşilor autorĭ carĭ aŭ luat parte la aceste controverse. Pe eleva-móşă o intereséză fórte puţin faptul constatat de Hyrtl, pe care nu-l cunosc nicĭ toţĭ mediciĭ carĭ trec de bunĭ mamoşĭ, că arteria ombilicală nu posedă valvule şi că în venele ombilicale se găsesc valvule, nicĭ structura acestor valvule şi controversele asupra acesteĭ structurĭ între Kölliker şi Virchow. Maĭ mult ne intereséză îngrijirea copiluluĭ noŭ născut. Móşa este un factor important pentru rĕspândirea noţiunilor elementare de igienă, ea le pune în practică la copil, şi regretăm că hrana artificială a copiluluĭ este tractată în mod prea sumar, că autorul nu expune amănunţit pericolele nutririĭ artificiale a copiluluĭ noŭ născut. Nu ne putem explicà causa, pentru care autorul sfătuesce ca să se adaogă lapteluĭ de vacă sare.

In partea IV, găsim descripţiunea amănunţită a facerilor neregulate şi a causelor lor, explicaţiunea clară a mĕsurilor ce trebue să ieà móşa în lipsă de medic; dar şi acì întîlnim o expunere inutilă a literatureĭ strîmtoriĭ basenuluĭ, care începe cu celebrul anatomist al seculuĭ XVII Andreiŭ Vesal, a teoriilor vechĭ asupra febreĭ puerperale. Explicaţiunea

cunoscinţelor moderne despre febra puerperală este prea sciinţifică şi, la reproducerea lor, autorul a uitat să spue móşelor într'un mod clar, că causa acesteĭ bóle teribile este necurăţenia în general, în parte necurăţenia mânilor móşeĭ, a instrumentelor de carĭ se servesce, a aşternutuluĭ, a rufelor, a corpuluĭ bolnaveĭ, a mediuluĭ în care trăesce. Acésta erà maĭ necesar decât clasificarea bacteriilor aerobiĭ şi anaerobiĭ, cu numirile lor şi cu descripţiunea lor amănunţită.

Partea V este fórte importantă; ea se ocupă de asepsie şi de mica chirurgie. Găsim acì enumerate, pe lângă desinfectantele moderne, şi unele vechĭ, ca puciósa, aerul ferbinte, carĭ nu se maĭ întrebuinţéză; constatăm însă omisiunea descripţiuniĭ metódeĭ desinfectăriĭ mânilor; autorul se mărginesce în cererea ca mâna să fie aseptică, nu arată însă importanţa acesteĭ cererĭ, necesitatea curăţiriĭ radicale a amînduror mânilor, a antebraţelor până la cot, a unghiilor. Autorul prescrie ca móşa să posédă un arsenal bogat de instrumente, medicamente şi alte obiecte; între cele din urmă lipsesce însă peria de unghiĭ, indispensabilă pentru asepsia mânilor.

Cu tóte aceste micĭ neajunsurĭ, cartea d-luĭ Dr. T. Hepites este o lucrare meritorie. Nu o putem însă recomendà pentru premiul Statuluĭ Lazăr, din causă că nu însuşesce tóte condiţiunile, pe carĭ le cerem de la un manual pentru móşe.

Ştef. C. Michăilescu, *Vîrtej cu abur, Bucurescĭ 1897.* *Raport de d-l* **Anghel Saligny.**

D-l Ştefan C. Michăilescu, profesor de sciinţe fisice la liceul Lazăr din Bucurescĭ, a presentat o lucrare sciinţifică originală, care tractéză despre un noŭ motor de aburĭ imaginat de d-sa şi pe care-l numesce *Vîrtej cu abur.*

Principiul acestuĭ motor, după cum însuşĭ autorul o spune în tractatul sĕŭ, se întemeiază pe o experienţă de fisică făcută încă cu 200 anĭ înainte de Christos de către Heron din Alexandria.

Iată în ce constă motorul imaginat de autor: o axă gólă orizontală, prin interiorul căreia sunt aduşĭ aburiĭ din căldare, este provĕdută la extremitatea opusă cu 4 ţevĭ, fixate după 2 diametre perpendiculare; extremităţile acestor ţevĭ sunt recurbate, ast-fel în cât aburiĭ să ésă din ele după o direcţiune aprópe tangenţială la circumferinţa descrisă de vîrfurile ţevilor în mişcarea lor de rotaţiune în jurul axeĭ orizontale.

Aburiĭ, eşind din ţevĭ, se isbesc la fórte mică distanţă de paletele largĭ şi recĭ ale uneĭ róte fixe concentrice cu circumferinţa descrisă de vîrfurile ţevilor. Róta de isbire este aşezată în o cameră de condensaţiune; pentru ţinerea rece a paletelor, un curent de apă rece circulă în obada roţeĭ; în fine un condensor, prin circulare de aer rece, completéză pe cât se póte condensaţiunea aburilor, pentru a micşorà presiunea în camera de condensaţiune în care este aşezat motorul.

Pe axa de rotaţiune, susţinută prin suporţĭ, se află o rótă de transmisiune, după care, prin curea, se póte transmite puterea de la aparatele ce trebue să acţioneze motorul. Un regulator centrifugal reguléză numĕrul rotaţiunilor motoruluĭ în unitatea de timp şi influenţéză supapa de admiterea aburilor, potrivit cu puterea motrice de realisat şi în raport cu lucrul de efectuat.

Pentru a pune în motorul sĕŭ cea maĭ mare parte din energia aburilor, autorul a dispus destinderea treptată în cele 4 ţevĭ, pentru a transformà presiunea lor în energie cinetică, adecă pentru a accelerà iuţéla lor prin micşorarea presiuniĭ până la presiunea din condensor. Axa gólă cu cele 4 ţevĭ radiale, în virtutea reacţiuniĭ, se va pune în mişcare de rotaţiune în sens opus cu scurgerea aburilor în condensor.

Autorul speră să realiseze prin acéstă disposiţiune un motor cu aburĭ fórte economic şi fórte uşor; sub presiunea de 5 atmosfere în căldare, el arată că motorul sĕŭ va consumà numaĭ $5^1/_2$ kilograme de aburĭ pe cal-indicat-oră; ceea ce de sigur ar fi fórte puţin, dacă-l comparăm cu cele maĭ bune maşine de aburĭ cu cilindri, în carĭ consumaţiunea de aburĭ nu s'a scoborît atât de mult; aşà de exemplu, în maşinele vapórelor construite pentru administraţiunea căilor ferate, la încercările făcute, s'a obţinut o consumaţiune de cărbunĭ Cardiff de 750 grame pe cal-indicat-oră, ceea ce represintă o consumaţiune de aburĭ de 5 8 kilograme.

Concepţiunea acestuĭ motor, în alcătuirea sa generală, este negreşit originală; trebue însă să adaog că principiile admise de autor aŭ fost dejà aplicate şi anume: destinderea treptată a aburilor prin ţevĭ se găsesce întrebuinţată în turbina Laval şi lucrarea aburilor prin reacţiune a fost întrebuinţată în turbina Morton.

Lucrarea d-luĭ Michăilescu se compune din următórele părţĭ:

Partea I, întitulată premers istoric, este o expunere limpede a desvoltăriĭ maşinelor cu aburĭ; acéstă expunere este făcută într'un stil ales şi probéză că autorul cunósce bine literatura relativă la acéstă cestiune. Partea II cuprinde descrierea motoruluĭ imaginat de autor şi partea III studiul sĕŭ analitic. Acest studiŭ fórte detaliat

este o aplicaţiune interesantă a principiilor de termo-dinamică şi de mecanică la motorul sĕŭ şi constitue o lucrare sciinţifică originală. Conclusiunile însă, la carĭ autorul ajunge prin aceste calcule asupra puteriĭ, iuţeleĭ, consumaţiuniĭ de aburĭ şi efectuluĭ util ale motoruluĭ sĕŭ, nu le pot împărtăşì pe deplin, de óre-ce nu ţine sémă în calculele sale maĭ ales de forma ţevilor de reacţiune şi nicĭ forma lor nu este nimerită. Asemenea nu se vede, în calculul debituluĭ de aburĭ, dacă autorul a ţinut sémă de orificiile de scurgere a aburilor.

Cu tóte aceste, lucrarea d-luĭ Michăilescu este o lucrare originală şi interesantă, pentru care a trebuit să desfăşóre o muncă intelectuală considerabilă, maĭ cu sémă că teoria motorilor de aburĭ de genul motoruluĭ ce a conceput nu este încă stabilită.

Pentru aceste motive, după părerea subsemnatuluĭ, lucrarea sa merită să fie premiată.

Maximilian Popovicĭ, *Tutunul, Bucurescĭ 1897.*
Raport de d-l **P. S. Aurelian.**

Domnule Preşedinte,

Insărcinat de a face o dare de sémă asupra lucrăriĭ d-luĭ Dr. Maximilian Popovicĭ, intitulată *Tutunul,* mĕ grăbesc a îndeplinì acéstă datorie.

Tutunul, de d-l Dr. Maximilian Popovicĭ, un volum de 149 pagine, este o monografie cât se póte de completă asupra acesteĭ plante, a căreia consumaţiune cresce pe fie-care an.

Autorul examinéză şi tractéză rînd pe rînd istoria naturală a tutunuluĭ, chimia tutunuluĭ, cultura tutunuluĭ, tractamentul technic al tutunuluĭ, fermentaţiunea. Lucrarea se începe cu consideraţiunĭ generale de ordine economică şi statistică.

Monografia d-luĭ Popovicĭ este scrisă într'un stil curgĕtor, uşor de înţeles chiar pentru persónele cele maĭ puţin iniţiate în cestiunile agricole şi chimico-technice

Din punctul de vedere agricol, autorul tractéză despre cultura tutunuluĭ aprópe complet şi în mod aşà de practic, în cât póte servì de povăţuitor al celor carĭ întreprind cultura acesteĭ plante narcotice.

Tractamentul technic al tutunuluĭ póte servì de călăuză tuturor cultivatorilor carĭ, din acest punct de vedere, sunt fórte înapoiaţĭ.

Are dreptate d-l Popovicĭ când stăruesce a recomendà cultivatorilor noştri cultura tutunuluĭ. Era un timp când cultura acesteĭ plante ajunsese la óre-care perfecţiune, când varietăţĭ de tutun turcesc cultivate în România se deosebiaŭ fórte puţin de acelea produse în locurile de origine.

Nègreşit că, dacă cultura s'ar perfecţionà, s'ar puté produce tutun pentru exportaţiune.

Cultura acesteĭ plante înfăţişéză pentru România un interes particular, prin aceea că statul, avênd monopolul debităriĭ tutunuluĭ, incasséză până la 36 milióne Leĭ venit brut şi peste 26 milióne venit net.

Incheiăm, atrăgênd bine-voitórea atenţiune a Academieĭ asupra lucrăriĭ d-luĭ M. Popovicĭ şi rugând-o să ţină sémă că autorul este unul dintre ceĭ maĭ laborioşĭ chimiştĭ.

Dr. N. Zorileanu, *Apele minerale de la Govora, Bucurescĭ 1897. Raport de d-l* **Dr. I. Felix.**

România este bogată în ape minerale şi literatura medicală română începe cu scrierile balneare ale luĭ Episcopescu din anul 1833, *Apele metalice ale Românieĭ*, şi ale luĭ Zotta din anul 1834, *Slănic, Şarul Dorneĭ, Borca* şi *Strunga*. Din acéstă bogăţie ţéra n'a tras până acum tóte folósele şi în fie-care vară multe miĭ de Românĭ fac pelerinagiĭ regulate spre staţiunile balneare străine; isvórele minerale din ţéră sunt întrebuinţate de preferinţă de bolnavĭ cu mijlóce modeste, iar ceĭ cu desăvîrşire săracĭ recurg rare-orĭ la apele minerale, carĭ constituesc aprópe singurul léc în unele bóle cronice. Dintre apele nóstre minerale, cele maĭ preţióse sunt cele iodate: în capul lor Vulcana din judeţul Dîmboviţa şi Govora din judetul Vîlcea, apoĭ apele alcaline şi sulfuróse (Slănic şi altele), cele dintâĭ proprietate privată aflată încă în stare primitivă, iar Govora proprietate a Statuluĭ exploatată de-abià de 12 anĭ, de la 1886, graţie iniţiativeĭ nemuritoruluĭ Ioan C. Brătianu şi a Druluĭ N. Zorileanu.

In anul 1879, cu ocasiunea căutăriĭ de isvóre de petroleŭ, aŭ fost descoperite isvórele de apă minerală sărată-iodurată şi cele de apă sul-

furósă de la Govora şi aŭ fost analisate de d-l Dr. Bernad, maĭ târḑiŭ de d-l profesor O. Saligny, de chimistul spitaluluĭ militar central d-l Urbénu şi d-l profesor C. Istrati. Toţĭ aceştĭ chimiştĭ aŭ constatat că apele de la Govora, carĭ conţin iodură de magnesiŭ şi de sodiŭ, chlorură de sodiŭ, puciósă şi puţin fer, sunt maĭ concentrate decât renumitele isvóre de la Hall şi de la Trescaro; ele aŭ rĕmas însă neîntrebuinţate până în anul 1886, când Ioan Brătianu a însărcinat pe Dr. Zorileanu cu organisarea unuĭ stabiliment balnear în acea localitate şi a fost el însuşĭ unul din ceĭ dintâĭ bolnavĭ carĭ s'aŭ căutat la Govora. In aniĭ 1886 şi 1887 o secţiune de ambulanţă rurală şi o ambulanţă militară, conduse de d-l Dr. Zorileanu, aŭ staţionat la Govora, pentru a înlesnì încercările de vindecarea diferitelor bóle cronice cu apele iodurate din localitate, şi de atuncĭ a crescut din an în an reputaţiunea lor.

D-l Dr. N. Zorileanu a publicat dejà în anul 1887 o cărticā despre apele minerale de la Govora; astă dată, acest autor ne supune o nouă ediţiune a lucrăriĭ sale asupra acelor ape, maĭ bogată în observaţiunĭ.

Cartea d-sale, de 348 pagine, conţine istoricul staţiuniĭ balneare Govora, descripţiunea posiţiuniĭ sale topografice, studiĭ despre originea apelor minerale de la Govora, despre cantitatea lor, despre proprietăţile lor fisice, chimice şi terapeutice, despre acţiunea băilor în general şi în parte despre acţiunea apeĭ chloro-sodice-iodurate şi a celeĭ chloro-sodice-sulfuróse, despre indicaţiunile şi contra-indicaţiunile pentru întrebuinţarea lor, cu consiliĭ pentru bolnaviĭ carĭ urméză cura balneară la Govora, despre extragerea săriĭ iodurate din apa minerală şi despre cura la domiciliŭ, despre petroleul de la Govora şi despre efectele sale terapeutice, despre nămolul mineral, despre inhalaţiunĭ şi duşe, despre electroterapie, gimnastica medicală, masagiŭ, apoĭ o privire generală asupra bólelor carĭ se tractéză în mod special cu apele minerale de la Govora şi diverse observaţiunĭ clinice cu desemnurĭ (figurĭ).

Desemnurile negre, carĭ însoţesc observaţiunile clinice, nu daŭ o imagine fidelă a bóleĭ; bólele cutanee se pot reproduce numaĭ prin figurĭ colorate, dar cromolitografiile sunt fórte scumpe şi nu sunt necesare într'un tractat balnear.

Din bólele pentru carĭ apele de la Govora sunt indicate, autorul menţionéză: ulcerele scrofulóse cronice, ulcerele atonice, reumatismul cu paresa musculară, artritele supurate, reumatismul nodos poliarticular cronic, bronchita cronică pe teren scrofulos, metritele cronice, ulceraţiunile şi erosiunile cronice ale gâtuluĭ mitreĭ, tumorile mitreĭ şi ovarelor, lepra şi maĭ cu sémă sifilisul şi pelagra.

Inainte de a expune metoda căutăriĭ sifilisuluĭ la Govora, autorul

descrie istoria şi patologia sifilisuluĭ. Asemenea însoţesce autorul studiul asupra tractamentuluĭ pelagreĭ de o expunere largă despre istoria, etiologia şi patologia pelagreĭ.

In ceea ce privesce pelagra, autorul nu ne-a convins că ea se vindecă la stabilimentul balnear Govora; noĭ scim că manifestaţiunile visibile ale pelagreĭ dispar adese-orĭ şi fără medicaţiune, pentru a reapăré maĭ târḑiŭ sub forme maĭ grave, şi nu putem crede că prin vre-un medicament maĭ pot dispăré prefacerile anatomice profunde ale măduveĭ spinale şi ale cerebruluĭ, carĭ constituesc causa pelagreĭ în gradul al treilea.

Cartea d-luĭ Dr. N. Zorileanu cuprinde, pe lângă o expunere amănunţită şi instructivă de fapte carĭ ilustréză valórea staţiuniĭ balneare Govora, şi unele părţĭ pe carĭ autorul ar fi putut să le publice osebit. Medicul şi studentul în medicină, carĭ voesc a se povăţuì despre acţiunea apelor minerale de la Govora şi despre indicaţiunile şi contraindicaţiunile lor, vor consultà cu succes cartea d-luĭ Dr. N. Zorileanu scrisă cu deplină competenţă; dar ceĭ carĭ voesc a studià patologia cu anatomia patologică a sifilisuluĭ şi a pelagreĭ, saŭ metódele întrebuinţăriĭ terapeutice a electricităţiĭ, vor recurge la alte tractate speciale în acéstă materie.

Autorul merită o menţiune onorabilă, maĭ cu osebire ca unul dintre întemeiătoriĭ staţiuniĭ Govora; d-sa, prin stăruinţă neobosită, a contribuit ca ţéra să posédă astăḑĭ instalaţiunĭ balneare carĭ pot face cu succes concurenţă unor staţiunĭ similare vestite din străinătate.

Sergiu Cujbă, *Povestirĭ din copilărie, Bucurescĭ 1896.*
Raport de d-l **I. C. Negruzzi.**

Sub titlul *Povestirĭ din copilărie*, d-l Sergiu Cujbă publică, într'un mic volum de 176 pagine, ilustrat de d-l N. Vermont, ḑece micĭ novele şi opt poesióre, cu o prefaţă scrisă de d-l Gheorghe Coşbuc.

Nuvele sunt următórele: Clipe senine,—Păţaniile unuĭ melc,—Drăcuşoriĭ,—La ţéră,—O nópte cu lună,—O lecţie de gramatică,—Neli (istoria unuĭ câne),—Lăsaţĭ copiiĭ să vie la mine,—Vesela societate,—Bărbier fără voe (legendă germană).

Autorul acestor povestirĭ şi poesiĭ este încă tînĕr, d-l Coşbuc ne-o spune în prefaţa sa şi, chiar dacă nu ne-ar spune-o, s'ar recunósce uşor după cetirea câtor-va pagine.

Povestirile din copilărie sunt probabil întâiele încercărĭ literare ale d-luĭ Sergiu Cujbă. Maĭ tóte aceste novele şi poesiĭ par inspirate din cetirea altor scrierĭ de acelaşĭ soiŭ, iar nu luate din isvorul limpede al propriei imaginaţiunĭ.

Chiar la cea dintâiŭ povestire, *Clipe senine*, se vede uşor că autoruluĭ i-aŭ plutit înaintea ochilor, de sigur fără a-şĭ da sémă, amintirile din copilărie ale luĭ Crénga, cu deosebire că la *Clipe senine* nu se găsesce acel simţemînt puternic, viŭ, acea naivitate, carĭ fac din Crénga un aşà de admirabil scriitor poporal.

Alte novele, precum *Păţaniile unuĭ melc* şi *Neli* (istoria unuĭ câne), par iarăşĭ a fi reminescenţe involuntare din istorisirĭ de acelaşĭ soiŭ ce se găsesc în tóte literaturile.

O nópte pe lună e scrisă cu cevà afectaţiune. *La ţéră* cuprinde descrierì câmpenescĭ reuşite, dar povestirea e cam lipsită de interes. *O lecţie de gramatică* s'ar cetì cu plăcere, dacă ar fi maĭ puţin manierată ş. a. m d.

Poesiile sunt corecte ca formă; dar, ca şi scrierile în prosă, îţĭ aduc aminte altele scrise maĭ înainte de alţĭ poeţĭ, de influenţa cărora d-l Cujbă nu s'a putut încă desface; maĭ ales Eminescu pare a fi produs o impresiune aşà de adîncă asupra poetuluĭ nostru, în cât îl urmăresce fără voe orĭ şi când vrea să scrie versurĭ.

In resumat, d-l Sergiu Cujbă mănuesce destul de bine şi de uşor limba română şi, perfecţionându-se, va puté devenì cu timpul un bun scriitor.

El nu trebue descuragiat; din contra. Insă întâiele sale încercărĭ literare, pe carĭ le-a presentat acum, nu sunt încă de natură a merità un premiŭ al Academieĭ Române.

C. Dobrogeanu-Gherea, *Studiĭ critice, vol. III, Bucurescĭ 1897. Raport de d-l* **Gr. G. Tocilescu.**

Domnilor colegĭ,

Opera, cu a căreia examinare aţĭ bine-voit a mĕ însărcinà, este o culegere de articole dejà publicate în diferite reviste periodice, afară de studiul asupra d-luĭ Coşbuc, *Poetul ţărănimiĭ*, care apare acì pentru prima óră.

Cine a urmărit activitatea literară a eminentuluĭ critic, saŭ cel puţin cine a cetit cele două volume precedente de *Studiĭ critice,* lesne va recunósce că articolele volumuluĭ de faţă purced de la aceeaşĭ concepţiune filosofică, socială şi estetică literară, ca şi studiile sale de maĭ înainte. O atare concepţiune, tractată în chip fragmentar, autorul ne promite în a sa prefaţă că o va expune sistematic în volumul IV al *Studiilor critice.*

Nu intră în intenţiunile subscrisuluĭ de a examinà acì acea concepţiune; mĕ voiŭ mărginì la simpla analisă a studiilor cuprinse în volumul III.

Articolul *Asupra mişcăriĭ literare* şi *sciinţifice* începe prin afirmarea că la noĭ «e cam greŭ de vorbit de o mişcare sciinţifică în adevĕratul înţeles al cuvîntuluĭ», căcĭ «dascălul dă învĕţătură numaĭ pentru léfă», iar «eleviĭ nu ieaŭ învĕţătură decât pentru ca să ajungă să ieà léfă». Cu mişcarea literară însă stăm şi maĭ rĕŭ; sărăcia eĭ e de toţĭ recunoscută. După acéstă constatare, autorul intră în cercetarea causelor carĭ explică seceta mişcăriĭ nóstre literare şi intelectuale. Aceste cause le caută în însăşĭ viéţa socială: «Literatura ideologilor burgesĭ de la 1848»—aşà numesce d-l Gherea pe fruntaşiĭ mişcăriĭ române de la 1848—a început grabnic să decadă, din causa burghesimiĭ puternice acum născute şi care, «punêndu-se pe făcut avere» şi pe «făcut politică», a ucis poesia, a ucis literatura, a sugrumat cântăreţiĭ; un Alecsandri chiar, ca să maĭ pótă cântà, s'a vĕḑut constrîns să-şĭ mute musa la Romanĭ, să cânte pe Horaţiu şi pe Ovidiu, căcĭ epoca acéstă burghesă, capitalistă, nu-ĭ pentru poesia luĭ, nicĭ poesia pentru epocă.

In locul decĭ al burghesilor ideologĭ, aŭ venit burghesiĭ bogătaşĭ şi politicianĭ; producĕtoriĭ de pămînt s'aŭ proletarisat, tot ast-fel şi meseriaşiĭ; s'a născut în fine clasa proletariatuluĭ intelectual, căreia se datoresce întréga manifestare literară de aḑĭ.

Cum este una, trebue să fie şi alta. «Nedreptăţiţiĭ», «desmoşteniţiĭ», «săraciĭ», «revoltaţiĭ sufletescĭ», ceĭ în iubire vecĭnic nenorociţĭ, căcĭ, «vecĭnic le sunt preferaţĭ ceĭ bogaţĭ», loviţĭ în amorul propriŭ, nesigurĭ pe ḑiua de mâne, s'apucă să cânte, dacă aŭ talent, maĭ bine ḑis «s'apucă să plângă şi să-şĭ arate, bieţiĭ ómenĭ, fie în versurĭ fie în prosă, durerile şi revoltele lor, carĭ tot într'o vreme sunt şi durerile şi revoltele confraţilor luĭ în suferinţe, carĭ din lipsa de talent nu-şĭ pot spune păsurile şi amărăciunile». Ast-fel durerea se socialiséză, pesimismul se întinde şi blestemarea existenţeĭ ajunge până la dorul de a o nimicì—*Nirvana.* Cel dintâiŭ care a dat o expresiune artistică

acestuĭ curent noŭ , după d-l Gherea, a fost Eminescu; el a exprimat gândurile, durerile, dorinţele, pasiunile, nemulţumirile manifestate saŭ plutind numaĭ în aer ale epoceĭ în care a trăit». Tot d-l Gherea ne presintă opera luĭ Eminescu şi a adepţilor sĕĭ ca avênd *rădĕcinĭ adâncĭ* în viéţa de la noĭ, fără ca măcar în trécĕt eminentul nostru critic să spună că literatura aşà ḑisă nouă nu e o nouă literatură, ci curată imitaţiune a celeĭ din Occident, şi că plângĕtoriĭ poeţĭ emiscianĭ aŭ toţĭ fraţĭ, ba chiar strămoşĭ, aiurea peste hotare!

Şi totuşĭ nicĭ acest pretins ‹curent noŭ literar», în a căruia pleiada strălucesc marĭ literaţĭ, ca d-niĭ Ronetti-Roman şi O. Carp , n'a produs, după d-l Gherea, o mişcare literară, căcĭ a lipsit şi lipsesce încă publicul cetitor, ‹care e pe cale de a se formà prin femeile burghese maĭ mult decât prin bărbaţiĭ burghesĭ , în orĭ-ce cas prin ‹păturile maĭ culte ale proletariatuluĭ manual orăşenesc .

Cum se cetesce la noĭ este un articol de polemică cu d-niĭ P. Missir şi Noir asupra ideilor emise în articolul precedent. Faptul că obiecţiunile d-luĭ Missir sunt pentru d-l Gherea «slabe›, «confuse», «neesacte», n'are în sine nimic de surprinḑĕtor; maĭ surprinḑĕtor este a vedé pe «prietenul de ideĭ şi de convingerĭ» al d-luĭ Gherea, pe d-l Noir, că până şi d-sa găsesce drepte observaţiunile d-luĭ Missir. In definitiv, problema, până acì numaĭ pusă, a rĕmas încă nedeslegată, precum recunósce însuşĭ criticul nostru

Articolul *Artiştiĭ proletarĭ culţĭ* încércă să arate caracterele *personale, individuale* ale curentuluĭ *literar*. Acì d-l Gherea devine cevà maĭ explicit. *Organisaţiunea* socială modernă, duşmanul neîmpăcat şi causa proletariatuluĭ intelectual, familia, anormalele relaţiunĭ sexuale, sărăcia, perderea credinţelor religióse—iată factoriĭ socialĭ carĭ lucréză vrăjmăşesce asupră-ĭ; şi fiind-că s'a dovedit că «Dumneḑeŭ e mort» şi fiind-că «s'aŭ *distrus* tóte tradiţiunile vechĭ , cu acésta s'a făcut «un pas uriaş spre progres şi lumină»; dar burghesiĭ, distrugênd pe Christos, Jehovah, Mahomet etc. «aŭ pus în loc un alt ḑeŭ internaţional, viţelul de aur, căruia i se închină şi în care găsesc rézăm material şi moral».

Acum pricepem multe, carĭ până la d-l Gherea ne rĕmăsese neînţelese; ast-fel, acum scim pentru de ce d-luĭ P. P. Carp «nu-ĭ plac poesiile luĭ Eminescu», ci ele plac d-luĭ Maiorescu; pentru că ‹d-l Carp e representantul caracteristic al claselor stăpânitóre›, iar d-l Maiorescu «e un proletar intelectual prin originea d-sale . Maĭ departe, scim de ce d-l Carageali, ajuns «până la prietenie cu Carmen Sylva , a eşit din Palat berar în strada Gabroveni, pe când Alecsandri, din

acelaşĭ Palat, a eşit Ambasador la Paris; pentru că primul «s'a jucat când erà mic pe stradele Ploescilor în arşice şi ţurcă cu copiiĭ desculţĭ aĭ mahalalelor» şi a gustat apoĭ întréga amărăciune a vieţeĭ, pe când Alecsandri a dus cu totul altă viéţă. Tot acum aflăm că poetul Coşbuc, «fiŭ de popă dintr'un sat de pe lângă Năsĕud, crescut cu copiiĭ de ţĕranĭ, singur el copil al satuluĭ, poet dejà format al ţĕrănimiĭ bine înţolite», îndată ce trece munţiĭ în Ţéra-Românéscă, începe să devină un artist proletar intelectual, un spirit eminescian.

Despre alte descoperirì, ca bunăóră «altruismul larg» al «poetuluĭ-filosof O. Carp, cel preocupat prea mult de imensele cestiunĭ filosofice» etc., nu maĭ vorbim şi ajungem la un lung articol întitulat *D-l Panu asupra criticeĭ şi literatureĭ.* In acest articol se vorbesce despre scopul criticeĭ moderne, făcêndu-se deosebire între critica judecătoréscă şi critica modernă, care studiază pe artist ca pe un product al uneĭ anumite organisaţiunĭ psichologice şi în raport cu mediul social încunjurător; se ocupă apoĭ de epoce şi curente literare, de Eminescu şi curentul eminescian; iar la remediul propus de d-l Panu, se opune acela găsit de d-l Gherea. Şi acì reapare «teribila sĕminţă de ură şi discordie între patronĭ şi lucrătorĭ», critica economico-socială etc. Şi acì se semnaléză personalitatea artistică la scriitorĭ ca I. Păun, Gorun, Steuermann, Iosif, G. Ranetti, Cişman, carĭ n'aŭ saŭ n'aŭ avut ceĭ maĭ mulţĭ dìn eĭ alt merit decât că sunt Evreĭ şi socialiştĭ. După criticul nostru, d-l Panu n'ar avé dreptate când spune că trebue să avem în vedere şi pe poeţiĭ de maĭ de mult, de óre-ce aceştia n'ar fi avênd talent, şi că ar fi ridicol ca să-ĭ imiteze cine-va aḑĭ, ca şi cum asta ar fi înţeles d-l Panu când a vorbit de inspirarea din trecut.

Maĭ departe, întrebându-se ce e de făcut, ce remediŭ trebue pentru ca să scăpăm de sărăcia literară de aḑĭ, dă felurite sfaturĭ, între carĭ e de observat invitaţiunea pe care o face poeţilor noştri de a se inspirà din Apus. Vorbind de ómeniĭ de talent de la noĭ, enumeră pe unul Thoma, care n'are alt merit decât că în realitate îl chémă Moscovicĭ, şi pe A. Bacalbaşa, V. Morţun, Sofia Nădejde, carĭ sunt socialiştĭ; iar ca un talent şi maĭ de sémă pune pe O. Carp (care e şi el socialist).

In articolul *Asupra esteticeĭ metafisice şi sciinţifice,* discutând cu d-l Maiorescu, d-l Gherea se cam încurcă în privinţa silogismelor, şi anume în privinţa cuantificăriĭ predicatuluĭ, susţinênd că sunt casurĭ când sfera subiectuluĭ e, nu numaĭ o parte din sfera predicatuluĭ, dar chiar identică cu ea, lucru pe care nu-l tăgăduise d-l Maiorescu, ci numaĭ îĭ spusese să bage de sémă că, în casul de care erà

vorba, tot-deauna subiectul e o parte din predicat, face parte din sfera noţiuniĭ arătate de predicat,—aşà că d-l Gherea puteà să înţelégă, dacă erà maĭ deprins cu logica, că, negreşit, póte să fie *vre-un* cas când subiectul să fie tot aşà de mare ca şi predicatul. Lucrul acesta niciĭ nu i-a dat prin cap d-luĭ Maiorescu să-l tăgăduiască, aşà că discuţiunea e făcută de florile mĕruluĭ. E de observat că tonul polemic al d-luĭ Gherea e prea ridicat. Aşà într'un loc spune: «Dar crede óre d-l Maiorescu că în tótă ţéra românéscă va găsì cincĭ cetitorĭ aşà de naivĭ, în cât să crédă cu dinadinsul că sunt aşà de ignorant şi nepriceput cum vrea să arate d-sa?» şi aşà maĭ departe. Nu e vorbă, la acésta a rĕspuns d-l Hasdeŭ în *Revista Nouă*, an. VI, 1, declarând că d-sa se înscrie printre ceĭ cel puţin cincĭ cetitorĭ carĭ nu cred în sciinţa d-luĭ Gherea.

Regret că din când în când reapar fenomenele economico-sociale, proletarismul intelectual, societatea capitalistă, burghesă etc.; reapar încă şi Ruşiĭ cu literatura lor, carĭ sunt citaţĭ în multe părţĭ, maĭ cu sémă în articolul de polemică cu d-l Panu. La pag. 328, d-l Gherea protestă împotriva luĭ Eminescu, care se plânge de străiniĭ carĭ aŭ năpădit în ţéră, ḑicênd că ţĕraniĭ noştri, poporul nostru, nu se plânge de străinĭ, şi că maĭ de grabă avem să ne luptăm cu el, cu poporul, ca să-l facem să înţelégă că nu trebue să maĭ iubéscă pe Muscalĭ. Acì e invederată mistificare, pe care vrea să o comită d-l Gherea cu Eminescu. Gândurilor luĭ, d-sa le substitue altele. Ce fel? De Muscalĭ se plângeà Eminescu? Ce căutaŭ Muscaliĭ în România ca năvălitorĭ pe timpul luĭ Eminescu? Tótă lumea scie că Eminescu erà revoltat împotriva invasiuniĭ evreescĭ, care copleşise maĭ cu sémă Moldova, de unde erà el. De ce ţine d-l Gherea atât de mult la nepoftiţiĭ óspeţĭ carĭ ne sugrumă!

Ne-a maĭ rĕmas să vorbim de ultimul studiŭ al d-luĭ Gherea, *Poetul ţĕrănimiĭ*. Acest studiŭ este póte cel maĭ de valóre din câte a scris până acum neobositul nostru critic literar. Impresiunea ce-ţĭ lasă cetirea luĭ este din cele maĭ favorabile; simţĭ că respirĭ un aer maĭ sănătos, maĭ înviorător, aerul de munte şi de ţéră, în locul aeruluĭ stricat de prin atelierele şi adunările uvrierilor. Autorul scrie cu iubire şi interes despre poetul Coşbuc, analiséză cu ochiŭ pătrunḑĕtor şi în maestru opera luĭ: erotica luĭ Coşbuc şi zugrăvirea natureĭ, procedeul personificărilor, Coşbuc ca poet epic, caracterele interne ale creaţiuniĭ luĭ Coşbuc, technica şi elementele lor în creaţiunea acestuĭ poet. În scurt, studiul póte cel maĭ complet şi maĭ adînc până acum la noĭ asupra unuĭ poet român.

In resumat, tóte studiile d-luĭ Gherea se învîrtesc în jurul «societăţiĭ burghese» aşà de rěŭ tractată, în jurul «proletarilor intelectualĭ» aşà de des citaţĭ, şi al curentuluĭ noŭ literar, cum îl numesce d-sa, produs de «revolta contra nedreptăţilor sociale existente, revoltă deseorĭ inconscientă împotriva dominăriĭ burghese, saŭ maĭ bine ḑis împotriva resultatelor rele produse de acéstă stăpânire, simpatie pentru clasele nedreptăţite».

Şi ast-fel, pentru dragostea de a creà un închipuit curent al unor artiştĭ ce apěră pe nisce nedreptăţiţĭ iarăşĭ închipuiţĭ, d-l Gherea nicĭ nu bagă de sémă că la *noĭ* nu există starea de lucrurĭ pe care voesce să o descrie, că simţemintele şi ideile poeţilor noştri sunt împrumutate din Occident, că altele sunt simţemintele şi ideile carĭ pot formà un *curent literar noŭ* la noĭ, ţinênd bine sémă ce va să ḑică un *curent literar*, şi că în fine e tot aşà de adevěrat că nu aŭ pătruns adînc în poporul nostru ideile celor câtor-va poeţĭ pe carĭ îĭ slăvesce d-l Gherea, pe cât e de incontestabil că n'a pătruns nicĭ socialismul, pe care representanţiĭ sěĭ în România îl vîră peste tot şi cu rost şi fără rost, fie direct, fie indirect.

După aceste constatărĭ şi observaţiunĭ, n'aş puté recomendà ca să fie premiată opera d-luĭ Gherea, decât numaĭ dacă d-vóstre n'aţĭ găsì altă operă maĭ meritorie.

Theodor I. Focşăneanul, *Desordinea morală în viéţa nóstră privată şi în cea publică, Bucurescĭ 1897.*
Raport de d-l **I. C. Negruzzi.**

Intr'un mic volum in-16⁰ de 194 pagine, întitulat *Desordinea morală în viéţa nóstră privată şi în cea publică*, d-l Theodor I. Focşăneanul descrie moravurile rele ce s'ar fi introdus în România în timpurile nóstre.

Autorul vorbesce maĭ întâiŭ de crescerea fetelor în pensionate private, în carĭ s'ar da numaĭ instrucţiune, iar nu educaţiune. Apoĭ se plânge de modul în care fetele trăesc în casa părintéscă după eşirea din pensionate. După aceea, d-l Focşăneanul tractéză despre desordinea în căsnicie, în familie, în cercurile private, în politică, în administraţiunea publică, în cler şi în diverse alte «*ramure ale activităţiĭ nóstre*

sociale». Autorul se plânge de prea marea importanţă ce se dă averiĭ, care este pusă maĭ presus de onóre, de lipsa de simţeminte religióse, de luxul exagerat în care trăim, de lipsa de rigóre întru aplicarea legilor penale, de desordinea în căsnicie, de relaţiunĭ scandalóse ce ar există în multe familiĭ, de jocurĭ de noroc, de lipsa de activitate a femeilor, de modul cum se fac căsătoriile, de desele sinuciderĭ, de fetele bacalaureate, de brésla funcţionarismuluĭ, de duel, de starea gazetelor în România, de modul în care se profeséză advocatura, de servitoriĭ noştri etc., condemnând cu desăvîrşire viéţa nóstră la oraşe.

Trecênd la sate, autorul arată situaţiunea ţĕranuluĭ român, vorbesce de starea materială a acestuia, de concubinat în viéţa sătenilor, de simţemintele religióse la ţéră şi a. m. d.

In privinţa vieţeĭ publice, autorul repetă cele ce s'aŭ ḑis adesea despre influenţa guvernelor în alegerile politice, de modul cum puterea executivă guvernéză, cum împarte decoraţiunile etc.

In resumat, d-l Focşăneanul conchide că «*materialismul, cupiditatea şi ambiţiunea nemĕsurată guvernă societatea nóstră*» şi că «*religiunea şi simţemintele nobile, înalte şi generóse nu maĭ aŭ loc în inimile bărbaţilor şi ale femeilor din generaţiunea presentă*»; iar, sfîrşind, exclamă: «Ce stare e acésta pentru Dumneḑeŭ! Unde vom ajunge, dacă vom continuà de a merge pe acéstă cale?»

Când însă te aştepţĭ, după acéstă critică lungă şi aspră, care se póte aduce şi altor ţĕrĭ şi popóre, să veḑĭ ce mijlóce de îndreptare propune d-l Focşăneanul, atuncĭ acesta nu găsesce alta decât: 1) să se adreseze la guvern, ca el să impue binele, ca şi când un guvern nu s'ar compune tot din ómenĭ eşiţĭ din acéstă mult criticată societate; 2) să facă un apel la mamele de familie, conjurându-le să dea o bună crescere copiilor lor, ca şi când n'ar fi criticat viéţa de familie dusă tocmaĭ de aceste mame.

Asemenea critice sunt fórte uşor de făcut, maĭ ales când scoţĭ la lumină numaĭ punctele cele slabe ale uneĭ societăţĭ. Ceea ce-ĭ greŭ este să arăţĭ adevĕratele cause, carĭ aŭ adus actuala stare de lucrurĭ, şi mijlócele de îndreptare.

In total, atât *Desordinea morală*, cât şi câte-va alte monografiĭ ce urméză în acelaşĭ volum şi anume: *Căsătoria între rude şi divorţul actual*, *Limba românéscă în bisericĭ* şi *Un proverb*, sunt scrierĭ carĭ purced dintr'o fórte bună intenţiune, dar probéză că autorul are numaĭ o judecată superficială.

Limba, în care cărticica d-luĭ Focşăneanul este scrisă, deşi în gene-

ral destul de curgĕtóre, are totuşĭ pe icĭ pe colea nisce negligenţe neertate. Aşa de ex.: chiar în prefaţă se cetesc frase ca următórele: «sunt fapte carĭ *se cunósce*» în loc de *cunosc*, «mi-am propus a le adunà la *un loc*», ca şi cum s'ar puté adunà *în alt mod,* «partea *a doilea*», în loc de *a doua* etc. etc.

Scrierea d-luĭ Focşăneanul, ce cuprinde o critică atât de aspră şi în multe părţĭ justă, se póte cetì chiar cu óre-care folos, dar nu-mĭ pare a merità să fie premiată de Academia Română.

S. Gheorghiu-Smara, *Patru conferinţe ţinute la Ateneul Român, Bucurescĭ 1896.*
Corbul cu pene de aur, Bucurescĭ 1897.
Mosaicurĭ, Bucurescĭ 1897.
Raport de d-l **S. Fl. Marian.**

Cele *Patru conferinţe* ţinute de d-na Smara la Ateneul român sunt: 1. Veronica Micle, viéţa şi *operile* sale; 2. Despre copiiĭ orfanĭ; 3. Fecioriĭ şi fiicele nóstre; şi 4. Inteligenţa femeeĭ.

Tus-patru conferinţele acestea, nu numaĭ că aŭ fost ţinute, ci tot odată şi tipărite succesiv în intervale una după alta în broşurele deosebite.

Dovadă despre acésta avem că broşura, ce mi s'a încredinţat mie spre censurare, are patru paginaturĭ deosebite şi anume: conferinţa I, pp. 1—28; conferinţa II, pp. 1—34; conferinţa III, pp. 1—27; conferinţa IV, pp. 1—35.

O altă dovadă avem că, între broşurile presentate Academieĭ spre premiare, am dat peste una în care nu figuréză numaĭ cele treĭ conferinţe dintâiŭ, iar cea de pe urmă, anume *Inteligenţa femeeĭ,* lipsesce cu totul, ast-fel că nu putem sci orĭ de aceste conferinţe aŭ fost saŭ nu publicate în terminul cerut de condiţiunile premiuluĭ.

Tóte conferinţele însă, în broşura ce mi s'a dat mie spre censurare, aŭ un titlul general, care sémĕnă a fi pus maĭ pe urmă la broşurile tipărite dejà maĭ dinainte.

Afară de acésta, conferinţele d-neĭ Smara nu ne ofĕr nimic deosebit, de aceea nicĭ nu le pot recomendà Academieĭ spre premiare.

Corbul cu pene de aur e o broşură de 60 pagine, respective 3 ³/₄ cóle

de tipar in-8⁰ mare, hârtie verde, rosă, roşie şi albastră. Ea conţine 4 poesiĭ propriĭ, 7 poveştĭ şi 25 ghicitorĭ poporale şi e dedicată «Prinţilor Carol şi Elisabeta», precum şi «copilelor, nepoţilor şi şcolarilor» autóreĭ.

Corbul se începe cu o poesie intitulată *Rugăciunea şcolarilor* şi se sfîrşesce cu ghicitorile.

Tóte patru poesiile sunt numaĭ nisce simple încercărĭ, carĭ nu conţin maĭ nimic poetic în sine.

Poveştile şi ghicitorile sunt binişor scrise. Cu tóte aceste însă, nu putem afirmà că ele ar fi esact reproduse, adecă că autórea ar fi reprodus cu tótă acurateţa limba şi fraseologia adevĕrat poporală. Dovadă despre acésta avem maĭ multe cuvinte, carí, după cât sciŭ eŭ, nu sunt întrebuinţate de popor, precum: *splendóre, castel, disperată* (p. 35), *a profità* (pp. 37 şi 40), *famă* (p. 39), *paradis* = raiŭ (p. 42), *curiositate* (p. 46), *sală*, pl. *sălĭ* (pp. 49 şi 56) şi *a declarà răsboiŭ* (p. 54). Afară de acésta, maĭ întîlnim în povestea *Fata măturăreseĭ* (p. 21) vre-o câte-va versurĭ, carĭ nu sémĕnă de fel a fi poporale.

Douĕ dintre cele 4 poesiĭ sunt de cuprins religios, iar cele-lalte douĕ cântă începutul primăvereĭ.

Poveştile sunt numaĭ nisce variante ale poveştilor dejà publicate de alţĭ autorĭ. Prin urmare, nu conţin maĭ nimic noŭ în sine.

Deşì autórea nu ne spune, totuşĭ din dedicaţiunea de la începutul acesteĭ broşurĭ, precum şi din poesiórele cuprinse într'însa, se vede că d-sa a compus-o anume ca lectură pentru copiĭ. A fost însă nenorocită în alegerea materieĭ. Eŭ cel puţin nicĭ când nu m'aş încumetà a da copiilor de cetit nisce poveştĭ ca cele adunate de d-sa, şi maĭ ales ca *Fata luì Popa Ispravă*, carĭ ne vorbesc despre nisce lucrurĭ ce nu se potrivesc nicĭ de cum cu etatea cea brudie şi lesne molipsitóre a copiilor.

Cu asemenea istoriốre saŭ poveştĭ nu putem ajunge, după părerea mea, nicĭ când la edificarea religiósă şi morală a copiilor.

Prin urmare, nicĭ *Corbul cu pene de aur* nu-l pot recomendà spre premiare.

Mosaicurile constaŭ din 260 pagine in-8⁰ mare şi conţin: *Nuvele, Din carnetul meŭ, Schiţe şi chipurĭ cu creionul, Aquarele* şi *Inseilăturĭ din gând*, la un loc 46 bucăţĭ şi bucăţele.

Unele dintre aceste mosaicurĭ sunt frumuşele, altele însă nu pot să placă fie-căruia, pentru că trec peste marginele buneĭ cuviinţe.

Autórea, ca o femee cultă, cu simţeminte nobile, şi ca Româncă, erà datóre, dacă a dorit ca Academia Română să-ĭ premieze mosaicurile, să propage printr'însele, pe lângă o limbă alésă şi adevĕrat românéscă, încă şi iubirea de patrie, respectul de instituţiunile acesteia şi simţul de religiositate şi moralitate, nu însă să-şĭ bată joc de unele, iar pe cele-lalte să le calce în picióre.

Se vede însă că d-sa, când a compus pe cele maĭ multe din mosaicurile d-sale, nu şi-a prea bătut capul cu ast-fel de lucrurĭ; ba, ce este încă şi maĭ regretabil, întrebuinţéză unele cuvinte şi numirĭ, bunăóră ca *Lubotcka* şi *Sterlicovschi*, carĭ, nu numaĭ că sunt de provenienţă străină, ci tot odată şi de un înţeles maĭ mult decât în doĭ perĭ.

Dar ce să maĭ întindem multă vorbă! Să vĕ cetesc vre-o câte-va specimene din aceste mosaicurĭ, ca să vĕ puteţĭ face şi d-vóstre o închipuire despre modul cum sunt scrise şi ce fel de valóre pot avé ele pentru literatura nóstră.

La pp. 52—53 d-na Smara scrie:

«... mĕ întrebĭ despre Bucurescĭ, ce să-ţĭ spun? Duc, din principiŭ, o viéţă, cum sciĭ, amărîtă. Nu voesc a gustà din nicĭ o dulcéţă a vieţeĭ, fiind-că am credinţă că orĭ-ce se rĕsplătesce cu amar, şi *mĕ tîrîĭ pe drumurĭ zilnic ca să am pânea de tóte ḑilele* şi care, uneorĭ, şi p'aĭa o mânânc cu lacrămĭ. De ce? N'am dreptul, îmĭ cunoscĭ viéţa, dar ce-ĭ facĭ natureĭ mele tristă, *visătóre* ...

«*Vréŭ*, nu sciŭ ce vréŭ.

«Cetesc gazete multe, ceea ce sper c'aĭ început a face şi tu, deşì nu-ţĭ prea place politica, dar mărturisesc că şi de ele m'am săturat, căcĭ n'auḑĭ decât: Olga Lăţescu, afacerea Steiner, cămătariĭ şi procurorul Hamangiu, brr ... *afacerea Sturdza-Ghenadie*, orĭ *Ghenadie-Sturdza, sĕrmană religie creştină, ce uriciósă unéltă aĭ ajuns tu* în mâna politicianilor de aḑĭ! Ce-o fi gândind despre eĭ Dumneḑeŭ?

«Dragă, şi-am uitat încă să-ţĭ spun că aicĭ s'aŭ fundat, de când te-aĭ dus, ian auḑĭ numaĭ câte cercurĭ:

«Cercul publicaţiunilor militare,

«Cercul Jokey-Club,

«Cercul cicliştilor,

«Cercul junimist,

«Cercul conservator,

«Cercul liberal,

«Cercul «Revisteĭ literare», of!

«Cercul «Adevĕruluĭ literar»,

«Cercul «Românuluĭ»,

«Cercul «Epoceĭ literare»,
«Cercul cazon Moş Técă,
«Cercul Ateneiştilor,
«Cercul *artiştilor în viéţă,*
«Cercul ‹Universuluĭ ilustrat› et comp. (Veselia şi Marion),
«In sfîrşit cercul «Chichirezuluĭ», cetit maĭ ales de dame.

«Cum vedĭ, dragă prietine, Bucuresciul, închis în atâtea cercurĭ, nu maĭ póte rěsuflà; se vede că şi Primăria din acéstă causă a rěmas fără lemne. Sěrmana flóre a ţěriĭ nóstre! Până adĭ stă ghemuită la şcólă fără foc; iar bietele dăscăliţe, le-a cădut dinţiĭ de atâta clănţănélă, să nu s'aprindă pe *Poni.* Oleo, pe frigul ěsta!

«P. S. Cu vorba, cu una cu alta, uitaiŭ a te întrebà ceea ce-ĭ erà în gând pe tine şi măcar pe toţĭ... Voue din care *cerc* v'ar plăcé a face parte?

«—Tiiĭ, tăceţĭ, audiţĭ: *din cercurile de la fustuliţele nevinovatelor de la Hugo.*»

La pp. 57--58:

«Dragă Chiţibuş,... uite, mě iubesce un ofiţer tîněr şi frumos, se omórâ după mine ca Othelo după chicóna Desdemona; mi-a năucit capul, mi-a tocit *trotalul,* dar eŭ staŭ ca o pétră. Eŭ nu-l iubesc şi pace! E blond, taman ca Margarita luĭ Mr. Faust, şi mie spălăciţiĭ nu-mĭ plac. Vaĭ de mine! oĭ fi şi d-ta vr'un *pupă-lapte,* nu te supěrà că eŭ nu vréŭ să ating pe nimenĭ, maĭ ales pe mata, care aşà de frumuşel sciĭ a sta de taifas cu femeile. Arare *sgârie-hârtie,* care să bage în sémă ce trăncănim noĭ şi încă să ne maĭ dea şi sfaturĭ. Apropo, dar tu, dragă *Chiţibuş,* când aĭ vre-un păs, la cine te spovedescĭ? Uite, îţĭ daŭ voe să mě întrebĭ pe mine: nu te-oiŭ învěţà lucru mare, dar după cum a dis *Nastratin Hogea,* «din dece ale mueriĭ, să asculţĭ «una». Fite-ce buruénă e bună la cevà. Să mě întrebĭ, děŭ, să mě întrebĭ, că n'aĭ să greşescĭ. Şi când te gândescĭ că, uite-aşà, hodoronc tronc, eram să-ţĭ daŭ un sfat alaltăerĭ; dar, maĭ cu una maĭ cu alta, mi-a trecut vremea, ba am stat încă şi de parada Impěratuluĭ. Ce flécurĭ! Bine diceţĭ voĭ de la *Adevěrul*: «*Jos monarchia, trăiască republica*!» Câtă lume în picióre pentru o mogândéţă, un putregaiŭ ca ěla, care nicĭ nu vrea să scie despre fraţiĭ noştri de peste munţĭ şi are nas să ne facă visită....»

La p. 65:

«Dragă Chiţibuş... copilul těŭ?... Băşicĭ de săpun, ce maĭ trébă!... Mě miram să fi fost voinic să facĭ vre-un băiat care să-ţĭ semene ţie,

orĭ măcar şi luĭ *Dinu Milian*, cel care se apucase de comediĭ în pătura cucóneĭ. Intrébă măcar şi pe iubita, dacă n'aĭ încredere în mine, şi vedĭ că şi ea-ĭ tot de părerea mea. Nu sciŭ ce-ĭ fi spus tu în *Scrisorile către iubita*. După titlu póte să fie cevà abitir, căcĭ te cam vĕd slobod la inimă, moldovén dulce la vorbă, dar câte odată viclén şi nepĕsator, judecând după ceea ce scriĭ acum femeilor *Aluta*, *Niniche*, *Evrica* etc. Cum scriaĭ astă vară nu sciŭ, n'am prea cetit *Adevĕrul*, neîndurându-mĕ a strică în tóte dilele gologanul pentru Olga Lăţescu, Maria Steiner, Mitropolitul Ghenadie et Sturdza . . .»

In fine la p. 87:

«*Popa Cositor*, îl chemà cositor, însă el murià după aur; sgârcit ca un *Harpagon*, parale vrea să scótă şi din pétră sécă. Socotind că cele sfinte nu se spurcă, erà popă, dascăl de copiĭ şi dricar de întâia mână. De ruşinea, nu a ómenilor, dar póte a Ministruluĭ Instrucţiuniĭ saŭ a P. S. Mitropolituluĭ, negoţul ĕsta îl puneà pe numele altuĭ neguţător din oraş şi tóte năduşelile, pe carĭ ţi le făceà popa Cositor când eraĭ cu mortul pe masă, le aruncà în spinarea asociatuluĭ, pe care erà să-l ieĭ de unde nu erà.

«Tótă céta popeĭ erà cositorie, lacomă şi deochiată ca şi dînsul; n'aveaŭ îndestul gură orăşeniĭ să se plângă de acest cârd de corbĭ, ciocliĭ nepĕsătorĭ mereŭ, ca şi doctoriĭ, carĭ îţĭ daŭ rĕvaş de drum tot cu nevinovăţia Sf. Archanghel, cel trimis de Domnul să ne ieà sufletul. *O popime, de câte secole sunteţĭ gróza creştinătăţiĭ!*

«Imĭ vine acum miĭ şi miĭ de gândurĭ pe buze, miĭ şi miĭ de blesteme împotriva celuĭ care cărmuesce tóte; dar uite, bine că-ĭ popa aicĭ să mĕ mântue, ca şi eŭ acuma împotriva dreptăţiĭ divine zădarnic să maĭ cârtesc. Oh!»

Mĕ opresc aicĭ şi vĕ rog să judecaţĭ acuma şi d-vóstre: orĭ de merită asemenea mosaicurĭ să fie premiate de Academia Română?

Const. Hamangiu, *Scriitorĭ şi artiştĭ. Studiŭ asupra dreptuluĭ lor, Bucurescĭ 1897.*

Raport de d-l **Titu Maiorescu.**

Cartea d-luĭ Hamangiu, presentată la concursul de premiĭ academice, este reeditarea (în alt format tipografic şi cu altă împărţire a materieĭ, dar în cea maĭ mare parte cu reproducerea literară a tex-

tuluĭ) uneĭ lucrărĭ anterióre a d-sale, pe care a înfăţişat-o Facultăţiĭ de drept din Bucurescĭ în 1893 ca tesă de licenţă.

Ca tesă de licenţă, scrierea d-luĭ Hamangiu a putut să fie distinsă de profesoriĭ, dinaintea cărora autorul şi-a trecut examenul final la Facultatea de drept, şi atât Universităţile nóstre cât şi «Fundaţiunea Universitară Carol I» pot găsì diferite mijlóce de a semnalà şi maĭ mult meritul celor maĭ bunĭ studenţĭ absolvenţĭ.

Sunt însă de părere, în principiŭ, că asemenea lucrărĭ de şcólă, după ce aŭ servit odată la dobândirea unuĭ titlu universitar, nu se pot presentà pentru a maĭ servì la dobândirea unuĭ premiŭ al Academieĭ Române, fără o maĭ întinsă desvoltare şi adîncire a obiectuluĭ lor.

In fapt, noua carte a d-luĭ Hamangiu este pentru tóte părţile esenţiale reproducerea *tale quale* a vecheĭ tese de licenţă.

Haralamb G. Lecca, *Secunda, Bucurescĭ 1898.*
Raport de d-l **D. C. Ollănescu.**

Domnilor colegĭ,

Secunda este titlul unuĭ volum de poesiĭ, cu care d-l Haralamb G. Lecca solicită anul acesta premiul Adamachi de 5.000 Leĭ.

Insufleţit de cele maĭ călduróse îndemnurĭ şi de prietenescĭ solicitudinĭ, a păşit d-sa pe câmpul înflorit al literatureĭ nóstre şi, de la primul pas, s'a arătat că e plin de dragoste şi cu sîrguinţă lucrător pentru dînsa. D-sa a produs şi produce mult şi multe. Activitatea sa e îndreptată în felurite direcţiunĭ. Teatru, roman, traducerĭ, localisărĭ, prosă, versurĭ, tóte îĭ sunt la îndemână, pe tóte le lucréză cu înlesnire şi din tóte se póte luà o vie dovadă despre realul seŭ talent.

N'aş puté afirmà pentru care dintr'însele are maĭ multă înclinare, căcĭ tuturor le acordă aceeaşĭ rîvnă şi aprópe aceeaşĭ nebăgare în sémă, după ce le-a înfăptuit. D-l Lecca nu este aceea ce se póte numì un exclusivist în literatură; d-sa nu luptă, ca mulţĭ alţiĭ, pentru suveranitatea absolută a producerilor sale, d-sa nu are pretenţiunea—atât de supĕrătóre—a altora de a fi făcut lucrărĭ geniale, nicĭ cu îndĕrĕptnarea uneĭ exagerate paternităţĭ nu-şĭ rĕsfaţă odraslele, căcĭ nu consideră că aceea ce face nu póte fi maĭ bine făcut şi aspiră tot

mai mult și neîncetat să mérgă mai departe Cu tóte aceste, din cele până acum săvîrșite, tot versurilor, tot poesiei a închinat tînĕrul autor cele mai multe și mai drăgălașe césurĭ, cele mai puternice și mai de sémă mișcări sufletescĭ. In acéstă direcțiune mĕ voiŭ mărginì, cu prilejul însărcinăriĭ ce mi-ațĭ dat, să cercetez și să urmăresc activitatea poetuluĭ, căruia i-am augurat de la prima sa producere un viitor atât de frumos.

Lucrul nu este însă nicĭ comod, nicĭ póte mulțumitor, dată fiind natura cea atât de schimbătóre de forme și inspirațiunea atât de fantasistă, pe lângă modul de a lucrà, plin de surprinderĭ și de inegalitățĭ, al poetuluĭ.

In adevĕr, cercetând cu de-amănuntul cuprinsul volumuluĭ presentat la premiŭ, se póte vedé cât de inegal este și de nesusținut adesea stilul sĕŭ poetic.

Acì e curgĕtor și limpede, acì sdruncinat (francesul ar ḑice *heurté)* și turbure. Este—din acest punct de vedere—póte cel mai ciudat exemplu în poesia română (firesce de valóre) a uneĭ culegerĭ de vorbe, de imaginĭ, de impresiunĭ, ce nu sunt de cele mai multe orĭ legate între dînsele prin nicĭ un alt fir de înțeles, orĭ de realitate, decât voința poetuluĭ și nu scapară, așà fiind, nicĭ cea mai mică emoțiune. D-l Lecca, versificator fórte dibaciŭ și producĕtor mai mult decât abondent de versurĭ, tocmai din pricina acésta nu stărue mult asupră-le, nu le adîncesce și nu și le prelucréză, din care pricină ele par a fi fluturatice, despărechiate, superficiale.

N'aș puté comparà mai bine poesia sa decât cu sborul rîndunicei: sglobiŭ, șovăitor, fară țel hotărît, când urcându-se la cer, când atingênd pămîntul cu aripile. E póte asemĕnată omeniriĭ, e negreșit icóna celor ce vede, ce descrie, ce cântă poetul; dar nu e în același timp și cea mai frumósă formă pentru exprimarea celor mai simpatice, mai mișcătóre, mai înălțătóre impresiunĭ, carĭ rĕmân în noĭ și sunt însușirile de căpetenie ale poesieĭ.

Iată pentru ce—în deobște—volumul sĕŭ, deșì cuprinḑĕtor de lucrurĭ frumóse, originale, doveditóre de talentul și de puterea de expresiune ale scriitoruluĭ, te lasă rece une-orĭ, te lasă par'că nemulțumit de tine și de dînsul.

Când am făcut darea de sémă despre întâia lucrare poetică presentată de d-l Lecca la premiul Academieĭ, am arătat aceleașĭ neajunsurĭ, exprimând speranța că ele se vor micșorà, vor dispăré pe viitor. *Secunda*, e drept, nu mai conține aceleașĭ lipsurĭ ca *Prima*, putênd a ne întărì în credință că rîndunica de astăḑĭ se va metamor-

fosà (metamorfosa, fiind de domeniul poesieĭ) în privighetóre saŭ în şoim mâne.

D-l H. Lecca, înzestrat, precum e, de o imaginaţiune pe cât de vie pe atât de nestatornică, are tot-deauna la îndemână, pentru orĭ-ce subiect, pentru orĭ-ce situaţiune, pentru orĭ-ce împrejurare, comparaţiunĭ, analogiĭ, metafore, metatese, inversiunĭ şi alte de asemenea măruntişurĭ şi fineţe ale techniceĭ versurilor D-sa schimbă, drege, adaoge, prelungesce saŭ scurtéză cu o egală înlesnire tot şi orĭ-când, şi când îĭ vorbescĭ despre un fapt, îĭ arăţĭ o potecă, saŭ îĭ deschiḑĭ orizonturĭ nouĕ, numaĭ decât îţĭ plăsmuesce o descripţiune, un act, o poemă, care vor fi frumos orînduite ca ritm, cadenţă, rime şi altele, dar carĭ vor avé adesea aerul unuĭ ce artificial, fabricat, precum apare dantela brodată cu mâna alăturĭ de cea eşită din ţesătoriile mecanice, dacă n'ar fi întocmite cu atâta gust şi cu atât talent, una şi alta frumóse, una însă maĭ scumpă decât cea-laltă: una preţiósă prin sufletul, prin intenţiunea, prin viéţa şi măestria ce lucrătórea a cheltuit, a incrustat par'că în fie-care ochiŭ al urzeleĭ; alta rece, pretenţiósă, fără acea taină a simpatieĭ, fără acea însufleţire, care măgulesce şi atrage până şi pe ceĭ refractarĭ la asemenea farmec.

Am puté descoperì causa acesteĭ deosebirĭ în însăşĭ firea poetuluĭ, dacă am trebuì să credem întocmaĭ acele ce ne spune el în prima sa poesie, *Balada flaşnetaruluĭ*, care este un fel de creḑ al desilusiuniĭ, cu atât maĭ puţin dat d-sale să-l aşeze în fruntea unuĭ volum, cu cât, deşì tînĕr, a avut succese multe şi a învins greutăţĭ pe carĭ mulţĭ, maĭ puţin norocoşĭ decât d-sa, nu le-ar fi putut învinge. Să credem dar că sfatul ce-l dă d-sa tînĕruluĭ căruia:

Când inima i-o ḑice: «Scólă!
Şi vino să-ţĭ ridic altar
Pe-al poesieĭ larg hotar»,
Veḑĭ ce-aĭ în cap: talent orĭ bólă?

e maĭ mult expresiunea uneĭ momentane iritaţiunĭ, forma amară a uneĭ decepţiunĭ întîmplătóre, decât formula lapidară a unuĭ sfat al experienţeĭ, al credinţeĭ!

Noroc doar că-şĭ trădéză singur firea în bucata *Poetul,* o notă sentimentală, maĭ senină, maĭ caldă, o auto-biografie în care se zugrăvesce aşà cum ar fi în adevĕr: crescut de mic cu basme de ḑîne, cu poveştĭ minunate, cu îndrăgostirĭ imaginare de domniţe năsdrăvane

Cu pĕrul ca de chihlibar,
Avĕnd pe cap mărgăritar,

ale căror minunaţiĭ îl fac să adórmă «visând că e poet!» nu pesimist crud, sfâşietor de inimĭ şi mistuitor de ilusiunĭ, precum cată acì înadins să se arate.

Nu voiŭ cercà să analisez pe fie-care din cele 22 de bucăţĭ cuprinse în acest volum, dar voiŭ arătà că dintre dînsele câte-va şi anume: *Carnavalul Veneţieĭ, Ultima scrisóre, Rĕmăşag, Tabloŭ, Dama cu cameliĭ* şi *Bianca*, poemă dramatică în treĭ cânturĭ, sunt vrednice de a fi cetite şi recetite, atât sunt de frumos scrise şi de bine gândite, în cât cu tóte micele observaţiunĭ—impresiunĭ mie personale—ce am făcut, ele daŭ drept celuĭ ce le-a scris să năzuiască la premiul Adamachi de 5.000 Leĭ. Iar eŭ îl cer de la d-vóstre pentru dînsul.

D. Stăncescu, *Crâmpeie, Bucurescĭ 1897.*
Raport de d-l **A. Naum.**

Domnule Preşedinte,

Aţĭ bine-voit a mĕ însărcinà cu darea de sémă a cărţiĭ d-luĭ Dumitru Stăncescu, întitulată *Crâmpeie.*

Compusă de articole fragmentare publicate până acum prin jurnalele Bucurescilor la deosebite timpurĭ, autorul, în partea dintâiŭ, face în trécĕt felurite observaţiunĭ asupra traiuluĭ şi a moravurilor nóstre, pe carĭ le doresce maĭ bune.

La mijlocul cărţiĭ are un mic studiŭ asupra vieţeĭ şi a operelor regretatuluĭ publicist şi profesor Laveleye, iar la sfîrşitul cărţiĭ ne dă descrierea călĕtorieĭ sale în Sviţera.

Cartea este înfăţişată pentru căpĕtarea premiuluĭ Adamachi de 5000 Leĭ.

Am numaĭ laude de dat d-luĭ Stăncescu pentru cartea sa. Limba de care se servesce, deşì cu micĭ pete de neologisme, este bună în total; observaţiunile sale îmĭ par întemeiate. Dragostea sa pentru cânĭ în particular şi mila sa în general pentru tóte animale torturate şi ucise chiar de om pentru a mulţumì apetiturile sale lacome, pasiunea sa pentru câmp şi pentru aerul înalt, nesaţiul pentru călĕtoriĭ, însémnă la autor o natură simţitóre şi poetică.

Ceea ce mi s'a părut însă de o inspiraţiune nenorocită, capabilă de a jucà autoruluĭ un renghiŭ păcălitor, este titlul ce-l dă cărţiĭ sale: *Crâm-*

peie! Crâmpeie! Cu crâmpeie să capeţĭ un *întreg* frumos şi rotund de 5000 francĭ în aur saŭ în *monetă fiduciară* plătitóre la fie-care colţ de stradă, atât de frumósă la vedere şi atât de înlesnitóre pentru călĕtoriĭ şi alte plăcerĭ ale vieţeĭ, acésta mi se pare că: «*Si vous faites cela, ça ne sera pas peu*», cum ḑice Molière.

Ioan Turcu, *Escursiunĭ pe munţiĭ ţĕrii Bârseĭ şi aĭ Făgăraşuluĭ, Braşov 1896.*

Raport de d-l **V. Maniu.**

Domnilor colegĭ,

Opul d-luĭ Turcu a fost publicat la 1893 în «Gazeta Transilvanieĭ» şi reprodus mare parte de d l Silv. Moldovan în a sa carte *Ţéra nóstră*, căḑută la concursul din 1894 pentru premiul Năsturel-Herĕscu.

Decisiunea luată la 1876 Septembre, cu ocasiunea regulamentăriĭ premielor Năsturel-Herĕscu, îşĭ póte avé aplicaţiune de plin drept, şi la casul de faţă.

Valórea literară, istorică şi archeologică a scrieriĭ este incontestabilă, după cum se va vedé din expunerea analitică făcută în raportul nostru.

De un interes particular este pentru poporul românesc, doritor şi dator chiar a cunósce pe cât se póte de amănunţit, sub tóte raporturile, frumósele şi fermecătórele regiunĭ din centrul Dacieĭ de odinióră, cu munţiĭ, câmpiile, văile şi piscurile eĭ, cu rîurile ce şerpuesc printre stâncile superbe şi înveselesc câmpiile ţĕriĭ, locuite în absolută majoritate de băştinaşĭ românĭ, împlinind aprópe 2000 anĭ de la descălicarea colonilor traianice, aĭ căror urmaşĭ suntem, în butul detractorilor noştri, orbiţĭ de incurabila pasiune a invidieĭ şi a dorinţeĭ arḑĕtóre de a distruge nobila origine a poporuluĭ român, care a păstrat cu aviditate, din generaţiune în generaţiune, limbă, datine, moravurĭ, tradiţiunĭ, monumentele toponimice de munţĭ, rîurĭ, piscurĭ, cu miturile şi legendele lor, spre a se încredinţă cu tărie temeinică, nu numaĭ vechimea şi statornicia nóstră pe pămîntul avitic al Dacieĭ străbune, dar şi puterea de viéţă şi de resistenţă a poporuluĭ inflexibil şi valoros ca plugar, valoros ca ostaş, neapĕrat în virtutea legiĭ atavismuluĭ, pe care nu l'aŭ putut distruge hórdele invasionare câte s'aŭ strecurat ca un diluviŭ turbat prin câmpiile Dacieĭ.

Aceste premise, trec la analisa opuluĭ.

Descrierea părţilor cutreerate de autorul excursiunilor prin munţiĭ Făgăraşuluĭ şi aĭ Bârseĭ are formatul in-8° mare, cuprinḑênd 219 pagine text, plus 4 pagine prefaţă şi alte 4 conţinênd titlul şi indicele materiilor tractate.

Scrierea este împărţită în 6 capitole.

In prefaţă, ni se spune că lucrarea s'a împărţit în două ciclurĭ; primul cuprinde excursiunile înainte de 1889 şi este împărţit în şése capitole; cel de al doilea, excursiunile întreprinse după anul 1889, indicând itinerariul urmat şi încheiând cu retroprivirĭ generale comparative (pp. 172 — 219).

In primul capitol al primuluĭ ciclu se face descrierea munţilor stâncoşĭ *Bucegiul* cu *Vîrful la Om*, descriere însoţită de o schiţă istorică a *castelului şi a comunelor* din ţinutul *Branuluì* (pp. 5 — 30).

Al doilea capitol conţine descripţiunea *Branuluĭ* cu plaiurile şi piscurile acoperite de pădurĭ, avênd păşunĭ şi poiene întinse (pp. 31—40).

In al treilea capitol avem monografia în mic a *Zĕrnescilor* şi a *munţilor stâncoşĭ* în frunte cu *Pétra-Craiuluĭ* (pp. 41 — 64).

In cel de al patrulea capitol sunt descrişĭ munţiĭ *Tamaşu*, *Făgetul capreĭ* şi *Hărescĭ*, cu *o schiţă istorică a casteluluì* şi a *ţĕriĭ Făgăraşuluĭ* (pp. 65—116).

Capitolul al cincilea cuprinde descripţiunea *munţilor din faţa Făgăraşuluĭ* cu numele: *Luţele*, *Vîrful Branuluĭ*, *Ludişorul*, *Zerna*, *Vîrful Urbeĭ*, cu păşunĭ întinse peste regiunea lemnuluĭ, dându-se şi o schiţă istorică despre *Cetatea din colţul Brezeĭ* şi despre mănăstirea din *Braniştea Sâmbeteĭ superióre* (pp. 117—125).

Al şéselea şi cel din urmă capitol conţine descripţiunea *Colţuluĭ Vistea Mare «la Bold»* (pp. 126—171).

Ciclul II cuprinde descrierea excursiunilor şi itinerariul la *Bucegiŭ*, *Pétra-Craiuluĭ* până la *Zĕrnescĭ*, de la *Tamaş* până la *Hărescu*, de acì la *Bindea* în jos la *Făgăraş*, apoĭ pe muntele *Scara* şi pe vîrful cel maĭ înalt al *Negoiuluĭ*, de la Făgaraş prin *Bréza*, *Zerna*, *Ludişorul* în jos până la *Crucea Giuvala* şi înapoĭ la *Făgăraş* (pp. 172 — 211).

Scrierea d-luĭ I. Turcu se termină, precum s'a ḑis maĭ sus, cu repriviri generale comparative.

Este incontestabil că descrierea excursiunilor prin munţiĭ *Făgăraşuluĭ şi aì Bârseĭ*, *schiţele istorice*, presintă în adevĕr un interes istoric.

Lucrarea d-luĭ Turcu este, după noĭ, cu mult superióră şi maĭ sistematică de cum erà cartea intitulată *Ţéra nóstră* şi, cu tóte că nu

ni se dă un tractat perfect de sciinţă, rĕspunḑênd la tóte condiţiunile recerute pentru o scriere originală, ceea ce nicĭ că a fost în intenţiunea autoruluĭ, precum singur mărturisesce în prefaţă la p. 3, dar însă, prin modalitatea narativuluĭ, presărat cu legende şi miturĭ tradiţionale despre cele maĭ însemnate localitiţĭ, munţĭ şi rîurĭ, culese de la popor, întreţesute cu date istorice referitóre la ducatul *Făgăraşuluĭ*, *Omlaşuluĭ* şi *Branuluĭ*, confirmate prin documente produse, aşà că totul ne îndémnă să recomandăm cu căldură pentru decernerea premiuluĭ opera ce ni s'a încredinţat spre studiŭ.

In dorinţa sinceră şi bine cumpĕnită, bine simţită, de a contribuì óre-cum la formarea unuĭ curent favorabil opereĭ în cestiune, şi maĭ ales formarea convincţiuniĭ d-vóstre, d-lor colegĭ, despre reala valóre a scrieriĭ şi meritul eĭ istoric, am ţinut de a mea datorie să reproduc în acest raport ca specimene câte-va excerpte din descrierea excursiunilor.

Incepem cu *Castelul Bran* (cap. I, p. 5), ridicat pe un *colţ de stâncă* sub care curge rîul numit *Turcu.*

Autorul ne spune (p 6) că după timpurĭ s'a transformat numele castelului *Bran* în germanicul *Töercz-Burg,*—pe românesce *Cetatea Turculuĭ*—şi că autorul cetăţiĭ ar fi fost, după o credinţă deşartă *săséscă*, un cavaler teuton numit *Dietrich* de la anul 1211, sub domnia Regeluĭ arpadian *Andreiŭ II*, dându-i-se la început numirea *Dietrichs Stein,—Stânca luĭ jupân Dietrich.* Acéstă fabulă însă este distrusă chiar şi prin însăşĭ forma nomenclatureĭ fantastice de *Dietrichs Stein*, în locul de *Töercz-Burg*, luându-se castelul drept *stâncă*, în scop de a se documentà vechimea némuluĭ săsesc în *Ţéra Bârseĭ*, ḑisă «*fundul regiu*» (adecă domeniŭ feudal).

Pentru poporul român, a fost de la început şi urméză până în ḑilele nóstre a se numì acea cetăţue *Castelul* saŭ şi une-orĭ *Cetatea Branuluĭ.*

Numele *Casteluluĭ Bran* este reprodus şi în actele legislaţiuniĭ Transilvane din suta XVII, sub numirea veche latină de *Castrum Branense* saŭ *Branensis!*

Deducţiunea, presupusă de autor, a numeluĭ *Bran* de la *Branit*-ul slav, cu înţeles de apĕrare, ni se pare a nu prea fi întemeiată.

In limba slavonă cuvîntul *Branit* are maĭ multe accepţiunĭ, el denotă diferite acţiunĭ, nu însă un *castel,* castru saŭ *cetate propriŭ ḑisă*, pentru care avem în lexicografia slavă cuvîntul *crĕpost* (cetate) şi *zamoc, crapostza* (lagăr), *nisgorod* (castru şi castel).

Ca desemnaţiune toponimică şi protonimică, numele de *Bran* abundă în limba română.

In raportul asupra scrieriĭ *Ţéra nostră*, trecut în *Analele* Acade-

mieĭ (tom. XVII, seria II, anul 1894/95, Desbaterile, p. 392) am expus pe scurt părerea ce aveam despre genesa numeluĭ *Bran* fie *proto*-fie *toponimică*, punêndu-l alăturea cu spaniolescul *Brana* (de origine iberică după *L. Diefenbach*); cu celto-galicul *Breuniĭ*, *Breunciĭ*, numele unuĭ popor *iberic muntén din Rheţia*, cucerit de Tiberiu, şi numele unuĭ popor din *Panonia*, din *văile* şi munţiĭ *Bosnieĭ*; cu *Brania* din *Stara-Vlachia* etc. locurĭ pe unde până astădĭ se găsesc urme de coloniĭ romane!

Ca nume protonimic îl avem în numele: *Branca*, *Brancovan*, *Brancovicĭ* de origine albanesă (după credinţa lui *Jireček*), de fel din comuna *Arbanasi=Albanasi* («*Die Valahischen Brancovanen stammen aus Arbassi, Ihr Familien Haus dien jezt dem Tirnover Mitropoliten als Sommersitz*», Geschichte der Bulgaren, p. 458); în *Branchus* (*filius Apolonis*, Dictionnaire de la Fable, Fr. Noel, 1803, t. I, p. 228)

Il maĭ avem în numele marchisuluĭ *Seleirea Cost. Branco* (un descendinte a primilor Regĭ aĭ Portugalieĭ). In fine în numele toponimic al comuneĭ—din primiĭ timpĭ aĭ Galilor—*Brancauvan*, în Francia de médă-dĭ.

In tot casul, ultimul cuvînt îl aŭ magistriĭ filologieĭ române, despre carĭ păstrăm ferma credinţă că nu vor păcătuì în înţelesul acerbuluĭ critic german *Rembrandt*, neîncredĕtor în brésla filologilor, dicênd că: *cĭ adesea încurcă lumea şi se amăgesc chiar pe sine* (Die Philologen haben sich und andere betrogen).

La pp. 15 — 16, autorul descrie într'un stil atrăgĕtor, fermecat se vede de maiestatea munţilor uriaşĭ, carĭ se ridică în drépta şi în stânga rîuluĭ *Ialomiţa*, formând o strîmtóre prăpăstiósă, în care se află colosala peşteră de pe partea dréptă a cursuluĭ apeĭ *Ialomiţa*, despre care se face menţiune în romantica scriere *Poveştile Peleşuluĭ*, datorită maestruluĭ şi fermecătoruluĭ condeiŭ al M. S. poeteĭ Regine *Carmen Sylva*, *Regină în tóte şi peste tot: pe tron, în literatură, şi in inima poporuluĭ român*. In acea descriere ni se dă istoria încântătóreĭ legende despre ademenirile strigoiuluĭ adăpostit în acea peşteră, carele, travestit într'un gingăşel tînĕr ciobănaş cu numele *Bucur*, atrăgeà în peşteră, prin farmecul cimpoiuluĭ sĕŭ, mulţime de fetiţe drăgălaşe, prefăcêndu-le pe tóte în stâncĭ periculóse! O fată din Rucăr însă, cu nume *Ialomiţa*, reuşesce a rĕpune capul strigoiuluĭ, dar în cele din urmă, atrasă şi ea în nefasta *peşteră*, fu prefăcută într'un pîrăiaş cristalin, curgĕtor din piscurile *Buceciuluĭ* prin mijlocul peşteriĭ, scurgêndu-se în josul văilor.

La pp. 41 — 48 ni se descrie formaţiunea *Petreĭ-Craiuluĭ*, maiestósă

şi împunĕtóre stâncă privită de sus şi maĭ ales de jos! Ea este compusă dintr'un lanţ de ameninţăţóre dar falnice stâncĭ, înşirate strîns unele lângă altele.

Din *Pétra-Craiuluĭ* isvorĕsce, precum se ḑice, o parte din rîul *Zĕrnescilor*, anume din locul numit *fàntânele Domnuluĭ*.

Schiţa istorică a comuneĭ *Zernescì* ne dă unele date de vĕdită însemnătate despre luptele de odinióră, urmate între óstea luĭ *Tököly*, care a fost pătruns în ţéra Ardéluluĭ prin despicătura de la crepătura *Petreĭ-Craiuluĭ*, de pe rîul *Zĕrnescilor*, şi între óstea luĭ *Michaiŭ Apafi*, Domnul ţĕriĭ, ajutat de contingentul generaluluĭ *Heisler*, care a fost distrus pe câmpul comuneĭ *Sidovia*, în jos de *Zĕrnescĭ*, căḑênd atât el cât şi Teleki în prinsóre. Cunoscut ne este că óstea pretendentuluĭ (la coróna Ungarieĭ) *Tököly* erà compusă din *Kuruzi (Cruciaţĭ)*, *Sĕcuĭ*, *Turcĭ* şi *Tătarĭ*, care, avênd şi ajutorul Domnitoruluĭ român *Brâncovénu*, a reuşit prin vitejia românéscă în expediţiunea sa.

Ca monument archeologic de însemnătate, ni se daŭ ruinele a două crucĭ de pétră cu inscripţiunĭ în limba română, dintre carĭ una aşezată la capul de jos al *Tohanuluĭ vechiŭ*, alta pe vîrful déluluĭ, între comuna *Poiana-mĕruluĭ*, ambele purtând data anuluĭ 1687.

La p. 54 ni se spune că comuna *Zĕrnescĭ* ar fi fost întemeiată din timpurĭ străvechĭ, avênd de fundatorĭ pe descendenţĭ colonieĭ romane *Zernensis (?)*.

Ca document de interes istoric despre vechimea *Zĕrnescilor* ni se maĭ dă (la p. 57) diploma Regeluĭ Sigismund (din periodul mixt) de la 1427, în care se vorbesce de munţiĭ şi pădurile de pe teritoriul *Zĕrnescĭ* dăruite comuneĭ *Vulcanĭ*.

Trecênd autorul cărţiĭ la descrierea ţĕriĭ şi a castelului *Făgăraş* (arx et terra Fogarasiensis), de la cap IV, p. 80, ni se dă o monografie—în mic—de interes istoric însemnat asupra lor, aşà că facilită şi celuĭ maĭ înstrăinat, maĭ necunoscĕtor de viéţa şi mişcarea fraţilor de peste munţĭ, *familiarisarea cu trecutul, mărirea şi luptele lor din acea superbă Dacia Centrală, care formà valul şi cetatea romanismuluĭ chiar şi pe timpul domnieĭ romane, de pe la începutul apariţiuniĭ hórdelor barbare.*

In schiţa monografică ni se spune că, din analele *călugărilor franciscanĭ* de la mânăstirea Sf. Stefan, întemeiată în Făgăraş la 1775, ar fi resultând cum că *Castrul* (arx) *Făgăraşuluĭ*, numit pe acel timp *Fogar* (pe românesce *Făgar*, după imensele pădurĭ de fag), — ar fi fost clădit pe la anul 15 d. Chr. sub domnia *Cesaruluĭ August* (?)—inadmisibilă presupunere, de óre-ce sciut este că August Octaviu încetase din

viéţă în anul 14 d. Chr.; că, ţéra ocupată de marele Impĕrat *Traian* în anul 104, ar fi fost distrusă acea fortăreaţă, apoĭ reînfiinţată sub *Claudiu,* în anul 267, şi, maĭ târḑiŭ, pe la anul 376, iarăşĭ dărîmată de către sĕlbaticiĭ Hunĭ.

Ḑice-se că, între aniĭ 1300—1310, Domnul Ardéluluĭ de pe acel timp ar fi reedificat din noŭ fortăréţa distrusă de Hunĭ, dându-ĭ numele de *Făgăraş.*

In privinţa numeluĭ, filologiĭ maghiarĭ sunt de părere că derivaţiunea numeluĭ *Făgăraş* ar fi fără îndoială de la maghiarescul *Fa* (lemn) şi *Garas* (ban, o monetă divisionară în curs până la 1860), adecă *ban de lemn.*

După noĭ, acéstă genesă preconisată de filologia şovinistă maghiară este tot atât de nimerită ca şi deducerea toponimiculuĭ «*Romanaţĭ*» de la ungurescul «*Rom*» (ruină), motivată pe ﬁinţa ruinelor din acel judeţ, perḑêndu-se din vedere că formaţiunea cuvîntuluĭ maghiar «*rom*» este evidentă din verbul latin: *ruo-is-ere* şi *ruina.*

Dar, *de minimus non curat judex!*

Incăpĕţînatul filolog *Réthy* nu vrea să scie de aşà cevà; puţin îĭ pasă luĭ şi consorţilor sĕĭ că i se póte probà cum că, de când există Ardélul şi Ungaria, *ban de lemn* nu s'a cunoscut; că *garas*-ul unguresc provine de la nemţescul «*Grossen*», desemnând o monetă de metal greŭ, introdusă în Ungaria şi Transilvania din Austria; că forma veche—din 1776—*Fogar* derivă din *Făgarul* românesc, după prototipul latinesculuĭ: *Fagus* şi *fageus* (Jupiter Fagu-talis).

Dar óre folkloristul italian *Fogarazzo,* identic cu «*Fagaraşu*», îşĭ va fi avênd şi el urzirea numeluĭ sĕŭ de la *Fa-garas-ul,* adecă *banul de lemn* al d-luĭ Réthy?

De alt-cum, este de observat că fonetismul maghiar exprimă, ca şi gramatica limbeĭ maghiare, numele lemnuluĭ prin *Fa,* iar al *Făgăraşuluĭ* prin «*Fo-goras*», ceea ce ne dă o altă desinenţă!

In documentul capitoluluĭ eclesiastic transilvan din Alba-Iulia de la 1231, se face menţiunea ţĕriĭ şi a cetăţiĭ Făgăraşuluĭ. Pe acel timp de sigur nu există ban de lemn!

Acel document publicat şi comentat de meritoşiĭ istoricĭ maghiarĭ *Graful Iosif Kemény* şi *F. Dobo,* reprodus în «Fóia Transilvanieĭ» No. 4 din 1871, atestă vechimea ţĕriĭ şi a castruluĭ în cestiune, demonstrând că moşia *Boiu,* învecinată cu *Sâmbăta* memorabilă din ţéra Vlachilor *(ex terra Blaccorum),* a fost proprietatea luĭ *Trul,* fiul luĭ *Choru,* şi s'a ţinut de *Făgăraş* din timpurĭ *fórte vechĭ,* în decurs de maĭ mulţĭ secolĭ, cu mult maĭ înainte de a fi fost fost *supuse Impe-*

riuluĭ bulgaro-român al Asanilor (p. 89)! In document se vorbesce despre familiile române *Buyul* (Buiul), *Stuye* (Stoia), *Choru* (Gorun), *Trulă* etc., aĭ căror urmaşĭ există până astăḑĭ în comitatul Făgăraşuluĭ.

In actul de donaţiune al Regeluĭ Andrea II din 1222, făcut Cavalerilor Teutonĭ aşezaţĭ—ḑice se—încă din anul 1211, în ţéra *Bârseĭ*, ca colonĭ infeudaţĭ, se face menţiune şi de nobiliĭ românĭ; de asemenea se face vorbire şi în documentele regescĭ din 1252 şi 1291 despre nobiliĭ românĭ, cu carĭ se judecă boerul *Ugrın* pentru domeniile din ţéra Făgăraşuluĭ şi Sâmbăta.

La p. 92 autorul excursiunilor emite părerea cum că emigraţiunea luĭ *Radu-Negru* cu Româniĭ din ducatul Făgăraşuluĭ în nicĭ un cas n'a putut urmà pe la 1290, ci saŭ pe la finea secoluluĭ XII, saŭ pe la începutul celuĭ de al XIII-lea, căcĭ de s'ar fi efectuat ea după aşezarea colonilor *Teutonĭ şi Flamanḑĭ* în ţéra *Bârseĭ* şi după înfiinţarea abaţieĭ de la «*Cârţa*» din anul 1211—1223, în proximă vecinătate cu ţéra Făgăraşuluĭ, s'ar fi scris neapěrat cevà maĭ precis şi lămurit despre acel important eveniment.

Autorul opereĭ maĭ ḑice—la p. 92—că mănăstirea ridicată în Câmpulung (din Ardél) de Radu-Negru are o inscripţiune din anul 1215 şi că pe piscul petros al munteluĭ «*Colţul Brezeĭ*», de-asupra *Făgăraşuluĭ*, se věd până în ḑilele nóstre urmele şi temeliile uneĭ clădirĭ fórte vechĭ, pe care poporul nostru, prin tradiţiune, o numesce *Cetatea luĭ Radu-Negru* (pp. 119—120).

La p. 96 ni se face narativul luptelor necurmate dintre autochtoniĭ Românĭ din *Chinezatele* de odinióră ale *Făgăraşuluĭ* şi *Omlaşuluĭ* şi óspeţiĭ *Teutonĭ-Flamanḑĭ* pentru dreptul păşunatuluĭ, acordat *Saşilor* din *Flandra* prin diploma Regeluĭ Andrea II de la 1224 (?) în pădurile Vlachilor (Sylva Valachorum), cărora le fusese încredinţată de alt-cum paza hotarelor de la *Tălmacĭ* şi până la *marea cetate română de la Făgăraş*.

Se ḑice că în anul 1369 ar fi dăruit *Ludovic-cel-Mare* Domnuluĭ muntén *Vlad I ducatul Făgăraşuluĭ*, care a stat aprópe un secol în posesiunea Domnilor muntenĭ *Vlad II*, *Mircea I* şi *II*, *Dan III*, *Vlad Dracul*, *Vlad Ţepeş* şi *Radu de la Afumaţĭ*.

Se maĭ ḑice că la 1467 Regele *Mateiŭ Corvin* le-ar fi răpit de la Domniĭ românĭ, iar după întórcerea sa din expediţiunea întreprinsă în contra mareluĭ Domn *Stefan al Moldoveĭ*, fusese decis să reserve ducatele Făgăraşuluĭ şi Omlaşuluĭ tot pe séma Domnilor din Muntenia

şi Moldova, dar însă, revenind maĭ târḑiŭ asupra ideeĭ, le-a dăruit la 1469—1472 în altă parte.

După catastrofa din 1526 (de la Mohacĭ), *Ferdinand I* a donat la 1527 castelul şi domeniul *Făgăraşuluĭ* Românilor (renegaţĭ) *Stefan Mailat* şi *Toma Nădejde* (astăḑĭ Nadöjdy), pe atuncĭ jude suprem al Ungarieĭ, «*Judex Curiae*».

In memorabila epocă a mareluĭ *Beliduce*, străluciţuluĭ Domn român *Michaiŭ-Vitézul*, a luĭ *Basta* şi *Báthory*, ducatul Făgăraşuluĭ trece din mână în mână, până ce devenì proprietatea Românuluĭ *Gabr. Bethlen* (renegat şi el), care urcase şi treptele tronuluĭ Ungarieĭ, trecênd ca un meteor prin acea mărire.

Pe timpul domnieĭ române de 100 anĭ asupra ducatelor *Făgăraş şi Omlaş*, s'aŭ făcut, între aniĭ *1372 şi 1432*, maĭ multe donaţiunĭ din partea Domnilor Munteniei *Vlad I, Mircea I, Vlad Ţepeş* şi *Vlad IV*, anume comuneĭ *Şinca*, luĭ *Micu* (Const. Micu), luĭ *Borcea* şi *Stanciu Mailat*, nobilĭ românĭ etc., etc.

Până la 1784, ţéra Făgăraşuluĭ, cuprinḑênd tótă regiunea Oltuluĭ, s'a ţinut în tótă întregimea teritoriuluĭ din vechime, fără cea maĭ mică ştirbire—precum ni se spune—de comitatul *Albeĭ*, la care aparţineaŭ până la 1651 şi comunele din ţinutul *Branuluĭ*—«*liberi Castrenses*» de odinióră!

Sub Impěratul *Iosif II*, împărţindu-se Transilvania în 11 comitate, a devenit districtul *Făgăraşuluĭ al 3-lea*, mărit cu maĭ multe comune de peste *Oltul Albeĭ superióre*.

Acéstă împărţire a durat până la 1790, când s'a transformat *Făgăraşul* iarăşĭ într'un district de sine stătător, cu reşedinţa în capitala veche a *Făgăraşuluĭ*, avênd în fruntea sa un *căpitan* şi continuându-şĭ personalitatea şi autonomia până la 1849.

Capitolul V (p. 105) se încheie cu consemnarea unuĭ însemnat numěr de documente şi acte vechĭ dintre aniĭ 1590—1800 păstrate în archiva districtuluĭ Făgăraşi referitóre la trecutul ţěriĭ.

Indicele despre actele vechĭ, începênd de la 1538, în carĭ sunt trecute:

a) O epistolă a Postelniculuĭ *Radu Ştirbeĭ* din *1685* către Principele Transilvanieĭ, cerêndu-ĭ să ordone a i se înapoià iobagiĭ sěĭ refugiaţĭ pe moşiile Saşilor.

b) Actele Principeluĭ Brâncovénu, 1769, despre domeniul sěŭ din *Sâmbăta-de-sus* (superióră).

c) Actele oficiale sub No. 29 din 1784 şi No. 7 din 1785 despre rěscularea *luĭ Horia de la 1784*.

d) Suplica Făgărăşenilor din anul 1794, cerênd ca ţéra să înceteze de

a maĭ fi un «*Baronat liber*» şi ca capitala ţĕriĭ să fie declarată cetate liberă.

La pp. 126—171, *capilolul VI*, ni se reproduc părţĭ din istoria vechilor comune *Sâmbătă* şi *Cărţu*, aşezate tot pe şesul Oltuluĭ, răpite din teritoriul Românilor şi dăruite în anul 1223 *Abaţieĭ Cisterciense rom.-cat.*

Incheiând raportul de faţă cu specimenele pescuite din opul intrat la concurs, îmĭ permit a reînnoì propunerea făcută de a i se decerne premiul Adamachi, lucrarea întrunind condiţiunile ce se recer uneĭ scrierĭ bune, demne de premiat.

Este şi în interesul bine înţeles al Academieĭ şi datoria eĭ întru cât-va să încuragieze literatura fraţilor de peste munţĭ, care face parte întregitóre din viéţa şi mişcarea literatureĭ întreguluĭ popor românesc.

COMISIUNEA

PREMIULUI STATULUI ELIADE-RĂDULESCU PE 1898.

CONSIDERAŢIUNI ISTORICE ŞI GEOGRAFICE ASUPRA BASARABIEI etc».

Raportul Comisiuniĭ asupra lucrăriĭ presentate la concurs.

Domnilor colegĭ,

Comisiunea alésă din sînul d-vóstre, compusă din d-niĭ I. Kalinderu, B. P. Hasdeŭ şi subscrisul, pentru cercetarea elaboratelor venite la concursul publicat asupra subiectuluĭ «*Consideraţiunĭ istorice şi geografice asupra Basarabieĭ*», examinând singurul manuscript presentat cu motto «*Adversus hostem aeterna auctoritas esto*», are onóre, prin subscrisul raportor, a vĕ aduce la cunoscinţă resultatul constatărilor sale.

Dacă, între condiţiunile ce se cer uneĭ bune opere istorico-etnografice, cea maĭ de căpetenie este studiul consciinţios al isvórelor şi materialelor de tot felul, pe lângă o expunere clară şi metodică, însufleţită de iubirea obiectuluĭ tractat,--atuncĭ de sigur că lucrarea de care vorbim corespunde pe deplin scopuluĭ urmărit de Academie.

Cele 8 cărţĭ ale elaboratuluĭ ne presintă Basarabia din tóte punctele de vedere:

1. Geografia fisică şi politică, geologia, orografia, hidrografia clima-flora şi fauna;
2. Etnografia: locuitoriĭ, demografia, mişcarea poporaţiuniĭ de la 1812—1892;
3. Moravurile, obiceiurile şi folklorul popórelor din Basarabia;
4. Oraşe şi sate cu istoria lor; mănăstirile şi istoria lor; rĕmăşiţe archeologice;
5. Agricultura, proprietatea funciară şi distribuirea eĭ, pomicultura, grădinăritul, vinicultura, albinăritul, sericicultura, tutunul, viticultura, silvicultura şi pescuitul;
6. Industria, comerciul şi căile de comunicaţiune;

7. Biserica şi şcóla, confesiunile, moralitatea; şi în fine
8. Administraţiunea şi justiţia, impositele, budgetul şi armata.

Aceste 8 cărţĭ, de inegală întindere, sunt urmate de următórele anexe: *a)* aşezămîntul coloniilor bulgare; *b)* legile speciale ale Basarabieĭ traduse după textul oficial rusesc; *c)* dicţionarul geografic al Basarabieĭ (oraşe, tîrgurĭ, sate şi cătune speciale); *d)* lista familiilor boerescĭ române din Basarabia, cu schiţe biografice ale ómenilor de frunte; şi *e)* o bogată bibliografie pentru istoria, geografia, etnografia şi statistica Basarabieĭ, compusă maĭ tótă din date şi informaţiunĭ oficiale şi archivarice, opere şi articole scrise în limba ruséscă în numĕr de maĭ bine de 500.

Utilisarea acestuĭ preţios material, greŭ de procurat, căcĭ este risipit prin diferite reviste şi publicaţiunĭ rare, prin archivele diferitelor autorităţĭ din Iaşĭ, Chişineŭ şi Odesa (notăm cele 4.000 dosare rusescĭ din archiva Iaşuluì), nu maĭ puţin materialul folkloristic şi archeologic cules de însuşĭ autorul şi folosit acì pentru prima óră, daŭ o mare valóre scrieriĭ şi dovedesc că cel ce a întreprins-o erà dejà de mult preparat pentru dînsa, cunoscênd bine şi autoptic ţéra şi poporul ce descrie, trăind multă vreme într'însa şi împărtăşind cu poporul românesc de acolo păsurile şi speranţele luĭ.

Ţéra, iată cum scie dînsul să ne-o înfăţişeze:

«După conturul sĕŭ general, Basarabia ni se înfăţişéză ca un fel de corn de abundenţă, cercuit de malurile rîurilor Nistru şi Prut; iar gura cornuluĭ stă deschisă spre Marea Négră, ale căreĭ valurĭ se sbat de malul cornuluĭ în lungime ca de 20 kilometri.

«Nistrul şi Prutul, hotarele naturale ale Basarabieĭ, isvorĕsc din munţiĭ carpatinĭ, ale căror ultime înălţimĭ, transformate într'un lanţ de délurĭ, se isprăvesc în apropiere de oraşul Bălţĭ şi satul Cornescĭ; acéstă verigă de înălţimĭ forméză linia de despărţire a apelor ce se scurg în Basarabia. De acì spre mare nivelul terenuluĭ scade mereŭ; iar la depărtare ca de vre-o două poşte de Chişinĕŭ spre médă-ḑi începe întinsa vale a Budgéguluĭ.

«Albiile rîurilor, ale pîraelor şi bălţile încep din înălţimea Bălţilor şi se îndréptă ba către Nistru, ba către Prut, după direcţiunea văilor împresurate de délurĭ. Văile mereŭ se lărgesc spre médă-ḑi, iar spre Budgég valea devine fórte largă şi cu desăvîrşire deschisă spre Sud-Rĕsărit, din care causă acéstă parte a Basarabieĭ e bântuită de marĭ curente de aer şi vînturile ce suflă acì usucă şi slăbesc vegetaţiunea soluluĭ. Valea Budgéguluĭ, deschisă spre Rĕsărit, e acoperită cu vegetaţiunea stepelor de dincolo de Nistru; *stipa capelata* şi *stipa plumosa* daŭ acesteĭ văĭ aspectul monoton şi trist al stepelor, unde abià pe icĭ pe colea se înalţă în slava ceruluĭ nisce movile,

rĕmăşiţe ale unor timpurĭ antice. Maĭ la vale câmpia este tăiată de valul luĭ Traian.

«Prin posiţiunea sa geografică, Basarabia beneficiază de sórele strălucitor şi binefăcĕtor al suduluĭ Europeĭ, ea posedă un pămînt roditor, plin de vlagă, délurile sale verḑĭ sunt acoperite cu pădurĭ, codri tăcuţĭ şi dumbrăvĭ, cóstele munţilor cu viĭ şi liveḑĭ, iar rîurile şi isvórele sale şerpuesc spre câmpiĭ, unde pasc cireḑĭ, herghelii şi turme de vite, caĭ şi oĭ.

«Prin aspectul priveliştelor sale, precum şi prin conformaţiunea soluluĭ sĕŭ, Basarabia se desparte radical în douĕ părţĭ; partea de sus, spre méḑă-nópte, e muntósă, abundentă în vlaga apelor, acoperită cu o vegetaţiune suculentă, plină de pădurĭ şi codri; partea de jos, spre méḑă-ḑi, e din contra plană, lipsită pe alocurea cu desăvîrşire de apă potabilă, cu clima uscată, săracă în vegetaţiune decorativă.

«La Nord, spre Orcheiŭ, Hotin, Soroca, călĕtorul adese-orĭ rĕmâne fermecat de priveliştea peisagiuluĭ, şi împrejurimile Rinuluĭ nu sunt de loc maĭ pitorescĭ decât împrejurimile de la Soroca de pe Nistru.

«Nisce malurĭ înalte şi abrupte sunt alocurea acoperite peste tot cu pădurĭ, alocurea góle şi stâncóse. Dincolo de mal spre Nord se întind pădurĭ vaste şi tăcute în posomorîta lor maiestate; din aceste pădurĭ, prin văĭ înguste şi stâncóse, şerpuesc isvóre şi rîuleţe, carĭ se revarsă în Nistru. In fine bĕtrânul Nistru cu apele séle curgĕtóre, sfredelindu-şĭ albia printre stâncĭ şi délurĭ, pentru a-şĭ revĕrsà apele în Marea Négră..... Iar peste tóte acestea un cer albastru, un aer imbibat de parfumul florilor şi al fîneţelor, şi colo sus—sus, în slava ceruluĭ, plutesc vulturiĭ Basarabieĭ.

«La Sud, dincolo de Chişinĕŭ, aspectul se schimbă, călĕtorul ese din desişul dumbrăvilor, liveḑilor şi al viilor pentru a intrà în Budgég.

«In general e rĕspândită o părere greşită despre acéstă parte a Basarabieĭ, pe care uniĭ şi-o închipuesc drept un fel de Sahara. Imaginaţiunea deşteptată prin acéstă comparaţiune zugrăvesce dejà caravane de cămile, mişcându-se în cadenţă prin stepele nemărginite de nisip ridicat în troenĭ de un vînt ferbinte.

«Nimic din tóte acestea. Budgégul este o vale largă şi întinsă, cu un pămînt fórte fertil, care, dacă a rĕmas necultivat în curgerea secolilor, apoĭ acésta se datoresce puhoiuluĭ popórelor sĕlbatice, carĭ călcaŭ acest sol, devastând în drumul lor orĭ-ce le-a stat în cale. Nu pămîntul Budgéguluĭ propriŭ ḑis e causa că agricultura sufere une-orĭ pe acolo, ci clima uscată, care adese-orĭ distruge rodul abundent al munceĭ omuluĭ.

«Călĕtorul venit din spre Nordul Basarabieĭ şi care-şĭ ţine calea spre méḑă-ḑi, intrând în Budgég, nu vede decât o câmpie întinsă dinaintea ochilor sĕĭ. Nicĭ un delişor, nicĭ un isvor saŭ rîuleţ, nicĭ o dumbravă cât de mică. Pe icĭ, pe colea, din când în când, câte un cătun, compus din cincĭ şése căsuţe saŭ bordee. Aspectul acesta trist şi monoton se schimbă imediat însă ce călĕtorul o va luà spre Rĕsărit saŭ Apus. In curînd monotonia ste-

pelor începe a dispăré; privind împrejurul sěŭ, călětorul observă că nu se află dejà în fundul uneĭ văĭ, ci din contra pe vîrful unuĭ înalt platoŭ; stepele s'aŭ isprăvit printr'o rîpă colosală, iar în fundul acesteĭ rîpe curg rîurile Cogalnic saŭ Cogâlnic, Ialpuch, Şaga, Cunduc. Direcţiunea saŭ linia albieĭ rîuluĭ, orĭ-care ar fi el, se desemnéză nu prin suprafaţa lucie a apelor, ci printr'o panglică verde desemnată de trestie saŭ de papură. Pe alocurea, aceste rîurĭ sunt stăvilite, formând iazurĭ şi chiar lacurĭ; iar împrejurul acestor lacurĭ sunt sate saŭ coloniĭ. Şi pe cât îmbrăţişéză ochiul călětoruluĭ orizontul întins al stepelor, el pretutindenea descopere vîrfurile ascuţite ale bisericilor protestante ale coloniilor germane saŭ cupolele argintiĭ ale bisericilor ortodoxe din satele bulgărescĭ.

«Satele şi coloniile se ţin lanţ de-alungul malurilor rîurilor desemnate în depărtare prin linia verde a stufăriilor. La drépta şi la stânga drumuluĭ se întind nemărginite păşunĭ, pe carĭ pasc cireḑĭ de vite şi turme de oĭ. Iar acolo unde se isprăvesc păşunile se încep lanurĭ de bucate: grîul ca un zid se înalţă din ambele părţĭ ale drumuluĭ, spicul grîuluĭ e aplecat spre pămînt, de plin ce este; colo maĭ departe încep fîneţele. Pâlcurĭ de florĭ presară întréga câmpie, unele maĭ înalte, altele maĭ îndesate. Pare că fie-care flóre te privesce, mirată de a vedé un om în solitudinea câmpieĭ; pare că întréga câmpie ascultă şi şoptesce cu vîntuleţul care adie printre miĭ şi miĭ de florĭ.

«Aşà e Budgégul.

«Dar a trecut luna Maiŭ, bucatele s'aŭ copt şi a sunat ora bine-cuvîntată a seceriĭşuluĭ. Cu o sĕptĕmână înainte de seceriş, vîntul, care până atuncĭ adià prin câmpiĭ, de odată a încetat de a suflà, nicĭ o urmă de nor pe cer, din a căruia înălţime nemărginită arde un sóre neîndurător. Termometrul arată 45°—46° la umbră... şi în două treĭ ḑile bucatele suculente sunt ferte, grîul e perdut. Intréga muncă a omuluĭ a perit fără nicĭ un resultat; speranţele de primăvară s'aŭ risipit în câte-va ḑile, iar câmpiile cu florĭ s'aŭ prefăcut in praf şi cenuşă.

«Aşà e Budgégul.»

In privinţa poporaţiuniĭ, autorul, după o discuţiune temeinică a isvórelor statistice, stabilesce că, din cifra totală de 1.641 559 locuitorĭ arătaţĭ pe aniĭ 1890—91 ca formând poporaţiunea totală a Basarabieĭ, numĕrul Românilor se urcă la 1.009.995; la acéstă cifră se maĭ adaog vre-o 300 000 Românĭ locuitorĭ dincolo de Nistru (în guvernămîntul Ecaterinoslav, în Podolia şi Cherson), carĭ îşĭ păstréză până acum limba maternă, portul şi obiceiurile părintescĭ şi carĭ, nu numaĭ că nu s'aŭ rusificat, dar din contră aŭ românisat pe Ruteniĭ ceĭ amestecaţĭ printre eĭ şi forméză astăḑĭ un zid de sentinelă etnică, care apĕră Basarabia de năvala puhoiuluĭ străin. Conclusiunile interesantuluĭ capitol asupra etnografieĭ basarabene, sunt că: «După chiar arătările

statisticeĭ oficiale rusescĭ, Basarabia, în ḑilele nóstre, a rĕmas, precum a fost acum aprópe un secol, locuită de némul românesc; cele-lalte némurĭ, carĭ compun abiă $^1/_4$ parte, nu sunt Slavĭ, ci un amalgam de naţionalităţĭ» şi decĭ «Basarabia, nu numaĭ din punctul de vedere istoric a fost parte integrantă a ţĕriĭ românescĭ, dar până în ḑilele nóstre ea a rĕmas şi rĕmâne, din punctul de vedere etnic, un pămînt blagoslovit locuit de némul românesc».

Cu câtă iubire şi interes, cu câtă adîncă cunoscinţă şi pătrundere ne descrie învĕţatul autor pe acest ném românesc, calităţile luĭ fisice şi sufletescĭ, starea luĭ socială şi economică, casa şi gospodăria luĭ, portul şi obiceiurile ţĕrănescĭ, datinele şi credinţele sale, precum şi cântecele poporane!

Dar studiând pe Românĭ, autorul, cu aceeaşĭ bogăţie de date şi cunoscinţe, cu acelaşĭ interes sciinţific, se ocupă şi de cele-lalte elemente etnice: Bulgarĭ, Rutenĭ, Cazacĭ, Germanĭ, Ţiganĭ, făcênd să reiasă superioritatea întru tóte a némuluĭ românesc.

Vĕ cer voe a cetì numaĭ primele pagine din interesanta cartea III:

«Precum am vĕḑut, în Basarabia locuesce o poporaţiune varie şi fórte amestecată din punctul de vedere etnic. Afară de Românĭ, carĭ formézā imensa majoritate şi sunt adevĕraţiĭ autochtonĭ aĭ ţĕriĭ, locuesc acolo Rutenĭ, Ruşĭ, Polonĭ, Bulgarĭ, Sêrbĭ, Grecĭ, Armenĭ, Germanĭ şi Elveţianĭ. Fie-care din aceste unităţĭ etnice vorbesce limba sa proprie, posedă moravurile sale, obiceiurile şi modul sĕŭ de a trăì,—tóte acestea împreună luate, în complexul lor, compun trăsura caracteristică a némuluĭ. Trăind încunjuraţĭ şi parte amestecaţĭ cu aceste popóre, Româniĭ din Basarabia, carĭ până în ḑilele nóstre formézā treĭ pătrimĭ din totalul poporaţiuniĭ întregĭ, aŭ sciut impune străinilor, carĭ s'aŭ aşezat în mijlocul lor, multe trăsurĭ din moravurile şi modul lor de a trăì.

«Sórta Românuluĭ din Basarabia, în trăsurile sale marĭ, a rĕmas de secolĭ aceeaşĭ. Pe când fraţiĭ sĕĭ de un sânge de peste Prut, din România neatârnată, adăpostiţĭ sub scutul pepturilor, oţelite în lupta crâncenă cu puhoiul barbarilor, ale Orcheienilor, Codrenilor şi mazililor, şi-aŭ croit o sórtă maĭ bună—el, Românul din Basarabia, a rĕmas sentinela neadormită de la hotarele lumiĭ civilisate.

«In curgerea secolilor, barbariĭ, carĭ năvăliaŭ în Basarabia, aveaŭ obiceiŭ de a ocrotì pe aborigeniĭ-agricultorĭ aĭ ţĕriĭ invadate şi, mulţumită acesteĭ ocrotirĭ, precum şi maĭ cu sémă mulţumită virtuţiĭ sale naţionale, Românul de dincolo de Prut a sciut să rĕmâe pururea credincios némuluĭ sĕŭ.

«Deosebindu-se prin firea sa, fiind incomparabil maĭ bogat înzestrat de natură decât puhoiul némurilor străine, Românul pururea a avut şi are o

înrîurire înblânḑitóre asupra barbarilor. In contactul sĕŭ cu Rusul, Bulgarul, Sêrbul şi Ruténul, dînsul puţin a împrumutat de la ei, dar în schimb mult le-a dat din obiceiurile şi moravurile sale.

‹ Ţĕranul român din Basarabia posedă caracterul Românuluĭ din valea Dunăreĭ, adecă e lipsit de avîntul neînblânḑit al străbunilor sĕĭ Romanì, devenind, din cuceritorul lumiĭ un liniştit pionier al vieţeĭ pacĭnice de agricultor. Tăcut din fire, puţin comunicativ, el se dedă munceĭ câmpuluĭ, legând sórta sa de solul patrieĭ, pentru apĕrarea căreia atâta sânge aŭ vĕrsat strămoşiĭ sĕĭ. Dar, din când în când, în mijlocul ocupaţiunilor sale pacĭnice, temperamentul latin se ridică din fundul sufletuluĭ şi atuncĭ, dacă cine-va a atins mîndria sa, pasiunea de rĕsbunare, ura în contra străinuluĭ crud şi fără de milă sbuciumă consciinţa sa şi ţĕranul din Basarabia îşĭ aduce aminte, inconscient póte, de adagiul strămoşilor sĕĭ: *adversus hostem aeterna auctoritas esto*. De alt-fel, după părerea chiar a scriitorilor ruşĭ, ţĕranul român e din fire compătimitor, ospitalier, blând şi prea supus.

‹ Natura blagoslovită a ţĕriĭ sale, pămîntul fertil, climatul cald şi sănătos recompenséză cu belşug munca grea a Românuluĭ agricultor, şi de aceea dînsul, ca orĭ-ce popor meridional, e nepĕsător şi puţin econom. Causa acesteĭ nepĕsărĭ şi a lipseĭ de grijă pentru viitor reşéde întru cât-va şi în împrejurările istorice ale vieţeĭ sale. In sbuciumul continuŭ al lupteĭ cu hordele străine, ce năvăliaŭ mereŭ în ţéra sa, în nesiguranţa seculară a bunurilor vieţeĭ, în avutul sĕŭ supus jafuluĭ şi prădăciuniĭ némurilor barbare, apoĭ în secolul XVIII al Fanarioţilor, şi în secolul nostru al cinovnicilor ruşĭ—ţĕranul român din Basarabia s'a deprins de a trăì de aḑĭ până mâne, fără a agonisì cevà pentru ḑile negre.

«La 1869 ţĕranul român a scăpat din starea de clăcaş şi a fost recunoscut proprietar peste ogorul sĕŭ. Bucata de pămînt ce a primit dînsul la împroprietărire a fost suficientă pentru întocmirea uneĭ gospodăriĭ bune, dar lipsa de orĭ-ce capital l'a găsit nepregătit pentru întemeiarea unei stărĭ economice solide. Liberat *de jure*, clăcaşul, din causa mizerieĭ, s'a vĕḑut nevoit a se angagià la munca câmpuluĭ boerilor şi arendaşilor, lăsând ogorul sĕŭ în voia întîmplărilor, cultivându-l rĕŭ şi chiar părăsindu-l cu desăvîrşire. Indatorat pururea, ţĕranul n'a fost nicĭ măcar liber de a-şi preţuì munca, iar miseria l'a menţinut în aceste condiţiunĭ până în ḑilele nóstre, aşà că *de facto* el totuşĭ a rĕmas aservit de către proprietarul mare.

«Ţĕraniĭ din Basarabia sunt cufundaţĭ în datoriĭ la arendaşĭ şi proprietarĭ. Incompatibilitatea stăriĭ economice actuale a ţĕranuluĭ faţă cu drepturile, ce i-a dat actul de emancipare de la 1869, se reflectă perfect în nepĕsarea şi indiferentismul sĕŭ în ceea ce privesce resultatul munceĭ sale. Pentru ce să adune? Bucăţica de pămînt ce-ĭ aparţine stă părăsită saŭ cultivată rĕŭ din causa lipseĭ de braţe, angagiate aiurea; vitele sale şi cel-lalt avut nu fac la olaltă nicĭ a o suta parte din ce datoresce el arendaşuluĭ şi Evreilor.

‹ Țěranul român din Basarabia iubesce munca câmpuluĭ; între dînsul şi ogorul sěŭ există o legătură puternică, care se reflectă asupra moraleĭ sale, asupra inteligențeĭ, moduluĭ sěŭ de a-şĭ înfățişà lumea ce-l încunjură, de a-şĭ explicà misiunea omuluĭ pe pămînt, de a-şĭ croì idealul sěŭ. Acéstă iubire a pămîntuluĭ este o mare pârghie, care-l va scăpà de sigur din starea sa de miserie, dându-ĭ destulă putere pentru a biruì împrejurările nefaste carĭ astădĭ îl copleşesc din tóte părțile.

‹ De alt-fel, acolo unde lipsesce garanția legată pentru salvgardarea fructuluĭ munceĭ, omul cel maĭ harnic devine leneş, apatic, neprevědětor şi nepěsător. Lipsa de garanțiĭ sociale pentru resultatul munceĭ omuluĭ pretutindenea a avut acelaşĭ efect; şi maĭ cu sémă într'o țéră ca Basarabia, cu clima eĭ caldă, e necesar un stimulent puternic, pentru ca omul să nu adórmă sub radele ferbințĭ ale sóreluĭ.

«Cu țěraniĭ din Basarabia, împroprietărițĭ la 1869, s'a întîmplat acelaşĭ lucru, care a distrus altă dată aprópe întrégă clasă aşà de puternică a rězeşilor din Nordul Basarabieĭ. Rězeşiĭ de dincolo de Prut, din județele Chişiněŭ, Orcheiŭ şi Hotin, aŭ sărăcit şi încetul cu încetul s'aŭ transformat pe alocurea, într'o clasă miserabilă de argațĭ. Acésta s'a întîmplat tot din causa datoriilor contractate față cu arendaşiĭ şi Evreiĭ. Sunt sate rězeşescĭ acum la partea despre médă-nópte a Basarabieĭ, carĭ, pentru a plătì numaĭ dobândile capitaluluĭ împrumutat de pe la arendaşĭ şi Evreĭ, daŭ, afară de jumătate din rodul câmpuluĭ, un tribut anual în limbĭ de porc, costițe, ouě, găinĭ, lână, brânză, miere şi altele. Suntem dar acì în mijlocul evuluĭ mediŭ, cu tóte relațiunile sale sociale. Lipsesce ce e drept castelul medieval, dar în locul sěŭ există curtea arendaşuluĭ şi hanul cârciumaruluĭ. Intre arendaş şi cârciumar există o solidaritate de interese, care-ĭ face pe amîndoĭ să încheie un contract reciproc; arendaşul n'are absolut nicĭ un interes de-a păstrà proprietățiĭ arendate fertilitatea soluluĭ, vigórea poporațiuniĭ muncitóre aşezate şi bunele relațiunĭ dintre proprietarul mare şi proprietariĭ micĭ vecinĭ; întregul interes al arendaşuluĭ e cuprins în a sleì tóte forțele, în a luà întréga vlagă de pe moşia arendată. Acelaşĭ interes îl are şi cârciumarul, ale căruia daraverí merg perfect de bine în mijlocul uneĭ poporațiunĭ sărace, căcĭ poporațiunea economă, avută şi harnică nu dă clienţĭ obicĭnuițĭ la cârciumă.

«Cârciumariĭ evreĭ din Basarabia aŭ obiceiul de a contractà cu arendaşiĭ un fel de înțelegere amicală, pe temeiul căreia pentru fie-care muncitor de câmp îndatorat la cârciumă garantéză proprietarul saŭ arendaşul cu simbria «argatuluĭ».

«Cu ajutorul *rachiuluĭ*, cârciumarul evreŭ distruge şi cea de pe urmă scânteie de consciință ce maĭ sclipesce în sufletul țěranuluĭ, strîns ca într'un clesce de miserie.

«Marea şi grósnica plagă care a sărăcit țěrănimea română din Basarabia nu sunt numaĭ Evreiĭ şi arendaşiĭ; maĭ există afară de aceştĭ parasițĭ socialĭ

și alte elemente, carì distrug avutul claseĭ rurale. Așà de pildă sunt Rușiĭ, Greciĭ, Sêrbiĭ și Bulgariĭ, carì cumpĕră în Basarabia de la proprietariĭ pămînteni fâșii de pămînt încleștate între ogórele țĕrănescĭ. Aceste fâșiĭ de pămînt devin un fel de capcană pentru vitele satuluĭ; noiĭ proprietarĭ aŭ obiceiul de a cultivà câte-o plantă suculentă, verḑue, pentru ca de departe să pótă atrage privirea lacomă a viteĭ țĕrănescĭ. Odată vita atrasă pe ogor, pentru stricăciunile ocasionate de ea acolo, țĕranul trebue ca să plătéscă. Sunt multe, fórte multe manopere de acest fel, cu ajutorul cărora, în jurul sătenuluĭ din Basarabia, trăesce o dróie de parasițĭ, adunațĭ din tóte părțile în voia întîmplărilor istorice prin carĭ a trecut Basarabia.«

Cartea IV și cea maĭ întinsă (134 file) e consacrată orașelor, satelor și mănăstirilor din Basarabia; ni se dă o descriere completă a lor din tóte punctele de vedere; date statistice și istorice, monumentele archeologice și epigrafice și numeróse ilustrațiunĭ, le găsim reunite acì pentru prima óră și pentru prima óră cetățĭ din nordul Dunăriĭ și Măriĭ Negre sunt arătate în însemnatul lor rol comercial și politic ce aŭ jucat în trecut.

Considerăm acest capitol ca cea maĭ însemnată monografie ce s'a scris până acum asupra subiectuluĭ tractat, și tot ast-fel se presintă și cele-lalte cărțĭ ale opereĭ: adevĕrate monografiĭ, la carĭ ar fi firesce cevà de adaos, cevà de observat, asupra părțiĭ economice, industriale și comerciale, asupra instituțiunilor politice și administrative, asupra bisericeĭ și școleĭ, a justițieĭ și finanțelor.

Câte-va micĭ lacune semnalate de Comisiune, unele erorĭ de fapte și date istorice, lesne se pot împlinì; limba pe icĭ și colea are nevoe de óre-carĭ îndreptărĭ; dar în întregimea sa judecată, rare-orĭ s'a presentat înaintea Academieĭ o operă maĭ de valóre și care să dea istoriculuĭ și etnografuluĭ politic și literatuluĭ maĭ mult de aflat, maĭ mult de gustat și maĭ ales maĭ mult de gândit.

Lucrarea propriŭ ḑisă este precedată de un studiŭ introductiv intitulat: *Considerațiunĭ istorice asupra Basarabieĭ înainte de 1812.* Autorul începe cu epoca cea maĭ veche, despre care avem cunoscințe, schițéză în trăsurĭ generale diferitele fase prin carĭ a trecut țĕrișóra românéscă dintre Prut și Nistru în cursul vécurilor: în epoca romană, în evul mediŭ, pe timpul stăpâniriĭ Țĕriĭ-Românescĭ și Moldoveĭ, până la tractatul din Bucurescĭ (1812), ba chiar și până astăḑĭ.

*
* *

După aceste constatări, Comisiunea d-vóstre, recunoscênd că elaboratul presentat cu motto «*Adversus hostem aeterna auctoritas esto*» întrunesce pe deplin condiţiunile concursuluĭ, — că este opera cea maĭ seriósă şi maĭ de valóre ce s'a scris până acum în limba românéscă asupra Basarabieĭ, are onóre, prin subscrisul raportor, să vĕ róge de a a consfinţì prin voturile d-vóstre recomendaţiunea ce face şi de a acordà premiul Statuluĭ Eliade-Rădulescu de 5 000 Leĭ meritosuluĭ autor al studiuluĭ asupra *Basarabieĭ de la 1812 încóce.*

Raportor, *Gr. G. Tocilescu.*

COMISIUNEA PREMIULUI ALINA ŞTIRBEI PE 1898.

«CARTE DE LECTURĂ PENTRU ŞCÓLELE SECUNDARE.»

Raportul Comisiuniĭ asupra lucrărilor presentate la concurs.

Domnilor colegĭ,

Pentru premiul princesa Alina Ştirbeĭ s'aŭ presentat în termin două manuscripte, unul cu devisa «*Cetind sciĭ, sciind deviĭ* , iar al doilea cu devisa «*Patria e cel maĭ dintâiŭ şi cel maĭ de apoĭ cuvînt al omuluĭ*».

Actul de donaţiune al Princeseĭ Alina Ştirbeĭ dice: «Cartea de cetire pentru şcólele secundare va cuprinde în **întâia** parte *descripţiunĭ ale natureĭ şi ale puterilor natureĭ* şi în a **doua** parte naraţiunĭ despre *evenimentele istorice însemnate* şi despre *viéţa bărbaţilor celor marĭ* aĭ naţiuniĭ române şi aĭ altor popóre. Descripţiunile saŭ naraţiunile vor fi saŭ *bucăţĭ originale* saŭ *traducţiunĭ bine făcute.* In tot casul alegerea se va face din tot ce literatura română saŭ străină posedă *maĭ clasic* şi va avé în vedere desvoltarea iubiriĭ natureĭ şi a simţemintelor patriotice şi virtuóse.»

Cartea de cetire ce este a se premià trebue să presinte decĭ, nu o antologie, o adunare de scrierĭ ale maĭ multor autorĭ făcută după apreciarea culegĕtoruluĭ şi fără scop determinat, ci o adunare de scrierĭ în două direcţiunĭ anumite, culese din tot ce literatura română şi străină aŭ maĭ clasic şi cu un anumit scop pedagogic.

Că trebuinţă este în învĕţămîntul nostru secundar de o asemenea carte, se dovedesce chiar prin cele două lucrărĭ presentate la concurs; căcĭ dacă şcólele nóstre ar posedă asemenea cărţĭ de lectură, Comisiunea Academieĭ ar fi avut a alege între două cărţĭ bune pe cea maĭ bună, superióră celor astădĭ existente, şi nu s'ar aflà dinaintea a două lucrărĭ însuficiente.

Cartea de premiat avênd un scop pedagogic, se cereà maĭ înainte de tóte ca bucăţile alese să fie tot atât de bine şi de logic coordonate ca şi programul însuşĭ. Acesta este împărţit clar şi simplu;

I. Bucăţĭ privitóre la natură: 1. Descripţiunĭ ale natureĭ; 2. Puterile natureĭ.

II. Bucăţĭ privitóre la istorie: 1. Evenimente istorice însemnate: *a)* din istoria patrieĭ, *b)* din istoria generală; 2. Viéţa bărbaţilor celor marĭ: *a)* aĭ némuluĭ românesc, *b)* aĭ altor popóre.

Fie-care din aceste împărţirĭ trebue să conţină bucăţĭ originale române, bucăţĭ traduse din alte literaturĭ. Fie-care bucată trebue luată din ceea ce este maĭ clasic, adecă maĭ bun. Cu alte cuvinte — fiind-că lucrarea va trebuì să aibă 30 cóle de tipar — fie-care bucată conţinută în ea trebue să fie înşirată necontestat între scrierile de prima ordine şi nicĭ o scriere incontestat inferióră nu-şĭ are şi nu-şĭ póte avé locul în acéstă carte.

Nu puteà de asemenea să nu ieà o asemenea carte în privire limba, ca cea maĭ bună gimnastică intelectuală, prin care se desvoltă destoinicia de a înţelege, de a distinge, de a judecà şi de a chibzuì, şi fără de care capetele se desorganiséză, căcĭ acela care nu cunósce regulele gramaticale se obicĭnuesce la o neregulă de cugetare, la o uşurătate şi la o superficialitate, carĭ trec apoĭ la tóte faptele vieţeĭ.

De aceea, fie-care bucată luată din literatura română trebue să fie clasică, iar bucăţile alese din literaturĭ străine trebue să fie bine şi cu îngrijire traduse într'o limbă curată şi corectă.

La întrégă alegerea nu trebue în fine uitat un singur moment scopul pedagogic al cărţiĭ: de a desvoltà iubirea natureĭ,—de a desvoltà simţemintele patriotice şi virtuóse.

*

Comisiunea are părerea de rĕŭ de a constatà că, în nicĭ una din aceste direcţiunĭ, manuscriptele presentate la concurs nu s'aŭ ţinut de program şi nu aŭ avut dinainte scopul pedagogic al cărţiĭ.

Ceea ce caracteriséză amîndouĕ operatele este că ele aŭ fost făcute în grabă, fără multă cugetare şi fără a avé dinaintea ochilor planul tras de testamentul Princeseĭ Alina Ştirbeĭ. Uşor ne vom convinge despre acésta, dacă vom enumerà părţĭ din tabelele de materie.

Iată tabela de materie a întâiuluĭ manuscript:

Partea I.

Odobescu, Câmpul Bărăganuluĭ.
N. Iorga, Din Italia—Padova.
D. Zamfirescu, Barza.

Dr. Saffray, Cum o ghindă se preface în stejar.
E. Sauvestre, Cuibul—vers. (Traducere.)
A. Geikie, Stâncile produse prin *lucrarea* focului.
Th. Huxley, Rînduiala naturii.
Zurcher, Norii.
Iulia Hasdeŭ, România—vers.
Iluminarea şi întunecarea atmosfereĭ. Fosforescenţă.
Aurora boreală, după *Zurcher şi Margollé.*
E. Margollé, Geografia fisică şi meteorologică a măriĭ.
D. Zamfirescu, Levante şi Calavryta. La Missolongi. Fragment-vers.
T. Zurcher, Furtuna.
Margollé, Deluviurile.

Partea II.

B. P. Hasdeŭ, Ion Vodă cel Cumplit.
I. Neniţescu, Spătarul Coman—vers.
V. A. Urechiă, Legendele costiniane. Fiţĭ uniţĭ şi veţĭ avé orĭ-ce veţĭ cere.
A. Vlahuţă, Mameĭ—vers.
Bătălia de la Austerlitz, din *Marea Enciclopedie francesă.*
B. P. Hasdeŭ, Stefan şi Radu.
A. D. Xenopol, Caracterul luĭ Michaiŭ-Vitézul şi politica luĭ.
D. Bolintineanu, Mircea şi soliĭ—vers.
I. Eliade-Rădulescu, Geniul limbeĭ românescĭ.
Alecsandri, Balcanul şi Carpatul.
De la Vrancea, Grigorie Alexandrescu.
Gh. din Moldova, Iar de lume! Codrule! Primăvara—versurĭ.
D. Stăncescu, Scie ţiganul. Ţiganul harnic.—Snóve.
A. D. Xenopol, Tudor Vladimirescu.
M. Eminescu, Călin. Fragment—vers.
D. Stăncescu, Ovreiul la bătaie. Vitejia Ţiganuluĭ. Ţiganul şi popa.
Pitiş, Comorĭ.
D. Stăncescu, Zapis ţigănesc.
A. Stavri, Ion Créngă.
A. Vlahuţă, Sonet.
I. Ghica, Moravurĭ de altă dată.
Eminescu, Crăiasa din poveştĭ.—Frémăt de codru.—Versurĭ.
Ispirescu, Lipitura caseĭ.
Speranţă, Rusul la tîrg.
Gh. din Moldova, Din Surgun. Móra.—Versurĭ.
Coşbuc, Prahova.
Vlahuţă, Anecdote poporane de Speranţă (Prefaţă).
Coşbuc, Nópte de vară.

Se vede uşor câtă confusiune domnesce în rînduirea bucăţilor culese. In prima parte, din 15 bucăţi, 5 sunt din autorĭ românĭ; în a doua sunt, din 28 bucăţí, una singură din literatura străină şi încă din o Enciclopedie!

Al doilea manuscript nu are întocmită o tabelă de materiĭ. Iată însă părţĭ din aceea pe care am făcut-o la cetirea manuscriptuluĭ:

Partea I.—1. Descrierĭ ale natureĭ.—2. Puterĭ ale natureĭ

V. Alecsandri, Ţĕranul român.
Iulia Hasdeŭ, România.
Ion Ghica, Bucurescii acum o sută de anĭ.
I. Negruzzi, Sf. Gheorghe.
Văcărescu, O ḑi şi o nópte de primăvară. (Fragment.)
Ierĭ şi aḑĭ. (Localisare.)
Al. Deparaţeanu, Vara la ţéră.—Cuibul.—Mama.
Anton Pann, Călătoria Moş Albu. (Fragment.)
V. Alecsandri, Iaşiĭ în 1844. (Fragment.)
Eliade-Rădulescu, Sburătorul (Fragment.)
Demidoff, Poşta românéscă în trecut.
Cesar Bolliac, Sila.
Ion Ghica, Călĕtoria de la Bucurescĭ la Iaşi înainte de 1848.
A. Rusu, Palatul luĭ Duca-Vodă.
Gr. Alexandrescu, Umbra luĭ Mircea la Cozia.—Cozia. (Fragment.)
M. Eminescu, Ce te legenĭ codrule.
N. Gane, Tóncele.
B. P. Hasdeŭ, Bradul.
Carmen Sylva, Peleşul.
G. Coşbuc, Prahova.
M. Eminescu, Apus.
V. Alecsandri, Diminéţa.
G. Asaki, Pionul săŭ Céhlăul.
V. Alecsandri, Érna vine.
Al. Vlahuţă, La vatra rece.
Stanca, Priveliştĭ din Carpaţĭ. Jipiĭ.
G. Dem. Teodorescu, Mierla şi sturzul. (Poesie poporală.)
Gr. Alexandrescu, Polovracĭ.
O. Carp, Doina.
N. Gane, Vînătóre de urşĭ. (Din «Petrea Dascalul».)
Eliade-Rădulescu, O nópte pe ruinele Tîrgoviştei.
C. Negruzzi, Doină nouă.
Al. Odobescu, Dómna Kiajna. (Fragment)
V. Alecsandri, Cucórele.

D. C. Ollănescu, Luĭ Luciu Sestius.
I. Créngă, Amintirĭ din copilărie.
G. Dem. Teodorescu, Doina haiduculuĭ.—Birul. (Poesiĭ pop.)
D. Cantemir, Despre câmpiile şi pădurile Moldoveĭ.
Al. Vlahuţă, In pădure.
B. P. Hasdeŭ, Basarabia în vechime.
V. Alecsandri, Concertul în luncă.
M. Eminescu, Casa luĭ Dionis.
Al. Vlahuţă, Sonet.
I. L. Carageali, O făclie de Pascĭ. (Fragment.)
N. Beldiceanu, Móra.—Moşiĭ.
I. Ionescu şi *N. Suţu,* Munţiĭ din judeţul Putneĭ şi din Vrancea.
C. Negruzzi, Uriaşul. (După Victor Hugo.)
Cetatea Soroca şi Hotinul. (După Invĕţătorii asociaţĭ.)
Ioan Molnar, Descrierea ocupăriĭ şi prădăriĭ uneĭ cetăţĭ prin óste duşmană.
C. Conachi, Slănicul.
Dr. I. Felix, Apele minerale de la Borca.
V. Alecsandri, Sfîrşit de tómnă.
Paul de Alep, Mănăstirea Curtea-de-Argeş în trecut.
V. Alecsandri, Mănăstirea Argeşuluĭ.
Pelimon, Cetatea luĭ Ţepeş-Vodă.
Delavrancea, Ḑiua.
C. Negruzzi, Bunica. (După Victor Hugo.)
M. Zamfirescu, Cerşetorul.
Cesar Bolliac, Ţiganul vîndut.
D. Zamfirescu, Din Dobrogea.
Ioan Slavicĭ, Sărăceniĭ,
Ciuma în Athena. (Din Thucydide, cartea II.)
O visită la un nobil roman. (După W. Wägner.)
Cyru Oeconomu, Byzanţul.
Dinu Golescu, Căderea Rinuluĭ.
M. Eminescu, Egipetul.
Baraş, Deşertul Sahareĭ. — Munţiĭ carĭ cântă.
G. Dem. Teodorescu, Sórele şi luna. (Poesie pop.)
Gr. Alecsandrescu, Vulpea liberală.—Dreptatea leuluĭ.
P. Ispirescu, Bogdan Vitézul.
D. Bolintineanu, Mihnea şi Baba.
Eliade-Rădulescu, Rugăciunea pruncului.
etc. etc. etc.

Partea II.— Naraţiunĭ despre evenimentele istorice însemnate şi viéţa bărbaţilor însemnaţĭ aĭ naţiuniĭ române şi aĭ altor popóre.

N. Bălcescu, Patria. (Din «Cântarea Românieĭ».)

V. Alecsandri, Deşteptarea României.
N. Bălcescu, Din Cântarea României. (Fragment.)
M. Eminescu, Rugăciune.
A. Florian, Iubirea de patrie.
Văcărescu, La pravila ţĕriĭ.
Iosif Mani, Pămîntul nasceriĭ.
Cârlova, Marşul (1831).
V. Alecsandri, Sentinela română.
V. A. Urechia, Traian.
G. Coşbuc, Decebal către popor.
A. Ruso, Decebal şi Stefan-cel-Mare.
Mórtea luĭ Decebal.
Ronetti Roman, Adio.
Duruy, Alexandru-cel-Mare.
Mommsen, Caiu Iuliu Cesar.
V. Alecsandri, Cântecul ginteĭ latine.
Thiers, Napoleon.
Heine, Grenadiriĭ.
V. Alecsandri, Napoleon III.
Bismarck, După bătălia de la Sedan.
Grube, Wilhelm Tell.
Coşbuc, Mórtea lui Priam. (Din «Aeneida».)
Odobescu, Ioana Darc.
Grube, Mórtea luĭ Epaminondas.
Titu Liviu, Eroismul luí Caiu Muciu Scevola.
Nösselt, Coriolan.
Thomas, La mormîntul luĭ M. Aureliu.
Cuvînt de îngropare a luĭ Stefan Vodá. (Fragment.)
Nicoleanu, Dor şi jale.
Titu Liviu, Oraţiu Cocle.
Socrate.
Walther, Demostene.
Leo Bachelin, Regele Carol I al României.
G. Creţeanu, O nópte în Carpaţĭ.
Trecerea armateĭ române peste Dunăre.
Budai, Ţiganiada.
Bardul latinităţiĭ.
V. Alecsandri, Pohod na Sybir.
M. Eminescu, Doină.
G. Creţeanu, Cântecul străinătăţiĭ.
Al. Vlahuţă, Nu sciŭ, e melancolia.
etc. etc. etc.

Acì e locul să observăm că o mare inegalitate există între cele două manuscripte în ce privesce volumul lor. Pe când al doilea are 1113 pagine, cel dintâiŭ abià cuprinde 208 pagine, adecă nu îndeplinesce nicĭ de cum condiţiunea de a se întinde pe 30 cóle de tipar *garmond*. Nicĭ în acéstă privinţă autorul întâiuluĭ manuscript nu a urmat programul.

Alegerea bucăţilor din amîndouĕ manuscriptele este nesistematică, tocmaĭ pentru că autoriĭ lor nu s'aŭ ţinut de program. Aşa de exemplu:

In privirea descrieriĭ natureĭ şi a puterilor eĭ, manuscriptele nu aŭ decât puţine bucăţĭ şi acestea nu tóte din autorĭ recunoscuţĭ clasicĭ. Ast-fel din Văcărescu, al doilea manuscript a înlocuit *Ocupaţiunea la ţéră*, *Rĕsăritul sóreluĭ* saŭ *Sfătuirea şi rugăciunea*, cu poesia *Slănicul*, o bucată de o valóre inferióră; iar întâiul manuscript a omis cu totul pe Văcărescu, după cum a omis de altmintrelea multe bucăţĭ necontestat bune, pentru a da *Barza*, o poesie slabă a d-luĭ Duiliu Zamfirescu. Din literaturile străine s'aŭ cules bucăţĭ inferióre, fără de a se utilisà scrierile cu adevĕrat clasice ale luĭ Bernardin de St. Pierre, Chateaubriand, Humboldt, Buffon, etc.

Intîmplările istorice aŭ avut aceeaşĭ sórtă. De la fie-care din popórele carĭ aŭ tras brazdă în desvoltarea omeniriĭ ar fi trebuit să se ieà câte-va evenimente marcante, carĭ să lovéscă imaginaţiunea tînĕră. Şi acì aflăm în manuscriptul întâiŭ abià un singur eveniment istoric din istoria generală, bătălia de la Austerlitz, dar multe snóve şi anecdote despre Ţiganĭ, Evreĭ şi Ruşĭ şi câte-va poesiĭ erotice. In manuscriptul al doilea, se află în adevĕr maĭ multe descrierĭ de asemenea evenimente, dar alegerea bucăţilor s'a făcut fără descernămînt şi fără cumpĕnélă. Bucăţile bune sunt împestriţate cu prea multe bucăţĭ carĭ ar trebuì înlăturate şi dintre carĭ voiŭ cità, în afară de poesiile erotice, carĭ nu-şĭ aŭ acì locul, ca şi snóvele, pe următórele: *Adio* de Ronetti-Roman (p. 580), *Grenadiriĭ* de Heine (p. 596), *Dor şi jale* de Nicoleanu (p. 647), *Ţiganiada* de Budaĭ-Delénu, *Bardul Latinităţiĭ* (p. 1077), *Nu sciŭ, e melancolia* de Al. Vlăhuţă (p. 1100), etc. etc.

Manuscriptul întâiŭ nu cuprinde o singură viéţa a unuĭ bărbat mare. Al doilea manuscript are, cam pe apucate, pe Muciu Scevola (Titu Liviu), Traian (Urechiă), Cesar (Mommsen), Napoleon (Thiers), Moartea luĭ Epaminonda şi alte câte va.

Dacă s'ar fi ţinut de program şi de scopul în care a fost conceput acel program, manuscriptele trebuiaŭ să conţină viéţa bărbaţilor carĭ staŭ făcliĭ luminóse în istoria omeniriĭ, ca Aristid, Temistocle, Socrate, Franklin, Washington, etc. fără de a se omite bărbaţiĭ marĭ aĭ Români-

lor, pentru carĭ, maĭ ales pentru ceĭ din trecut, cronicariĭ ar fi putut fi utilisaţĭ cu maĭ mult folos. Manuscriptul întâiŭ nu scóte nicĭ o bucată din cronicarĭ, deşì cuprinde prefaţa d-luĭ Vlăhuţă la *Anecdotele poporale* ale d-luĭ T. Speranţia. Al doilea manuscript dă bucăţĭ din cronicarĭ, dar şi acì alegerea nu s'a făcut cu discernămîntul necesar şi cu privire la scopul cărţiĭ cerute de Academie. In locul multor din bucăţile alese s'ar fi putut maĭ cu folos scóte descrierĭ şi naraţiunĭ precum: *Urechiă*, Domnia luĭ Stefan-Vodă; *Miron Costin*, Vasilie Lupu; *Nicolae Costin*, Precuvîntarea la cronica luĭ; *Neculcea*, Constantin Cantemir; *Cantemir*, Precuvîntarea la Hronicul Romano-Moldo-Vlahilor; *Radu Greceanu*, Constantin Brâncovénu; *Beldiman*, Luarea mănăstiriĭ Slatina etc.

Aceeaşĭ observaţiune se impune şi faţă de bucăţile în prosă şi în versurĭ scóse de autorul manuscriptuluĭ al doilea din scriitoriĭ beletristicĭ românĭ. Citez ast-fel, ca exemplu şi dovadă că lucrarea s'a făcut în pripă şi alegerea n'a avut în vedere programul, următórele două bucăţĭ, carĭ negreşit nu sunt din tot ce literatura nóstră are maĭ clasic:

La p. 318 avem o poesie:

«Nilul mişcă valurĭ blonde pe câmpiĭ cuprinşĭ de Maur,
Peste el cerul d'Egipet desfăcut în foc şi aur,
Pe-a luĭ malurĭ galbenĭ, şese, stuful cresce din adînc;
Florĭ, juvaerurĭ în aer, sclipesc taĭnice în sóre,
Unele-albe, nalte, fragedĭ, ca argintul de ninsóre,
Alte roşiĭ ca jăratic, alte-albastre, ochĭ ce plâng.»

La p. 204 avem o bucată în prosă:

«Sórele şi-a *crĕpat* ochiul sĕŭ strălucitor şi a deschis la orizont *apĕrătórea* sa *năprasnică*, *roşie* ca para foculuĭ, *aurie* ca *clipirile* auruluĭ topit, *violeta albastră* şi *mărginită*, pe la mijlocul ceruluĭ, cu o jumătate de *rosă verdue*.

«Daţĭ foc unuĭ oraş întreg, grămădiţĭ la un loc tóte nestimatele lumiĭ şi retezaţĭ cu privirea, cât vĕ ţine ochiul, o câmpie prin *pelea* căreia mijesce fînul primăvăratic, şi tot nu vĕ veţĭ apropià de minunea fericită a unuĭ rĕsărit de sóre. Desfăşuraţĭ pe cer cu închipuirea o códă de păun, înfiptă cu rădĕcina în pămînt, şi prelungiţi-ĭ penele cu luminĭ metalice până la înălţimea amédului, şi totuşĭ n'o să simţiţĭ acea frumuseţe fără de păreche a unuĭ rĕsărit de sóre. Nu vĕ rĕmâne decât să scuturaţĭ trupul vostru de trândăvia încropită a patuluĭ şi, deşteptându-vĕ simţurile greóie cu apă próspĕtă şi rece, să priviţĭ...»

In acelaşĭ rînd pot fi puse *Cuibul* şi *Mama*, de Deparaţeanu (p. 27), *La vatra rece*, de Al. Vlăhuţă (p. 87), *Jipiĭ*, de Stanca (p. 90),

Mierla și sturzul (p. 94), o bucată de poesie poporală scósă din colecțiunea d-luĭ Teodorescu, care cuprinde altele vrednice de ales, în vreme ce acésta nu dă cătușĭ de puțin o idee esactă despre geniul poetic al poporuluĭ român, *Doina haiduculuĭ* (p. 124), din aceeașĭ colecțiune, bucată care laudă meseria tâlharilor, *Doina* de O. Carp (p. 99), *O nópte pe ruinele Tîrgoviștei* de I. Eliade-Rădulescu (p. 106), *In pădure* de Al. Vlahuță (p 131), *Casa luĭ Dionis* de M. Eminescu (p. 140), *Sonet* de Al. Vlăhuță (p. 142), *Cetatea Soroca,* luată din o altă carte de lectură (p. 157), *Apele minerale de la Borca* de Dr. Fětu (p. 163), *Rugăciune* de M. Eminescu (p. 549), *M. Eminescu* (p. 1095), o neînsemnată amintire de I. L. Carageali, maĭ curînd o anecdotă.

Cu mult maĭ bune și maĭ apropiate de scopul lucrăriĭ cerute de Princesa Alina Știrbeĭ ar fi fost, de exemplu, următórele bucățĭ: Văcărescu, *Sfătuire și rugăciune*; Momuleanu, *Plângerea și tânguirea patrieĭ;* Cuciureanu, *O nópte pe cetatea Némțuluĭ* și *Rugăciunea unuĭ păstor;* Crețeanu, *Dorul țěriĭ;* Alecsandri, *Pădurea de la Strunga* și *Altarul mănastiriĭ Putna;* Donicĭ, *Ursul la prisacă,* cum și alte bucățĭ ce puteaŭ fi alese din scrierile luĭ Andreiŭ Mureșianu, G. Asaki, Gr. Alexandrescu, Cârlova, etc. etc

O observațiune generală, pe care o avem de făcut asupra bucăților scóse de autorul acestuĭ al doilea manuscript din poețiĭ noĭ, este că maĭ tóte respiră un pesimism neîntemeiat și o desnădăjduire de viéță, carĭ nu pot de sigur să desvolte nicĭ iubirea de natură, nicĭ simțemintele patriotice și pe cele virtuóse.

Ambele manuscripte nu cuprind, în acéstă din urmă privire, nicĭ o bucată relativă la religiune și la morală. Este o lipsă esențială și cu atât maĭ regretabilă, cu cât nu numaĭ se puteaŭ găsì în scriitorĭ străinĭ bucățĭ de mare valóre, dar și literatura nóstră are scrierĭ frumóse din carĭ se puteaŭ scóte bucățĭ bune. Citez ast-fel *Patima luĭ Christos* de Aron, *Insemnătatea viețeĭ* de Veniamin Costache, *Deșertăciunea lumiĭ* de Pogor etc.

In acéstă privire, cu părere de rěŭ am cetit în al doilea manuscript bucata de versurĭ *La icónă*, de d-l Al. Vlahuță, care în tot casul nu póte face parte din o carte de cetire pentru tinerime.

*

Examinarea manuscriptelor în ceea ce privesce limba nu póte să producă o maĭ bună impresiune. Cetind bucățile redactate de autorĭ

după scriitorii străinĭ, ne aflăm în faţa unor traducerĭ făcute în fuga condeiuluĭ.

Câte-va exemple vor dovedì că nu se observă o regulă hotărîtă, nicĭ în ce privesce ortografia, nicĭ în ce privesce declinarea, conjugarea şi derivarea, alegerea, întrebuinţarea şi aşezarea vorbelor, construirea fraseĭ şi interpuncţiunea. Ast-fel eleviĭ, carĭ ar avé în mână aceste cărţĭ, s'ar găsì într'o luptă continuă între regulele gramaticale şi textele cărţiĭ de cetire.

La p. 17 a primuluĭ manuscript, într'o bucată redactată după Dr Saffray, găsim următórea propoziţiune:

«Anotimpurile *lucrézâ asupra fenomenelor* vitale ale plantelor într'un chip invederat dar nepătruns; aşà *aceleaşĭ* seminţe semĕnate în *acelaş* pămînt şi supuse *aceleaşĭ* căldurĭ se desvoltă prea bine primăvara şi *le merg fórte rĕŭ toamna.*»

Ne aflăm acì înaintea a şépte greşale:

1. Verbul *lucrézâ*, fiind transitiv, nu se légă cu preposiţiunea *asupra.* Autorul însuşĭ a întrebuinţat pe aceeaşĭ pagină intransitivul «*înrîuresce* asupra desvoltăriĭ».

2. Expresiunea *chip invederat dar nepătruns* este un substantiv, care are drept atribute omogene două participiĭ trecute. Acestea aŭ să fie despărţite prin virgulă, căcĭ *dar* e conjuncţiune adversativă. Acì virgula lipsesce.

3 *Acelaş* (pămînt) e fórte rĕŭ scris fără *ĭ.*

4 *Aceleaşĭ* (căldurĭ), genitivul singular al pronumeluĭ *aceeaşĭ,* nu póte fi de o potrivă cu nominativul plural *aceleaşĭ* (seminţe).

5. Pe aceeaşĭ pagină găsim *seminţe, semănate, sămânţă* şi *să semene,* decĭ o scriere felurită.

6. Tot ast-fel în *fórte* şi *toamnă,* acelaşĭ sunet e scris în două chipurĭ deosebite, iar alte dăţĭ autorul scrie *foarte* şi *tómnă*

7. *Şi le merg fórte rĕŭ tómna* e o proposiţiune eliptică cu desăvîrşire imposibilă în românesce. Se póte ḑice, în proposiţiune contrasă, că «seminţele se desvoltă bine primăvara şi merg rĕŭ tómna»; — se póte ḑice că «seminţelor, carĭ se desvoltă bine primăvara, le merge rĕŭ tómna»;—dar nu se póte ḑice «seminţele le merg rĕŭ».

Aceste exemple s'ar puté sporì cu multe altele.

La p. 13 se ḑice că «ghinda cade *dupe* rămurea...» E invederat că ghinda cade *de pe* rămurea.

Tot acolo aflăm că ghinda e «*ocrotită* de dinţiĭ animalelor, carĭ o caută». E invederat că animalele n'o caută ca s'o ocrotéscă cu dinţiĭ. Cuvîntul *ocrotită* a fost rĕŭ ales; corect erà *ferită.*

La p. 19 se ḍice: «îl găsim *dese-orĭ*». Acest *dese-orĭ* este o vorbă care în românesce nu există. Adjectivul *des* numaĭ combinat cu *a* adverbial se légă cu *orĭ*; decĭ saŭ *adesea*, saŭ *adese-orĭ*.

Pe aceeaşĭ pagină se ḍice: «un compus *asemĕnător glucoseĭ*». *Asemĕnător*, fiind adjectiv, nu se póte legà cu genitivul *glucoseĭ*, care este atribut determinativ. Iar dacă *glucoseĭ* nu este genitiv, ci dativ, el numaĭ pe lângă un verb póte stà. Se póte ḍice: «un compus *care sémĕnă a glucosă*», «un compus, *care se asémĕnă cu glucosa*; scurtarea însă nu se póte face decât în forma «asemĕnător *cu glucosa*».

Tot acolo se ḍice: «*ţesutul nasce din schimbările*». Verbul *nasce*, fiind în românesce transitiv, nu póte fi predicat al obiectuluĭ decât în forma pasivă orĭ în cea reflexivă: «ţesutul *e născut*», orĭ «*ţesutul se nasce*».

Tot acolo se ḍice: «*copăcelul ieà pămîntuluĭ minerale*», în loc de *ieà din pămînt*.

Trecênd la al doilea manuscript, observăm că bucăţile de cetire redactate după autorĭ străinĭ se deosibesc unele de altele în redacţiune şi scriere.

La p. 282 găsim în aceeaşĭ frasă imperfectele: *cădeu*, *strălucea*, iar cevà maĭ jos *stîrniaŭ* şi infinitivul *putea*.

Imperfectul derivându-se de la infinitiv, trebue scris *cădeaŭ*, *străluciaŭ*, *puté*. Decĭ se constată acì lipsă de regulă şi prin urmare necesitate gramaticală.

Pe aceeaşĭ pagină, genitivele articulate *cetăţueĭ* şi *lumiĭ*. In românesce substantivele terminate în *e* nu pot avé a doua terminaţiune decât în *i*—ca în *lumiĭ*. Excepţiune se face numaĭ la cele terminate în *ie* (*iă*), şi scriem *veselieĭ*. Decĭ, orĭ e *cetăţuie* şi atuncĭ scriem *cetăţuieĭ*, orĭ e *cetăţue* şi atuncĭ scriem *cetăţuiĭ*. Iar dacă autorul nu admite acéstă regulă, nu puteà scrie nicĭ *lumiĭ*, ci trebuià să scrie *lumeĭ*.

Acéstă neregulă o găsim continuŭ.

Găsim *statuĭ* în loc de *statue*, *ruinĭ* în loc de *ruine*, *Atheniĭ* în loc de *Atheneĭ*, *operile* în loc de *operele*, *cadavre* şi *leşurĭ* în aceeaşĭ frasă, *océnul* în loc de *oceanul*, *fulgerile* în loc de *fulgerele*, *cutremurile* în loc de *cutremurele*.

Dar găsim şi cuvinte rĕŭ alese şi nepotrivit întrebuinţate:

La p. 622: «năvăliră *năpasnicĭ*»; în altă parte: «*lepĕdară* jos statuele».

*

În scurt, întâiul manuscript, care nu corespunde nicĭ ca întindere programuluĭ, este tot de-odată lucrarea cea maĭ slabă din cele două presentate la premiŭ.

Al doilea manuscript cuprinde un material maĭ mare, îmbrăţişând maĭ larg cestiunea, dar pórtă semnul pripeleĭ şi al necumpĕneleĭ. Autorul sĕŭ se servesce de scriitorĭ maĭ însemnaţĭ şi ieà de la eĭ bucăţĭ adese-orĭ bune, dar materialul nu este aşezat în ordine logică, deşi programul este fórte clar în acéstă privire, şi alegerea bucăţilor este maĭ adese-orĭ făcută fără destul discernămînt şi cu totul nepotrivită scopuluĭ propus. Ast-fel, el presintă pentru spiritul tinerilor o desordine completă în cugetare. E regretabil că, deşi a făcut în parte o muncă laudabilă, autorul nu şi-a dat ostenéla să coordoneze materia.

Comisiunea propune decĭ:

a) A nu se acordà premiul Princesa Alina Ştirbeĭ din 1898 nicĭ unuia din cele două manuscripte presentate la concurs;

b) A se dispune de suma premiuluĭ conform disposiţiuniĭ art 6, al. II din Actul de donaţiune, adecă înscriindu-se în budget suma de Leĭ 1700 (20%) pentru achisiţiunĭ de documente istorice pentru Academie, şi adăogênd la fondul general al donaţiuniĭ suma ce maĭ rĕmâne, de Leĭ 6.800;

c) Trebuinţa uneĭ bune cărţĭ de lectură fiind invederată, a se păstrà acelaşĭ subiect pentru întâiul premiŭ disponibil din fondul Princesa Alina Ştirbeĭ, care este premiul din 1910, pentru ca ast-fel întregul ciclu hotărît de donatóre să dea resultatele dorite de ea.

Membriĭ Comisiuniĭ: *Sp. Haret*, *P. Poni*, *D. Sturdza.*

COMISIUNEA DICŢIONARULUI LIMBEĬ ROMÂNE.

Raportul Comisiuniĭ asupra lucrărilor sale.

Domnilor colegĭ,

Imprejurările, carĭ aŭ determinat Academia Română, în sesiunea eĭ generală a anuluĭ trecut, pentru întocmirea uneĭ noue lucrărĭ a dicţionaruluĭ limbeĭ române, vĕ sunt îndestul de cunoscute, spre a nu maĭ fi nevoe să le amintim acì.

La 3 Aprilie 1897 aţĭ ales o Comisiune, care să se ocupe cu întocmirea uneĭ noue lucrărĭ, ţinĕnd sémă strict de dorinţele exprimate de Augustul Donator în cuvîntarea sa de la 1884. Aţĭ decis ca din acéstă Comisiune să facă parte şi d-l Hasdeŭ şi, afară de d-sa, aţĭ ales pe subscrişiĭ: I. Kalinderu, T. Maiorescu, N. Quintescu, D. Sturdza, Gr. G. Tocilescu.

Comisiunea, ast-fel compusă, s'a constituit, alegênd Preşedinte pe d-l Sturdza şi numind Secretar pe bibliotecarul Academieĭ, d-l I. Bianu.

Comisiunea a ţinut 6 şedinţe, la carĭ d-l Hasdeŭ, aşà precum vĕ declarase chiar în şedinţa de la 3 Aprilie trecut, nu a luat parte, deşì a fost chemat.

Resultatele discuţiunilor, hotărîrile şi disposiţiunile luate de Comisiune pentru îndeplinirea însărcinăriĭ ce aţĭ bine-voit a pune asupra eĭ, le aducem astăḑĭ la cunoscinţa d-vóstre.

Intâiele preocupărĭ ale Comisiuniĭ aŭ fost:

1. De a determinà cu cea maĭ mare precisiune posibilă cuprinsul dicţionaruluĭ;

2. De a găsì pentru organisarea lucrăreĭ planul cel maĭ sigur spre a ajunge cât maĭ iute şi maĭ bine la deplina eĭ executare.

I. Cuprinsul dicţionaruluĭ.

In întâia eĭ şedinţă, ţinută la 10 Iunie 1897, Comisiunea, în unanimitate, a admis în principiŭ următorul proiect de program presentat de d-l I. Kalinderu:

«In şedinţa solemnă de la 23 Martie 1884, M. S. Regele a rostit memorabila cuvîntare, prin care a făcut Academieĭ donaţiunea de 6.000 Leĭ pe an pentru a se face un dicţionar al limbeĭ române, «un fel de «*Etymologicum Magnum Romaniae*».

«M. S. Regele şi-a exprimat idea despre cuprinsul acestuĭ dicţionar prin următórele cuvinte:

«Nu maĭ puţin însă trebue să ne ocupăm şi de viitor..... de limba «nóstră, care s'a păstrat neatinsă în câmpiile roditóre ale Dunăriĭ, în «plaiurile măreţe ale Carpaţilor, aceste ţinuturĭ încântătóre descrise «cu măestrie şi în o limbă aşà de curată de poetul nostru poporal «V. Alecsandri. Ce sarcină maĭ dulce póte avé Academia decât a luà sub «paza sa acéstă limbă veche, pe care poporul o înţelege şi o iubesce? «Menţinem dar aceste frumóse expresiunĭ întrebuinţate de străbunĭ «şi nu ne temem de cuvinte carĭ aŭ căpĕtat de vécurĭ împămîntenirea: «*Superflua non nocent.*

«Ce limbă are norocul de a dispune de patru cuvinte pentru o în«suşire, care trebue să fie mîndria fie-căruĭ popor, care trebue să fie «scrisă pe stégul fie-căreĭ armate: *voinicie, vitejie, bravură, eroism ?* «Să ne ferim însă de o îmbelşugare de expresiunĭ moderne, carĭ, ne«punênd o stavilă la timp, vor înstrainà poporuluĭ limba sa.

«Am fost îndemnat a rostì aceste câte-va cuvinte prin dragostea «care am pentru frumósa şi bogata limbă română şi fiind încredinţat «că dorinţa Mea,—îndrăsnesc a ḑice şi a Academieĭ,—nu va rĕmâné «un *pium desiderium.*

«Supun dar la chibzuirea d-vóstre, dacă nu ar fi folositor de a face «un fel de *Etymologicum Magnum Romaniae*, conţinênd tóte cuvin«tele vechĭ, carĭ altmintrelea vor fi perdute pentru generaţiunile viitóre: *verba volant, scripta manent.*»

«Despre mijlócele pentru facerea lucrăriĭ şi despre timpul în care ea aveà să fie făcută, M. S. Regele a adaos:

«Spre a sprijinì acéstă întreprindere, pentru care patru, cincĭ, şése «anĭ vor fi trebuincioşĭ, pun în fie-care an modesta sumă de 6.000 «Leĭ la disposiţiunea Academieĭ.

«Intr'adevĕr, lucrarea acésta este fórte întinsă, póte că nemărginită; «să ne amintim însă cuvîntul luĭ Horaţiu: *Est modus in rebus, sunt «certi denique fines*, şi sunt convins că opera Academieĭ, care-şĭ va «ridicà ast-fel sieşĭ un monument neperitor, va fi încoronată de o is«bândă fericită.»

Din cuvintele M. S. Regeluĭ se vede că dicţionarul ar trebuì să cuprindă:

«*a)* Tóte cuvintele şi formele vechĭ aflătóre în cărţile şi documentele vechĭ românescĭ, precum şi cele moderne din limba poporală a Românilor de peste tot locul, asemenea și cuvintele din limba specială technică, a industriilor, meseriilor, comerciuluĭ, etc., orĭ-care ar fi originea lor, căcĭ «nu ne temem de cuvinte carĭ aŭ căpĕtat de vécurĭ «împămîntenirea»;

«*b)* Cuvintele nouĕ devenite poporale saŭ de generală întrebuinţare la Românĭ, cum sunt terminiĭ mecanicĭ, aĭ armateĭ, aĭ botaniceĭ, etc., adecă terminiĭ sciinţificĭ intraţĭ în limba generală saŭ literară, maĭ ales în secolul present.

«La fie-care cuvînt, scris în forma luĭ actuală, să se dea diferitele luĭ însemnărĭ, la trebuinţă şi în limba latină saŭ francesă, cu exemple din carĭ să se vaḑă fie-care însemnare; exemplele să arate formele cuvîntuluĭ în diferite epoce; la sfîrșit, să se arate originea cuvîntuluĭ şi istoria luĭ.

«Pentru a se face acéstă lucrare trebue:

«1. Să se adune materialul de cuvinte, cu frasele în carĭ se găsesc şi cu indicaţiunea precisă a studiilor etimologiilor făcute până acum de specialiştiĭ românĭ şi străinĭ; acest material să fie scris pe foiţe de hârtie aşezate în ordine alfabetică. Materialul să se adune:

«*a)* Din tóte colecţiunile şi literatura poporală în prosă saŭ în versurĭ, câte s'aŭ publicat în volume, broșurĭ, reviste şi ḑiare;

«*b)* Din orĭ-ce alte informaţiunĭ culese de-a dreptul de la popor;

«*c)* Din scrierile saŭ traducerile tuturor scriitorilor românĭ vechĭ și noĭ.

«Acéstă adunare de material s'ar puté organisà a se face de maĭ mulţĭ colaboratorĭ pregătiţĭ anume spre acest scop, după un program uniform stabilit de Comisiunea Academieĭ, cu cooperarea unuĭ filolog, care va avé şi direcţiunea lucrăriĭ. Ea ar ţiné cel mult doĭ anĭ.

«2. Materialul în acest mod adunat se încredinţéză filologuluĭ, care este însărcinat cu redactarea dicţionaruluĭ; el îşĭ póte luà unul, doĭ saŭ treĭ ajutorĭ pentru copiare şi facerea corecturilor, etc.

«Acéstă a doua lucrare s'ar puté face în 3—4 anĭ.»

La punctele ast-fel stabilite pentru cuprinsul dicţionaruluĭ, Comisiunea, prin decisiunea sa de la 18 Iunie, a maĭ adaos următórele douĕ:

a) Numele propriĭ, personale şi geografice nu vor fi cuprinse în dicţionar;

b) Se va adunà materialul lexic şi din documentele publicate: chrisóve, zapise, cărţĭ de judecată, hotarnice, etc.

Stabilindu-se în acest mod, maĭ întâiŭ în trăsurĭ cu totul generale,

cuprinsul dicţionaruluĭ şi indicându-se materialul literar pe care să se întemeieze, Comisiunea, revenind apoĭ, a desvoltat şi a determinat maĭ de aprópe unele puncte necesare pentru a se pune întrégă organisarea lucrăriĭ pe o cale bună, sănătósă şi sigură. Aceste determinărĭ maĭ de aprópe aŭ următórea cuprindere:

«Dicţionarul va cuprinde cuvintele limbeĭ comune române, cum se găsesce ea în scriitoriĭ ceĭ maĭ însemnaţĭ de la secolul XVI încóce.

«Fie-care cuvînt va fi însoţit de arătarea formelor, a inţelesuluĭ principal şi a diferitelor sale accepţiunĭ în ḑicerĭ, locuţiunĭ, proverbe, etc, La fie-care cuvînt se ve arătà, întru cât se va puté, asemenea şi explicarea luĭ etimologică.

«Pentru executarea dicţionaruluĭ sunt necesare următórele treĭ lucrărĭ, carĭ trebuesc să se facă succesiv:

«1. Adunarea materialuluĭ;

«2. Redactarea;

«3. Tipărirea.

«A. *Materialul dicţionaruluĭ.*

«Se vor folosì pentru compunerea dicţionaruluĭ:

«1. Tóte dicţionarele şi scrierile lexicografice de texte românescĭ făcute până acum, primindu-se din ele cuvintele considerate ca făcênd parte din limba comună şi înlăturându-se neologismele saŭ străinismele carĭ nu aparţin şi nu aŭ aparţinut limbeĭ comune.

«2. Traducerile cărţilor bisericescĭ din secoliĭ XVII—XIX (Veniamin), carĭ aŭ pus temelia formăriĭ limbeĭ comune române; scrierile originale bisericescĭ, cum sunt predicele Mitropolituluĭ Antim Ivirénul, etc.

«3. Cronicariĭ toţĭ, moldovenĭ şi muntenĭ; scriitoriĭ istoricĭ: Cantemir, Şincai, Maior, Bălcescu, etc.; povestitoriĭ ca Anton Pann, C. Negruzzi, Ion Ghica, Odobescu, etc.

«4. Cărţile de legĭ, începênd de la Pravila mică de la Govora, pravilele de la Iaşĭ şi Tîrgovişte (sec. XVII), legile Ipsilante, Caragea, Regulamentul Organic până la legile actuale, din carĭ tóte se va scóte terminologia juridică veche şi nouă.

«5. Scrierile despre traiul şi activitatea săténuluĭ român, spre a se scóte toţĭ terminiĭ de căsnicie, agricultură şi păstorie, tótă nomenclatura zoologică şi botanică, etc. Ast-fel sunt scrierile luĭ Ion Ionescu, S. Fl. Marian, Jipescu, etc.

«6. Scrierile de literatură frumósă în prosă şi în versurĭ, basme, tra-

dițiunĭ, legende din popor: Créngă, Slavicĭ, etc. Poesii poporale din tóte colecțiunile publicate în volume saŭ prin reviste; poețiĭ ceĭ maĭ însemnațĭ de la Văcărescĭ și Conachi până la Coșbuc.

«7. Scriitoriĭ poligrafĭ, carĭ aŭ contribuit maĭ mult la formarea limbeĭ comune: Asaki, Eliade, Const. Negruzzi, Bolintineanu, Alecsandri, Bolliac, etc.

«8. Vorbirile oratorilor celor maĭ însemnațĭ din Adunările legislative ale țĕriĭ, ca Panu, Kogălniceanu, Brătianu, etc.

«9. Scrierile sciințifice originale saŭ traduse despre diferitele ramure ale tuturor sciințelor, pentru a se adunà dintr'însele terminiĭ sciințificĭ carĭ s'aŭ introdus în limba comună română.

«10. Dicționarul, avênd să cuprindă limba comună, nu va cuprinde — în regulă generală — cuvintele dialectale întrebuințate numaĭ într'un ținut românesc. Ast-fel, sunt excluse cu totul dialectele macedonén și istrian. Dar limba română comună fiind încă departe de a fi pe deplin formată și fixată, este necesar și inevitabil să se consemneze în dicționar cuvinte și accepțiunĭ provinciale saŭ dialectale întrebuințate într'un mare ținut; spre exemplu: *strugure*, *pómă*. La aceste elemente dialectele se va arătà regiunea întrebuințăriĭ lor.

«11. Din aceste isvóre se va adunà materialul de dicționar pe bucățĭ de hârtie de *aceeașĭ mărime*. Pe fie-care hârtiuță se va scrie sus la stânga cuvîntul, apoĭ locuțiunea saŭ frasa în care este întrebuințat, cu arătarea loculuĭ (autor, scriere, edițiune, pagină) de unde s'a luat. Se póte scrie pe aceeașĭ hârtiuță un singur exemplu, spre a fi cu atât maĭ ușor la clasificarea accepțiunilor pentru redacțiune.

«12. Hârtiuțele ast-fel formate se vor așezà în ordinea alfabetică a cuvintelor în anumite cutiĭ de lemn; iar scrierea explorată se va trece cu precisiune în registrul special pentru tóte scrierile și publicațiunile carĭ se vor folosì la facerea dicționaruluĭ.

«13. Nu se póte și nu trebue să se fixeze dinainte anume textele carĭ să fie singure explorate pentru dicționar. Comisiunea va hotărî terminarea extragerilor când va socotì că s'aŭ explorat tóte scrierile în carĭ se pot găsì cuvinte și accepțiunĭ, pe carĭ trebue să le cuprindă dicționarul.

«14. La lucrarea strîngeriĭ materialuluĭ — pe lângă colaboratoriĭ principalĭ — este bine să se céră ajutorul și colaborarea a cât maĭ multor persóne judecate competinte, pentru ca ast-fel adunarea materialuluĭ să se termine cât maĭ iute și să fie cât maĭ bogată. In orĭ-ce cas, acéstă lucrare trebue să fie terminată până în tómna anuluĭ 1899.

«B. *Redactarea.*

«După terminarea adunăriĭ materialuluĭ, se va începe redactarea.

1. Un singur filolog póte fi însărcinat cu facerea redacţiuniĭ; el póte avé şi un ajutor, care să lucreze lângă dînsul maĭ ales pentru controlarea extractelor carĭ ar presintà vre-o îndoială.

«2. Filologul va trebuì să aibă la disposiţiune:

«*a)* Intreg materialul adunat pe hârtiuţe;

«*b)* Tóte dicţionarele românescĭ publicate până acum;

«*c)* Tóte publicaţiunile (pe cât se póte) din carĭ s'aŭ extras exemplele scrise pe hârtiuţe, pentru controlul citaţiunilor, când se va crede necesar.

«3. Fie care cuvînt se va scrie în forma luĭ cea maĭ obicĭnuită, cu principalele modificărĭ gramaticale la cele flexibile. Se vor arătà sensurile principale în latinesce şi franţuzesce. Se vor clasificà apoĭ sensurile şi accepţiunile şi se vor arătà prin exemple caracteristice de proposiţiunĭ, frase, idiotisme, proverbe.

«4. Se va arătà în scurt etimologia cuvîntuluĭ, întru cât este cunoscută saŭ probabilă. La cuvintele a căror etimologie este necunoscută, acésta se va arătà.

«C. *Tipărirea.*

«1. Tipărirea se va începe numaĭ când întréga lucrare va fi definitiv redactată.

«2. Se va alege formatul 8⁰ mare (lexicon-octav), spre a se tipărì în douĕ colóne, după un model care se va alege de Comisiune.

«3. Tipărirea se va face tot sub directa supraveghiare a filologuluĭ care a făcut redacţiunea.

«4. Corecturile de tipar se vor cetì încă de cel puţin doĭ corectorĭ, carĭ vor lucrà sub conducerea şi supraveghiarea directă a redactoruluĭ.»

II. *Organisarea lucrăriĭ.*

Din întâia sa şedinţă, Comisiunea, după ce a făcut în modul arătat determinarea cuprinsuluĭ dicţionaruluĭ, s'a preocupat de cea maĭ potrivită organisare, pentru a se puté executà lucrarea cât maĭ iute şi cât maĭ bine. Ne-am dat séma de la început că facerea acestuĭ dicţionar român după adevĕratele principiĭ lexicografice ale sciinţeĭ filologice moderne întîmpină o mare greutate, fiind acest dicţionar cel dintâiŭ întocmit la noĭ în întregul luĭ numaĭ pe exemple sistematic

coordonate şi extrase tóte din textele române poporale saŭ literare scrise într'o limbă curată.

S'a impus deci Comisiunii d-vóstre necesitatea de a se gândì maĭ întâiŭ să organiseze o adunare de material lexicografic, adecă cuvinte cu frasele în carĭ sunt întrebuinţate, din tóte scrierile românescĭ de óre-care valóre, avênd cuprinsul din tóte ramurele activităţiĭ intelectuale care s'a desvoltat în limba nóstră. Acéstă explorare neputêndu-se întinde, acum când ea se face întâia óră, la absolut tóte scrierile românescĭ, — cum ar fi idealul uneĭ asemenea lucrărĭ, — s'a impus necesitatea ca să se alégă de la început şi în cursul lucrăriĭ numaĭ acele de óre-care deosebită însemnătate din vre-un punct de vedere.

In faţa acestor delicate probleme filologice, Comisiunea d-vóstre, din întâia eĭ şedinţă de la 10 Iunie, a primit propunerea d-luĭ coleg I. Kalinderu de a denumì îndată pe filologul prevĕḑut în proiectul de organisare, pentru ca acea persónă să pótă fi fără întârḑiere chemată la şedinţele Comisiuniĭ, spre a luà parte la stabilirea planuluĭ dicţionaruluĭ şi la organisarea strîngeriĭ materialuluĭ lexic. Comisiunea a decis ca acea persónă să fie d-l Alexandru Philippide, profesor de filologia limbeĭ române la Universitatea din Iaşĭ şi care a dovedit o mare competinţă în filologia română prin lucrărĭ fórte mult apreciate de specialiştĭ străinĭ.

Comisiunea a chemat pe d-l Philippide la o şedinţă a eĭ, i a comunicat planul lucrăriĭ şi i-a propus (la 17 Iunie) să ieà asupra sa însărcinarea de a dirige lucrarea adunăriĭ materialuluĭ pentru întocmirea dicţionaruluĭ, însărcinare care a fost primită de d-sa. Ast-fel, d-l Philippide a început lucrarea d-sale de la 1 Iulie 1897, de când s'a hotărît a i se da o remunerare de 500 Leĭ pe lună, cu înţelegere că nu va avé în tot timpul acesteĭ însărcinărĭ, pe lângă ea, nicĭ o altă ocupaţiune decât acea de profesor universitar.

Inainte de a se începe lucrarea, cu care Comisiunea decisese a însărcinà pe d-l Philippide, d-sa i-a făcut o expunere scrisă—întâiŭ maĭ pe scurt, apoĭ maĭ desvoltat — despre cuprinsul dicţionaruluĭ şi despre modul cum să se organiseze compunerea luĭ după liniamentele fundamentale arătate de Comisiune.

Comisiunea a decis de asemenea a se da d-luĭ Philippide treĭ saŭ patru colaboratorĭ pentru adunarea materialuluĭ, carĭ să lucreze sub directa d-sale conducere, fiind numiţĭ de Comisiune după propunerea d-luĭ Philippide. Aceştĭ patru colaboratorĭ aŭ fost numiţĭ şi şi-aŭ început lucrarea de la 1 Novembre.

Comisiunea a maĭ decis, la 18 Iunie şi 9 Octobre, ca să céră şi con-

lucrarea d-luĭ I. U. Jarník, membru corespondent al Academieĭ, profesor universitar de filologie romanică la Praga, bărbat cunoscut prin cunoscințele sale solide şi lucrările sale serióse asupra limbeĭ române, şi anume asupra limbeĭ din literatura poporală. D-l Jarník a primit îndată propunerea Academieĭ şi, de la Novembre, d-sa lucréză la adunarea materialuluĭ de dicționar din colecțiunile de poesiĭ poporale şi de basme.

Ast-fel s'a început gréua, dar absolut necesara lucrare prealabilă a strîngeriĭ materialuluĭ din care să se formeze dicționarul; ea va trebuì să continue până la Octobre 1899, adecă timp de doĭ anĭ.

Timp de patru lunĭ (Iulie—Octobre), d-l Philippide a lucrat singur, făcênd studiile şi pregătirile necesare pentru punerea în mişcare a întregeĭ lucrărĭ şi începênd adunarea materialuluĭ. De la 1 Novembre, lucréză pe lângă d-sa şi ceĭ-lalțĭ patru colaboratorĭ.

Scrierile din carĭ se extrag cuvintele aŭ fost împărțite în maĭ multe categoriĭ, din punctul de vedere al minuțiosităţiĭ cu care sunt extrase în bilete:

a) Dintr'unele se extrage cât maĭ mult cuvînt cu cuvînt, iar restul numaĭ din punct de vedere al nouluĭ şi necunoscutuluĭ—noŭ şi necunoscut față cu limba de astădĭ, când e vorba de un text vechiŭ; noŭ şi necunoscut față cu limba nóstră individuală, când e vorba de un text recent;

b) Dintr'altele se extrage maĭ puțin cuvînt cu cuvînt şi maĭ mult din cel-lalt punct de vedere;

c) Dintr'altele nu se extrage de fel cuvînt cu cuvînt, dar se extrage noul şi necunoscutul cu multă băgare de sémă;

d) Dintr'altele se extrag numaĭ anumite speciĭ de cuvinte: terminĭ technicĭ sciințificĭ, numirĭ de animale, de plante, de minerale, de colorĭ, etc.

Extragerile cuvînt cu cuvînt sunt destinate să formeze sîmburele dicționaruluĭ, adecă cuvintele cele maĭ întrebuințate şi cea maĭ mare bogăție de înțelesurĭ. Extrăgêndu-se tóte cuvintele, nu este pericol să se scape din vedere vre-un cuvînt obicĭnuit saŭ vre-una din accepțiunile luĭ principale.

Resultatul lucrăriĭ făcute în acest mod la Iaşĭ până la 14 Februarie trecut este următorul:

1. *I. Créngă*, Poveştĭ, 330 pagine extrase cuvînt cu cuvînt.

2. *P. Ispirescu*, Legendele saŭ basmele Românilor: pag. 1—45 extrase cuvînt cu cuvînt, pag 46—400 extrase din punctul de vedere al nouluĭ şi necunoscutuluĭ.

3. *C. Negruzzi*, Opere, vol. I, 60 pagine extrase cuvînt cu cuvînt.

4. *M. Eminescu*, Novele: 85 pagine extrase cuvînt cu cuvînt, 72 pagine extrase din punctul de vedere al nouluĭ şi necunoscutuluĭ.

5. *M. Eminescu*, Poesiĭ: 134 pagine extrase cuvînt cu cuvînt, 174 pagine extrase din punctul de vedere al nouluĭ şi necunoscutuluĭ.

6. *V. Drăghicĭ*, Robinson Crusoe, 77 pagine extrase cuvînt cu cuvînt.

7. *C. Conachi*, Poesiĭ: 88 pagine extrase cuvînt cu cuvînt, 216 pagine extrase din punctul de vedere al nouluĭ şi necunoscutuluĭ.

8. *V. Alecsandri*, Poesiĭ: 150 pagine extrase cuvînt cu cuvînt, 495 pagine extrase din punctul de vedere al nouluĭ şi necunoscutuluĭ.

9. *Dositeiŭ*, Psaltirea în versurĭ (ed. Academieĭ): 50 pagine (18 psalmĭ) extrase cuvînt cu cuvînt, 454 pagine extrase din punctul de vedere al nouluĭ şi necunoscutuluĭ.

10. *Coressi*, Psaltirea (ed. Academieĭ), extrasă tótă (444 pagine) din punctul de vedere al nouluĭ şi necunoscutuluĭ.

Extractele, scrise câte unul pe bilete de hârtie de aceeaşĭ mărime, aŭ ajuns până la 14 Februarie aproximativ la 115 000; ast-fel că, înaintând în acelaşĭ mod, în doĭ anĭ de lucrare, adecă la Octobre anul viitor 1899, numĕrul lor va trece peste 800.000. Adăogênd la acestea extractele d-luĭ Jarník şi ale altor colaboratorĭ, în numĕr şi ele de cel puţin 200.000, vom avé în tómna anuluĭ viitor *un milion* de bilete purtând fie-care un cuvînt, cu propoşiţiunea, frasa, locuţiunea, proverbul în care se găsesce şi avênd fie-care citat locul de unde a fost extras.

Când acéstă lucrare pregătitóre va fi ast-fel terminată la Octobre în anul viitor, Academia se va aflà în sesiunea anuluĭ 1900 în posesiunea unuĭ material lexic de cea maĭ înaltă valóre, din care se va puté redactà dicţionarul maĭ pe larg saŭ maĭ pe scurt, cum se va hotărî atuncĭ, în deplină cunoscinţă. Se vor face câte-va specimene de redactare până la determinarea tipuluĭ care se va admite. După ce se va fi determinat acest tip de întocmire, se va puté face redactarea întreguluĭ dicţionar şi apoĭ se va da la tipar, revisuindu-se textul redactat.

Numaĭ procedând în acest mod, credem noĭ că este cu putinţă a se întocmì un dicţionar adevĕrat al limbeĭ române, scos din limba reală întrebuinţată de scriitorĭ şi de popor în producerile sale literare. Numaĭ ast-fel opera se va puté întemeià pe basele eĭ naturale şi se va puté înălţà cu desvoltare armonică de la începutul până la sfîrşitul eĭ. Cu un asemenea dicţionar va puté Academia să satisfacă obligaţiu-

nea pe care o are de la înfiinţarea eĭ şi să mulţuméscă aşteptările de peste 30 de anĭ ale întregeĭ românimĭ, şi ast-fel va puté acéstă instituţiune îndeplinì însărcinarea pe care a primit o asupra sa la 1884 de la Augustul eĭ Protector şi Donator.

Membriĭ Comisiuniĭ: *I. Kalinderu, T. Maiorescu, N. Quintescu, D. Sturdza, Gr. G. Tocilescu.*

Anexă.—La pag. 87.

CUTREMURELE DE PĂMINT DIN ROMÂNIA
IN ANUL 1897 st. n.

de

ST. C. HEPITES
Membru corespondent al Academieĭ Române.

Pentru continuarea relaţiunilor ce am dat în precedentele volume din *Analele Academieĭ Române* (1) asupra cutremurelor de pămînt ce aŭ fost simţite în România în aniĭ 1893, 1894, 1895 şi 1896, indic, în cele ce urméză, sgduiturile carĭ aŭ fost aduse la cunoscinţa Institutuluĭ meteorologic în anul 1897 st. n.

In cursul acestuĭ an tóte cutremurele de pămînt aŭ fost slabe; ele aŭ fost notate în următórele 11 ḑile: 17 Ianuarie, 23 Februarie, 6 Martie, 17 Maiŭ, 20 Iulie, 7 August, 24 Septembre, 14, 25 şi 29 Novembre şi 11 Decembre.

In tomul XIII din *Analele Institutuluì meteorologic al Românieĭ*, acum sub presă, se vor publicà tóte amănuntele asupra acestor cutremure; acì nu vom face decât un resumat fórte succint.

La *17 Ianuarie*, la 10 ^{h}. 1^{m}. 58^{s} *timp oficial* (2) s'a simţit la Bucurescí şi în districtele Tutovą, Vasluiŭ şi Iaşĭ un slab cutremur de pămînt. Intensitatea sa, de gradul III după scara Rossi-Forel la Bucurescĭ, a devenit de gradul I la Iaşĭ.

La *23 Februarie*, la 4 ^{h}. 36^{m}, o sguduitură slabă, cu totul locală, a fost simţită în comuna Tudor-Vladimirescu din Tecuciŭ. Intensitatea de gradul III, direcţiunea de la W spre E.

La *6 Martie*, către 6 ^{h}.8^{m}, un slab cutremur de pămînt, cu intensitatea

(1) Seria II, *Desbaterile*, tom XVII, p. 30; tom. XVIII, p. 117; tom. XIX, p. 66.

(2) Orele sunt socotite după *timpul oficial*, adecă acela al Europeĭ Orientale. Afară de Bucurescĭ, pretudinea aiurea ele nu sunt decât aproximative.

de gradul III, a fost simţit în partea centrală a Românieĭ şi anume în districtele Rîmnicul-Sărat, Putna, Brăila, Covurluiŭ şi Tecuciŭ.

La *17 Maiŭ*, la 20 h. 52m, s'a simţit de asemenea un slab cutremur de pămînt la Besdead în Dîmboviţa, la Tîrgovişte şi Vişinescĭ în acelaşĭ judeţ.

Cutremurul de la *20 Iulie*, la 9 h. 20m, a fost cel maĭ întins din cursul acestuĭ an; el a fost slab şi s'a simţit în tóte districtele, din Dîmboviţa şi Vlaşca până în Tutova In Dobrogea el a fost semnalat la Constanţa. Intensitatea sa a fost de gradul III.

In ḑiua de *7 August*, către 17 h. 55m, s'a simţit un slab cutremur de pămînt în partea estică a ţĕriĭ în judeţele Brăila, Covurluiŭ, Putna, Tecuciŭ şi Vasluiŭ. Intensitatea sa a fost cuprinsă între gradele II şi III.

La *24 Septembre*, la 16 h. 26m, s'a simţit în judeţele Ilfov, Ialomiţa. Brăila, Buzĕŭ, Putna şi Tutova un cutremur de pămînt, a căruĭ intensitate a fost cuprinsă între gradele III şi IV.

Cutremurul de la *14 Novembre*, simţit la Taslăŭ, în districtul Némţ, la 9h. 13m, a avut o mică întindere şi tărie; intensitatea sa a fost de gradul III.

La *25 Novembre*, către 1 h. 50m, s'a simţit de asemenea un cutremur slab, de gradul III, în districtul Ialomiţa

La *29 Novembre*, la 8 h. 6m. 57s, s'a simţit al treilea cutremur de pămînt din cursul acesteĭ lunĭ. La Bucurescĭ intensitatea sa a fost de gradul IV. El nu ne-a fost semnalat decât din partea de jos a districtuluĭ Prahova şi de la Bîrlad. In acéstă din urmă localitate intensitatea sa a fost de gradul II.

Cutremurul slab de la *11 Decembre* a avut loc către 21h la Avrămescĭ în Tutova.

Bucurescĭ, 15 (27) Februarie 1898.

Anexă. — La pag. 104.

RESISTENȚA ELECTRICĂ A ELECTROLIȚILOR SI O METODĂ NOUĂ DE MESURĂ A RESISTENȚELOR ELECTROLITICE MARI

de

D. NEGREANU
Membru corespondent a Academieĭ Române.

1. Resistențele electroliților aŭ dat loc la numeróse cercetărĭ. O metodă precisă pentru mesura resistențelor electroliților a fost indicată de d-l Lippmann. (1)

Principiul acesteĭ metóde este următorul: Se formézä un circuit din unul saŭ maĭ multe elemente galvanice, din lichidul electrolitic a căruĭ resistență voim a aflà, şi o resistență cunoscută. Derivațiunĭ luate în electrolit precum şi pe cutia cu resistențe vor fi puse succesiv în comunicațiune cu electrometrul capilar.

Dacă e şi e' sunt diferențele de potențial mĕsurate cu electrometrul, x şi r resistența electrolituluĭ şi resistența cunoscută, intensitatea curentuluĭ care străbate circuitul fiind i, vom avé:

$$e = x i$$
$$e' = r i$$

de unde se deduce:

$$\frac{e}{e'} = \frac{x}{r}.$$

Precum se vede, comparațiunea resistențelor este înlocuită prin acea a diferențelor de potențial.

Principiul acesteĭ metóde a servit d-lor Bouty (2), Foussereau (3) etc. a face numeróse cercetărĭ asupra resistențelor electroliților, modificând disposițiunile experimentale, după cum resistențele eraŭ maĭ mult saŭ maĭ puțin considerabile.

(1) Lippmann, *Comptes Rendus de l'Académie des sciences*, t. LXXXVII, 1876, p. 192.
(2) Bouty, *Journal de Physique*, 2-e série, t. III, 1884, p. 325; t VI, 1887, p. 5.
(3) Foussereau, *Journal de Physique*, 2-e série, t. IV, 1885, p. 189.

Eŭ însumĭ, prin un dispositiv experimental convenabil, am determinat resistenţe electrolitice marĭ, studiând între altele şi iuţéla eterificaţiuniĭ. (3)

2. D-l Kohlrausch (4) determină resistenţa electroliţilor, servindu-se de puntea luĭ Wheastone. El introduce în unul din braţele punţiĭ lichidul electrolitic, a căruĭ resistenţă voesce a determinà. Curentul este produs de circuitul secundar al uneĭ bobine de inducţiune, iar galvanometrul este înlocuit cu un electro-dinamometru saŭ cu un telefon. Electrodiĭ întrebuinţaţĭ sunt lame de platină platinată.

După cum aŭ arătat d-niĭ Bouty şi Foussereau (5), acéstă metodă conduce la bune resultate în casul când resistenţele de mĕsurat nu sunt tocmaĭ considerabile.

3. D-l Wildermann (6) indică o metodă pentru mĕsura resistenţelor electrice ale electroliţilor, servindu-se de curenţĭ continuĭ.

Principiul acesteĭ metóde este următorul:

Să considerăm un circuit format din n elemente galvanice de forţă electromotrice e şi resistenţă ϱ, din un galvanometru de resistenţă g şi din lichidul a căruĭ resistenţă x voim a o determinà.

Intensitatea curentuluĭ va fi:

$$(1)\ i = \frac{n\ e - e'}{n\varrho + g + x}$$

unde e' este forţa electromotrice de polarisaţiune.

Dacă numĕrul elementelor este destul de mare, forţa electromotrice de polarisaţiune e' este negligiabilă în raport cu $n\ e$, maĭ cu sémă când resistenţa x este mare şi intensitatea i a curentuluĭ mică.

Relaţiunea (1) devine:

$$(2)\ i = \frac{n\ e}{n\varrho + g + x}$$

Dacă facem o a doua experienţă, în care înlocuim resistenţa electrolitică x prin o resistenţă metalică R, vom avé:

$$(3)\ i' = \frac{n\ e}{n\varrho + g + R}$$

Din (2) şi (3) deducem:

$$(4)\ \frac{i}{i'} = \frac{n\varrho + g + R}{n\varrho + g + x}$$

---

(3) D. Negreano, *Comptes Rendus des Séances de l'Académie des sciences,* séances du 11 Juin et 16 Juillet 1888. — Thèse de doctorat, 1889.

(4) F. Kohlrausch şi Grotrian, *Pogg,* t CLIV, 1875. De asemenea, F. Kohlrausch, *Wied. Ann.*, t. VI, 1879; t XI, 1880.

(5) Bouty et Foussereau, *Journal de Physique,* t. IV, 1885, p. 419.

(6) *Zeitschrift für physikalischen Chemie,* t. XIV, 1894, p. 231.

Dacă resistențele x şi R sunt considerabile în raport cu resistențele elementelor şi a galvanometruluĭ, relațiunea (4) devine:

$$(5) \frac{i}{i'} = \frac{R}{x}$$

In fine, presupunênd că derivațiunile galvanometruluĭ δ şi δ' corespundênd la intensitățile i şi i' sunt micĭ, în care cas deviațiunile sunt proporționale cu intensitățile, vom avé:

$$\frac{\delta}{\delta'} = \frac{R}{x}$$

de unde se va deduce resistența necunoscută x.

Soluțiunea lichidă este introdusă în un tub capilar; curentul electric este acela al uneĭ pile formate de cel puțin 100 elemente Clark; în acest cas, forța electromotrice de polarisațiune este negligiabilă în raport cu forța electromotrice a pileĭ.

4. R. Mallustrom (1) mĕsóră resistențele electroliților prin ajutorul curenților continuĭ, servindu-se de puntea luĭ Wheastone şi introducênd în unul din brațele punțiĭ electrolitul a căruĭ resistență se caută. Puntea este străbătută de curentul produs de maĭ multe elemente dispuse în serie, aşà ca forța electromotrice de polarisațiune să fie negligiabilă în raport cu acea a pileĭ.

Pentru a mĕsurà resistențele electrolitice, este indispensabil, pentru resistențe superióre de 1.000 ohmĭ, a întrebuințà electroḑĭ de platină platinată, carĭ să aibă o suprafață mare; pentru resistențe superióre de 100.000 ohmĭ, se pot întrebuințà chiar electroḑĭ de platină.

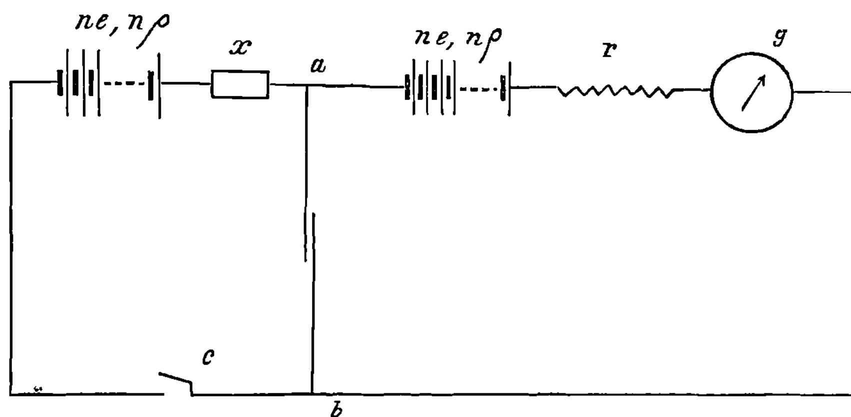
5. Resistențele electrolitice marĭ se pot determinà în modul următor, utilisând metoda ce am avut onórea a comunicà Academieĭ pentru mĕsura resistențelor electrice marĭ şi modificând dispositivul experimental în mod convenabil. (2)

Se formézā un circuit cu un numĕr n de elemente electrice identice cu resistența necunoscută x, cu o resistență r, cu alte n elemente identice cu cele precedente, în fine cu galvanometrul g. Punctele a şi b ale circuituluĭ pot fi puse în comunicațiune metalică; în c este un întrerupĕtor de curent.

Electroḑiĭ introduşĭ în electrolit sunt formațĭ din nişte lame marĭ de platină. Resistența r póte fi o resistență metalică luată pe o cutie cu resistențe, saŭ o trăsătură de grafit făcută pe o placă de ebonit şi căreia i s'a determinat prealabil resistența.

(1) *Zeitschrift für physikalische Chemie*, t. XXII, 1898.
(2) D. Negreanu, *Anal. Acad. Rom.*, ser. II, t XIX, 1897

Forţa electromotrice a celor *ne* elemente este considerabilă în raport cu forţa electromotrice de polarisaţiune. Pe lângă acésta, resistenţele



marĭ introduse în circuit diminuéză intensitatea curentuluĭ şi fac ca forţa electromotrice de polarisaţiune e' să fie negligiabilă în raport cu forţa electromotice *ne* a pileĭ.

Circuitul fiind dispus în modul indicat, închidem în c circuitul şi punem în comunicaţiune metalică punctele a şi b

Când resistenţa r este ast-fel ca deviaţiunea cadruluĭ mobil al galvanometruluĭ să fie aceeaşĭ, când punctele a şi b sunt legate metalic saŭ nu, resistenţa x a electrolituluĭ este egală cu resistenţa r.

Graţie unuĭ comutator, curentul străbate electrolitul succesiv în cele două sensurĭ; când deviaţiunea galvanometruluĭ este aceeaşĭ în ambele casurĭ, forţa electromotrice de polarisaţiune a electrolituluĭ este negligiabilă în condiţiunile în carĭ operăm.

Aplicând legile luĭ Kirchhoff, găsim :

$$I=i+i'$$
$$ne+e'=I\ (n\varrho+x)+i''\ r''$$
$$ne=i'\ (r+n\varrho+g)-i''\ r''.$$

Ţinênd socotéla că $i''=o$, e' negligiabil în raport cu *ne*, de asemenea resistenţa g a galvanometruluĭ negligiabilă în raport cu resistenţele x şi r:

$$I=i'$$
$$ne=I\ (n\varrho+x)$$
$$ne=I\ (r+n\varrho+g),$$

decĭ $$x-r.$$

Exemplu. Resistenţa unuĭ amestec de alcool etilic şi apă la 18° C. In circuit se introduc 50 elemente Zn-Cu-Apă acidulată, electrolitul, alte 50 elemente Zn-Cu-apă acidulată, resistenţa metalică şi galvanometrul.

Electrolitul este conţinut în un vas de sticlă; suprafaţa electroḑilor de platină introduşĭ în lichid 6,08$^{cm. p}$; distanţa între electroḑĭ 11 cm. Resistenţa electrolituluĭ měsurată după metoda indicată : 140.000 ohmĭ. Resistenţa specifică (resistibilitate saŭ resistivitate) este decĭ: 77.382 ohmĭ-centimetri.

Acéstă metodă se póte aplicà la studiul resistenţelor lichidelor de domeniul Chimieĭ organice.

Anexă.—La pag. 104.

CONTRIBUȚIUNE LA DETERMINAREA RESISTENȚEI ELECTROLIȚILOR

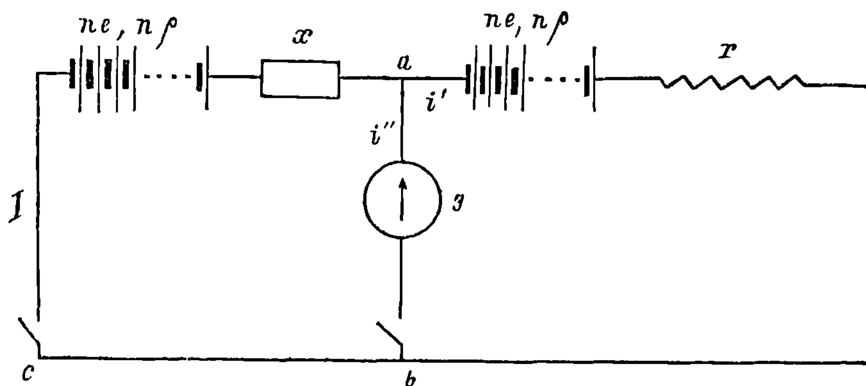
de

D. NEGREANU
Membru corespondent al Academieĭ Române.

In comunicațiunea, ce am avut onórea a presentà Academieĭ Române în cursul acesteĭ sesiunĭ, indicasem o metodă pentru mĕsura resistențelor electrolitice marĭ.

Tot aceleașĭ resistențe se maĭ pot determinà și în modul următor, basându-ne pe faptul experimental că forța electromotrice de polarisațiune, produsă în electrolit, este negligiabilă în raport cu forța electromotrice a elementelor ce daŭ nascere curentuluĭ.

Se formézà un circuit cu n elemente galvanice identice *(ne, nϱ)*, luate în numĕr destul de mare pentru ca forța electromotrice e' de po-



larisațiune produsă în electrolit să fie negligiabilă, din electrolitul în disoluțiune a căruĭ resistență x voim a o determinà, din alte n elemente identice cu precedentele *(ne, nϱ)* și în fine din resistența r,

care póte fi, după casurĭ, o cutie cu resistenţe saŭ o trăsătură de grafit făcută pe o placă de ebonit (resistenţă mĕsurată prealabil). Intre *a* şi *b* este introdus galvanometrul. In *c* este un întrerupĕtor de curent; alt intrerupĕtor în *b*.

Când comunicaţiunile sunt stabilite cum se vede în figură şi resistenţele x şi r sunt ast-fel că cadrul mobil al galvanometruluĭ nu deviază prin trecerea curentuluĭ, intensitatea i'' este nulă.

Legile cunoscute ale luĭ Kirchhoff, în acest cas, devin:

$$I = i'$$
$$ne - e' = I\,(n\varrho + x)$$
$$ne = I\,(n\varrho + r)$$

Fiind-că e' este negligiabil în raport cu ne, deducem:

$$x = r.$$

Experienţa a fost realisată cu 100 elemente cupru, zinc, apă acidulată, cu un electrolit a căruĭ resistenţă este considerabilă şi cu un galvanometru Deprez-d'Arsonval.

Electrolitul este conţinut în un vas, în care sunt introduşĭ doĭ electrodĭ de platină cu suprafaţa mare.

Metoda acésta, comparată cu precedenta, m'a condus la aceleaşĭ resultate.

Martie 1898.

CONCURSURI PENTRU PREMII.

1898

INSCIINȚARE.

A. Premiĭ pentru cărțĭ publicate.

I. *Premiul Năsturel-Herĕscu,* din Seria B, de 4.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1899 uneĭ cărțĭ scrise în limba română, *cu conținut de orĭ-ce natură,* care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Novembre 1897 până la 31 Octobre 1898.

Terminul depuneriĭ la cancelaria Academieĭ, în 12 exemplare, a cărților propuse la concursul acestuĭ premiŭ este până la 31 Octobre 1898.

In privința *Premiuluĭ Năsturel-Herĕscu* se pun în cunoscința publiculuĭ următórele disposițiunĭ din codicilul rĕposatuluĭ întru fericire C. Năsturel-Herĕscu:

«In tot anul Societatea Academică Română va avé a premià, din veniturile fonduluĭ *Năsturel,* o carte tipărită originală, în limba română, care se va socotì de către Societate ca cea maĭ bună publicațiune apărută în cursul anuluĭ; însă aceste premiĭ vor fi de două speciĭ:

«1. In treĭ anĭ consecutivĭ, de-arîndul, se va decerne câte un premiŭ de patru miĭ leĭ noĭ, No. 4.000 L. n., *minimum,* la cea maĭ bună carte apărută în cursul anuluĭ expirat.

«2. Iară în al patrulea an se va decerne un premiŭ fix de douĕ-spre-ḑece miĭ leĭ noĭ, No. 12.000 L. n., carele se va numì «*Marele Premiŭ Năsturel*»,

opereĭ care va fi judecată ca publicaţiunea de căpetenie ce va fi aparut în cursul celor patru anĭ precedenţĭ. Acest premiŭ nu se va puté decerne uneĭ lucrărĭ, care va fi obţinut dejà unul din premiele anuale, decât defalcând dintr'însul valórea premiuluĭ precedent.

«Operele, ce se vor recompensà cu acéstă a doua serie de premiĭ, vor tractà cu preferinţă despre materiile următóre:

«*a)* Scrierĭ seriόse de istorie şi de sciinţele accesoriĭ ale istorieĭ, preferindu-se cele atingĕtóre de istoria ţĕrilor române;

«*b)* Scrierĭ de religiunea ortodoxă, de morală practică şi de filosofie;

«*c)* Scrierĭ de sciinţe politice şi de economie socială;

«*d)* Tractate originale despre sciinţele esacte;

«*e)* Scrierĭ enciclopedice, precum dicţionare de istorie şi geografie, în carĭ să intre şi istoria şi geografia Românieĭ, dicţionare generale saŭ parţiale de sciinţe esacte, de arte şi meseriĭ, de administraţiune şi jurisprudenţă, şi alte asemenea lucrărĭ utile şi bine întocmite;

«*f)* Cărţĭ didactice de o valóre însemnată ca metod şi ca cuprins;

«*g)* Dicţionare limbistice în limba românéscă, maĭ ales pentru limbele antice şi orientale, adecă limba latină, elenă, sanscrită, ebraică, arabă, turcá, slavonă veche şi altele;

«*h)* Publicaţiunĭ şi lucrărĭ artistice de o valóre seriósă, adecă relative la artele plastice, architectura, sculptura, pictura, gravura, şi chiar opere musicale seriόse, pe carĭ aceste tóte Societatea Academică Română le va puté aprecià atuncĭ când îşĭ va întinde activitatea eĭ şi asupra tuturor materiilor de bele-arte;

«*i)* Scrierĭ de pură literatură română, în prosă şi în versurĭ, precum poeme, drame şi comediĭ seriόse,—maĭ ales subiecte naţionale,—şi orĭ-ce alte opere de înaltă literatură. Acestora maĭ cu sémă aş dorì să se acorde «*Marele «Premiŭ Năsturel*», când vor fi judecate ca avênd un merit cu totul superior, spre a se da ast-fel o încuragiare maĭ puternică desvoltăriĭ literatureĭ naţionale.»

La acestea se maĭ adaug următórele disposiţiunĭ luate de Societatea Academică la 2 şi 7 Septembre 1876:

1. La concurs se pot presentà şi opurĭ preinnoite în nouĕ ediţiuni, carĭ se vor fi retipărit în cursul anuluĭ, însă numaĭ de autorĭ în viéţă.

2. După cuprinderea chiar a testamentuluĭ, traducţiunile din limbĭ străine sunt excluse de la concurs; se va face însă excepţiune pentru acele traducţiunĭ de pe opurĭ străine clasice, carĭ:

a) saŭ prin dificultăţile învinse ale uneĭ perfecte reproducerĭ în versurĭ româneseĭ, vor constituì adevĕrate opurĭ literare ale limbeĭ române;

b) saŭ prin anexarea de elucidărĭ şi de note sciinţifice cu totul propriĭ traducĕtoruluĭ, îşĭ vor fi însuşit meritele unor lucrărĭ originale în limba română.

3. Cărţile premiate de Academia Română din alte fondurĭ ale sale saŭ

cele tipărite din iniţiativa şi cu spesele eĭ nu pot intrà la concurs pentru premiele Năsturel din seria B.

4. Premiele Năsturel din seria B se pot acordà nu numaĭ unor opurĭ complete, ci şi părţiĭ unuĭ op tipărit în cursul anuluĭ, cu condiţiune însă ca acéstă parte să fie de valórea şi de întinderea unuĭ volum şi nu de ale uneĭ simple făscióre (minimum 400 pag. format in-8⁰ garmond).

5. Premiarea uneĭ părţĭ a unuĭ op la un concurs anual nu împedecă premiarea uneĭ alte părţĭ a aceluiaşĭ op la un concurs posterior.

6. Opurile anonime şi pseudonime vor puté fi admise la concursul cărţilor tipărite, iar autoriĭ lor, spre a primì premiele acordate, vor trebuì să justifice proprietatea lor.

II. *Premiul Statuluĭ Eliade-Rădulescu*, de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1899 uneĭ cărţĭ scrise în limba română, *cu conţinut literar*, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Novembre 1896 până la 31 Octobre 1898.

Terminul depuneriĭ la cancelaria Academieĭ, în 12 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la 31 Octobre 1898.

III. *Premiul Adamachi*, de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1899 uneĭ cărţĭ scrise în limba română, *cu cuprins moral de orĭ-ce natură*, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Novembre 1897 până la 31 Octobre 1898.

Terminul depuneriĭ la cancelaria Academieĭ, în 12 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la 31 Octobre 1898.

IV. *Premiul Asociaţiuniĭ Craiovene pentru desvoltarea învĕţămîntuluĭ public*, de 1.500 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1899 *celeĭ maĭ bune cărţĭ didactice* în limba română dintre cele tipărite de la 1 Ianuarie 1895 până la 31 Octobre 1898.

Terminul depuneriĭ la cancelaria Academieĭ, în 6 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la 31 Octobre 1898.

V. *Premiul Statuluĭ Lazăr*, de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1900 uneĭ cărţĭ scrise în limba română, *cu conţinut ştiinţific*, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Novembre 1897 până la 31 Octobre 1899, saŭ celeĭ maĭ importante *invenţiunĭ sciinţifice* făcute de la 1 Novembre 1897 până la 31 Octobre 1899.

Terminul depuneriĭ la cancelaria Academieĭ, în 12 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs va fi până la 31 Octobre 1899.

VI. *Premiul Hagi-Vasile*, de 5 000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1900 uneĭ cărţĭ scrise în limba română şi publicate în timpul de la 1 Ianuarie 1894 până la 31 Octobre 1899, al căreĭ cuprins va fi:

Istoria comerciuluĭ la Românĭ, saŭ *starea actuală a comerciuluĭ în România*, saŭ *studiĭ asupra legislaţiuniĭ comerciale în statul român*, saŭ *orĭ-ce alte subiecte privitóre la comerciul român.*

Terminul depuneriĭ la cancelaria Academieĭ, în 6 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs va fi până la 31 Octobre 1899.

Notă.—Concurenţiĭ sunt obligaţĭ a arătà tot-deauna în scris pentru care anume premiŭ presintă lucrările lor la concurs.

B. Premiĭ pentru lucrărĭ puse la concurs cu subiecte date.

VII. *Premiul Adamachi*, de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1899 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Biserica creştină ortodoxă din România şi influenţa eĭ morală în evoluţiunea culturală a ţĕrilor române de la începutul seculuĭ nostru până la 1891.

Lucrarea se va face după următorul program:

Situaţiunea bisericeĭ la începutul véculuĭ XIX. Organisarea eĭ, mijlóce de cultură şi nivel cultural, membriĭ însemnaţĭ prin rolul lor, atitudinea Ruşilor faţă de călugăriĭ grecĭ din ţéră. Ce s'a făcut sub domniile luĭ Caragea şi Calimach (1812—1819) pentru biserică. A contribuit biserica la reforma legiuirilor ? Jurisdicţiunile bisericescĭ sub aceştĭ doĭ Domnĭ (stare civilă, căsătoriĭ, divorţurĭ, judecata clericilor), legăturile dintre cler şi bresle studiate până la desfiinţarea breslelor.

Cum a considerat biserica mişcarea Eteriştilor pe pămîntul românesc. A contribuit la înlăturarea domniilor fanariote ? A înlesnit clerul din Muntenia mişcarea luĭ Tudor Vladimirescu ? Prima încercare de secularisare la 1827, revenirea eĭ la 1828 după cererea Sultanuluĭ.

Pacea de la Adrianopole (1829). Protectoratul rusesc şi efectele sale asupra bisericeĭ. Organisarea dată bisericeĭ prin Regulamentul Organic (1828—1834) şi continuările sale. Apreciarea eĭ. Participarea Episcopilor şi Mitropoliţilor la Adunările obştescĭ studiată după isvóre.

Clerul sub domniile luĭ Alexandru Ghica şi Gheorghe Bibescu (1834—1848) în Muntenia şi sub Michail Sturdza în Moldova. Infiinţarea departamentuluĭ bisericesc. Partea cleruluĭ la mişcarea de la 1848. Atitudinea principalilor chiriarchĭ în decursul mişcăriĭ şi după înfrângerea eĭ.

Ce parte a luat clerul la societăţile literare, filarmonice, etc. înfiinţate până

la 1848. Ce parte a luat clerul la lupta pentru Unire de la 1849 la 1858. Ce parte a luat la desfiinţarea robieĭ (evaluarea numěruluĭ robilor mănăstirilor, bisericilor, etc. şi compararea stăriĭ acestora cu starea celor-lalţĭ robĭ), la desfiinţarea clăciĭ prin propagandă saŭ exemplu.

Biserica sub domnia luĭ Cuza. Numirea Episcopilor prin decret domnesc la 1865. Proteste: Scriban, Sofronie, Melchisedec. Secularisarea averilor bisericescĭ. Motivele carĭ aŭ inspirat-o şi persónele carĭ aŭ susţinut şi efectuat acéstă měsură. Atitudinea cleruluĭ. Istoricul secularisăriĭ, însoţit pe cât se póte de date statistice. Influenţa eĭ asupra vieţeĭ bisericescĭ. Folósele pentru stat. Eliminarea elementuluĭ străin. Sinodul mixt.

Mesagiul din Iunie 1866 al Domnitoruluĭ Carol (promiţênd întórcerea la basele canonice). Autocefalia. Starea cestiuniĭ în trecut. Reluarea eĭ sub Cuza. Recunóscerea şi consacrarea eĭ de bisericile surorĭ.

Legile şi regulamentele organice de la 1866—1891, studiate din punctul de vedere al scopurilor urmărite, al resultatelor dobândite şi al completărilor saŭ îndreptărilor ce rĕmân de făcut.

Cultura în biserică. Prin ce erà representată până la 1812. Invěţămîntul primar dat de dascălĭ şi preoţĭ până la organisarea acestuĭ învěţămînt de către stat înainte de Unire. Tipografiile bisericescĭ. Bibliotecele bisericescĭ în momentul secularisăriĭ (cărţile lor se află la Biblioteca Statuluĭ). Seminariele, studiate în tóte fasele prin carĭ aŭ trecut până la 1891. Ródele date de Facultatea de teologie. Ca conclusiune: ce ameliorărĭ arată ca necesare experienţa făcută până la 1891?

Numěrul (aproximativ) preoţilor, călugărilor, etc. la principalele epoce dintre 1800 şi 1891. Causele numěruluĭ exagerat de clericĭ pe la începutul secoluluĭ. A se studià, tot comparativ la diferite epoce, nivelul cultural şi moral al cleruluĭ, traiul şi rolul sěŭ în societate. Biografiile clericilor însemnaţĭ, ca Veniamin Costache, Dositeiŭ, Melchisedec.

Comparaţiunea mersuluĭ bisericeĭ române cu acela al celor-lalte bisericĭ autocefale şi semi-autocefale de ritul răsăritén. (1) Relaţiunile morale şi culturale cu ele. Relaţiunile cu cele-lalte bisericĭ creştine (conferinţele de la Bonn, stăruinţele catolice pentru unire, etc.).

Artele în legătură cu biserica: *a)* architectura, restaurările cele marĭ, bisericile nouĕ, caracterisarea stiluluĭ; *b)* pictura, renovaţiunea eĭ după stilul bizantin şi tradiţiunea naţională, caracterisarea stiluluĭ bizantin ortodox în pictură din punctul de vedere tradiţional şi estetic; *c)* progresele cântuluĭ bisericesc, compositoriĭ admişĭ în biserica nóstră; *d)* artele ornamentale, vestminte, legătura cărţilor, mobilierul, obiectele cultuluĭ, etc.

Introducerea literilor romane, mişcarea literară bisericéscă studiată în principalele publicaţiunĭ şi reviste. Modificărĭ în limba întrebuinţată în scrierile religióse. Rolul Sinoduluĭ şi al Facultăţiĭ de teologie în desvoltarea literatureĭ bisericescĭ.

---

(1) Lista lor se găsesce în *Boroianu,* Istoria bisericeĭ, pag 568.

Biserica şi simţemîntul naţional. Rolul cleruluĭ în vióţa naţională, studiat comparativ cu acela ce-l are în acéstă privinţă clerul în cele-lalte ţěrĭ locuite de Românĭ şi în alte ţěrĭ ortodoxe.

Simţemîntul religios studiat ca conţinut, extensiune şi intensitate la diferite epoce ale acestuĭ secol. Evoluţiunea acestuĭ simţemînt şi a ideilor morale. (1)

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la 1 Septembre 1898.

VIII. *Premiul Alexandru Bodescu*, de 1.500 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1899 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Cercetărĭ istorice asupra oraşelor Chilia şi Cetatea-Albă.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la 1 Septembre 1898.

IX. *Premiul Neuschotz*, de 2.000 Leĭ, dimpreună cu procentele acestuĭ fond până la acordarea premiuluĭ (decis. 6 Martie 1895), se va decerne în sesiunea generală din anul 1899 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Compendiŭ istoric asupra desvoltăriĭ industriale la Românĭ până în 1875.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la 1 Septembre 1898.

X. *Premiul Statuluĭ Lazăr*, de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1899 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Studiul hidrografic complet al unuia din următórele rîurĭ: Jiul, Oltul, Argeşul, Ialomiţa, Siretul.

Studiul va cuprinde: cursul rîuluĭ, studiul mătceĭ luĭ, afluenţiĭ luĭ, lungimea cursuluĭ, natura terenurilor pe carĭ curge, permeabilitatea lor; debitul luĭ şi al principalilor luĭ afluenţĭ în stare normală şi în stările excepţionale de crescere şi de scădere; diagrame cât maĭ complete, representând regimul rîuluĭ şi al principalilor sěĭ afluenţĭ într'o periódă de timp cât maĭ lungă posibil; întinderea terenurilor supuse inundaţiunilor rîuluĭ şi afluenţilor sěĭ; un proiect pentru îmbunătăţirea regimuluĭ, eventual

(1) Acest program desvoltător este menit să serve la lucrarea subiectuluĭ numaĭ ca puncte de atins, lăsându-se la disposiţiunea concurentuluĭ lărgirea şi coordonarea materieĭ.

pentru canalisarea luĭ şi facerea navigabilă a luĭ; uu proiect pentru irigarea terenurilor cultivabile cuprinse în basenul rîuluı considerat, pentru îmbunătăţirea şi pentru utilisarea luĭ.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la 1 Septembre 1898.

XI. *Premiul Alexandru Ioan Cuza*, de 10.000 Leĭ, dimpreună cu procentele acesteĭ sume de la 1891 până la acordarea premiuluĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1900 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Istoria Românilor de la Aurelian până la fundarea Principatelor.

Punctele de căpetenie ale programuluĭ sunt cele următóre:

1. Teritoriul colonisaţiuniĭ romane în ţĕrile din drépta şi din stânga Dunariı-de-jos.
2. Teoriile vechĭ şi nouĕ despre originea şi locuinţele Românilor în cursul evuluĭ mediŭ.
3. Migraţiunea popórelor în ţĕrile dunărene şi înrîurırile reciproce dintre barbarĭ şi elementul roman, de la părăsirea Dacieĭ Traiane până la înfiinţarea Imperiuluĭ bulgar.
4. Româniĭ şi Bulgariĭ în timpul Imperiuluĭ bulgar şi al celuĭ romàno-bulgar şi relaţıunile lor cu popórele din stânga Dunăriĭ.
5. Originele Principatelor române.

Lucrarea va fi întemeiată pe un studiŭ cât maĭ amănunţit şi consciinţios al isvórelor antice şi medievale: autorĭ, inscripţiunĭ, documente şi orĭ-ce resturĭ ale vechimiĭ, utilisându-se şi toponimia, limba şi în genere orĭ-ce fântână ce ar puté contribuì la lămurirea cestiuniĭ.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembre 1899.

XII. *Premiul Statuluĭ Eliade-Rădulescu*, de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1900 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Istoria Românilor în timpul Domniilor Regulamentare.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembre 1899.

XIII. *Premiul Adamachi*, de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1900 cele maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Studiĭ asupra pelagreĭ.

Causă. Intindere Raportul între pelagră şi consumaţiunea de porumb. Modul cultureĭ porumbuluĭ la noĭ. Condiţiunile carĭ opresc cócerea porumbuluĭ şi carĭ favoriséză desvoltarea de parasiţĭ aĭ porumbuluĭ. Examenul biologic al porumbuluĭ stricat. Examenul materiilor fecale ale persónelor carĭ se nutresc cu porumb. Descripţiunea clinică şi anatomo-patologică a pelagreĭ. Tractamentul pelagreĭ. Preventiunea (profilaxia) pelagreĭ. Starea pelagreĭ în diferite judeţe ale Românieĭ şi istoricul apariţiuniĭ şi desvoltăriĭ acesteĭ bóle în ţéră.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembre 1899.

XIV. *Premiul Alexandru Ioan Cuza*, de 6.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1901 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Istoria critică asupra chinezatelor şi districtelor autonome românescĭ din Transilvania, Ungaria şi Banat, cu privire şi la instituţiunea chinezilor din cele-lalte ţĕrĭ locuite de Românĭ, însoţită în anexe de documente.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembre 1900.

XV. *Premiul Statuluĭ Lazăr*, de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1901 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Fauna ichtiologică a Românieĭ.

Autorul va avé să facă:

1. Descrierea genurilor şi speciilor de pescĭ carĭ trăesc în apele Românieĭ din diferitele sale regiunĭ, făcênd representaţiunea lor în desemn saŭ cel puţin în fotografie.
2. Va arătă carĭ din aceste speciĭ sunt migratóre şi la ce epocă fac migraţiunile lor.
3. Va arătă care este epoca şi modul cum aceste speciĭ depun ouĕle lor.
4. Va arătă starea actuală a industrieĭ pescărieĭ în România din punctul de vedere technic şi economic.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembre 1900.

XVI. *Premiul Anastasie Fĕtu*, de 3 000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1901 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect :

Charta agronomică a României.

Lucrarea se va face după următorul program:

I. *Partea grafică.*—Intemeiându-se pe cele maĭ recente date şi studiĭ statistice, economice şi agricole, autorul va representà, prin diferte charte în colorĭ nuanţate, starea diferitelor producţiunĭ agricole şi forestiere ale ţĕriĭ, repărţite pe judeţe.

Ast-fel, câte o chartă specială va înfăţişà repartiţiunea cultureĭ grîuluĭ şi altor plante în diferite judeţe. Colórea va fi cu atât maĭ închisă cu cât cultura plantelor va fi maĭ întinsă pe o suprafaţă dată.

O chartă specială va fi consacrată pentru fie-care din plantele următóre: grîul, secara, porumbul, orzul, ovĕsul, rapiţa, fîneţele naturale şi păşunele, pădurile.

Pentru plantele a căror cultură este puţin întinsă, precum sunt inul, tutunul, cânepa şi altele, autorul se va mărginì la indicaţiunĭ statistice.

O chartă specială va înfăţişà repărţirea viilor în tótă România înainte de invasiunea filoxerică; iar în datele statistice se va arătà întinderea viilor distruse de filoxeră.

O altă chartă va înfăţişà repartiţiunea prunilor şi pomilor roditorĭ în regiunile lor speciale, adecă ale colinelor.

O chartă va fi consacrată special pădurilor din România.

Charte speciale vor înfăţişà diferitele animale domestice şi anume: specia cavalină, specia bovină, specia ovină şi specia porcină.

Dimensiunile fie-căreĭ charte vor fi între 20 şi 30 centimetri de lature

Autorul se va povăţuì după cele maĭ nouĕ publicaţiunĭ de atlasurĭ agricole făcute în Francia, Germania, Austro-Ungaria, Rusia şi alte ţĕrĭ, în carĭ pe lângă intensitatea colorilor se daŭ şi întinderile pe hârtie mĕsurată.

II. *Partea statistică.* — După o scurtă notiţă asupra stăriĭ actuale a economieĭ rurale în România, autorul va înfăţişà un studiŭ statistic, care va cuprinde:

1. Teritoriul total al Românieĭ.
2. Terenurile agricole, cuprinḑênd suprafaţa pămîntuluĭ ocupat de cereale, fîneţe, viĭ, pomĭ roditorĭ, pădurĭ şi alte producţiunĭ agricole.
3. Valórea venală medie pe hectar a diferitelor pămînturĭ pe judeţe şi regiunĭ.
4. Valórea locativă medie pe hectar, tot pe judeţe, a pămîntuluĭ de arătură, a fîneţelor.
5. Numĕrul contribuabililor funciarĭ, cuprinḑênd proprietatea mare şi cea ţĕrănéscă, cu sumele ce represintă.
6. Intinderea medie şi mersul exploataţiunilor agricole.
7. Poporaţiunea totală a Românieĭ.
8. Poporaţiunea agricolă.
9. Preţul de mijloc al grîuluĭ, porumbuluĭ şi orzuluĭ în ceĭ din urmă 25 anĭ.
10. Exportul Românieĭ în ceĭ din urmă 25 anĭ.

A doua parte a noţiunilor statistice va cuprinde:
1. Intinderea culturilor pentru fie-care plantă cultivată şi producţiunea totală a diferitelor plante.
2. Statistica diferitelor specii de animale domestice.
Autorul, luând acest program ca un minimum de indicaţiunĭ, va puté introduce tóte notiţele relative la subiect. Se atrage atenţiunea, ca autorul să ţină sémă de publicaţiunile analóge cele maĭ recente făcute în Europa.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembre 1900.

XVII. *Premiul Neuschotz*, de 2.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1901 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:
Expunerea principiilor conducĕtóre ale dreptuluĭ public modern al Românieĭ şi cercetarea resultatelor aplicaţiuniĭ lor de la 1857 până în momentul de faţă.

Lucrarea se va face după programul următor:

Carĭ sunt principiile dreptuluĭ public modern al Românieĭ? Sunt ele întemeiate pe sciinţă? Cu care şcólă filosofică se légă? Aŭ lost luate de la alt popor? In cas afirmativ, de la care? pe ce cale? Aŭ intrat în viéţa sufletéscă a Românuluĭ? Carĭ s'aŭ dovedit roditóre în aplicaţiune? A deviat saŭ s'a modificat vre-unul în practică? Dacă da, de ce? In ce sens aŭ modificat ele viéţa publică românéscă? Ce bine avem dreptul de a aşteptă pe viitor de la ele? ce rele saŭ inconveniente? Cu un cuvînt să se dea o icónă a vieţeĭ publice, cercetată după datele realităţiĭ, logiceĭ şi conceptelor generale. (Obiectele cercetăriĭ vor fi maĭ ales Constituţiunile şi legile marĭ organice.)

Iată ca indicaţiunĭ câte-va cestiunĭ, pe carĭ concurenţiĭ vor trebuì să le examineze:

Suveranitatea poporuluĭ. Exerciţiul puterilor prin delegaţiune.
Despărţirea puterilor, delimitarea lor. Obligaţiunile militare. Dreptul public militar. Libertatea individuală şi restricţiunile eĭ în drept şi în practică. (In teorie e absolută, în practică nu există pentru ţĕrănime, muncitorĭ, etc.) Obligativitatea şi gratuitatea învĕţămîntuluĭ primar.
Excluderea femeilor de la drepturile politice şi de la unele drepturĭ civile.
Limitarea dreptuluĭ de a testă şi regimul familieĭ.
Intervenţiunea statuluĭ în cestiunĭ sanitare, industriale, etc.
Rolul statuluĭ ca representant al ideeĭ morale şi ca factor de progres întru cât reese din dreptul public.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembre 1900.

XVIII. *Premiul Adamachi,* de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1901 celeĭ maĭ bune lucrărí scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Istoria literatureĭ române de la Cantemir până la 1821, cu extragerĭ din autoriĭ aceleĭ epoce literare.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembre 1900.

XIX. *Premiul Princesa Alina Ştirbeĭ* se va decerne în sesiunea generală din anul 1902 pentru cea maĭ bună scriere în limba română despre:

Principiile morale şi creştinescĭ de carĭ trebue să se conducă părinţiĭ în educaţiunea copiilor lor.

«Acéstă scriere va arătà în mod metodic legile morale carĭ trebue să conducă pe om în viéţă şi mijlócele ce trebue întrebuinţate de părinţĭ şi de crescĕtorĭ, pentru ca germeniĭ cerinţelor morale să fie desvoltaţĭ şi întăriţĭ treptat în inima copiilor şi a tinerimiĭ, pentru ca voinţa acestora să fie îndrumată cu constanţă spre tot ce este bun şi virtuos, precum şi spre îndeplinirea datoriilor multiple ale omuluĭ; în fine pentru ca copiiĭ şi tinerimea să fie de timpuriŭ ast-fel conduşĭ, ca germeniĭ celor bune să nu fie slăbiţĭ într'înşiĭ, iar germeniĭ celor rele să nu fie oploşiţĭ şi încuragiaţĭ.» (Din *Actul de donaţiune.*)

Premiul este de 8.500 Leĭ, în care sumă se cuprind premiul autoruluĭ şi cheltuelile de tipărirea scrieriĭ (de *minimum* 30 cóle de tipar *garmond*) în 1000 exemplare, din carĭ 800 ale autoruluĭ şi 200 ale Academieĭ.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembre 1901.

XX. *Premiul Statuluĭ Eliade-Rădulescu,* de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1902 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Studiŭ comparativ asupra dialectelor şi sub-dialectelor române.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembre 1901.

XXI. *Premiul Adamachi,* de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1902 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Domnia luĭ Stefan-cel-Mare.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembre 1901.

XXII. *Premiul G. San-Marin*, în sumă de 2.000 Leĭ, dimpreună cu procentele acestuĭ fond până la acordarea premiuluĭ (decis. 6 Martie 1895), se va decerne în sesiunea generală din anul 1902 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Consideraţiunĭ asupra comerciuluĭ Românieĭ cu ţĕrile străine atât la Orient cât şi la Occident, începênd cu secolul XVI până în aniĭ din urmă.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembre 1901.

XXIII. *Premiul Statuluĭ Lazăr*, de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1903 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Studiul vinurilor din România din punctul de vedere economic şi al composiţiuniĭ lor chimice.

Acest studiŭ va trebuì să cuprindă cel puţin:

I. Expunerea cunoscinţelor ce avem asupra:
a) întinderiĭ viilor, valoriĭ şi costuluĭ cultureĭ lor;
b) producţiuniĭ vinuluĭ saŭ a producţiunilor derivate şi a valoriĭ lor;
c) comerciuluĭ exterior de vinurĭ şi de producte derivate; şi
d) consumaţiuniĭ interióre de vinurĭ şi de producte derivate.
II. Descrierea a cel puţin patru din marile podgoriĭ din ţéră, luând de preferinţă două din Muntenia şi două din Moldova.
Descrierea va trebuì să cuprindă:
a) topografia generală;
b) exposiţiunea;
c) natura geologică şi petrografică a soluluĭ;
d) pe cât posibil climatul saŭ cel puţin datele meteorologice ale regiuniĭ;
e) descrierea speciilor de viţă cultivate, cu desemnurĭ de strugurĭ şi de frunze;
f) modul de cultură a viţeĭ şi costul lucruluĭ;
g) modul fabricăriĭ vinuluĭ şi eventual a productelor derivate;
h) producţiunea, valórea eĭ;
i) valórea viilor;
j) viile cele maĭ renumite;

k) analisa mecanică şi chimică a pămîntuluĭ din cel puţin treĭ viĭ pe podgorie, carĭ se deosibesc maĭ mult una de alta, fie prin calitatea saŭ cantitatea productelor, fie prin natura pămîntuluĭ;

l) analisa mustuluĭ fabricat din câte o singură specie de strugurĭ;

m) analisa musturilor fabricate din amestecurĭ de strugurĭ, aşà cum se face de ordinar prepararea lor în localitate; se vor analisà cel puţin musturile provenind din viile ale căror pămînturĭ aŭ fost analisate;

n) analisa vinurilor din acele podgoriĭ, analisându-se cel puţin vinurile din viile ale căror pămînturĭ aŭ fost analisate şi pe cât posibil vinurile produse în aceeaşĭ vie în diferiţĭ anĭ.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembre 1902.

XXIV. *Premiul Adamachi,* de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1903 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Alcoolismul în România.

Lucrarea va cuprinde:

I. Un studiŭ statistic asupra consumaţiuniĭ diferitelor bĕuturĭ spirtóse în raport cu poporaţiunea.

II. Composiţiunea bĕuturilor spirtóse consumate:

a) Productele distilaţiuniĭ vătĕmătóre sănătăţiĭ;

b) Esenţele întrebuinţate la noĭ şi acţiunea lor fisiologică;

c) Influenţa materiilor prime stricate asupra productelor distilaţiuniĭ.

III. Patologia alcoolismuluĭ: cercetărĭ originale şi critice asupra bólelor şi lesiunilor produse de alcoolism în România în raport cu composiţiunea alcooluluĭ consumat.

IV. Raportul între alcoolism şi diferitele alte bóle rĕspândite în ţéră.

V. Consecinţele morale şi economice ale alcoolismuluĭ, cu date statistice.

Lucrarea va fi basată pe cercetărĭ originale.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembre 1902.

XXV. *Premiul Neuschotz,* de 2.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1903 celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Expunerea finanţelor statuluĭ român de la 1859 până la 1902, cu o introducere asupra finanţelor Domniilor Regulamentare.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembre 1902.

XXVI. *Premiul Princesa Alina Știrbeĭ* se va decerne în sesiunea generală din anul 1906 pentru cea maĭ bună scriere în limba română despre:

Istoria Românieĭ de la fundarea Dacieĭ până la finele seculuĭ present pentru usul și întărirea simțemintelor patriotice ale tuturor cetățenilor.

«In acéstă istorie trebue să reésă firul conducĕtor al desvoltăriĭ statuluĭ român, greutățile ce poporul a avut de învins, suferințele ce a îndurat, efectele înfricoșate ale dominațiunilor străine, luptele ce el a purtat pentru a susținé naționalitatea sa neatinsă, redeșteptarea némuluĭ românesc dovedită prin luptele eroice interne și externe susținute maĭ ales de la începutul seculuĭ, — încununată prin independența redobândită și regatul înălțat de virtutea românéscă însășĭ,—asigurată pentru vecie, precum va da Dumnedeŭ, prin succesele și progresele ce poporul va desăvîrșì neîncetat.» (Din *Actul de donațiune.*)

Premiul este de 8.500 Leĭ, în care sumă se cuprind premiul autoruluĭ și cheltuelile de tipărirea scrieriĭ (de *minimum* 30 cóle de tipar *garmond*) în 1.000 exemplare, din carĭ 800 ale autoruluĭ și 200 ale Academieĭ.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembre 1905.

XXVII. *Premiul Princesa Alina Știrbeĭ* se va decerne în sesiunea generală din anul 1910 pentru cea maĭ bună:

Carte de lectură pentru școlele secundare.

«Acéstă carte va cuprinde în întâia parte descripțiunĭ ale natureĭ și ale puterilor natureĭ și în a doua parte narațiunĭ despre evenimentele istorice însemnate și despre viéța bărbaților celor marĭ aĭ națiuniĭ române și aĭ altor popóre. Descripțiunile sau narațiunile vor fi saŭ bucățĭ originale saŭ traducțiunĭ bine făcute. In tot casul, alegerea se va face din tot ce literatura românéscă saŭ străină posedă maĭ clasic și va avé în vedere desvoltarea iubiriĭ naturiĭ și a simțemintelor patriotice și virtuóse.» (Din *Actul de donațiune.*)

Premiul este de 8.500 Leĭ, în care sumă se cuprind premiul autoruluĭ și cheltuelile de tipărirea scrieriĭ (de *minimum* 30 cóle de tipar *garmond*) în 1.000 exemplare, din carĭ 800 ale autoruluĭ și 200 ale Academieĭ.

Terminul presintăriĭ manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septembre 1909.

Notă.—Manuscriptele lucrărilor puse la concursurile premielor de sub N-riĭ VII— XXVII, se vor presentà anonime, purtând o devisă, care va fi reprodusă pe un plic sigilat cuprindênd numele concurentuluĭ.

Academia îşĭ reservă dreptul de a tipărì în publicaţiunile sale lucrările ce se vor premià.

Premiele se vor da autorilor numaĭ după tipărirea lucrărilor premiate.

Concurenţiĭ sunt obligaţĭ a arătà tot-deauna în scris pentru care anume premiŭ presintă lucrările la concurs.

C. Premiĭ pentru traducerĭ din autorĭ clasicĭ latinĭ şi grecĭ.

XXVIII. Conform decisiuniĭ luate în sesiunea anuluĭ 1898, se publică concurs pentru cea maĭ bună traducţiune din:

Titi Livii ab Urbe condita libri, liber VIII, cap. 9—25, cu condiţiunile următóre:

1. Traducţiunea va fi într'o limbă românéscă cât se póte de curată şi de elegantă, căutând a se reproduce în traducere calităţile autoruluĭ tradus.

Traducĕtoriĭ sunt datorĭ a da note critice asupra diferitelor lecţiunĭ ale locurilor obscure din text, cum şi note explicative asupra terminilor technicĭ şi numelor propriĭ carĭ vin în textul autoruluĭ.

2. Manuscriptele se vor presentà anonime, purtând o devisă, care va fi reprodusă pe un plic sigilat cuprindênd numele concurentuluĭ.

3. Premiul pentru cea maĭ bună traducere de 20 pagine (după ediţiunile stereotipe ale luĭ Tauchnitz din Lipsca) va fi de Leĭ 120.

4. Cel ce va obţiné premiul, ca cel maĭ bun traducĕtor al părţiĭ însemnate maĭ sus, va fi însărcinat de Academie a face traducţiunea scrieriĭ întregĭ, începênd de la cartea VIII, cu premiul fixat de Leĭ 120 pentru fie-care 20 pagine, după ediţiunea maĭ sus citată.

5. Traducĕtorul ast-fel însărcinat de Academie va fi dator a urmà lucrarea cu aceeaşĭ diligenţă, esactitate, eleganţă şi puritate de limbă, cu carĭ a făcut şi proba premiată. El va fi dator a da pe fie-care an câte 200 pagine de traducere din ediţiunea luată de normă.

6. Traducţiunea se va examinà de Secţiunea literară a Academieĭ şi, aflându-se conformă condiţiunilor de maĭ sus, se va da la tipar, iar traducĕtoruluĭ se va rĕspunde remuneraţiunea cuvenită. La cas însă când traducţiunea n'ar corespunde condiţiunilor stabilite, ea se va trimite autoruluĭ cu observaţiunile făcute de Secţiunea literară şi cu invitaţiune de a o amendà.

7. Tipărirea autoruluĭ tradus se va face de Academie în 1.000 exemplare.

Traducĕtoriĭ operelor premiate de Academie sunt liberĭ a scóte o a doua ediţiune din traducţiunea făcută de dînşiĭ; însă, numaĭ după trecerea în-

tâiceĭ edițiunĭ făcute de Academie, eĭ rĕmân proprietarĭ pe traducțiunile lor.

8. Când Academia va aflà de cuviință a face o nouă traducțiune din un autor dejà tradus și publicat cu spesele eí, ea va fi liberă a procede la acésta, fără ca întâiul traducĕtor să aibă dreptul de a se opune.

9. *Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la 31 Decembre 1898.*

PERSONALUL

ACADEMIEI ROMANE

LA 1 APRILIE 1898.

MEMBRII ACADEMIEI.

I. SECȚIUNEA LITERARĂ.

1.	**Caragiani** *Ioan,*	numit	la	22	Aprilie	1866
	Hasdeŭ *Bogdan P.,*	ales	»	13	Septembre	1877
	Maiorescu *Titu,*	numit	»	20	Iulie	1867
	Naum *Anton,*	ales	»	11	Martie	1893
5.	**Negruzzi** *Iacob C.,*	»	»	26	»	1881
	Ollănescu *Dimitrie C.,*	»	»	11	»	1893
	Quintescu *Nicolae,*	»	»	14	Septembre	1877
	Sbiera *Ioan,*	numit	»	11	Iunie	1866
	Tocilescu *Gr. G.,*	ales	»	22	Martie	1890
10.	**Vulcan** *Iosif,*	»	»	30	»	1891
	— Loc vacant.					
	— Loc vacant.					

II. SECȚIUNEA ISTORICĂ

1.	**Babeș** *Vincențiŭ,*	numit	la	22	Aprilie	1866
	Ionescu *Nicolae,*	»	»	2	Iunie	1867
	Kalinderu *Ioan,*	ales	»	13	Martie	1893
	Maniu *Vasile,*	»	»	12	Septembre	1876
5.	**Marian** *Simeon Fl.,*	»	»	26	Martie	1881
	Marienescu *At. M.,*	»	»	»	»	»
	Moldovanu *Ioan M.,*	»	»	11	Aprilie	1894
	Papadopol-Calimach *A.,*	»	»	12	Septembre	1876

	Sturdza *Dimitrie A.*,	ales	la	15	Septembre	1871
10.	**Urechiă** *Vasile A.*,	numit	»	22	Aprilie	1866
	Xenopol *Alexandru D.*,	ales	»	11	Martie	1893
	— Loc vacant.					

III. ȘECȚIUNEA ȘCIINȚIFICĂ.

1.	**Aurelian** *Petre S.*,	ales	la	9	Septembre	1871
	Babeș *Dr. Victor,*	›	›	11	Martie	1893
	Fălcoianu *Stefan,*	»	›	13	Septembre	1876
	Felix *Dr. Iacob,*	›	»	30	Iunie	1879
5.	**Haret** *Spiru,*	›	›	31	Martie	1892
	Kretzulescu *Nicolae,*	»	»	9	Septembre	1871
	Poni *Petre,*	»	›	30	Iunie	1879
	Porcius *Florian,*	»	›	10	Martie	1882
	Saligny *Anghel,*	»	›	7	Aprilie	1897
10.	**Ștefănescu** *Grigorie,*	›	›	12	Septembre	1876
	Teclu *Nicolae,*	›	»	2	Iulie	1879
	— Loc vacant.					

MEMBRII ACADEMIEI ROMÂNE DECEDAȚI.

1. **Alecsandri** (Vasile). — Numit cu decretul No. 892 din 2 Iunie 1867.—Decedat la 22 August 1890.

Bacaloglo (Emanoil). — Ales la 29 Iunie 1879. — Decedat la 30 August 1891.

Barițiŭ (Gheorghe). — Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedat la 21 Martie (3 Aprilie) 1893.

Brândză (Dr. Dimitrie). — Ales la 30 Iunie 1879. — Decedat la 3 August 1895.

5. **Chițu** (Gheorghe). — Ales la 27 Iunie 1879. — Decedat la 28 Octobre 1897.

Cipariu (Timoteiŭ). — Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedat la 22 August (3 Septembre) 1887.

Cobălcescu (Grigorie). — Ales la 29 Martie 1886. — Decedat la 21 Maiŭ 1892.

Cozacovicĭ (Dimitrie).—Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866.— Decedat la 21 August 1868.

Dimitrovicĭ (Ambrosiŭ). — Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedat la 3 (15) Iulie 1866.

10. **Eliade-Rădulescu** (Ioan). — Numit cu decretul No. 829 din 2 Iunie 1867. — Decedat la 27 Aprilie 1872.

Fĕtu (Dr. Anastasie). — Ales la 11 Septembre 1871. — Decedat la 3 (15) Martie 1886.

Fontaninu (Gheorghe M.). — Ales la 10 Septembre 1870. — Decedat la 24 Aprilie 1886.

Ghica (Ion).— Ales la 13 August 1874.— Decedat la 22 Aprilie 1897.—

Hasdeŭ (Alexandru). — Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866 — Ales membru onorar la 12 Septembre 1870. — Decedat la 9 Novembre 1872.

15. **Hodosiu** (Iosif). — Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedat la 28 Novembre 1880.

Hurmuzaki (Alexandru). — Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie. 1866. — Decedat la 8 Martie 1871.

Hurmuzaki (Eudoxiŭ). — Ales la 2 August 1872. — Decedat la 29 Ianuarie (10 Februarie) 1874.

Kogălniceanu (Michail). — Ales la 16 Septembre 1868. — Decedat la 20 Iunie 1891.

Laurian (August Treboniŭ). — Numit cu decretul No. 829 din 2 Iunie 1867. — Decedat la 25 Februarie 1881.

20. **Massimu** (Ioan C.) — Numit cu decretul No. 829 din 2 Iunie 1867. — Decedat la 2 Iunie 1877.

Melchisedec (Episcop). — Ales la 10 Septembre 1870. — Decedat la 16 Maiŭ 1892.

Mocioni (Andreiŭ). — Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Ales membru onorar la 12 Septembre 1870. — Decedat la 23 Aprilie (5 Maiŭ) 1880.

Munteanu (Gavril). — Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedat la 17 (29) Decembre 1869.

Negruzzi (Constantin). — Numit cu decretul No. 829 din 2 Iunie 1867. — Decedat la 25 August 1868.

25. **Odobescu** (Alexandru). — Ales la 10 Septembre 1870.— Decedat la 11 Novembre 1895.

Papiŭ-Ilarianu (Alexandru). — Ales la 16 Septembre 1868. — Decedat la 11 (23) Octobre 1878.

Poenaru (Petre). — Ales la 10 Septembre 1870. — Decedat la 2 Octobre 1875.

Roman (Alexandru).—Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedat la 15 (27) Septembre 1897.

Rosetti (Constantin A.) — Numit cu decretul No. 829 din 2 Iunie 1867. — Decedat la 8 Aprilie 1885.

30. **Sion** (Gheorghe). — Ales la 16 Septembre 1868. — Decedat la 1 Octobre 1892.

Stamati (Constantin). — Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. —Decedat la 26 Maiŭ 1876.

Străjescu (Ioan). — Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Demisionat și ales membru onorar la 12 Septembre 1870. — Decedat la 4 Octobre 1873.

Vasiciu (Dr. Paul). — Ales la 2 Iulie 1879. — Decedat la 20 Iunie (2 Iulie) 1881.

MEMBRI ONORARI.

M. S. CAROL I. *Regele României.*

Protector al Academiei Române

Preşedinte onorar.

(15 Septembre 1878)

M. S. ELISABETA, *Regina României* (Carmen Sylva).

(30 Martie 1881)

A. S. R. FERDINAND, *Principe al României.*

(15 Martie 1890)

A. S. R. VICTOR EMANUEL DE SAVOIA

Principe regal al Italiei

(6 Martie 1890)

5. **Ascoli** *Graz. Isaia* (Milan). — Ales la 13 Septembre 1877.
d'Avril *Baron Adolphe* (Paris). — Ales la 7 Septembre 1871.
Benndorf *Otto* (Viena). — Ales la 12 Aprilie 1894.
Bock *Dr. Francisc* (Aix-la-Chapelle). — Ales la 9 Septembre 1871.
Bormann *Eugen* (Viena). — Ales la 9 Aprilie 1897.
10. **Capellini** *Cav. Ioan* (Bolonia). — Ales la 7 Septembre 1871.
Dahn *Felix* (Breslau). — Ales la 12 Aprilie 1894.
Domaszewski *Afred de* (Heidelberg). — Ales la 9 Aprilie 1897.
Fröhner *Wilhelm* (Paris). — Ales la 9 Septembre 1871.
Gonata *Ştefan* (Basarabia). — Ales la 12 Septembre 1870.
15. **Grădiştênu** *Petre* (Bucurescĭ). — Ales la 2 Aprilie 1883.
Grant-Duff *M. E.* (Madras, India). — Ales la 12 Septembre 1875.
Gubernatis *Angelo De* (Roma). — Ales la 22 Martie 1895.
Hirschfeld *Otto* (Berlin). — Ales la 13 Aprilie 1894.
Hurmuzaki *Nicolae* (Cernăuţĭ). — Ales la 2 Aprilie 1883.
20. **Iosif Naniescu** *I. P. S. S. Mitrop. Mold.* (Iaşĭ). — Ales la 16 Aprilie 1888.
Léger *Louis* (Paris). — Ales la 12 Aprilie 1894.
Marsy *Comite de* (Compiègne). — Ales la 12 Aprilie 1894.
Mihalyi *Dr. Victor,* Archiepiscop (Blaj). — Ales la 12 Aprilie 1894.
Mommsen *Teodor* (Berlin). — Ales la 3 Iulie 1879.

25. **Müller** *Max* (Oxford). — Ales la 12 Septembre 1875.
Petruszewicz *A. S.* (Lemberg). — Ales la 22 Martie 1890.
Picot *Emile* (Paris). — Ales la 31 Maiŭ 1879.
Popea *Nicolae,* Episcop (Caransebeş). — Ales la 13 Septembre 1877.
Puşcariu *Ioan* (Bran). — Ales la 13 Septembre 1877.
30. **Rambaud** *Alfred* (Paris). — Ales la 22 Martie 1895.
Rosetti *Teodor* (Bucurescĭ). — Ales la 26 Martie 1891.
Schuhardt *Hugo* (Graz). — Ales la 13 Septembre 1877.
Stanley of Alderley *Lord Henry* (Londra). — Ales la 7 Septembre 1871.
Surucénu *Ioan Cassian* (Chişinĕŭ). — Ales la 11 Aprilie 1888.
35. **Tobler** *Adolf* (Berlin). — Ales la 30 August 1875.

MEMBRI ONORARĬ DECEDAŢĬ.

1. **Adrian** (General Gheorghe). — Ales la 13 Septembre 1875. — Decedat la 15 Octobre 1889.

Baillon (H.) — Ales la 28 Martie 1887. — Decedat la 7 Iulie 1895.

Bataillard *(Paul).* — Ales la 30 August 1872. — Decedat la 1 (13) Martie 1894.

Biondelli (Bernardino). — Ales la 7 Septembre 1871. — Decedat la 29 Iunie (11 Iulie) 1886.

5. **Bosianu** (Constantin). — Ales la 30 Iunie 1879. — Decedat la 21 Martie 1882.

Brătianu (Ioan C.) — Ales la 19 Martie 1885. — Decedat la 4 Maiŭ 1891.

Câmpénu *(Petre).* — Ales la 10 Septembre 1871. — Decedat la 15 Aprilie 1893.

Cecchetti (Bartolomeŭ). — Ales la 22 Martie 1890. — Decedat la 4 (16) Martie 1890.

Chasles (Philarète). — Ales la 9 Septembre 1871. — Decedat la 18 Iulie 1873.

10. **Cihac** (Alexandru). — Ales la 30 August 1872. — Decedat la 29 Iulie (10 August) 1887.

Cihac (Dr. Iacob). — Ales la 30 August 1872. — Decedat la 17 (29) Novembre 1888.

Creţianu (Gheorghe). — Ales la 22 Martie 1882. — Decedat la 6 August 1887.

Cuciurénu (Dr. Gheorghe).—Ales la 10 Septembre 1871.—Decedat la 10 (22) Ianuarie 1886.

Desjardins (Ernest).—Ales la 9 Septembre 1871.—Decedat la 9 (21) Octobre 1886.

15. **Diefenbach** (Lorenz).—Ales la 15 Aprilie 1880.—Decedat la 16 (28) Martie 1883.

Diez (Frederic). — Ales la 30 August 1872. — Decedat la 17 (29) Maiŭ 1876.

Egger (Emil).— Ales la 7 Septembre 1871.— Decedat la 18 (30) August 1885.

Grădișténu (Grigorie). — Ales la 30 Iunie 1879. — Decedat la 28 Februarie 1892.

Haynald (Cardinal Ludovic).—Ales la 2 Aprilie 1883.—Decedat la 4 (16) Iulie 1891.

20. **Ioanid** (Gheorghe).—Ales la 10 Septembre 1871.—Decedat la 27 Decembre 1888.

Ionescu (Ion).— Ales la 1 Aprilie 1884. — Decedat la 17 Decembre 1891.

Kotzebue (Wilhelm de).—Ales la 1 Aprilie 1884.—Decedat la 24 Octobre 1887.

Kretzulescu (Constantin). — Ales la 10 Septembre 1871. — Decedat la 20 Martie 1884.

Lasteyrie (Comite Ferdinand de).—Ales la 9 Septembre 1871.—Decedat la 14 Maiŭ 1879.

25. **Lepsius** (Richard).—Ales la 30 August 1875.—Decedat la 10 Iulie 1884.

Linas (Charles de). — Ales la 9 Septembre 1871. — Decedat la 14 (26) Aprilie 1887.

Longperrier (Adrien de).—Ales la 7 Septembre 1871.—Decedat la 14 Ianuarie 1882.

Manginca (Simeon).—Ales la 22 Martie 1890.—Decedat la 22 Novembre 1890.

Miklosich (Dr. Franz de).—Ales la 15 Aprilie 1880. — Decedat la 7 (19) Martie 1891.

30. **Monlau** (Filip). — Ales la 12 Septembre 1870. — Decedat la 16 Februarie 1871.

Mureșianu (Iacob).—Ales la 17 Septembre 1877.—Decedat la 17 (29) Septembre 1887.

Polizu (Dr. Gheorghe A.). — Ales la 10 Septembre 1871. — Decedat la 18 Octobre 1886.

Quinet (Edgar). — Ales la 15 Septembre 1869. — Decedat la 27 Martie 1875.

Sella (Quintino).— Ales la 2 Aprilie 1883. — Decedat la 15 Martie 1884.

35. **Silași** (Dr. Gr.). — Ales la 13 Septembre 1877. — Decedat la 5 (17) Ianuarie 1897.

Steenstrup (Johannes Japetus Smith). — Ales la 12 Septembre 1870. — Decedat la 8 (20) Iunie 1897.

Szabo (Dr. Iosif). — Ales la 30 August 1872. — Decedat la 15 Decembre 1874.

Șiaguna (Mitropolitul Andreiŭ).— Ales la 7 Septembre 1871.—Decedat la 16 Iunie 1873.

Torma (Carol). — Ales la 22 Martie 1882. — Decedat la 17 Februarie (1 Martie) 1897.

40. **Ubicini** (A.). — Ales la 9 Septembre 1871. — Decedat la 15 (27) Octobre 1884.

Uvaroff (Alexis S.). — Ales la 9 Septembre 1871. — Decedat la Februarie 1885.

Vegezzi-Ruscalla (G.). — Ales la 15 Septembre 1869. — Decedat la 17 (29) Decembre 1885.

White (Sir William A.).—Ales la 17 Martie 1885.—Decedat la 16 (28) Decembre 1892.

MEMBRI CORESPONDENŢI.

I. Pentru Secţiunea Literară.

Românĭ:

1. **Bengescu** *Gheorghe* (Bruxelles). — Ales la 2 Aprilie 1883.
Bianu *Ioan* (Bucurescĭ). — Ales la 25 Martie 1887.
Boiu *Zaharia* (Sibiiŭ). — Ales la 13 Septembre 1877.
Burada *Teodor T.* (Iaşĭ). — Ales la 25 Martie 1887.
5. **Densuşianu** *Aron* (Iaşĭ). — Ales la 13 Septembre 1877.
Esarcu *Constantin* (Bucurescĭ). — Ales la 1 Aprilie 1884.
Gane *Nicolae* (Iaşĭ). — Ales la 23 Martie 1882.
Ionnescu-Gion *G. I.* (Bucurescĭ). — Ales la 1 Aprilie 1889.
Laurian *D. Aug.* (Bucurescĭ). — Ales la 13 Septembre 1877.
10. **Mărgărit** *Apostol* (Bitolia). — Ales la 3 Aprilie 1889.
Neniţescu *Ioan* (Bucurescĭ). — Ales la 18 Martie 1896.
Philippide *Alexandru* (Iaşĭ).—Ales la 31 Martie 1898.
Speranţia *Teodor D.* (Bucurescĭ). — Ales la 30 Martie 1891.
Şerbănescu *Colonel T.* (Brăila). — Ales la 12 Aprilie 1894.
15. **Zamfirescu** *Duiliu* (Roma).—Ales la 1 Aprilie 1898.

Străinĭ:

1. **Jarník** *Dr. Ioan Urban* (Praga). — Ales la 28 Maiŭ 1879.
Lecomte du Nouy *A.* (Bucurescĭ). — Ales la 25 Martie 1887.
Rosny *Léon de* (Paris). — Ales la 13 Septembre 1877.
Schrader *Otto* (Jena). — Ales la 30 Martie 1891.
5. **Weigand** *Dr. Gustav* (Lipsca). — Ales la 31 Martie 1892.

II. Pentru Secţiunea Istorică

Românĭ:

1. **Bogdan** *Ioan* (Bucurescĭ). — Ales la 31 Martie 1892.
Broşteanu *Petre* (Reşiţa). — Ales la 1 Aprilie 1889.
Densuşianu *Nicolae* (Bucurescĭ). — Ales la 6 Aprilie 1880.

Erbicénu *Constantin* (Bucurescĭ). — Ales la 20 Martie 1890.
5. **Goldiş** *Ioan* (Arad). — Ales la 22 Martie 1882.
Iorga *Nicolae* (Bucurescĭ). — Ales la 9 Aprilie 1897.
Onciul *Dr. Dimitrie* (Bucurescĭ). — Ales la 1 Aprilie 1889.
Tanoviceanu *Ioan* (Iaşı). — Ales la 9 Aprilie 1897.
Slaviciĭ *Ioan* (Bucurescĭ). — Ales la 22 Martie 1882.
10. **Stefanelli** *T. V.* (Câmpulung, Bucovina).—Ales la 31 Martie 1898.
Suţu *Michail* (Bucurescĭ). — Ales la 1 Aprilie 1884.
Vizanti *Andreiŭ* (Iaşĭ).— Ales la 23 Martie 1882.
— Loc vacant.
— » »
15. — » »

Străinĭ:

1. **Ghedeon** *Emanuel* (Constantinopole).—Ales la 2 Aprilie 1891.
Jung *Dr. Julius* (Praga).—Ales la 13 Septembre 1877.
Kaluzniacki *Dr. Emil* (Cernăuţĭ). — Ales la 20 Martie 1890.
Legrand *Emile* (Paris).—Ales la 13 Septembre 1877.
5. **Odhner** *C. T.* (Stockholm).—Ales la 20 Martie 1890.
Tamm *Traugott* (Bucurescĭ).—Ales la 2 Aprilie 1891.

III. Pentru Secţiunea Sciinţifică.

Românĭ:

1. **Assaky** *Dr. G.* (Bucurescĭ).—Ales la 20 Martie 1890.
Climescu *C.* (Iaşĭ).—Ales la 31 Martie 1892.
Cosmoviciĭ *Leon* (Iaşĭ).—Ales la 11 Martie 1893.
Culianu *N.* (Iaşĭ).—Ales la 1 Aprilie 1889.
5. **Hepites** *Stefan C.* (Bucurescĭ).—Ales la 15 Aprilie 1880.
Istrati *Dr. C.* (Bucurescĭ).—Ales la 1 Aprilie 1889.
Kalinderu *Dr. N.* (Bucurescĭ)—Ales la 20 Martie 1890.
Negreanu *Dimitrie* (Bucurescĭ).—Ales la 11 Martie 1893.
Petrescu *Dr. Zaharia* (Bucurescı).—Ales la 18 Martie 1885.
10. **Robescu** *C. F.* (Bucurescĭ).—Ales la 10 Septembre 1871.
Rômniceanu *Dr. Gr.* (Bucurescĭ).—Ales la 20 Martie 1890.
Suţu *Dr. Alexandru* (Bucurescĭ).—Ales la 11 Aprilie 1888.
Ştefănescu *Sava* (Bucurescĭ).—Ales la 11 Martie 1893.
Viţu *Alexandru* (Bucurescĭ).—Ales la 7 Aprilie 1897.
15. — Loc vacant.

MEMBRI CORESPONDENŢI DECEDAŢI.

1. **Bamberg** (Dr. Felix).— Ales la 2 Aprilie 1891.— Decedat la 31 Ianuarie (12 Februarie) 1893.

Barcianu (Sava Popovicĭ).— Ales la 15 Septembre 1869. — Decedat la 17 (29) Martie 1879.

Codrescu (Teodor). — Ales la 2 Aprilie 1886. — Decedat la 22 Martie 1894.

Gogu (Constantin). — Ales la 3 Aprilie 1889. — Decedat la 30 Ianuarie 1897.

5. **Janka** (Victor).— Ales la 22 Martie 1882. — Decedat la 9 (21) August 1890.

Kanitz (August). — Ales la 22 Martie 1882.—Decedat la 30 Iunie (12 Iulie) 1896.

Lambrior (Alexandru). — Ales la 2 Martie 1882. — Decedat la 20 Septembre 1883.

Meşiota (Ioan). — Ales la 13 Septembre 1877. — Decedat la 19 Ianuarie 1878.

Obedenaru (Dr. Michail G.)— Ales la 10 Septembre 1871. — Decedat la 9 (21) Iulie 1885.

10. **Petrino** (Dimitrie). — Ales la 17 Septembre 1877. — Decedat la 29 Aprilie 1878.

Popescu (Ioan). — Ales la 13 Septembre 1877. — Decedat la 3 (15) Martie 1892.

Pop (Gavril). — Ales la 7 Septembre 1871. — Decedat la 27 Maiŭ 1883.

Roman (Visarion). — Ales la 13 Septembre 1877. — Decedat la 29 Aprilie (11 Maiŭ) 1885.

Schuyler (Eugen). — Ales la 12 Martie 1885. — Decedat la 16 (28) Iulie 1890.

15. **Vârgolicĭ** (Stefan).— Ales la 25 Martie 1887.—Decedat la 29 Iulie 1897.

OFICIILE ACADEMIEĬ ROMANE IN ANUL 1898—99.

A. PERSONALUL DELEGAŢIUNIĬ.

Preşedinte al Academieĭ Române. . . . . **Poni** *P.*
Asesorĭ (Vice-Preşedinţĭ) din *Secţiunea Literară* . **Ollănescu** *D. C.*
din *Secţiunea Istorică*. . **Urechiă** *V. A.*
din *Secţiunea Sciinţifică*. **Fălcoianu** *St.*
Secretar General (pe 7 anĭ, 1898—1905) . . . . . **Sturdza** *D. A.*

B. PERSONALUL SECŢIUNILOR.

I. SECŢIUNEA LITERARĂ.

Preşedinte. . . . . **Tocilescu** *Gr. G.* (Bucurescĭ)
Vice-Preşedinte. . . . . **Vulcan** *Iosif* (Oradea-Mare)
Secretar (pe 7 anĭ, 1897—1904) . . . . **Quintescu** *N.* (Bucurescĭ)

Membri: **Caragiani** *Ioan* (Iaşĭ), **Hasdeŭ** *B. P.* (Bucurescĭ), **Maiorescu** *T.* (Bucurescĭ), **Naum** *A.* (Iaşĭ), **Negruzzi** *I. C.* (Bucurescĭ), **Ollănescu** *D. C.* (Bucurescĭ), **Sbiera** *Ioan* (Cernăuţĭ). (2 Locurĭ vacante.)

II. SECŢIUNEA ISTORICĂ.

Preşedinte. . . . . **Babeş** *Vincenţiŭ* (Budapesta)
Vice-Preşedinte . . . . **Urechiă** *V. A.* (Bucurescĭ)
Secretar (pe 7 anĭ, 1893—1900) . . . . **Maniu** *Vasile* (Bucurescĭ)

Membri: **Ionescu** *Nicolae* (Iaşĭ), **Kalinderu** *I.* (Bucurescĭ), **Marian** *S. Fl.* (Sucéva), **Marienescu** *A. M.* (Oradea-Mare), **Moldovanu** *I. M.* (Blaj), **Papadopol-Calimach** *A.* (Tecuciŭ), **Sturdza** *D. A.* (Bucurescĭ), **Xenopol** *A. D.* (Iaşı). (Loc vacant.)

III SECŢIUNEA SCIINŢIFICĂ.

Preşedinte. . . . . **Aurelian** *P. S.* (Bucurescĭ)
Vice-Preşedinte. . . . . **Felix** *Dr. I.* (Bucurescĭ)
Secretar (pe 7 anĭ, 1893—1900) . . . . . **Ştefănescu** *Gr.* (Bucurescĭ)

Membri: **Babeş** *Dr. V.* (Bucurescĭ), **Fălcoianu** *St.* (Bucurescĭ), **Haret** *Sp.* (Bucurescĭ), **Kretzulescu** *N.* (Bucurescĭ), **Poni** *P.* (Iaşĭ), **Porcius** *Florian* (Rodna), **Saligny** *Anghel* (Bucurescĭ), **Teclu** *Nicolae* (Viena). (Loc vacant.)

C. PERSONALUL COMISIUNILOR

I. Comisiunea permanentă a Bibliotecei.

Membri: **Quintescu** *N.*, Secretar al Secţiunii Literare.
Maniu *V.*, » » » Istorice.
Ştefănescu *Gr.*, » » » Sciinţifice.

II. Membru conservator al Colecţiunii Numismatice: **Sturdza** *D. A.*

III. Comisiunea pentru cercetarea cărţilor tipărite intrate la concurs pentru:

Premiul Năsturel-Herĕscu din seria B, de 4.000 Leĭ, destinat celeĭ mai bune cărţĭ în limba română, cu conţinut de orĭ-ce natură, printre cele publicate de la 1 Novembre 1897 până la 31 Octobre 1898;

Premiul Statuluĭ Eliade-Rădulescu, de 5.000 Leĭ, destinat celeĭ maĭ bune cărţĭ în limba română, cu conţinut literar, dintre cele publicate de la 1 Novembre 1896 până la 31 Octobre 1898; şi

Premiul Adamachi, de 5.000 Leĭ, destinat celeĭ maĭ bune cărţĭ în limba română, cu cuprins moral de orĭ-ce natură, apărută de la 1 Novembre 1897 până la 31 Octobre 1898.

Din Secţiunea Literară: **Sbiera** *I.*, **Tocilescu** *Gr. G.*, **Vulcan** *I.*
» » Istorică: **Ionescu** *N.*, **Urechia** *V. A.*, **Xenopol** *A. D.*
» » Sciinţifică: **Aurelian** *P. S.*, **Babeş** *Dr. V.*, **Poni** *P.*

IV. Comisiunea pentru cercetarea lucrărilor intrate la concursul Premiuluĭ Statuluĭ Lazăr, de 5.000 Leĭ, pentru 1899, care se va decerne celeĭ maĭ bune lucrărĭ asupra subiectuluĭ:

«*Studiu hidrografic complet al unuia din următórele rîurĭ: Jiul, Oltul, Argeşul, Ialomiţa, Siretul.*»

Haret *Sp.*, **Saligny** *A.*, **Ştefănescu** *Gr.*

V. Comisiunea pentru cercetarea lucrărilor intrate la concursul Premiuluĭ Adamachi, de 5.000 Leĭ, pentru 1899, care se va decerne celeĭ maĭ bune lucrărĭ despre:

«*Biserica creştină ortodoxă din România şi influenţa eĭ morală în evoluţiunea culturală a ţĕrilor române de la începutul secoluluĭ nostru până la 1891.*»

Babeş *V.*, **Kalinderu** *I.*, **Marian** *S. Fl.*

VI. Comisiunea pentru cercetarea lucrărilor intrate la concursul Premiuluĭ Neuschotz, de 2.000 Leĭ, dimpreună cu procentele acestuĭ fond până la acordarea premiuluĭ, pentru 1899, care se va decerne celeĭ maĭ bune lucrărĭ asupra subiectuluĭ:

«*Compendiŭ istoric asupra desvoltăriĭ industriale la Românĭ până în 1875.*»

Aurelian *P. S.*, **Poni** *P.*, **Urechiă** *V. A.*

VII. Comisiunea pentru cercetarea lucrărilor intrate la concursul Premiuluĭ Alexandru Bodescu, de 1.500 Leĭ, pentru 1899, care se va decerne celeĭ maĭ bune lucrărĭ asupra subiectuluĭ:
«*Cercetărĭ istorice asupra oraşelor Chilia şi Cetatea-Albă.*
Hasdeŭ *B. P.*, **Tocilescu** *Gr. G.*, **Xenopol** *A. D.*

VIII. Comisiunea financiară:
Babeş *V.*, **Haret** *Sp.*, **Ştefănescu** *Gr.*

IX. Comisiunea Fundaţiuniĭ Adamachi:
Haret *Sp.*, **Poni** *P.*, **Sturdza** *D. A.*

X. Comisiunea Fundaţiuniĭ Otteteleşanu:
Kalinderu *I.*, **Negruzzi** *I. C.*, **Sturdza** *D. A.*, **Urechiă** *V. A.*

XI. Comisiunea pentru împărţirea gratuită a cărţilor didactice şi religióse din fondurile Ioan Fètu şi Ioan Scorţénu:
Aurelian *P. S.*, **Sturdza** *D. A.*, **Ştefănescu** *Gr.*

XII. Comisiunea pentru pregătirea puneriĭ în executare a disposiţiunilor testamentuluĭ Ioan Agaricĭ:
Aurelian *P. S.*, **Ionescu** *N.*, **Tocilescu** *Gr. G.*

XIII. Comisiunea Dicţionaruluĭ:
Kalinderu *I.*, **Maiorescu** *T.*, **Quintescu** *N.*, **Sturdza** *D. A.*, **Tocilescu** *Gr. G.*

CUPRINSUL

PARTEA I

ȘEDINȚELE ORDINARE DIN ANUL 1897—98.

Anexă.

PARTEA II.

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANUL 1898.

Pagina

III. Secţiunea literară.

Pagina

IV. Secțiunea istorică

Pagina

V Secțiunea sciințifică.

VI Comisiunea financiară.

VII. Fundațiunea Vasilie Adamachi.

Pagina

Pagina

XIV. Comisiunea Dicționaruluĭ limbeĭ române

Anexe